ཀཀ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ།

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

2019

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།
2019

༄༅། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ།

༼མ༽

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ། པོད། ༤༤
Je Yabse Sungbum Volume 44

པར་འགྲེམས་བྱེད་པོ།

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

Published by:
JE YABSE SUNGBUM PROJECT

Drepung Loseling Pethub Khangtsen Education Society‚ Mundgod U.K. Karnataka State (INDIA)
www jeyabsesungbum.org‚

པར་ཐེངས་དང་པོར།
དེབ་གྲངས་ ༧༥༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

First Edition:

750 copies‚ 2019

པར་སྐྲུན་ཞུ་ཡུལ།
མ་ཎྀ་པཱལ་འཕྲུལ་ལས་ཁང་།

Printed at:

Manipal Technologies Limited Manipal

དཀར་ཆགདཀར་ཆག V

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 1
རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གཞག 31
མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 59
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའ་གཏོར་འབུལ། ི

85

ནག་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་བསྐང་གསོ། 99
ལས་གཤིན་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་རྟོགས། 109
སྔགས་ཀྱི་དྲིས་ལན། 119
མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 123
མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 163
འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག 174
ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 193
ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 227
རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 249
དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 329
གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 371
མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 441
དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག 473

༄༅། །དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་
རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་
གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་བྱས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ན་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི། ཕྱག་ན་ཡོད་པ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ལ། དེའི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་ལཱ་ལི་ཏ་བཛྲ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་བུའི་རྟོག་པ་ཟུར་དུ་བཀོལ་ཏེ་བསྣམས་པ་ནི། རྟོག་བདུན་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདིའི་བཤད་རྒྱུད་རྟོག་
པ་གསུམ་པ་དང། 1

ཡང་ཏེའུ་ལོ་པའི་རྟོག་པ་དང། གཤིན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པ་བོད་དུ་འགྱུར་བ་
འདི་ཡིན་ནོ།།
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་འདི་རྒྱུད་གང་ནས་བཤད་ན། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནས་
བཤད་པར་གསལ་ཞིང། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྟོག་བདུན་ནས་ཀྱང་བཤད་ལ། སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་བཤད་ཅིང། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་བཤད་པ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ནི། སྒྲོལ་མ་དང། ཕྱག་རྡོར། འོད་ཟེར་ཅན་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་འགལ་བར་མི་གཟུང་ངོ་། །བླ་མེད་ལ་ཐབས་རྒྱུད་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཐབས་རྒྱུད་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གི་ཐབས་རྒྱུད་གསུམ་ལས། ཞེ་སྡང་གི་ཐབས་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕ་རྒྱུད་གཙོ་བོ་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་རྣམས་ནི་དེའི་སྡེར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས། ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་བོ། །སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། གཤེད་དམར་ལ་གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་གྱི་ལམ་ཡང་བཀབ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་ལ། དེའི་རིགས་འགྲོས་སྦྱར་ནས་འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡང་གསང་འདུས་འཕགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༣ གཞན་ཡང་ཏེའུ་ལོ་པའི་ གཙང་། ཤོག ༡ ན ༣ གནང་ཏེའུ་ལོ་པའི་

2 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་བཀབ་ནས་སྦྱོར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་འཐད་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་ཐོབ་བོ། །དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཁྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྲོས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར། དེ་ལས་ཁྲོས་པ་དགྲ་ནག །ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ་འཇིགས་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དམར་ནག་གཉིས་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་མེད་ལ། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐུ་དངོས་སུ་ཡོད། དེས་ན་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་རལ་གྲི་གཡོན་གླེགས་བམ་འཛིན་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དྷཱིཿཡིག་གི་མཐའ་ལ། ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བར་དམིགས་ནས་བཟླས་པ་བྱ་ཞིང། མཐར་མཆོད་བསྟོད་དང། མཚན་བརྗོད་བཀླགས་པ་མང་དུ་བྱ་ཞིང། བླ་མའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩིའོ། །རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཅེས་པའི་མཚན་གྱི་དོན་ལ་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་དྲང་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པས་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། འཇིགས་བྱེད་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི། དེས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ ིནི་དོན་དམ་ངེས་དོན་གྱི་འཇིགས་བྱེད་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་1

ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐུར་གསལ་བ་
ནི། ཀུན་རྫོབ་དྲང་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱུད་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་རྣམས་གསལ་བ་ནི། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་བཅུ་གསུམ་མ་ཞེ་དགུ་མ་རྣམས་ཡིན་ཞིང། བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ནི། དེ་དག་གི་ཁ་ལ་རོ་ལངས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ་དང། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་རྣམས་ནི། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ན་ཡོད་ཅེས་བལ་པོ་ཐུགས་རྗེའི་གསུང་ལས་གསན་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་མཛད་དེ། སླར་ཡང་ཁོ་རང་ལ་གཟིགས་སུ་ཕུལ་ནས་ཞུ་དག་མཛད་ཅེས་གྲགས་པས་དག་པ་འདྲའོ།། གཞན་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པ་མེད་པར་མཚོན་བྱ་རྐྱང་གིས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་མཛད་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༤ རྣམ་པ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་ གཙང་། ཤོག ༢ བ ༣ རྣམ་པ་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 3

ཅིང། དེ་བཞིན་དུ་གཉོས་ལོ་ཙྪ་བ་དང། སྐྱོ་པ་ཚང་གི་གསུང་ཅི་རིགས་སུ་མཛད་པ་ཡོད་དོ། །དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ནི་རྟོག་བདུན་ནས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ན་ཡོད་པར་གསལ་བ་ཁྱད་པར་དུ་སམ་བྷུ་ཊ་ནས་ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི་ཞབས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡུམ་མེད་པ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང། ཁྲོ་བཅུའི་བསྲུང་འཁོར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ནས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་ལྷ་སོ་གཉིས་མ་དང། བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། འཇིགས་བྱེད་སོགས་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་དཀྱིལ་1

འཁོར་གནོད་མཛེས་དཀྱིལ་དུ་བྱས་ལ། ཁྲོ་བོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་དེ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་མངལ་འབྱིན་བྱེད་པར། སམྦྷུ་ཊའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱས་གསལ་བར་བཤད་པས། དེས་ན་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་2

ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་བསྲུང་འཁོར་བྱེད་པ་ནི། དཔའ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སྒོས་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་
རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་བྱེད་ན། བསྲུང་འཁོར་དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱུད་འགལ་བ་མེད་ཅིང་མཐུན་ནོ།།རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་བཤད་ན། ལཱ་ལི་ཏས། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་ཁྲོ་
བཅུའི་བསྲུང་འཁོར་བཤད་དོ། །ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་གྱིས་མཛད་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་མཆོག་ནི་དཔའ་གཅིག་གི་ཡིན་ནོ། །རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་དང། ཞེ་དགུ་མ་གཉིས་ནི་རྟོག་བདུན་ནས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །རོ་ལངས་རྐང་གསུམ་ལག་གསུམ་བྲི་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལཱ་ལི་ཏས་དགྲ་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་མཐར་བྱེད་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་པས། ཕྱོགས་བཞིའི་གཏི་མུག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང། ཐོ་བ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་པར་བཤད་པས། ངོ་བོ་གཏི་མུག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་མཐར་བྱེད་བརྒྱད་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རོ་ལངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རོ་ལངས་རང་དགའ་བ་མིན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་མ་ནི། སཾ་བྷུ་ཊ་དང། རྟོག་བདུན་ལས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཅིང། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་དང། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་རྒྱུད་ནས་མ་བཤད་པས། མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ་དེ་ནི་མི་འཐད་ཀྱང། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་
1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༣ ཁྲོ་བོ་བཅུའི་བསྲུང་འཁོར། གནོད་མཛེས་དཀྱིལ་སུ་བྱས་པ།
2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༤ དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་

4 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རྟོག་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་ཏེ། རྩ་བའི་རྒྱུད་བསྡུས་པའི་སྐབས་སུ། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་བྱེད་ཚུལ་མི་གསལ་ཡང། དེ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྟོག་གསུམ་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་ལས། རྩ་བའི་སྔགས་བཏུས་ཤིང་དྲངས་ནས། སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྲེ་བའི་སྐབས་སུ། ལེའུ་ཚེ་དགུ་པའི་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར། ཡཀྵེ་མ་མེ་ད་ལྔ་འགོད་པ་དང། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ། ལེའུ་ཚེ་བཅུ་གཉིས་ལ། ལྷག་མ་བརྒྱད་དང་ཐོད་པ་བཞི་སྟེ། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་འགོད་པར་གསུངས་ལ། ཐོད་པ་བཞི་ཡང་རྣམ་པ་ཐོད་པའི་རྣམ་པར་བྱུང་ཡང་ངོ་བོ་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་ལྷ་གང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་
དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐོད་པ་བཞི་ལས་མེད་པས་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་དྲུག་གི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་སྒོམ་སྙམ་ན། དྲི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཁོང་དུ་འདུས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཐོད་པ་བཞི་ག་ལ་ཁྱབ་བོ། །དེས་ན་ཐོད་པ་བཞིས། ཡུལ་དྲུག་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་ན། གཅིག་གིས་གཟུགས་དང་དྲིའི་དྲི་མ་སྦྱོང་ཞིང། བཞི་གས་ཐུན་མོང་དུ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་ནག་ལས། ཡི་གེ་ཀྵ་ནི་གཏི་མུག་བརྗོད། །ཅེས་པ་ནས་ཐོད་པ་བཞི་རུ་སྒྲགས་པའོ།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པའོ། །མཐའ་དག་པར། འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡུམ་ཡོད་པ་འཐད་པའི་ཚུལ་ཡང་དགག་གཞག་རྒྱས་པ་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།རྟོག་བདུན་གྱི་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། དགུག་པའི་ལས་སྦྱོར་ལ། བུད་མེད་དགུག་པར་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་འདོད་ནས་དགུག་པ་མིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང། བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་སུ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཡུམ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཞིང། དབང་བཞི་པ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སུ་ངོ་སྤྲད་ཅིང། ཁ་སྦྱོར་གྱི་དོན་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་དོན་དུ་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་བསྙེན་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུད་ལས་ཕྱི་ནང་སྔགས་པས་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བདག་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་བཞི།2

།ཞེས་
སོགས་གསུངས་ལ། རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ། དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པས་མཛད་པ་དང། སློབ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༣༠ ཕྲེང་། ༡༦
2 མ་རྙེད།

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 5

དཔོན་སོ་ན་ཤྲཱིས་མཛད་པ་དང། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་མཛད་པ་དང། སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་སུ་དེའི་དོན་གསལ་བར་མ་བྱུང་བས། བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་གྲོགས་བཞི་པ་བྱས་1

ཡོད་ཀྱང། པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་ལ། ཙ་རྩི་
ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བཤད་པས་བསྙེན་པའི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གང་རུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ནི་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གོ།བསྙེན་པ་ནི་སྔགས་བགྲང་བ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་2

གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་
ལ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཡུམ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ནི། གནས་རྒྱུད་ནས། ཇི་ལྟར་བཤད་པས་གང་རུང་བར། མཚན་ཕྱེད་ནས་ཐལ་ཆེན་གྱིས་ལུས་བྱུགས། གཅེར་བུ་སྐྲ་བཤིག་ནས་རོ་གདན་ལ་ཁ་ལྷོར་བལྟས་ལ་སྒྲུབ་བོ། །དེ་ལ་མཚན་ཕྱེད་ནས། ཞེས་པ་རྟག་ཏུ་མཚན་ཕྱེད་ནས་མ་བྱུང་ཡང། འཇུག་པའི་དང་3

པོར་མཚན་ཕྱེད་ནས་
བཙུགས་ནས་དེ་མན་4

ཆད་ཇི་བདེ་བར་བྱ་ལ། གནས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་གཞན་ཡང་རུང་
ཞིང། ཐལ་ཆེན་བྱུགས་སྐྲ་བསིལ་བ་སོགས་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་ན་བསྒོམས་པས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ནི། ལཱ་ལི་ཏས་ཞེ་དགུ་མའི་སྒྲུབས་ཐབས་སུ། ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་ལ་འབུལ་བར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འབུལ་ལོ།།
དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་མཆོད་པ་ནི། རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་དང། ལཱ་
ལི་ཏའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་བཤད་ཅིང། མཆོད་པའི་གོ་རིམས་ནི། དགྲ་ནག་ལས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ཞིང་ལ། བླ་མ་གཙོ་བོའ་རིགས་བདག་ཏུ་མོས་ཤིང་བླ་མ་ལ་ཕྱག་ ིའཚལ་བ། རྒྱུད་ནས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང། གཞན་གྱི་རིགས་འགྲོས་སྦྱར་དགོས་སོ། །གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །ཞེས་པ་5

དང། བླ་མ་ལ་ཕྱག་བྱ་ཞིང། གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༦ སྒྲུབ་གྲོགས་བཞི་ལ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༡ ཁོ་ན་མིན་གྱིས་
3 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༤ ན ༥ འཇུག་པའི་མཚན་ཕྱེད་ནས་
4 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༣ དེ་མིན་ཆད་ཇི་བདེ་བར་
5 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༦ ཞེས་སོགས་ཀྱིས།

6 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དྲག་པོ་ཆེ། །ཞེས་པ། ལཱ་ལི་ཏའི་རྒྱ་གཞུང་ནས་དེས་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱག་བྱ་ཞིང་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འབུལ་ལོ། །དེ་ནས་སྡིག་བཤགས་དང། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ལ། སྡིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། །སྡིག་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་གསལ། །ཞེས་པ་དེ་1

ལྟ་བུའི་
དུས་སུ་བསགས་ཤིང་སྤྱད་པའི་སྡིག་པའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། མི་བྱེད་པར་ནི་སྤྱན་སྔར་བརྗོད། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དང། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང། རང་གཞན་2

གྱི་དགེ་བ་རྣམས། བདག་གིས། རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ། །ཞེས་པའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་སོགས་ནི་སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་སྨོན་པའི་སེམས་དང། ལམ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པར་དམ་བཅའ་བ་འཇུག་སེམས་སོ། །ཚིག་འདི་དག་ནི་ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་དུ་བྱུང་ངོ་།།
རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། ལཱ་ལི་ཏའི་སྒྲུབ་ཐབས། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་དང། ཞེ་
དགུ་མ་དང། འགྲེལ་པ་བཞི་ག་རུ་མ་བྱུང་བས། མ་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ལ། ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དང། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས། དཔའ་བོ་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་སུ་བྱུང་བས་བྱས་ན་ཡང། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྡོམ་པ་སྔར་ཡོད་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་སོ་སོའ་སྡོམ་གཟུང་དང། ཚད་མེད་པ་བཞི་སྒོམ་པ་རྣམས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ ིབསགས་པའོ། །དེ་དག་སྦྱང་3

གཞི་དང་སྦྱར་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར། སྔགས་བླ་མེད་ལ་སྤྱོད་པའི་མིར་སྐྱེ་
བའི་རྒྱུར་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བཟང་པོ་གསོག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།།
ལས་བསགས་པའི་མཐར་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས། དེ་ནས་སྔགས་གཉིས་རིམ་བཞིན་བརྗོད། ཅེས་པས། སྭ་བྷཱ་ཝ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༢ ཞེས་པ་སྔོན་དང་ད་ལྟའི་དུས་སུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༣ རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བ་རྣམས།
3 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༡ དེ་དག་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ན།

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 7

དང། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ། གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བཤད་ཅིང། གཉིས་ཀ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྔགས་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་བསྟན། གཉིས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ངའོ་སྙམ་དུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འགྲེལ་པ་གཉིས་དང། ལཱ་ལི་ཏའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་སུ། དེ་ནས་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དྲན་པར་བྱས་ལ།1

ཞེས་གསུངས་པས། དེ་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་ན། སྔོན་ལམ་ལ་སློབ་
པའི་སློབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྨོན་སེམས་དེ་དྲན་པར་བྱས་ནས། ཆོས་སྐུའི་ངང་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་འབྱུང་བཞི་བསྐྱེད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ཡིན་པས། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་2

བྱེད་དོ།།
རྫོགས་རིམ་དང་སྦྱར་ན། འཕགས་པ་ལྷས་སྤྱོད་འཇུག་3

ཏུ། སྔོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་
དང་ནི།4

།ཞེས་གསུངས་པས། འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པ་ན། འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་
ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་ཡང་ཡང་བཏང་ནས་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང། འོད་གསལ་ལ་5

སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་རླུང་ཅུང་ཟད་
གཡོ་བར་རྩོམ་པ་ན་འཕེན་པ་དེ་དྲན་ཡོང་བས་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བས་དེའི་སྨིན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱར་ན། སྔོན་གྱི་འཕེན་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་ཕུང་སོགས་ལ་སྲེད་པའི་བདུན་6

པ་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཡིན་ལ་ལས་དེ་སད་པའི་མཐར་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༦༣༩ ཕྲེང་། ༡
2 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༦ རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ།
3 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༥ ན ༥ སྤྱོད་བསྡུས་སུ།
4 ཚིག་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་གང་དུ་ཡང་མ་རྙེད། བསྟན། དཔེ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༤༧ ཕྲེང་། ༡༧ རྒྱུད་བླ་མ་?
5 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༡ འོད་གསལ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ གཙང་། ཤོག ༥ ན ༧ འོད་གསལ་ལས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་ 6 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༢ འདུན་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་་་་་་་བར་དོ་འགྲུབ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ།། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༡ བདུན་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་་་་་བར་དོ་འགྲུབ་པར་བྱའོ།།

8 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལས་དེ་དྲན་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བས་མིར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་བར་དོ་གྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ན། དང་པོར་སྦྱང་གཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ། བར་དུ་རྫོགས་རིམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ། མཐར་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དགོས་ཤིང། སྦྱང་གཞི་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་ངེས་པས། དེ་སྦྱོང་བྱེད་དངོས་ནི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། དེའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་འགྲོ་དགོས་སོ།།
འོ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་
སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དགོས་པ་ལས་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཡུམ་མེད་པས་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ན། དེ་ལ་ཡུམ་མེད་ཀྱང་ཕྱག་མཚན་དང། མཚན་མ་གྱེན་འགྲེང་ལ་སོགས་པ་གནད་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྒོམ་པ་དང། ནང་དུ་བསྒོམ་པའི་ལུགས་གཉིས་རྒྱུད་སྡེ་ལས་བཤད་པ་ལ་འདིར་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་རྣམས་སུ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་དོག་ནག་པོ་དང་ལྗང་ཁུ་དང། ལྗང་ནག་དང་སྔོན་པོ་ཞེས་པ་དང། སྔོ་སྐྱ་ཞེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལས། འདིར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་བྱེད་པ་དང། འོག་གི་གདན་གྱི་སྐབས་སུ། ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་གྱིེ་སྟེང་དང་། ཞེས་སོགས་བྱེད་པ་ནི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གཞན་དག་ལ་ཡང་མེད་པས་འཇིགས་བྱེད་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་གྱི། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་དེའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འབྱུང་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་ཐ་མལ་བ་ཤི་ནས་བར་དོ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་མཚུངས་སོ།།
བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་བར་ཆད་འབྱུང་བས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་དོ། །བསྲུང་འཁོར་ལ་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་བསྲུང་

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 9

འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་གྱི་ཁྲོ་བཅུ་ལ་བཀའི་བསྒོས་ནས་བགེགས་རྣམས་ཚར་གཅོད་དུ་བཅུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེས་ན་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་མགྱོགས་པར་འཁོར་བ་རྩིབས་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ། དབྱིབས་གསང་འདུས་སོགས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་བསྒོམ་མོ། །རྭ་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་འཁོར། ནང་ལ་རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་སྙིང་ཁར་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བ་དང་རྩིབས་རྣམས་དང་ཁྲོ་བོ་སོགས་ཡོད་པར་མི་འཁོད་ཀྱི། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་རྣམས།1

རང་རང་གི་མདོག་ཏུ་འཁོད། ལྟེ་
བའི་ཧཱུཾ་གི་ཀླད་ཀོར་གྱི་ཡི་གེའི་ནང་དུ་རང་གི་མིང་ཡིག །གཞན་བསྲུང་ན་དེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་བསམས་ལ་བཟླས་པ་བྱེད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་བསྲུང་བ་བྱེད་པ་ན། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཞལ་ནང་དུ་བལྟ། བཟློག་པ་བྱེད་པ་ན་ཕྱིར་བལྟ་བ་མཛད་དོ།།
དེ་དང་མཐུན་པར་ས་སྐྱ་བས། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེར་བསྲུང་འཁོར་ལ་ཡང་བྱད་མ་གསད་བའི་གནད་
དང། བསྲུང་བཟློག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བཤད་ཅིང། ཌོམ་བི་ཧེ་རུ་ཀས་མྱུར་དུ་བསྲུང་བ་ལ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་དང། བཟློག་པ་ལ་གནོད་མཛེས་དབུས་སུ་འཁོད་ཅེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་བཤད་པ་ཆེར་མ་བྱུང་། ཞེས་རྗེ་བླ་མས་གསུངས། རང་ལུགས་ལ་སྤྲོས་པ་དེ་ཙམ་མ་གྲུབ་ཀྱང། ཕྱིའི་བསྲུང་འཁོར་གསལ་བཏབ་པའི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང། ལྷ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ཅིང་བསྒོམ། བསྒྲུབ་བྱ་ཚར་གཅོད་པ་ཡིན་ན། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཁྲོ་བོ་ཞགས་པ་དང་ལྕགས་ཀྱུ་ཐོགས་པ་སྤྲོས་ཏེ། གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་གདོན་བགེགས་རྣམས་སྐད་ཅིག་ལ་བཀུག་པར་མོས་ལ། འཁོར་ལོའ་རྩིབས་ལ་བསྐྱོན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རྭ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ ིཉལ་ཉལ་གཅོད་པར་བསམས་ནས། ཡི་དམ་གྱི་སྔགས་གསུམ་གང་རུང་བཟླས། ཡང་རྩིབས་ཀྱི་བར་ལ་འཁོར་བར་མོས་ནས་རྩིབས་རྣམས་ཀྱིས་ཉལ་ཉལ་གཅོད་པར་བསམས་ནས་སྔགས་བཟླས་སོ། །དེ་ཡང་བགེགས་རྣམས་རང་དགར་དེར་འོང་མི་ནུས་ཀྱང་གཞུག་མཁན་གྱི་ནུས་པའི་དབང་གིས་བཀུག་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་བསྲུང་བ་ཡིན་ན། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་ཀླད་ཀོར་གྱི་ནང་དུ་རང་གཞན་གང་རུང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ། དེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༤ ས་བོན་རྣམས་རང་རང་

10 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་སྔགས་གསུམ་གང་རུང་བཟླས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དཔའ་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཟླས་པ་བྱ་བར་འདོད་ན་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་སྔགས་བཟླའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང། གཞན་འགྱུར་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནས་བཟླས་པ་བྱ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་འདིས་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས་སོ།།དེ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་གནོད་མཛེས་སུ་
གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་དང། ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ན། རྭ་བའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ་ཞེས་སོགས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ།1

ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས་
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་གསལ་བཏབ། དེའི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚུད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་མཚོན། བྷ་གའི་དབྱིངས་སུ་གནས་པས་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ ིམཚོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་དེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་པར་ཞུ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གསང་འདུས་ནས་བཤད་པ་དང་འདྲའོ།།
རྟོག་བདུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཕྱི་ནང་གང་དུ་སྒོམ་རྒྱུ་
གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང། ཤྲཱི་བྷ་ཊས། དཔའ་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུར་ཁྲོད་
བརྒྱད་2

ཅེས་3
ཕྱི་རུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོག་རྒྱུད་དང། རྒྱ་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང།4
བདེ་མཆོག་རྒྱུད་དུ་ཕྱི་རུ་བསྒོམ་པར་བཤད་པས་དེ་ཉིད་བདེ་མཆོག་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་མིན་གྱི། དུར་ཁྲོད་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱས་མན་ངག་སྙེ་མ་དང། ཤཱནྟི་པས་ཀྱང། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་འཁྲུལ་སྤོང་དུ་ནང་དུ་རུང་བར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དུར་ཁྲོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རེ་མིག་དགུ་པའི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༥ རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༤༨༣ ཕྲེང་། ༡༧ མིན་ནམ་སྙམ།
3 ཞོལ། ཤོག ༨ ན ༡ བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་པས་ཕྱི་རུ་
4 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༢ གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཞིང་།

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 11

དབུས་སུ། ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་ཅེས་སོ།1

།འབྱུང་

སྟེ། འདི་དག་དང་། གོང་འོག་གི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདོག་འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་དྲག་པོའ་ལས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་ ིམཛད་པ་ན། རླུང་གི་མདོག་དུ་བའི་རྣམ་པར་བསམ་མོ་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ནི། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་གདན་བསམ་པ་ལ། རྭ་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་སུ་བཤད་ཀྱང། འདིར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང། ཉི་མའི་གདན་དང། ཞེས་དགྲ་ནག་ལས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར། བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བར་དོའ་ིརླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བ་ཞེས་པའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་2

བར་དོའ་རླུང་མཚོན་བྱེད་དང། གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ཨ་ ིཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་3

བའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་པས་མཚོན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་4

ཀྱིས་

བར་དོའ་ལུས་དང། དེའི་དབུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་གྱི་ཚུལ་དུ་དྷཱིཿསེར་པོ་ཞེས་པས་ ི 5

ངག་དང། དེ་
ལས་བྱུང་བའི་རལ་གྲིའི་དབུས་སུ་དྷཱིཿས་མཚན་པ་ཅེས་6

པས་བར་དོའ་ཡིད་མཚོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ ིལས་འོད་7

འཕྲོས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཐིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས། རང་ཉིད་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་སོགས་8

ནི་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ཡང་རླུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གདན་དུ་འོང་བའི་སྐབས་སུ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ 1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༢ ཅེས་འབྱུང་སྟེ། འདི་དག་དང། གོང་གི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
2 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༡ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བར་དོ་གང་ལས་འགྲུབ་པས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་མཚོན་པ་ནི། གདན་དབུས་ 3 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༡ ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་པས་མཚོན་པ་ཡིན་ཞིང། གཙང་། ཤོག ༧ ན ༧ བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་པས་མཚོན་པ་ཡིན་པས།
4 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༡ དེའི་དབུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་
5 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༢ ཞེས་པས། བར་དོའ་ངག་དང་། ི
6 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༢ ཞེས་པས་
7 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༡ དེ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
8 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༣ སོགས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམས་པས་བར་དོའ་ལུས་མཚོན་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཚང་བའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་ནོ།། ི

12 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་དེས། བར་དོ་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་རླུང་སེམས་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་དང་དེའི་རིགས་རྒྱུན་གདན་དུ་སོང་བའི་ཚེ། ཁམས་དཀར་པོ་མཚོན། དཔེར་ན་གསང་འདུས་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས། དང་པོའ་མགོན་པོ་ ིབསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བསྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་དེས། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རླུང་སེམས་མཚོན་པ་ཡིན་གྱིས། ཟླ་བ་དེའི་རྒྱུན་དང་པོའ་མགོན་པོའི་གདན་དུ་ ིསོང་བའི་སྐབས་སུ་1

མཚོན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཐུགས་ཀར་ཨ་ལས་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི། འོད་གསལ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས། རྣམ་རྟོག་མ་ལུས་བསྲེགས་པ་ཡིས། །ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །འོད་གསལ་བ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྗོད།2

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
འོ་ན་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཐུགས་ཀར་འོད་གསལ་འོང་བ་
མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འོད་གསལ་དེ་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མིན་གྱི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་དག་པའི་སྒྱུ་3

མའི་སྐུ་འགྲུབ་
ན། དེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སློབ་པའི་ངག་གི་སྨིན་བྱེད་དང། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་དང་ཆོས་སྐུ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་པ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་སོགས་ནི། ཞེ་དགུ་མ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང། ཁྲོ་བོ་དང། སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེ་དགུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་སྤྱན་འདྲེན་པའི་དོན། འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་ཞེས་པ་ནི། ཉི་མ་ཁྲག་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས། མའི་མངལ་དུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའ་རྣམ་ཤེས་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ ིཔའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་འོད་འཕྲོས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྤྱན་

1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༥ གདན་སུ་སོང་བ་མཚོན་པ་
2 མ་རྙེད་དོ།།
3 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༧ ལམ་གྱི་དག་པའི་སྐུ་འགྲུབ་ན་

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 13

དྲངས་ནས་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་ཞུགས་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་དང། དེའི་ལྟེ་བའི་ཧཱུཾ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་རྡོ་རྗེ་ཕྲ་མོའ་གཟུགས་སྤྲོས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང། བྱང་ཆུབ་ ིསེམས་དཔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་1

མཆེད་དང། ཁྲོ་བོའ་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་དང། སེམས་ ིམའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཁམས་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མངལ་དུ་ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།།
ཟླ་བ་དང་དེའི་སྟེང་གི་ཉི་མ་རྡོ་རྗེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་
ཉིད་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ཞེས་པ་ནི། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་དམར་བར་དོའ་རྣམ་ ིཤེས་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཡུམ་དང་སྙོམ་པར་ཞུགས་པ་དང། ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བཟླས་པ་ཕྲ་མོའ་སྒོམ་ ི 2

ལ་སོགས་ནི། འབྲས་བུའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྣམ་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡང་དེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང། དེའི་དབུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་གྱི་ཚུལ་དུ། ཞེས་པ་ནས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་ཁྱབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར། ཅེས་པ་ནི། ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་མཐིང་ཁ་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་བཅས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཧཱུཾ་ལ་ཞུགས་པ་ལས། ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་ཁ་དོག་ ིནག་པོ། ཞེས་པ་ནས། རྡོ་རྗེ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་ནི་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཟླ་བ་དང་དེའི་སྟེང་གི་ཉི་ཟླ་སོགས་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༨ ན ༣ བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༢ སྒོམ་པ་ལ་སོགས་ནི།

14 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པ་ལས། རང་ཉིད་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། ཅེས་སོགས་ནི། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། དམར་ནག་གཉིས་ལས་ནི། མངོན་བྱང་ལྔ་འདི་ལྟར་བཤད་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐ་སྙད་མ་བཤད་དོ།།
ཞལ་རྣམས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡང། རྭ་ལུགས་པ་རྣམས་བརྩེགས་ཞལ་དང། སྐྱོ་ལུགས་
1

པ་རྣམས་འཁོར་ཞལ་ཞེས་གྲགས་པའི་བརྩེགས་ཞལ་ནི། རྭ་གཡས་གཡོན་ལ་བརྟེན་པའི་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བརྩེགས་པའི་སྟེ། དེ་ཡང་གཡས་རྭ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞལ་དང་པོ་སྔོན་པོ། དེའི་སྟེང་མ་དམར་མོ། དེའི་སྟེང་མ་སེར་པོ། གཡོན་རྭ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞལ་དང་པོ་དཀར་པོ། དེའི་སྟེང་མ་དུད་ཁ། དེའི་སྟེང་མ་ནག་པོ། སྐྱོ་བའི་འཁོར་ཞལ་ནི། རྩ་ཞལ་གྱི་གཡས་མ་སྔོན་པོ། དེའི་གཡས་མ་དམར་པོ། དེའི་གཡོན་སེར་པོ། རྩ་ཞལ་གྱི་གཡོན་མ་དཀར་པོ། དེའི་གཡས་མ་དུད་ཁ། དེའི་གཡོན་དུ་ནག་པོ། ཞེས་སོགས། རྭ་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རྒྱུད་ནས། དང་པོ་སྔོན་པོ། གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་སེར་པོ། ཞེས་བཤད་པ་རྣམས། རིམ་འདེད་ལ་དགོངས་པར་སྣང་ངོ་།།རྭ་ལུགས་ནི། སྤྱིར་འཁོར་ཞལ་ཡིན་པ་ལ། རིམ་འདེད་མི་བྱེད་ཀྱི། རྭའི་གཡས་ཀྱི་རྩ་
ཞལ་སྔོན་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་དམར་པོ། དེའི་གཡོན་ཞལ་སེར་པོ། རྭའི་གཡོན་གྱི་ཞལ་དང་པོ་དཀར་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་དུད་ཁ། གཡོན་ཞལ་ནག་པོའོ། །དེ་ལྟར་གང་ནས་བཤད་ན། རྒྱུད་ནས། དང་པོ་སྔོན་པོ། གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་སེར་པོ། ཞེས་སོགས་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཞིང། འགྲེལ་པ་རྣམས་སུའང་མ་བྱུང་ལ། ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས། གཡས་ཀྱི་རྭའི་ཞལ་གསུམ་ནི། དང་པོ་མཐིང་ཁ་གཡས་དམར་པོ། གཡོན་སེར་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། །དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་བཞིན་དུ། །ནག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ།2

།ཞེས་གསལ་བར་
བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་གཞན་ཀུན་གྱི་ལུགས་ལ་དབུས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་བརྩེག་པར་མཐུན་ཞིང། རྩ་ཞལ་མ་ཧེའི་གདོང་ཅན་དང། དེའི་སྟེང་མ་སྲིན་ཞལ་དམར་པོ་ཞལ་ནས་ཁྲག་འཛག་པ་དང། དེའི་སྟེང་མ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྤྱིར་ཞི་བ་ཡིན་པ་ལ། སྤྱན་གསུམ་པ་ཅུང་ཟད་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༨ བ ༤ སྐྱོ་བ་རྣམས་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༦༥༤ ཕྲེང་། ༢༡

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 15

ཁྲོས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའོ།།
ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རྭ་པ་རྣམས། ཕྱག་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གླང་ལྤགས་འཛིན་པར་འདོད་
པ་ལ། འོ་ན་གླང་ལྤགས་སྐུ་སྟོད་ལ་མི་འོང་བས། ཞབས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ན་མར་འོང་1

ལས། དེ་རློན་པས་
སྐེད་མོར་ཆགས་སུ་མི་འདོད་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན་ཕྱག་རྣམས་སྟེང་འོག་གི་རིམ་པར་མི་འོང་བར། ཞབས་ཀྱི་འགྲོས་བཞིན་དུ་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་འོང་བས་དེས་ན་དང་པོས་གྲི་གུག །དེའི་རྒྱབ་མ་བྷི་ཏི་པཱ་ལ་ཞེས་སོགས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཐ་མ་ལ་རང་གཉིས་ཀས་གླང་ལྤགས་རློན་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་པས། དེས་ན་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས། ཕྱག་ཐ་མ་2

གཉིས་གྲི་ཐོད་འཛིན་
པར་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེའི་འགལ་སྤོང་བློ་བཟོ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི། རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དང། ཤྲཱི་བྷ་ཏྲས་མཛད་པའི་དཔའ་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གླང་པོའ་པགས་པ་འཛིན་པ། ིལྷག་མ་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གྲི་གུག །ཅེས་པ་དང། གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་ཁྲག་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ་
3

ཞེས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང། དེས་ན་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་པས་ནི། ལཱ་ལི་ཏ་དང། ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་གྱི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་གྱི། ལྷག་མ་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གྲི་གུག་ཅེས་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པས་རང་ལུགས་དེ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕྱག་མཚན་གཞན་གོ་སླ་ཞིང། བྷི་ཏི་པཱ་ལ་དང། ཀ་ཎ་ཡ་ཞེས་པ་ལ། སམ་བྷུ་ཊར་སྒྲ་སོར་བཤད་

4

པ་ལ་མན་ངག་སྙེ་མར། བྷི་ཏི་པཱ་ལ་ནི་མདུང་ཐུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་རྩེ་མོ་ལ་ཆགས་པའི་རྨ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་ཅན་ནོ། །ཀ་ཎ་ཡ་ནི་མདུང་ཕྱེད་པའོ་ཞེས་གཞོན་ནུ་ཟླ་བའི་འགྲེལ་པར། མཚོན་རྩེ་གཅིག་པ་ལྕགས་ཀྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་རྩེ་མོ་རྨ་བྱའི་སྒྲོའ་ཆུན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། ི 5

།ཞེས་གསོར་མདུང་གི་རྣམ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༣ མར་འོང་པ་ལས། དེ་རློན་པས་སྒོར་མོ་ཀླུབས་སུ་ གཙང་། ཤོག ༩ ན ༥ མར་འོང་ལས། དེ་རློན་པས་སྐེར་མོར་ཆགས་སུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༥ ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་གྲི་ཐོད་འཛིན་པར་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༤༨༤ ཕྲེང་། ༧
4 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༢ སྒྲ་སོར་བཞག་པ་ལ་
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༤༣༤ ཕྲེང་། ༨

16 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པ་ཅན་དང། ཀ་ཎ་ཡ་མདུང་ལ་ཞགས་པ་བཏགས་པའི་ཞགས་མདུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཛད་དོ། །རྒྱུད་དུ་མཚོན་རྩེ་གཅིག་པ་དང་རྩེ་གཉིས་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང། རྭ་པ་རྣམས་ཕྱག་མཚན་དེ་རྣམས་1

གཉིས་རྒྱུད་སོར་བཞག་པ་མཛད་དོ།།
བྱ་ཆེན་པོ་ནི་མན་ངག་སྙེ་མར། ལུས་ནག་ལ་མགོ་དཀར་བའི་བྱ་འོལ་པའོ། །ཞེས་བཤད་
པས། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ནེ་ལེ་སྟེ། དེ་ལ་འོལ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །བཞད་ནི་བོད་ན་མེད་པའམ། ལུས་ནག་ཅིང་མགོ་དཀར་ལ་མཆུ་སེར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་ཕྱག་གི་གྱེས་ཚུལ་ནི། དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་བརྒྱད་ནང་དུ་སྟེང་འོག་གི་རིམ་པར་འོང་ཞིང། དགུ་པ་ནས་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་བརྒྱད་ཕྱི་རུ་སྟེང་འོག་གི་རིམ་པས་འོང་ལ། གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་གཉིས་ཕྱག་ཕྱི་ནང་གི་མཚམས་ཀྱི་དཔུང་མགོ་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱག་རྣམས་དཔུང་མགོ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞབས་རྣམས་ནི་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་རིམ་པ་འོང་ངོ་།།
གཞན་ཕྱག་བཅུ་བཞི་པ་ན། སྡིགས་མཛུབ་ཅེས་པ་ནི། ཕྱག་བཅུ་བཞི་པ་སྡིགས་འཛུབ་
བྱས་པ་མིན་གྱི། སྡིགས་མཛུབ་བྱས་པའི་ལག་པ་འཁྲིག་མ་ནས་བཅད་པ་ཕྱག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་སྡིག་མཛུབ་དང། སྡིགས་མཛུབ་མི་གཅིག་ཅིང། སྡིག་མཛུབ་ནི། སྡིག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་ལས་མཛུབ་མོ་ཀེར་བ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྡིགས་མཛུབ་ནི། གདུག་པ་རྣམས་སྡིགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གུང་མོ་དང་སྲིན་ལག་2

མཐེ་བོས་མནན་ཏེ། མཛུབ་མོ་དང་མཐེའུ་ཆུང་ཀེར་བའོ། །ཆུ་གྲི་མོན་གྱི་ཤེལ་རྡོ་འདྲ་སྟེ་རྩེ་རྣོ་ཞིང་རྩེ་མོ་ནས་ཅུང་ཟད་འོངས་པའི་དཔུང་མགོ་རྒྱབ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནས་མར་ཕྲ་བ་ཡུ་བའི་རྩ་བ་རྒྱས་པའོ། །སྦྲུལ་ནག་གི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ནི། སྦྲུལ་ནག་གཉིས་ཕྲག་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྟེང་ནས་མཚན་ཁུང་གཡས་གཡོན་གྱི་འོག་ཏུ་བསྟེན་3

པའི་ཐུགས་ཀ་དང་སྐུ་རྒྱབ་སྦྲེལ་བའོ། །མི་རུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། སྤྱི་བོ་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱོད་པ་ཅེས་སོགས་རྒྱན་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་4

ཡིན་ལ། དབུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༤ ཕྱག་མཚན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༢ སྲིན་མཛུབ་མཐེ་བོས་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༤ བཏོན་པའི་ གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༣ སྟེན་པའི་
4 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༤ ཡ་གྱིལ་ཡིན་པ། གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༣ ཡ་གྱལ་ཡིན་པ།

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 17

བརྩེགས་མར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཤོར་བར། སྙན་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་ན་མར་ཅུང་ཟད་འཕྱང་ཞིང་རྣ་རྒྱན་ནི་མིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་སྐུ་བོང་ཆེ་ཞིང་བརྗིད་ལ་རྔམས་པ་སྐུ་ལས་སྤྲོས་པའི་མེའི་འོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་
ཐམས་ཅད་ཟ་བར་ནུས་པས་ཕྱག་སེན་རྣམས་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་རྣོ་ཞིང། ཕྱག་མཐིལ་རྣམས་ཁྲག་རློན་གྱིས་བྱུགས་པ།1

མཆེ་བ་གངས་རི་ལྟར་གཙིགས་ཤིང་ཞལ་གདངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་
དུ་བསྒོམ་མོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། ཡེ་ཤེས་སེམས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དེའི་པང་དུ་ཡུམ་བསྒོམ་མོ། །ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ལྷ་བསྒོམ་པ་ནི། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཐིག་ལེ། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་2

བུ་ག་ཕཊ་སེར་པོས་བཀག་པའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བྱང་སེམས་བྱུང་སྟེ། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་རྣམས། རང་རང་གི་སྐུ་མདོག་དང་མཚུངས་པར་བསྒོམ་མོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ། དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་མངོན་རྟོགས་བདུད་རྩི་མྱང་བ་3

སོགས་རྫོགས་པར་བསྒོམ་མོ།།
དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ། རང་གི་སྣ་བུག་ནས་ཁྲོ་བོའ་ཚོགས་ ིདཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས། ཕྱི་འབྲང་གི་བགེགས་ཚར་བཅད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་རིགས་བཞི་པོ་གཙོ་བོ་དང་ལྔ་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་ལྔ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང། རྩ་རྩི་ཀ་སོགས་བཞི་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བའི་ཡུམ་བཞི་དང་དོན་གཅིག །ཐོ་བ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་བཞི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད། རྟ་མགྲིན་བགེགས་མཐར་བྱེད་བཞི་དང་དོན་གཅིག །དོན་གཅིག་པ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པས་མ་ཁྱབ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༦ བྱུགས་པ་ལྟར་དམར་བ། མཆེ་བ་གངས་རི་ལྟར་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༢ རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བྱང་སེམས་ཕྱུང་སྟེ།
3 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༣ མྱང་བ་ཡན་ཆད་། རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ལ། དེ་ཡང་ གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༡ མྱང་བ་སྣོད་བསྒོམ་པར། རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ནི།

18 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཅིང། རྒྱུད་གཅིག་པ་ལ་དོན་གཅིག་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །ཐོད་པ་བཞི་ནི། རྡོ་རྗེ་མ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང།1

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་རླབས་ཀྱང། རྡོ་རྗེའི་མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཡིད་རྣམས་ནི་
རིམ་པ་བཞིན་དུ། ས་སྙིང། ཕྱག་རྡོར། ནམ་སྙིང།2

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག །སྒྲིབ་སེལ། འཇམ་
དབྱངས་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་གོ །དོན་གཅིག་ལུགས་ཀྱང། རྣམ་སྣང་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་ལ་བཞག་པ་ལྟར་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་ལ། གཏི་མུག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དུ་བཞག་པ་སོགས་རིགས་འགྲེའོ།།
དེ་ནས་རགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་ཕྲ་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་
དངོས་སུ་བཀོད་པ་ནི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་མ་བྱུང་ཡང། སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བཤད་པས་དེའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་འཇིགས་བྱེད་རང་གི་རྒྱུད་དང་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་དུ་མི་གསལ། སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། དགྲ་ནག་ལ་གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་གྱི་རྒྱ་བཀབ་ནས་དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་མི་གསལ་བ། མེད་ཁ་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཁ་བཀང་དགོས་པ་རྣམས་འཇམ་རྡོར་ནས་ཁ་བསྐངས་ནས་བཤད་པས། གསང་འདུས་ལུགས་གཉིས་གང་གིས་ཁ་བསྐངས་ཀྱང་འདྲ་བས། འདིར་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་བཀབ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པའི་ཚེ། བསྐྱེད་རིམ་ཡང་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་གནས་བཞིན་པས། མན་ངག་གསང་འདུས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་སྒོམ་པས་ཆོག་གོ །བསྐྱེད་རིམ་ཡང་གསང་འདུས་སོགས་སུ་བསྒོམ་དགོས་སམ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །རང་ལུགས་ལ་སྤྲོས་པ་དེ་ཙམ་མ་གྲུབ་ན། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་སྟེང་གི་སྣའི་རྩེར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ། འོག་གི་ནི་ཡུམ་གྱི་བྷ་གའི་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་དང། ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་ཕྲད་པའི་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམས་པ་ལས་རླུང་དྷུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ། ཞེ་དགུ་མ་དང། བཅུ་གསུམ་མ་དང། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་རྣམས་ལ་འཁོར་གྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༤ ཡིན་ཅིང་།
2 གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༤ ས་སྙིང་། ཕྱག་རྡོར། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 19

ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་བསྟོད་བྱེད་པར་བསམ་ཞིང་དཔའ་གཅིག་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་པར་བསམ་མོ།།
དེ་ནས་དག་པ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི། གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་དགུ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་པ་1

ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་དང། དོན་དམ་པ་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཅིང། གཙོ་བོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང། དོན་དམ་འོད་གསལ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བདེ་བ་མཚོན་པའི་མཚན་མ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བས་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། སྟོང་པ་མཚོན་པའི་ཞབས་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ལམ་དེས་བགྲོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་མི་ལ་སོགས་ལ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་དང། བྱ་རྒོད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚོན་པའི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཡང་
སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚོན་པའི་གཅེར་བུ་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚོན་པ་སྐྲ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྟན་ཏོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་བསྡུས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།།
རྗེ་བླ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་སུ་རྒྱས་པར་བསྒོམ་པར་འདོད་ན། འགྲེལ་པ་གཉིས་དང།
ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ནི། དཔལ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པས་མཛད་པ་དང། སློབ་དཔོན་སོ་ན་ཤྲཱིས་མཛད་པ་གཉིས་ཡིན་པས། དེ་དག་དང་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༢ བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།

20 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལཱ་ལི་ཏའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་དག་པའི། །དུས་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོའ་གཟུགས། །ཞལ་བརྒྱད་ཐུན་ཚོད་ ིབརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །ཞལ་དགུ་ཐུན་ཚོད་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་དང་རྭ་གཉིས་ཟླ་བ་དང། །ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ཡང་དག་སྦྱོར། །བཞོན་པ་བཅུ་དྲུག་དུས་དང་ནི། །ཟླ་བ་ཡི་ནི་ཞག་ཏུ་ཤེས། །ཞལ་ནི་གཟའ་དགུ་དག་ཏུ་ཤེས། །སྤྱན་ནི་རྒྱུ་སྐར་དག་དང་སྦྱོར། །ཞབས་ནི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང། །དུས་བཞི་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །མཚོན་བྱ་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་དང། །སྙིང་རྗེ་ཡང་ནི་བཅུ་དྲུག་གཉིས། །གླང་ཆེན་པགས་པ་བགེགས་ཆེན་ཏེ། །དྲག་པོའ་གཟུགས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །བསམ་ཞིང་རྣམ་པར་ ིའཇོམས་པའི་གཙོ། །ཁ་དོག་ནག་པོ་བྱམས་པ་ཆེ། །ཐོད་པའི་རྒྱན་ནི་མི་འགྱུར་བའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ནི་ཐམས་ཅད་དག །རང་བཞིན་འབྱུང་བའི་དུས་དག་གོ །དུས་གསུམ་དག་པ་སྐུ་གསུམ་མོ།1

།ཞེས་བཤད་དོ།།
དེ་དག་གི་དོན་ནི། དུས་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོའ་གཟུགས། །ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ ིགྲགས་ཀྱི་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྐལ་པ་ཆགས་འཇིག་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་སོགས་ཡིན་གྱི། དམ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་དག་ལས་ཏེ། དེ་དག་ནང་ལ་སྦྱར་ན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆགས་འཇིག་སྐྱེ་འཆི་སོགས་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ལས་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་རྒྱུ་བ་བཅོམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོའ་གཟུགས་ ིསོ། །བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་འཆི་བ་ལ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཡང་འཆི་བདག་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་འཇོམས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས་དུས་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོའ་ིགཟུགས་སོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཞལ་བརྒྱད་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཉིན་མོ་ཐུན་ཚོད་བཞི་དང། མཚན་མོ་ཐུན་ཚོད་བཞི་སྟེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་དང། དེ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐུན་ཚོད་དང་དགུ་ཡོད་པ་ལས་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་དག་པའི་ཆ་ནས་ཞལ་བརྒྱད། ཞལ་དགུ་ཐུན་ཚོད་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཐུན་ཚོད་ཙམ་དེ་དག་པའི་ཆ་ནས་ཞལ་དགུ་པ་འཇམ་དཔལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཕྱི་ལ་སྦྱོར་ནང་ལ་སྦྱར་ན་ཉིན་མོའ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་མཚན་ ི 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༦༤༨ ཕྲེང་། ༧

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 21

མོའ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ། ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དེ། ིརླུང་གི་རྒྱུ་བ་དགུ་འགགས་པའི་ཞིང་དག་པའི་ཆ་ནས་ཞལ་དགུའོ།།
ནང་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ནི། སྙིང་ཁའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དང། ིབརྒྱད་པ་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་གང་དུ་འདུས་པ་ནི་དབུ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དབུ་མ་དང་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བས་རླུང་རྣམས་དང། སྲོག་རླུང་འགགས་ཤིང་ལྡོག་པའི་ཆ་ནས་ཞལ་དགུའོ། །དེ་ཡང་སྲོག་རླུང་ཁྱོད་1

ཀྱི་རླུང་རྣམས་ཀྱི་
གྱེས་གཞི་དང། དབུ་མ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་གྱེས་གཞི་ཡིན་པ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ཞལ་དགུའི་གྱེས་གཞིའི་སྤྲུལ་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་དང་རྭ་གཉིས་ཟླ་བ་དང། །ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ཡང་དག་སྦྱོར། །ཞེས་པ་ཕྱི་ལ་སྦྱར་ན། ཕྱི་རོལ་ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། ཆ་ཅན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལས་ཕྱེ་བར་གྱུར་པའི་ཡར་ངོ་བཅུ་གཉིས་མར་ངོ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། མདོར་ན། དབྱེ་གཞི་བཅུ་གཉིས། དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སོ་དྲུག་ཡོད་པས། ཕྱག་སོ་བཞི་དང་རྭ་གཉིས་ཏེ། སོ་དྲུག་པོ་དེ་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ལྷོ་བགྲོད་ཟླ་བ་དྲུག་བྱང་བགྲོད་ཟླ་བ་དྲུག །དེ་ཡང་ལྷོ་གཡས་དང། བྱང་གཡོན་དུ་བྱེད་ན། གཡས་གཡོན་ཐབས་ཤེས་སུ་བྱེད་པའི་ཆ་ཅན་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་ཡར་ངོ་དྲུག་མར་ངོ་དྲུག་ཏེ། དྲུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེས་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་བཅུ་བདུན་དང། རྭ་གཡས་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་མཚོན། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཅན་བྱང་བགྲོད་ཟླ་བ་དྲུག །དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་ཡར་ངོ་མར་ངོ་དྲུག་ཏེ་དྲུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེས། གཡོན་གྱི་ཕྱག་བཅུ་བདུན་དང། རྭ་གཡོན་མ་དང་བཅོ་བརྒྱད་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།
ཕྱི་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ནང་ལ་སྦྱར་ན་ལྟེ་བའི་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་རེ་བཞི་ལས། རྩའི་
རིམ་པ་ལྔ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ལས་གྱེས་པ་བཞི་དེ་ལས་གྱེས་པ་བརྒྱད། དེ་ལས་གྱེས་པ་བཅུ་དྲུག་དེ་ལས་ཕྱེ་2

བ་རེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་གཡས་ན་རྩ་དྲུག་གཡོན་ན་རྩ་དྲུག་མཚམས་ན་རྩ་བཞི་སྟེ། བཅུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༤ ན ༦ སྲོག་རླུང་སྟོད་ཀྱི་ གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༧ སྲོག་རླུང་ཁྲོད་ཀྱི་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༤ བ ༥ དེ་ལས་གྱེས་པ་སོ་གཉིས་

22 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དྲུག་ལས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ནས་རླུང་རྒྱུ་བ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས། མཚམས་ཀྱི་རྩ་ནང་དུ་རླུང་མི་རྒྱུ་བས་སྟོང་པའི་རྩ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆ་ཅན་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་དང་དེ་ལས་ཕྱེ་བར་གྱུར་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅུ་གཉིས་དང་དམར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སོ་དྲུག་པོ་དེས་ཕྱག་སོ་བཞི་དང་རྭ་གཉིས་ཏེ། སོ་དྲུག་མཚོན་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་གཡས་ཀྱི་རྩ་ནས་འཕོ་བ་དྲུག །གཡོན་གྱི་རྩ་ནས་འཕོ་བ་དྲུག །གཡས་གཡོན་གྱི་འཕོ་བ་དྲུག་དེ་གཉིས། རེ་རེ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་དེ་ལས་ཕྱེ་བར་གྱུར་པ་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་དྲུག །དམར་ཆ་འཕེལ་བ་དྲུག་ཏེ། བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། གཡས་ཀྱི་འཕོ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་དང་རྭ་གཡས་1

མ་མཚོན་ཞིང། གཡོན་གྱི་འཕོ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
གཡོན་གྱི་ཕྱག་དང་རྭ་གཡོན་མ་མཚོན་གྱི། དེས་ན་རླུང་གི་2

རྒྱུ་བ་དེ་དག་འགགས་ཤིང་དག་པའི་
ལྡོག་པའི་ཆ་ནས་ཕྱག་སོ་བཞི་དང་རྭ་གཉིས་ཏེ་སོ་དྲུག་གོ །དེའང་སྤྱིར་དཀར་ཆ་དམར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་བཅུ་གཉིས་དང་སྦྱར་རོ།།
བཞོན་པ་བཅུ་དྲུག་དུས་དང་ནི། །ཟླ་བ་ཡི་ནི་ཞག་3

ཏུ་ཤེས། །ཞེས་པ། ཕྱི་ལ་སྦྱར་ན། ཕྱི་
རོལ་ན། དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག །ནག་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་མགོ་བརྩམས་ནས། དཀར་ཆ་དེ་རྫོགས་པ་ན། ཚེས་ཞག་རེ་རེ་རྩིས་པའི་ཚེས་ཞག་བཅོ་ལྔ། དེ་བཞིན་ནག་ཆ་འཕེལ་བའི་ཡང་སྔར་དང་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་ཚེས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ལས་མེད་ཀྱང། ནང་ན་དཀར་ཆ་དམར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས། ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཆ་བཅུ་དྲུག་བཟོ་དགོས་ཏེ། དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་རྫོགས་ནས་ནག་ཆ་ལ་ཞུགས་ཙམ་དེ་ཆ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་མཐེ་བོང་ནས་བརྩམས་ཏེ། དཀར་ཆ་དམར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྦྱང་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྦྱོང་བྱེད་ལམ་ལ་སྦྱར་ན། དཀར་ཆ་དམར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་གཡས་རོ་མ་དང་གཡོན་རྐྱང་མའི་ནང་ནས་ 1 གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༢ ཕྱག་དང་རྭ་གཉིས་མ་མཚོན་ཞིང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥ ན ༣ དེས་ན་རླུང་རྒྱུ་བ་དེ་དག་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༥ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༣ ཟླ་བ་ཡི་ནི་ཞིབ་ཏུ་ཤེས།

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 23

རླུང་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་ཐམས་ཅད། ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་དཀར་པོ་འབབ་པ་དེ་ཡང་གཡས་ཀྱི་ཆ་ནས་དགའ་བ་1

བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་ཆ་བཞི་རུ་བགོས་པའི་ཆ་རེ་རེར་
སླེབས་པ་ན། དགའ་བ་ལྷག་པོ་རེ་འོང་བས་དེ་ལྟར་ཏུ་བྱའོ།།
འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་ན། སྤངས་པའི་དག་པ་དང། རྟོགས་པའི་དག་པའོ། །དག་པ་གཉིས་སུ་
འོང་བས་དང་པོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་རོ་རྐྱང་གི་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་འགགས་ཤིང་སྤངས་པ་མཚོན་པའི་མི་དང། བྱ་རྒོད་ལ་སོགས་པའི་གདན་བཅུ་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་ནི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་མཐར་ཐུག་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཞལ་ནི་གཟའ་དགུ་དག་ཏུ་ཤེས། །སྤྱན་ནི་རྒྱུ་སྐར་དག་དང་སྦྱོར། །ཞེས་པ་ཕྱི་ལ་སྦྱར་ན། ཕྱི་རོལ་ན་གཟའ་བདུན། སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེ་སྟེ་དགུ་དང། རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་ལྟར། ནང་ན་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་བའི་རླུང་བཞི། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་དང་དགུ །སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ལ་ ི 2

རྩའི་རིམ་པ་གསུམ་
ཡོད་དེ། དང་པོ་ལས་གྱེས་པ་ལ་བརྒྱད། ཡང་དེ་ལས་གྱེས་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བརྒྱད་གསུམ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་རོ་3

རྐྱང་དབུ་མ་སྟེ་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བདུན་གཟའ་དགུའི་ལོངས་སྤྱད་4

བྱ་དང། གཟའ་དགུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལྟར། རྩ་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་པོ་དེའི་ནང་ནས། རླུང་དགུ་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་རྒྱུ་བས། རྩ་རྣམས་ལོངས་སྤྱད་5

བྱ་དང། རླུང་དགུ་པོ་
ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་རྣམས་འགགས་ཤིང་དག་པའི་ལྡོག་པའི་ཆ་ནས་ཞལ་དགུ་
དང། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་ནོ། །དེ་ཡང། ཞལ་ནི་གཟའ་དགུ་དག་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་པ་ཞལ་ནི་ཁ་ཡིན་ལ། ཞལ་བརྒྱད་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༢ དགའ་བདེ་ཆ་བཅུ་དྲུག་ གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༧ དགའ་འདམ་བཅུ་དྲུག་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༥ རྩ་འདབ་བརྒྱད་རྩའི་རིམ་པ་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༦ ཉི་ཤ་རྩ་བཞིས་རྐྱང་དབུ་མ་སྟེ་
4 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༡༣ བ ༤ ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་།
5 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡༣ བ ༥ ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་།

24 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ནི་དབུ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞབས་ནི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང། དུས་བཞི་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཕྱི་ལ་སྦྱར་ན། ཕྱི་རོལ་ན། ཉི་ཟླའི་ཁྱིམ་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལུག་གི་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་དབང་གི་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དགུན་དཔྱིད་གཉིས། དབྱར་སྟོན་གཉིས་དེ་བཞིའོ།།
དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལ་སྦྱར་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཁོར་ལོའ་རྩ་བ་དྲུག་ ིཅུ་རེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྔ་ཡོད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ་དེ་ལ། གཡས་ནས་རྩ་དྲུག །གཡོན་ནས་རྩ་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང། དུས་བཞི་དང་འདྲ་བའི་མཚམས་ཀྱི་རྩ་བཞིའོ། །རྩ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རླུང་རྒྱུ་བ་ལ་སྦྱར་ན་གཡས་ཀྱི་རྩ་ནང་ནས་རླུང་གི་འཕོ་བ་དྲུག་གཡོན་གྱི་རྩ་ནང་ནས་འཕོ་བ་དྲུག་སྟེ། བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་བཞི་དང་འདྲ་བར་རྩ་བཞིར་འདུས་སོ། །དུས་འཁོར་དང་མ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཏུ། སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ནས་ཀྱང་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱར་ན་སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ནས་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང། ས་རླུང་ཆུ་རླུང་མེ་རླུང་རླུང་གི་རླུང་ལ་སོགས་པའི་འཕོ་བ་བཞིར་འདུས་པས་དུས་བཞིའོ། །དེས་ན་དེ་དག་འགགས་ཤིང་དག་པའི་ཆ་ནས་ཞབས་བཅུ་དྲུག་གོ།
མཚོན་བྱ་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་1

དང། །སྙིང་རྗེ་ཡང་ནི་བཅུ་དྲུག་གཉིས། །ཞེས་པ་ཡུལ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང། ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ཏེ། དེའང་གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་བཅུ་དྲུག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་ཅིང་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་བཅུ་དྲུག་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན་ལ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་མཚན་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་བཟུང་བས་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་མཚོན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྟོང་བཞི་ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་སོགས་2

བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང། བདེ་ཆེན་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༡༤ ན ༤ སྟོང་ཉིད་དང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༤ བདེ་ཆེན། བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། གཙང་། ཤོག ༡༤ ན ༦ བདེ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་།

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 25

སྙིང་རྗེའི་མིང་གིས་བསྟན་པ། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །གླང་ཆེན་པགས་པ་བགེགས་ཆེན་ཏེ། །ཞེས་པ་དྲང་དོན་ལ་སྦྱར་ན། བགེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་བི་ན་ཡ་ཀའི་པགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གྱོན་པས་བགེགས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་མཚོན་ལ། ངེས་དོན་ལ་སྦྱར་ན་གླང་པོས་གཏི་མུག་མཚོན་ལ། དེའི་པགས་པ་རློན་པ་སྐུ་ལ་གསོལ་བས་གཏི་མུག་རྩད་ནས་སྤངས་པ་མཚོན། དྲག་པོའ་གཟུགས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །བསལ་ཞིང་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་གཙོ། །ཞེས་པ་ནི་དྲག་ ིཔོའ་སྐུར་བསྟན་པའི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཞིང། རྣམ་པར་ ིའཇོམས་པའི་གཙོ་བོ་སྟེ་མཆོག་གོ །དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་1

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
བཅོམ་ཞིང་དག་པའི་ཆ་ནས་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།
ཁ་དོག་ནག་པོ་བྱམས་པ་ཆེ། །ཞེས་པ་སྐུ་དྲག་པོའ་སྐུར་ཡོད་ཀྱང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ ིལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྩེ་བའི་བྱམས་པའི་ཐུགས་དང་ལྡན་ཅེས་2

པའོ། །ཐོད་པའི་རྒྱན་ནི་མི་འགྱུར་
བའོ། །ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐོད་སྐམ་ལྔས་དབུ་བརྒྱན་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་དག་པ་ལ་སྦྱོར་ཡང། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་པ་ནི། སྟེང་ཞལ་གྱི་རལ་པའི་ཟུར་ཕུད་ལྔ་ཡིན་པར། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་བཤད་ཅིང། དེས་ན་ཐོད་པའི་རྒྱན་ནི་མི་འགྱུར་བ། །ཞེས་པ་སྐྲ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པས་མཚོན་པའི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དེ་ཐོབ་པ་ནི། དེས་བརྟན་པའི་གཡུང་དྲུང་གི་སྐུ་མཚོན་ལ། ཁམས་དཀར་པོ་དེ་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་བབ་པ་ལ་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་ཞིང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པའི་མཐར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཐོབ་པ་ན། དེ་ལས་གོང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་སླར་ལྡོག་མི་སྲིད་པས་དེ་ཡང་མཚོན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་འབྱུང་བའི་དུས་དག་གོ །ཞེས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དག་པ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོའ་དག་པ་མིན་པས་སྐབས་འདིར་མི་ ིདགོས་སོ། །དུས་གསུམ་གྱིས་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཞེས་པ་ནི་ལམ་ལ་སྦྱར་ན། འདས་པ་མཚོན་པའི་རླུང་ཕྱིར་འབྱུང་བ། མ་འོངས་པ་མཚོན་པའི་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ད་ལྟར་བ་མཚོན་པའི་རླུང་ནང་དུ་གནས་པ་སྟེ། རླུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༦ གཟུགས་ཟག་བཅད་ཉེར་ལེན་ གཙང་། ཤོག ༡༤ བ ༢ གཟུགས་ཟེར་གྱི་ཉེར་ལེན་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༧ ན ༡ ཞེས་པའོ།

26 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པར་སྦྱོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པའི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་རགས་པའི་ཆ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོ།།
འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་ན་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ། གསུང་ལོངས་སྐུ། ཐུགས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ལོངས་སྐུ་ལ་གསུང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན།1

ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་ ིཔས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་བྱེད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི། གཙོ་བོར་གསུང་གི་བྱེད་པས་དེའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དང། གསུང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བསྒོམས་པས་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱར་ན། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ལ་རླུང་སེམས་གཉིས་ཡོད་པས་རླུང་དང་ཆོས་མཐུན། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་གཟུང་བ་མཚོན་ནོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་ན། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལོངས་སྐུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།
སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གདན་གྱི་འོག་ཏུ་མནན་པའི་ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་
ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དག་པ་ལ་ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་དུ་མ་བྱུང་ཡང། དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོས་བདུད་བཞི་འཇོམས་ཤིང་སྤངས་པ་མཚོན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཚངས་པ་སོགས་དངོས་མིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དེ་དག་འོངས་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་ལྷ་ཀླུ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཞབས་འོག་ཏུ་མནན་ནས་འདུག་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སྒྲག་2

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་དོན་གྱི་སྟེང་ནས། དེ་དག་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྦྱར་3

ནས་བཤད་ན་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་ལོ་གཅིག་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ ན ༦ ཞེ་ན།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༦ སྐྲག་པར་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༧ རིམ་པ་རྩད་ནས་

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 27

ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། ནང་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བའི་ཕྱི་ནང་གི་དུས་ཀྱི་ཆ་དག་པ་ནི། སྐུའི་དབྱིབས་ཙམ་གྱིས་མཚོན་པ། དུས་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོའ་གཟུགས། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དཔའི་བོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དེ། གླང་ཆེན་པགས་པ་བགེགས་ཆེན་ཏེ། །ཞེས་1

མཚོན་པའི། ཉོན་མོངས་པ་མ་
རིག་པ་རྩད་ནས་སྤངས་པའི་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་སྤངས་པ་དེ་ཡང་གཉེན་པོ་ལམ་ཇི་འདྲ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།2

།མཚོན་བྱ་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་དང། །སྙིང་རྗེ་ཡང་ནི་བཅུ་
དྲུག་གཉིས། །ཞེས་པས་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་བཅུ་དྲུག་གིས་མཚོན་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང། 3

གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་བཅུ་དྲུག་གིས་མཚོན་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས། ཕྱག་མཚན་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་བཟུང་བས་མཚོན་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཉིད་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བྱེད་ན། བཞོན་པ་བཅུ་དྲུག་དུས་དང་ནི། །ཞེས་པ་
ནང་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ན། དེ་ལ་ནང་གི་རྐྱེན་དང། ཕྱིའི་རྐྱེན་གཉིས་ལས་ནང་གི་རྐྱེན་ནི། དུས་གསུམ་དག་4

པ་སྐུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་བརྟན་
པའི་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་5

རང་གདངས་གསུམ་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་ཟབ་མོ་
རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང། ཕྱིའི་རྐྱེན་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་དགོས་ཡུམ་དང་སྦྱར་བའམ། མཚན་མ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བས་ནི་བདེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༡ ཞེས་པ་མཚོན་པའི་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༢ སྟོབས་ཀྱི་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་
གཉིས་ཞེས་པས།
3 གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༢ ཡེ་ཤེས་དང་། གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་བཅུ་དྲུག་གིས་མཚོན་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་བཅུ་དྲུག་གིས་
4 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༥ དུས་གསུམ་པོ་ནི་སྐུ་
5 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༥ གསུམ་གྱི་རང་གདངས་

28 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བ་ཆེན་པོ་མཚོན་ལ། དེ་ཡང་ཡུམ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་མཚན་མ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ནུས་པས། འཇིགས་བྱེད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་ཆ་ཚང་བར་ཡོད་ཅེས། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་དག་པ་སྦྱོར་ཚུལ་དང། དེ་དག་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
དེ་ལ་སྤྱིར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཚུལ་རྒྱས་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་བཤད་
ལ། དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འཁྱེར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བདེ་ཀྱཻ་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་ཡོངས་གྲགས་པའི་བརྟགས་གཉིས་དང། བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་དུ། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་གསལ་ཡང། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་འབུམ་ལྔ་བསྡུས་པ། དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་དང། བདེ་མཆོག་མངོན་བརྗོད་དང། འབུམ་པ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་བདུན་ན་མི་གསལ་ཡང། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ན་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་དག་པ་དྲན་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །བཟླས་པའི་སྐབས་སུ་རྭ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྩ་སྔགས། སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྲོག་སྙིང་ཡིན་པས། མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པར་སྙིང་ཁར་མི་འགོད་ལ། མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་མན་ངག་ནི་རང་གི་སྙིང་ཁར་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད། དེའི་སྟེང་དུ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད། འདབ་མ་རྣམས་འཁོར་ལོའ་རྩིབས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་དེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག །འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཡ་མ་རཱ་ཛ་ཞེས་སོགས་ ིཡི་གེ་བཞི་བཞི་འདབ་མ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་གནས་པ་སྟེང་ཨོཾ་འོག་ཏུ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བརྗོད་ནས་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ནི། མན་ངག་གསེར་ཆོས་སུ་བྱེད་དོ།།
རང་གི་ལུགས་ལ། སྙིང་ཁར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་མཐའི་ནང་སྐོར་ལ།
ཡ་མན་ཏ་ཀ །བར་སྐོར་ལ་ཧྲཱི་ཥྚཱིཿཕྱི་སྐོར་ལ་རྩ་སྔགས་བཀོད་ནས། སྔགས་རྣམས་ཁ་དོག་ནག་པོ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པར་བསམས་ནས་བཟླའོ། །དེ་དམིགས་པ་མི་གསལ་ན། དེ་ཀ་ལ་སེམས་བཟུངས་ནས་ཀློག་པའི་ཚུལ་དུ་བཟླ། དམིགས་པ་གསལ་ན་གང་བཟླས་པའི་སྔགས་ཕྲེང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོའ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། རྩ་ཞལ་གྱི་ཤངས་ཕུག་ནས་རླུང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ ི

འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ། 29

མཉམ་དུ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། གདོན་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། སྔགས་འཕྲེང་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ནས་ཞལ་དགུ་ག་ནས། འབྲུག་གི་སྒྲ་ལྟར་འུར་འུར་སྒྲོགས་པར་བསམས་ནས་བཟླའོ། །ཕྲེང་རྡོག་རྣམས་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོར་བལྟས་ནས། གཡས་མཐེ་བོང་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་རེ་རེ་རང་གི་ལུས་ལ་སིབ་སིབ་ཐིམ་པར་བསམས་ལ་ཕྲེང་བ་དབབ་བོ། །ཞེས་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའོ། །སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གཞག་
ལེགས་པ་ཞིག་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བླ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །ཁམས་གསུམ་ཟ་བྱེད་མ་ཧེའི་ཞལ་གྱིས་མ་ལུས་བགེགས་ཀྱི་སྲོག་འཕྲོག་ཅིང། །བཅུ་དྲུག་ཞབས་ཀྱིས་གར་སྟབས་བསྐྱོད་པས་བདུད་སྡེ་དཔུང་བཅས་རྩད་ནས་འབྱིན། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དྲག་ཏུ་རབ་ཁྲོས་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་གཤིན་རྗེ་གཤེད། །འཇིགས་པ་དག་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་འཇིགས་མཛད་དུས་ཀྱི་དགྲ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
འདིར་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་1

རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུད་ལས་ཇི་
ལྟར་གསུངས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སོ་སོ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དང། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དག་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གདོང་དྲུག་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་འདི་དག་ཀྱང། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཤིང། ཐབས་རྒྱུད་ལ་ཡང་རིགས་གསུམ་དུ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་ནང་ནས། ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱི་ཐབས་རྒྱུད་དེ། དེ་ལ་དགྲ་ནག་དང་གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ད་ལྟ་འཕགས་ཡུལ་དང་བོད་ན་བཞུགས་པ་འདི་དག་ནི། བསྡུས་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང། རྟོག་བདུན་ནི་2

བསྡུས་རྒྱུད་མ་ཡིན་གྱི།
རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ནང་ནས་རྟོག་པ་བདུན་ཟུར་དུ་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་དུམ་བུ་སྟེ། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་མདོར་བསྟན་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པ་གསུམ་པ་ནི། རྟོག་བདུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་གཙོ་བོར་འཆད་ཅིང། བདུད་རྩི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱིས་འཆད་པའི་བཤད་རྒྱུད་དུ་རྭ་སྐྱོ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་ལྟར་ལེགས་པས། བླུན་པོ་ཁ་ཅིག །རྒྱུད་བརྫུས་3

མར་སྨྲ་བ་ནི་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་གསོག་
1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༣ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
2 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༡ རྟོག་བདུན་བསྡུས་རྒྱུད་ གཙང་། ཤོག ༢ ན ༢ རྟོག་བདུན་གྱི་བསྡུས་རྒྱུ་
3 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢ ན ༤ རྒྱུད་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ནི་

32 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པའོ། །ཏེའུ་ལོ་པའི་རྟོག་པ་ཡང་རྭ་པ་1

དག་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་ཕྱུང་བར་འདོད་དོ། །གཏམ་རྒྱུད་
ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་སྐྱོ་བ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་མོད་ཀྱི། རྭ་བ་2

རྒྱུད་དུ་མི་འདོད་དོ། །དེའི་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་མི་
བགྲང་ཞིང། མིང་ཡིག་རྣམས་ལ་ཡང་མི་འགྲིག་པ་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བླ་མ་བྷ་རོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཏམ་བརྒྱུད་རྣམས་ལ་ནི། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁུངས་གང་ཡང་མེད་པས་མི་འཐད་དོ།།གཉིས་པ་ནི། ལཱ་ལི་ཏ་བཛྲ་གྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་མ་དང་། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་
གཉིས། དཔལ་འཛིན་གྱིས་དཔའ་བོ་གཅིག་པ། ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་ཆེ་བས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཕོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། དྲག་པོའ་སྦྱིན་སྲེག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག །ཤྲཱི་བྷ་དྲས་དཔའི་བོ་གཅིག་པ་ཞལ་ཕྱག་རྫོགས་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་དུར་ཁྲོད་དང་བཅས་པ། སྦྱིན་སྲེག །དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཆུང་བས། སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས་གཅིག །བལ་པོ་བྷ་རོས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ཡོད་དེ། བོད་ལ་རྭ་སྐྱོ་ཞང་གསུམ། མལ་དང་གཉོས་ཀྱི་ལུགས་རྣམས་ཅུང་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་གི་རྭ་སྐྱོ་གཉིས་དང། དེ་ཡང་རྭ་ལུགས་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ་།།
དེས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྔ་ནི། ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་མངོན་རྟོགས། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་
ཞལ་ཕྱག་རྫོགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་བཞི་པ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའོ། །སྐྱོ་འོད་འབྱུང་གིས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཆུང་བ་ལ་ཐུག་ཅིང། དེའི་ལུགས་ལ་ཞེ་དགུ་མ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་བཅུ་བདུན་མ་དང་། དགུ་མ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེའི་རྟོག་བདུན་གྱི་ཊཱིཀྐ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་3

ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་ནི། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་
གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སམྦུ་ཊ་དང། རྟོག་བདུན་གྱི་བྲིས་སྐུ་དང་། ལྷའི་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་མི་གསལ་ཡང། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྟོག་གསུམ་ལས། ཡཀྵེ་མ་མེ། ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་གསུམ་ལས།
1 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༣ རྭ་བ་དག་
2 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༣ རྭ་བ་དག་རྒྱུད་དུ་ གཙང་། ཤོག ༢ ན ༥ རྭ་པ་རྒྱུད་དུ་
3 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༤ ཡང་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཀྱི་བོད་

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 33

ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཐོད་པ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང། དགྲ་ནག་ལས་ཀྱང། ཡི་གེ་ཀྵེ་ནི་གཏི་མུག་བརྗོད།1

།ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་2

ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པ་ལ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་3

འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡི་
གེ་བཅུ་བདུན་ལ་ལྷའི་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་དང། ལྷའི་ངོ་བོ་ཐོད་པ་བཞིར་བསྐྱེད་པར་རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པ་དང། སོ་ན་ཤྲི་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོ་ལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གཞན་འོང་དོན་མེད་ལ། དེས་ན་གཉོས་ལོ་ཙྪ་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་པ་དང། རྭ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་ནི། ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་གཞུང་མེད་པས། ཡུམ་
ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ནས་ཡུམ་ཡོད་པར་མ་བཤད་ཀྱང། ཡོད་པར་མ་བཤད་པ་དང་མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང། སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཡུམ་མེད་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གསང་དབང་ལ་ནི་བླ་མས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་རྫས་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང། དབང་གསུམ་པ་ལ་ནི་སློབ་མས་ཡུམ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བླ་མ་4

ཡབ་

ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲས། སློབ་མ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག །རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གནས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དགྲ་ནག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་ཡུམ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མངལ་ནས་འབྱིན་པར་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༣༠ ཕྲེང་། ༡༦
2 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༦ ཡི་གེ་དེ་དག་གི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་
3 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༦ འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་
4 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༧ བླ་མ་ལ་ཡབ་ཡུམ་

34 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དགྲ་ནག །གཤེད་མར་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡུམ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། བླ་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་ ིཔའི་དགོས་པ་ནི། གཙོ་བོ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་དྲངས་ ིཔའི་བདེ་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་སྦྱར་ཏེ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒོམ་དགོས་པ་ལས། རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་ཡུམ་མེད་ན་དགོས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཇིགས་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ ིམཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། ཀྱཻ་རྡོར་ལས། བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་
ཡིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད།1

།ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལམ་འདིར་ཕྱག་རྒྱ་མ་མེད་ན་དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བུད་མེད་གཟུགས་ནི་སྤངས་ནས་གཞན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱ།2

།ཞེས་སོགས་དང། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་མུ་
ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལས། སྨེ་མ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་མོའ་མགུལ་ནས་འཁྱུད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་ ིརྣལ་འབྱོར་མ་བདུན་སྤྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་པདྨ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་སྦྱོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དོ།3

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བླ་མེད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་མེད་ཀྱང་དོན་ཐོབ་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་པོ་མ་ངེས་ཏེ། དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་དགོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་དགོས་
པས་4
ན། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་གསུངས་པའི་ཡུམ་རྐྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་རྐྱང་གི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དུས་སུ་ཡང། གཙོ་མོ་ལ་ཡང་5

སྦྱོར་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང། བླ་མེད་ཀྱི་ཡབ་རྐྱང་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༣༧ ཕྲེང་། ༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༣༧ ཕྲེང་། ༡༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ ཤོག ༡༣༨༨ ཕྲེང་། ༡༠
4 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༡ བསྒོམ་དགོས་ན།
5 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༢ གཙོ་མོ་ལ་ཡབ་སྦྱོར་དགོས་པར་

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 35

དང་ཡུམ་རྐྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་ན་དབང་བཞི་བསྐུར་དགོས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན། དེ་རྣམས་ལ་དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་མངལ་འབྱིན་བྱེད་པ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་མ་བཤད་ཅིང། འཁོར་གྱི་ལྷ་དགྲ་ནག་ནས་བཤད་པའི་ལྷར་གྲུབ་པས། དེའི་ཆོ་ག་ཡང་དགྲ་ནག་བཞིན་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་དགྲ་ནག་ནས་བཤད་པའི་ལྷར་མི་འགྲུབ་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་པས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་དེའི་དོན་ནི། ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བདག་མེད་མའི་1

རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བགྲོད་ནས། ཉེ་རྒྱུས་མཚམས་སྦྱོར་རན་པའི་ཚེ་བུད་མེད་ཀྱི་
གཟུགས་སྤངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་དང་སྙོམས་པར་སྦྱོར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།
དེ་ལ་ནི་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་པོའ་ལན་སྨྲས་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ ིཆེན་པོ་སྟེ། བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཟུར་ཙམ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པས། ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་གོ །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྨྲས་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གིས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ནི། འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལན་ཅིག་ཀྱང་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་བླངས་པས། དེ་ལྟར་ན་འཇིགས་བྱེད་ལ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་ཡོད་ན་འཇིགས་བྱེད་ནི་བསྒོམས་ཀྱང་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ།2

།འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མངལ་འབྱིན་བྱེད་པ་འགོག་པ་ན། ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་ལ་མངལ་འབྱིན་བྱེད་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ 1 གཙང་། ཤོག ༤ ན ༥ བདག་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
2 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༣ ཁས་བླངས་པ་མིན་ནོ།།

36 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྨྲ་ཞིང། ཡང་ཡབ་རྐྱང་དང་ཡུམ་རྐྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་བའི་ཚེ། རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ ིརིག་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ། བླ་མེད་ཀྱི་ཡབ་རྐྱང་ཡུམ་རྐྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་1

དབང་

གོང་མ་གཉིས་བསྐུར་བའི་ཚེ་2

རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པ་དང། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ ིསྐབས་སུ་དེའི་ཚེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡབ་རྐྱང་ཡུམ་རྐྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་གོང་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།འཁོར་གསུམ་སྤྱིར་གསང་དབང་གི་གསང་རྫས་བསྒྲུབ་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའ་ིང་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་དགོས་པར་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་ཅིང། ཁྱད་པར་འཇིགས་བྱེད་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ང་རྒྱལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དགྲ་ནག་གི་དབང་གོང་མ་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ཡང་དགྲ་ནག་དང་མཚུངས་པར་བྱ་དགོས་པར་མ་ཧེའི་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཤིང་འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དེ་ལས་འདིར་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དང། གཏོར་མ་དང། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་དང། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དྲང་བར་བྱ་སྟེ།3

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་དེ་གཉིས་བསྐུར་བ་ན། འཇིགས་
བྱེད་ཡུམ་བཅས་བསྒོམ་པའི་ཁུངས་དང། ལྷ་མངལ་འབྱིན་བྱེད་པའི་ཁུངས་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཡུམ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་མེད་དེ། ལིངྒ་དམར་པོ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མུན་སྤྲུལ་ཏེ། ལིངྒ་གྱེན་དུ་ལངས་པ་དེའི་ཚེ་ན། ཡུམ་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༣ རྣམས་ལ་དབང་
2 གཙང་། ཤོག ༤ བ ༣ བསྐུར་བའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ི
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༣༦༩ ཕྲེང་། ༡༧

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 37

མེད་ཀྱང། སྤྱིར་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བའི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དག་པ་འཆད་པ་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་དང། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན་ཚུལ་དུ་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང། དེ་གྲུབ་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་དགོས་པར་གྲུབ་བོ། །གཞན་ཡང་རོ་ལངས་1

ནག་མོ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་
མཐོང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་དང། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་ཁྲོ་བཅུའི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་འགོད་པར་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་བཤད་ཅིང། རོ་ལངས་མ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་མ་བཤད་དོ། །ཞེ་ན། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་པོ་ལ་རོ་ལངས་མ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་དང། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་2

རོ་ལངས་མ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་ཡུམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ།།
འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཚིག་ཟིན་ལ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང།
དོན་གྱི་བཤད་པ་དང། སྦས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་མཚན་མ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བ་ཞེས་པའི་མཚན་མ་ནི་ལིངྒ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་སྦས་དོན་དུ་བཤད་ན། ལིངྒ་ལ་ལི་ཡ་ཏི་ཞེས་བྱས་པས་ཐིམ་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང། གང་དུ་ཐིམ་ན་ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་གར་ཐིམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་འདིས་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་སྟོན་ཞིང། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྦས་དོན་ཡོད་དོ། །ཡང་ལིངྒ་3

ནི་ངེས་ཚིག་གི་སྔར་ལྟར་ཐིམ་
པ་སྟེ། གང་ཐིམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་སོ། །དེ་ཉིད་གང་དུ་ཐིམ་པ་ནི་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཡང་རྟོག་བདུན་ལས་ཁུ་བ་དགུག་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང། དེས་མཚོན་ནས་དབང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱང་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༡ རོ་ལངས་མ་ནག་མོ་
2 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༥ ན ༦ ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་རོ་ལངས་མ་
3 གཙང་། ཤོག ༥ བ ༢ ཡང་ལིངྒའི་ངེས་ཚིག་གི་

38 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་བཤད་ལ། ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་བྱེད་པར་བཤད་པ་འདིས་ཀྱང་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་དུ་བསྒོམ་པ་གསལ་བར་བཤད་དོ།།
གཞན་ཡང་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། ཨེ་ནི་གསང་བ་མཁའ་དབྱིངས་དང།1

།ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་ཞུགས་པའི་གནས་བསྟན་པའི་ཚིག་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དྲངས་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་པདྨོར་ ི 2

གནས།3

།ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །བདེ་མཆོག་
གི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཕག་མོས་ཞུས་པ་ལྟར། འདིའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཡང། འཇིགས་བྱེད་རང་གི་ཡུམ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་མས་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚིག་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དྲངས་པ་ལས། དཔལ་ལྡན་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་མས། །རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་རྒྱུད་ཞུས། །སྣ་ཚོགས་རྗེས་སུ་རིག་པའི་རྒྱུད། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོག་བདེ་ཞིང།4

།ཞེས་སོགས་འདིའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང།
སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་མ་དང། རོ་ལངས་མ་རྣམས་དོན་འདྲའོ། །འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་མི་སྲིད་ན་ཡུམ་རྒྱུད་ཞུ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་འཐད། གཞན་ཡང་འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་མེད་ན། འདིའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་དུ་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་སྦྱོར་བ་དང། དེས་དྲངས་པའི་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་སྦྱོར་བ་སོགས་རྒྱུད་འདི་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་རིགས་བཞི་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དབྱེ་བས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ན་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་བཞག་པ་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་མེད་ན་བླ་མེད་ཀྱི་ནང་ཚན་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཉིད་བླ་མེད་ཙམ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༨༨༤ ཕྲེང་། ༢༠
2 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༥ པདྨར་གནས།
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༦ ཕྲེང་། ༡༠
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༨ ཕྲེང་། ༢

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 39

མེད། མེད་ན། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་མི་སྲིད་དགོས་པས། འཇིགས་བྱེད་ལ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་དགོས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། ཡོད་ན་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ།།
དེ་བས་ན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་འདོད་
དགོས་ཏེ། དེའི་ལམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་འདོད་དགོས་ཤིང། དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ཞར་ལ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ནི། ཡབ་རྐྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང། གཅིག་པུའི་སྒྲས་ཡུམ་གྱི་ཟླ་བོ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིན་གྱི། གསང་མཆོད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །1

གཅིག་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་
བཤད་པ་ནི། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་གདན་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པའི་ལྷ་ཧེ་རུ་ཀ་གཅིག་པུ་ལས་མེད་ཅིང། ཡུམ་ཕག་མོ་ཡོད་ཀྱང་བྱིན་པ་གཉིས་ཀས་འཁྱུད་གདན་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པ་མེད་པས། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ན་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་འབའ་ཞིག་ལས་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཞན་མེད་པ་ལ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གྲགས་སོ།།
གསུམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དག་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ་དང། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གང་གིས་གནས་གང་དུ་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་དང། གང་ཉམས་སུ་བླངས་པར་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང། ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་གིས་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱང་བ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་ལེགས་པར་བསྐྱོད་པའི་ངང་ནས།2

གནས་
1 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༡ ཁ་ཅིག་དྲིལ་བུ་ལུས་
2 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༦ བ ༤ བསྐྱོད་པའི་གང་ཟག་གིས།

40 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཁ་ལྷོར་ཕྱོགས་ཏེ། བདུད་རྩི་རིལ་བུས་ཁ་དག་པར་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ལཱ་ལི་ཏ་བཛྲ་གྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་མ་དང། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་
དང། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང། ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོ། །ལྷ་ཞེ་དགུ་མ་ལ་ནི་རེ་མིག་དགུའི་མཚན་མ་དང། ཕྱོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང། ཕྱག་མཚན་དྲུག་དྲུག་དང། ཞབས་གཡས་ཀྱི་འོག་གི་སྲོག་ཆགས་གཉིས་གཉིས་འགོད་ཅིང། གཡོན་གྱི་འོག་གི་སྲོག་ཆགས་བརྒྱད་ནི་གྲྭ་བཞི་དང་སྒོ་བཞིར་འགོད། མཚན་མ་དེ་དག་ཕྱག་ཏུ་བཟུང་བའི་ལྷ་བསྐྱེད་པས་ལྷ་ཞེ་དགུའོ། །སྲོག་ཆགས་འགོད་ཚུལ་ནི་ལཱ་ལི་ཏའི་ལུགས་སོ། །ཡང་ན་སྒོ་བཞི་དང་གྲྭ་བཞིར་རོ་ལངས་བརྒྱད་བཀོད་པས་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ཡང་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་ཐམས་ཅད་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཁྲོ་བོའ་དབང་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་མིན་ལ། འདི་ལ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ ིཔ་དང། འབྲས་བུའི་ཞལ་སྟེང་མ་དང། ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་རང་གི་རྣམ་པ་དང། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བའི་ཐུགས་ཀར་སྔགས་ཕྲེང་བཀོད་དེ། བཟླས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ལས་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།1
རྫོགས་རིམ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང། དེ་ཡང་ཐ་མལ་པ་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རང་དགའ་བར་འོང་བ་དེ་ཉིད། རྣལ་འབྱོར་པས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་མཐུན་པར་དཔེའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པ་དང། དེ་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང། ལྔ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་དང། བར་དོའ་ལུས་ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱི་ཤའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་ ི 1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༧ ན ༣ འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 41

སྦྱར་ནས། སྐྱེས་ཟིན་ནས་ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱི་ཤའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་དེས་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་བ་ན་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མཐོང་ནས་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་འབྲས་བུའི་སྐུ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པས་འབྲས་བུའི་སྐུ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་འཇིགས་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གཞན་བསྒོམ་པ་ལ་དཔའ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །ལྷ་སྔ་མ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྒོམ་དགོས་ཤིང། འཇིགས་བྱེད་ལ་ནི་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཚང་བར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་ཚོགས་ཞིང་ལ་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་སྦྱང་གཞི་དང་མི་སྦྱོར་ཡང། འདིར་ནི་འཇམ་རྡོར་དང་འདྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་དགོས་སོ།།
ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། ལཱ་ལི་ཏའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཆེ་བར་རང་འཇིགས་བྱེད་དུ་
གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་གདན་ཟླ་ཉིར་བཤད་ཀྱང། ཆུང་བ་པད་ཉིར་བཤད་པས་པད་ཉི་ལ་གནས་པའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་གྱིས་འཇིགས་བྱེད་བླ་མ་དང་བཅས་པ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །བླ་མ་ཡང་གཙོ་བོའ་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་དང། གཙོ་བོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་ ི 1

དང། ཤར་ཕྱོགས་
ཀྱི་དུར་ཁྲོད་དབུས་ན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ལུགས་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་ཚུལ་དང་པོ་ལྟར་རོ།།
དེ་ནས། ཕྱག་མཆོད་པ། བཤགས་པ། ཡི་རང། བསྔོ་བ། སེམས་བསྐྱེད། ལུས་འབུལ་བ།
ལམ་ལ་གནས་པར་དམ་འཆའ་བ། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་རྣམས་བྱ་ཞིང། བཤགས་པའི་སྐབས་སུ། སྔར་འདས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང། ད་ལྟའི་དུས་སུ་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྡིག་པ་རྣམས་བཤགས་ཤིང། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་བརྟེན་2

པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་པོས་སྨོན་
སེམས་བསྟན་ཅིང། དམ་བཅས་འཇུག་སེམས་བསྟན་ཏོ། །སྐྱབས་འགྲོའ་ཡན་ལག་གིས་རྒྱུ་དང་ ི

1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༣ ཚུལ་དུ་དང་
2 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༥ སྡོམ་སེམས་གཏོང་བའོ།།

42 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་ནས། རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས། སྐབས་འདིར་ཚོགས་ཞིང་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་ནི། བསྐལ་པ་བཟང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བཟང་པོ་གསོག་པ་དང་འདྲ་ཞིང། དེ་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་མཐར་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་གཞི་ཕུང་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ངེས་ངོ་1

ན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་སྔར་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་
ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཞེན་ནུབ་པས། འཆི་བའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ནུབ་ནས། ཕུང་པོ་རྙིང་པ་འདོར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་ནས་ཚོགས་ཞིང་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རང་གནས་སུ་གཤེགས་སུ་
གསོལ་བ་དང། དེ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པར་བསམ་པ་དང། རང་ལ་བསྟིམ་པ་དང། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྒོམ་པ་དང། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོང་བ་སྟེ། ཚུལ་བཞི་འབྱུང་བ་ལས། འདིར་ནི་ཐ་མ་ཉིད་གྲུབ་ཆེན་ལཱ་ལི་ཏའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། སྭ་བྷཱ་ཝ་དང། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་དོན་དྲན་ནས་བདག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའི། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འཇའ་ཡལ་བ་བཞིན་དུ་སོང་བ་ཙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་འཐད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་སྔགས་དང་པོའ་དོན་ནི། ཨོཾ་ལ་ཡི་གེ་ ིགསུམ་འདུས་པ་ནི། མཆོད་ཡུལ་མཆོད་རྫས་མཆོད་མཁན་རྣམས་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་སེམས་ཀྱི་བཏགས་ཙམ་དུ་བལྟ་བ་དང། སརྦ་དྷརྨཱ་ནི། སྐབས་འདིར་གཟུང་བས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང། སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤདྡྷ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྟེ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའོ། །ཨ་ཧཾ་ནི་ང་སྟེ་འཛིན་པ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུང་བ་རང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་དག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤདྡྷ་གཉིས་པའོ། །ཡང་ན་ཨོཾ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཚོན་བྱེད་དང། ཨ་ཧཾ་ནི། དེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་དང། སརྦ་དྷརྨཱ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ 1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༡ ཕབ་པའི་ངེས་དོན་ཕུང་སོགས་

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 43

དང། སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤདྡྷ྅་1

གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྒོ་གསུམ་དང་བདག་གཞན་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་དག་ཏུ་སྟོན་པའོ།།
དེ་ལྟར་སྔགས་དོན་དང་པོ་སེམས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ལ། དེའི་
རྗེས་སུ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ནི། སྔགས་གཉིས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ནི་སྟོང་ཉིད། ཛྙཱ་ན་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལ་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་སོང་བ་དང། མོས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་སྐབས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀོ྅ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཀ་ཧི་ནི་ཨ་མི་མངོན་པར་བྱས་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །འདིར་བསྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་དང། དེའི་ངང་ནས་སྔོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་དྲན་པས་ཞི་བ་རྐྱང་པའི་དབྱིངས་ལ་མི་ཞུགས་པར། གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་བཞེངས་ནས་དོན་མཛད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་བསྲུང་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད། གཟུང་རྣམ་དེ་དང་དེར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའོ།།
འདིར་བསྲུང་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་དང། ཐུན་མོང་མིན་པ་དང། ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་
སོགས་ནི་ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས་བཤད་ཅིང། ཆོས་འབྱུང་གི་ཟུར་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་ལ། མདོག་དཀར་བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང། སྟེང་དུ་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པས་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པ་དང། བྷ་གའི་དབྱིངས་སུ་ཡོད་པས་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན་ཞིང། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་དེ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ཆུད་པར་བསྟན་པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་སྣང་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་སྣོད་ 1 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༡ ཤུདྡྷ྅་ཧཾ་གཉིས་ཀྱིས་

44 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བཅུད་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ལ། སྣོད་ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཕུང་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང། ལུས་སེམས་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱང་གཟུགས་ཕུང་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྦྱོང་བྱེད་ལ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བྱས་པའི་ཚེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་སྣང་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ།།
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྐབས་སུ་ལཱ་ལི་ཏས། རེ་མིག་དགུ་པ་ཟླུམ་པོ་སྟེ། །སྒོ་གཅིག་དག་
ནི་བཞག་ནས་ནི། །ལྷག་མའི་སྒོ་ནི་བཅད་པར་བྱ།1

།ཞེས་དང་། རྟོག་བདུན་ལས། དེ་དབུས་འཁོར་
ལོ་བྲི་བར་བྱ། །རེ་མིག་དགུ་པ་ཟླུམ་པོ་སྟེ། །སྒོ་གཅིག་བར་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། །ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ།2

།ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེའི་མི་བསྐྱོད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཟླུམ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ནང་
གི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་བསྐོར་བའོ། །སྒོ་རྣམས་གཞན་ནི་བཅད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། ལྷོ་སྒོ་ལས་གཞན་པ་གསུམ་བཅད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆབ་སྒོ་ཆེན་པོ་སྟེགས་བུར་བྱ། །ཅུང་ཟད་གཅིག་ནི་ལྷག་པར་བྱ། །ཆབ་སྒོ་གཞན་ནི་ལྷག་པར་ནི། །ཕྱེ་མ་དཀར་པོ་དག་གིས་བསུབ།3

།སྒོའ་དབུས་ཀྱི་ཆ་དག་ ིཏུ། །རི་མོ་ཕྲ་མོ་བྲི་བར་བྱ།4

།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་དེ། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་གསུམ་རེ་ག་5

དཀར་པོ་ཕྲ་མོས་བཅད་ནས། ལྷོ་སྒོ་ལ་རི་མོ་དེས་མ་བཅད་པར་
འཇོག་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པར་མངོན་ནོ།།
རྭ་ལོའ་མན་ངག་གི་བཤད་པ་ལ། འདིའི་དོན་མཚོན་བྱེད་དང་མཚོན་བྱ་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ ིལས། དང་པོ་ནི། གཞན་རྣམས་གོང་དང་འདྲ་བ་ལ། རེ་ག་6

རྣམས་ནག་པོའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྨིན་བྱེད་དང་གྲོལ་བྱེད་དང། བཟླས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ལ་སློབ་མ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་གཞུག་གི །དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་གཞུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྙེན་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༦༥༣ ཕྲེང་། ༡༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༦ ཕྲེང་། ༡༣
3 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༩ ན ༤ དག་གིས་གསུངས།
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༣༧༠ ཕྲེང་། ༨
5 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༣ རེ་ཁ་དཀར་པོ་
6 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༤ རེ་ཁ་རྣམས་ནག་པོའོ།།

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 45

པའི་དུས་སུ་རང་གཅིག་པུས་བྱའི། གྲོགས་གཞན་སྤངས་པའོ། །བཟླས་པ་ལ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་བཟླས་པའི་བཟླས་པ་བྱེད་ན། མ་ཧེའི་ཞལ་དང། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟླས་པ་བྱེད་ན་སྲིན་ཞལ་ནས་བྱེད་ཅིང། གཞན་རྣམས་བཅད་པའོ། །རྗེས་ཐོབ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ལས་བྱེད་ལ། འཁྲུལ་འཁོར་ལ་ཡའི་གནས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང། དབུས་ཀྱི་ཡའི་གནས་སུ་རིགས་དྲུག་གི་ཁང་པ་འབྲི་བ་སྒོ་གཅིག་པ་དབྱེ་བ་དང། གཞན་རྣམས་སུ་མི་བྲི་བ་ལྷག་མ་བཅད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ལ། རྭ་བ་ཕྱི་མ་ཁ་ཟླུམ་སྐོར་གྱི་ཟླུམ་པོ་ཐོད་མཁར་ཟླུམ་པོར་བྱས་ནས། དེ་ལ་ལྷོར་སྒོ་གཅིག་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཐོད་མཁར་དང་ཁྲག་ཞག་འཁྲུག་པའི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྔགས་གསར་མའི་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་གང་དུ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་ཅིང། སློབ་མ་དུ་མ་ལ་དབང་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐུར་རུང་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་རེ་རེ་ལས་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། བསྙེན་པའི་དུས་སུ་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་བྱར་མི་རུང་བ་ནི། རྟོག་བདུན་ལས། ཕྱི་ནས་སྔགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །བདག་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་བཞིའམ་གཅིག་པུ་ཞེས།1

བསྙེན་པ་བྱེད་གྲོགས་
བཞིའམ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་བསྙེན་པ་བྱེད་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་བྱེད་པ་དང་འགལ་ཞིང། བཟླས་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཞལ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནས་བཟླས་པ་བྱེད་པ་འགོག་པ་ནི། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་བར་སྣང་བས། མན་ངག་དེ་དག་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་།།
གྲོགས་བཞིའམ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་པས་རིག་མ་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཞིའམ། མེད་ན་རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང། དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བའི་བསྙེན་པ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། དེ་ཀའི་སྐབས་སུ་དགོས་སོ། །ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་ཡང། རྟོག་བདུན་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་སྒོ་གཅིག་གང་ལ་ཟེར་བ་དང་རེ་གས་གཅོད་པ་སོགས་ལ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་ལུང་དེའི་དོན་དང་དོན་དུ་བཤད་ན། དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་པའི་ཚེ། གཙོ་བོ་ལྷོ་ལ་གཟིགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་འཇུག་གི །སྒོ་གཞན་ནས་མི་འཇུག་གི །སྒོ་གཞན་ནས་མི་འཇུག་ཅེས་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་ཤིང། འདིའི་ལྷོ་ནི་ཕྱོགས་སྤྱིའི་ལྷོ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ཕྱོགས་
1 མ་རྙེད་དོ།།

46 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ན་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞལ་གཟིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གང་གི་མན་ངག་དེ་ལྟ་བུ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ནས་སྒོ་བཞིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐིག་དབྱི་བ་ནི་ནང་འགལ་བ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐིག་དང་རེ་ག་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རེ་མིག་དགུའི་དབུས་སུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་བསམ་པ་ནི། མེ་དང་རླུང་འདྲེས་པས་ཅུང་ཟད་དམར་བར་གྱུར་པའོ། །རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་སུམ་བརྩེགས་བྱེད་པ་ནི། ལཱ་ལི་ཏའི་ལུགས་དང། པདྨ་དང་ཉི་མའི་གདན་ཉིས་བརྩེགས་བྱེད་པ་ནི་དཔལ་འཛིན་གྱི་ལུགས་སོ།།
དེ་ལྟར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་དང། དེའི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་
གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ལས་བཟང་པོ་བསགས་པ་དེ། ཤི་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་དང་འདྲ་ལ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཐུན་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་འཆི་སྲིད་དང་མཐུན་པ་དང། བར་སྲིད་དང་མཐུན་པར་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས། འཆི་རིམ་བཞིན་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཇུག་ཏུ་བར་དོ་བཞིན་སྒྱུ་མ་ལོངས་སྐུ་གྲུབ་པ་དེས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གང་དུ་འཛིན་པའི་གནས་དང། ཞིང་དག་པ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་དང་འདྲ་ཞིང། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་བསམ། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་བར་དོ་དང་ལམ་དང། འབྲས་བུ་ལ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱང་གཞི་ལ་འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་ཡང། འདིར་འཆི་སྲིད་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང། བར་སྲིད་དང་མཐུན་པའི་འཇམ་དཔལ་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་བསྲུང་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གང་གིས་ཆོད་པའི་དོན་ཞིག་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཆི་སྲིད་དང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་བར་སྲིད་དེ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་དང་འདྲ་བ་བློ་ངོར་གསལ་བཏབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་པོའ་བར་སྲིད་དང་མཐུན་ ིཔའི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། སྦྱང་གཞི་ལ་ཡང་བར་དོ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 47

རྟེན་བར་དོའ་སྔ་རོལ་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པས། སྦྱང་གཞི་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང། ིའཆི་སྲིད་བར་སྲིད་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ལུགས་བཟློག་གི་སེམས་གསུམ་རླུང་དང་བཅས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་ཀྱང། བློས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ལ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་འཆི་སྲིད་དང་མཐུན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། བར་དོ་དང་མཐུན་པའི་དང་པོའ་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་ལུགས་བཟློག་གི་སེམས་གསུམ་རླུང་དང་བཅས་པ་མཚོན་ ིཔའི་ཉི་ཟླ་པདྨ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ་བཞིན་ནོ།།
དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་ཁ་ཅིག་དང། ཀྱཻ་རྡོར་དང་གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་དགྲ་ནག་སོགས་
རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དེ་དག་ལ་ནི། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྦྱང་གཞི་ལ་ཕ་མ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། བར་དོ་དང་མི་སྦྱོར་ལ། དེ་དག་ལ་ནི་འཆི་སྲིད་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པའི་རྗེས་སུ་བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་དང། ནཱ་ད་སོགས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇོག་པ་མིན་ཞིང། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པ་དང། བདག་མེད་མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལྷ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་མེད་པ་དག་ལ་ནི། བར་དོ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པ་ཟླ་ཉིའམ་ཟླ་བ་དཀར་དམར་རམ། ཟླ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་དང་ཨོཾ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱང་གཞི་ལ་བར་དོ་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལྷ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་ཀྱང། ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་མེད་པ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང། འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། འདིའི་བར་སྲིད་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་ཚུལ་རགས་པ་མཐུན་པར་བྱའོ།།
དེ་བས་ན་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་ནི། བརྟན་
གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བར་དོའ་ལུས་གང་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་ ིམཚོན་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཆུ་ལས་ཆུ་ལྦུར་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྡོལ་བའི་དྷཱིཿཡིག་ནི་བར་དོའ་ངག་མཚོན་ ིཔ་དང། རལ་གྲི་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་ནི། བར་དོའ་ཡིད་མཚོན་པ་དང། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐུའི་ ི

48 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རྣམ་པ་ནི། བར་དོའ་ལུས་མཚོན་པ་དང། དེ་དག་གིས་སྤྲོ་བ་དང། བསྡུ་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་ ིདེ་དག་ནི་བར་དོའ་བྱ་བ་མཚོན་པ་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་མཐུན་ ིདག་1

པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི །བློ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་མི་དགོས་སོ།།
འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་ཉི་ཟླ་པདྨའི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་
ལས། ཟླ་བར་གྱུར་པའི་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་མངོན་བྱང་ལྔའི་ཡ་གྱལ་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ ིཔའི་རྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུན་ཕྱིས་དང་པོའ་མགོན་པོའི་གདན་གྱི་ཟླ་བར་བྱས་པ་ལྟར། ཟླ་བ་ ིགཅིག་གི་སྔ་ཕྱིའི་གནས་སྐབས་གཉིས་དོན་སོ་སོ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་བས། འཇམ་དབྱངས་ཐུགས་ཀའི་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་ནས། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་པའི་ཉི་མ་ནི་མའི་ཁྲག་དང། ཟླ་བ་ནི་ཕའི་ཁུ་བ་དང། འཇམ་དཔལ་ཞུགས་པ་ནི། བར་དོ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། ཟླ་ཉི་བརྩེགས་པའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་བསྒོམ་པ་ནི། མངལ་དུ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྤྱན་དྲངས་པ་ཐིམས་པས། རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་གིས་མཚན་པར་གྱུར་པ་དང། དེ་ལས་ཀྱང་འདིར་འོད་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིགས་བྱེད་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུར་འདུས་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་ནས། ཟླ་བ་ཉི་མ་རྡོ་རྗེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ནི། མངལ་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྨིན་ནས། ལུས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ། མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པས། དེ་ལས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། མངལ་ནས་ཕྱིར་འཐོན་ཏེ་བཙས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང། དེ་ཕྱིན་ཆད་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ན་སྐྱེ་གནས་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་མོ།།
དེ་ལྟར་འཆི་རིམ་དང། ཆོས་མཐུན་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་རྗེས་ནས་བར་དོ་དང་
མཐུན་པ་དང། སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམས་པས་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆི་རིམ་ལྟར་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ། བར་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༣ ཆོས་མཐུན་རགས་པ་ཙམ་

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 49

དོ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་དང། དེས་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མ་ཟད། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ལ། དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དང་ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ནུབ་པ་དང། འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ངེས་ངོར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་བཞོན་པ་དང་བཅས་པའི་རིགས་འདྲར་གྱུར་པའི་རླུང་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་ནི། ཟླ་བས་མཚོན་ཞིང། དེ་འདྲ་བའི་རླུང་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐུ་དང་ས་བོན་དང། ཕྱག་མཚན་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ། སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་མཚོན་ཞིང། འདིར་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀ་མཚོན་ཞིང།1
དེ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་
བར་བྱེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། དེས་ན་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཐུགས་ཀར་དེ་འདྲ་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་པས། སྐུ་སྒྱུ་ལུས་དང་ཐུགས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མཚོན་ཏེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་དང། དེ་ལ་ཡང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ཀ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང། འཇམ་དཔལ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བསྒྱུར་བས་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུ་མ་ལོངས་སྐུས་ཁམས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་གཟུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་ཆོས་སྐུ་དང། རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལོངས་སྐུ་དང། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བཞེངས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱོང་བ་བཟླས་པ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་སོགས་ནི། འབྲས་བུའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཅིང། ཡུམ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲོ་བ་སོགས་ནི་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༤ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༡ མཚོན་ནོ།།

50 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱང་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དག་དང་ཇི་ལྟར་ཆོས་མཐུན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་མངོན་བྱང་ལྔའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་ལ་མངོན་བྱང་ལྔའི་དོན་དང་
ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་མེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་བླ་མེད་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་ཡང་མི་འདྲ་ཞིང། ཐ་སྙད་ཀྱང་བླ་མེད་ལ་མ་གྲགས་པ་ཅི་རིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ། བླ་མེད་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཟླ་བ་དང། ས་བོན་དང། ཕྱག་མཚན་དང། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པ་སོགས་ལ་ཟླ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གཅིག་ལས་མེད་པ་དབྱངས་གསལ་གྱིས་མཚན་པའི་ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་དང་དབྱངས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དམར་ཆ་དང་གསལ་བྱེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་ལ་བར་དོ་མཚོན་པའི་ནཱ་ད་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་ཧཱུཾ་ཡིག་རྫོགས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཧཱུཾ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲོ་བསྡུས་འཁོར་ལོ་ལྔའི་ལྷ་ཚོགས་དང་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་རྣམས་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པས་ཧཱུཾ་ཡིག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། ཟླ་བ་དབྱངས་གསལ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད་པ་དང།

གཞན་ཡང། རྒྱུད་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་
དང་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལྔ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་བཞག་པ་མང་བ་དང། ཟླ་བ་དཀར་པོ་ཨཱ་ལི་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཨཱ་ལིས་མཚན་པ་དང། ཟླ་བ་དམར་པོ་ཀཱ་ལི་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཀཱ་ལིས་མཚན་པ་དང། ས་བོན་དང། ཕྱག་མཚན་དང། སྐུ་རྫོགས་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཨཱ་ལི་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཀཱ་ལི་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ས་བོན་དང་། ཕྱག་མཚན་དང། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་བཞག་པ་དང། འདུས་པ་འཇམ་རྡོར་ལུགས་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་བརྩེགས་པ་བསྒོམ་པ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ཟླ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 51

ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཕྱག་མཚན་དེ་ལས་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་རྩེ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་པ་ཚུར་འདུས་ནས་ཕྱག་མཚན་ལ་ཐིམ་པས་ཕྱག་མཚན་དེ་ཉིད་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པར་གྱུར་པ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཟླ་བ་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུར་རྫོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། འདིར་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་བྱང་འདི་དང་འདིའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གང་ནའང་མེད་པ་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྒྱུད་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གི་བཤད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང། དོན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཚུལ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གང་དང་ཡང་དོན་དང་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་ནི། བླུན་པོའ་རང་བཟོ་འབའི་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེས་ན་1

འདིར་སྔོན་དུ་སྔགས་གཉིས་བརྗོད་ནས། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། དྷཱིཿཡིག་གསུང་ཡིག་འབྲུ་2

ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཧཱུཾ་ཡིག་རལ་གྲིར་གྱུར་པ་ཐུགས་ཕྱག་
མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། དེ་ལས་འཇམ་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་དང། དེ་འོག་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཧཱུཾ་ཡིག་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པར་གྱུར་པ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་འདྲེས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐུར་རྫོགས་པ་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའོ། །ཞེས་སྨྲས་པའི་རང་བཟོ་བྱུང་རྒྱལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་དང་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལས། དང་པོ་ཡིན་ན། མངོན་བྱང་ལྔ་ག་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གཉིས་ཀའི་བསྐྱེད་ཆོག་དང། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མངོན་བྱང་ལྔ་ཀ་ལྷ་ཁོ་ནའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༡ དེ་ནས་འདིར་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༤ གསུང་ཡིག་འབྲས་བུ་ལས་

52 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བསྐྱེད་ཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་བྱང་ལྔ་ཡིས་གཅིག་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྲུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང། བཞི་ལྷ་ཁོ་ནའི་བསྐྱེད་ཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྔོན་མ་བྱུང་བའི་གཏམ་ཡིན་ལ། མངོན་བྱང་ལྔ་སྡེ་ཚན་གཅིག་གི་མངོན་བྱང་ལྔའི་བསྐྱེད་ཆོག་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བར་མ་ཆད་པ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་བཤད་ཅིང། མངོན་བྱང་སོ་སོའ་བར་དུ་མངོན་བྱང་གི་བསྐྱེད་ ིཆོག་མ་གཏོགས་པའི་ཆོ་ག་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མས་བར་ཆོད་པའི་མངོན་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་ལས་མངོན་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་ཆོ་གའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང། འདྲེས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་མངོན་བྱང་གི་ཐ་སྙད་ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་བླུན་པོའ་རང་བཟོ་འབའི་ཞིག་གིས་སྦྱོར་བ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ན། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་བསྐྱེད་པ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་མངོན་བྱང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན། ལུང་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་པར་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་འཇམ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་མངོན་བྱང་གི་ཐ་སྙད་བྱས་ནའང་དགག་ཏུ་མེད་པར་མཚུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་བླུན་པོའ་རང་བཟོ་ལ་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་ ིགདམས་པའོ། །ཞེས་པའི་རྫུན་གྱིས་རང་གཞན་བསླུ་བར་མ་བྱེད་ཅིག།
དེ་བས་ན་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱེད་པ་ནི། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །ཟླ་བའི་དབུས་སུ་དྷཱིཿཡིག་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱན་དྲངས་པ་རྣམས་དང། འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་ནི་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་1

དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་ཟླ་ཉི་པདྨ་
གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་འདྲེས་ནས་ཟླ་བར་གྱུར་པ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཆོ་གར་བྱེད་པའོ། །ཉི་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།
1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༦ འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དེ་བཞིན་

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 53

འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་བཞིན་དུ་ས་བོན་ཧཱུཾ་ཡིག་དང་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་གཉིས་མངོན་
བྱང་རེ་རེར་བྱས་ཀྱང་རུང་མོད་ཀྱི། ཁ་སྦྱོར་རྩ་འགྲེལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་མངོན་བྱང་གི་བཤད་པ་དང་བསྟུན་ན། ས་བོན་ཧཱུཾ་ཡིག་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པ་ལྟེ་བར་ཧཱུཾ་ཡིག་གིས་མཚན་པར་གྱུར་པ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷར་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུར་འདུས་ནས། ཟླ་བ་ཉི་མ་རྡོ་རྗེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། འདི་ལ་མན་སྙེར། སྐད་ཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ།1

ཞེས་པའི་
ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའ་སྐུར་རྫོགས་པ་ནི། སྐུ་ ིརྫོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཟླ་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དེ་བཞིན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །རང་ལྷའི་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ཉིད། །སོ་སོར་རྟོག་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་བྱ་ནན་ཏན། །གཟུགས་བརྙན་རྫོགས་པ་དག་པའོ། །མཁས་པས་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྔ་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ།2

།ཞེས་
གསུངས་པས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་འཇོག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ།།
དག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོ། །སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས། འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ཞི་བས་འདུལ་དུ་མི་ནུས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་བཞི་སྤྱན་དྲངས་པ་འཇམ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་དྲག་པོས་གཟེར་བས། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་དཀའ་བ་དག་ལ། ཉི་མ་ནས་འཐོན་པའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་ ིརྩེ་དགུ་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བར་གྱུར་པ་ལས་སྤྲུལ་པའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྱི་བོར་གནས་ཏེ་བསྡིགས་པས་ཚར་བཅད་ནས། འཇིགས་བྱེད་དུ་བྱས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུར་འདུས་ནས་རྩ་བའི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཐིམ་ནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༡༤ ན ༤ བྱང་ཆུབ་པའི།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༢༦༦ ཕྲེང་། ༦

54 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

འཛིན་པར་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །བླ་མ་རྭ་ལོའ་བཞེད་པས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་མའི་ ིདཀྱིལ་འཁོར་ལས་འོད་འཕྲོས་པས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སངས་རྒྱས་སོགས་བཞི་དང། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་རྣམས་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཐིམ་པ་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ། ཡང་ཉི་མ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་དང། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཀུག་པ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་ཐིམ་པས། ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གསུང་གི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ། ཡང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱག་མཚན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རང་ལ་ཐིམ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ ིདགུ་པ་ནག་པོ་རྭ་ཤིན་ཏུ་གདེངས་པ་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་ནག་པོས་མཚན་པར་གྱུར་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །རྒྱ་གཞུང་དག་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་གསལ་ལོ།།འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་དགུའི་ཚུལ་ནི། རྟོག་བདུན་ལས། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་
པོའ་ཞལ་ནི་རབ་ཏུ་གནག་པའོ། །མ་ཧེའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ་ཅན། རའི་གཡས་སུ་ཞལ་གསུམ་ ིལ། དང་པོ་སྔོན་པོ། གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་སེར་པོ། ཞལ་གསུམ་ག་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །རྭ་གཡོན་པར་ཞལ་གསུམ་པོ། དང་པོ་དཀར་པོ། གཉིས་པ་དུད་ཁ། གསུམ་པ་ནག་པོ། རབ་ཏུ་ཁྲོས་པ་གཙིགས་པའི་ཞལ་བསམ་པར་བྱའོ། །རྭ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ། དབུས་ཀྱི་ཞལ་དམར་པོ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ། ཕཻཾ་ཞེས་སྒྲ་སྒྲོགས་པ། མིའི་ཁྲག་དང་ཚིལ་དང་ཞག་དང་རྐང་ཟ་བ། ཞལ་ཁྲག་འཛག་པ་བསམ་པར་བྱའོ། །སྟེང་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ཅུང་ཟད་སེར་པོ་1

ཡིད་ཙམ་ཁྲོས་པ། གཞོན་
ནུའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྤྱི་བོར་རལ་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་བསམས་ཏེ། ཞལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་བསྒོམས་ཏེ།2

ཞེས་གསུངས། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལའང་སྤྱན་གསུམ་དགོས་
སོ། །དང་པོ་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱོ་བ་དག་གིས། མདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱབ་ལ་ཐུག་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༤ སེར་བ་ གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༢ སེར་པ་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༠༠ ཕྲེང་། ༡༩

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 55

འཕྲེད་ལ་བསྒྲིགས་པའི་མདུན་ཕྱོགས་ལ་དང་པོ་དང། དེའི་འཁྲིས་མ་གཉིས་1

དང། དེའི་འཁྲིས་མ་
གསུམ་པར་བྱས་ནས། ཞལ་གྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །རྭ་ལུགས་ཀྱིས། གཡས་ཀྱི་གསུམ་རྭ་གཡས་ཀྱི་རྩ་བ་ནས་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པ་དང། གཡོན་གྱི་གསུམ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྩེགས་ནས། རྭའི་རྩ་བའི་ཞལ་དང་པོ། དེའི་སྟེང་མ་གཉིས་པ། དེའི་སྟེང་མ་གསུམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལུགས་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་གསལ་བ་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང། རྟོག་བདུན་གྱི་ཚིག་དེ་ལ་རང་རང་གི་འདོད་པས་འབྲུ་བསྣན་པ་ཙམ་མོ།།
དེས་ན་ལཱ་ལི་ཏས་གཡས་ཀྱི་རྭའི་ཞལ་གསུམ་ནི། དང་པོ་མཐིང་ཁ་གཡས་དམར་
པོ། གཡོན་སེར་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། །དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་བཞིན་དུ། །ནག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ།2

།ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། གཡས་ཀྱི་རྭ་3

འཕྲེད་
ལ་བསྒྲིགས་པ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་དང་པོར་བྱས་པ་མཐིང་ཁ། དེའི་གཡས་ཞལ་དམར་པོ། དེའི་གཡོན་ཞལ་སེར་པོ། གཡོན་དུ་ཞལ་གསུམ་བསྒྲིགས་པའི་དབུས་མ་ཞལ་དང་པོ་སྟེ་དཀར་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་དུད་ཁ། དེའི་གཡོན་ཞལ་ནག་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། །ཞེས་པའི་རྩ་བ་ནི། རྭའི་རྩ་བའི་ཞལ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང། ཞལ་དབུས་མ་དེ་དང་པོར་བྱས་ནས། གཞན་གཉིས་ལ་དེའི་གཡས་ཞལ་གཡོན་ཞལ་དུ་གསལ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། ཞལ་དབུས་མ་དེ་ཞལ་གསུམ་པོ་དེའི་རྩ་ཞལ་ཡིན་པ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལྷ་གཅིག་ལ་དབུས་ཞལ་དུ་མ་འོང་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབུ་བཅུ་གཅིག་གི་ཞལ་བཞིན་ནོ།།ཕྱག་རྣམས་ཇི་ལྟར་གྱེས་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་
ལ། བོད་དག་གི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་འགའ་རེ་སྣང་ནའང། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ཐམས་ཅད་འཕྲེད་གཅིག་ལ་སྟེང་འོག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་དང། གཡོན་གྱིའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང། གཡས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མདུན་རྒྱབ་ལ་བསྒྲིགས་པ་དང། གཡོན་གྱི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༥ དེའི་འཁྲིས་མ་གཉིས་པ་དང་།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༦༥༥ ཕྲེང་། ༡
3 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༢ གཡས་ཀྱི་རྭ་རྩར་འཕྲེད་ལ་

56 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བདེ་ཞིང། ཁ་ཅིག །ཡུམ་མེད་པའི་དཔའ་གཅིག་པ་ཡང། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་གྲི་ཐོད་ཐུགས་ཀར་སྟེང་འོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང། གཡས་གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་དག་ཐུར་དུ་བརྐྱང་བ་དང། གསུམ་པ་དག་ཐད་ཀར་བསྐུམས་པས་འགྱིང་བ་དང། བཞི་པ་དག་སྟེང་དུ་ཕྱག་མཚན་འཕྱར་བ་སྟེ། རྩ་ཕྱག་བརྒྱད་ནང་རིམ་དང། དེའི་ཕྱི་རིམ་ལ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་སྟེང་འོག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་དང། དེ་དག་གི་ཕྱི་རིམ་དུ་གླང་ལྤགས་འཛིན་པའི་ཕྱག་གཉིས་བྱེད་ཀྱང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པས། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅུ་དྲུག་ནི། །བརྡེག་ཅིང་འཇོམས་པའི་མཚོན་ཆ་གདེངས། །ཞེས་གསུངས་པས། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་ལས་གཞན་པའི། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་གདེངས་1

པར་བཞེད་ལ། ཡུམ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་འཁྱུད་པ་དང། ཕྱག་བཅུ་
དྲུག་པོ་དག་ནི། བརྒྱད་ཕྱི་རིམ་དང།2

བརྒྱད་ནང་རིམ་དང། ཕྱི་ནང་གི་རིམ་པ་དཔུང་མགོ་ནས་
གྱེས་པ་དང། གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་རིམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་སྟེང་གི་རྩ་བ་ནས་འཐོན་པར་བཞེད་ལ། སྔ་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་ཕྱག་ཐ་མར་འདོད་དོ།།
དེ་ཡང་རྟོག་བདུན་དང་སམྦུ་ཊར་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་ཐོད་འཛིན་
པ་དང། གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་མཚན་འཛིན་ཚུལ་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་མཇུག་ཏུ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རློན་པ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ། ཕྱག་དེ་གཉིས་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གང་ཡིན་མ་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཞེ་དགུ་མར། ཕྱག་ནི་སུམ་ཅུ་3

རྩ་བཞི་སྟེ། །གཉིས་ཀྱིས་གླང་པོའ་པགས་རློན་འཛིན། །གཡས་ཀྱི་དང་པོ་གྲི་གུག་ ིའཆང།4

།ཞེས་རྒྱུད་ནས་ཕྱག་མཚན་གཞན་རྣམས་བཤད་པ་རྫོགས་པའི་འོག་ན་ཡོད་པ་དང་པོར་
བཏོན་པ། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་དུ། གཡས་གཡོན་དང་པོའ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས། །གླང་ཆེན་ལྤགས་ ིཔ་རློན་པ་བསྣམས། །གྲི་གུག་བྷི་དྷི་བཱ་ལ་དང།5

།ཞེས་གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་གཉིས་དང་པོར་བཏོན་པ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༦ གདངས་པར་བཞེད་ལ་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༣ བརྒྱད་ཕྱི་རིམ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རིམ་པ་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༦ ཕྱག་ནི་སུམ་ཏུ་རྩ་བཞི་སྟེ།
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༦༤༤ ཕྲེང་། ༦
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༦༥༥ ཕྲེང་། ༦

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། 57

སྔར་བཞིན་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་ཞེ་དགུ་མར་མི་གསལ་བར་འདིར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །འོ་ན། ཞེ་དགུ་མར་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་ཐོད་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང། སྒྲུབ་ཐབས་ཆུང་བར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གླང་ལྤགས་འཛིན་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། གླང་ལྤགས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པར་བཤད་པ་ནི། ཕྱག་དང་1

པོ་བཞིའི་དང་པོ་ལ་དགོངས་པ། ཞེ་དགུ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྔར་དྲངས་པས་ཤེས་ལ། གྲི་ཐོད་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོས་འཛིན་པར་བཤད་པ་ནི། སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས། གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོས་གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་བྱས་ནས། ཕྱག་གཞན་གྱི་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་གྲི་གུག་ཅེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་དང། ཤྲཱི་བྷ་ཊ་དང། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང། གླང་ལྤགས་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པར་བཤད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་བྷི་དྷི་བཱ་ལ་ནི། མན་སྙེ་དཔང་འགྱུར་ལས། མདུང་ཐུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་རྩེ་མོ་ལ་རྨ་
བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་ཅན་ནོ། །ཀ་ཎ་ཡ་ནི་མདུང་ཕྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ནི་མདུང་ཡུའི་ཤིང་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྕགས་དབྱུག་ཧ་ཅང་མི་རིང་བའི་རྩེ་མོ་ལ་རྨ་བྱའི་སྒྲོའ་ཆུན་ ིཔོ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་མཚོན་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །གཏུན་ཤིང་ནི་གཏུན་དུ་འབྲས་འབྲུ་བའི་ཤིང་ངོ་། །དགྲ་སྟ་ལ་དཔེ་ལ་ལར་སྟ་རེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཁ་ཊྭཾ་ག་ནི་བདེ་མཆོག་གི་ཕྱག་མཚན་ལྟ་བུ་བུམ་པ་དང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང། མི་མགོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་གདན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། གཅོད་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོའོ།2

།རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་ནི་རྩེ་མོ་དང་ཐོ་བའི་མགོ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཕྱེད་པ་རེས་མཚན་པ་
ཡིན་གྱི། རྭ་ཉི་ཤ་པ་མ་བཤད་དོ། །ཚངས་པའི་མགོ་ནི་གདོང་བཞི་པ་སེར་པོའོ། །རྐང་པ་དང་ལག་པ་རྒྱུ་མ་རྣམས་ནི་མིའི་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ནི་རས་སོ། །མེ་ཐབ་ནི་ཐབ་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མེ་འབར་བའོ། །ཐོད་ཚལ་ནི་ཀཱ་པཱ་ལ་དུམ་བུར་བྱས་པའི་ཚལ་བུ་མ་ཡིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༣ ཕྱག་སོ་བཞིའི་དང་པོ་ལ་དགོངས་པ།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༦ བ ༣ མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ།

58 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གྱི། ཀ་པཱ་ལ་རྫོགས་པའོ། །གཡོན་གྱི་དང་པོའ་ཐོད་པ་ནི་ཁྲག་གིས་བཀང་བ་དང། འདི་ནི་ཐོད་པ་ ིརྐྱང་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། མི་མགོ་རིལ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོད་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚལ་བུ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྡིགས་མཛུབ་ནི་སྡིགས་མཛུབ་བྱས་པའི་ལག་པ་འཛིན་པའོ། །རླུང་རས་ནི་རླུང་ལ་འཕྱར་བའི་རས་སོ། །ཞབས་བཅུ་དྲུག་འགའ་ཞིག་གཡས་བསྐུམ་གཡོན་བརྐྱང་དང། འགའ་ཞིག་གར་སྟབས་དང། གཡས་གཡོན་གྱི་ཞབས་བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་ཕྱི་རིམ་དང་བཞི་ནང་རིམ་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང། རྟོག་བདུན་དང་ལཱ་ལི་ཏའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཀ་དག་ཏུ་ཞབས་བཅུ་དྲུག་གི་གཡོན་རྣམས་བརྐྱངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་གཡས་པ་བརྒྱད་མཉམ་པོར་གཤིབས་ནས་ཅུང་ཟད་བསྐུམས་ཤིང། གཡོན་པ་བརྒྱད་མཉམ་པོ་གཤིབས་ནས་བརྐྱངས་པའོ།།
དེ་ལ་ཞབས་གཡས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་གི་སྲོག་ཆགས་བརྒྱད་ནི། རྟོག་བདུན་དང། ལཱ་
ལི་ཏའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་དང། དཔལ་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང། གཡོན་གྱི་སྲོག་ཆགས་བརྒྱད་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང། ལཱ་ལི་ཏའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཆུང་བ་དང། དཔལ་འཛིན་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ལ། དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཁྱིམ་བྱའི་དོད་ལ་སྔགས་ཆེན་ཞེས་དང། ནེ་ཙོའི་དོད་ལ་སེང་གེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཁྲ་ནི་བོང་ཁྲའོ། །བྱ་ཆེན་པོ་ནི་མགོ་དང་མཆུ་དཀར་བའི་འོལ་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་གཏོར་ཆོག་བསྐང་གསོ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཡེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུགས་རྗེའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལས། །མ་
རུངས་འདུལ་ཕྱིར་དྲག་པོའ་སྐུར་སྤྲུལ་པ། །མྱུར་མཛད་བླ་མ་མགོན་པོའི་ཞབས་བཏུད་ནས། །དེ་ ིམཉེས་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་མདོར་བསྡུས་བྲི།།
མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བར་འདོད་པས། ལག་ཏུ་བླང་བའི་རིམ་པ། མན་ངག་
གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཅིང། རྙིང་མ་དང་བོན་པོའ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མ་བསླད་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ ིའདིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྣོད་ཐོད་པའམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ། ནས་ནག་པོ་རྗེན་བཏགས་ཀྱི་གཏོར་མ་ཤ་ཁྲག་གིས་བརྒྱན་ཅིང། དར་ནག་པོའ་ཅོད་པན་མགོན་པོའི་ཙ་ཀ་ལི་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བཙུགས་པ་དང། ལྷ་མོ་ ིདང་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཏོར་མ་སོགས་ཀྱང་ཟུར་དུ་བྱེད་ན། ལག་ལེན་བཞིན་དུ་བཤམ་ཞིང། གཞན་ཡང་ནང་མཆོད་དང། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང། ཐོད་རྔ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པར་བྱས་ལ། རང་ཉིད་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། ཡི་དམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། མགོན་པོའ་གཏོར་མ་རྣམས་ཆང་དང་ཆུ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ ིཔའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བྲན། བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་དྲག་པོ་དང། ཡིད་གཞན་དུ་མ་གཡེངས་པས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ།།

ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤདྡྷཱ་སརྦ་དྷརྨཱ་སྭ་བྷ་ཝ་ཤདྡྷཱོ྅ཧཾ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས། པཾ་ལས་པདྨ་དང། རཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། གཾ་ལས་ཚོགས་བདག་དཀར་པོ་གླང་པོ་ཆེའི་གདོང་པ་ཅན། ཕྱག་གཡས་ཐོད་པ་དང། གཡོན་ལ་ཕུག་འཛིན་པ། མགོ་བོ་གཡས་སུ་བསྟན་ནས་གན་རྐྱལ་དུ་བསྒྱེལ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་གྲི་གུག་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། ཚུར་འདུས་གྲི་གུག་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་པ། ཆེར་འབར་བ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རྔམས་

60 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པ། ཞལ་རྣམ་པར་འགྱུར་ཞིང་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་བཞི་བཙིགས་པ། སྤྱན་གསུམ་དམར་ཞིང་ཟླུམ་པ་གློག་ལྟར་འཁྱུག་ཅིང། ཁྲོ་གཉེར་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ། དབུ་སྐྲ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་ཤིང། སྨ་ར་དང་སྨིན་མ་དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འབར་བ། ལྗགས་རྣམ་པར་འདྲིལ་ཞིང་ཧ་ཧའི་གད་རྒྱངས་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག་པ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གྲི་གུག །གཉིས་པ་ན་ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ། གསུམ་པ་ན་ཐོད་པའི་ཌ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ་བ།
ཕྱག་གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་ཐོད་ཁྲག །གཉིས་པ་ན་རྩེ་གསུམ། གསུམ་པ་ན་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ་
འཛིན་པ། སྦྲུལ་སྔོན་པོས་དབུ་སྐྲ་བཅིངས་ཤིང། དམར་པོས་སྙན་རྒྱན། ཁྲ་བོས་དཔུང་རྒྱན། དཀར་པོས་མགུལ་རྒྱན། སེར་པོས་ལག་གདུབ། ལྗང་ཁུས་དོ་ཤལ། དཀར་པོས་སྐ་རགས་དང་རྐང་གདུབ་བྱས་པ། སྟག་གི་པགས་པ་རློན་པའི་ཤམ་ཐབས་ལ་དར་ལྗང་ཁུའི་སྐ་རགས་བཅིངས་པ། ལྟོ་བ་རབ་ཏུ་འཕྱང་ཞིང་ཡན་ལག་རགས་ལ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཟི་བརྗིད་ཅན། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔས་དབུ་ལ་1

བརྒྱན་ཅིང། ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོ་རློན་པ་ལྔ་བཅུས་དོ་ཤལ་བྱས་པ། དཔྲལ་བར་
སིནྡྷུ་རས་ལེགས་པར་བྱུགས་ཤིང་སྤྱི་བོར་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པ། ཕྱག་ཞབས་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁ་སྒྲ་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་ཅིང། གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རློན་པ་གོས་སུ་གྱོན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐུམས་ཤིང་གཡོན་བརྐྱངས་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། དེའི་གཡོན་དུ་བྷྱོཿལས་མ་གཅིག་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། སྐུ་མདོག་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཕྱག་གཡས་རལ་གྲི་རབ་ཏུ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཞིང། གཡོན་པ་སྐྲ་དང་བཅས་པའི་ཐོད་རློན་ཁྲག་གིས་གང་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། ཞལ་གདངས་ནས་མཆེ་བ་རབ་ཏུ་གཙིགས་ཤིང། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཁྲོ་གཉེར་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ། རལ་པ་ནག་པོ་གྱེན་དུ་གཟིངས་པའི་སྤྱི་བོར་རྨ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གླང་པོ་ཆེའི་ཀོ་བ་རློན་པས་སྟོད་གཡོགས་ཤིང། རེ་ལྡེའི་ཤམ་ཐབས་ལ་སྦྲུལ་ནག་པོ་སྟོང་གི་ཆུན་པོས་སྐ་རགས་བྱས་པ། སྐུ་ལ་ཁྲག་གི་ཐིག་ལེ་དང་ཞག་གི་སོར་རིས་དང་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུས་བརྒྱན་ཅིང། ལྟེ་བའི་དབུས་ནས་ཉི་མ་འཆར་བ། དྲེའུ་ག་པ་ལ་ཞོན་པ། ཤ་ཟ་མཁའ་འགྲོ་བྱེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༢ བ ༤ དབུ་བརྒྱན་ཅིང་།

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 61

བའི་འཁོར་དང་བཅས་པ། མགོན་པོའ་མདུན་དུ་གནོད་སྦྱིན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དབུས་སུ། ཀྵིཾ་ལས་ ིཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཁ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གཙིགས་ནས་དགྲ་ལ་འོ་དོད་འབོད་པ། སྤྱན་གསུམ་དམར་པོ་ལྡོག་ཅིང་དགྲ་བགེགས་ལ་སྡང་མིག་ཏུ་1

བལྟ་

བ། ཕྱག་གཡས་གྲི་གུག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བས་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་སྲོག་རྩ་གཅོད་ཅིང། ཕྱག་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པས་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་སྙིང་ཁྲག་གཙོ་བོའ་ཞལ་དུ་སྟོབ་པ། རལ་པ་ཁམ་སེར་ ིགྱེན་དུ་གཟིངས་ཤིང་མི་མགོ་སྐམ་པོས་ཐོད་བྱས་པ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་ཅན། དོམ་ནག་སྨྱོན་པ་ལ་ཆིབས་ཤིང་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། མགོན་པོའ་གཡས་སུ་པདྨ་དང་ཉི་མ་དང་རོའི་གདན་ལ། ཛིཾ་ལས་དབང་ཕྱུག་ཛི་ན་མི་ཏྲ་སྐུ་མདོག་དམར་ ིནག་སྲིན་པོའ་གཟུགས་ཅན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་ཐོད་པའི་ཌ་མ་རུ་འཁྲོལ་ ིཞིང། གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པ། མགོན་པོའ་རྒྱབ་ཏུ་པདྨ་དང་ཉི་མ་དང་རོའི་གདན་ལ། ཊཾ་ལས་ ིགཤིན་རྗེ་ཊཀྐི་རཱ་ཛ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་སྲོག་འཕྲོག་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཐོད་པའི་ཅང་ཏེའུ་འཁྲོལ་ཞིང། གཡོན་སྡིགས་མཛུབ་རབ་ཏུ་བརྐྱངས་པ། ལྷ་མོའ་གཡོན་དུ་ཏྲག་ལས་བདུད་མགོན་ཏྲཀྴད་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ ིགཡས་རུ་མཚོན་དམར་པོ་འཕྱར་ཞིང། གཡོན་ཐོད་ཁྲག་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། ཟ་འོག་སྔོ་ཁྲའི་བེར་གསོལ་ཞིང། རྟ་ནག་རྟིང་དཀར་ལ་ཆིབས་པ། གསུམ་གའང་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་ཤིང་འཇིགས་པ། མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་ཤིང། གནོད་སྦྱིན་གདུག་པ་ཅན་འབུམ་འབུམ་གྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ།
དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་བཅུར་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་བཅུ། གཞན་
ཡང་ལྷ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། གཟའ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི། རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤ་རྩ་བརྒྱད། འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ་གཙང་རིས་ཀྱི་མགོན་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོའ་ཚོགས་རྣམས་དང་བཅས་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དམ་ ིཅན་རྒྱ་མཚོའི་དམག་ཚོགས་ཤ་ལ་དགའ་བ་ཁྲག་ལ་རོལ་པ། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ཁྲོ་ཞིང་གཏུམ་པ། 1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༤ སྡང་མིག་བལྟ་བ།

62 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མདོག་མི་སྡུག་པ་བཞིན་བསྡུས་པ་མིག་རྩ་དམར་བ་ཁ་གདངས་པ་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པ། སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་དབུགས་སྡུད་ནུས་པ། བར་སྣང་ནམ་མཁའ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་གང་བ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཨཱཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་སྔོན་པོའ་འོད་ཟེར་ ིགྱིས་ཤར་ལྷོ་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་ཤིང་ཙནྡན་རྐང་གཅིག་པའི་དྲུང་ནས། ནག་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱན་དྲངས། ཧཱུཾ་བཞེངས་ཤིག་བཞེངས་ཤིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་བཞེངས། །ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁྲོ་བོའ་ིསྐུར་བསྟན་པ། །ལྷ་ཆེན་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལ་སྤྱན་འདྲེན་ནོ། །ནག་པོ་ཆེན་པོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རྣལ་འབྱོར་དགྲ་ལྷ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རིག་འཛིན་བསྲུང་མ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞིང་སྐྱོང་ནག་པོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །འཁོར་གྱི་དམག་ཚོགས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །འཁོར་གྱི་བཀའ་ཉན་གནོད་སྦྱིན་ཚོགས། །ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མཧཱ་ཀ་ལ་མཐུ་བོ་ཆེ། །སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཆེན་པོ་ལ། །དབུ་སྐྲ་ཁམས་སེར་རལ་པ་ཅན། །རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་གྱེན་དུ་འགྲེང། །རལ་པའི་བསེབ་ནས་མེ་སྟག་འཕྲོ། །མེ་སྟག་འཕྲོས་པས་བགེགས་རྣམས་སྲེག །བསྐལ་པའི་མེ་ལྟར་འབར་བའི་ཀློང་དཀྱིལ་ན། །དམ་ཉམས་དགྲ་བོའ་གདན་སྟེང་ན། །བརྐྱངས་བསྐུམས་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ ིཔ་སྟེ། །སྤྱན་གསུམ་སྡང་མིག་གློག་ལྟར་འཁྱུག །རྣོ་སྟུག་མཆེ་བ་བགེགས་ལ་གཙིགས། །སྐུ་སྟོད་གླང་ཆེན་ཀོ་རློན་གསོལ། །སྐུ་སྨད་སྟག་གི་ཤམ་ཐབས་ཅན། །ཐོད་རློན་འབར་བའི་དོ་ཤལ་འཕྱང། །ཡན་ལག་ལྷུ་ཚིགས་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན། །ནག་པོ་ཀླུ་འདུལ་ཆེན་པོ་ཁྱོད། །བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས། །སྡོམ་དང་སྡིག་པའི་ཚ་ཚ་འཕྲོ། །དམ་ཉམས་དགྲ་ལ་སྤྲུལ་པ་འགྱེད། །རལ་པ་སྤྲུགས་པའི་ཁམས་གསུམ་འགེངས། །སྟོང་གསུམ་འབྱུང་པོ་རྡུལ་དུ་རློག །ཕྱག་དྲུག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན། །གནམ་ལྕགས་འབར་བའི་གྲི་གུག་གིས། །དགྲ་བགེགས་འབྱུང་པོའ་སྲོག་རྩ་གཅོད། །ཕྱག་ ིདྲུག་གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན། །བྷན་དྷ་ཁྲག་གིས་གང་བ་བསྣམས། །དགྲ་བགེགས་ཀླད་ཁྲག་ཞལ་དུ་གསོལ། །ཕྱག་དྲུག་གཡས་ཀྱི་བར་པ་ན། །ཐོད་སྐམ་འབར་བའི་ཕྲེང་བ་འདྲེན། །འགྲོ་དྲུག་

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 63

སེམས་ཅན་འདྲེན་པའི་རྟགས། །ཕྱག་དྲུག་གཡོན་གྱི་བར་པ་ན། །ཁ་ཊྭཱཾ་རྩེ་གསུམ་བསྣམས་པ་ནི། །འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་བརྙེས་པའི་རྟགས། །ཕྱག་དྲུག་གཡས་ཀྱི་ཐ་མ་ན། །ཌ་མ་རུ་ནི་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ། །མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་དབང་དུ་སྡུད། །མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །འདིར་བྱོན་ཤ་ཁྲག་གཏོར་མ་བཞེས། །དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་བའི་ལས་མཛོད་ཅིག །ཕྱག་དྲུག་གཡོན་གྱི་ཐ་མ་ན། །བདུད་ཞགས་ནག་པོ་བསྣམས་པ་ནི། །བསྟན་པ་བཤིག་པའི་སྐེ་ལ་ཐོབ། །ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཕོ་ཉའི་ཚོགས། །མཁའ་འགྲོ་མ་དང་ཤགས་འགྲོ་མ། །གནོད་སྦྱིན་ཕོ་དང་གནོད་སྦྱིན་མོ། །གནོད་སྦྱིན་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལའི་ཚོགས། །བྲན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཁས་བླངས་པ། །དམ་བཅས་བཞིན་དུ་འདིར་གཤེགས་ཤིག །འབྲུ་བཅུད་ཆང་དང་རཀྟ་ཁྲག །མཾ་ས་ཤ་དང་རུས་པའི་ཚོགས། །དམ་རྫས་གཏོར་མ་འདིར་མཆིས་ཀྱིས། །འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བསིལ་བའི་ཚལ། །འཇིགས་སུ་རུང་བའི་བསྐལ་པ་ཡི། །མེ་ལྟར་འབར་བའི་ཀློང་དཀྱིལ་ན། །མཧཱ་ཀ་ལ་མཐུ་བོ་ཆེ། །སྡེ་བརྒྱད་མ་མོ་མཁའ་འགྲོས་བསྐོར། །ནག་པོ་མི་བཟད་བསམ་ལས་འདས། །ལྷ་མོ་དཀར་ནག་བགྲང་དུ་མེད། །སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱི་བྲན། །སྲིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར། །དྲེགས་པ་ཅན་རྣམས་ལས་མཁན་ཏེ། །སྟོང་གསུམ་སྐད་ཅིག་གློག་ལྟར་མྱུལ། །སྡང་དགྲ་གནོད་བགེགས་ཐལ་བར་རློག །བདག་ཅག་དམ་ཚིག་སྒྲུབ་པ་པོ། །འདས་དང་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱན་སྔར་ཞལ་བཞེས་དྲན་དགོངས་ལ། །གཏོར་མ་རི་ལ་རཀྟ་མཚོ། །བདུད་རྩི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་འཁྱིལ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན་རྣམས་ཚང། །དམ་ཚིག་ལྡན་པའི་གནས་འདིར་གཤེགས། །དད་པ་དང་ནི་དམ་ཚིག་གིས། །ཚུར་གཤེགས་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཆེ། །དཀྱིལ་འཁོར་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ལ་སོགས་པའི། །འཁོར་གྱི་བཀའ་ཉན་གནོད་སྦྱིན་ཚོགས། །བསྟན་པ་བསྲུང་བར་ཞལ་བཞེས་པའི། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་ཤྲཱི་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཡེ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨེ་ཧྱེ་ཧི་ཁྲཱིཾ། རིང་པོ་ཉེར་གཅིག་བརྗོད་ཅིང་རྔ་ལ་སོགས་པའམ། ཌཱ་མ་རུ་དང་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་དང་བཅས་པས་སྤྱན་དྲང། མགོན་པོ་འདིའི་སྤོས་སྦྱོར་བསྲེག །ཌ་མ་རུ་དང་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་སྒྲ་དྲག་ཏུ་སྒྲོག་ཅིང། ཧ་ཧའི་གད་རྒྱངས་དང་བཅས་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་ཏེ་ཤར་ལྷོ་ནས་བྱོན་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་གར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པར་བསམ། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ དམ་ཚིག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། པདྨ་ཀ་

64 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མ་ལ་ཡེ་སྟྭཾ། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱེད་ན་དམ་ཚིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་སྤྱན་དྲངས་པས་ཆོག་པ་ཁྱུང་པོའ་ཡིག་ཆུང་ན་ཡོད། ིཆོས་དབྱིངས་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང། །མ་རུངས་ཀུན་འདུལ་ཁྲོས་པའི་སྐུ། །བསྟན་པའི་རུ་ཏྲ་འཇོམས་མཛད་པའི། །ནག་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཆོད་རྫས་ནམ་མཁའ་གང་བས་མཆོད་པར་བསམས་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྷ་རྫས་བཟང་པོའ་མཆོད་ཡོན་ ིའདི། །མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབུལ། །བསྟན་པ་བསྲུང་ཕྱིར་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་ཤྲཱི་མཧཱ་ཀ་ལ་ཡེ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏི་ཙྪ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་གཞན་འདྲ་བ་ལ་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ་རིམ་བཞིན། ཞབས་བསིལ། མེ་ཏོག །བདུག་སྤོས། སྣང་གསལ། དྲི་མཆོག །ཞལ་ཟས། སིལ་སྙན། ཞེས་པ་རྣམས་བཅུག་ཅིང། སྔགས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་འདྲ་བ་ལ། ཨརྒྷཾ་གྱི་གནས་སུ་རིམ་བཞིན། པ་དྱཾ། པུཥྤེ། དྷཱུ་པེ། ཨཱ་ལོ་ཀེ །གནྡྷེ། ནཻ་ཝི་དྱ། ཤཔྟ། ཞེས་པ་རྣམས་བཅུག་སྟེ། རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མཆོད། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱེད་ན། ཚིགས་བཅད་མེད་པའི་སྔགས་རྐྱང་པས་མཆོད། དེ་བཞིན་དུ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་ཞེས་པའི་གནས་སུ།གཟུགས་མཆོག །སྒྲ་སྙན། དྲི་མཆོག །རོ་མཆོག །རེག་བྱ། ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཅུག་ཅིང། སྔགས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་འདྲ་བ་ལ། ཨརྒྷཾ་གྱི་གནས་སུ་རིམ་བཞིན། རཱུ་པ། ཤཔྟ། གནྡྷེ། ར་ས། སྤརྴ། ཞེས་པ་རྣམས་བཅུག །རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་འདོད་ཡོན་དབུལ། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱེད་ན་སྔགས་ཙམ་གྱིས་དབུལ། དེ་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་དབུལ་བ་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿབིགྷྣན་ཏ་ཀྲི་ཏ་ཧཱུཾ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་
བསང། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། སྟོང་པར་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས། ཡཾ་ལས་རླུང། རཾ་ལས་མེ། ཨཱཿལས་མི་མགོའ་སྒྱེད་བུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ། ཨཱ་ལས་ཐོད་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ ིནང་དམར་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དེའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བཞི་དང་དབུས་སུ། བྲུཾ་ཨཾ་ཛྲིཾ་ཁཾ་ཧཱུཾ་ལས་ཤ་ལྔ། མཚམས་བཞི་དང་དབུས་སུ་ལཾ་མཱཾ་པཾ་ཏཱཾ་བཾ་ལས་བདུད་རྩི་ལྔ། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ། ཨོཾ་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་རླུང་གཡོས་མེ་སྦར། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྫས་རྣམས་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་བའི་རླངས་པ་ཨོཾ་དང་ཧཱུཾ་ལ་ཕོག །ཨོཾ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབ། ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རྡོ་རྗེ་ཟླ་བ་ཨོཾ་དང་བཅས་པ་ཐོད་

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 65

པའི་ནང་དུ་ལྷུང་བས། རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ། དྲི་མ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ལན་གསུམ་བརྗོད། དེ་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གྱི་མཐར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། བཏགས་པ་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ནས་གྱེན་དུ་གཏོར་ལ་དབུལ། དེ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་སྙིང་པོའ་མཐར་ཡི་ ིགེ་གསུམ་བཏགས་ལ་སྙིང་ཁ་ནས་ཐད་ཀར་གཏོར་མ་དབུལ། དེ་ནས་མགོན་པོ་དང་ལྷ་མོ་དང་གནོད་སྦྱིན་བཞིའི་སྙིང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ལྟེ་བའི་ཐད་ནས་དབུལ། དེ་ནས་ཤཱ་ས་ནའི་སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ལ་དབུལ་ཞིང་པུས་མོའ་ཐད་ནས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ ིམཐེབ་སྲིན་གྱིས་ནང་མཆོད་གཏོར་ལ་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་དང། གཞི་བདག་དང། རིགས་དྲུག་རྣམས་ཀྱང་ལྷར་བསམས་ལ་དབུལ། དེ་ནས་རང་གི་ལྕེ་རྩེ་ལ་བཞག་ལ་མྱང། དེ་ནས་བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མན་ངག་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར།

མགོན་པོའ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་མདངས་ ིདང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང། ཕྱག་གཡོན་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་བསྣམས་པ། ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ཤིང། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྲས་པ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མགོན་པོ་ལ་ཕོག་པས་མགོན་པོ་འོད་དང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འབར། འུར་འུར་སིལ་སིལ་གར་མཛད་ཅིང། མགོན་པོའ་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་བླ་མ་ལ་ཕོག་པས། བླ་མ་འོད་ ིཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེར་མེར་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་སྒྲོག །བླ་མ་ཉིད་མགོན་པོ། མགོན་པོ་ཉིད་བླ་མ། བླ་མ་དང་མགོན་པོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར། བདག་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རྩ་བའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལx། དཔལ་ལྡན་ཤ་བ་རི་དབང་ཕྱུག་ལx། རྗེ་བཙུན་མེ་ཏྲི་པ་ཆེན་པོ་ལx། གྲུབ་ཆེན་རཱ་ཧུ་ལ་ཆེན་པོ་ལx། མཁའ་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ལx། མཉམ་མེད་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ལx། དབོན་སྟོན་སྐྱེར་སྒང་པ་ཆེན་པོ་ལx། གཉན་སྟོན་སྦས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལx། ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ལx། མཁས་གྲུབ་ཤངས་སྟོན་ཆེན་པོ་ལx། གྲུབ་1

ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་
1 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༡ མུས་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་བོ་ལ་

66 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལx། སྔགས་འཆང་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུ་ལx། མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལx། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལx། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ལx། པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལx། གྲུབ་ཆེན་ཆོས་རྡོ་རྗེ་ལx། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལx། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལx། རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལx། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལx། ཕྱག་དྲུག་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལx། མགོན་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལx། མགོན་པོ་མྱུར་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལx། བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ལྟར་གདུང་ཤགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། མགོན་པོའ་ཞལ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ངས་སེལ། མཐུན་རྐྱེན་ ིཐམས་ཅད་ངས་བསྒྲུབ་བོ་ཞེས་གསུང་ལྷང་ལྷང་བཞུགས་པར་བསམ་ལ། ན་མོ་བུདྡྷ་ཡ། ན་མོ་གུ་རུ་ཧེ། བཛྲ་བཱི་ར་བཱི་ར་ན་ཤྲི་ཡེ། ཌཱ་ཀ་ཌཱ་ཀི་ནི། ཛོ་ཀ་ཛོ་ཀི་ནི། སརྦ་བུདྡྷ་ཡ། བོ་དྷི་སཏྭ་ཤ་ར་ཎཾ་གཙྪ་མི་ཀྱཻ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བླ་མའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ཞིང། མགོན་པོའ་སྐུ་ལས་མགོན་པོ་སྐུ་ ིཆུང་ལ་ཡན་ལག་རགས་པ་ཌ་མ་རུ་དང་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་སྒྲ་དང། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱོན་ཏེ། འོད་ཟེར་དང་མགོན་པོ་དེ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པས། རང་གི་ལུས་སེམས་བདེ་བས་གང། ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མགོན་པོ་དེ་རྣམས་གར་མཛད་ཅིང་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་ཞལ་དུ་དམར་ཅིར་ཅིར་གསོལ་བར་བསམས་ལ།

ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་རྩ་བ་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་མངའ་བ། མཐུ་དང་ནུས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་རྗེ་ལ་ཕྱི་བཤོལ་མི་མངའ་བ། བྱིན་རླབས་ལ་རྒྱང་རིང་ཐུང་མི་མངའ་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་མི་ཟད་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་+། མྱུར་བ་ཉིད་དུ+། འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །ཅེས་གདུང་ཤགས་དྲག་པོས་བརྗོད་ལ། དྲིལ་བུ་སོགས་རོལ་མོའ་སྒྲ་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནས་བཤགས་པ་བྱ་བ་ནི། ི མགོན་པོའ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ ིསྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཡས་ཤེལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཐུགས་ཀར་བསྣམས་པ། ཕྱག་གཡོན་བདུད་

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 67

རྩིས་གང་བའི་ཐོད་པ་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་འཛིན་པ། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་འཕྲོས་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། དེ་ནས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་མདོག་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རྣམས་ལས་རིམ་བཞིན་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས། མགོན་པོའ་སྤྱི་གཙུག་གི་བླ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ ིལ་ཐིམ། བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་སྐོངས་པར་བསམས་ལ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་བདུན་བཟླས། ཡང་བླ་མའི་གནས་གསུམ་ལས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་རིམ་བཞིན་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱོན། མགོན་པོའ་གནས་ ིགསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཐིམ། མགོན་པོའ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་གྲིབ་ཀྱིས་ཕོག་པ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ ིཅད་དག་པར་བསམས་ལ། ཡིག་བརྒྱ་ལན་བདུན་བཟླས། ཡང་མགོན་པོའ་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་ཡིག་བརྒྱ་ ིདཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རིམ་བཞིན་བྱོན། འཁོར་རྣམས་དང་བདག་གི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས་འཁོར་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་གྲིབ་ཀྱིས་ཕོག་པ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དག །བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གྱིས་གང། སྡིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམས་ལ། ཡིག་བརྒྱ་ལན་བདུན་བཟླས། དེ་ལྟར་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་སོང་ནས།

འདི་སྐད་བཤགས་པ་ཤགས་དྲག་པོས་བྱ་བ་ནི། ཧཱུཾ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དཔལ་ལྡན་ཤ་བ་རི། །མཻ་
ཏྲི་རཱ་ཧུ་ཛོ་ཀི་རཏྣ་དང། །དྷརྨ་སིངྷ་དྷརྨ་པྲཛྙ་སོགས། །རིན་ཆེན་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དགོངས་སུ་གསོལ། །འགྲོ་བའི་རེ་སྐོང་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་པའི། །བརྒྱུད་ལྡན་བླ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་སྐུར་མ་རྟོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་རྟོག་བཅས་དབང་གྱུར་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བཅས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ལྷ་ཚོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་ཅག་ཐེག་མཆོག་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས། །རྩ་བ་ཡན་ལག་འགལ་ཉམས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །མཐུ་སྟོབས་ནུས་པ་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་ཤིང། །སྐད་ཅིག་དྲན་པས་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ། །འདུ་འབྲལ་མེད་པར་དངོས་གྲུབ་སྟེར་མཛད་པའི། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་དགོངས་སུ་གསོལ། །དུར་ཁྲོད་ནགས་འདབ་ཆུ་གླིང་བས་མཐའ་རུ། །ཕྱི་ནང་རྟེན་དང་དམ་རྫས་ཚོགས་གྱུར་པས། །བསྙེན་སྒྲུབ་བསྐང་བཤགས་

68 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཚུལ་བཞིན་མ་གྲུབ་པར། །ལེ་ལོ་གཡེང་བའི་དབང་གྱུར་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཁྱད་པར་གསང་བའི་རྟེན་མཆོག་བླ་ན་མེད། །བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་བདེ་ཆེན་སྐུ། །ཁྱེད་ལ་ཡིད་ཆེས་མོས་གུས་འབྲལ་མེད་ཀྱིས། །རྣམ་དག་ཆོས་སྐུར་མ་རྟོགས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །བདག་གིས་1

མ་རིག་
འཁྲུལ་པའི་དབང་གྱུར་ཏེ། །བླ་མ་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་འགལ་བ་ཅི་མཆིས་པ། །གནོང་ཞིང་འགྱོད་པའི་སེམས་དང་བཅས་ནས་ཀྱང། །ལྷ་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཡེ་ཤེས་བཀའ་སྒྲུབ་ལས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མཛད། །ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང། །ཊཀྐི་རཱ་ཛ་ཊཀྵད་རེ་མ་ཏི། །ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་དང་གཙང་རིས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཇི་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་དམ་བཅས་བཞིན། །བདག་གི་འཕྲིན་ལས་གཡེངས་མེད་བསྒྲུབས་པ་ལ། །ཡིད་ཆེས་བགྱིས་ཤིང་ཤ་ཁྲག་གཏོར་ཚོགས་ཀྱིས། །གཏང་རག་དུས་སུ་མ་ཐོངས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །མངོན་ཤེས་མེད་པས་ཉེས་སྐྱོན་མ་རྟོགས་པར། །བསྟན་པ་བཤིག་དང་བླ་མའི་སྐུ་དགྲ་ལ། །དྲག་པོའ་ལས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་མ་བགྱིས་པར། །གསང་བ་བསྒྲགས་ཤིང་བྱམས་བགྱིས་ ིམཐོལ་ལོ་བཤགས། །དམ་ཉམས་གྲིབ་ཕོག་གཏམ་འདྲེས་ཟས་ཟོས་དང། །རྒྱུ་ཆུང་ཕུད་ཉམས་སྒོམ་བཟླས་ནོར་བ་སོགས། །ཉེས་སྐྱོན་འཁྲུལ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཅི་མཆིས་པ། །གནོང་ཞིང་འགྱོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཉམས་གྲིབ་དག་ཕྱིར་བཤགས་པ་འདི་བྱས་པས། །བླ་མ་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །ཕ་མ་བུ་ཚ་བཞིན་དུ་བཟོད་2

བཞེས་ལ། །དངོས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་དུས་འདིར་བདག་ལ་སྩོལ། །བཤགས་དང་བཤགས་པར་བྱ་བ་མི་དམིགས་ཀྱང། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཡུལ་གྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །རབ་ཏུ་བཤགས་པའི་བདེ་ཆེན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག།
བསྐང་རྫས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། བསང་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས། བསྐང་རྫས་རྣམས་ཀྱི་རང་
རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི། བླ་མ་ཡི་དམ་མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དམ་རྫས་སྤྱན་གཟིགས་མཆོད་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༣ བདག་ནི་མ་རིག་ གཙང་། ཤོག ༧ ན ༥ བདག་གི་མ་རིག་
2 གཙང་། ཤོག ༧ བ ༢ བཟོད་པར་གསོལ།།

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 69

བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག །བླ་མ་ཡི་དམ་མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར། ཨོཾ་སརྦ་བིད་པཱུ་ར་པཱུ་ར་སུ་ར་སུ་ར་ཨཱ་ཝརྟ་ཡ་ཨཱ་ཝརྟ་ཡ་ཧོ།1

བཛྲ་སྥ་ར་ཎ་ཁཾ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། ཨོཾ་ཨརྒྷཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ།
པཱདྱཾ། པུཥྤེ། དྷཱུ་པེ། ཨཱ་ལོ་ཀེ །གནྡྷེ། ནཻ་ཝི་དྱ། ཤཔྟ། རཱུ་པ། ཤཔྟ། གནྡྷེ། ར་ས། སྤརྴ་ཨཿཧཱུཾ།དེ་ནས་ཐུགས་དམ་བསྐང་བ་ནི། ཧཱུཾ་རྩ་བརྒྱུད་བླ་མ་མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །གསང་
སྔགས་རིག་སྔགས་ཏིང་འཛིན་ཕྱག་རྒྱའི་མཐུ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པ་ཡིས། །མཐུན་པའི་དམ་རྫས་ཕྱི་ནང་མཆོད་པའི་ཚོགས། །ས་དང་བར་སྣང་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གང་ཞིང། །ཟག་མེད་བདེ་སྟེར་རེ་བ་རྫོགས་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་ལམ་དུ། །འབྱུང་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཐུགས་དམ་སྐོངས་གྱུར་ཅིག །གདུག་པའི་དགྲ་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་གི་ཁྲག །དམར་ཆེན་རཀྟའི་རྒྱ་མཚོ་རབ་འཁྱིལ་བ། །དམར་སེར་སྦུ་བ་འཁྲིགས་པའི་མཆོད་ཡོན་འདིས། །མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའ་ཐུགས་དམ་བསྐང། །མ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་ིཐུགས་དམ་བསྐང། །སྲོག་གཅོད་གནོད་སྦྱིན་བཞི་ཡི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །གཙང་རིས་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུའི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །བཀའ་སྡོད་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་དམ་སྐོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སློབ་ཉམས་ཆགས་སོས་གྱུར་ཅིག །མི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བར་ཆད་བཟློག་པ་དང། །མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཚིག་ཕྱི་མ་དགུ་རིགས་འགྲེ། གདུག་པའི་དགྲ་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་མིག་དང་ནི། །རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེ་དང་དེ་བཞིན་སྙིང། །རི་ལྟར་སྤུངས་པའི་དབང་པོའ་མེ་ཏོག་འདིས། །མྱུར་མཛད་ ི ནས་སྩལ་དུ་གསོལ། དུག་ཁྲག་ཡུངས་ཀར་གུ་གུལ་ནག་པོ་སོགས། །དྲག་པོའ་རྫས་མཆོག་སྦྱར་བའི་མཐུན་ ིཔའི་སྤོས། །རོ་སོལ་མེ་ཡིས་བསྲེགས་པའི་དུད་སྤྲིན་འདིས། །མྱུར་མཛདx། གདུག་པའི་དགྲ་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་ཞུན་ཆེན་པོ། །སྐྲ་ཡི་རས་ཀྱི་སྡོང་བུར་བཅས་པ་ལ། །ཡི་དྭགས་མེ་ཡིས་སྦར་བའི་སྒྲོན་མེ་འདིས། །མྱུར་མཛདx། གསར་རྙིང་ཁྲག་དང་ག་བུར་སྦྱར་བ་ལ། །བདུད་རྩི་ལྔ་ཡིས་སྦགས་ཤིང་བྱིན་རླབས་པ། །ཞག་ཆེན་སྤྲིས་མ་ཆགས་པའི་དྲི་ཆབ་འདིས། །མྱུར་མཛད། འབྲུ་ནག་
1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༥ ཨཱ་ཝརྟ་ཡ་མ་ཧོ།

70 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཟན་དང་འབྲས་ཆན་ཁུ་བ་དང། །ལ་ཕུག་ལ་དུ་ཤ་ཁྲག་རུས་པར་བཅས། །རོ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཞལ་ཟས་རྒྱ་མཚོ་འདིས། །མྱུར་མཛདx། མི་རྐང་གླིང་བུ་གསང་བའི་རྔ་ཆུང་དང། །རྫ་རྔ་རྔ་ཟླུམ་ཐོད་པའི་ཅང་ཏེའུ། །བརྗིད་པའི་སྒྲ་ལྡན་སྣ་ཚོགས་རོལ་མོ་འདིས། །མྱུར་མཛད། །དགྲ་བགེགས་གཡང་གཞིའི་བླ་རེ་མཁའ་ལ་བྲེས། །གདུག་པའི་རྒྱུ་རློན་ལྡ་ལྡིས་བར་སྣང་གང། །ཀེང་རུས་ས་གཞི་ཁྱབ་པ་གཅལ་དུ་བཀྲམ། །མྱུར་མཛདx། གླང་ཆེན་ཀོ་རློན་སྟག་གི་པགས་པ་དང། །མི་མགོའ་ཕྲེང་བ་ ིཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པ་དྲུག །མཁའ་འགྲོའ་རྫས་མཆོག་ལི་ཁྲིའི་བྱུག་པ་འདིས། །མྱུར་མཛད། མྱོས་བྱེད་ ིསྟོང་གི་བཅུད་བསྡུས་བདུད་རྩི་མཆོག །སྦྱངས་ཤིང་བསྐྱེད་དེ་སྦར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རྨད་བྱུང་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཏུང་བ་འདིས། །མྱུར་མཛདx། སྤྲིན་གྱི་ཤགས་འཆང་གླིང་བཞི་ཡུད་ཀྱིས་འཁོར། །ཤ་རྒྱས་སྤུ་སྡུག་དར་གྱི་ཅོད་པན་ཅན། །ཟླ་བའི་མདོངས་མཛེས་རྟ་ནག་བཅུ་གསུམ་གྱིས། །མྱུར་མཛད། གཡག་རོག་ཞོལ་ཆེན་སྤྲིན་ལྟར་འཐིབས་པ་ལ། །རྣོ་ཞིང་མཐོ་བའི་རྡོ་རྗེ་རྭ་རྩེ་ཅན། །དྲག་པོའ་ངར་སྒྲ་སྒྲོག་པ་བཅུ་གསུམ་གྱིས། །མྱུར་མཛདx། ལུག་ནག་སྤྱི་དཀར་དབང་ ིཔོ་མ་ཉམས་ཤིང། །འཁྱིལ་ལེགས་ཆུ་གཉེར་མཛེས་པའི་རྭ་བཞི་པ། །འཇམ་ལེགས་སྤུ་ཡི་གོས་གྱོན་བཅུ་གསུམ་གྱིས། །མྱུར་མཛད། དགྲ་བོའ་སྙིང་འབྱིན་རྡོ་རྗེའི་མཆུ་སྡེར་ཅན། །དྲག་པོའི་སྒྲ་ ིསྒྲོག་ཁ་ནས་གློག་འཁྱུག་ཅིང། །ཁྱུང་ལྟར་ལྡིང་བའི་བྱ་ནག་བཅུ་གསུམ་གྱིས། །མྱུར་མཛདx། ཁྱི་ནག་སྙིང་དཀར་དོམ་ལྟར་འཕྱོ་བ་ལ། །ཁ་གདངས་མཆེ་གཙིགས་འཇིགས་པའི་ང་རོ་ཅན། །སྣ་ཚོགས་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་བཅུ་གསུམ་གྱིས། །མྱུར་མཛདx། གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་བདུན་དང་འདོད་ཡོན་ལྔ། །ཕྱི་ནང་ཉེར་སྤྱོད་གླིང་བཞི་རི་རབ་སོགས། །དངོས་བཤམས་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་སྤྲིན་འདིས། །མྱུར་མཛདx། དམར་ཆེན་གཏོར་མ་རི་ལྟར་སྤུངས་པ་ལ། །དམར་ནག་དར་གྱི་ཅོད་པན་དུ་མས་བརྒྱན། །ཏིང་འཛིན་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་རླབས་པས། །མྱུར་མཛདx། གཉེན་ལྕུག་དྲང་ཞིང་རྒོད་ཆེན་སྒྲོ་ཡིས་བརྒྱན། །སྲོག་གི་སྔགས་བྲིས་དར་ནག་མགུལ་པར་འཕྱང། །གནམ་ལྕགས་མདེའུ་དགྲ་བགེགས་སྙིང་དཀྱིལ་དུ། །ཐོག་ལྟར་རྒྱུག་པའི་ནང་རྟེན་དམ་པ་འདིས། །མྱུར་མཛདx། དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་མཚོན་གྱིས་བསད་པའི་སྙིང། །རྩ་གསུམ་མ་ཉམས་རིན་ཆེན་ཕྱེ་མ་དང། །བཟང་པོའ་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱིས་རབ་བཀང་ནས། །བསྐྱེད་ཅིང་ ི

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 71

བྱིན་བརླབས་གསང་བའི་རྟེན་རྫས་འདིས། །མྱུར་མཛདx། ཁམས་གསུམ་ཟ་བྱེད་དྲག་པོའ་སྐུར་ ིབསྟན་ཀྱང། །རྩ་བརྒྱུད་བླ་མ་ཀུན་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུར་བལྟས་ནས། །གདུང་བའི་གསོལ་འདེབས་བླ་མེད་རྟེན་མཆོག་འདིས། །མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའ་ིཐུགས་དམ་བསྐང། །མ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའ་ཐུགས་དམ་བསྐང། །སྲོག་གཅོད་གནོད་སྦྱིན་ ིབཞི་ཡི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །གཙང་རིས་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུའི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །བཀའ་སྡོད་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོས་ཐུགས་དམ་བསྐང། །འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་དམ་སྐོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སློབ་ཉམས་ཆགས་སོས་གྱུར་ཅིག །མི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བར་ཆད་བཟློག་པ་དང། །མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྩལ་དུ་གསོལ།།
ཧཱུཾ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་མགོན་པོ་ནི། །གནས་ལ་ངེས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང། །སེམས་ཅན་སོ་
སོའ་སྣང་ངོ་ལ། །རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ངོས། །དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བསིལ་བའི་ཚལ། །འཇིགས་ ིསུ་རུང་བའི་གནས་མཆོག་ན། །གཤིན་རྗེའི་ངར་སྐད་དི་རི་རི། །མ་མོའཤིུགས་གླུ་ཀྱུ་རུ་རུ། །རཀྟའི་རྒྱ་མཚོ་ཁྱི་ལི་ལི། །ཚིལ་ཆེན་ཞུན་མར་ལྷབས་སེ་ལྷབས། །གསུར་ཆེན་དུད་པ་ཆི་ལི་ལི། །ཕོ་བདུད་བྲོ་བརྡུང་ཆེམས་སེ་ཆེམས། །མོ་བདུད་ཤོན་སྐོར་སྒོར་རོ་རོ། །མི་རྐང་གླིང་བུ་ཀྱུ་རུ་རུ། །གཅན་གཟན་ངར་སྐད་འུ་རུ་རུ། །གློག་ཆེན་འབར་བ་ཁྱུགས་དེ་ཁྱུགས། །འབྲུག་སྒྲ་དྲག་པོ་ཆེམས་སེ་ཆེམས། །གནམ་ལྕགས་སེར་ཆེར་ཤར་ར་ར། །བདུད་དང་སྲིན་པོའ་ཚོགས་རྣམས་ ིཀྱི། །འཇིགས་པའི་གད་མོས་ས་གཞི་གཡོ། །དེ་ལྟའི་གནས་མཆོག་དམ་པ་ན། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་འཇིགས་པའི་སྐུ། །ཞལ་གདངས་ལྗགས་འདྲིལ་རྐན་རྡེབ་ཅིང། །སྤྱན་གསུམ་དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་འབར། །རྔམས་ཤིང་བརྗིད་ལ་ཡན་ལག་རགས། །དྲག་པོའ་ཧཱུཾ་སྒྲ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག །ལྷུན་ ིཔོ་ལྟར་བརྗིད་མིག་སྨན་མདོག །ཀྵིཾ་ཀྵིཾ་འཇིགས་པའི་བཞད་སྒྲ་ཅན། །གྲི་གུག་ཐོད་ཕྲེང་ཅང་ཏེའུ་འཁྲོལ། །ཐོད་ཁྲག་རྩེ་གསུམ་ཞགས་པ་འཕེན། །གར་མཛད་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་སྒྲོག་པ། །ཡུམ་གཅིག་མ་མོ་ཀུན་གྱི་བདག །སྲོག་གཅོད་བཤན་པ་གནོད་སྦྱིན་བཞི། །ཕྱོགས་སྐྱོང་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུའི་ཚོགས། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་འཁོར་དང་བཅས། །འདིར་སྤྱོན་མཐུན་པའི་དམ་རྫས་བཞེས། །ཧཱུཾ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཚན་བཏགས་པ། །མཐུ་ཆེན་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་གཤེད། །ཕྱག་ན་རྡོ་

72 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རྗེས་མཚན་བཏགས་པ། །ནག་པོ་ཀླུ་འདུལ་ཆེན་པོ་སྟེ། །གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོས་མཚན་བཏགས་པ། །རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་དུར་ཁྲོད་བདག །གསང་བའི་མཚན་ནས་འབོད་ཀྱིས་སྤྱོན། །བོས་པའི་ཚེ་ན་སྙན་མ་སྲ། །གཡབ་པའི་ཚེ་ན་སྤྱན་མ་རྟུལ། །བསྐུལ་བའི་ཚེ་ན་བང་མ་བུལ། །རྦད་པའི་ཚེ་ན་མཐུ་མ་ཆུང། །བསྐང་བའི་ཚེ་ན་ཐུགས་མ་གཡེལ། །གསོལ་བཏབ་ཚེ་ན་སྙིང་མ་རིང། །གཙང་ཞིང་ཚང་ལ་མ་ཉམས་པ། །དགྱེས་པའི་དམ་རྫས་རྒྱ་མཚོ་འདིས། །དོ་ནུབ་འཁོར་བཅས་ཐུགས་དམ་བསྐང། །ཉམས་ཆགས་ཅི་མཆིས་བཤགས་པར་བགྱི། །སྔར་བཅོལ་ལེགས་པའི་གཏང་རག་གཏོང། །ད་འཆོལ་ལས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འབུལ། །བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབས་པར་མཛོད།།
ཧཱུཾ་ཁྱེད་ལ་ཞུ་ཞིང་གསོལ་བ་ནི། །བླ་མ་དམ་པའི་སྐུ་ཡི་དགྲ། །བསྟན་བཤིག་དམ་
ཉམས་དགྲ་བོ་དང། །བདུད་ཀྱི་རིགས་གྱུར་ནག་པོའ་ཕྱོགས། །བར་དུ་གཅོད་པའི་བགེགས་ ིརྣམས་ཀྱིས། །དཀྱིལ་འཁོར་གཉན་པོ་དྲལ་བ་སྟེ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་བཤིག་པ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་བཤད་སྒྲུབ་གེགས་བྱེད་ཅིང། །ཆོས་འཁོར་གཉན་པོ་བཤིག་པ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་དང་བཅས། །མི་ནོར་དགེ་འདུན་བཅས་པ་རྣམས། །བཅོལ་ལོ་བལྟོས་སོ་མཐུ་མ་ཆུང། །ཉིན་གསུམ་བྱ་ར་མ་གཡེལ་ཞིག །མཚན་གསུམ་མེལ་ཚེ་མ་གཡེལ་ཞིག །འགལ་རྐྱེན་ཟློག་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབས། །ཧཱུཾ་དམ་ཉམས་དགྲ་དང་བགེགས་རྣམས་ཀྱི། །མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཉམས་པར་གྱིས། །རྒྱབ་རྟེན་ལྷ་དང་མྱུར་དུ་ཕྲོལ། །མཛའ་བ་ཀུན་དང་རྣམ་པར་ཕྱེ། །ཁོང་ནས་སྙིང་ཕྱུངས་སྲོག་རྩ་ཆོད། །རིགས་རྒྱུད་རྩད་ནས་ཆོད་ལ་ཤོག །ཉེས་ཅན་ལྟས་ལ་ཤོར་ར་རེ། །རྟགས་ཕྱུངས་མཚན་མ་མྱུར་དུ་སྟོན། །གདུག་ཅིང་སྡང་བའི་དགྲ་བོ་འདིས། །བླ་མ་དམ་པའི་སྐུ་དགྲ་བྱས། །རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་སུན་འབྱིན་ཅིང། །དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་དཀྲུག་ཅིང་འཇོམས། །སྡོམ་བརྩོན་ཀུན་ལ་བརྙས་ཤིང་སྨོད། །སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ། །རྣལ་འབྱོར་ལྷ་མེད་ཟེར་ནས་བརྙས། །ལྷ་ཁྱོད་མཐུ་མེད་ཟེར་ནས་སྨོད། །བསྟན་པའི་དགྲ་བོར་གྱུར་པ་འདི། །ལོ་དང་ཟླ་བར་མ་བཞག་པར། །ཡ་མ་རཱ་ཛའི་ཞལ་དུ་ཐོབ། །གཤོག་པ་ཅན་གྱིས་མཐའ་ནས་ཆུམས། །སྡེར་མོ་ཅན་གྱིས་སྙིང་ནས་དྲོངས། །མཆེ་བ་ཅན་གྱིས་ཀླད་ནས་ཕུག །ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་རྒྱབ་ནས་དེད། །མུན་པ་ནག་པོས་མདུན་ནས་བསུས། །ཊཀྐི་རཱ་ཛས་གཡས་ནས་ཆུམས། །ཚོགས་བདག་

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 73

གླང་སྣས་གཡོན་ནས་ཆུམས། །གནམ་གྱི་འཇུ་ཐག་ཆོད་ལ་ཤོག །ས་ཡི་ལྟེ་ཕུར་ཐོན་ལ་ཤོག །དོན་སྙིང་ལྔ་པོ་ཕྱུང་ལ་ཤོག །ཁ་ནས་ཁོང་ཁྲག་སྐྱུག་ཏུ་ཆུག །ལྟས་ངན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ཐོངས། །བདུད་ཀྱི་སྒོ་བྲོ་བརྡུང་དུ་ཆུག །བཙན་གྱི་ཞགས་པ་འདེབས་སུ་ཆུག །མ་མོའ་དལ་ཡམས་ ིདགྲ་ལ་ཐོངས། །བསྟན་པའི་དགྲ་བོར་གྱུར་པ་འདི། །ཁྲམ་ལ་བབ་ཀྱིས་ཁྲམ་ལ་ཐོབ། །ཤོ་ལ་བབ་ཀྱིས་ཤོ་ཕྱེ་ཞིག །དམ་ཉམས་ལས་ངན་སྡིག་ཅན་འདི། །ལོ་དང་ཟླ་བར་མ་བཞག་པར། །རྟགས་དང་མཚན་མ་མྱུར་དུ་སྟོན། །བཅོལ་བའི་ལས་འདི་མ་བྱས་ན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡང་བཅག །ཕྱི་རབས་གསང་སྔགས་སུན་ཡང་ཕྱུང། །རིག་འཛིན་བདག་གི་རེ་བ་བཅད། །སྔོན་གྱི་ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་ཉམས། །རྩ་བརྒྱུད་བླ་མའི་དམ་ཚིག་འགལ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་བསྲུང་མིང་ཙམ་གྱུར། །དེ་བས་དམ་ལས་མ་འདའ་བར། །མཐུན་པའི་དམ་རྫས་འདི་བཞེས་ལ། །བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་གྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པས་བསྐུལ།
ཆོས་སྐུ་ཡངས་པའི་ཕོ་བྲང་ནས། །ལྷ་ཆེན་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་རྣམས། །མཐུན་པའི་
དམ་རྫས་འདི་བཞེས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་དཔོན་སློབ་འཁོར་བཅས་ལ། །གཞན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་དང། །ཚེར་ཟོར་ཡུངས་ཟོར་འཕེན་པ་བཟློག །འབྱུང་པོའ་ཐོད་ཟོར་འཕེན་ལ་བཟློག །གཤིན་ ིརྗེའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་བཟློག །བདུད་ཀྱི་ཁྲམ་ཁ་བསྟན་པ་བཟློག །མ་མོ་ཁྲག་ཟོར་འཕེན་པ་བཟློག །ཞང་ཞུང་བཙོ་དམར་འཕེན་པ་བཟློག །སུམ་པ་གླང་ཟོར་འཕེན་པ་བཟློག །བནྡྷེ་སྔགས་ཟོར་འཕེན་པ་བཟློག །བོན་པོ་རྟ་ཟོར་འཕེན་པ་བཟློག །སྔགས་པ་སྒོང་ཟོར་འཕེན་པ་བཟློག །སྐྱེས་པ་མདའ་ཟོར་འཕེན་པ་བཟློག །བུད་མེད་དམོད་ཟོར་འཕེན་པ་བཟློག །མུ་སྟེགས་བར་ཆད་བྱེད་པ་བཟློག །ངན་སྔགས་གདུག་པའི་རྦོད་གཏོང་བཟློག །ཀླུ་ཡི་བྱད་དུ་བཅུག་པ་བཟློག །ཐེའུ་རང་སྲི་ལ་བརྐུ་བ་བཟློག །རྒྱལ་པོ་སྨྱོ་འབོག་གཏོང་བ་བཟློག །དྲང་སྲོང་གཟའ་ཡི་ཀི་ཀཾ་བཟློག །ལྟས་ངན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་བཟློག །ཡེ་འབྲོག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བཟློག །རྨི་ལམ་ངན་དང་མཚན་མ་ངན། །ལོ་སྐེག་ཟླ་སྐེག་ཞག་སྐེག་དང། །ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་བཟློག །མཁའ་འགྲོ་མ་དང་རོ་ལངས་དང། །རྒྱལ་སེན་བར་ཆད་བྱེད་པ་བཟློག །དེ་ལ་སོགས་པའི་གདུག་སེམས་རྣམས། །ཐམས་ཅད་སྡང་བའི་དགྲ་ལ་བྷྱོཿ། ཐམས་ཅད་གནོད་པའི་བགེགས་ལ་བྷྱོཿ ཞེས་པས་བཟློག་པ་བྱ།

74 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དེ་ནས་བཟླས་པ་ནི། མགོན་པོའ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་སྐུ་མདོག་དམར་ ིཔོ་ཕྱག་གཡས་ཐོད་པའི་ཅང་ཏེའུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲོལ་ལོ་ལོ་འཁྲོལ་ཞིང། ཕྱག་གཡོན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཐོད་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཟི་བརྗིད་ཅན། སྤྱན་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཁའ་འགྲོ་དང་སྲིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྡུད་ནུས་པ་ཞིག་བཞུགས། མགོན་པོའ་དཔྲལ་བའི་སིནྡྷུ་རའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿདམར་པོ་ཪིང་ཆ་ཚེག་གྲག་དང་བཅས་པ་བཅུ་གསུམ་ ིཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གསང་བའི་མཁའ་འགྲོ་མ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཌ་མ་རུ་འཁྲོལ་ཞིང། གཡོན་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐུམས་ཤིང་གཡོན་བརྐྱངས་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་དམར་སྒོར་སྒོར་གར་མཛད་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་གྱུར། བླ་མའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་ལ་སྨུག་པ་འཕྲོས། མགོན་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་ཕོག་པས། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཌ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ་ཞིང། སྤྱན་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་ཧྲིག་ཧྲིག་གཟིགས་པ་དང། མགོན་པོ་ཡང་ཌ་མ་རུ་དང་གཡེར་ཁའི་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང། སྤྱན་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་ཧྲིག་ཧྲིག་གཟིགས། ཞལ་ནས་ཧ་ཧའི་གད་རྒྱངས་སྒྲོག་ཅིང་གར་མཛད་པའི། མགོན་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་འཕྲོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ་པར་གྱུར། ཨོཾ་བཛྲ་ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡན་བཟླས། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་སྔགས་མདོག་ནག་པོ་ལ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་བའི་འོད་ཟེར་ཕྲེང་ཐག་གི་རྣམ་པ་སྔགས་ཕྲེང་རྡོག་གི་རྣམ་པར་རང་གི་ཞལ་ནས་མགོན་པོའ་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ། ིལྟེ་བ་ནས་འཐོན་རང་གི་ལྟེ་བར་ཞུགས་ཏེ། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ། དེ་ལྟར་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བར་བསམས་

ལ། ཨོཾ་བཛྲ་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལ་ཁྲཱིཾ་ཁྲེ་ཏ་བིགྷྣན་བི་ན་ཡ་ཀ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་མགོན་པོའ་སྙིང་པོ་བསྙེན་ ིཔ་བྱ། ཁྲིཾ་དང་ཀྵཱིཾ། སྒྲ་པའི་འདོན་ལུགས་མ་གཏོགས་ཁྱད་མེད་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་གསུང་ངོ་། །ཁྲཱིཾ་ཁྲེ་ཏ་དང་ཀྵིཾ་ཀྵེ་ཏྲ་གདམ་ང། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་མེ་འོད་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ཏེ་མགོན་པོའ་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལ་ཕོག་པས། མགོན་པོ་ཁྲོས་འཁྲུགས་རྔམས་པས་ཞབས་ས་ལ་རྡེབ་ཞལ་ནས་ ིཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཀྱི་སྒྲ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག །ཌ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ་ཞིང་འཁོར་རྣམས་ལ་སྤྱན་ཧྲིག་ཧྲིག་

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 75

གཟིགས་པས། འཁོར་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་ཁྲོས་འཁྲུགས་ཏེ་རང་རང་དང་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སོང་བས། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་པར་བསམས་ལ། ཨོཾ་ཤྲཱི་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཤཱ་ས་ན་ཨུ་པ་ཧ་རི་ཎེ། ཨེ་ཥ་ཨ་པ་ཥྩི་མ་ཀ་ལོ། ཨ་ཡཾ་ཨི་དཾ་རཏྣ་ཏྲ་ཡ། ཨ་པ་ཀ་རི་ཎཱཾ། ཡ་ཏི་པྲ་ཏི་ཛྙཱཾ། སྨ་ར་སི། ཏ་ད་ཨི་དཾ་དུ་ཥྚཾ། ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། མཱ་ར་མཱ་ར། གྲྀ་ཧྣ་གྲྀ་ཧྣ། བནྡྷ་བནྡྷ། ཧ་ན་ཧ་ན། ད་ཧ་ད་ཧ། པ་ཙ་པ་ཙ། དི་ན་མེ་ཀེ་ན་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་རྩ་སྔགས་མང་དུ་བཟླ། དེ་ནས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ས་བོན་བསྒོམ། བདག་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཕོག་པས། དེ་དང་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བར་བསམས་ལ། བྷྱཽཿམ་མོ་ནག་མོ་བེ་ཏྷ་1

ལི་སེན་དྷ་ཀུ་ལུ་ཀུ་ལུ་མཧཱ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་པ་ལྷ་མོའ་སྔགས་དང། ི ཨོཾ་
ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་བིགྷྣན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ཀྵེ་ཏྲ་པ་ལའི་སྔགས་དང། ཨོཾ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་ཝ་ཤཾ་ཀུ་རུ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ཛི་ན་མི་ཏྲའི་སྔགས་དང། ཨོཾ་ཊཀྐི་རཱ་ཛ་ས་མ་ཡ་བྷྱཽཿཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ཊཀྐི་རཱ་ཛའི་སྔགས་དང། ཨོཾ་དུ་ཡཀ་ཛཿམ་ཧཱ་ཀཱ་ལ་ཏྲཀྴད་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ཏྲཀྴད་ཀྱི་སྔགས་ཅི་རིགས་པར་བཟླའོ།།
དེ་ལྟར་བཟླས་པ་ཚར་ནས་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ནི། གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། ན་མོ་
མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་མ་གཡེལ་ཞིག །མ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཏི་མ་གཡེལ་ཞིག །གནོད་སྦྱིན་ཀྵེ་ཏྲ་པ་ལ་x། དབང་ཕྱུག་ཛི་ན་མི་ཏྲx། གཤིན་རྗེ་ཊཀྐི་རཱ་ཛx། བདུད་མགོན་ཏྲཀྴད་ནག་པོx། གཙང་རིས་ཀྱི་མགོན་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔx། བཀའ་སྡོད་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོx། བསྒྲུབས་བསྒྲུབས་བསྟེན་བསྟེན་པ་རྣམསx། སློབ་དཔོན་བརྒྱུད་པའི་བསྲུང་མx། བར་ཆད་བསྲུང་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱིx། དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱིx། དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱི་མ་གཡེལ་ཞིག །མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྗགས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུས་གཏོར་མ་རྔུབས་ཏེ་གསོལ་བས། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ཚིམ་པར་གྱུར། དམིགས་པ་དང་བཅས་པས། ཧཱུཾ༑ རིང་པོ་དྲུག་བརྗོད་དེ། ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཀྵིཾ་ཀྵེ་ཏྲ་བིགྷྣན་བི་ན་ཡ་ཀ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཨི་དཾ་བ་ལིང་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༤ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༡༡ ན ༦ ནག་མོ་པེཏྟ་ལི་སེན་

76 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པ་བདུན་གྱིས་མགོན་པོ་དང། ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཀྵིཾ་ཀྵེ་ཏྲ་བིགྷྣན་བི་ནཱ་ཡ་ཀ་ཏྲཀ་རཀྨོ་བ་ལིཾ་ཏ་མཾ་ས་རཀྟ་རུ་ཏི་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་མོ་དང། གནོད་སྦྱིན་བཞིའི་རང་རང་གི་སྔགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་བཏགས་པ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་གནོད་སྦྱིན་བཞི་ལ་དབུལ། ཤཱ་ས་ནའི་མཇུག་ཏུ་བ་ལིཾ་ཏ་བཏགས་པ་གསུམ་གྱིས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་གཞན་སྤྱི་ལ་དབུལ། ཨོཾ་ཤྲཱི་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཤཔྟའི་བར་གྱིས་མཆོད། ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཀྵིཾ་ཀྵེ་ཏྲ་x། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། བྷྱཽཿམ་མོ་ནག་པོ་བེ་ཏཱ་ལིxཁཱ་ཧི། ཨོཾ་ཨཿཧཱུཾ། ཨོཾ་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་བིགྷྣན་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཨོཾ་ཨཿཧཱུཾ། ཨོཾ་ཛི་ན་x། ཨོཾ་ཏྲ་ཀྐིx། ཨོཾ་དུ་ཡཀx། ཨོཾ་ཤྲཱི་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཤཱ་ས་ནx། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད།
གཙང་ཞིང་གཙང་མར་སྦྱར་བའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གཏོར་མ་རྒྱན་དམ་པ་དང་ལྡན་པ། དྲི་
དམ་པ་དང་ལྡན་པ། རོ་དམ་པ་དང་ལྡན་པ། རེག་བྱ་དམ་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཉིད་དབུལ་ཞིང་བསྔོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ། དཔལ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་མགོན་པོ་ལེགས་ལྡན་ནག་པོ། བདུད་གཅོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ། བདུད་འདུལ་གྱི་དམག་དཔོན། སྲིན་པོ་ལངྐ་པུ་རི་གྲོང་ཁྱེར་སུམ་བརྩེགས་བརླག་པར་བྱེད་པ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགྲ་ལྷ། རིག་འཛིན་གྱི་བསྲུང་མ། བླ་མའི་བཀའ་བསྲུང། བསྟན་པའི་བྱ་ར་མཁན། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བསྟང་འཛིན། ཁྲོ་བོའ་གཟུགས་ཅན། ཟ་བྱེད་ཀྱི་གདོང་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ ིསྤྱན་ལྡན། ཤ་ཟན་གྱི་གཙོ་བོ། ཁྲག་འཐུང་གི་རྒྱལ་པོ། དམ་ཉམས་ཀྱི་སྲོག་གཅོད། མནའ་ཟན་གྱི་གཤེད་མ། ནག་པོ་འབུམ་གྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ། ཤ་ཟ་བྱེ་བའི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ། གཡས་ནས་ཕོ་རྒྱུད་སྟོང་གི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ། གཡོན་ནས་མོ་རྒྱུད་སྟོང་གི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ། བཀའ་སྡོད་ལྷ་མོ་ནག་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ། གནོད་སྦྱིན་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལx། དབང་ཕྱུག་ཛི་ན་མི་ཏྲx། གཤིན་རྗེ་ཊཀྐི་རཱ་ཛx། བདུད་མགོན་ཏྲཀྴད་ནག་པོ་x། གཙང་རིས་ཀྱི་མགོན་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་x། བཀའ་སྡོད་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་དམག་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དམ་རྫས་རྒྱན་དང་ལྡན་པའི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྲུངས་ཤིག །དཀོན་མཆོག་གི་དབུ་འཕང་བསྟོད་ཅིག །དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་འཁོར་སྐྱོངས་ཤིག །ཆོས་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚུགས་ཤིག །ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་སྐུ་ལ་བསྡོ་བ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གསང་བ་སུན་

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 77

འབྱིན་པ། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དགྲ་བོར་གྱུར་པ། དཀོན་མཆོག་གི་དབུ་འཕང་སྨོད་1

པ། དགེ་
འདུན་གྱི་ཆོས་འཁོར་བཤིག་པ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་ཡོན་མཆོད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་སྡང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང། གདུག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང། དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང། སྦྱོར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པའི་འབྱུང་པོ་ལས་ངན་སྡིག་ཅན་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ངན་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྩུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཞི་བས་འདུལ་དུ་མ་འཚལ་བ་ལྟར་ན། བསད་པ་དང། གཟིར་བ་དང། བསྐྲད་པ་དང། རེངས་པ་དང། རྨུགས་ཤིང་ལྐུགས་པ་དང། བསྡིགས་ཤིང་སྤ་བཀོང་བ་ལ་སོགས་པ་དྲག་པོའ་ལས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་དེ། ཐལ་བ་རྡུལ་ཕྲན་བཞིན་དུ་བརླག་པར་ ིམཛོད་ཅིག །བླ་མ་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ལ། །བདག་གིས་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་བ་ཡིས། །དཀོན་མཆོག་དབུ་འཕང་སྨོད་པ་དང། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སུན་འབྱིན་དང། །བསྟན་པ་འཇིག་དང་དབྱེན་བྱེད་དང། །བླ་མའི་སྐུ་ལ་བསྡོ་བ་དང། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ལ་སྡང་བ་རྣམས། །དེ་དག་ནག་པོ་ཆེན་པོས་སྒྲོལ། །ཨ་མུ་ཀ་མཱ་ར་ཡ་ཕཊ། ཅེས་ཐལ་མོ་བརྡབ་བོ།
དེ་ནས། ༈ ཧཱུཾ། མྱུར་མཛད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞབས་གདུབ་དང་བཅས་
བི་ནཱ་ཡ་ཀ་མནན། །ནག་པོ་ཆེན་པོ་སྟག་གི་ཤམ་ཐབས་ཅན། །ཕྱག་དྲུག་སྦྲུལ་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །གཡས་པ་གྲི་གུག་བར་པ་ཕྲེང་བ་འཛིན། །ཐ་མ་ཌ་མ་རུ་ནི་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ། །གཡོན་པ་ཐོད་པ་དང་ནི་མདུང་རྩེ་གསུམ། །དེ་བཞིན་ཞགས་པ་བཟུང་ནས་འཆིང་བར་བྱེད། །དྲག་པོའ་ིཞལ་ནི་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཙིགས། །སྤྱན་གསུམ་དྲག་པོ་དབུ་སྐྲ་གྱེན་དུ་འབར། །དཔྲལ་བར་སིནྡྷུ་ར་ཡིས་ལེགས་པར་བྱུགས། །སྤྱི་བོར་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་པོའ་རྒྱས་བཏབ་བརྟེན། །ཁྲག་འཛག་ ིམི་མགོ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། །རིན་ཆེན་ཐོད་སྐམ་ལྔ་ཡིས་དབུ་ལ་བརྒྱན། །ཤིང་ལས་བྱོན་ནས་གཏོར་མ་ལེན་མཛད་པའི། །དཔལ་ལྡན་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གཉན་པོ་བསྲུང་བ་དང། །དཀོན་མཆོག་དབུ་འཕང་གཉན་པོ་བསྟོད་པ་དང། །བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །རྐྱེན་ངན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང། །ཅི་འདོད་དངོས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༣ དབུ་འཕང་སྟོད་པ།

78 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གྲུབ་མྱུར་དུ་སྩལ་དུ་གསོལ། །དཔལ་ཤ་ཝ་རི་དབང་ཕྱུག་གིས་མགོན་པོ་ཞལ་གཟིགས་དུས་མཛད་པའོ།། །།༈ ཨོཾ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ནང། །ཚང་ཚིང་འཁྲིགས་
པ་ཙནྡན་ཆེན་པོའ་ཚལ། །བསྐལ་པའི་མེ་ལྟར་འབར་བའི་ཀློང་དཀྱིལ་ན། །བགེགས་ཆེན་བསྣོལ་ ིབའི་གདན་ལ་རབ་ཏུ་བཞེངས། །མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཕྱག་དྲུག་བརྗིད་པའི་སྐུ། །སྐུ་ཡི་ཆ་ལུགས་མི་བཟད་འབར་བ་ལ། །དུར་ཁྲོད་ཆས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་པོ། །གསུང་གི་ང་རོ་མི་ཟད་འབར་བ་ལ། །ཧཱུཾ་དང་ཕཊ་ཀྱི་སྒྲ་ཡིས་སྟོང་གསུམ་འགེངས། །རྣམ་དག་ཐུགས་ནི་མི་བཟད་འབར་བ་ལ། །སྤྲོས་དང་བྲལ་ཡང་མཚན་མ་ཅིར་ཡང་སྟོན། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ཕྱག་དྲུག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའ་གྲི་གུག་ནི། ། ི ཉོན་མོངས་རྩད་ནས་གཅོད་ཅིང་དགྲ་ལ་འཕྱར། །ཕྲེང་བ་འཛིན་པས་སྐྱེ་འགྲོ་རྩིས་ལ་འདེབས། །ཌ་མ་རུ་ཡིས་མཁའ་འགྲོ་དབང་དུ་སྡུད། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཡོན་གྱི་དང་པོ་ཐོད་ཁྲག་བསྣམས་པ་ཡིས། །དགྲ་བགེགས་ཀླད་ཁྲག་ཞལ་དུ་གསོལ་བར་མཛད། །མདུང་རྩེ་གསུམ་པས་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་སྡུད། །ཞགས་པས་དམ་ཉམས་མ་ལུས་འཆིང་བར་བྱེད། །བྱིན་རླབས་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་རྟགས་སུ། །སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ། །ཁྲག་འཛག་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔས་བརྒྱན་པ་པོ། །སྟག་གི་པགས་པ་སྦྲུལ་གྱི་ཆུན་པོས་མཛེས། །མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །བི་ནཱ་ཡ་ཀ་བསྣོལ་བའི་གདན་སྟེང་ན། །ཀྲིག་ཀྲིག་ཞབས་ཀྱིས་བགེགས་ཆེན་ཐལ་བར་རློག །ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་རྔམས་པ་ཡིས། །དམ་ཉམས་ཁོང་ཁྲག་འདྲེན་ཅིང་ཞལ་དུ་གསོལ། །མཐུ་ཆེན་བགེགས་ཀྱི་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྤྱན་གསུམ་མེ་ལྟར་འབར་ཞིང་བགྲད་པ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་སྡུད་ཅིང་རྩིས་ལ་འདེབས། །དབུ་སྐྲ་འབར་བ་བརྫེས་པའི་སྤྱི་བོ་ན། །མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་པོས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་པོ། །དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཧཱུཾ་བཞེངས་ཤིག་བཞེངས་ཤིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་བཞེངས། །བསྐུལ་ལོ་བསྐུལ་ལོ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བསྐུལ། །ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐུལ་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །མ་གཡེལ་མ་གཡེལ་དཔལ་ལྡན་ནག་པོ་ཆེ། །སྐྱོབ་པ་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་སྤྱན་སྔ་རུ། །བསྟན་པ་བསྲུང་བར་ཁས་བླངས་དམ་བཅས་པའི། །ལས་འདི་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆིས་པར་མཛོད། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 79

བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །བསྟོད་པ་འདི་ཡིས་ལན་ཅིག་བསྟོད་བྱེད་ན། །ཕ་མ་བུ་ཚ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་བཞིན། །ནག་པོ་ཆེན་པོས་རྟག་ཏུ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་རྔམས་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་ཅེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྲེད་ཀྱིས་མཛད་པའོ།།

བྷྱོཿ བསྐལ་པའི་མེ་ལྟར་འབར་བའི་ཀློང་དཀྱིལ་ན། །རླུང་ནག་འཚུབ་མར་འཚུབས་པའི་ཕོ་
བྲང་ན། །མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་རེ་མ་ཏི། །སྐུ་མདོག་ནག་མོ་ཆར་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ལ། །ཐོད་སྐམ་དབུ་རྒྱན་སྙན་གཡས་སེངྒེ་འཕྱོ། །གཡོན་པ་སྦྲུལ་འཁྱིལ་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་ཅན། །སྤྱན་གསུམ་དམར་འཁྲུག་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཙིགས། །འཇིགས་བྱེད་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །གཡས་པ་རལ་གྲི་འབར་བས་དགྲ་སྲོག་གཅོད། །གཡོན་པ་ཐོད་རློན་རྒྱལ་མཚན་སྙིང་ཁྲག་གསོལ། །སྐུ་སྟོད་ཞིང་ལྤགས་སྦྲུལ་ནག་སྐ་རགས་བཅིངས། །སྐུ་སྨད་གླང་ཆེན་ཀོ་རློན་རེ་ལྡེས་དཀྲིས། །སྟོང་གསུམ་བགྲོད་ཕྱིར་དྲེའུ་རྟ་རྐང་གསུམ་ཆིབས། །སྲིན་པོའ་ཡ་མཁལ་སྔ་རུ་ཁྲམ་བམ་ ིབཏགས། །གོང་རྨེད་སྦྲུལ་ནག་ནད་རྐྱལ་དགྲ་ལ་འཕྱོ། །མཆོད་གཏོར་འདི་བཞེས་དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་ལ་ཤོག །བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མ་ལུས་སྒྲུབ་པར་མཛོད། །བྷྱོཿབསྐལ་པའི་མེ་ལྟར་འབར་བའི་ཀློང་དཀྱིལ་ན། །རླུང་ནག་འཚུབ་མར་འཚུབས་པའི་ཕོ་བྲང་ན། །རྟ་ནག་མི་ཁྲག་རྒྱ་མཚོའི་རྦ་ཀློང་འཁྲུག །དམ་ཉམས་དགྲ་བོ་བསྣོལ་བའི་གདན་སྟེང་ན། །མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་རེ་མ་ཏི། །སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཆར་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ལ། །དབུ་སྐྲ་ཁམ་སེར་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱིས་བརྒྱན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་སྤྱི་གཙུག་ཟླ་རྒྱས་གསལ། །ཐོད་པས་དབུ་བརྒྱན་སྙན་གཡས་སེངྒེ་འཕྱོ། །སྙན་གཡོན་དྲིལ་འཁྲོལ་སྦྲུལ་ནག་གདེངས་ཀ་ཅན། །སྤྱན་གསུམ་དམར་འཁྲུག་གློག་ལྟར་འཁྱུག་བྱེད་ཅིང། །ཞལ་ནས་འཇིགས་པའི་འབྲུག་སྒྲ་ཆེམས་ཆེམས་སྒྲོག །དཔྲལ་བའི་དཀྱིལ་ནས་གནམ་ལྕགས་ཐོག་སེར་འབེབས། །ཤངས་ནས་ནད་ཀྱི་རླུང་ནག་སྤྲིན་ལྟར་འཚུབ། །འཇིགས་པའི་ཞལ་གདངས་མཆེ་གཙིགས་ལྗགས་འདྲིལ་ཞིང། །ཨ་ལ་ལ་ཡི་གད་རྒྱངས་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག །སྟོང་གསུམ་འབྱུང་པོའ་ཚོགས་རྣམས་གཡོ་བར་བྱེད། །འཇིགས་བྱེད་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ ིའཚལ་བསྟོད། །ཕྱག་གཡས་རལ་གྲི་གྲི་གུག་དགྲ་སྲོག་གཅོད། །གཡོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ཐོད་རློན་སྙིང་ཁྲག་གསོལ། །སྐུ་སྟོད་ཞིང་ལྤགས་སྦྲུལ་ནག་སྐ་རགས་ཅན། །སྐུ་སྨད་གླང་ཆེན་ཀོ་རློན་རེ་

80 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལྡེས་དཀྲིས། །སྟོང་གསུམ་བགྲོད་ཕྱིར་དྲེའུ་རྟ་གྭ་པ་ཆིབས། །སྲིན་པོའ་ཡ་མཁལ་སྔ་རུ་ཁྲམ་བམ་ ིབཏགས། །དགྲ་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཁྲམ་ལ་འདེབས་པར་བྱེད། །ནད་ངན་སྣ་ཚོགས་རྐྱལ་བ་ཕྱི་ཤར་བཏགས། །དམ་ཉམས་དགྲ་བོ་གཏན་ནས་བརླག་པར་བྱེད། །སྦྲུལ་ནག་སྟོང་གི་ཆུན་པོས་གོང་རྨེད་བྱས། །བསྟན་པ་བསྲུང་མཛད་བདུད་མོ་འབུམ་གྱིས་བསྐོར། །སྲོག་བདུད་ཆེན་མོ་དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་ལ་བསྟོད། །མེ་ཏྲི་པས་ཞལ་གཟིགས་དུས་བསྟོད་པའོ།། །།
༈ བྷྱོཿ རྣམ་དག་དབྱིངས་ལས་རང་བྱུང་དཔལ་འབར་མ། །བདུད་རྣམས་སྐྲག་མཛད་རབ་
འཇིགས་གཟུགས་ཅན་མ། །དུར་ཁྲོད་ཆས་ཀྱིས་སྐུ་ལ་རབ་བརྒྱན་མ། །ཚད་མེད་ཕྱག་བཞིས་ཐོད་ཁྲག་མཚོན་འཛིན་མ། །ཐུགས་རྗེ་མྱུར་མཛད་དྲེའུ་ཆིབས་མཛད་མ། །བསྟན་པ་བསྲུང་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོང་མཛད་མ། །ལས་རྣམས་བསྒྲུབ་ཅིང་བསྟན་དགྲ་ཚར་གཅོད་མ། །བསྟོད་ཅིང་གསོལ་འདེབས་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །བླ་མ་ར་ཧུ་ལས་རྒྱུད་འབུམ་ནས་བྱུང་བའོ། །བྷྱོཿ དཀའ་བ་དང་དུ་བླངས་ནས་ཁྱོད་བསྒྲུབས་ན། །མ་གཡེལ་མ་གཡེལ་མ་གཅིག་རེ་མ་ཏི། །ལུས་སྲོག་འབེམ་དུ་གཙུགས་ནས་ཁྱོད་བསྒྲུབས་ན། །བསྟེན་པའི་ཚེ་ན་མ་གཅིག་སྙིང་མ་རིང། །རཀྟ་མཚོ་ལྟར་བསྐྱིལ་ནས་ཁྱོད་བསྒྲུབས་ན། །བསྐུལ་བའི་ཚེ་ན་མ་གཅིག་བང་མ་བུལ། །གཏོར་མ་རི་ལྟར་སྤུངས་ནས་ཁྱོད་བསྒྲུབས་ན། །རྦད་པའི་ཚེ་ན་མ་གཅིག་མཐུ་མ་ཆུང། །ཁྱོད་ཀྱི་གཡོག་ནི་མི་སྲུན་གདུག་པ་ཅན། །ཆུ་སྲིན་གདོང་ཅན་དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་ལ་ཤོག །སླད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་སེངྒེའི་གདོང་པ་ཅན། །དམ་ཉམས་དགྲ་བོའ་སྲོག་རྩ་ཆོད་ལ་ཤོག །མ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་འཁོར་ ིབཅས་ཀྱིས། །ཤ་ཁྲག་དམར་གྱི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །མི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བར་ཆད་བཟློག་པ་དང། །མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྩལ་དུ་གསོལ། །མཻ་ཏྲི་པས་མཛད་པའོ།།
༈ ཧཱུཾ་མགོན་པོའ་བཀའི་ཉན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱོད། །མུན་པའི་མདོག་ཅན་སྲིན་པོ་ཁྲོས་པའི་
ཞལ། །མེ་ལྕེ་བསྐྱོད་ལྟའི་སྐྲ་བརྫེས་མཆེ་བ་གཙིགས། །ཕྱག་གཡས་དགྲ་བགེགས་སྲོག་གཅོད་གྲི་གུག་འདེབས། །གཡོན་པ་གདུག་པའི་སྙིང་ཁྲག་གཙོ་ལ་སྟོབ། །སྟོང་གསུམ་བགྲོད་ཕྱིར་དོམ་ནག་སྨྱོན་པ་ཆིབས། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་གསུམ་སྔངས་བྱེད་པ། །བདུད་འདུལ་ཆེན་པོ་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ཁྱོད། །དམ་རྫས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གཏོར་མ་དང། །བདུད་རྩི་ལྔ་ལྡན་བཏུང་བ་འདི་བཞེས་

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 81

ལ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དང། །མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའ་བཀའི་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བསྲུང་ལ་མ་གཡེལ་བར། །ཆོས་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་སྐྱོངས། །བཤད་སྒྲུབ་མཐུན་རྐྱེན་ཡིད་བཞིན་སྒྲུབ་པ་དང། །གདུག་པའི་དགྲ་བགེགས་མ་ལུས་ཚར་གཅོད་མཛོད། །མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་གསུང་ངོ་།།
༈ ཧཱུཾ་དུར་ཁྲོད་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཤར་ཕྱོགས་ན། །མགོན་པོའ་བཀའི་ཉན་ལས་བྱེད་
ཕོ་ཉ་བ། །མི་ཡི་ལུས་ལ་སྲིན་པོའ་གདོང་པ་ཅན། །གནོད་སྦྱིན་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ལས་མཛོད་ཅིག །ཧཱུཾ་ ིདུར་ཁྲོད་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ན། །མགོན་པོའ་བཀའི་ཉན་ལས་བྱེད་ཕོ་ཉ་བ། །ཁ་ནས་དུག་དང་ཁྲག་གི་ཟོར་འཕེན་པ། །དབང་ཕྱུག་ཛི་ན་མི་ཏྲ་ལས་མཛོད་ཅིག ། ཧཱུཾ་དུར་ཁྲོད་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ནུབ་ཕྱོགས་ན། །མགོན་པོའ་བཀའི་ཉན་ལས་བྱེད་ཕོ་ཉ་བ། །མི་ཤ་ཁྲག་གི་དྲི་ཚོར་བཟོད་གླགས་མེད། །གཤིན་རྗེ་ཊཀྐི་རཱ་ཛ་ལས་མཛོད་ཅིག །ཧཱུཾ་དུར་ཁྲོད་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་བྱང་ཕྱོགས་ན། །མགོན་པོའ་བཀའི་ཉན་ལས་བྱེད་ཕོ་ཉ་བ། །བདུད་མགོན་མི་ནག་རྟ་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན། །སྲོག་བདུད་ཏྲཀྴད་ནག་པོ་ལས་མཛོད་ཅིག །ཧཱུཾ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། །དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་འཁོར་དང་བཅས། །གནོད་སྦྱིན་ཡིད་འགུལ་ཆེན་པོའ་བུ། །ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་འཁོར་དང་བཅས། །དབང་ཕྱུག་ ིམཧཱ་དེ་བའི་བུ། །ཛི་ན་མི་ཏྲ་འཁོར་དང་བཅས། །གཤིན་རྗེ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའ་བུ། །ཊཀྐི་རཱ་ཛ་ ིའཁོར་དང་བཅས། །ཡབ་རྗེ་ནག་པོ་བདུད་ཀྱི་བུ། །ཏྲཀྴད་ནག་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །གཙང་རིས་མགོན་པོ་བདུན་ཅུ་ལྔ། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་འཁོར་དང་བཅས། །མཆོད་ཚོགས་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་བའི་ལས་མཛོད་ཅིག །ཧཱུཾ་སྟེང་གི་ཚངས་པ་ངང་ཞུར་ཆིབས། །ཕྱག་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྣམས། །ཚངས་པ་འབུམ་གྱི་འཁོར་དང་བཅས། །དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་བའི་ལས་མཛོད་ཅིག །ཤར་ཕྱོགས་བརྒྱ་བྱིན་གླང་པོ་ཆིབས། །ཕྱག་ན་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་བསྣམས། །བརྒྱ་བྱིན་འབུམ་གྱི་X། དགྲ་བགེགས་X། ཤར་ལྷོ་མེ་ལྷ་ར་སྐྱེས་ཆིབས། །ཕྱག་ན་བགྲང་ཕྲེང་རིལ་བ་བསྣམས། །མེ་ལྷ་འབུམ་གྱི་X། དགྲ་བགེགས་X། ལྷོ་ཕྱོགས་གཤིན་རྗེ་མ་ཧེ་ཆིབས། །ཕྱག་ན་ཞིང་ཆེན་དབྱུག་པ་བསྣམས། །གཤིན་རྗེ་འབུམ་གྱི་X། དགྲ་བགེགས་X། ལྷོ་ནུབ་སྲིན་པོ་རོ་

82 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལངས་ཆིབས། །ཕྱག་ན་རལ་གྲི་འབར་བ་བསྣམས། །སྲིན་པོ་འབུམ་གྱི་X། དགྲ་བགེགས་X། ནུབ་ཕྱོགས་ཆུ་ལྷ་ཆུ་སྲིན་ཆིབས། །ཕྱག་ན་སྦྲུལ་གྱི་ཞགས་པ་བསྣམས། །ཆུ་ལྷ་འབུམ་གྱི་ X། དགྲ་བགེགས་X། ནུབ་བྱང་རླུང་ལྷ་ཤ་བ་ཆིབས། །ཕྱག་ན་རླུང་གི་བ་དན་བསྣམས། །རླུང་ལྷ་འབུམ་གྱི་X། དགྲ་བགེགས་X། བྱང་ཕྱོགས་གནོད་སྦྱིན་རྟ་ལ་ཆིབས། །ཕྱག་ན་རིན་ཆེན་ནེའུ་ལེ་བསྣམས། །གནོད་སྦྱིན་འབུམ་གྱི་X། དགྲ་བགེགས་X། བྱང་ཤར་དབང་ལྡན་གླང་ལ་ཆིབས། །ཕྱག་ན་ཏྲི་ཤལ་རྩེ་གསུམ་བསྣམས། །འབྱུང་པོ་འབུམ་གྱི་X། དགྲ་བགེགས་X། འོག་གི་ས་བདག་ཕག་ལ་ཆིབས། །ཕྱག་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྣམས། །ས་བདག་འབུམ་གྱི་འཁོར་དང་བཅས། །དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་བའི་ལས་མཛོད་ཅིག །ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །གཟའ་ཆེན་བརྒྱད་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །རྒྱུ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །དེད་དཔོན་དགུ་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །ཤ་ཁྲག་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །བསྟན་ལ་གནོད་པའི་དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ། །བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་གྲུབ་པར་མཛོད། །ཧཱུཾ་བྷྱོཿདམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་དམག་ཚོགས་ཀྱིས། །སྔ་དགྲ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་ཆོད། །ཕྱི་དགྲ་སེམས་པ་དྲུངས་ནས་ཕྱུང། །ད་ལྟའི་དགྲ་བོ་རྡུལ་དུ་རློག །གདོན་དང་གེགས་ཀྱི་དཔུང་ཚོགས་ཆོམས། །བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་བཅས་ཀྱི། །མི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བར་ཆད་སོལ། །མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྩོལ། །འཁོར་དང་བསྟན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིག་དམ་ཅན་ཚོགས། །བསྟོད་བསྐུལ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པའོ།།
བསྡུ་བའི་ཚེ། ཧཱུཾ་དཔལ་ལྡན་མགོན་པོའ་ཤར་གྱི་བཀའི་ཉན་པ། །གནོད་སྦྱིན་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་
ལས་མཛོད་ཅིག །དཔལ་ལྡན་མགོན་པོའ་ལྷོ་ཡི་བཀའི་ཉན་པ། །དབང་ཕྱུག་ཛི་ན་མི་ཏྲ་ལས་མཛོད་ཅིག །དཔལ་ལྡན་མགོན་པོའ་ནུབ་ཀྱི་བཀའི་ཉན་པ། །གཤིན་རྗེ་ཊཀྐི་ར་ཛ་ལས་མཛོད་ཅིག །དཔལ་ལྡན་མགོན་པོའ་བྱང་གི་བཀའི་ཉན་པ། །བདུད་མགོན་ཏྲཀྴད་ནག་པོ་ལས་མཛོད་ཅིག །ཧཱུཾ་དཔལ་ལྡན་མགོན་པོའ་བཀའི་ཉན་ཕོ་ཉའི་ཚོགས། །ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང། །ཊཀྐི་རཱ་ཛ་ཏྲཀྵད་རེ་མ་ཏི། །ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་དང་གཙང་རིས་མགོན་པོའ་ཚོགས། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ ིབསྲུང་མ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །བླ་མ་མགོན་པོའ་ི

མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བསྐང་གསོ། 83

དམ་ལས་མི་འདའ་བར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བསྲུང་ཞིང་སྐྱོང་བ་དང། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་བཅས་ལ། །སྡང་ཞིང་གདུག་པའི་སེམས་འཆང་དགྲ་བགེགས་ཀུན། །མ་ལུས་རྡུལ་ཕྲན་བཞིན་དུ་ཚར་ཆོད་ལ། །འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་སྒྲུབ་མཐུན་པའི་རྐྱེན། །ཐམས་ཅད་ཡར་ངོའ་ཟླ་བཞིན་འཕེལ་བར་མཛོད། ། ི ཅེས་པ་བྱ། ཧཱུཾ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་བླ་མ་དང། །དབྱེར་མེད་མགོན་པོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ངོ་བོའ་ཕྱིར། །ཡི་དམ་མཆོག་ཏུ་ ི X། སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་སུ་X། ཐེག་ཆེན་དམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མངའ་བདག་ཆེན་པོརX། འཕགས་ཚོགས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གཙོ་བོ་ཆེན་པོར་X། ཐུབ་དབང་བསྟན་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོརX། ལྷ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ཕྱིར། །ལེགས་ལྡན་ཆེན་པོརX། དྲག་པོའི་ལས་ལ་དབང་མཛད་ཕྱིར། །ནག་པོ་ཆེན་པོར་ ི X། གསང་སྔགས་རིག་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བསྲུང་མ་ཆེན་པོརX། རྣལ་འབྱོར་དམ་ཚིག་ལྡན་རྣམས་ཀྱི། །དགྲ་ལྷ་ཆེན་པོརX། བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་མངའ་གསོལ་ལོ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའ་བསྟན་པ་སྲུངས། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གི་འཕྲེིན་ལས་ ིམཛོད། །འགལ་རྐྱེན་བཟློག་ཅིང་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབས། །མངའ་གསོལ་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛོད། །རྒྱལ་ལྷ་ཁང་པ་བློ་གྲོས་སེངྒེས་མཛད་པའོ།།
དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་གསུམ་བཟླས། མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ། མ་རྙེད་ཡོངས་
སུ་མ་ཤེས་དང། །གང་ཡང་ནུས་པ་མ་མཆིས་པས། །འདིར་ནི་བྱ་བ་བགྱིས་པ་གང། །དེ་ཀུན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་མཛད་རིགས། །ཞེས་པས་བཟོད་པར་གསོལ། བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་སེལ་བར་ཤོག །མགོན་པོ་བླ་མ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བར་གཅོད་མ་ལུས་སེལ་བར་ཤོག །ཅེས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་ལན་གསུམ་མམ་ལྔའམ་བདུན་བརྗོད། གཞན་ཡང་དགེ་བ་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་བྱ། ཨོཾ་ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛོད། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །སངས་རྒྱས་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང། །སླར་ཡང་འབྱོན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བཛྲ་མུཿཡེ་ཤེས་པ་རང་གི་གནས་སུ་གཤེགས། མགོན་པོ་

84 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དམ་ཚིག་པ་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར།། །།
དེ་ནས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་བཞིན། །བྱིན་རླབས་ཆུ་
བོས་སྐལ་ལྡན་ཚིམ་མཛད་ཅིང། །རང་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟོན་མཛད་པའི། །ཆོས་རྗེ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བུ་ལྟར་གཟིགས་མཛད་ཅིང། །མི་འབྲལ་ལུས་དང་དྲི་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །དམ་ཚིག་ཅན་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྩོལ་བའི། །ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །དམ་ཅན་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཞིང། །ཞི་དང་རྒྱས་དང་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་སོགས། །སྣ་ཚོགས་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་མཛད་པའི། །ཆོས་སྐྱོང་བསྲུང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །སྣང་སྲིད་རང་གྲོལ་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་བཞིན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་ཉམས། །ཡིད་ལ་བྱར་མེད་སྟོང་གསལ་ནམ་མཁའི་ངང། །བདེ་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་བཀྲ་ ིཤིས་ཤོག །སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པ་དང། །སྐུར་བ་འདེབས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་གང་ཡིན་པ། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་འགོད་མཛད་པའི། །མཉམ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཀུན། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་རྟག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །བསོད་ནམས་ ིདར་རྒྱས་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་བཞིན། །སྙན་གྲགས་ཆེས་པོས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཁྱབ། །ཚེ་རིང་ནད་མེད་གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །གྲུབ་ཆེན་ཁྱུང་པོས་མཛད་པའི་བཀྲ་ཤིས་བཀའ་རྒྱ་མའོ། །གཏོར་མ་ཁྱི་དང་སློང་མོ་བ་དང་དམ་ཚིག་གི་སེལ་ཡོད་པ་ལ་གཏན་ནས་མི་སྦྱིན་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་དང། །དེ་ཡི་འགལ་རྐྱེན་སེལ་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་ཀུན། །མྱུར་མཛད་མགོན་པོས་གཡེལ་མེད་བསྒྲུབ་གྱུར་ཅིག །མྱུར་མཛད་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་ཅིང་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མན་ངག་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཅིང། རྒྱུད་སྡེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལོག་ཆོས་མང་པོས་མ་བསླད་པར་མདོར་བསྡུས་ཤིང་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་པ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་གནོད་སྦྱིན་གང་བ་བཟང་པོའ་ིགངས་མགུལ་དབེན་གནས་རིན་ཆེན་འབར་བའི་སྡིངས་སུ་སྦྱར་བའོ། །མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་ཅིང་གཏོར་མ་འབུལ་བ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཡ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུགས་རྗེའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལས། །མ་
རུངས་འདུལ་ཕྱིར་དྲག་པོའ་སྐུར་སྤྲུལ་པ། །མྱུར་མཛད་བླ་མ་མགོན་པོའི་ཞབས་བཏུད་ནས། །དེ་ ིམཉེས་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་མདོར་བསྡུས་བྲི།།
མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བར་འདོད་པས། ལག་ཏུ་བླང་བའི་རིམ་པ། མན་ངག་
གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཅིང༌། རྙིང་མ་དང་བོན་པོའ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མ་བསླད་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ ིཚུལ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྣོད་ཐོད་པའམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ། ནས་ནག་པོ་རྗེན་བཏགས་ཀྱི་གཏོར་མ། ཤ་ཁྲག་གིས་བརྒྱན་ཅིང༌། དར་ནག་པོའ་ཅོད་པན་དང༌། མགོན་པོའི་ཙ་ཀ་ལི་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བཙུགས་ ིཔ་དང༌། ལྷ་མོ་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཏོར་མ་སོགས་ཀྱང་ཟུར་དུ་བྱེད་ན་ལག་ལེན་བཞིན་དུ་བཤམ་ཞིང༌། གཞན་ཡང་ནང་མཆོད་དང༌། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང༌། ཐོད་རྔ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པར་བྱས་ལ། རང་ཉིད་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། ཡི་དམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། མགོན་པོའ་གཏོར་མ་རྣམས་ཆང་དང༌། ཆུ་ ིདང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བྲན། བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་དྲག་པོ་དང་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ།།

ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤདྡྷཿསརྦ་དྷརྨཱ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤདྡྷོ྅ཧཾ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས། པཾ་ལས་པདྨ། རཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། གཾ་ལས་ཚོགས་བདག་དཀར་པོ་གླང་པོ་ཆེའི་གདོང་པ་ཅན། ཕྱག་གཡས་ཐོད་པ་དང་གཡོན་ལ་ཕུག་འཛིན་པ། མགོ་བོ་གཡས་སུ་བསྟན་ནས་གན་རྐྱལ་དུ་བསྒྱེལ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་གྲི་གུག་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། ཚུར་འདུས། གྲི་གུག་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྐུ་

86 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མདོག་མཐིང་ནག །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་པ། ཆེར་འབར་བ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རྔམ་པ། ཞལ་རྣམ་པར་འགྱུར་ཞིང་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་བཞི་གཙིགས་པ། སྤྱན་གསུམ་དམར་ཞིང་ཟླུམ་པ་གློག་ལྟར་འཁྱུག་ཅིང༌། ཁྲོ་གཉེར་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ། དབུ་སྐྲ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་ཤིང་སྨ་ར་དང་སྨིན་མ་དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འབར་བ། ལྗགས་རྣམ་པར་འགྲིལ་ཞིང༌ཧ་ཧའི་གང་རྒྱངས་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོགས་པ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གྲི་གུག །གཉིས་པ་ན་ཐོད་པའི་འཕྲེང་བ། གསུམ་པ་ན་ཐོད་པའི་ཌཱ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ་བ། ཕྱག་གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་ཐོད་ཁྲག །གཉིས་པ་ན་རྩེ་གསུམ། གསུམ་པ་ན་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ་འཛིན་པ།
སྦྲུལ་སྔོན་པོས་དབུ་སྐྲ་བཅིངས་ཤིང༌། དམར་པོས་སྙན་རྒྱན། ཁྲ་བོས་དཔུང་རྒྱན། དཀར་
པོས་མགུལ་རྒྱན། སེར་པོས་ལག་གདུབ། ལྗང་ཁུའི་དོ་ཤལ། དཀར་པོས་སྐ་རགས་དང་རྐང་གདུབ་བྱས་པ། སྟག་གི་པགས་པ་རློན་པའི་ཤམ་ཐབས་ལ། དར་ལྗང་ཁུའི་སྐ་རགས་བཅིངས་པ། ལྟོ་བ་རབ་ཏུ་འཕྱང་ཞིང་ཡན་ལག་རགས་ལ། བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཟི་བརྗིད་ཅན། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔས་དབུ་ལ་བརྒྱན་ཅིང༌། ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོ་རློན་པ་ལྔ་བཅུས་དོ་ཤལ་བྱས་པ། དཔྲལ་བ་སིནྡྷུ་ར་ཡིས་ལེགས་པར་བྱུགས་ཤིང༌། སྤྱི་བོར་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པ། ཕྱག་ཞབས་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁ་སྒྲ་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་ཅིང༌། གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རློན་པ་གོས་སུ་གྱོན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐུམ་ཞིང་གཡོན་བརྐྱངས་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ།
དེའི་གཡོན་དུ་བྷྱོཿལས་མ་གཅིག་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། སྐུ་མདོག་ནག་མོ་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཕྱག་གཡས་རལ་གྲི་རབ་ཏུ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་པ་སྐྲ་དང་བཅས་པའི་ཐོད་རློན་ཁྲག་གིས་གང་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། ཞལ་གདངས་ནས་མཆེ་བ་རབ་ཏུ་གཙིགས་ཤིང༌། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཁྲོ་གཉེར་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ། རལ་པ་ནག་པོ་གྱེན་དུ་གཟིངས་པའི་སྤྱི་བོར་རྨ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གླང་པོ་ཆེའི་ཀོ་བ་རློན་པས་སྟོད་གཡོགསཤིང་། རེ་ལྡེའི་ཤམ་ཐབས་ལ་སྦྲུལ་ནག་པོ་སྟོང་གི་ཆུན་པོས་སྐ་རགས་བྱས་པ། སྐུ་ལ་ཁྲག་གི་ཐིག་ལེ་དང༌། ཞག་གི་ཟོ་རིས་དང༌། ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུས་བརྒྱན་ཅིང། ལྟེ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ། 87

བའི་དབུས་ནས་ཉི་མ་འཆར་བ། དྲེའུ་གྭ་པ་ལ་ཞོན་པ། ཤ་ཟ་མཁའ་འགྲོ་བྱེ་བའི་འཁོར་དང་བཅས་པ། མགོན་པོའ་མདུན་དུ་གནོད་སྦྱིན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དབུས་སུ། ཀྵིཾ་ལས་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་སྐུ་མདོག་ ིམཐིང་ནག །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཁ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གཙིགས་ནས་དགྲ་ལ་འོ་དོད་འབོད་པ། སྤྱན་གསུམ་དམར་པོ་ཟློག་ཅིང་དགྲ་བགེགས་ལ་སྡང་མིག་བལྟ་བ། ཕྱག་གཡས་1

གྲི་
གུག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བས་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་སྲོག་རྩ་གཅོད་ཅིང༌། ཕྱག་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པས་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་སྙིང་ཁྲག་གཙོ་བོའ་ཞལ་དུ་སྟོབ་པ། རལ་པ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་གཟིངས་ ིཤིང༌། མི་མགོ་སྐམ་པོས་ཐོད་བྱས་པ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་ཅན། དོམ་ནག་སྨྱོན་པ་ལ་ཆིབས་ཤིང་། མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། མགོན་པོའ་ིགཡས་སུ་པདྨ་དང་ཉི་མ་དང་རོའ་གདན་ལ། ཛིཾ་ལས་དབང་ཕྱུག་ཛི་ན་མི་ཏྲ་སྐུ་མདོག་དམར་ ིནག་སྲིན་པོའ་གཟུགས་ཅན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་ཐོད་པའི་ཌཱ་མ་རུ་འཁྲོལ་ ིཞིང༌། གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པ། མགོན་པོའ་རྒྱབ་ཏུ་པདྨ་དང་ཉི་མ་དང་རོའི་གདན་ལ། ཏྲཾ་ལས་ ིབཤིན་2

རྗེ་ཏྲ་ཀི་རཱ་ཛ། སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་སྲོག་འཕྲོག་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཐོད་པའི་ཅང་ཏེའུ་འཁྲོལ་ཞིང༌། གཡོན་སྡིགས་མཛུབ་རབ་ཏུ་བརྐྱངས་པ། ལྷ་མོའ་གཡོན་དུ་ཏྲག་ལས་བདུད་མགོན་ཏྲག་ཤད་ནག་པོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་ ིགཉིས་ཀྱི། གཡས་རུ་མཚོན་དམར་པོ་འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་པ་ཐོད་ཁྲག་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། ཟ་འོག་སྔོ་ཁྲའི་བེར་གསོལ་ཞིང༌། རྟ་ནག་རྟིང་དཀར་ལ་ཆིབས་པ། གསུམ་ཀའང་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་ཤིང་འཇིགས་པ། མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་ཤིང༌། གནོད་སྦྱིན་གདུག་པ་ཅན་འབུམ་འབུམ་གྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ།
དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་བཅུར་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་བཅུ། གཞན་
ཡང་ལྷ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། གཟའ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི། རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤ་རྩ་བརྒྱད། འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ། གཙང་རིས་ཀྱི་མགོན་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༡ ཕྱག་གཡས་ཀྱི་གྲི་གུག་
2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༦ ཊཱཾ་ལས་གཤིན་རྗེ་ཊཱ་ཀི་ གཙང་། ཤོག ༣ ན ༤ ཏྲཾ་ལས་ཏྲ་ཀི་རཱ་ཛ།

88 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དུ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོའ་ཚོགས་རྣམས་དང་བཅས་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་ ིརོལ་དུ། དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་དམག་ཚོགས། ཤ་ལ་དགའ་བ། ཁྲག་ལ་རོལ་པ། སྙིང་རྗེ་མེད་པ། ཁྲོ་ཞིང་གཏུམ་པ། མདོག་མི་སྡུག་པ། བཞིན་བསྡུས་པ། མིག་རྩ་དམར་བ། ཁ་གདངས་པ། མཆེ་བ་གཙིགས་པ། མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པ། སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་དབུགས་སྡུད་ནུས་པ། བར་སྣང་ནམ་མཁའ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་གང་བ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཨཱཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་སྔོན་པོའ་འོད་ཟེར་གྱིས། ཤར་ལྷོ་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་ཤིང་ཙནྡན་རྐང་གཅིག་པའི་ ིདྲུང་ནས། ནག་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱན་དྲངས། ཧཱུཾ་དད་པ་དང་ནི་དམ་ཚིག་གིས། །ཚུར་གཤེགས་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཆེ། །དཀྱིལ་འཁོར་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ལ་སོགས་པ། །འཁོར་གྱི་བཀའ་ཉན་གནོད་སྦྱིན་ཚོགས། །བསྟན་པ་སྲུང་བར་ཞལ་བཞེས་པའི། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་ཤྲི་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཡེ་ས་པཱ་རི་ཝ་ར་ཨེ་ཧྱེ་ཧི། ཁྲིཾ་རིང་པོ་ཉེར་གཅིག་བརྗོད་ཅིང༌། རྔ་ལ་སོགས་པའི་ཌཱ་མ་རུ་དང་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་དང་བཅས་པས་སྤྱན་དྲངས། མགོན་པོ་འདིའི་སྤོས་སྦྱོར་བསྲེག །ཌཱ་མ་རུ་དང་དྲིལ་བུ། གཡེར་ཁའི་སྒྲ་དྲག་ཏུ་སྒྲོགས་ཤིང་ཧ་ཧའི་གད་རྒྱངས་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་ཏེ། ཤར་ལྷོ་ནས་བྱོན་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་གར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པར་བསམ། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿདམ་ཚིག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། པདྨ་ཀ་མ་ལ་ཡེ་སྟྭཾ། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱེད་ན་དམ་ཚིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་སྤྱན་དྲངས་པས་ཆོག་པ་ཁྱུང་པོའ་ཡིག་ཆུང་ན་ཡོད་དོ།། ིཆོས་དབྱིངས་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང༌། །མ་རུངས་ཀུན་འདུལ་ཁྲོས་པའི་སྐུ། །བསྟན་
པའི་རུ་ཏྲ་འཇོམས་མཛད་པའི། །ནག་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་གང་བས་མཆོད་པར་བསམས་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྷ་རྫས་བཟང་པོའ་མཆོད་ཡོན་འདི། །མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབུལ། །བསྟན་པ་བསྲུང་ཕྱིར་བཞེས་སུ་ ིགསོལ། །ཨོཾ་ཤྲཱི་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཡེ་ས་པ་རི་ཝ་ར་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་ཧཱུཾ་སྭཧཱ། དེ་བཞིན་དུ་ཚིགས་བཅད་གཞན་རྣམས་འདྲ་བ་ལ་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ་རིམ་བཞིན་ཞབས་བསིལ། མེ་ཏོག །བདུག་སྤོས། སྣང་གསལ། དྲི་མཆོག །ཞལ་ཟས། སིལ་སྙན། ཞེས་པ་རྣམས་བཅུག་ཅིང། སྔགས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་འདྲ་བ་ལ། ཨརྒྷཾ་གྱི་གནས་སུ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ། 89

རིམ་བཞིན། པཱདྱཾ། པུཥྤཾ། དྷུ་པཾ། ཨཱ་ལོ་ཀེ །གནྡྷེ། ནཻ་ཝི་ཏེ། ཤཔྟ། ཞེས་པ་རྣམས་བཅུག་ལ། རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མཆོད། དེ་བཞིན་དུ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་ཞེས་པའི་གནས་སུ། གཟུགས་མཆོག །སྒྲ་བརྙན། དྲི་མཆོག །རོ་མཆོག །རེག་བྱ་ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཅུག་ཅིང། སྔགས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་འདྲ་བ་ལ།ཨརྒྷཾ་གྱི་གནས་སུ་རིམ་བཞིན། རཱུ་པ། ཤཔྟ། གནྡྷེ། ར་ས། སྤརྴ། ཞེས་པ་རྣམས་བཅུག་ལ་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས། འདོད་ཡོན་དབུལ། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱེད་ན་སྔགས་ཙམ་གྱིས་དབུལ།
དེ་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་དབུལ་བ་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿབཱིགྷནཱ་ཏཱ་ཀྲིད་ཧཱུཾ། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏ་ཛྙཱ་ན་
བཛྲ་སྭ་བྷ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། སྟོང་པར་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡཾ་ལས་རླུང༌། རཾ་ལས་མེ། ཨཱཿལས་མི་མགོའ་སྒྱེད་བུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ། ཨཱཿལས་ཐོད་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ ིཆེ་བ། དེའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བཞི་དང་དབུས་སུ། བྲུཾ་ཨཾ་ཛྲིཾ་ཁཾ་ཧཱུཾ་ལས་ཤ་ལྔ། མཚམས་བཞི་དང་དབུས་སུ། ལཾ་མཾ་པཾ་ཏཾ་བཾ་ལས་བདུད་རྩི་ལྔ། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ། ཨོཾ་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་རླུང་གཡོས། མེ་སྦར། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྫས་རྣམས་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་བའི་རླངས་པ་ཨོཾ་དང་ཧཱུཾ་ལ་འཕོག །ཨོཾ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས། ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རྡོ་རྗེ་ཟླ་བ་ཨོཾ་དང་བཅས་པ་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ལྷུང་བས། རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ལན་གསུམ་བརྗོད། དེ་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གྱི་མཐར་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་བཏགས་ལ་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ནས་གྱེན་དུ་གཏོར་ལ་དབུལ། དེ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་སྙིང་པོའ་མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་སྙིང་ ིཁ་ནས་ཐད་ཀར་གཏོར་ལ་དབུལ།
དེ་ནས་མགོན་པོ་དང༌། ལྷ་མོ་དང། གནོད་སྦྱིན་བཞིའི་སྙིང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་རང་
ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ལྟེ་བའི་ཐད་ནས་དབུལ། དེ་ནས་ཤཱ་ས་ནའི་སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ལ་དབུལ་ཞིང༌། པུས་མོའ་ཐད་ནས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་ནང་མཆོད་གཏོར་ལ། གནས་གསུམ་ ིམཁའ་འགྲོ་དང༌། གཞི་བདག་དང༌། རིགས་དྲུག་རྣམས་ཀྱང་ལྷར་བསམས་ལ་དབུལ། དེ་ནས་རང་གི་ལྕེ་རྩེ་ལ་བཞག་ལ་

90 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མྱང༌། དེ་ནས་བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མན་ངག་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། མགོན་པོའ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་མདངས་དང་ལྡན་ ིཔ། ཕྱག་གཡས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང༌། ཕྱག་གཡོན་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་བསྣམས་པ། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ཤིང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྲས་པ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མགོན་པོ་ལ་འཕོག་པས། མགོན་པོ་འོད་དང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འབར། འུར་འུར་སིལ་སིལ་གར་མཛད་ཅིང༌། མགོན་པོའ་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་བླ་མ་ལ་འཕོག་པས། བླ་མ་འོད་ ིཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེར་མེར་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་སྒྲོགས། བླ་མ་ཉིད་མགོན་པོ། མགོན་པོ་ཉིད་བླ་མ། བླ་མ་དང་མགོན་པོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར།
བདག་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་1

རྩ་བའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་x། དཔལ་ལྡན་ཤ་བ་རི་དབང་ཕྱུག་ལ་x། རྗེ་བཙུན་མཻ་ཏི་པ་ཆེན་པོ་ལ་x། གྲུབ་ཆེན་ར་ཧཱུ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་x། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ལ་x། མཉམ་མེད་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་x། དབོན་སྟོན་སྐྱེར་སྒང་པ་ཆེན་པོ་ལ་x། གཉན་སྟོན་སྦས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་x། ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ལ་ x། མཁས་གྲུབ་ཤངས་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་x། མུས་2

ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་x། སྔགས་
འཆང་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུ་ལ་x། མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ་x། ཕྱག་དྲུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལ་x། མགོན་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་x། མགོན་པོ་མྱུར་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་x། བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ་x། མགོན་པོ་བླ་མ་དབྱེར་མེད་ལ་x། དེ་ལྟར་གདུང་ཤགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། མགོན་པོའ་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ངས་བསལ་ཞིང༌། མཐུན་རྐྱེན་ ིཐམས་ཅད་ངས་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་གསུང་ལྷང་ལྷང་བྱོན་པར་བསམས་ལ། ན་མོ་བུདྡྷཱ་ཡ། ན་མོ་གུ་རུ་ཧྱཻ། བཛྲ་བཱི་ར་བཱི་རེ་ན་ཤྲི་ཡེ། ཌ་ཀ་ཌཱ་ཀི་ནི། ཛཱོ་ཀ་ཛཱོ་ཀི་ནི། སརྦ་བུདྡྷཱ་ཡ། བོ་དྷི་སཏྭ་ཤ་ར་ཎཾ་གཙྪ་མི་ཀྱཻ། ཞེས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༥ སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་
2 གཙང་། ཤོག ༥ ན ༡ ཡུས་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ། 91

ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བླ་མའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ཞིང་། མགོན་པོའ་སྐུ་ལས་མགོན་པོའི་སྐུ་ིཆུང་ལ་ཡན་ལག་རགས་པ། ཌཱ་མ་རུ་དང་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་སྒྲ་དང༌། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱོན་ཏེ། འོད་ཟེར་དང་མགོན་པོ་དེ་རྣམས། རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་ལུས་སེམས་བདེ་བས་གང༌། ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མགོན་པོ་དེ་རྣམས་གར་མཛད་ཅིང༌། ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་ཞལ་དུ་དམར་ཙིར་ཙིར་གསོལ་བར་བསམས་ལ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་རྩ་བ་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་མངའ་བ། མཐུ་དང་ནུས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་རྗེ་ལ་ཕྱི་བཤོལ་མི་མངའ་བ། བྱིན་རླབས་ལ་རྒྱང་རིང་ཐུང་མི་མངའ་བ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་མི་ཟད་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །མྱུར་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །ཅེས་གདུང་ཤགས་དྲག་པོས་བརྗོད་ལ། དྲིལ་བུ་སོགས་རོལ་མོའ་སྒྲ་དྲག་ཏུ་བྱའོ།། ིདེ་ནས་བཤགས་པ་བྱ་བ་ནི། མགོན་པོའ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་སྐུ་མདོག་དཀར་ ིཔོ་ཕྱག་གཡས་ཤེལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཐུགས་ཀར་བསྣམས་པ། ཕྱག་གཡོན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཐོད་པ་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་འཛིན་པ། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་འཕྲོས་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། དེ་ནས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་མདོག་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རྣམས་ལས་རིམ་བཞིན་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས། མགོན་པོའ་སྤྱི་གཙུག་གི་བླ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཐིམ། བླ་མའི་ ིསྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྐོང་བར་བསམས་ལ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་བདུན་བཟླས། ཡང་བླ་མའི་གནས་གསུམ་ལས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་རིམ་བཞིན་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱོན། མགོན་པོའ་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ ིགསུམ་ལ་ཐིམ། མགོན་པོའ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉམས་གྲིབ་ཀྱིས་འཕོག་པ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་ ི

92 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།
པར་བསམས་ལ། ཡིག་བརྒྱ་ལན་བདུན་བཟླས། ཡང་མགོན་པོའ་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་ཡིག་བརྒྱ་དཀར་ ིདམར་མཐིང་གསུམ་རིམ་བཞིན་བྱོན། འཁོར་རྣམས་དང་བདག་གི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་ཐིམ་པས་འཁོར་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་གྲིབ་ཀྱིས་འཕོག་པ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག །བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གྱིས་གང༌། སྡིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམས་ལ་ཡིག་བརྒྱ་ལན་བདུན་བཟླས།

དེ་ལྟར་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་སོང་ནས་འདི་སྐད་བཤགས་པ་ཤགས་དྲག་པོས་བྱ་བ་ནི། ཧཱུཾ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་
དཔལ་ལྡན་ཤ་བ་རི། །མཻ་ཏྲི་ར་ཧཱུ་ཛོ་ཀི་རཏྣ་དང༌། །དྷརྨ་སིངྷ་དྷརྨ་པྲ་ཛྙཱ་སོགས། །རིན་ཆེན་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དགོངས་སུ་གསོལ། །འགྲོ་བའི་རེ་སྐོང་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་པའི། །བརྒྱུད་ལྡན་བླ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་སྐུར་མ་རྟོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་རྟོག་བཅས་དབང་གྱུར་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བཅས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ལྷ་ཚོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་ཅག་ཐེག་མཆོག་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས། །རྩ་བ་ཡན་ལག་འགལ་ཉམས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །མཐུ་སྟོབས་ནུས་པ་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་ཤིང༌། །སྐད་ཅིག་དྲན་པས་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ། །འདུ་འབྲལ་མེད་པར་དངོས་གྲུབ་སྟེར་མཛད་པའི། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་དགོངས་སུ་གསོལ། །དུར་ཁྲོད་ནགས་འདབ་ཆུ་གླིང་བས་མཐའ་རུ། །ཕྱི་ནང་རྟེན་དང་དམ་རྫས་ཚོགས་གྱུར་ནས། །བསྙེན་སྒྲུབ་བསྐང་བཤགས་ཚུལ་བཞིན་མ་གྲུབ་པར། །ལེ་ལོ་གཡེང་བའི་དབང་གྱུར་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཁྱད་པར་གསང་བའི་རྟེན་མཆོག་བླ་ན་མེད། །བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་བདེ་ཆེན་སྐུ། །ཁྱེད་ལ་ཡིད་ཆེས་མོས་གུས་འབྲལ་མེད་ཀྱིས། །རྣམ་དག་ཆོས་སྐུར་མ་རྟོགས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །བདག་ནི་མ་རིག་འཁྲུལ་པའི་དབང་གྱུར་ཏེ། །བླ་མ་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་འགལ་བ་ཅི་མཆིས་པ། །གནོང་ཞིང་འགྱོད་པའི་སེམས་དང་བཅས་ནས་ཀྱང༌། །ལྷ་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཡེ་ཤེས་བཀའ་སྒྲུབ་ལས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མཛད། །ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང༌། །ཊཱཀྐི་རཱ་ཛ་ཏྲག་ཤད་རེ་མ་ཏི། །ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་དང་གཙང་རིས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཇི་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་དམ་བཅས་བཞིན། །བདག་གི་འཕྲིན་ལས་ཡེངས་མེད་བསྒྲུབས་པ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ། 93

ལ། །ཡིད་ཆད་བགྱིས་ཤིང་ཤ་ཁྲག་གཏོར་ཚོགས་ཀྱིས། །གཏང་རག་དུས་སུ་མ་ཐོངས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །མངོན་ཤེས་མེད་པས་ཉེས་སྐྱོན་མ་རྟོགས་པར། །བསྟན་པ་འཇིག་དང་བླ་མའི་སྐུ་དགྲ་ལ། །དྲག་པོའ་ལས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་མ་བགྱིས་པར། །གསང་བ་བསྒྲགས་ཤིང་བྱམས་བགྱིས་ ིམཐོལ་ལོ་བཤགས། །དམ་ཉམས་གྲིབ་ཕོག་གཏམ་འདྲེས་ཟས་ཟོས་དང༌། །རྒྱུ་ཆུང་ཕུད་ཉམས་བསྒོམ་བཟླས་ནོར་བ་སོགས། །ཉེས་སྐྱོན་འཁྲུལ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཅི་མཆིས་པ། །གནོང་ཞིང་འགྱོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཉམས་གྲིབ་དག་ཕྱིར་བཤགས་པ་འདི་བྱས་པས། །བླ་མ་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །ཕ་མ་བུ་ཚ་བཞིན་དུ་བཟོད་བཞེས་ལ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དུས་འདིར་བདག་ལ་སྩོལ། །བཤགས་དང་བཤགས་པར་བྱ་བ་མི་དམིགས་ཀྱང༌། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཡུལ་གྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །རབ་ཏུ་བཤགས་པས་བདེ་ཆེན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག།
དེ་ནས་དཔྲལ་བའི་སིནྡྷུ་ར་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་འགྲོ་སོགས་དབང་དུ་སྡུད་པའི་གནད་ནི། མགོན་པོའ་སྤྱི་ ིགཙུག་ཏུ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཕྱག་གཡས་ཐོད་པའི་ཅང་ཏེའུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲོལ་ལོ་ལོ་འཁྲོལ་ཞིང༌། ཕྱག་གཡོན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཐོད་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཟི་བརྗིད་ཅན། སྤྱན་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཁའ་འགྲོ་དང་སྲིད་གསུམ་དབང་དུ་སྡུད་ནུས་པ་ཅིག་བཞུགས། མགོན་པོའ་དཔྲལ་བའི་སིནྡྷུ་རའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿདམར་པོ་ ིརིང་ཆ་ཚེག་དྲག་དང་བཅས་པ་བཅུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གསང་བའི་མཁའ་འགྲོ་མ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཌཱ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ་ཞིང༌། གཡོན་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐུམ་ཞིང་གཡོན་བརྐྱང་བའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་དམར་སྒོར་སྒོར་གར་མཛད་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་གྱུར། བླ་མའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་ལ་སྨུག་པ་འཕྲོས། མགོན་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་ཕོག་པས། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཌཱ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ་ཞིང༌། སྤྱན་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་ཧྲིག་ཧྲིག་གཟིགས་པ་དང༌། མགོན་པོ་ཌཱ་མ་རུ་དང་གཡེར་ཁའི་སྒྲ་དྲག་ཏུ་སྒྲོགས་ཤིང༌། སྤྱན་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་ཧྲིག་ཧྲིག་གཟིགས། ཞལ་ནས་ཧ་ཧའི་གད་རྒྱངས་སྒྲོགས་ཤིང་གར་མཛད་པའི་མགོན་པོ་དང༌། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་

94 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་1

གི་དབང་དུ་བསྡུས། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཆར་བཞིན་དུ་བབས་པར་
གྱུར། ཨོཾ་བཛྲ་ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཅེས་པ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཡན་ཐུན་རེ་ལ་བཟླ།
དེ་ནས་བདག་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ། སྔགས་མདོག་ནག་པོ་ལ་འོད་ཟེར་
དམར་པོ་འཕྲོ་བའི་འོད་ཟེར་ཕྲེང་ཐག་གི་རྣམ་པ། སྔགས་ཕྲེང་རྡོག་གི་རྣམ་པར་ན་ར་ར་ཡར་བྱུང༌། རང་གི་ཞལ་ནས་ཐོན། མགོན་པོའ་ཞལ་ནས་ཞུགས་མགོན་པོའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ། ཡང་མགོན་པོའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་ཐོན་ནས་མར་བྱུང༌། ིམགོན་པོའ་ལྟེ་བ་ནས་ཐོན། བདག་གི་ལྟེ་བར་ཞུགས་ནས་ཡར་བྱུང་སྟེ་སྙིང་ཁའི་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ། དེ་ལྟར། འགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ ིལྟར་སྒོར་རོ་རོ་འཁོར་བར་བསམས་ལ། ཡིད་མ་ཡེངས་པས། ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཁྲིཾ་ཁྲི་ཏ་བིགྷྣཱན་བི་ན་ཡ་ཀ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཧཱ། ཞེས་མགོན་པོའ་སྙིང་པོ་ལ་བསྙེན་པ་བྱ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་མེ་ ིའོད་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ཏེ་མགོན་པོའ་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལ་ཕོག་པས། ཐུགས་བརྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ། མགོན་པོ་ཁྲོས་འཁྲུགས་རྔམ་པས་ ིཞབས་ས་ལ་བརྡེབས། ཞལ་ནས་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཀྱི་སྒྲ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོགས་པ། ཌཱ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ་ཞིང་འཁོར་རྣམས་ལ་སྤྱན་ཧྲིག་ཧྲིག་གཟིགས་པས་འཁོར་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་ཁྲོས་འཁྲུགས་པས། རང་རང་དང་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སོང་སྟེ། བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་པར་བསམས་ལ། ཨོཾ་ཤྲཱི་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཡ། ཤཱ་ས་ན། ཨཱུ་བ་ཧཱ་རི་ཎེ། ཨེ་ཥ་ཨ་པ་ཉྩི། མ་ཀཱ་ལོ། ཨ་ཡཾ་ཨི་དཾ་རཏྣ་ཏྲ་ཡ་ཡཱ། ཨ་པ་ཀ་རི་ཎཾ། ཡ་ཏི་པྲ་ཏི་ཛྙ། སྨྲ་ར་སི། ཏ་ད་ཨི་དཾ་དུཥྚཾ། ཁ་ཁ། ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། མ་ར་མ་ར། གྷྲི་ཧ་ན་གྷྲི་ཧ་ན། བནྡྷ་བནྡྷ། ཧ་ན་ཧ་ན། ད་ཧ་ད་ཧ། པ་ཙ་པ་ཙ། དི་ན་མེ་ཀེ་ན་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་རྩ་སྔགས་མང་དུ་བཟླས། དེ་ནས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ས་བོན་བསྒོམ། བདག་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས། དེ་དག་ལ་འཕོག་པས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བར་བསམས་ལ། བྷྱོ་མ་མོ་ནག་མོ་བེ་ཏ་ལི་སེན་དྷ་ཀུ་ལུ་ཀུ་ལུ་མ་ཧཱ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཅེས་པ་ལྷ་མོའ་སྔགས་དང༌། ི ཨོཾ་ཀྵཻ་ཏྲ་པཱ་ལ་བི་གྷྣན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ཀྵཻ་ཏྲ་པ་ལའི་སྔགས་དང༌། ཨོཾ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་ཝ་ཤཾ་ཀུ་རུ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ཛི་ན་མི་ཏྲའི་སྔགས་དང༌།ཨོཾ་ཊཱཀྐི་རཱ་ཛ་ས་མ་ཡ་བྷྱོ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ཊཱཀྐི་རྭ་ཛཱའི་སྔགས་དང༌། ཨོཾ་དུ་ཡག་ཛ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཏྲཀ་ཤད་ཧཱུཾ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༦ ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ། 95

ཕཊ། ཅེས་པ་ཏྲཀ་ཤད་ཀྱི་སྔགས་རྣམས་ཅི་རིགས་པ་བཟླའོ།།
དེ་ལྟར་བཟླས་པ་རྫོགས་ནས་གཏོར་མ་དབུལ་བ་ནི། གཏོར་མ་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ནང་མཆོད་བྱིན་

བརླབས་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྗགས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུ་ཅན་རྣམས་སུ་གྱུར། པར་བསམས་པའི་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུས་གཏོར་མ་རྔུབས་ཏེ་གསོལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ཚིམ་པར་བསམས་ལ།ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཁྲིཾ་ཁྲེ་ཏ་བིགྷྣཱན་བི་ན་ཡ་ཀ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཅེས་པ་བདུན་གྱིས་མགོན་པོ་དང༌། ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཁྲིཾ་ཁྲེ་ཏ་བིགྷྣན་བི་ན་ཡ་ཀ་ཏྲག་རག་མོ་བ་ལིཾ་ཏ་མཾ་ས་རཀྟ་རུ་ཏི་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་མོ་དང༌། གཞན་ཡང་གནོད་སྦྱིན་བཞིའི་གོང་གི་སྔགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མཇུག་ཏུ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཅེས་པ་བཏགས་ལ་ལན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་གནོད་སྦྱིན་བཞི་ལ་དབུལ། ཤཱ་ས་ན་ལ་བ་ལིཾ་ཏ་བཏགས་པ་གསུམ་གྱིས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་དམག་ཚོགས་གཞན་སྤྱི་ལ་དབུལ།
དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ནང་མཆོད་ཡང་ཕུལ་ལ། ཌཱ་མ་རུ་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་དང་བཅས་པས་བསྟོད་པ་བྱ་བ་
ནི། ཧཱུཾ་མྱུར་མཛད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞབས་གདུབ་དང་བཅས་བི་ན་ཡ་ཀ་མནན། །ནག་པོ་ཆེན་པོ་སྟག་གི་ཤམ་ཐབས་ཅན། །ཕྱག་དྲུག་སྦྲུལ་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །གཡས་པ་གྲི་གུག་བར་པ་ཕྲེང་བ་འཛིན། །ཐ་མ་ཌཱ་མ་རུ་ནི་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ། །གཡོན་པ་ཐོད་པ་དང་ནི་མདུང་རྩེ་གསུམ། །དེ་བཞིན་ཞགས་པ་བཟུང་ནས་འཆིང་བར་བྱེད། །དྲག་པོའ་ཞལ་ ིལས་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཙིགས། །སྤྱན་གསུམ་དྲག་པོ་དབུ་སྐྲ་གྱེན་དུ་འབར། །དཔྲལ་བར་སིནྡྷུ་ར་ཡིས་ལེགས་པར་བྱུགས། །སྤྱི་བོར་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་པོས་རྒྱས་བཏབ་བརྟན། །ཁྲག་འཛག་མི་མགོ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། །རིན་ཆེན་ཐོད་སྐམ་ལྔ་ཡིས་དབུ་ལ་བརྒྱན། །ཤིང་ལས་བྱོན་ནས་གཏོར་མ་ལེན་མཛད་པའི། །དཔལ་ལྡན་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གཉན་པོ་བསྲུང་བ་དང༌། །དཀོན་མཆོག་དབུ་འཕངས་གཉན་པོ་བསྟོད་པ་དང༌། །བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །རྐྱེན་ངན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང༌། །ཅི་འདོད་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཅེས་པས་མགོན་པོ་ལ་བསྟོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྲེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྔམས་པ་སྒྲ་སྒྲོགས་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པར་བྱའོ།།

96 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལྷ་མོ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། བྷྱོ་བསྐལ་པའི་མེ་ལྟར་འབར་བའི་ཀློང་དཀྱིལ་ན། །རླུང་ནག་ཚུབ་
1

མར་འཚུབས་པའི་ཕོ་བྲང་ན། །མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་རེ་མ་ཏི། །སྐུ་མདོག་ནག་མོ་ཆར་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ལ། །ཐོད་སྐམ་དབུ་བརྒྱན་སྙན་གཡས་སེང་གེ་འཕྱོ། །གཡོན་པ་སྦྲུལ་འཁྱིལ་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་ཅན། །སྤྱན་གསུམ་དམར་འཁྲུག་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཙིགས། །འཇིགས་བྱེད་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །གཡས་པ་རལ་གྲི་འབར་པས་དགྲ་སྲོག་གཅོད། །གཡོན་པ་ཐོད་རློན་རྒྱལ་མཚན་སྙིང་ཁྲག་གསོལ། །སྐུ་སྟོད་ཞིང་ལྤགས་སྦྲུལ་ནག་སྐ་རགས་བཅིངས། །སྐུ་སྨད་གླང་ཆེན་ཀོ་རློན་རེ་ལྡེ་དཀྲིས། །སྟོང་གསུམ་བགྲོད་ཕྱིར་དྲེ་རྟ་རྐང་གསུམ་ཆིབས། །སྲིན་པོའ་ཡ་ ིའགལ་སྔ་རུ་ཁྲམ་བམ་བཏགས། །གོང་རྨེད་སྦྲུལ་ནག་ནད་རྐྱལ་དགྲ་ལ་གཏོད།2

།མཆོད་གཏོར་འདི་
བཞེས་དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་ལ་ཤོག །བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མ་ལུས་སྒྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྷ་མོ་ལ་རྗེ་བཙུན་མཻ་ཏྲི་པས་ཞལ་གཟིགས་དུས་བསྟོད་པའོ། །ཧཱུཾ་མགོན་པོའ་བཀའི་ཉན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱོད། །མུན་པའི་མདོག་ཅན་སྲིན་པོ་ཁྲོས་པའི་ཞལ། །མེ་ལྕེ་བསྐྱོད་ལྟའི་སྐྲ་བརྫེས་མཆེ་བ་གཙིགས། །ཕྱག་གཡས་དགྲ་བགེགས་སྲོག་གཅོད་གྲི་གུག་གདེངས། །ཕྱག་3

གཡོན་གདུག་པའི་སྙིང་ཁྲག་གཙོ་
ལ་སྟོབ། །སྟོང་གསུམ་བགྲོད་ཕྱིར་དོམ་ནག་སྨྱོན་པ་ཆིབས། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་གསུམ་དངངས་པར་བྱེད། །བདུད་འདུལ་ཆེན་པོ་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ཁྱོད། །དམ་རྫས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གཏོར་མ་དང༌། །བདུད་རྩི་ལྔ་ལྡན་བཏུང་བ་འདི་བཞེས་ལ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དང༌། །མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའ་བཀའི་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བསྲུང་ལ་མ་གཡེལ་བར། །ཆོས་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་སྐྱོངས། །བཤད་སྒྲུབ་མཐུན་རྐྱེན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་དང༌། །གདུག་པའི་དགྲ་བགེགས་མ་ལུས་ཚར་གཅོད་མཛོད། །ཅེས་པས་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལཱ་ལས་བཅོལ། ཧཱུཾ་དཔལ་ལྡན་མགོན་པོའ་བཀའི་ཉན་ཕོ་ཉའི་ཚོགས། །ཀྵེ་ཏྲ་པ་ལ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང༌། །ཊཱཀྐི་རཱ་ཛ་ཏྲཀ་ཤད་རེ་མ་ཏི། །ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་དང་གཙང་རིས་མགོན་པོའ་ཚོགས། །དམ་ ི

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༢ རླུང་ནག་འཚུབས་མར་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༦ དགྲ་ལ་བྷྱོ།།
3 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༡ གཡོན་པ་གདུག་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ། 97

ཅན་རྒྱ་མཚོའི་སྲུང་མ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །བླ་མ་མགོན་པོའ་དམ་ལས་མ་འདའི་བར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བསྲུང་ཞིང་སྐྱོང་བ་དང༌། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་བཅས་ལ། །སྡང་ཞིང་གདུག་པའི་སེམས་འཆང་དགྲ་བགེགས་ཀུན། །མ་ལུས་རྡུལ་ཕྲན་བཞིན་དུ་ཚར་གཅོད་ཅིང། །འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་སྒྲུབ་མཐུན་པའི་རྐྱེན། །ཐམས་ཅད་ཡར་ངོའ་ཟླ་བཞིན་འཕེལ་བར་མཛོད། ། ི ཅེས་པས་འཁོར་སྤྱི་ལ་ལས་བཅོལ། དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་གསུམ་བཟླས། མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ། མ་རྙེད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང༌། །གང་ཡང་ནུས་པ་མ་མཆིས་པས། །འདི་ནི་བྱ་བ་བགྱིས་པ་གང༌། །དེ་ཀུན་ཁྱེད་ཀྱིས་བཟོད་མཛད་རིགས། །ཅེས་པས་བཟོད་པར་གསོལ། བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་སེལ་བར་ཤོག །ཅེས་རྩེ་གཅིག་པས་ལན་གསུམ་མམ་ལྔའམ་བདུན་བརྗོད། གཞན་ཡང་དགེ་བ་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་བྱ། ཨོཾ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛད། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །སངས་རྒྱས་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང༌། །སླར་ཡང་འབྱོན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བཛྲ་མུཿཡེ་ཤེས་པ་རང་གི་གནས་སུ་གཤེགས། མགོན་པོ་དམ་ཚིག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་ཁར་ཐིམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཤིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། གཏོར་མ་ཁྱི་དང་སློངས་མོ་བ་དང༌། དམ་ཚིག་གི་སེལ་ཡོད་པ་ལ་གཏན་མི་སྦྱིན་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་དང༌། །དེ་ཡི་འགལ་རྐྱེན་སེལ་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་ཀུན། །མྱུར་མཛད་མགོན་པོས་གཡེལ་མེད་སྒྲུབ་གྱུར་ཅིག །མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྒྲུབ་ཅིང་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མན་ངག་ཟབ་མོས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཅིང༌། རྒྱུད་སྡེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལོག་ཆོས་མང་པོས་མ་བསླད་པར་མདོར་བསྡུས་ཤིང་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་པ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གནོད་སྦྱིན་གང་བ་བཟང་པོའ་གངས་ ིམགུལ་དབེན་གནས་རིན་ཆེན་འབར་བའི་སྡིངས་སུ་བྲིས་པའོ།། མངྒལཾ།། །།

༄༅། །དཔལ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་སྤྱན་འདྲེན་བསྐང་གསོ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །གང་སྐུ་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཆར་སྤྲིན་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་རོལ་རྩེད་མཁན། །ཞལ་བཞི་ཁྲོ་གཉེར་ཆུ་རིས་གཡོ་ཞིང་ལྗགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གློག་ཕྲེང་འཁྱུག།།ཧཱུཾ་ཕཊཿ། འབྲུག་སྒྲས་སྟོང་གསུམ་གཡོ་མཛད་ཕྱག་བཞིའི་གནམ་ལྕགས་མཚོན་ཆ་ཡི། །ཐོག་ཆེན་གདུག་པ་ཀུན་ལ་འཕངས་ཏེ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲེང་མཛད་པ། །ཡུམ་ཆེན་བཞི་དང་བཅས་ལ་གུས་བཏུད་དེ་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས། །མཉེས་བྱེད་ཐུགས་དམ་བསྐང་བའི་ཆོ་ག་འདོད་དགུའི་སྙེ་མ་སར་སྤེལ་ཞིང༌། །འཕྲིན་ལས་སྐུལ་ཚིག་སྙན་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་སྒྲུབ་ལ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཆར། །འབེབས་པའི་ལེགས་བཤད་ཆུ་འཛིན་བསྐྲུན་ལ་གེགས་མེད་དངོས་གྲུབ་འདུ་བར་མཛོད།།འདིར་དཔལ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཞལ་བཞི་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཡར་ངོ་མར་ངོའ་ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་ལ་ ིསོགས་པ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚེ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ། ཐུགས་དམ་བསྐང་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་འདོད་ན། ཐུགས་དམ་བསྐང་བའི་རྫས། མིའི་དབང་པོ་ལྔ་དངོས་སམ། གཟུགས་སུ་བྲིས་པའམ། ཟན་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱས་ཤིང༌། ཁྲག་གིས་སྦགས་པ་ཚར་གཅིག་གམ། དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན། སྦྱར་སྤོས་སམ་ཤ་ཆེན་གྱི་སྤོས། ཞུན་ཆེན་གྱི་མར་མེ། ཆང་དང་དུག་ཁྲག་སྦྱར་བའི་དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས་བཤོས་བུ་དམར་ནག་ཁྲག་གིས་བྱུགས་ཤིང༌། མི་གྲིས་བསད་པའི་ཤ་རུས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཐོད་པའི་ཅང་ཏེའུ། གསང་བའི་རྔ་ཆུང༌། མི་རྐང་གི་གླིང་བུ། རྔ་བོ་ཆེ་དང༌། ཟངས་དུང་ལ་སོགས་པ་རོལ་མོའ་བྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང༌། རྟ་ནག་མདོངས་ཅན། གཡག་རོག་ཞོལ་ཆེན། ལུག་ ིནག་སྤྱི་དཀར། བྱ་ནག་ལྡིང་བ། ཁྱི་ནག་སྙིང་དཀར་རྣམས་དངོས་སམ། རི་མོར་བྲིས་པའམ། གཟུགས་སུ་བྱས་པ་རྣམས་དང༌། གཞན་ཡང་གཡང་གཞིའི་བླ་བྲེ། རྒྱུ་མའི་ལྡ་ལྡི། ཀེང་རུས་ཀྱི་གཅལ། དར་ནག་གི་བ་དན། མི་མགོའ་ཕྲེང་བ། སྟག་ ིགི་པགས་པ། རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དངོས་སམ། བྲིས་པའམ། གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དུ་མ་བཀོད་པ་ལེགས་པར་བཤམ། ནང་རྟེན་རྡོ་རྗེའི་མཎྜལ་གྱི་མཐར་གྲི་ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་གྲི་གུག་དང༌། རལ་གྲི་ལ་སོགས་པའི་དམ་རྫས་རྣམས་མན་ངག་གི་ལག་ལེན་བཞིན་བཀོད། གཞན་ཡང་གོ་མཚོན་དང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་གཟིགས་ཅི་འབྱོར་པ་དངོས་སུ་བཤམས་ཤིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བློས་སྤྲུལ་ལོ། །དེ་ནས་རང་ཉིད་སྔོན་དུ་ཡི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་རྫོགས་

100 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།
པར་བྱས། མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབས་ཏེ་མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ་གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་བྱ། དེ་ནས་ཆོས་སྐྱོང་བསྐྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟིམ། ཕྱི་མཆོད་དང་ནང་མཆོད་ཀྱིས་མཆོད། དམ་སྦྲག །གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དབུལ། འཕྲིན་ལས་བཅོལ། སྐབས་འདིར་དམ་ཚིག་གསོ་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་ན་མན་ངག་ལྟར་ཡིག་བརྒྱའི་བཟླས་པ་བྱས་ཏེ་བཤགས་པ་བྱ། དེ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལས་སྔགས་བརྗོད་ཅིང༌། བསྐང་རྫས་རྣམས་ལ་ནང་མཆོད་གཏོར་ལ་བསང།

སྭབྷཱ་ཝས་སྟོང་པར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་
བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཞལ་བཞི་པ་ཡབ་ཡུམ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དམ་རྫས་སྤྱན་གཟིགས། མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག །དཔལ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་དྲག་པོ་དབང་ལྡན་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཨོཾ་སརྦ་བིད། པཱུ་རུ་པཱུ་རུ། སུ་ར་སུ་ར། ཨཱ་ཝརྟ་ཡ་ཨཱ་ཝརྟ་ཡ་ཧོཿ བཛྲ་སྥ་ར་ཎ་ཁཾ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དཔྲལ་བར་བཅས་ཏེ། མཐར་སེ་གོལ་གཏོག་པ་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། རྔ་བརྡུང་ཞིང་མི་རྐང་གི་གླིང་བུ་འབུད་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་དབྱངས་དང་བཅས་ཏེ་འབུལ་བའམ། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནའང་ཅང་ཏེའུ་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་དང་བཅས་པ་1དབུལ་བ་ནི། ཧཱུཾ། སྔོན་ཚེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱན་སྔ་རུ། །གཏུམ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་བཞིན། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་ལས་ལ་སྤྱན་འདྲེན་གྱི། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བསྲུང་ཕྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ལྷ་མཆོག་མཧཱ་ཀཱ་ལ་མཐུ་བོ་ཆེ། །འཕྲིན་ལས་དྲག་པོས་གདུག་པ་ཚར་གཅོད་ཕྱིར། །ཧ་ཧ་རྒོད་པའི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ནས། །ཞིང་སྐྱོང་ཆེན་པོ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མྱུར་མགྱོགས་སྡེ་བརྒྱད་དམག་དཔོན་མཛད་པའི་ཚེ། །ཏི་སེའི་གངས་རི་དག་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །གདོང་བཞིའི་སྤྲུལ་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འགྱེད་པའི་ཚེ། །པོ་ཏ་ལ་ཡི་རི་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མཁའ་འགྲོ་མང་པོའ་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་ཚེ། །དུར་ ིཁྲོད་བསིལ་བའི་ཚལ་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གཉན་པོ་བསྲུང་བའི་ཚེ། །དར་ལུང་གཉེན་གྱི་ཕོ་བྲང་དག་ནས་གཤེགས། །རྣལ་འབྱོར་དམ་ལྡན་དགྲ་ལྷ་མཛད་པའི་ཕྱིར། །ཁའུའི་བྲག་རྫོང་དག་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དམ་ཉམས་དགྲ་བོའ་སྲོག་རྩ་གཅོད་པའི་ ིཕྱིར། །ཁྲོ་ཞིང་འཁྲུག་པའི་དུར་ཁྲོད་དག་ནས་གཤེགས། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པའི་དོན་རྣམས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༥ སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་དབུལ་བ་ནི།

ནག་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་བསྐང་གསོ། 101

བསྒྲུབ་པའི་ཚེ། །ཆུམས་རྫོང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བསོད་ནམས་བླ་མས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་ཚེ། །ཤེལ་དཀར་རྫོང་བཙན་དག་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བསྟན་པ་བསྲུང་བའི་ལས་རྣམས་སྒྲུབ་མཛད་པ། །ལྷ་མཆོག་མཧཱ་ཀཱ་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞི་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དྲག་པོ་གཟི་ལྡན་དབང་ཕྱུག་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་ཅན་དཔའ་བོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་ལས་ལ་མངོན་བརྩོན་པའི། །ཡུམ་ཆེན་གཡུང་མོ་ནག་མོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ལས་མཛད་གཏུམ་མོ་ལྗང་ཁུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དམར་ནག་སྲིན་མོ་ཆེན་མོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །སེར་ནག་སིང་ག་གླིང་མ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དགྲ་བགེགས་སྲོག་རྩ་མྱུར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། །དྲེགས་པ་སྡེ་བརྒྱད་ཚོགས་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བདུད་ཁ་སྡང་བའི་དགྲ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། །བཀའ་སྡོད་ཞིང་སྐྱོང་ཚོགས་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མ་ལུས་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་ནས་ཀྱང༌། །མཐུན་པའི་དམ་རྫས་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཧཱུཾ། དགྲ་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ཁྲག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ། །བསྐྱིལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན་འདི། །ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན། །རྦ་ཀློང་དམར་ནག་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །ལས་མཛད་ཡུམ་ཆེན་བཞི་ཡི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །སྲོག་གཅོད་དྲེགས་པ་སྡེ་བརྒྱད་ཐུགས་དམ་བསྐང། །བཀའ་སྡོད་ཞིང་སྐྱོང་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་དམ་སྐོངས་གྱུར་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གི་ཉམ་ཆགས་སོས་གྱུར་ཅིག །མི་མཐུན་བདུད་ཀྱི་བར་གཅོད་བཟློག་པ་དང༌། །མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཁ་དོག་ནག་ཅིང་མི་ཞིམ་དྲི་ལྡང་བའི། །ཆུ་སྐྱེས་ཐང་སྐྱེས་གསར་རྙིང་སྣ་ཚོགས་དང༌། །དགྲ་བགེགས་མིག་དང་རྣ་བ་ལྕེ་ལ་སོགས། །དབང་པོའ་མེ་ཏོག་རི་ལྟར་སྤུངས་པ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ ིཐུགས་དམ་བསྐང༌། །ཞེས་གོང་བཞིན་འོག་མ་རྣམས་ལའང་འགྲེའོ།།
འཇིགས་རུང་བཟོད་དཀའི་རོ་སོལ་མེ་ནང་དུ། །བམ་ཆེན་གསར་རྙིང་བསྲེགས་པའི་
བདུག་སྤོས་ནི། །རབ་ཡངས་ནམ་མཁར་ཆར་སྤྲིན་འཐིབ་པ་བཞིན། །ཁམ་ནག་འཚུབ་ཅིང་འཁྱིལ་བའི་དུད་སྤྲིན་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །དགྲ་བགེགས་ཞུན་ཆེན་

102 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མཚོ་ལྟར་བསྐྱིལ་བའི་དབུས། །ཤི་སྐྲའི་སྡོང་བུའི་རི་ལྟར་བཙུགས་པ་ལ། །ཡི་དྭགས་མེ་ཡིས་སྦར་བའི་སྒྲོན་མེ་ནི། །ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །ཆང་དང་དུག་ཁྲག་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །བདུད་རྩི་ལྔ་ཡིས་སྦགས་པའི་དྲི་ཆབ་ནི། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྦུ་བས་གཡོགས་པ་བཞིན། །ཞག་ཆེན་སྤྲིས་མ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །འབྲུ་ནག་སྣ་ཚོགས་དར་བཏགས་ཕྱེ་མ་ལ། །ཆང་དང་ཁྲག་གིས་བརྫིས་པའི་ཞལ་ཟས་ནི། །བཤོས་བུ་དམར་ནག་རི་ལྟར་བརྗིད་པ་ལ། །གྲིར་ཤིའི་ཤ་ཁྲག་རུས་པས་བརྒྱན་པ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །མི་རྐང་གླིང་བུ་ཐོད་པའི་ཅང་ཏེའུ། །དུང་དང་ཟངས་དུང་རྔ་བོ་ཆེ་ལ་སོགས། །ཟག་མེད་བདེ་སྟེར་རོལ་མོའ་བྱེ་བྲག་ནི། །གདངས་སྙན་ཡིད་འོང་མི་འདྲ་དུ་མ་ཡིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་ ིགཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །ཧཱུཾ གཡག་རོག་གཞོལ་ཆེན་རྔ་མ་མཁའ་ལ་གཡོ། །རྣོ་བའི་རྭ་གཉིས་འགྱིང་ཞིང་ངར་སྒྲ་དང། །རྨིག་བཞི་བརྡབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་རབ་ཀྱང༌། །གཡོ་བའི་སྟོབས་ཅན་རྒྱན་ལྡན་མང་པོ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །རྟ་མཆོག་ནག་པོ་ཟླ་བའི་གདོང་མཛེས་པ། །དབྱིབས་ལེགས་ཤ་རྒྱས་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད། །རྫུ་འཕྲུལ་བང་ལྡན་དར་དང་རིན་ཆེན་གྱིས། །ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ཅང་ཤེས་མང་པོ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །འཇམ་ལེགས་སྤུ་ཡིས་གོས་གྱོན་ལུག་ནག་ནི། །གསེར་མིག་གཡོ་བ་འབྲས་བུ་མ་ཉམས་ལྡན། །ལྕགས་རྭ་འཁྱིལ་ལེགས་སྤྱི་གཙུག་ཟླ་བས་མཛེས། །སྟོབས་ལྡན་དར་གྱིས་བརྒྱན་པ་མང་པོ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །བྱ་ནག་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ལྟར་ལྡིང་བ་ནི། །གནམ་ལྕགས་མཆུ་དང་སྡེར་བགྲད་གཤོག་པ་བསྡེབས། །དྲག་པོའ་སྐད་ ིསྒྲོག་ཤ་དང་ཁྲག་ལ་བརྔམས། །ཁྱུང་གི་སྟོབས་ལྡན་ནམ་མཁའ་གང་བ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །ཁྱི་ནག་དགྲ་བགེགས་ཤ་ཁྲག་ལ་བརྔམས་པ། །ཁ་གདངས་མཆེ་གཙིགས་འཇིགས་པའི་ང་རོ་སྒྲོགས། །ཁྲོས་པའི་མིག་དང་སྡེར་བགྲད་མཁའ་ལ་འཕྱོ། །དགྲ་འཇོམས་དར་གྱིས་བརྒྱན་པ་མང་པོ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །རྡོ་ནག་མཎྜལ་ཁྲག་གིས་བྱུགས་པའི་སྟེང༌། །འབྲུ་ནག་ཚོམ་བུ་བཀོད་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་མཐར། །དམ་

ནག་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་བསྐང་གསོ། 103

རྫས་སྣ་ཚོགས་བཤམས་ཤིང་དར་ནག་གི །གུར་ཆེན་མཛེས་པར་ཕུབ་པའི་ནང་རྟེན་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །དཔའ་བོ་སྟོབས་ལྡན་ཞེ་སྡང་མ་ཉམས་པ། །གཡུལ་དུ་མཚོན་གྱིས་སྲོག་དང་ཕྲལ་བའི་སྙིང༌། །རྩ་གསུམ་མ་ཉམས་ནང་དུ་སྔགས་འཁོར་དང༌། །སྨན་དང་རིན་ཆེན་གྱིས་བཀང་གསང་རྟེན་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །བསྟན་པ་བསྲུང་ཕྱིར་དྲག་པོའ་སྐུར་བསྟན་ཡང༌། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་ ིདང༌། །དབྱེར་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུར་ལྟས་ནས། །རྩེ་གཅིག་གསོལ་འདེབས་བླ་མེད་རྟེན་མཆོག་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །གཡང་གཞི་བླ་བྲེས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་དུ་བྲེས། །རྒྱུ་རློན་ལྡ་ལྡིས་བར་སྣང་མཛེས་པར་བརྒྱན། །བམ་ཆེན་གསར་རྙིང་ཀེང་རུས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ས་གཞི་ཁྱབ་པར་གཅལ་དུ་བཀྲམ་པ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །རབ་འཇིགས་ཐོད་སྐམ་ལྔ་ཡི་དབུ་རྒྱན་དང༌། །ཁྲག་འཛག་མགོ་ཕྲེང་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་དང༌། །ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གི་རྒྱན་དང་ཚངས་སྐུད་དང༌། །སྦྲུལ་ནག་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་སྟག་ཤམ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །ནས་ནག་ཏིལ་ནག་སྲན་མ་བྲ་བོ་སོགས། །དར་1

བཏགས་ཕྱེ་མ་རྫས་དང་སྦྱར་བ་ལ། །ཆང་དང་ཁྲག་གིས་བརྫིས་ཤིང་བྱིན་བརླབས་
པའི། །དམར་ཆེན་གཏོར་མ་དར་གྱིས་བརྒྱན་པ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །དངོས་གྲུབ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་གཏེར། །ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ། །རབ་སྦྱར་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ནུས་པར་ལྡན། །གསང་བ་བདུད་རྩི་རྒྱ་མཚོའི་མཆོད་པ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །འབྲས་ཆང་རྒུན་ཆང་ལ་སོགས་ཆང་སྣ་དང༌། །རྟ་གླང་ཉ་ཤ་ལ་སོགས་ཤ་སྣ་དང༌། །སྲན་ཆན་ཁུར་བ་སྤོས་སྣ་མང་པོ་སོགས། །བཟའ་བཏུང་སྣ་ཚོགས་བཤམས་པའི་ཚོགས་མཆོད་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང། །གཞན་ཡང་གླིང་བཞི་རི་རབ་རིན་ཆེན་བདུན། །འདོད་ཡོན་ལྔ་དང་གསེར་དངུལ་ནོར་བུ་བདུན། །ཁྲབ་རྨོག་2

གྲི་དང་གོས་དར་ལ་སོགས་པའི། །སྤྱན་གཟིགས་སྣ་ཚོགས་བཤམས་ཤིང་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༣ ངར་བཏགས་ཕྱེ་མ་
2 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༦ ཁྲབ་རྨག་གྲི་དང་

104 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྤྲུལ་པ་འདིས། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །ཧཱུཾ་དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་མཐུན་པའི་དམ་རྫས་ཀྱིས། །ཡབ་ཡུམ་འཁོར་བཅས་ཐུགས་དམ་བསྐང་བྱས་ཏེ། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་དགྱེས་པའི་དམ་རྫས་འབུལ་བ་ནི། །གྲི་ལྕགས་སོལ་ཆེན་མེ་ཡི་བཞུས་ལས་བྱུང༌། །དུག་ཁྲག་ངར་བླུད་ལོགས་ལ་སྔགས་བཀོད་པའི། །སྲོག་གཅོད་རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག་རབ་འབར་བ། །ཁོག་པ་འབྱེད་པའི་ལས་ལ་བརྔམས་པ་འདི། །རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཞལ་བཞིའི་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། །བཞེས་ནས་བསྟན་པ་བཤིག་པའི་དགྲ་བགེགས་དང༌། །བདག་ལ་སྡང་བའི་དགྲ་དང་བགེགས་ཀྱི་བྲང༌། །གཤགས་ནས་སྲོག་རྩ་གཅོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །གྲི་ལྕགས་སོལ་ཆེན་མེ་ཡི་བཞུས་ལས་བྱུང༌། །དུག་ཁྲག་ངར་བླུད་ལོགས་ལ་སྔགས་བཀོད་པའི། །བདུད་འཇོམས་རལ་གྲི་རྣོ་དང་ངར་ལྡན་པ། །མགོ་བོ་གཅོད་པའི་ལས་ལ་རྔམ་པ་འདི། །ལྷ་མཆོག་མཧྭ་ཀཱ་ལའི་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། །བཞེས་ནས་བསྟན་པ་བཤིག་པའི་དགྲ་བགེགས་དང་། །བདག་ལ་སྡང་བའི་དགྲ་དང་བགེགས་རྣམས་ཀྱི། །མགོ་བོ་བྲེགས་ནས་སྒྲོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །གྲི་ལྕགས་སོལ་ཆེན་མེ་ཡི་བཞུས་ལས་བྱུང༌། །དུག་ཁྲག་ངར་བླུད་ལོགས་ལ་སྔགས་བཀོད་པའི། །འཇིགས་རུང་རྩེ་གསུམ་རབ་འབར་སྟོབས་དང་ལྡན །གནད་གསུམ་བསྣུན་ཏེ་གསོད་ལ་རྔམ་པ་འདི། །ལྷ་ཆེན་ནག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། །བཞེས་ནས་བསྟན་པ་བཤིག་པའི་དགྲ་བགེགས་དང༌། །བདག་ལ་སྡང་བའི་དགྲ་དང་བགེགས་རྣམས་ཀྱི། །གནས་གསུམ་བསྣུན་ཏེ་སྒྲོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །གྲི་ལྕགས་སོལ་ཆེན་མེ་ཡི་བཞུས་ལས་བྱུང༌། །དུག་ཁྲག་ངར་བླུད་ལོགས་ལ་སྔགས་བཀོད་པའི། །རྡོ་རྗེའི་མདུང་ཐུང་ཤགས་དྲག་ངར་དང་ལྡན། །སྙིང་ལ་གཟིར་ནས་གསོད་ལ་རྔམ་པ་འདི། །ཞིང་སྐྱོང་གཟི་ལྡན་དབང་ཕྱུག་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། །བཞེས་ནས་བསྟན་པ་བཤིག་པའི་དགྲ་བགེགས་དང༌། །བདག་ལ་སྡང་བའི་དགྲ་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང༌། །དཀར་ནག་མཚམས་སུ་གཟིར་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །དམ་ཉམས་དགྲ་བགེགས་བསྒྲལ་བའི་ཐོད་རློན་དུ། །དགྲ་བགེགས་སྙིང་དང་སྙིང་ཁྲག་དྲོན་མོ་དང༌། །གློ་མཆིན་ལ་སོགས་ཤ་ཁྲག་གིས་བཀང་ནས། །ལྷ་མཆོག་མཧཱ་ཀཱ་ལའི་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། །དགྱེས་བཞིན་བཞེས་ནས་བསྟན་པའི་དགྲ་བོ་དང༌། །བདག་ལ་སྡང་བའི་དགྲ་བགེགས་དམ་ཉམས་རྣམས། །དྲག་པོའ་ལས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་ཚར་བཅད་ནས། །ཤ་ཁྲག་ཞལ་དུ་ ི

ནག་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་བསྐང་གསོ། 105

གསོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །མྱོས་བྱེད་མ་ལུས་སྟོང་གི་བཅུད་བསྡུས་པ། །རྨད་བྱུང་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཏུང་བ་ཡིས། །ལེགས་པར་བཀང་བའི་རིན་ཆེན་བུམ་པ་འདི། །ལྷ་ཆེན་དྲག་པོ་གདོང་བཞིའི་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། །བཞེས་ནས་བདག་གི་དབུལ་འཕོངས་འགྲོ་རྣམས་ལ། །ཡིད་ལ་ཅི་འདོད་ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་པ་ཡིས། །སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱའི་ཕྱིར། །ཕུན་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །དམ་ཉམས་དགྲ་བགེགས་བསྒྲལ་བའི་རུས་པ་ལས། །བྱུང་བའི་དུང་ཆེན་ཕྲེང་བ་མཛེས་པ་ནི། །ཁྲག་ཞག་ལྷ་བའི་1

རྒྱུན་ལྡན་གསར་པ་འདི། །དྲག་པོ་གཟི་ལྡན་
དབང་ཕྱུག་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། །བཞེས་ནས་བདག་གི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ། །བསམ་སྦྱོར་ངན་པའི་དགྲ་བགེགས་གང་ཡིན་རྣམས། །རྩིས་ལ་བཏབ་ནས་དེ་དག་མ་ལུས་པ། །མངོན་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །དགྲ་བགེགས་བསྒྲལ་བའི་རྐང་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །གླིང་བུ་སྒྲ་ལྡན་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོག་པ་འདི།2

།ཕྱི་ནང་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་རྣམས་འབོད་པ་འདི། །བྲམ་ཟེའི་ ིགཟུགས་ཅན་དཔའ་བོའ་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། །བཞེས་ནས་དཔའི་བོ་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་རྣམས་ ིདང༌། །སྲིད་ཞིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི །དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཧཱུཾ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་དཔལ་ལྡན་ཞལ་བཞི་པ། །ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་རྣམས་ལ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང༌། །བ་ལིཾ་ཏ་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །མར་མེ་མཛད་དཔལ་བཟང་པོ་དཔལ་སྡེ་པ། །བི་མ་གུཔྟ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་དང༌། །རིན་ཆེན་གྲགས་དང་རི་སུལ་རྣལ་འབྱོར་མ། །གཉན་ལོ་དར་མ་གྲགས་དང་ཁ་འུ་པ། །ས་ཆེན་ཀུན་སྙིང་རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྩེ། །རྫེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་དང༌། །ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་གྲུབ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་དཔལ། །ན་བཟའ་བྲག་ཕུག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཆོས་རྗེ་གཟུངས་ཀྱི་དཔལ། །ཆོས་རྗེ་དགེ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་སོགས། །བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྣམས་དང༌། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར། །རྩ་བའི་བླ་མ་སྐུ་བཞིའི་དབང་ཕྱུག་གིས། །དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་སྤྱི་བོར་བཞག་

1 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༡ ཁྲག་ཞག་སྦགས་བའི་
2 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༢ སྒྲོག་པ་ཡིས།།

106 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ནས་ཀྱང༌། །རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་དམ་ཚིག་རྣ་བར་བསྒྲགས། །དམ་ཚིག་མནའ་ཆུ་ལྕེ་ལ་བཞག་ནས་ཀྱང༌། །སྔོན་གྱི་ཁས་བླངས་དམ་བཅའ་མ་གཡེལ་བར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གཉན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲུངས། །དཀོན་མཆོག་དབུ་འཕངས་གཉན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟོད། །བསྟན་པའི་དགྲ་བགེགས་མ་ལུས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོལ། །རྣལ་འབྱོར་དམ་ཚིག་ལྡན་པའི་གྲོགས་མཛོད་ལ། །བསམས་པའི་དོན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས། །བཀའ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབས། །དམ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་དམ་ཚིག་སྲུངས། །ལྷ་ཁྱོད་བསྟན་པའི་ཚེ་ན་རྒྱང་མ་རིང༌། །བདག་གིས་བོས་པའི་ཚེ་ན་སྙན་མ་སྲ། །གཡབ་པའི་ཚེ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱན་མ་རྟུལ། །དགྲ་ལ་རྦད་པའི་ཚེ་ན་བང་མ་བུལ། །སྟོབས་ལྡན་བསྔགས་པའི་ཚེ་ན་མཐུ་མ་ཆུང༌། །གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་སྙིང་མ་རིང༌། །བླ་མ་ལྟར་དུ་བསྟེན་ནོ་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཡི་དམ་ལྟར་དུ་བསྟེན་ནོ་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །མཁའ་འགྲོ་ལྟར་དུ་བསྟེན་ནོ་དམ་ཚིག་སྲུངས། །ཆོས་སྐྱོང་ལྟར་དུ་བསྟེན་ནོ་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབས། །ཡབ་ཅིག་ཕ་ལྟར་བསྟེན་ནོ་རིགས་མ་ངན། །དྲིན་ཅན་མ་ལྟར་བསྟན་ནོ་སྙིང་མ་རིང༌། །སྲས་གཅིག་བུ་ལྟར་བསྟེན་ནོ་རྒྱུད་མ་ཞན། །བརྩེ་བའི་སྲིང་ལྟར་བསྟེན་ནོ་གདུང་མ་ཆུང༌། །འཕྲོད་པའི་སྤུན་ལྟར་བསྟེན་ནོ་ཁྲེལ་མ་ཞན། །འགྲོགས་པའི་གྲོགས་ལྟར་བསྟེན་ནོ་གཞུང་མ་ངན། །རྗེ་དཔོན་ལྟར་དུ་བསྟེན་ནོ་སྐྱབས་མ་ཞན། །བྲན་གཡོག་ལྟར་དུ་བསྟེན་ནོ་ལས་མ་ཞན། །གཙང་ཞིང་གཙང་ལ་མ་ཉམས་མཐུན་པའི་རྫས། །དངོས་སམ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པའི་སྤྲིན། །རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཞལ་བཞི་ཡབ་ཡུམ་རྣམས། །དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དམ་རྫས་རྒྱ་མཚོ་འདིས། །དོ་ནུབ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་དམ་བསྐང༌། །ཉམས་ཆགས་ཅི་མཆིས་མ་ལུས་བཤགས་པར་བགྱི། །སྔར་བཅོལ་ལེགས་པའི་གཏང་རག་གཉན་པོ་གཏོང༌། །ད་འཚོལ་ལས་རྣམས་ལེགས་པའི་རྟེན་དུ་འབུལ། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས། །དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར། །རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་འཁོར་བཅས་ཁྱེད་རྣམས་ལ། །བཅོལ་ལོ་ལྟོས་སོ་རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛོད། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཡི། །མཐུན་རྐྱེན་ཚེ་དང་གནས་དང་གྲོགས་དང་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས། །འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །འགལ་རྐྱེན་བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ། །གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་གདོན་

ནག་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་བསྐང་གསོ། 107

བགེགས་འབྱུང་པོའ་ཚོགས། །མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་དགྲ་བགེགས་དང༌། །གདུག་ཅིང་སྡང་ ིསེམས་ལྡན་པའི་དགྲ་བགེགས་རྣམས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཡལ་བར་མ་བཞག་པར། །ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །སྙིང་ཁྲག་འཐུང་ལ་མྱུར་དུ་རླག་པར་མཛོད། །ཐེབ་གདུང་དྲག་པོས་ཐུགས་དམ་བསྐང་ཞིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བར་བྱའོ།།

ལེགས་པར་བཤད་པ་འདོད་དགུའི་ཆར་འབེབས་ཤིང༌། །འཕྲིན་ལས་བསྐུལ་ཚིག་ནམ་
མཁའི་རྔ་ཆེན་སྒྲོག། །དམ་ཚིག་གཉེར་བ་གློག་གི་ཕྲེང་བ་ཡིས། །མཛེས་པའི་ཆུ་འཛིན་སྔོན་མེད་ཁོ་བོས་སྤྲུལ། །གང་ཞིག་འདི་ལ་མངོན་དགའི་རྨ་བྱ་རྣམས། །ལེགས་བཤད་ཆར་གྱིས་བསྐྲུན་ལས་འཁྲུངས་པ་ཡི། །ཚིག་གི་ཨུཏྤལ་ཕྲེང་བ་སྤེལ་ལེགས་འདི། །ཕྲག་དོག་སྤངས་པའི་མཆུ་ཡིས་གུས་བཟུང་ལ། །ལག་གཉིས་གཤོག་རྐྱང་དགའ་བའི་གླུ་ལེན་ཅིང། །དབེན་པའི་གནས་སུ་འཇོ་སྒེག་གར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་དམ་བསྐང་ཞིང་འཕྲིན་ལས་བསྐུལ་བའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་བཏབ་པའི་ཚེ། འབྲོག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པར་གྱུར་ཅིག།། །།
༈ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ངལ་བསོས་པོའ་བསྟོད་པ་བཞུགས། ི ༄༅། །ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
རྣམ་ཐོས་ཀྱི་སྲས་ལ་བསྟོད་པ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་ཆེན་མང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རིན་ཆེན་མང་སྤྲུལ་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས། །སྐུ་མདོག་གསེར་གྱི་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུར་བརྗིད། །རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་ནོར་བུ་འབར་བས་བརྒྱན། །འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ངལ་བསོས་ཆེན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། །ཕྱག་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་ལ། །གཡོན་པ་གཏེར་གྱི་ནེའུ་ལེ་རབ་ཏུ་འཛིན། །འདོད་དགུའི་ཆར་འབེབས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྲག་གོང་གཡས་གཡོན་ཉི་ཟླས་བརྒྱན་པ་ལ། །ཉི་མ་འབུམ་ལས་ལྷག་པའི་གཟི་བརྗིད་ཅན། །ཁྱད་པར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི། །ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཚན་ཙམ་ཐོས་པས་འཕོངས་པ་ལས་སྒྲོལ་མཛད། །གསོལ་བ་བཏབ་

108 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ན་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྩོལ་བ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་དགྲ་བགེགས་འཇོམས་མཛད་པའི། །ཁྲོ་རྒྱལ་མཐུ་སྟོབས་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྔོན་ཚེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱན་སྔར་ཡང༌། །བསྟན་པ་བསྲུངས་དང་དེ་འཛིན་སྐྱེས་བུ་ཡི། །འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ། །དྲན་པར་གྱིས་ལ་བསྙེལ་བ་མེད་པར་མཛོད། །བཙུན་མོ་བཞི་དང་ཁྱད་པར་སྲས་བཞི་དང༌། །བཀའ་བཞིན་ལས་སྒྲུབ་གནོད་སྦྱིན་བརྒྱད་པོ་དང༌། །ནོར་མཆོག་སྟེར་བའི་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ཅག་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ། །ཆོས་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྩལ་དུ་གསོལ། །ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་གཡོག་འཁོར་བཅས་པས་ཀྱང༌། །ངལ་བསོས་དགེ་བའི་བཀའ་ལས་མ་འདའ་བར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གཉན་པོ་བསྲུང་བ་དང༌། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །གནོད་པར་སེམས་པའི་དགྲ་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཁོང་ནས་སྙིང་ཕྱུང་སྲོག་རྩ་ཆོད་ལ་ཤོག །མདོར་ན་བསྟེན་བསྟེན་སྒྲུབས་སྒྲུབས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །འཇོམས་བྱེད་སྤྱན་སྔར་ཁས་བླངས་དྲན་དགོངས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །མྱུར་དུ་སྩོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་སྲས་ལ། བྱིན་རླབས་ཀྱི་བསྟོད་པ་འདི་ནི། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ལྡན་པ། ༸ཤཱཀྱའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས། ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་གནས་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དེར་སྦྱར་བའོ།། སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ།། །།

༄༅། །ལས་གཤིན་གྱི་ཕྱི་སྒྲུབ་དང་ནང་སྒྲུབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་
གཏོར་ཆོག་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཁྲོས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །འདིར་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་རུངས་པ་ཚར་གཅོད་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ། འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོ་བའི་ལས་ཀྱི་མགོན་པོར་ཡང་ཡང་དུ་བསྔགས་ཤིང༌། སྐྱོ་ལུགས་པ་དག་རྒྱུད་དུ་བཞེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་ཁྲོས་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའ་སྐུར་སྤྲུལ་ཏེ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས། རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ན། གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ ིབྱོན་ནས། ལྕགས་མཁར་སྒོ་མེད་བཅུ་དྲུག་ཞབས་བཅུ་དྲུག་གིས་མནན་ཅིང༌། གཤིན་རྗེ་སྐྲག་པར་མཛད་པས། རང་རང་གི་སྲོག་གི་སྙིང་པོ་ཕུལ་ཅིང༌། དམ་ལ་བཞག་བཀའ་བསྒོ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྲུང་མར་གྱུར་པར་གསུངས་ལ། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལས། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཡང༌། བསྟན་པ་བསྲུང་བར་ཁས་བླངས་པར་གསུངས་པའི་སྲུང་མ་ཁྱད་པར་ཅན་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང༌། དམ་
ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་དང་བཟླས་པ་ལ་བརྩོན་པས། ཐུན་མཚམས་མར་ངོའ་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚེ། ཐོད་པའམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ། འབྲས་ ིཆན་དང་ཟན་དང་ཤ་དང༌། ཉ་ཤ་དང༌། ཁྲག་དང༌། སྒོག་བཙོང་ལ་སོགས་པའི་གཏོར་མ་བཟང་བར་བཤམས་པ་ཆང་གིས་

བྲན་ཅིང༌། ཆུ་དང་ནང་མཆོད་ཀྱིས་སྦྱངས་ཏེ། ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿས་1བསངས། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས། ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་བ་དན་གྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་དཀར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༢ ན ༤ ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿབསངས་

110 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པོ། དེའི་ནང་གི་ཤར་དུ་བྷྲུཾ་ལས་བ་ལང་གི་ཤ་གཽའི་ཡི་གེས་མཚན་པ། ལྷོར་ཨཾ་ལས་ཁྱིའི་ཤ་ཀུའི་ཡི་གེས་མཚན་པ། ནུབ་ཏུ་ཛྲིཾ་ལས་གླང་པོ་ཆེའི་ཤ་དའི་ཡི་གེས་མཚན་པ། བྱང་དུ་ཁཾ་ལས་རྟའི་ཤ་ཧའི་ཡི་གེས་མཚན་ལ། དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ལས་མིའི་ཤ་ནིའི་ཡི་གེས་མཚན་པ། ཤར་ལྷོར་ལཾ་ལས་དྲི་ཆེན་བིའི་ཡི་གེས་མཚན་པ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་མཾ་ལས་རཀྟ་རའི་ཡི་གེས་མཚན་པ། ནུབ་བྱང་དུ་པཾ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཤའི་ཡི་གེས་མཚན་པ། བྱང་ཤར་དུ་ཏཾ་ལས་རྐང་མར་མའི་ཡི་གེས་མཚན་པ། སླར་ཡང་དབུས་སུ་བཾ་ལས་དྲི་ཆུ་མུའི་ཡི་གེས་མཚན་པ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་དཀར་པོ། ཨཱཿདམར་པོ། ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པར་གྱུར། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རླུང་ལ་ཕོག་པས་རླུང་གཡོས། མེ་སྦར། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྫས་རྣམས་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་བར་གྱུར། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕྲོས་པས། སྐུ་རྡོ་རྗེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རྣམས་བཀུག །ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རིམས་ཀྱིས་ཐིམ་པ་རྣམས་ཐོད་པར་ལྷུང་སྟེ་ཞུ་བས། ཧཱུཾ་གིས་ཁ་དོག་དྲི་ནུས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དག །ཨཿས་བདུད་རྩིའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པར་བྱས། ཨོཾ་གྱིས་མང་པོར་སྦར་ཞིང་སྤེལ་བར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཞེས་པ་ལན་གསུམ་དང༌། ཡ་མ་རཱ་ཛ་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། མཆོད་རྫས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང༌། བསང་སྦྱངས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་བསྐྱེད་པ་ནི། མདུན་དུ་པདྨ་དང༌། ཉི་མ་དང་དགྲ་བགེགས་རྣམས་
ཀྱི་སྙིང་ཁ་ནས་བརྫིས་པའི་མ་ཧེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ། ཡ་ལས་ཐོད་དབྱུག་ཡས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། དགྲ་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། ཚུར་འདུས། དབྱུག་ཐོ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། མ་ཧེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་གདོང་པ་ཅན། བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེའི་ཕུང་པོ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱན་གསུམ་སྡང་མིག་ཏུ་བལྟ་བ། ཞལ་རབ་ཏུ་གདངས་ཤིང༌། འབར་བའི་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་བཞི་གཙིགས་ནས། ལྗགས་རྣམ་པར་བསྐྱོད་པ། སྨིན་མ་དང་སྨ་ར་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང༌། སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་གཟིངས་ལ་འཕྱར་བ། ཕྱག་གཡས་ཐོད་དབྱུག་འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་པ་སྡིགས་མཛུབ་རབ་ཏུ་བསྒྲེངས་པས་དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐུམས་པས་མ་ཧེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་རྭ་ཕྲག་ནས་བརྫིས་ཤིང༌། གཡོན་བརྐྱངས་པས་མ་ཧེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་མཚང་སྟེང་

ལས་གཤིན་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་རྟོགས། 111

ནས་བརྫིས་པ། མི་རུས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་སྦོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུས་པ་འཕྱང་བ། གཅེར་བུ་ལིང་ག་དམར་པོ་གྱེན་དུ་བསྒྲེང་བ། ཡང་ན། པདྨ་དང་ཉི་མ་དང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གདན་ལ་གཡས་བརྐྱང་གིས་བཞུགས་པའི་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཁྲོ་བོའ་ཞལ་ཅན། སྲིན་པོ་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུ། བསྐལ་ ིཔ་འཇིག་པའི་ཞེས་པ་ནས། སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་གཟིངས་པ་1

འཕྱར་པ། ཞེས་པའི་བར་གོང་ལྟར་ལ།
ཕྱག་གཡས་གྲི་གུག་འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་པ་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་
པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། མི་རུས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཤིང༌། སྟག་གི་པགས་པ་རློན་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། སྦོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུས་པ་འཕྱང་བའོ། །དེའི་ཕྱོགས་བཞིར། ཤར་དུ་གཤིན་རྗེ་དཀར་པོ་གཡས་ཌཱ་མ་རུ་དང༌། གཡོན་མདའ་དར་མེ་ལོང་གིས་བརྒྱན་པ་འཛིན་པ། ལྷོར་གཤིན་རྗེ་སེར་པོ་གཡས་རལ་གྲི་དང༌། གཡོན་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ། ནུབ་ཏུ་གཤིན་རྗེ་དམར་པོ་གཡས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང༌། གཡོན་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་འཛིན་པ། བྱང་དུ་གཤིན་རྗེ་སྔོན་པོ་གཡས་དབྱུག་པ་དང༌། གཡོན་ཞགས་པ་འཛིན་པ། བཞི་ཀའང་མ་ཧེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་གདོང་པ་ཅན། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། མཆེ་བ་རྣོན་པོ་བཞི་བཞི་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་ཤིང༌། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང༌། མགོ་བོ་རློན་པ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐུམས་གཡོན་བརྐྱངས་པས་མ་ཧེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས་ཤིང༌། ལིངྒ་དམར་པོ་གྱེན་དུ་བསྒྲེང་བའོ། །དེའི་གཡོན་དུ་ཙཾ་དང་རྩེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཙ་མུཎྜཱི་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཁ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། རལ་པ་ནག་པོ་གཡེང་ཞིང་ནུ་མ་འཕྱང་བ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་ཅན། དུད་འགྲོའ་པགས་པ་རློན་ ིཔའི་གོས་གྱོན་ཅིང༌། གཡས་རྩེ་གསུམ་དང༌། གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གཤིན་རྗེ་ཡ་བ་ཏི་བེ་ཅོན་འཛིན་པ། ཕྱྭ་སངས་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ། རྨིག་པ་གསལ་ཤིང་འཛིན་པ། རལ་པ་ཚར་དགུ་ཅན་མདུང་འཛིན་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོའ་ཚུལ་དང༌། བློན་པོའི་ཚུལ་དང༌། དེད་ ིདཔོན་གྱི་ཚུལ་དང༌། ཕོ་ཉའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ། གཞན་ཡང་གཤིན་རྗེ་མིག་དམར་དང༌། ཏེལ་པ་དང༌། གླང་མགོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས། ལག་ན་གསལ་ཤིང་དང༌། འཁོར་ལོ་དང༌། མདུང་ལ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༥ གཟིངས་ལ་འཕྱར་བ། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༣ གཟིངས་པ་འཕྱར་བ།

112 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ། རེ་རེའང་དགྲ་བོའ་སྲོག་ལེན་ཅིང་གཤིན་རྗེ་ཕོ་རྒྱུད་ ིཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་བ། གཤིན་རྗེ་ཕོ་ཉ་མོ་ནག་མོ་ལྕགས་ཀྱུ་ཐོགས་པ། དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་མོ་ནག་མོ་ཞགས་པ་ཐོགས་པ། གཤིན་རྗེ་དམ་སྲི་མ་ནག་མོ་བེ་ཅོན་ཐོགས་པ། གཤིན་རྗེ་སྲེག་མ་ནག་མོ་མཆེ་བ་ཐོགས་པ། གཞན་ཡང་དུས་མཚན་མ་དང༌། གསོད་པ་མོ་དང་། ནག་མོ་དང༌། ནམ་གྲུ་དང༌། ཤ་ཀ་ལི་དང་། གཤིན་རྗེ་འབེབས་མ་དང༌། གཤིན་རྗེ་མཚན་མོ་ནག་མོ་ལ་སོགས་པ། ལ་ལ་ལྕགས་ཀྱི་དྲེ་རྟ་རྐང་གསུམ་ལ་ཞོན་པ། ལ་ལ་བོང་བུ་གྭ་པ་ལ་ཞོན་པ། ལ་ལ་རླུང་ནག་འཚུབ་མ་ལ་ཞོན་པ། ལ་ལ་ཆུ་བྱ་ནག་མོ་ལ་ཞོན་པ། ལ་ལ་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་དང༌། ལ་ལ་ནད་ཀྱི་རྐྱལ་པ་དང༌། ལ་ལ་མཚོན་གྱི་གྲུ་གུ་དང༌། ལ་ལ་བདུད་ཀྱི་ཁྲམ་ཤིང་དང༌། ལ་ལ་ཤོ་རྡེ་དཀར་ནག་ཐོགས་པ། རེ་རེའང་ནད་བདག་མ་མོ་གཤིན་རྗེ་མོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱཿ སྙིང་ཁར་ཧཱུཾ།
དེ་ནས་ཁ་ལྷོར་བལྟས་ཏེ་རྐང་པ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་གཡས་པའི་མཐིལ་བཞག་ནས་ལངས་པ་རུས་སྦལ་གྱི་
འདུག་སྟངས་སམ། ཡང་ན་འདུག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་ནས་ཁུ་ཚུར་བཅིངས། ཅུང་ཟད་བཀུག་ནས་འཕངས་བསྟོད་དེ་འཕྱར་བ་བེ་ཅོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཏེ། བདག་ཉིད་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་གནས་པ་དང༌། ཤ་ཆེན་གྱི་དུད་པ་དང༌། ཐོད་རྔའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པས། དབྱངས་དང་བཅས་པའམ།

མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ནག་པོའ་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ལྷོ་ཕྱོགས་ ིརིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག །གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་མེད་ལྕགས་མཁར་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས། ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས། ཛཿ འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་སྡོད་མཆོག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཡ་བ་ཏི། །ཕོ་ཉ་མོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་ལས་ལ་སྤྱན་འདྲེན་ན། །གླིང་གི་མཆོག་གྱུར་འཛམ་གླིང་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས། །མཐར་བྱེད་ལྕགས་ཀྱི་ཐོད་མཁར་འབར་བ་ནས། །ལྷོ་སྤྲིན་ནག་པོ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན། །བརྩེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་པའམ།
རྒྱས་པར་སྤྲོ་ན། ཧཱུཾ། འདི་ནས་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་རོལ་ན། །དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲིའི་ཕ་རོལ་
ན། །ཐོད་པ་ལྕགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ན། །ཡི་དྭགས་ཀུན་གྱི་དེད་དཔོན་པོ། །མ་མོ་ཀུན་གྱི་ཚོགས་རྗེ་

ལས་གཤིན་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་རྟོགས། 113

པོ། །གསོན་གཤིན་ཀུན་གྱི་ཟམ་ཁ་པ། །གསོན་པོ་བརྐོ་ལ་འདེབས་པ་པོ། །ཤི་བ་ཀུན་གྱི་གཤེད་བུ་རྗེ། །དགེ་བ་ཅན་གྱི་སྟངས་འཛིན་པ། །སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ཆད་པ་མཁན། །ཉེས་ལེགས་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་པོ། །ཆོས་རྒྱལ་གཤིན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ། །མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་མཐུ་སྟོབས་ཅན། །འཁོར་བཅས་དེང་འདིར་བདག་ལ་དགོངས། །བདག་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པ་པོ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་པོ། །བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བརླན། །རྒྱར་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། །གཟི་བྱིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད། །དོན་ནི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དོན། །ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ལས། །བཀའ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀའ། །ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །ལས་འདི་བསྒོ་ཞིང་གཏད་པར་འདོད། །སྡང་བའི་དགྲ་དང་གནོད་པའི་བགེགས། །འདི་དག་མྱུར་དུ་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་འདྲེན་ན། །དམ་ཚིག་དབང་གིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཡ་མ་རཱ་ཛ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཛ། ཞེས་བརྗོད་པས། ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་ཐོགས་པ་མེད་པར་མདུན་དུ་བྱོན་པར་བསམས་ལ། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿདམ་ཚིག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསམ་མོ།།
རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་རིགས་ལྔ་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་སྤྱན་དྲངས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾ་བཛྲི་བྷཱ་ཝ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་ཧཱུཾ། ཞེས་གསུང་ཞིང་བུམ་པའི་ཆུས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་ལུས་ཐམས་ཅད་གང༌། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་རེ་རེས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར།
དེ་ནས་ལག་པ་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ལས། སྲིན་ལག་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་བརྐྱང་བ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ཁར་

བཞག་སྟེ་བསྟན་ནས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ། ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་འཁོར་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་གླགས་བལྟ་མི་ནུས་པར་བསམ་ཞིང༌། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །དམ་ཚིག་དབང་གིས་འདིར་བརྟན་བཞུགས། །མཆོད་པ་ཚུལ་བཞིན་བཞེས་ནས་ཀྱང༌། །འཕྲིན་ལས་མཛད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ། །ལས་གྲུབ་བར་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ས་མ་ཡ་སྟཾ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པས་བེ་ཅོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས། གཡོན་པས་ཁྲག་ཆང་

114 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བསྲེས་པས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་བཟུང་ལ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཨརྒྷཾ་གསོལ་བས། དམར་གྱི་ཨརྒྷཾ་ཞག་གི་མེ་ཏོག་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན། ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་ཞེས་པས་མཆོད་ཡོན་ཕུལ། ཡང་ལག་པ་གཡས་སྔར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གནས་ཤིང༌། གཡོན་པས་མེ་ཏོག་བླངས་ཏེ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མེ་ཏོག་ཕུལ་བས། མེ་ཏོག་གི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ཏོག་དང་ཁ་བད་དུ་ལྡན་པ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཟུག་པ། བླ་རེ་དང་གདུགས་དང༌། ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ཨརྒྷཾ་གྱི་གནས་སུ་བཛྲ་པུཥྤེ་པཱུ་ཛ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ། ཞེས་པས་མེ་ཏོག་དབུལ། གཡོན་པས་ཤ་ཆེན་གྱི་སྤོས་བཟུང་ལ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཤ་ཆེན་གྱི་བདུག་པ་ཕུལ་བས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མགུལ་དུ་བདུག་པའི་སྤྲིན་བཻཌཱུརྱའི་མདོག་ལྟ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བརྩེགས་པ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །བཛྲ་དྷཱུ་པཾ་པཱུ་ཛ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ། གཡོན་པས་ཞུན་ཆེན་གྱི་མར་མེ་བཟུང་སྟེ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། མར་མེ་ཕུལ་བས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་མུན་པ་འཇོམས་པ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་བ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །བཛྲ་དྷི་པཾ་པཱུ་ཛ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ། གཡོན་པས་དྲི་ཆབ་བཟུང་ལ།གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བྱུག་པ་ཕུལ་བས། ལུས་དང་གནས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་ནས། རེག་ན་བདེ་བའི་རེག་བྱ་དང༌། དྲི་མནམ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་ཚིམ་པར་གྱུར་ཅིག1

།བཛྲ་གནྡྷེ་པཱུ་
ཛ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ། གཡོན་པས་ལྷ་བཤོས་བཟུང་སྟེ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བཤོས་ཕུལ་བས། ཁ་ཟས་དྲི་དང་རོ་དང༌། ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་བདུད་རྩི་དཀར་པོ་དང༌། སེར་པོ་དང༌། སྔོན་པོ་དང་བཅས་པ་ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །བཛྲ་ནཻ་ཝི་ཏེ་པཱུ་ཛ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་ཅིང༌། ཐོད་རྔ་སོགས་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་གཏོར་མ་ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང༌། གཡས་པས་བེ་ཅོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཕྱར་བའམ། ཡང་ན་ལག་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་ཕྱེ་བས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཨོཾ་ཀཱ་ལ་རཱུ་པ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་སརྦ་བི་གྷ་ནན་ཤ་ཏྲུཾ་ཨ་མུ་ཀ་མཱ་ར་ཡ་ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི་ཕཊ། ཅེས་པ་དང༌། ཨོཾ་

1 གཙང་། ཤོག ༥ ན ༤ གྱུར་ཅིག་དང་།

ལས་གཤིན་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་རྟོགས། 115

ཙ་མུ་ཥྜཱི་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་སྦྱར་1བ་ལན་བདུན་བདུན་བརྗོད་ནས། གཏོར་མ་ཕུལ་བས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བར་བསམས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ནང་མཆོད་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། ཨོཾ་ཀཱ་ལ་རཱུ་པ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཨོཾ་ཙ་མུཎྜཱི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཞེས་པས་དབུལ། དེ་ནས་མགོན་པོ་མ་ཧེའི་ཞལ་ཅན་ལ། ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་སྟེང་དུ། ཡ་ལས་ཐོད་དབྱུག་ཡས་མཚན་པའི་མཐར་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་དང༌། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲོ་བོའ་ཞལ་ཅན་ ིལ། ཧཱུཾ་ཡིག་གི་མཐར་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བར་དམིགས་ལ། རང་ཉིད་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། ཨོཾ་ཀཱ་ལ་རཱུ་པ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་བཟླས་པར་བྱའོ།།
དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་བེ་ཅོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཕྱར་གཡོན་ཁུ་ཚུར་ཁ་གྱེན་ལ་བསྟན་ཏེ་སྙིང་ཁའི་ཕྱོགས་སུ་
བཟུང་བ། ཐོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཏེ་བསྐུལ་བའམ། ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བསྟོད་ཅིང་བསྐུལ་བ་ནི། ཧཱུཾ། འཆི་བདག་ནག་པོ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི། །རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ན། །སྲོག་ལ་རྔམས་པའི་གཤིན་རྗེ་ནི། །ནག་པོ་མ་ཧེའི་གདན་སྟེང་དུ། །ཡ་ལས་བྱུང་བའི་དབྱུག་པ་ནི། །ཐོད་པས་མཚན་པ་ལས་བྱུང་བ། །གཏིང་ནས་ཁྲོས་པ་མ་ཧེའི་གདོང། །ཟ་བྱེད་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཙིགས། །ཁྲོས་པའི་སྤྱན་རྩ་དམར་པོ་འཁྲུག །སྐྲ་སེར་སྨ་ར་གྱེན་དུ་བརྫེས། །ལག་གཡོན་ཞགས་པས་དགྲ་བགེགས་འཆིང༌། །གཡས་པ་དབྱུག་པས་རྡུལ་དུ་རློག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེའི་ཚོགས། །མ་མོ་ཆེན་མོ་ཙ་མུཎྜཱི། །རྩེ་གསུམ་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་མཛད་མ། །བྲན་དང་བཅས་པའི་དུས་ལ་བབ། །ཤ་ཆེན་ཁྲག་ཞག་ཆེན་པོ་ཡི། །གཏོར་མ་རྒྱ་མཚོ་མཆོད་པར་བཞེས། །རྒྱལ་བས་བསྒོས་པའི་དམ་ཚིག་ཅན། །སྙིང་རྗེས་དགྲ་བགེགས་མྱུར་དུ་སྒྲོལ། །སྡང་བའི་དགྲ་དང་གནོད་པའི་བགེགས། །བདུད་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས། །ཟུངས་ཤིག་ཆིངས་ཤིག་རྣམ་པར་སྡོམས། །ཁུག་ཅིག་དྲོངས་ཤིག་དབང་དུ་བསྡུས། །སོད་ཅིག་སྐྲོད་ཅིག་རེངས་པར་གྱིས། །ཕྱེ་ཞིག་གནོན་ཅིག་རྨུགས་པར་གྱིས། །ཐུལ་ཞིག་ཆོམས་ཤིག་རྣམ་པར་ཤིག །རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཛོད། །ཅེས་པའམ།
ཧཱུཾ་འཇམ་དཔལ་བཀའ་ཉན་བསྟན་སྲུང་ནི། །དམ་ཅན་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འཇིགས་གཟུགས་ཅན། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །དམར་ལ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༦ སྔར་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལེན་བདུན་

116 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བརྗིད་པའི་སྤྱན་གསུམ་གྱིས། །ཁམས་གསུམ་བགེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཇོམས། །རབ་ཏུ་ཁྲོས་པས་མཆེ་གཙིགས་པས། །དགྲ་བགེགས་ཐལ་བའི་རྡུལ་དུ་རློག །མཐིང་ནག་ཕྱག་མཚན་སྣ་ཚོགས་བསྣམས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རྣམ་ཀུན་སྲུངས། །ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླ་ཡི། །འབྱུང་པོའ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར། །ཁྱད་པར་སྡེ་བརྒྱད་ཚོགས་རྣམས་ཀུན། །དམ་ཅན་ཁྱེད་ཀྱིས་ ིབྲན་དུ་བཀོལ། །དཔལ་ལྡན་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ། །རབ་བརྗིད་1

སྤྲུལ་པའི་ཕོ་ཉ་འཕྲོ། །བརྐྱང་
བསྐུམ་ཚུལ་གྱི་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོ། །དྲག་ལ་བརྔམས་པའི་བཞད་པའི་སྒྲས། །བགེགས་ཚོགས་སྤ་བཀོང་དགྲ་བོ་འཇོམས། །རྣལ་འབྱོར་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་པོའ། །བཀའི་ཉན་བསྟན་བསྲུངས་དཔལ་མགོན་ཏེ། །བསྟན་དགྲ་དམ་ཉམས་སྡིག་ཅན་གྱི། །སྲོག་གཅོད་གཤིན་རྗེ་ནག་པོ་ཆེ། །དཔལ་ལྡན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྤྱན་སྔར། །ཆོས་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ། །བུ་བཞིན་སྐྱོང་བར་ཁས་བླངས་པའི། །དཔལ་མགོན་དམ་ཅན་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་དུས་ལ་བབས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གཉེན་པོ་སྲུངས། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གི་ཆོས་ ིསྒྲུབ་པའི། །རྐྱེན་ངན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བཟློག །ཁྱད་པར་འདི་ལྟར་བཅོལ་བ་ཡི། །འཕྲིན་ལས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་བསྟོད་པའོ།།
ཡང་ན། བརྐྱང་བསྐུམ་ཞབས་ནི་ཅུང་ཟད་བརྡབས་པ་ཙམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གཞིར་
བཅས་རི་རབ་ཤིག་ཤིག་པོར་གྱུར་ཅིང༌། །གཏུམ་དྲག་མ་ཧེའི་ཞལ་ནི་རབ་ཏུ་གདངས་པ་བསྒྲགས་པའི་གད་རྒྱངས་ཆེན་པོས་ས་གསུམ་ཀུན་འགེངས་པ། །རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས་གང་མ་རུངས་འདུལ་ཕྱིར་དྲག་པོའ་སྐུར་བསྟན་བཅོམ་ལྡན་གཤིན་རྗེ་གཤེད། །གང་དེར་ ིགུས་པས་བཏུད་ནས་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་བསྟོད་ཀྱིས་ད་ནི་བགེགས་རྣམས་བག་ཡོད་དུས་ལ་བབ། །རི་བོ་རལ་ཞིང་ཆུ་གཏེར་འཁྲུགས་པ་ལྟ་བུར་འུར་འུར་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆེན་བརྒྱུད་མར་རབ་སྒྲོགས་པ། །དྲག་པོའ་མེ་ལྕེ་གནག་པའི་དུ་བས་འཁྱུད་པའི་ཚོགས་རྣམས་འབུམ་ཕྲག་གློག་ཕྲེང་ ིཆར་སྤྲིན་ནང་འཁྱུགས་བཞིན། །ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་རེག་བྱ་ཚ་བའི་ངར་ལྡན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔའི་ཕྲེང་བ་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བའི་དབུས། །མུན་པ་བྱེ་བས་བྱུགས་ལྟར་གནག་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཆལ་
1 གཙང་། ཤོག ༦ ན ༣ རབ་བརྗེད་ཕུལ་བའི

ལས་གཤིན་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་རྟོགས། 117

ཆིལ་གཡོ་བའི་ཁྲག་ཞག་རྒྱ་མཚོས་གང་བའི་སྟེང༌། །རྟ་བདུན་བདག་པོའ་གདན་ལ་གནོད་བྱེད་ ིནག་པོ་གན་རྐྱལ་བསྐྱེལ་བའི་སྟེང་ན་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་ནི། །མིག་སྨན་ལྟར་གནག་ཐུང་ལ་སྦོམ་པའི་ལུས་ཅན་གཡས་བརྐྱངས་གཡོན་བསྐུམས་ས་ཆེན་གཡོ་བའི་གོམ་སྟབས་ཅན། །སེར་སྐྱའི་རལ་པ་གྱེན་དུ་འཛིངས་པའི་དབུ་ལ་ཐོད་སྐམ་ལྔས་བརྒྱན་དྲག་པོའ་རྡོ་རྗེ་སྤྱི་བོར་འཛིན། །ཁྲག་ ིགིས་སྦགས་པའི་མགོ་རློན་ཕྲེང་བ་མགྲིན་པར་འཕྱང་ཞིང་སྤྱན་གསུམ་བགྲད་པའི་སྡང་མིག་གཡོ་བ་ཅན། །མཆེ་བ་རྣོན་པོ་གཙིགས་པ་བགྲད་པའི་ཞལ་ནས་དབུགས་ཕྲེང་གཡོ་བ་གདུག་པའི་སྦྲུལ་གྱི་ཁ་རླངས་བཞིན། །གཡས་པས་འབར་བའི་གྲི་གུག་བདུད་དཔུང་ཀླད་ལ་འཕྱར་ཞིང་ཁྲག་ལྡན་ཐོད་པ་གཡོན་གྱིས་གཟུང་ལ་རོལ། །སྟག་ལྤགས་སྨད་གཡོགས་བགོས་པའི་གཏུམ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་དེ་བཞིན་དུ། །མ་གཡེལ་མ་གཡེལ་མྱུར་དུ་དྲན་པར་མཛོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་བདག་གིས་གང་ཞིག་བསྒོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབས། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་རྭ་དང་རྨིག་པ་རབ་ཏུ་རྣོ་བའི་མ་ཧེ་དྲག་པོའ་གདན་སྟེང་ན། །དཀར་དང་སེར་དང་ ིདམར་དང་གནག་པའི་གཤིན་རྗེ་ཆེན་པོ་དྲག་ཏུ་ཁྲོས་པའི་མ་ཧེའི་གདོང་པ་ཅན། །བརྐྱང་བསྐུམ་ཞབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འགྱིང་ཞིང་དུར་ཁྲོད་ཆས་ཀྱིས་ལེགས་བརྒྱན་ཞལ་གདངས་མིག་རྩ་ཀུན་ཏུ་དམར། །བགེགས་དཔུང་འཇོམས་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཐོག་ལྟར་བསྔགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་ལས་ཀུན་སྒྲུབས། །མདོར་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་བསྔགས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་ས་སྟེང་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་དེའི། །ཕུན་ཚོགས་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་ཇི་སྲིད་བདག་གིས་མ་མནན་པ། །དེ་སྲིད་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་ནི་གུས་པས་ལྷུར་ལེན་ཆོས་རྒྱལ་གཤིན་རྗེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ལམ་གྱི་ནོར་མཆོག་འཕྲོག་ལ་བརྩོན་པའི་ནག་པོའ་རྩ་ལག་སྡེ་དང་བཅས་པ་གཞོམ་དུ་གསོལ། ། ི ཅེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ། གཤིན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་བྲན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཚེ། བསྟོད་པ་མཛད་པ་འདི་དག་གིས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བར་བྱའོ།།

དེ་ནས་ཨོཾ་ཀཱ་ལ་རཱུ་པ་དགྲ་བགེགས་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཨོཾ་ཙ་མུཎྜཱི་དགྲ་བགེགས་མཱ་ར་ཡ་
ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་ཐལ་མོ་བརྡབ་ཅིང༌། ལས་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་གཏོར་མ་གནོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་

118 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།
རོལ་མོའ་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱལ་ནས་ནང་དུ་འོངས་ཏེ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྗོད་ཅིང་བཟོད་པར་གསོལ་ ིནས། ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བྲིས་སྐུ་སོགས་ལ་བརྟན་བཞུགས་བྱ་བའམ། སྐུ་མེད་ན། ཡ་མ་རཱ་ཛ་བཛྲ་མུཿ ས་གཤེགས་སུ་གསོལ། སྨོན་ལམ་དང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །དམ་ཅན་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མ་ཧེའི་ཞལ་ཅན་ལ། ཙ་མུཎྜཱི་དང་ཡ་བ་ཏི་ལ་སོགས་པ་གཤིན་རྗེ་ཕོ་མོའ་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ་ནི་ཕྱི་སྒྲུབ་དང༌། ཁྲོ་བོའི་ཞལ་ཅན་ལ། མ་ཧེའི་ ིཞལ་ཅན་བཞིས་བསྐོར་བ་ནི། རྗེ་ཉིད་ལ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོས། མངོན་སུམ་དུ་བཀའ་བསྒོ་མཛད་ནས་བྲན་དུ་བསྐོས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་གུས་པས་གཏུགས་པའི་ཞལ་གྱི་མན་ངག་འཛིན་པ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ། དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཉང་སྟོད་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་སྦྱར་བའོ།། །།མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་སྔགས་ཀྱི་
དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བླ་མའི་ཞབས་བཏུད་དེ། །དད་ལྡན་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་
འདོད་ཁྱེད་ལ། །དྲིས་པའི་དོན་རྣམས་ཁོ་བོས་འདིར་བརྗོད་ཀྱིས། །རྟོགས་པར་སླ་བའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་སྤོངས། །ནང་པར་སྔ་དྲོ་གཉིད་སད་མ་ཐག་གི་ཚེ་ལྷ་མོ་བཞིའི་གླུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐུལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་བསྐུལ་བར་མོས་པ་ཇི་བཞིན་བྱ་ཞེས་པ་ནི། ལྡང་བ་ན་གླུས་བསྐུལ་བར་མོས་པ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་བསྡུད་ཚུལ་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་ལྡང་བ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐུལ་བར་མོས་པས་ཆོག་གིས། ཉིན་པར་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ལྟར་རིམ་གྱིས་བསྐུལ་བར་བསྒོམ་མི་དགོས། བསྐུལ་ནས་ཆུ་ལས་ཉ་སྡང་གི་ཚུལ་དུ་འོད་གསལ་བའི་ངང་ལས་ཅིག་ཅར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་བློས་བསྒོམ་པ་ཡིན། བློ་ལ་གསལ་ན་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས། མི་གསལ་བ་གསལ་བའི་རྐྱེན་དུ་ངག་ཏུ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད། འདི་ལོངས་སྤྲུལ་གང་གི་ལམ་བྱེད་ཡིན་ཅེས་པས། བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལམ་བྱེད་ཇི་བཞིན་མེད་པས། གཉིད་སད་པ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་ལངས་པ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ལངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལམ་བྱེད་ཙམ་མ་གཏོགས་ལོངས་སྐུ་དང་དེས་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལམ་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞག་དཀའ། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ་དང༌། རིགས་མཚུངས་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་ལམ་བྱེད་ཙམ་དུ་བཞག་ཀྱང་རུང༌། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ཁོ་བོས་ཡི་གེར་ཟུར་དུ་བྱས་ཡོད་པས་དེ་བལྟས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཁྲིད་ཡིག་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། སྟོང་པ་ཉིད་སྐབས་དེར་སྔོན་ནས་ཅུང་ཟད་རེ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་རེའི་ནང་དུ་ལྟ་བ་ཐེབས་

120 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རེའང་མ་བསྐྱངས་པའི་ལྟུང་བ་ཁེགས་པའི་བྱ་བ་ཙམ་བྱེད་པར་ནུས། ཆོས་ཀྱི་1

བདག་འཛིན་གྱི་
གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཅིག་འདོད་ན་དེ་འདྲས་མི་ཆོག །ལྟ་བའི་གོ་བ་རགས་པ་དྲན་ཙམ་མིན་པར། དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་དག་པར་བརྡར་ཤ་བཅད་ནས། མྱོང་བ་སྣ་ཟིན་ཙམ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཆིག་དྲིལ་དུ་བསྐྱངས་ཏེ། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ཤིང༌། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བའི་རྩིས་ཟིན་པའི་དྲན་ཤེས་ནར་མར་འབད་པས་བསྟེན་པ་ཞིག་སྔགས་མཚན་ཉིད་གང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་མེད་མི་རུང་གི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིད་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣང་བ་གང་ཤར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ཅིག་ལེགས་པར་སྦྱངས་དགོས་པ་ཡིན། ཅུང་ཟད་དྲན་ཙམ་རེས་ག་ལ་ཆོག།སྭ་བྷཱ་ཝས་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་དམིགས་རྣམ་
བརྟེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཇོག་གིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་མིན། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་དང༌། ཡང་ཐུན་བཞིར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ་པའི་ཐུན་མཚམས་སུ་ལྟ་བའི་མྱོང་བ་བོགས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་བར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ། སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་དཔྱད་བསྒོམ་དང་འཇོག་བསྒོམ་སོགས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་དྲན་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོན་འོང་བ་ཡིན། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བཟླས་པ་གཙོ་བོར་ཐུན་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཐུན་མགོ་ལ་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཙམ་མ་གཏོགས། དགོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བཞེད་པས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང༌། ལྟུང་བ་འཕེལ་བ་འགོག་པ་དང། སྔར་ཡོད་བྱང་2

བའི་

ཕྱིར་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས་པ་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ངེས་པོ་མི་འོང་བར་སྣང་ན་ཚིག་རིགས་རང་རང་གི་གང་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་ལ་

1 གཙང་། ཤོག ༢ ན ༤ ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་
2 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༢ བ ༦ སྔར་ཡོད་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་

སྔགས་ཀྱི་དྲིས་ལན། 121

སྡོམ་སེམས་བྱེད་པའི་ཚེ་སྡོམ་ཚིག་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རིགས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་མ་བྱས་ན་བསླབ་བྱ་རྣམས་ངེས་པོ་མི་འོང་བར་སྣང་ན་ཚིག་རིས་ཐར་ཆགས་1

ཡིད་ལ་བཤར་ནས་དེའི་རིམ་བཞིན་དོན་
ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་སྡོམ་སེམས་བྱ། ཚིག་རིས་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་ཚང་བར་དྲན་པར་ནུས་པ་བྱང་ནས། ཚིག་རིས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །ཡིད་ལ་ཤར་མི་ཤེས་པའི་ལས་དང་པོ་2

ཡིན་ན་མ་གཏོགས་
སྡོམ་ཚིག་སོགས་ངག་ཏུ་བཤར་3

མི་དགོས། དགེ་སློང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་
འབྱོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟོད་དབྱངས་དང༌། རོལ་མོ་དང་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱི་དུས་དྲན་གྱི་ཐུན་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐུན་མཇུག་བར་དུ། དུས་གཅིག་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོག་གི །ཐེབས་རེ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་མི་དགོས། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་དེ་ཉིད་དྲན་པ་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ། སྡོམ་པ་སོ་སོའ་བཅས་པ་རིགས་ཐ་དད་ཡིན། སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ ིཔ་རྣམས་ཉིན་མོ་ཐུན་གསུམ་དང་མཚན་མོ་ཐུན་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཐུན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐེབས་རེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཐུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལན་དྲུག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གྲངས་ཀྱི་རྩིས་འགྲིག་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དྲུག་ཏུ། །ཞེས་པའི་དུས་དྲུག་པོ་ངོས་བཟུང་འབྲུ་མནན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་མོད། ཇི་ལྟར་དྲིས་པ་དག་ལ་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
ཁྱོད་ཀྱིས་དྲིས་པ་འདིའམ་འདི་འདྲའི་རིགས་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་རྟོགས་པར་ཤིན་
ཏུ་སླ། འོན་ཀྱང་སྙིང་ནས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །འདི་དག་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྗེས་ཡི་རང༌། །རྩེ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བའི་བརྩོན་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་མོའ་ཉམས་ལེན་མཛད་ ིཔ་རྣམས། །ཐོག་མར་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས། །དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས་པ་གཅེས་པའི་སྒོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །ཁོལ་འདོན་མིན་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས། །ལེགས་པར་ངེས་པའི་གོ་བ་མ་ཆགས་ན། །ཉམས་ལེན་གཞི་རྩ་བྲལ་བ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས། །ཚིམ་པར་མི་བྱ་རྒྱུད་ལ་འགེལ་འདོད་ན། །ཤིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༢ ཐར་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བཤར་ནས་ གཙང་། ཤོག ༢ བ ༧ ཐར་ཆགས་ཡིད་ལ་བཤད་ནས་
2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༣ དང་པོ་པ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་
3 གཙང་། ཤོག ༣ ན ༡ ངག་ཏུ་ཤར་མི་དགོས་

122 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཏུ་ཕྲ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །ཆེས་ཆེར་རྙེད་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་པ། །ལམ་གྱི་གནད་མཆོག་དུ་མའི་ངེས་པ་ནི། །ཡུན་རིང་བླ་མ་བསྟེན་ལས་ལེགས་དྲངས་ཤིང༌། །དང་པོར་བསྐྱེད་དང་སྐྱེས་པ་བོགས་འབྱིན་དང༌། །ཕྱི་ནང་མི་མཐུན་བགེགས་རྣམས་སེལ་བ་ལ། །ལེགས་པར་བྱང་བའི་བླ་མའི་མན་ངག་གིས། །རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་དམིགས་པའི་གནད་རྣམས་ལ། །གདམས་ངག་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་གདེངས་ལྡན་པས། །ཚེ་འདིའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུན་བཅད་དེ། །དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒྱིད་ལུག་མི་འགྱུར་བའི། །བརྩོན་པ་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་བསྟེན་པར་འཚལ། །དེ་ལྟ་ལགས་ ིན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས། །རྨད་བྱུང་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟབ་མོའ་རིམ་གཉིས་ལ། །རྩེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་བསམ་པ་བཟང༌། །ཞེས་ ིའབོད་པ་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་སྨྲས་པའོ།། །།མངྒལཾ།། །།

༄༅། །མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཞུགས་སོ་བི་ཛ་ཧ་ར།

༄༅། །བླ་མ་དང་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་
མགོན་པོའ་བསྙེན་བསྒྲུབ་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གཏོར་མ་ལ་རག་ལས། ཐུགས་དམ་གཏོར་མས་ ིབསྐོང༌། འཕྲིན་ལས་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་ལས་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མའི་གནད་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སྒྲུབ་ཁང་ངམ། མགོན་ཁང་ལ་སོགས་པར་དུས་རྟག་ཏུ་འཇོག་པའི་གཏོར་མ་ལ་རྟག་གཏོར་ཞེས་ཟེར། ལོའམ་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བཞག་ནས། ལོ་ཟད་ཟླ་ཟད་ཀྱི་ཉི་ཤ་དགུ་ལྟ་བུའམ། རང་གནས་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་དུས་དེ་དག་ཏུ་ཕུལ་ཏེ་གཏོར་མ་བསྡུད་པ་ནི། རྟེན་གཏོར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ད་ལྟ་འཛིན་གཏོར་ཞེས་གྲགས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །ནུབ་རེ་བཞིན་གསར་དུ་བཅས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་འབུལ་བ་ནི་རྒྱུན་གཏོར་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། འཕྲལ་གཏོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡར་ངོའ་ཚེས་བརྒྱད་དམ་བཅུ་བཞིའམ། ིབཅོ་ལྔའམ། མར་ངོའ་ཉི་ིཤ་དགུ་ལྟ་བུ་ལ། གཏོར་མ་གསར་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བར་བཤམས་ཏེ་རྒྱས་པར་ཕུལ་ནས་དུས་དེའི་ནུབ་ཉིད་ལ་གཏོང་བ་ནི་དུས་གཏོར་ཞེས་ཟེར་རོ།།
དེ་ཡང༌། རྣམ་སྲས་ལྟ་བུ་ལ་ཡར་ངོའ་ཚེས་བརྒྱད་དང༌། བཅོ་ལྔ་ངེས་བཟུང་དུ་གལ་ཆེ། ིཞལ་བཞི་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཡར་ངོའ་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི། མར་ངོའི་ཉི་ིཤ་དགུ་གསུམ་པོ་གལ་ཆེ་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་མགོན་པོ་འདི་དང༌། གུར་མགོན་ལ་སོགས་པ་ལ་མར་ངོའ་ཉི་ིཤ་དགུ་ལྷག་པར་གལ་ཆེ་ལ། མགོན་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བར་འདོད་ན། ཡར་ངོའ་བརྒྱད་དང༌། བཅོ་ ིལྔ་ལ་ཡང་དུས་གཏོར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ནད་དང་དགྲ་བགེགས་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། གཏོར་མ་གསར་དུ་བཤམས་ཏེ་ཕུལ་ནས། དུས་དེའི་ཚེ་ཉིད་གཏོང་བ་ལ། བློ་བུར་ལས་བཅོལ་གྱི་གཏོར་མ་ཞེས་ཟེར། གཏོར་མ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བར་བཤམས་ཏེ། ཞག་རེ་ལ་ཐུན་དྲུག་དྲུག་ཏུ་གསོས་ཤིང༌། དྲུག་དྲུག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། ལས་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་ཐེབས་ཅིག་ཀྱང་མི་འབུལ་ཞིང། མི་བསྔོ་བར་བཞག་ནས། ཞག་རེ་ལ་འཕྲལ་གཏོར་

124 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཐུན་དྲུག་ཏུ་འབུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། ལས་འདི་དང་འདི་སྒྲུབས་ཤིག །ལས་དེ་དང་དེ་བསྒྲུབ་པ་ན། གཏོར་མ་ཆེན་པོ་འདི་འབུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་ནས་གཏོར་མ་གཏའ་འམ། གཏེད་1

པར་འཛིན་པ་
ནི། གཏའ་གཏོར་ཞེས་ཟེར། ལས་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བྱུང་ན། གཏོར་མ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གཏང་རག་གི་ཚུལ་དུ་འབུལ་བ་ཡིན་ནོ།།
མགོན་པོ་ལྕམ་དྲལ་གཉིས་ཀ་ལ་གཏོར་མ་རེ་རེ། ཐུན་གྱི་མཐར་གསར་དུ་བཤམས་ཤིང་
ཕུལ་ནས། ཡབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནུབ་མོ་གཏོང༌། ཡུམ་གྱི་དེ་སྔ་དྲོ་གཏོང་བ་ལ་ཐུན་གཏོར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་གུར་མགོན་དང་ཞལ་བཞི་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། མགོན་པོ་འདི་ལ་དེ་མི་དགོས་སོ། །གཏོར་མ་ཆེན་པོ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཏོར་ཆུང་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བསྟབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞག་གྲངས་ཅི་རིགས་པར་བྱས། དེ་ནས་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བ་ཞག་གསུམ་མམ། བདུན་ནམ། དགུ་འམ། བཅུ་གསུམ་མམ། བཅོ་ལྔའམ། ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་གཏོར་སྒྲུབ་དང༌། གཏོར་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ། གཏོར་ཆུང་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞག་གྲངས་ཅི་རིགས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་གཏོར་མ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཁྱེར་ནས་བརྡེབ་གཏོར་དུ་བྱེད་པ་ནི་གཏོར་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་ཏུ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན་གཏོར་མ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ཁྱད་པར་མགོན་པོ་འདིའི་ལུགས་ལ་གཏོར་སྒྲུབ་དང༌། གཏོར་ཆེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། དེ་མ་ཤེས་ན་གཏོར་སྒྲུབ་བྱེད་པ་སྐད་ཟེར་ནས། གཏོར་ཆོག་དཀྱུས་མས་གཏོར་མ་ཞག་རེ་ལ་ལན་ཁ་ཡར་རེ་བསྔོ་བ་དང༌། བསྟོད་པ་གང་ཤེས་རེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཅི་ཡང་བྱ་རྒྱུ་མེད་པར། མཐར་དངོས་གྲུབ་ཏུ་ལེན་རྒྱུའི་གཏོར་མ་དེ་ཉིད་ཕྱིར་ཁྱེར་ནས་བརྡེབས་པ་ལ་སོགས་པ་ནོར་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བློ་ལྟོས་འཆའ་དགོས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་དང་དགྲ་བགེགས་ཐུལ་བ་གང་ཡང་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མཚུངས་པ་ཙམ་སྙིང་པོར་ཟད་པ་ཡིན་ནོ།།
རྟག་གཏོར2

་དང༌། གཏའ་གཏོར་ཡང་ཡི་གེའི་བརྡ་ནོར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་

1 གཙང་། ཤོག ༢ ན ༥ གཏེ་མར་འཛིན་པ་ནི།
2 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༦ རྟག་གཏོང་དང་། གཏའ་གཏོང་ཡང་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 125

པ་དུ་མ་འབྱུང་བར་སྣང་ཞིང༌། དེང་སང་ཕལ་ཆེར་ལ་གཏོར་མའི་རྣམ་དབྱེའི་མིང་ཡང་མི་སྣང་ངོ༌། །དེ་ལ་རྟག་གཏོར་ནི། མར་གསར་རྙིང་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་རྩེག་ཆོད་པར་བསྐོལ་བ་ཚགས་ལ་བཙགས་ཤིང༌། རྩིགས་དང་ལྷད་མེད་པར་བཏོན་པས། ཤས་ཆེར་ཁུ་བ་བྱས་པ་ལ། ཆང་གར་
མ་1
བདུད་རྩི་རིལ་བུ་བཏབ་པའམ་མར་གྱི་བཞི་ཆ་ཙམ་དང༌། གྲི་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་ཁྲག་སྣའང་ཅུང་ཟད་བསྲེས་པ་ལ་སྨན་སྣ། འབྲུ་སྣ། རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེ་མར་བྱས་ཏེ་བཏབ་ནས། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ནས་སྦུན་2

སོགས་དང་རྡོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ནས་ནག་པོ་རྗེན་བཏགས་བྱས་པའི་
རྩམ་པ་དང༌། འཚགས་པ་འདྲེས་ངེས་པར་བསྣོལ་ཏེ། ཟན་ཧ་ཅང་སྐ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཏོར་མ་དཔལ་བཤོས་ཟུར་གསུམ་སྙིང་པོ་མ་མཐའ་རྩེ་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་ཡོད་པ་ལ་མཐེབ་དཀྱུས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་གྲངས་ཚང་བ་བཅད་ཁམ་3

ཕྱིར་བསྟན་པས་ཕྱི་མཐའ་བསྐོར་ནས་རིན་པོ་ཆེའམ། ཤིང་ལ་
སོགས་པ་ལས་བྱས་པས་སྣོད་ཁེངས་ཤིང་སྣོད་ཀྱི་ཁ་ལས་ཕྱིར་མ་ཐལ་བ། མཐེབ་ཀྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱར་མཚམས་ཚགས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་བྱའོ།།
མར་ཞུ་བས་ཁུ་བ་བྱས་པས་གཏོར་མ་ལོ་ཇི་ཙམ་སོང་ཡང་གཏོར་མ་རུལ་མི་འགྲོ་ཞིང་
སེམས་ཅན་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་གཏོར་མའི་རྫས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆང་ནི་གཏོར་མའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ། བདུད་རྩི་ལྔས་མགོན་པོ་ཚིམ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་མྱུར། གྲི་ཁྲག་སོགས་ཀྱིས་རྣོ་ཞིང་དྲག་པོའ་ལས་མྱུར། སྨན་ལྔས་གནས་དེར་ནད་ཉུང༌། འབྲུ་ལྔ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལྔས་ཟས་ ིདང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ། གཏོར་མས་སྣོད་མ་ཁེངས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་དཀའ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད། སྣོད་ལས་ཕྱིར་ཐལ་ན་འཁོར་དང་རྟ་ཕྱུགས་སོགས་ལ་གཟན་པར་འགྱུར་བས་ལེགས་པར་བློ་ཞིབ་པ་དང༌། གཏོར་མ་གང་ལ་ཡང་ཁ་རླངས་དང་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང་མཆིལ་མ་འཐོར་སོགས་ཡེ་མ་ཤོར་བ་གལ་ཆེའོ།།
དེ་ནས་གཏོར་མ་དེ་སྟག་གི་པགས་པ་སྡེར་བཞི་དང༌། རྔ་མ་སོགས་ཚང་ཞིང་མ་ཉམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༢ ཆང་གར་མར་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༢ ནས་སྦུར་སོགས་
3 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༤ བཅད་ཁ་ཕྱིར་བསྟན་པས་

126 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པའམ། ཡོད་ན་སྐྱེས་པ་གྲིར་བསད་པའི་གཡང་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁྲི་སྟེགས་མཐོན་པོ་ལ་བཀབ་པའི་སྟེང་དུ་འབྲུ་སྣ་དུ་མ་ལ། ཨ་རུ་ར་གསེར་མདོག་དང༌། དབང་པོ་ལག་པ་བཟང་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བསྲེས་པའི་ཕུང་པོ་སྤུངས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག །ཤ་ཆེན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བརྒྱན། གཏོར་མ་དེ་ལ་ནང་བརྟེན་གྱི་མན་ངག་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་མདའ་དར་ལ་གསང་བའི་རྟེན་གྱི་མན་ངག་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་གྲི་སྙིང་དར་ནག་གིས་དྲིལ་བ་དང༌། མེ་ལོང་དང་མགོན་པོའ་སྐུ་ཙཀ་ལི་རྣམས་བཏགས་ལ་བཙུགས། དེའི་སྟེང་ནས་དར་ནག་གི་གུར་ ིཆེན་པོ་ཕུག་གཏོར་མ་དེའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་མགོན་པོའ་བྲིས་སྐུའམ། ལྡེར་སྐུ་སོགས་མན་ངག་ ིལྟར་བཞེངས་ཤིང་རབ་གནས་ལེགས་པར་བྱས་པ། གཏོར་མ་ལས་སྐུ་སྐེད་པ་ཡན་ཆད་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བ། གཏོར་མ་ལ་སྤྱན་ཧྲིག་གིས་གཟིགས་པ་ལྟར་བཞུགས་སུ་གསོལ། གཞན་ཡང་བླ་རེ་དང། དར་ནག་གི་འཕེན་དང༌། ཁྲག་གི་ཨརྒྷཾ། དབང་པོའ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ ིརྫས་དུ་མ་རྣམ་པར་བཀོད་དོ།།
རྟག་གཏོར་དེའི་མདུན་རོལ་དུ་རྒྱུན་གཏོར་རམ། རྟེན་གཏོར་ལེགས་པར་བཤམས་
ཏེ། སྒྲུབ་པ་པོ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་གཏོར་མ་དང༌། མཆོད་རྫས་དང༌། དམ་རྫས་རྣམས་ལ་གཏོར་ནས། ཐོག་མར་མཆོད་རྫས་1

དམ་རྫས་

རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དེ་ནས་མདུན་གྱི་རྟག་གཏོར་དང༌། རྒྱུན་གཏོར་གཉིས་ཀ་བསངས་སྦྱངས། བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྒྱས་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་གཏོར་ལ་གཟུངས་ཐག་བཏགས་པ་ནས། ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཁ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་བཀུག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གཏོར་མ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ། ངག་བཅད་ནས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧ་ཧོཿཧྲཱིཿཅེས་ལན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླས་པར་བྱའོ།།
འདི་མན་ཆད་དུ་ནམ་ཡང་རྟག་གཏོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྒྲུལ་མི་ཉན། གསོ་བའི་དུས་མིན་
པ་མི་རེག །དམ་ཚིག་དང་མི་ལྡན་པ་དང༌། རྗེས་གནང་མ་ཐོབ་པ་དང༌། ཆོས་སྐྱོང་མི་གཅིག་པ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༡ མཆོས་རྫས་དང་དམ་རྫས་རྣམས་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 127

སོགས་ལ་གཏན་ནས་མི་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་མགོན་པོའ་སྐུ་དང༌། རྟག་གཏོར་གཉིས་ ིཀ་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པར་བྱས། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་མགོན་པོའ་སྐུ་ིདང༌། རྟག་གཏོར་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟིམ། མཆོད་པ། གསོལ་འདེབས། ཡིག་བརྒྱ། བཤགས་པ། བཟླས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་རྒྱུན་གཏོར་རམ་འཛིན་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ། མདུན་གྱི་སྐུ་དང༌། རྟག་གཏོར་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབུལ། གཙང་ཞིང་གཙང་མར་སྦྱར་བའི་གཏོར་རྫོངས་བྱ། སྤོས་སྦྱོར་ནར་མར་བསྲེག །བསྟོད་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱ། སྨོན་ལམ་བཏབ། ནོངས་པ་བཟོད་གསོལ་བྱ། ཡེ་ཤེས་པ་སྐུ་དང༌། རྟག་གཏོར་ལ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང༌། སུ་པྲ་ཏིཥྛ་བརྗོད་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར། ཁྱུང་པོས་མཛད་པའི་བཀྲ་ཤིས་བཀའ་རྒྱ་མ་དང༌། གཞན་ཡང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལོ་དང་མི་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་ཡིན་ཀྱང་གཏོར་མ་དེ་ནུབ་རེ་བཞིན་སྔར་གྱི་རྫས་དང་འདྲ་བས་མཐེབ་ཀྱུ་རེ་རེས་གསོ་བར་བྱ་ཞིང༌། ནུབ་རེ་བཞིན་དེ་ལ་གཏོར་མའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་བྱེད་པར། དེ་དང་མདུན་གྱི་མགོན་པོའ་སྐུ་གཉིས་ཀ་མགོན་པོར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ལ་རྒྱུན་གཏོར་སོགས་ ིའབུལ་བ་ན་བརྟན་བཞུགས་དང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བར་ནུབ་རེ་བཞིན་ཅིས་ཀྱང་མ་ཆག་པར་སྔར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མདུན་གྱི་མགོན་པོའ་སྐུ་དང༌། ིརྟག་གཏོར་གཉིས་ཀ་མགོན་པོར་དངོས་སུ་མོས་ནས། རང་ཡི་དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྔགས་ཕྲེང་གྲི་གུག་གི་ཕྲེང་བའམ་མའི་ཆུན་པོ་ལྟ་བུར། དེ་གཉིས་ཀ་དང་རང་གི་ཞལ་ནས་ཞལ་དུ། ལྟེ་བ་ནས་ལྟེ་བར་འཁོར་བར་བསམས་ལ་བཟླས་པ་བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་འཇོག་པའི་གཏོར་མ་ལྷར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མན་ངག་ཆེས་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ།།
གལ་ཏེ་བསྟན་པ་འཇིག་པ་ལ་ཐུག་པའམ། དགོན་གནས་དེ་གཉིས་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་
གནོད་པས་འཇིག་པ་ལ་ཐུག་པའམ། དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་སྐུ་དགྲ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་བྱུང་ན། རྟག་གཏོར་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཟོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྙེན་བསྒྲུབ་ཚད་དུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་མ་ཐོབ་ཅིང༌། ཡི་དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོའ་གདེང་དང་ལྡན་པ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་ ིསྔགས་པས། རྟག་གཏོར་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་གསོས་ཏེ། མགོན་པོར་བསྐྱེད་པ་སོགས་གོང་

128 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལྟར་བྱས་ནས་མདུན་དུ་གཏོར་ཆུང་བཤམས་པ་རྣམས་བསྒྲལ་བའི་ལས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ། གཏོར་ཆེན་གྱི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། བསྟོད་བསྐུལ་རྣམས་ཚར་བ་དང་རྟག་གཏོར་གྱི་མགོན་པོ་མདུན་གྱི་མགོན་པོའ་སྐུ་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཐུགས་ཁར་ ིགཤེགས་སུ་གསོལ་ནས། དེ་མན་ཆད་གཏོར་ཆེན་གྱི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། དགྲ་ཕྱོགས་སུ་ཁྱེར་ཏེ་ཟོར་དུ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ནུབ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ལ། སྔར་གྱི་རྟག་གཏོར་དེའི་ཤལ་དུ། རྟག་གཏོར་གསར་བ་སྔར་ལས་མི་ངན་ཞིང་མི་ཆུང་བ་བཤམས་ནས། ཆོ་ག་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། བསྐང་བཤགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང་གྲུབ་ན་མགོན་པོའ་སྐུ་དང་རྟག་གཏོར་ལ་གཟུངས་ཐག་བཏགས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟུང་ཏེ། ིཡིག་བརྒྱ་འབུམ་གཏེར་ལ་སོགས་པའི་བཟླས་པ་བྱའོ། །འདི་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ནུས་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང༌། མགོན་པོ་ལེགས་པར་བཅུན་པ་ཡིན་ན་གཏོར་མའི་མགོན་པོ་གཤེགས་སུ་མི་གསོལ་བར་གཏོར་མ་ལྷར་བསྒྲུབས་ཤིང་ལྷར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཟོར་དུ་འཕངས་ན་ཐོག་ལྟར། གང་ལ་འཕངས་པ་རྡུལ་དུ་རློག་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་སུ་རུང་རུང་གིས་བྱས་ན་མགོན་པོ་རང་ལ་སྡོག་ཉན་ཤིན་ཏུ་ཆེའི་ཞེས་གསུང་ངོ༌།།
འཛིན་གཏོར་རམ་རྟེན་གཏོར་ནི། ནས་ནག་རྗེན་བཏགས་ཀྱི་གཏོར་མ་འཆའ་བ་དང༌།
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌། ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་གཏོར་ཆོག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་གཏོར་མ་བཅསཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནས་བཟུང་ཏེ། ལོའམ་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་གཏོར་མ་སྐྱོང་གི་བར་དུ། གཏོར་མ་མི་བསྒུལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ལ། གཏོར་མ་ཐོག་མར་འབུལ་བའི་ཚེ། མགོན་པོ་གཏོར་མའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་གཏོར་མ་མཐར་སྐྱོང་གི་བར་དུ་མགོན་པོ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང༌། བྲིས་སྐུ་སོགས་ལ་བསྟིམ་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་ནུབ་རེ་བཞིན་དམ་ཚིག་པ་གསལ་གདབ་པ། ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམ་པ་ཐེབས་རེ་བྱེད། གཏོར་མ་ཕུལ་ཞིང་བསྟོད་བསྐུལ་སོགས་ཚར་བ་ན། མགོན་པོའ་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་ཧཱུཾ་མཐིང་ཁ་ཅིག་ཆད་བྱུང་སྟེ་གཏོར་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་གཏོར་མའི་ ིནང་གི་དབུས་ན་འོད་འབར་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཡོད་པར་བསམ་སྟེ། སྐབས་སྐབས་སུ་ཡིད་ལ་དྲན་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 129

ཙམ་དྲན་ཙམ་བྱ། འདི་ལ་བདག་དང༌། གནས་དང༌། གཏོར་མ་དང༌། འཁོར་བསྲུང་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་གསུངས། ནུབ་1

ཕྱི་མ་བཟླས་པ་ཚར་ནས་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་སྔོན་
ཙམ་དུ་ཧཱུཾ་དེ་གཏོར་མ་ལས་ཐོན་པ་མདུན་གྱི་མགོན་པོའ་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལ་བསྟིམ། ཡང་བསྟོད་ ིབསྐུལ་ཟིན་པ་དང་སྔར་ལྟར་གཏོར་མའི་ནང་དུ་བབས། མཐར་གཏོར་མ་སྐྱོང་བ་ན་གཙོ་བོ་མགོན་པོའ་གཏོར་མ་རང་ཡང་ཐོག་ཁར་ཁྱེར་ནས། ཆང་གིས་བྲན་ཏེ། མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཤར་ལྷོ་ ིནས་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་ནས་གཏོར་མ་བཞེས་པར་བསམ་ལ། རོལ་མོའ་སྒྲ་དང་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའམ། དྲིལ་བུ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྤྱི་ ིབཏབ་ཀྱིས་ཕུལ་ནས་བསྐྱང་2

བར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤ་དགུ་ལ་སོགས་པའི་དུས་གཏོར་ཀྱང་བསྐྱང་བའི་
ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་དེ། གཏོར་མ་ཕྱིར་སྐྱོང་བའི་ཚེ། ནུབ་མོ་ཡིན་ན། གྲིབ་གནོན་གྱི་གདོན་བསྲུང་བའི་ཆེད་དུ་དཔལ་འབར་བཙུགས། ཉིན་མོ་ཡིན་ན་མེད་ཀྱང་རུང་གསུངས། གཏོར་མ་བསྐྱང་ཚར་ནས་ནང་དུ་སླེབ་པ་ན་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་དང་བཟོད་གསོལ། སྨོན་ལམ་བྱས་ནས་མདུན་གྱི་མགོན་པོ་དེ་བྲིས་སྐུ་སོགས་ཡོད་ན་བརྟན་བཞུགས་བྱ། མེད་ན་རང་གནས་སུ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བཀྲ་ཤིས་བྱའོ། །དུས་གཏོར་ལ་ཡང་མཇུག་ཆོག་ཚུལ་འདི་ཉིད་དོ། །རྒྱུན་གཏོར་ཞེས་ཀྱང་བྱ། འཕྲལ་གཏོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཏོར་ཆོག་དཀྱུས་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། གཏོར་མ་ཕྱིར་བཏོན་ནས་སྐྱོང་བ་སོགས་མི་བྱེད། མཇུག་ཆོག་ཟིན་པ་དང་གཏོར་མ་བསྡུད་པ་ཡིན་ནོ།།
བློ་བུར་དུ་ལས་འཆོལ་བའི་གཏོར་མ་ནི། ནད་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཆེད་
ཡིན་ན། དུས་གཏོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ། གཙང་ཞིང་གཙང་མར་སྦྱར་བའི་གཏོར་རྫོངས་ཀྱི་ཚེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ནས་སྨོས་ཏེ་ལས་འཆོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྡེབ་གཏོར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གཏོར་མ་བསྔོ་ཐབས་གཅིག་ལས་མི་བྱེད་ཀྱང༌། གཏོར་ཆུང་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་དང་དམིགས་པ་དང་ཕྱིར་ཁྱེར་ནས་འཕེན་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གཏོར་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དུས་གཏོར་ནི། མཆོད་གཏོར་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༥ ཐུན་ཕྱི་མར་བཟླས་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༡ ཕུལ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།

130 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྤྱན་གཟིགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བར་གསར་པ་བཤམ་ནས་ཆོ་ག་གཏོར་ཆོག་དཀྱུས་མ་དང་འདྲ་བ་ལ། མཆོད་འབུལ་དང་བསྟོད་བསྐུལ་དང་གཙང་ཞིང་གཙང་མར་སྦྱར་བའི་གཏོར་རྫོངས་རྣམས་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱ་སྟེ། གཏོར་མ་ཐོག་ཁར་བསྐྱངས་པ་དང་མཇུག་ཆོག་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
༈ ད་ནི་གཏོར་སྒྲུབ་དང༌། གཏོར་ཆེན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་
གཏོར་སྒྲུབ་དང༌། གཏོར་ཆེན་གྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོ་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་དང་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱེད། གཏོར་ཆེན་ནི་དགྲ་བགེགས་ལ་དྲག་ལས་བྱ་བ་དང༌། རྦོད་གཏོང་བྱད་ཁ་བཟློག་པ་དང༌། ནད་ཡམས་དྲག་པོ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་དེ། མདོར་ན་ཞི་རྒྱས་དབང་གསུམ་ལ་གཏོར་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང༌། དྲག་པོ་ལ་གཏོར་ཆེན་བྱེད་པ་གཙོ་ཆེའོ། །དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གཏོར་མའི་བཤམ་ཚུལ་མི་འདྲ། འབུལ་བའི་དམིགས་པ་མི་འདྲ། བཟླས་པའི་སྔགས་མི་འདྲ། འཕྲིན་ལས་འཆོལ་ཚུལ་སོགས་མི་འདྲ། མཐར་གཏོང་བའི་ཚུལ་མི་འདྲ།
དེ་ལ་གཏོར་སྒྲུབ་1

བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། དང་པོར་གནས་ཁང་སོགས་བརྒྱན་ཅིང་མཆོད་
གཏོར་བཤམས་ཚུལ། དེ་ནས་ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིང་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ། མཐར་གཏོར་མ་གཏོང་བ་དང་རྗེས་ཆོག་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ཁང་གཙང་ཞིང་མཚམས་དམ་པར་བཅད། སྔོན་དུ་ཆག་ཆག་དང་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང༌། ཡོལ་བ་བླ་རེ་སྤྱན་གཟིགས་སོགས་ཅི་འབྱོར་པ་བཀོད་པ་ལེགས་པར་བཤམས། དྲི་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བྱུགས་པའི་ས་ལ་ཁྲུ་གང༌། ཟླུམ་པོར་བསྐོར་ནས། དེའི་ནང་དུ་ཟླུམ་པོ་གཉིས་བསྐོར་བ་མུ་ཁྱུད་དེའི་ནང་ནས་གྲུ་གསུམ་མཐིང་ནག་རྩེ་མོ་ཕར་བསྟན་པ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་གྲི་གུག་ཡུ་བ་ལ་ཧཱུཾ་མཐིང་ནག་གིས་མཚན་པ་དང༌། ཟླུམ་པོའ་ཕྱི་རོལ་གྲུ་བཞིར་བཅད་ ིཔས་ཕྱོགས་མདོག །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུར་ཁྲོད་ཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བྲི། ཟླུམ་པོ་ལྗང་ཀུ།

1 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༡ དེ་ལ་གཏོར་སྒྲུབ་བྱ་བའི་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 131

དེའི་མུ་ཁྱུད་སྔོན་པོར་བྱ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཞལ་རང་ལ་དྲང་ཐད་དུ་གཟིགས་པ་1

ལ་མགོན་པོའ་བྲིས་ ིསྐུ་དགྲམ་མོ། །གཏོར་མའི་སྣོད་ཟངས་གཞོང་ལ་སོགས་པ་གས་ཆག་བུག་པ་ལྷན་པ་སོགས་ཡེ་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་གཙང་བའི་ནང་དུ་ནས་ནག་རྗེན་བཏགས་ལས་བྱས་པའི་དཔལ་བཤོས་ཁྲུ་གང་ལས་མི་ཆུང་བ་མཐེབ་ཀྱུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་གྲངས་ཚང་བས་བསྐོར་ཏེ། སྣོད་ལས་ཕྱིར་མ་ཐལ་བས་ཁེངས་པར་དགང།2
དེ་ལ་བར་ཆད་སེལ་བ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། མཐེབ་ཀྱུ་ཁ་ཕྱིར་བསྟན། ལོངས་སྤྱོད་
འཕེལ་བ་དང༌། འགྲོ་བ་དབང་དུ་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་དེའི་དོན་དུ། དམིགས་ཕུག་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་བྱེད་ན། མཐེབ་ཀྱུ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་དུ་བསྟན། སྙིང་པོ་ཟླུམ་པོར་བྱ། གཏོར་མ་ལ་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་ཆང་ལ་སྦྱར་བ་ཁུ་བའི་3

ནང་དུ་བསྲེ་བ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན། བར་ཆད་སེལ་
བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཡིན་ན། ནང་རྟེན་གྱི་མདའ་དར་ལ། གསང་རྟེན་གྲི་སྙིང་སྔགས་ཅན་བཏགས་པ་བཙུགས། ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་དང་དབང་སྡུད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཡིན་ན། མདའ་དར་དམར་ནག་ལ་མེ་ལོང་གས་ཆག་མེད་པ་ལ་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་སྦྱར་བ་དང། ལི་ཁྲི་དང་མཚལ་བཏུལ་མ་བསྲེས་པས་དབུས་སུ་ཧྲཱིཿདང༌། དེའི་མཐའ་ལ་ཧྲཱིཿརིང་ཆ་ཚེག་དྲག་མ་ཆད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་ཕྱིར་བསྟན་ཞིང་ཁ་ནང་དུ་བསྟན་ཏེ་བསྐོར་བ་བྲིས་ནས་བཏགས་ཏེ་བཙུགས། ཚེ་དང་ཆོས་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན། གཏོར་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་གུར་གུམ་དང༌། གྷི་ཝང་བསྲེས་པས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བྲི། དེའི་ལྟེ་བ་ལ་གཏོར་མའི་སྙིང་པོ་ཟླུམ་པོ་དང༌། འདབ་མའི་སྟེང་ལ་མཐེབ་ཀྱུ་ཁ་ཕྱིར་བསྟན་པས་བསྐོར། གཏོར་མ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དྲི་བཟང་ལ་སོགས་པ་བསྲེ། གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་སམ་མེད་ན། རིན་པོ་ཆེ་བརྡར་བ་བསྲེས་པའི་མར་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་རྒྱལ་ཟུར་བརྒྱད་པ་བྱས་ནས་གཏོར་མའི་རྩེ་ལ་གཟུགས། མདའ་དར་དམར་སེར་ལ་མེ་ལོང་ནང་མཆོད་བདུད་རྩི་རིལ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༣ གཟིགས་པར་མགོན་པོའ་ི
2 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༦ ཁེངས་པར་དགོད།
3 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༥ སྦྱར་བ་ཁུ་བ་བསྲེ་བ་

132 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བུ། ག་བུར། གུར་གུམ། གྷི་ཝང༌། ལི་ཁྲི་སྦྱར་བས་ཧྲཱིཿབཅུ་གསུམ་སྔར་ལྟར་བྲིས་ལ་བཏགས་ཏེ་བཙུགས། ཐམས་ཅད་ལ་གཏོར་མ་མཉྫི་ཆེན་མོའ་ཁར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག །དེའི་གཡས་ ིཀྱི་གྲལ་མགོར། ཡི་དམ་གྱི་གཏོར་མ། གཡོན་གྱི་གྲལ་མགོར་ལྷ་མོའ་གཏོར་མ། དེའི་འོག་ཏུ་ཏྲཀྴད་ ིཀྱི། ཡི་དམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཛི་ན་མི་ཏྲའི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་ཊཀྐི་རཱ་ཛའི། མདུན་དུ་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལའི་གཏོར་མ་བཞག །གཞན་ཡང་གཡོན་གྱི་མཐའ་ལ། མཁའ་འགྲོ་སྤྱི་གཏོར་དང་གཞི་བདག་གཏོར་མ་བཤམས། ཆོས་སྐྱོང་གཞན་གྱི་གཏོར་མ་མི་བྱ་ཞིང༌། གཏོར་སྒྲུབ་སྐབས་སུ་བསྔོ་བ་སོགས་ཡེ་མི་ཉན། ལྷ་མོའ་གཏོར་མ་ལ། ཁ་ཅིག་གྲུ་གསུམ་སྙིང་གི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་མཐེབ་ཀྱུས་བསྐོར་བ་བྱེད། ིཁ་ཅིག་གཟན་གྱི་ཆང་བུ་ཆེན་པོ་གསུམ་མགོ་གྱེན་དུ་བལྟས་ནས་བླངས་པའི་སྟེང་དུ།
སླར་ཡང་དེ་འདྲ་བ་གསུམ་བརྩེགས་པའི་མཐའ་མཐེབ་ཀྱུས་བསྐོར་བ་བྱེད་དེ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་ལ་མཐེབ་ཀྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཅད་ཁམ་1

མདུན་དུ་

བསྟན་པ་དྲུག་བརྩེགས་པའི་སྟེང་དུ་མཐེབ་ཀྱུ་དེ་འདྲ་ཅིག་བཅད་ཁམ་2

སྟེང་དུ་བསྟན་མཐེབ་རྗེས་
ནང་དུ་བསྟན་ཏེ་གྱེན་དུ་བླངས་ནས་བཙུགས། མཐའ་མཐེབ་ཀྱུས་བསྐོར་བ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ལྷ་མོ་ཕྱག་བཞི་མའི་སྒོས་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ་གཏོར་མ་དཔལ་བཤོས་ཟུར་གསུམ་མཐེབ་ཀྱུས་བསྐོར་བ་བྱེད་པ་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ་ཡོད། ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ལ་གཏོར་མ་ཟུར་གསུམ་གསུམ་སྤྲག་བྱེད་བྱ་བ་སྔོན་གྱི་ཡིག་རྙིང་ན་ཡོད་པ་དེའི་ལག་ལེན་བྱེད་ལུགས་ལ། ཁ་ཅིག་བཤོས་བུ་ཟུར་གསུམ་གསུམ་གཤིབས་ནས་མཐའ་མཐེབ་ཀྱུས་བསྐོར་བ་བྱེད། ཁ་ཅིག་བཤོས་བུ་ཟུར་གསུམ་གཅིག་གི་ལོགས་གསུམ་ལ་ཡང་ཟུར་རེ་བཏོན་ཏེ་བྱེད་ཀྱང༌། བླ་མའི་ཕྱག་ལེན་ལ། གཟན་གྲུ་གསུམ་གསུམ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བརྩེགས་པ་བང་རིམ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་ཡོད་པ་ལ། གཏོར་མ་སྤྱི་འགྲོ་ལ་དེའི་ཐོག་ཏུ་བཤོས་བུ་ཟུར་གསུམ་ཅུང་ཆུང་བ་གཅིག་བཞག །མཐའ་མ་མཐེབ་ཀྱུས་བང་རིམ་འོག་མ་མ་ནུབ་ཙམ་བསྐོར་བ་བྱེད། བསྐང་བཤགས་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་བང་རིམ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།

1 ཞོལ། ཤོག ༨ ན ༢ ཁ་མདུན་དུ་བསྟན་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༨ ན ༢ ཁ་སྟེང་དུ་བསྟན་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 133

དོམ་དང་། ཁྱི་ནག །ལུག་ནག།།བྱ་ནག་གི་གཟུགས་དགོད། གཏོར་ཆེན་གྱི་དུས་དང༌། དྲག་ལས་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་སྟེང་དུ་བཤོས་བུའི་དོད་ལ། མིའི་སྙིང་དངོས་སམ་གཟུགས་ཁྲག་གིས་སྦགས་པ་དགོད། གནོད་སྦྱིན་གཞན་གསུམ་ལ་བཤོས་བུ་ཟུར་གསུམ་རྩེ་མོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཅུང་ཟད་རེ་བཅུས་བཅུས་པ་རེ་བྱེད། དེང་སང་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླུམ་གཏོར་དགའ་བ་རེ་བྱས་ནས། རྒྱན་དང་བཀོད་པ་སོགས་རང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་གང་དྲན་རེ་མ་གཏོགས། བླ་མ་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་དང་མན་ངག་རྣམས་ཆེར་མི་གདའ་འོ།།
དེ་ལྟར་གཏོར་མ་བཤམས་པའི་མདུན་དུ་ཁྲག་གི་ཨརྒྷཾ། དབང་པོའ་མེ་ཏོག །མགོན་པོའི་ིསྤོས་སྦྱོར། ཚིལ་ཆེན་གྱི་མར་མེ། དུག་ཁྲག་གི་དྲི་ཆབ། བཤོས་བུ་དམར་ནག་ཤ་ཆེན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཞལ་ཟས། ཐོད་པའི་ཅང་ཏེའུ། མི་རྐང་གི་གླིང་བུ། རྔ་བོ་ཆེ་དང༌། རྐང་གླིང་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་རྫས་རྣམས་བཤམ། གཏོར་སྒྲུབ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་གཏོར་ཆུང་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བཏབ་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་མེད་མི་རུང་ཡིན་ལ། གཏོར་ཆུང་བྱེད་ལུགས་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་སྟེ། ཁ་ཅིག་གཏོར་མ་ཆེ་བའི་མདུན་དུ་གཏོར་མ་ཆུང་བའང་དཔལ་བཤོས་ཟུར་གསུམ་མཐེབ་ཀྱུས་བསྐོར་བ་གཅིག་བཞག་ནས། གཏོར་མ་ཆེ་བ་ལྷར་བསྐྱེད། ཆུང་བ་གཏོར་མར་བྱིན་བརླབས་བྱས་ལ་འབུལ་བ་ན་གཏོར་མ་ཆུང་བ་དེ་ལག་ཏུ་གཟུང་ནས་བྱེད། དེ་ཐུན་དྲུག་ཏུ་གསོ། གཏོར་མ་ཆེ་བའི་སྣོད་དུ་མི་བླུག །ཐོན་ཁར་གཏོར་མ་ཆེ་བའི་ལྷ་བཏེག་ནས། ཆེ་བ་རང་ཡང་གཏོར་མར་བྱིན་རླབས་བྱས་ཕུལ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཏུ་ལེན། ཆུང་བ་དེ་བརྡེབ་གཏོར་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་ཡོད། ཁ་ཅིག་མཐེབ་ཀྱུ་མང་པོ་ཞིག་སྙིང་པོ་མེད་པར་སྣོད་དུ་སྤུངས་པ་བྱིན་རླབས་བྱེད། འབུལ་རན་པ་ན་གཏོར་སྔགས་ཚར་རེ་བརྗོད་པ་དང༌། གཏོར་ཆུང་གི་མཐེབ་ཀྱུ་རེས་གཏོར་མ་ཆེ་བ་གསོ་བ་མཉམ་དུ་བྱེད། དེ་མ་ཡིན་པས་གཏོར་མ་ཆེ་བ་མི་གསོ། མཐར་ཐོག་ཁར་གཏོར་ཆུང་བཏབ་ཟིན་མ་ཐག །སླར་ཡང་གཏོར་མ་ཆེ་བ་གསོས་ནས་སྦྱངས་ཏེ་ལྷ་བཏེག །བྱིན་རླབས་བྱས་ནས་འབུལ། དེ་དངོས་གྲུབ་ཏུ་ལེན། གཏོར་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏོར་མ་ཆེ་བ་བརྡེབ་གཏོར་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་སུ་ལའང་མེད་དོ།།
ཡང་ཁ་ཅིག་གཏོར་སྡེར་ལྔའི་ནང་དུ་རེ་རེར་མཐེབ་ཀྱུ་གསུམ་གསུམ་བཤམས། གཏོར་མ་
ཆེ་བ་ལྷར་བསྐྱེད། གཏོར་མ་ཆུང་བ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གཏོར་ཆུང་དང་པོ་བླ་མ་དང༌།

134 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གཉིས་པ་ཡི་དམ། གསུམ་པ་མགོན་པོ་ལ། བཞི་པ་ལྷ་མོ་ལ། ལྔ་པ་གནོད་སྦྱིན་བཞི་ལ་འབུལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཏོར་མ་ཆེ་བའི་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་བླུག་གོ །བདག་གིས་བླ་མ་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལས་ཆོས་འདིའི་སྐོར་གྱི་གདམས་པ་མནོས་ཤིང་ཕྱག་ལེན་བཙལ་བ་ལས། བླ་མ་འགའ་ཞིག་སོ་སོ་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱག་ལེན་དེ་དག་སོ་སོ་ལ་ཕྱག་བཞེས་མཛད་པ་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་མུས་པ་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཕྱག་བཞེས་མཛད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པར་མཐོང་ནས། འདིར་དེའི་མན་ངག་ཞིབ་པར་བརྗོད་ན། ཁྱུང་པོའ་གསུང་གི་ཟིན་བྲིས་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་མང་པོ་ ིལས་ཐུན་དྲུག་ཏུ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཐུན་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཏོར་ཆུང་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་རེ་འབུལ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ལག་ལེན་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། གཏོར་སྡེར་ལྔའི་ནང་དུ་གཏོར་སྡེར་དང་པོར་མཐེབ་ཀྱུ་གསུམ་བཅད་ཁམ་1

ཕྱིར་བསྟན། ལྟག་པ་གསུམ་སྦྲད་ནས་གྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་
བཞག །དེ་དག་གི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་མཐེབ་ཀྱུ་གཅིག་བསྟེན་ཐེབས་སུ་བཞག །དེའི་སྟེང་དུ་གཅིག་བཅད་ཁམ་2

སྟེང་དུ་བསྟན། མཐེབ་རྗེས་མདུན་དུ་བསྟན་ནས་གྱེན་དུ་བླངས་ཏེ་བཅུགས། གཏོར་
སྡེར་གཞན་བཞི་ལའང་བརྟན་ཐབས་ཀྱི་མཐེབ་ཀྱུ་གཅིག་པོ་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སྔར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཤམས་པའི་གཤོམ་ཐེབས་གཅིག་ལ་མཐེབ་ཀྱུ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་ཚང་བ་རེ་འོང་བ་ཡིན། གཏོར་མ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཆང༌། ཆུ། ནང་མཆོད་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་བྲན། ཐུན་རེ་ལ་གཏོར་མ་ཆེ་བ་དང༌། འཁོར་གྱི་གཏོར་མ་རྣམས་ཀྱང་གསོ་ཐེབས་རེ་དང་སྦྱོང་ཐེབས་རེ་བྱེད་དོ།།
གཉིས་པ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིང་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའི་རིམ་པ་ནི།
ཐོག་མར་ཡི་དམ་གྱི་སྒོམ་བཟླས། དེ་ནས་མགོན་པོའ་མཆོད་རྫས་སྤྱན་གཟིགས་རྣམས་བསངས་ ིསྦྱངས་བསྐྱེད་དེ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང༌རོལ་མོ་དང༌། གུ་གུལ་གྱི་དུད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བས་བྱིན་དབབ། དེ་ནས་མགོན་པོ་འཁོར་དང་3

བཅས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་
བསྒོམས་ནས་སྤོས་སྦྱོར་བསྲེགས་ཏེ། རིག་པ་གདེངས་དང་ལྡན་པས་ཐོད་རྔ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༦ བཅད་ཁ་ཕྱིར་བསྟན།
2 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༦ བཅད་ཁ་སྟེང་དུ་བསྟན
3 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༣ འཁོར་བཅས་ཀྱི་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 135

དང་བཅས་པས་སྤྱན་འདྲེན་རྒྱས་པ་དང༌། ཕྱག་འཚལ་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱ། དེ་ནས་གསོལ་འདེབས་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བྱ་ཞིང༌། རོལ་མོའ་སྒྲ་དང་བཅས་པས་ཡེ་ཤེས་ ིལེགས་པར་དབབ། དེ་ཡང་གཏོར་སྒྲུབ་ལ་མོས་གུས་གསོལ་འདེབས། བསྐང་བཤགས་གདུང་ཤུགས་ཆེ་ལ་རྒྱུན་རིང་བ། གཏོར་ཆེན་ལས་ང་རྒྱལ་བརྟན་ཞིང༌། ཞེ་སྡང་དང་དྲག་ལས་ཤགས་དྲག་ལ་མ་ཡེངས་ཤིང་ངར་ཆེ་བ་གལ་ཆེ། གང་ལ་ཐོག་འབབ་པ་འདྲ་བ་གཅིག་དགོས། སྤྱོད་ཀ་མེད་པ་འདྲ་བ་བྱས་པས་མི་འོང༌། བསྐོངས་སུ་བླུག་པ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེས་གསུང་ངོ༌། །དེ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་མང་དུ་བཏོན་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་བཤགས་པ་དབྱངས་དང་བཅས་པའམ། མེད་ཀྱང་ངག་དལ་ཞིང་བློ་གདུང་ཤགས་དྲག་པོ་བྱ། དེ་ནས་བསྐང་གསོ་རྒྱས་པར་བྱེད།
དེ་ནས་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ལ། དབང་དུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་གཏོར་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་གཏོར་མ་ཆེ་བའི་མདའ་དར་མེ་ལོང་དང་བཅས་པའི་མདའི་མགུལ་པ་དང་མདུན་གྱི་བྲིས་སྐུ་གཉིས་གཟུངས་ཐག་གིས་སྤྲེལ་ཏེ། དེའི་སྣེ་མོ་ནས་སྔགས་ཐུན་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུངས་ནས། ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་ཁོ་ནའི་བཟླས་པ་དང༌། དམིགས་པ་བྱེད། རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནའང་གཟུངས་ཐག་སྔར་ལྟར་བྱས་ནས། དམིགས་པ་མགོན་པོའ་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་རྒྱལ་བསྣམས་པ་ ིདང༌། བླ་མ་དང་མགོན་པོ་གཉིས་ཀའི་སྐུ་འོད་ཟེར་སེར་པོ་དང༌། མགོན་པོའ་དཔྲལ་བའི་སིན་དྷུ་ ིརའི་སྟེང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་བཅུ་གསུམ་སྐུ་མདོག་སེར་མོ་འོད་ཟེར་སེར་པོ་འཕྲོ་བར་བསྒོམ་སྟེ། བླ་མ་དང༌། མགོན་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བདག་དང༌། གང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་དང༌། དགེ་འདུན་དང༌། རང་གི་གནས་མལ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་དང༌། འཁྱམས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་སྟེ། གསེར་བཙོ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། དབང་ཐང་དང༌། ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བྱས་པར་བསྒོམ་ལ། སྔགས་ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་དང་སྙིང་པོའ་སྔགས་ལ་རྒྱས་པའི་སྤེལ་ཚིག་སྦྱར་བའི་བཟླས་པ་ཕྱེད་མར་བྱས་ཤིང༌། སྔགས་ཐུན་ཡང་ ིདེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་བཞི་བཞིས་དུས་རེ་ལ་སྔགས་བཟླས་པའི་ཐུན་བྱེད་ན། གཉིས་ཀྱིས་ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་དང༌། གཉིས་ཀྱིས་སྙིང་པོ་བཟླ་བ་ལྟ་བུའོ།།

136 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྙིང་པོའ་སྔགས་ལ་སྤེལ་ཚིག་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་འདོད་ན། ཨོཾ་ ིབཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཀྵིཾ་ཀྵེ་ཏྲ་བིགྷྣཱན་བི་ན་ཡ་ཀ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་མ་མ་པུ་ཎྱེ་པུཥྚི་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་དང༌། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་འདོད་ན། མ་མ་ཨ་ཡུ་པུ་ཎྱེ་པུཥྚིཾ་ཞེས་པ་དང༌། ཆོས་རྒྱས་པར་བྱེད་ན། དྷརྨ་པུ་ཥྚིཾ་ཅེས་སྦྱར་ལ་བྱ། གཞན་དོན་དུ་བྱེད་ན། མ་མའི་དོད་ལ་ཆེ་གེ་མོ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དགྲ་བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་ན། མགོན་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐུའི་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་པ་ཐུན་རེ་ལ་ཐེབས་རེ་བྱེད། དེ་ནས་གཙོ་བོར་སྙིང་པོ་སྔགས་ཐུང་དང༌། རྩ་སྔགས་ཤཱ་ས་ན་ཅུང་ཟད་ཉུང་བར་བཟླས་པའི་དམིགས་པ་གཏོར་ཆོག་དཀྱུས་མ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་ལ། སྐབས་སྐབས་སུ་སྔགས་ཕྲེང་ལས་མེ་ལྕེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པའི་ནང་ནས་གྲི་གུག་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མེ་སྟག་འཐོར་བ་ལྟར་འཕྲོས་ཏེ་དགྲ་བགེགས་ཐམས་ཅད་བཅད་ཅིང་གཏུབས་ནས་མེས་བསྲེག་སྟེ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པ་བྱས་པར་བསམ་པ་ཡང་ཡང་བྱའོ།།
དེ་ཡང་འདིའི་སྐབས་སུ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མེ་ལྕེ་དྲག་ལ་རྩུབ་པ་
འཁྱིལ་ཞིང་མཆེད་ལ་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ན། ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་བཟླས་པའི་ཚེ་བླ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་དང་མགོན་པོའ་སྐུ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཐམས་ཅད་མེ་ལྕེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ ིའོད་དམར་སྨུག་འཕྲོས་པས་གང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་དེས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་འོད་ཀྱིས་དམར་ལམ་ལམ་སོང་བ་དང༌། སེམས་བདག་ཉིད་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་དུང་དུང་བསྐྱེད་པར་བསམ་པ་དང༌། འོད་དེའི་རྩེ་མོ་ཐམས་ཅད་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྙིང་དང་སྐྱེ་གནས་ནས་ཕུག་སྟེ་རང་དབང་མེད་པར་དྲངས་ནས་བདག་གི་རྐང་པའི་དྲུང་དུ་བསམ། བླ་མའི་རྐང་པའི་དྲུང་དུ་དྲན་པ་ཉམས་ཤིང་འགྱེལ་བར་བསམ་པ་དང༌། སྐབས་སྐབས་སུ་བླ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་བཅུ་གསུམ་མགོན་པོ་དང་བཅས་པས་ཌ་མ་རུའི་སྒྲ་དྲག་ཏུ་མཛད་ཅིང་སྤྱན་ནམ་མཁའ་ལ་ཧྲིག་ཧྲིག་གཟིགས་པས་གནས་གསུམ་གྱི་མཁའ་འགྲོ་དང༌། ཡུལ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་འདུས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་དང་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ་བར་བསམ་པ་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 137

ཡང་ཡང་བྱེད། ཕྱི་མ་འདི་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱེད་པ་ལ་འོད་ཟེར་སེར་པོར་བསྒོམ་པ་དང་དམར་སྨུག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དབང་གི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཁྲོ་ཆགས་ཀྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་དང༌། རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། འཛུམ་ཁྲོའ་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མགོན་པོའི་ིཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་མཻ་ཏྲི་པའི་གསུང་ཁྱུང་པོས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་རྩོད་པ་མེད་པའི་གསུང་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་ལས་བྱུང་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་པོ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ།།ཞེས་པའི་མན་ངག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐུའི་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གསང་བའི་མཁའ་འགྲོ་མ་དབང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མན་ངག་ནི། དཔྲལ་བའི་སིན་དྷུ་རའི་སྟེང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་དམིགས་པ། ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་གི་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པའི་ལས་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དང༌། བཟླས་པ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་གི་ཞལ་ཤེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་འདི་དག་ཡིན་ཞིང༌། སྙིང་ལ་གཅེས་པར་དམ་དུ་འཆང་བའི་མན་ངག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་འདི་དག་ཡིན་པས། ཁོ་སྙིང་མེད་པའི་བླུན་པོའ་བློས་བྱས་ཀྱི་ཡིག་སྣ་མང་པོ་ལ་ ིམཆོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་དགོས་པ་གང་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཟོག་1

ཆོས་ཀྱིས་རང་གཞན་བསླུ་
བར་མ་བྱེད་ཅིག །བླ་མའི་སྐུའི་འོད་ཟེར་དམར་སྨུག །མགོན་པོའ་སྐུ་ལ་འཕོག་པས། མགོན་པོ་ ིསྐུ་མདོག་ནག་པོ་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པར་གྱུར་པ་འདི་ལ་མཆིན་ཁ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། འདི་ལས་ཟབ་པའི་མཆིན་ཁའི་མན་ངག་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་གྲངས་མང་བ་ལ་དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །རྨི་ལམ་དང་ལྟས་ངན་པ་བཟློག་པ་དང༌། ནད་དང་མི་ཁ་སོགས་བཟློག་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་བཟླས་པའི་དམིགས་པ་དང༌། བཟླས་པ་གང་ལ་བྱ་བ་སོགས་གོང་དུ་བར་ཆད་བཟློག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ།།
དེ་ལྟར་བཟླས་པ་བྱས་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དག་གིས་གཏོར་མ་འབུལ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༣ མི་ནུས་པའི་ཐོག་ཆོས་ཀྱིས་

138 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཏོར་མ་ཆེན་པོ་ནི་གོང་དུ་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཟིན་པས། འདིར་སྔོན་ལ་ཡི་དམ་གྱི་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་དབུལ། དེ་རྗེས་གཏོར་ཆུང་རྣམས་དང་འཁོར་གྱི་སྒོས་གཏོར་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་ཆོ་ག་གཏོར་ཆོག་གི་དཀྱུས་ན་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་གཏོར་ཆུང་དང་པོ་ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྟེང་དུ་འཕྱར། གཏོར་ཆེན་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་ནས་བཟུང་ནས། རིག་པ་ལེགས་པར་བསྒྲིམས། དམིགས་པ་གསལ་བཏབ། བློ་ཤགས་དྲག་ལ་སྟབ་སྟོབ་ཏུ་མ་སོང་བར་བྱས་ནས་མ་གཡེལ་ཅིག་ཚར་གཅིག་བྱ། དེ་ནས་ཧཱུཾ་ལན་དྲུག་བརྗོད་པལ། ཧཱུཾ་དང་པོ་བརྗོད་པས་གཏོར་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་རེ་རེ་བསམ། ཧཱུཾ་གཉིས་པ་བརྗོད་ནས་གཏོར་མའི་སྟེང་གི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། རྒྱས་པ་དང་དབང་གི་སྐབས་སུ་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་སྟེ་གཏོར་མ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། གདོན་བགེགས་དགྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་ན། འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་དགྲ་བགེགས་དང་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་གཏོར་མ་ལ་བཅུག་པས། ངོ་བོ་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་ལ་རྣམ་པ་བདུད་རྩིར་བསམ། རྨི་ལམ་ངན་པ་དང༌། མི་ཁ་སོགས་དང༌། ནད་ལ་སོགས་པ་ནི་ག་ན་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་ནས་ཁ་དོག་སྔོ་དམར་གྱི་རྣམ་པར་བཀུག་སྟེ། གཏོར་མ་ལ་ཐིམ་པས་གཏོར་མ་ཡང་ཁ་དོག་སྔོ་དམར་ཤིག་གེ་འདུག་པ་བསམ། རྨི་ལམ་ངན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་དེ་བཀུག་ནས་གཏོར་མ་ལ་ཐིམ་པས་བདུད་རྩིར་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། སླར་ཡང་ཧཱུཾ་གསུམ་པ་བརྗོད་པས། མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་གཏོར་མ་ལ་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུ་ཟུག་པར་བསམ། དེ་ནས། ཧཱུཾ་གསུམ་བརྗོད་པས། མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུ་ནས་བརྔུབས་ཏེ་སིབ་སིབ་གསོལ་བར་བསམ་མོ།།
གཏོར་ཆུང་རྣམས་རིམ་པས་གཏོར་མ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་བླུག་ཅིང༌། སྔགས་ཐུང་ལ། བ་ལིཾ་
ཏ་བཏགས་པ་ལན་བདུན་དང༌། ཤཱ་ས་ན་ལ། བ་ལིཾ་ཏ་བཏགས་པ་བར་དུ་བཅུག་པ་ལན་བདུན་བརྗོད། དེ་ནས་སྒོས་གཏོར་རྣམས་རང་རང་གི་གསོལ་བར་བསམས་ལ། ལྷ་མོ་དང་གནོད་སྦྱིན་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 139

བཞིའི་རང་རང་གི་གཏོར་སྔགས་རིམ་པས་བརྗོད། དེ་ནས་གཙང་ཞིང་གཙང་མར་སྦྱར་བའི་གཏོར་རྫོངས་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་བར་ཆད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཡིན་ན་དགྲ་བགེགས་ཚར་གཅོད་པ་དང༌། བར་ཆད་བཟློག་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་ཐལ་མོ་བརྡེབ། རྒྱས་པ་དང་དབང་གི་ཡིན་ན་ཐལ་མོ་མི་བརྡེབ་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདོད་དོན་ཞུ་ཞིང༌། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་དབང་དུ་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བར་བྱའོ། །ཐལ་མོ་བརྡེབ་བའི་ཚེ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་དྲངས་ཏེ། རང་གི་ལག་མཐིལ་གཉིས་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའམ། རྩིབས་སྟོང་པ་རེ་རེར་གྱུར་པའི་བར་དུ་བཅུག་ནས་བསྡམས་པས་རྡུལ་ཕྲན་བཞིན་དུ་བརླག་པར་བྱས་ནས། ཤ་ཁྲག་རུས་པ་རྣམས་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ལྷག་མ་མེད་པར་གསོལ་བར་བསམ་མོ།།
དེ་ནས་བསྟོད་བསྐུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང༌། བླ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ལན་བདུན་ནམ། ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་གུས་པ་དྲག་པོ་རྩེ་གཅིག་པས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་ཐུན་དྲུག་དྲུག་ཏུ་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་བསྐྱེད་པ་ནས་བསྟོད་བསྐུལ་སོགས་རྫོགས་པའི་བར་ཚར་རེ་རེ་བྱ་ཞིང༌། ཆོ་ག་དང་པོ་རང་གི་བཟླས་པ་ཚུགས་པ་ནས་གཏོར་སྒྲུབ་ཞག་ཇི་ཙམ་བྱེད་པའི་ཞག་གྲངས་རྫོགས་པའི་ཐུན་ཐ་མ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་བར་དུ་སྔགས་ཐུན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བར་མ་ཆད་ཅིང༌། དག་
1

མོ་ཤོར་བར་བྱ་ལ། ཞག་གྲངས་རྫོགས་པའི་ཐུན་ཐ་མའི་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ན་གཏོར་མ་ཆེ་བའི་མགོན་པོ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་ནས་གཏོར་མ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་མདུན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པའི་མགོན་པོ་དེ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་མཐར་གཏོར་མ་གཏོང་བ་དང༌། རྗེས་ཆོག་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། གཏོར་
སྒྲུབ་ཀྱི་གཏོར་མ་ཆེ་བ་ཕྱིར་སྟོན་ན། དངོས་གྲུབ་ཡལ་བས་གཏན་ནས་འཁྱེར་མི་ཉན་ཞིང་གཏོར་མ་ཆེ་བ་ལ་གཏོར་ཆུང་བཏབ་པའི་གཏོར་ཆུང་གི་མཐེབ་ཀྱུ་ནས་ལྷ་མོ་དང་གནོད་སྦྱིན་བཞིའི་གཏོར་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༡༡ ན ༢ ངག་མ་ཤོར་བར་

140 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མ་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་བཞག །ཡི་དམ་དང་གཏོར་མ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཐོག་ཁར་ཁྱེར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བསྟན་ཏེ་བསྒྲིགས། གཏོར་མ་རྣམས་ལ་ནང་མཆོད་ཀྱིས་བྲན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཤར་ལྷོ་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་ནས་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཌཱ་མ་རུ་དང་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་སྒྲ་དང་བཅས་པས་བྱོན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས་ནས་གཏོར་མ་བཞེས་པར་བསམ་ལ་སྤྱི་བསྟན་བྱ་ཞིང་འབུལ། རྒྱས་པ་དང་དབང་གཏོར་གྱི་གཏོར་སྒྲུབ་ཡིན་ན་སྤྱི་བཏབ་ཟིན་ནས་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ནམ་མཁའ་ན་བཞུགས་པ་དེ་དག་རང་གནས་སུ་བཤེགས་པར་བསམ་ལ། གཏོར་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་གཏོར་ཏེ་ལྷག་མ་དེ་མ་ཐག་ནང་དུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །དགྲ་བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་དང༌། བར་ཆད་བཟློག་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཡིན་ན། སྤྱི་བཏབ་ཟིན་འཕྲལ་ལ་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཞལ་ཕར་ལ་གཟིགས་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྲོས་པས་འཇིགས་པའི་ཚམས་རྔམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ཅིང༌། བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་དང༌། དགྲ་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་ལས་མཛད་པར་བསམ་སྟེ། གཏོར་མ་རྣམས་མཚོན་ཆ་དང༌། མེའི་ཕུང་པོར་བསམ་ནས། གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྲེག་ཞིང་གཏུབས་ནས་ཚར་བཅད་པར་བསམ་ནས། རང་ཡི་དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་གཏོར་མ་ཕར་ལ་རྩེ་མོ་བསྟན་ནས་ཁ་ཕུབ་པར་བྱ་ཞིང་ཤཱ་ས་ན་བརྗོད་ནས་ཐལ་མོ་བརྡེབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ནང་དུ་འོང་སྟེ་སླར་ཡང་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་མཆོད་པ་དང༌། ནང་མཆོད་འབུལ་བ་བསྟོད་པ་རྣམས་བྱས་ནས། ཡིག་བརྒྱ་དང་བཟོད་པར་གསོལ། མགོན་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་བྲིས་སྐུ་སོགས་ལ་བརྟན་བཞུགས་བྱ། བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་བཀྲ་ཤིས་བཀའ་རྒྱ་མ་བྱའོ།།
དེ་ཡང་གཏོར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གཅེས་པའི་མན་ངག་ནི། མཚམས་དམ་པོ་སྒྲུབ་པ་པོ་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་སེལ་མེད་པ་ཆང་ཕུད་མ་ཉམས་ཤིང༌། གཏོར་ཕྱེ་སོགས་རྫས་གང་ལ་ཡང་འབགས་པ་དང་གྲིབ་ཆེ་དང་དམ་ཉམས་ཀྱི་རྫས་མ་འདྲེས་པ། ཆོ་ག་སླ་ཆོས་སུ་མ་སོང་ཞིང་། བླ་མ་དང་མགོན་པོ་ལ་དད་པ་དྲག་པོ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང༌། གཏོར་མ་དང་མཆོད་རྫས་ནང་མཆོད་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཐོག་མར་བྱས་པ་ནས་ཞག་གྲངས་རྫོགས་པའི་མཇུག་གི་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 141

བཀྲ་ཤིས་མ་ཟིན་གྱི་བར་ལ་ཕྱག་དར་མི་བྱ། སྟན་མི་སྤྲུག །སྒྲུབ་རྫས་ཕྱིར་མི་འདོན། ནང་མཆོད་ཀྱི་ཀ་པཱ་ལ་དང་གཏོར་མ་ཆེ་བ་མི་བསྒུལ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཁ་བཤགས་དང་ཚིག་རྩོད་སོགས་མི་བྱ། དེའི་རིང་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གཞན་ལ་གཏོར་མ་མི་བསྔོ། སྒྲུབ་པ་པོ་གཏོར་སྒྲུབ་དེ་ལ་གཏོགས་པ་སུ་ཡང་དེའི་རིང་ལ་གནས་ཁང་གཞན་དུ་མི་ཉལ། གཏོར་མའི་དྲུང་ལས་གཞན་དུ་སྔགས་ཐུན་པས་སྔགས་མི་བཟླ། གཏོར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་གྲིབ་ཅན་གྱི་ཟས་མི་ཟ། མི་ངོ་གསར་པ་སུ་ལ་ཡང་མི་འཕྲད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དམ་ཚིག་འདི་དག་ལས་འགལ་ན་བར་ཆད་འཇུག །ཆོས་སྐྱོང་རང་ལ་བཟློག །ནང་དུ་གནོད་པ་དང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ་བར་གསུངས་པས་ཆོས་སྐྱོང་ཤིན་ཏུ་གཉན་པོ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་ལ་བྱིས་པ་རྩེད་མོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཕན་གནོད་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འབྱུང་དུ་རེ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །གཏོར་མ་ཆེ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་དམ་ཚིག་གཙང་ཞིང་ཆོས་སྐྱོང་གཅིག་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཏུ་བླངས་ཏེ། རང་གི་ཁ་ཟས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞིང༌། གཞན་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་སུ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱིན་ན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་ཤིང་བར་ཆད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཏོར་སྒྲུབ་བྱ་བའི་མན་ངག་ཞིབ་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་གཏོར་ཆེན་གྱི་མན་ངག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཞི་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་གཏོར་སྒྲུབ་
ནི་ཡར་ངོའ་ཚེས་གྲངས་བཟང་པོ་དང༌། གཟའི་སྐར་བཟང་ཞིང་འཇམ་པོ་དང༌། དུས་སྦྱོར་བཟང་པོ་འཛོམ་པའི་སྔ་དྲོའ་ཆ་ལ་ཐོག་མར་བཙུགས་ཤིང༌། བར་ཆད་སེལ་བ་སོགས་ཀྱི་གཏོར་སྒྲུབ་ཡིན་ན་ ིམར་ངོའ་ཉི་ིཤ་དགུ་ལ་དངོས་གཞི་འོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཏོར་ཆེན་ནི། མར་ངོའ་ཚེས་ ིགྲངས་དང་གཟའ་སྐར་དང་སྦྱོར་བ་དང༌། བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་ཉིན་ཕྱེད་དམ་ནམ་ཕྱེད་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་ཉེར་དགུ་ལ་གཏོར་མ་བརྡེབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་དེར་རོ་ཐལ་ལམ། རོ་སོལ་གྱིས་ནག་པོར་བྱུགས་པའི་དབུས་སུ་གྲུ་གསུམ་མཐིང་ནག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་བྲི། དེའི་དབུས་སུ་ཉི་མའི་དབུས་སུ་གྲི་གུག །ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་ནག་པོས་མཚན་པ་བྲི། དེའི་སྟེང་དུ་ནས་ནག་རྗེན་དུ་བཏགས། ཁྲག་ཆང་བསྲེས་པས་ཁུ་བ་བྱས་ཏེ། གྲི་ཁྲག་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྦགས་པའི་དཔལ་བཤོས་རྩེ་ཁྲུ་གང་བ་ཟུར་གསུམ་པ་བྱས་

142 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པའི་མཐའ་མཐེབ་ཀྱུ་ཆེན་པོ་ཟུར་ལ་བསླངས་ནས་བསྐོར་ཏེ། བཅད་ཁམ་ཕྱིར་བསྟན་པ་རྣམས་ཁྲག་གིས་སྦགས་པ་གཅན་གཟན་མི་རོ་གསར་པ་བཟོས་པའི་གདོང་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས། དར་ནག་མེ་ལོང་དང་བཅས་པས་བརྒྱན་ཏེ་མཉྫི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྲིས་སྐུ་དགྲམ་པ་དང༌། ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་བཤམ་པ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཞིང༌། དང་པོ་ནས་གཏོར་ཆེན་བྱེད་པ་གསང་ནས་བྱེད་པའང་བར་ཆད་ཆུང་བའི་རྒྱུར་བཤད་ལ། མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་བཅད་པ་དང་གཞན་གྱི་ཟས་དང་གཏོར་མའི་རྫས་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་ཡེ་མ་འདྲེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདྲེས་ན་རང་ལ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པས་དང་པོ་གཏོར་ཕྱེ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ནས་བློ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་བྱའོ།།
དེ་ནས་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་སོགས་པ་སྔར་བར་ཆད་སེལ་བའི་
གཏོར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དྲག་པ་རྔམ་པར་བསམ། དེ་ནས་བཤགས་པ་ཚར་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་ག་གཞན་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་སེལ་བའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ལ། ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་གི་བཟླས་པ་ཐུན་རེ་ལ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་རེ་དང༌། སྙིང་པོ་སྔགས་ཐུང་བརྒྱ་རྩ་ཙམ་རེ་བྱ། དེ་ནས་སྔགས་ཐུན་བྱེད་པ་དང་བཟླས་པ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་ཤཱ་ས་ན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤེལ་ཚིག་སྦྱར་ནས་བྱེད་དེ། སྤེལ་ཚིག་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ནི། དགྲ་བགེགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་བསལ་མེད་པར་སྤྱིར་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་བཟློག་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་ཡིན་ན། ཨི་དཾ་དུ་ཥྚཾ་དགྲ་བགེགས་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། མ་ར་མ་ར། གྷྲྀ་ཧྣ་གྷྲྀ་ཧྣ། བན་དྷ་བན་དྷ། ཧ་ན་ཧ་ན། ད་ཧ་ད་ཧ། པ་ཙ་པ་ཙ། དི་ན་མེ་ཀེ་ན་དགྲ་བགེགས་མ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཅེས་པ་དང༌། དམིགས་བསལ་ཡོད་ན། ཆེ་གེ་མོ་ཁ་ཁ་སོགས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་བཟླས་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐུའི་
གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ཐུན་རེ་ལ་ཐེབས་རེ་རེ་བཟླས་པའི་ཐོག་མར་བྱ། དེ་ནས་རང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་གནས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་མེ་འོད་དྲག་པོ་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུ་མགོན་པོའ་ཐུགས་ཀར་འཕོག་པས། མགོན་པོའི་གནད་དུ་འཕོག་པ་ ི

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 143

ལྟར་བསྐུལ་ཏེ་ཁྲོས་འཁྲུགས་རྔམས་པས་ཞབས་ས་ལ་བརྡེབས། དྲག་པོའ་ང་རོ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག་ ིཌཱ་མ་རུའི་སྒྲ་དྲག་ཏུ་མཛད་དེ་སྤྱན་གསུམ་འཁོར་རྣམས་ལ་དྲག་ཏུ་གཟིགས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད་པར་ཁྲོས་འཁྲུགས་རྔམས་པས་འཇིགས་པའི་གད་རྒྱངས་ས་དང་བར་སྣང་གང་བར་བསྒྲགས་ཏེ། ཞགས་པ་དང་ལྕགས་ཀྱུ་དང་དྲག་པོའ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པར་འཛིན་པའི་ ིའཇིགས་པའི་ཕོ་ཉ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོང་སྟེ། དགྲ་བགེགས་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཞགས་པས་བཅིང་ཞིང་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུངས་ཏེ་ཁྲིད་འོང་ནས། བཅད་པ་དང་གཏུབ་པ་དང༌། དོན་སྙིང་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་ཆོམ། དམར་ཇིར་1

ཇིར་གསོལ་བར་བསམ་ནས། རིག་པ་ངར་དང་
ལྡན་པས་སྔགས་དྲག་ཏུ་བཟླས་པ་ནི། སྔགས་བཟློས་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བཟླས་པའི་མགོ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཐེབས་རེ་དྲན་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་བཟླས་པའི་རིང་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནར་མར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ཐུན་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནར་མར་སྔགས་བཟླ་ཞིང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བཟླས་པ་
ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་ནས་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཏོར་ཆེན་བྱེད་པའི་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ལ་གསང་བའི་ལས་དྲུག་བྱ་བའི་མན་ངག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་2

དང་པོ་མན་
ངག་ལ་རྡེ་ཆུང་གིས་ནི་མྱོས་པར་བྱེད། །རྡོ་རྗེ་ཞགས་པས་འདྲེན་པར་བྱེད། །ཁ་ཊྭཾ་གས་ནི་གནས་གསུམ་བསྣུན། །གྲི་གུག་བཤས་ཤིང་སྲོག་དང་བྲལ། །ཕྲེང་བ་འཛིན་པས་ཐོད་པར་བླུག །དོན་སྙིང་ལྔ་པོ་གཙོ་བོས་གསོལ། །ལྷག་མ་ཁྲག་བཅས་འཁོར་གྱིས་གསོལ། །རྣམ་ཤེས་པདྨ་ཅན་དུ་འཕངས། །ཁོ་ནི་ཕ་3

ཤར་ཁུག་པར་བསམ། །དགྲ་བགེགས་དེ་གཏོར་མའི་ཁར་རྒྱབ་སྒྲུབ་པ་
པོ་ལ་བསྟན་ནས་ཁུགས་པར་བསམ་མོ། །གསང་བའི་ལས་དྲུག་གི་ཞལ་གདམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཡིག་ཆུང་འདི་ལས་མེད་དོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༤ དམར་ཙིར་ཙིར་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༦ དེ་ནས་མན་ངག་ལ་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༢ ཁོ་ནི་མ་ཤོར་ཁུག་པར་བསམས།

144 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

འདིའི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རང་ཡི་དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་ལ་གནས་ནས།
རང་དང་མགོན་པོའ་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ཤིང༌། མགོན་པོའི་ཕྱག་ ིགཡོན་ཞགས་པ་འཛིན་པའི་སྡིགས་མཛུབ་ཀྱི་རྩེ་ལས་ཁྲོ་བོ་རབ་ཏུ་རྔམས་ཤིང་རླུང་གི་ཤགས་ཅན། ཕྱག་གཉིས་ཞགས་པ་འཛིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ། དམིགས་པའི་དགྲ་བགེགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ། འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་སྙིང་ཁར་བཏབ་ཅིང་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས། ཞགས་པས་མགྲིན་པ་ནས་བཅིངས་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་གཅེར་བུ་གོས་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱོབ་ཅིག །གསོད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དྲག་པོ་སྒྲོག་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཁྲིད་འོངས་ཏེ་གཏོར་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་སྟེང་གཏོར་སྣོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན། རང་ལ་རྒྱབ་བསྟན་མགོན་པོ་ལ་མདུན་བསྟན་ནས་འདར་ཧེད་ཧེད་འདུག་པར་བསམ་ལ། རང་གིས་ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཁྲིཾ་ཁྲེ་ཏ་བིགྷྣཱན་བི་ནཱ་ཡ་ཀ།།དགྲ་བགེགས་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཅེས་ལན་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དྲག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་མགོན་པོའ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བས་མགོན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་སྒྲ་དྲག་པོ་ ིསྒྲོག་ཅིང༌། ཕྱག་གཡོན་གྱི་གཉིས་པའི་རྩ་གསུམ་བསྒྲུབ་བྱའི་གནས་གསུམ་དུ་བསྣུན། གཡས་ཀྱི་མཐའ་མའི་ཌཱ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་དཀྲོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིད་མྱོས། མགོ་འཁོར་བས་དྲན་པ་ཉམས་ཤིང༌། དབང་པོའ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་ནར་གྱི་བྱུང་བ་ལ། གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་གྲི་གུག་གིས་ ིབསྒྲུབ་བྱའི་བྲང་གཤགས་ཤིང༌། ཕྲེང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱག་གིས་དོན་སྙིང་ལྔ་ཕྱུང་ནས། གཡོན་གྱི་དང་པོའ་ཐོད་པར་བླུག་ནས་ཞལ་དུ་དམར་ཅིར་ཅིར་གསོལ། ཤ་ཁྲག་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཏོར་ ིམའི་ནང་དམར་མེར་ཁེངས་པ་སྟེ་གཏོར་སྣོད་ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེང་བྱས་པས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་དམར་དང་ངེ་བ་རྣམས་སུ་སིབ་སིབ་གསོལ་བར་བསམ་ལ། གཏོར་སྔགས་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་གཏོར་ཆུང་རྣམས་བརྡབ་པར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཏོར་མའི་བྱིན་རླབས་གཏོར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཕྱག་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསྒྲལ་བའི་ལས་དྲུག་པོ་འདི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ཆགས་སྒོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའམ། དགྲ་བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའམ། མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ལས་མྱུར་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཚེ་ན། བཟླས་པ་ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་སོང་བ་དང༌། སྙིང་པོ་དང་སྔགས་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 145

རིང་གཉིས་ཀྱི་བཟླས་པ་མི་བྱེད་པའི་བར་སྐབས་དེར་མགོན་པོའ་གནད་འབེབས་ཀྱི་མན་ངག་ ིགི་ཡི་གེ་ཟུར་ན་ཡོད་པ་ལྟར་དྲག་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་སྙིང་པོ་དང་རྩ་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་གཏོར་ཆེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་གནད་འབེབས་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས། བསྟོད་བསྐུལ་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་ལྷ་མོ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་གཤེད་གཉིས་དྲག་ཏུ་བསྐུལ་བར་བྱའོ། །གཏོར་ཆེན་དྲག་པོ་རང་བཟློག་པ་སྟོབས་ཅན་དགོས་པའི་ཚེ་ཡིན་ན། ལྷ་མོ་ཕྱག་བཞི་མར་བྱ། ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་ནས་འབུལ་བར་བྱའོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཏོར་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དང་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་སོགས་འདྲ་བར་བྱས་པ་ནི། གཏོར་ཆེན་དཀྱུས་མའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ལྷ་མོ་ཕྱག་བཞི་མ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བར་བྱེད་པ་ནི། གཏོར་ཆེན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་དྲག་པོ་དང་སྟོབས་ཆེན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།
དེ་ལྟར་ན་ལྷ་མོ་ནི་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ། ཞག་གི་རྦ་ཀློང་འཁྲུགས་པའི་དབུས་ན་དམ་ཉམས་
དགྲ་བགེགས་མནན་པའི་སྟེང་དུ་དྲེ་རྟ་རྐང་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མི་སྔོ་ནག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་སྐུ་མདོག་སྔོ་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་ཅན་མའི་ཕུང་པོ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱན་གསུམ་དགྲ་བགེགས་ལ་ཕྱིར་གཟིགས་ཤིང༌། མཆེ་བ་གཙིགས་ནས་རབ་ཏུ་གདངས་པའི་ལྗགས་རྣམ་པར་བསྐྱོད་པའི་ཞལ་ནས་ཁྲག་འཛག་པ། སྙན་གཡས་པ་ལ་སེང་གེ་དང༌། གཡོན་པ་ལ་དུག་སྦྲུལ། སྤྱི་བོར་རྨ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། མིའི་པགས་པ་རློན་པ་སྟོད་གཡོགས་སུ་གྱོན་པ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་རལ་གྲི། གཉིས་པ་ན་གྲི་གུག །གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་ཐོད་པ་རློན་པས་དགྲ་བོའ་སྙིང་ཁྲག་གིས་བཀང་བའི་ཁྲག་རྒྱུན་ ིཞལ་དུ་གསོལ་བ། གཡོན་གཉིས་པ་ན་ནལ་བུའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ། དྲེ་རྟའི་སྟེང་ན་ཞབས་ཕྱེད་སྐྱིལ་དུ་བཞུགས་པ། སྒའི་སྔ་རུ་སྲིན་བུའི་ཡ་འགལ་ལ་བྱས་ཤིང༌། ཕྱི་རུ་སྲིན་པོའ་མ་འགལ་ལ་ ིབྱས་པའི་སྔ་ཤ་ལ་བདུད་ཀྱི་ཁྲམ་ཤིང་ནག་པོ་དང༌། ཕྱི་ཤ་ལ་ནད་ཀྱི་རྐྱལ་པ་བཏགས་པ། འཁོར་ཆུ་སྲིན་གདོང་ཅན་ནག་པོ་གཡས་སྦྲུལ་ཞགས་ནག་པོ་དགྲ་ལ་འདེབས་ཞིང༌། གཡོན་དྲེའུའི་འཐུར་ནས་བཟུང་སྟེ་གཙོ་བོ་ལ་བལྟ་བ། སེང་གེའི་གདོང་ཅན་དམར་ནག་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་གྲི་གུག་དགྲ་ལ་

146 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་ཞགས་པ་བཟུང་ནས་སྡིགས་མཛུབ་གདེངས་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ནས་དགྲ་ལ་འོ་དོད་འབོད་ཅིང༌། ལྷ་མོའ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའོ།། ིལྷ་མོ་དེའི་སྙིང་པོ་ནི། ཨོཾ་མ་མ་སརྦ་ཙ་དྷུ་ར་བྷ་ཀྵ་ཛ་ར་མ་ཏི་འུར་བ་འུར་བ་ས་མ་ཡ་ཀྲི་ར་
ཛ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཡི་དམ་དང་མགོན་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་མདུན་གྱི་ལྷ་མོའ་ཐུགས་ཀར་མི་སྔོ་ནག་མེ་འབར་བ་བསམ་ཞིང༌། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་ ིའོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། མི་ལ་ཕོག་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བར་བསམ་སྟེ། བཟླས་པ་ནི་བསྙེན་པའི་དམིགས་པའོ། །སྭཱཧཱའི་གོང་དུ་དགྲ་བགེགས་མྰ་ར་ཡ་ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་སྦྱར་བ་ནི་གཏོར་སྔགས་སོ། །མཻ་ཏྲི་པས་མཛད་པའི་བསྐལ་མེ་ཆེ་བ་ནི་འདིའི་བསྟོད་པའོ། །ལྷ་མོ་ནི་ཕྱག་གཉིས་མ་ལས་ཤིན་ཏུ་གཉན་ཞིང་སྟོབས་ཆེ་ལ་རྩུབ་ཅིང་མྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་ལྟར་གཅེས་ཤིང་དམ་ཚིག་ལྡན་པའི་སློབ་མ་རེ་རེ་ཙམ་མིན་པ་ལ་སྟེར་བའི་ལུགས་མེད་དོ། །བསྙེན་སྒྲུབ་དང་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ཙམ་ཡང་གཞན་གྱིས་མ་རིག་པ་བྱེད་དོ།།
ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལའི་ཡུམ་ནི་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཡོན་ན་མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་ཤ་ཟ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
དབུས་ན་ལྷ་མོ་ནག་མོ་སྐུ་ལ་དར་ནག་གི་གོས་འཇོལ་རིང་གསོལ་བ། ཕྱག་གཡས་ན་མེ་ལོང་དང༌། ཞགས་པ་ཐོགས་ནས་དགྲ་ལ་གཡོབ་ཅིང་ཞགས་པ་འདེབས་པ། ཕྱག་གཡོན་ན་དགྲ་བོའ་ིསྙིང་ཁྲག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། སྤྱན་གསུམ་དམར་པོ་གློག་ལྟར་འཁྱུག་པ། འཇིགས་པའི་གད་མོ་རྒོད་ཅིང་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱུག་ཅིང་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་དགྲ་བགེགས་ཐལ་བར་རློག་པའོ། །བཟླས་པའི་སྔགས་ནི་གནོད་སྦྱིན་ལ། སྔོན་དུ་བསྙེན་པའི་ཚེ་དཀྱུས་མ་དང་འདྲ། དམིགས་པའི་མན་ངག་ནི། རང་བདག་བསྐྱེད་མགོན་པོའ་བྱས། བསིལ་བའི་ཚལ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཅུག །མདུན་དུ་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་རང་ ིལ་མིག་ཡར་བལྟ་ཞིང་བཀའ་ནོས་པར་བསམ། རང་མིག་གནོད་སྦྱིན་ལ་ཐུར་དུ་བལྟ་ཞིང༌བཀའ་བསྒོ་བར་སེམས་པའོ། །གཏོར་ཆེན་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། ཨཱོཾ་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་བིགྷྣཱན་ཧཱུཾ། ཨོཾ་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལ་ཡག་ཤ་དམ་ཉམས་འདིའི་ཙིཏྟ་ལ་དུན་དུན་རྦད་རྦད། ཅེས་བཟླས་པར་བྱ་ཞིང༌། ཡུམ་ལ་རག་མོ་ནག་མོ་དམ་ཉམས་འདིའི་ཙིཏྟ་ལ་རྦད། ཁ་ལ་ཕུར་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 147

ཡ་རྦད། ཅེས་བཟླ་བར་བྱའོ།།

གཏོར་སྔགས་ནི། ཨོཾ་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་བིགྷྣཱན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཨོཾ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཡག་ཤ་དམ་ཉམས་འདིའི་ཙིཏྟ་ལ་དུན་དུན་རྦད། ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་དགྲ་བགེགས་ཆེ་གེ་མོའ་རཀྟ་ལ་ ིཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཙིཏྟ་ལཾ་1

ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། མཾ་ས་ལ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། གཽ་རོ་ཙ་ན་ལ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་
ཁཱ་ཧི། ཞེས་དང༌ཡུམ་ལ་བཟླས་སྔགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། རཀ་མོ་ནག་མོ་དགྲ་བགེགས་ཆེ་གེ་མོའ་རཀྟ་ལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་སྔར་ལྟར་སྦྱར་བའོ། །བསྟོད་བསྐུལ་དཀྱུས་ ིམ་དང་འདྲའོ། །ཏྲཀྴད་ནི་རྟ་ནག་ལ་ཆིབས་པ་སྐུ་མདོག་ནག་པོ་མཐའ་བེར་སྔོ་ཁྲ་གསོལ་ཞིང༌། ཞབས་ལ་སག་ལྷམ་ནག་པོ་བསྣམས་པ། ཕྱག་གཡས་རུ་མཚོན་དམར་པོ་འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་པ་ཙནྡན་གྱི་བེ་ཅོན་སྐུར་བསྟེན་པའི་ནང་ནས། བདུད་འདུལ་གྱི་དམག་ཚོགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་འབྱུང་བ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། ལྕེ་སྤྱང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་སྤྲུལ་ཏེ་སྣ་ལ་འབྱུང་བ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། ཁྱི་ནག་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་སྤྲུལ་ཏེ་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲང་བའོ། །དེའི་བསྙེན་སྔགས་ནི། ཨོཾ་དུ་ཡག་ཛ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཏྲག་ཤད། དུ་ཏྲི་མ་རི་ནི་ཛ་ཛ། ཞེས་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་མན་ངག་གོང་དུ་གནོད་སྦྱིན་ལ་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །གཏོར་ཆེན་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་བསྙེན་སྔགས་དེའི་མཇུག་ཏུ། ར་ཙ་ཏྲི་པ་ཤ་དུ་དུ་ཁུག་ཁུག །ཎྲི་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿཛཿ། ཞེས་པ་དང༌། མཧཱ་ཀ་ལ་རཱུ་པ་རཱུ་པ་ཤ་ཏྲུན་ནན། ཚལ་པ་ནན། མཱ་ར་ཡ་ནན། དུ་ཡ་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལ་ཏྲཀ་ཤད་ཤ་དུ་དུ་རྒུར་རྦུད་ཐུམ་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་སོད་སོད་ཅེས་པ་རྣམས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་བཟླས་པ་བྱ་སྟེ། སྔགས་དང་པོ་བསྙེན་སྔགས་ནི་བོད་པ། གཉིས་པ་རྦད་པ། གསུམ་པ་བསད་པའོ། །གཏོར་སྔགས་ནི་བསྙེན་སྔགས་ལ་ཏྲི་ཡཾ་ཏྲ་བྷྱོ་བ་ལིཾ་ཏ་དམ་ཉམས་དགྲ་བགེགས་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་བཏགས་པའོ།།
བསྟོད་བསྐུལ་ནི། ཀ་མ་གཡེལ་མ་གཡེལ་མགོན་པོའ་ཚོགས། །ཚུར་གཤེགས་ཚུར་ ིགཤེགས་མགོན་ནག་ལགས། །ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞག་གྲངས་ཐ་མའི་ཐུན་ཐ་མ་ལ། གཏོར་མ་ཆེ་བས་མགོན་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་ནས། གཏོར་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༤ ཙིཏྟ་ལ་ཁ་ཁ་

148 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། དེ་ནས་བསྒྲལ་བའི་ལས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། གཏོར་མ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །གཏོར་མ་འབུལ་བ་ཐུན་སྔ་ཕྱི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མགོར་མ་གཡེལ་ཅིག་དང༌། མཇུག་ཏུ་གཙང་ཞིང་གཙང་མར་སྦྱར་བའི་གཏོར་རྫོངས་དང༌། ཐལ་མོ་བརྡབ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ། གཏོར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཐེབས་ལྡོག་རྩིས། སྒྲ་གཅན་གྱི་གདོང་དང་མ་ཐུག །བིཥྚི་དང་མ་འཛོམ་པ་བྱས་ལ། བ་དན་དང་གླིང་བུ་སོགས་ཀྱི་རོལ་མོའ་སྒྲ་དང༌། ཤ་ཆེན་གྱི་དུད་པ་དང༌། ནང་མཆོད་འཐོར་བ་ ིལ་བརྩོན་པས་གཏོར་མའི་སྣ་དྲངས་ཏེ། རྗེས་གནང་ཐོབ་པ་དམ་ཚིག་གཙང་བས་གཙོ་བོའ་གཏོར་ ིམ་ཆེན་པོ་དང༌། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གཏོར་མ་དང་བཅས་པ། ཡི་དམ་གྱི་གཏོར་མ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱེར་ནས། ཇི་ལྟར་ཐུང་ནའང་གོམ་པ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུའི་མཐའི་བར་དུ། གནོད་པའི་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་སྟེ། གཏོར་མ་རྣམས་གདོང་ཕར་བསྟན་ནས་བསྒྲིགས་ཏེ། སྔོན་དུ་ཆང་ཕུད་གཏོར་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་དང་ཀླུ་དང༌། གཟའ་ལ་སོགས་པ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་འབྱུང་པོ་མི་མ་ཡིན་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གིས་བསྔོས་ནས། ཁོ་བོ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱས་ནས། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་སྐུ་ལ་སྨོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་པའི་བསམ་སྦྱོར་ལ་གནས་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་འཁོར་གཉེན་པོ་བཤིག་པ། སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ལ་འཚེ་བར་བྱེད་པའི་དགྲ་བགེགས་གདུག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ། དྲག་པོ་གཏོར་མའི་ལས་བྱེད་ཀྱི། ཁྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་ཞི་བའི་ཆོས་འཆད། བདེན་པའི་དམ་བདར། འདུན་པའི་རྫས་སྟེར་བ་ཡིན་པས། བདུད་རྩི་འདི་བཏུང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྔགས་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འདིས། རབ་ཏུ་ཚིམ་པར་གྱིས་ལ་གནོད་པ་དང་གདུག་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང༌། ཕན་ཚུན་ཕན་པ་དང༌། བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱིས་ལ། ཁོ་བོ་བསྒྲུབ་བྱ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལ། གཏོར་མའི་ལས་ཀྱིས་ཚར་གཅོད་པ་ལ། རུ་ང་བ་དང༌། ཕྲག་དོག་པ་དང༌། མི་གནོད་པ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང༌། བཟང་པོའ་སྣ་འདྲེན་པ་དང༌། ངན་པའི་རྒྱབ་ ིབརྟེན་གང་ཡང་མ་བྱེད་པར་རང་རང་སོ་སོའ་གནས་སུ་སོངས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད། བདེན་བདར། ི

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 149

དབང་གཟུགས་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག །དེ་ཡང་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་གོས་ནག་གྱོན། རོ་སོལ་གྱིས་གདོང་ནག་པོར་བསྒྱུར། ཐོད་ནག་བཅིང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆས་འཇུག་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ནས་གྲུབ་ན་རྔ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དང། དབྱངས་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའམ། མེད་ཅིང་མི་སྤྲོ་ན། དེ་དག་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྤྱི་བཏབ་མི་བྱེད་པར་དེའི་དོད་ལ། ཧཱུཾ་ཆོས་སྐུ་ཡངས་པའི་ཕོ་བྲང་ནས། །ཅེས་པའི་བསྐུལ་དྲག་ཏུ་བྱས་ལ། རང་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཞིང༌། ཁྲོས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས། གཙོ་བོའ་གཏོར་མ་དཔལ་འབར་དང་བཅས་པ། དེ་ཉིད་ཧཱུཾ་ལས་དུག་དང༌། ིམཚོན་དང༌། མེའི་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་ལ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་བརླག་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། གཏོར་མ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྲག་གོང་གཡས་སུ་འཕྱར་ཏེ། ཤཱ་ས་ན་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་དྲག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང༌། དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ནི། གཏོར་མ་ནི་ཐོག་འཁྱུག་པ་ལྟར་དྲག་པོའ་སྒྲ་དང་བཅས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོང་སྟེ། དགྲ་བགེགས་ཁོ་ ི 1

རང་གི་མདུན་ན་
གནས་པ་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་བསམ། དེའི་སྙིང་ཁའི་དཀྱིལ་ན་སྲོག་གི་རྟེན་རྣམ་ཤེས་ཨ་ཐུང་ཏིལ་མར་གྱི་མར་མེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་འཕོག་པས་ནག་ཐོམས་ཀྱིས་སོང་ནས་སྲོག་དང་བྲལ་ཡིད་དྲན་པ་ཉམས། ལུས་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་ཆོམ་དུ་སོང༌། གཏོར་མ་འགྲོ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མགོན་པོ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བར་སྣང་གང་བ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་ཞིང་བརྔམས་པས་འཇིགས་པའི་གད་མོས་ས་གཞི་དང་རི་བོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་འབྲུག་སྒྲ་ལྟར་སྒྲོག་ཞིང་བརྒྱུད་དེ་སོང་ནས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་ཆོམ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཟོས། ཁྲོས་པའི་གར་མཛད་ཅིང༌། ནད་དང་དུག་དང༌། མཚོན་གྱིས་ཆར་ཕབ་པས། ཡུལ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཞིང་བརླག་པར་བསམ་མོ།།
དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པར་བྱས་ལ། ཤཱ་ས་ན་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་
བརྗོད་དེ་གཙོ་བོའ་གཏོར་མ་འཕངས། དེ་རྗེས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་གཏོར་སྔགས་གོང་དུ་ ིབརྗོད་པ་དེ་དག་བརྗོད་ལ། རེ་རེ་ནས་འཕངས། དེ་ནས་སྔགས་དྲག་ཏུ་བརྗོད། གོས་དང་ཐལ་མོ་བརྡབ། ཐུན་སྒྲུབ་བསྒྲུབས་པ་ཡོད་ནའང་འཕངས། དེ་ནས། ཨོཾ་བཛྲ་རཀྵ་རཀྵ་ཧཱུཾ་ཞེས་བརྗོད་དེ།
1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ ན ༣ དགྲ་བགེགས་དེ་རང་གི་མདུན་ན་

150 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རང་གནས་པའི་གཏོར་མ་འཕང་ས་དེ་ནས། རྡོ་རྗེའི་རྭ་བས་བར་བཅད་པར་བསམ་ལ། བསྲུང་འཁོར་གསལ་གདབ། དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མིག་མི་བལྟ། གནས་དར་1

ཡོ་བྱད་ཡེ་མ་ལུས་པར་
བྱས་ལ་ངག་བཅད་དེ་སྔགས་བཟློས་ཤིང་ནང་དུ་འོངས་ནས་རྗེས་ཆོག་རྣམས་གཏོར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །གཏོར་ཆེན་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་བྱེད་པ་དང༌། བྲིས་པ་མང་མོད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་མན་ངག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཟབ་པའི་ཞལ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ནི། དེང་སང་ས་སྟེང་མ་ལུས་པར་ཟོང་དུ་གསེར་ཁུར་པོ་ཐེག་ཚད་ཁུར་ནས་བཙལ་ཡང་རྙེད་པའི་གདམས་པ་མ་ཡིན་པས་ལས་འབྲས་ངོ་མི་ཤེས་པའི་སྣོད་མིན་ལ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་སྤེལ་བར་སྲོག་ལྟར་གཅེས་པར་བཟུང་ངོ༌།།
གཏོར་ཆེན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲག་པོའ་ལས་སྦྱོར་མན་ངག་བསད་པ་ཆིག་དྲིལ་གྱི་མན་ངག་ ིདུག་ལྟ་བུ་སུ་ལ་ཡང་མི་སྦྱིན་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཅན་ནི། བེ་བུམ་ནག་པོའ་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་གཙོ་ ིཆེ་ཤོས་གཅིག་ཡིན་ལ། ཡིག་ཆུང་དངོས་ནི་འདི་ལྟར། ན་མོ་གུ་རུ། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའ་ལྟོ་བ་ ིརུ། །དགྲ་བགེགས་མནན་ཅིང་བསྒྲལ་བར་བྱ། །ལིང་ག་སྔགས་གནད་མ་ནོར་གཅེས། །གྲི་གུག་བསྒྲུབ་བྱ་གསད་པར་བྱ། །བསྟན་པ་འཇིག་ལ་ཐུག་པ་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསྙེན་སྒྲུབ་མཐར་སོན་ཅིང༌། །དམ་ཚིག་ལྡན་པས་བྱ་བའི་ལས། །དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱ་བ་མིན། །གཏོར་མདའ་གཏོར་མའི་བཅའ་གཞི་དང༌། །བྱུག་པའི་རྫས་གསུམ་ལག་ལེན་གྱིས། །མན་ངག་བླ་མའི་ཞལ་ལས་བྲིས། །འདི་ནི་དུག་དང་འདྲ་བས་ན། །སྙིང་གི་བུ་ལའང་སྦྱིན་མི་བྱ། །ཨྠི།ི ཞེས་པའོ། །འདིའི་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་མན་ངག་ཆིག་བརྒྱུད་ཡིན་པས། བླ་མ་ཁྱུང་པོས་རྟོག་ལྡན་ཞང་སྒོམ་ཆོས་སེང་ལ་སྔོན་དུ་གནང་ཚར་ནས། རྨོག་ཅོག་པ་ལ་ཡང་མ་གནང་བར། ཁོང་གིས་ཞང་སྒོམ་ཆོས་སེང་ལ་ཞུས། རྨོག་གཅོག་པས་ཀྱང་སྐྱེར་སྒང་པ་ལ་དུས་ཕྱིས་བར་དུ་གནང་ཡོད་པའི་གཏམ་ཡང་གསུང་མ་ཉན། ཕྱིས་སྐུ་གཤེགས་པའི་གོང་ཙམ་དུ། སྐྱེར་སྒང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་འབུལ་བ་ཚད་མེད་པ་མཛད་པའི་དུས་སུ། འདི་དང་སེར་བ་དབབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། འཁོར་གྱི་སྒོས་སྒྲུབ་ཟབ་ཤོས་གཅིག་གཉིས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གནང༌། ད་མན་ངག་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་རེ་གསུང་དབུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༦ བ ༧ གནས་དེར་ཡོ་བྱེད་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 151

སྙིང་བཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །འདིའི་ལག་ལེན་གྱི་མན་ངག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རོ་ཐལ་གྱིས་བྱུག་པའམ། ཕུང་ཤལ་གྱི་ས་ལས་བྱས་པའི་སྟེགས་བུའི་ཁར་རོ་སོལ་གྱིས་གྲུ་གསུམ་མཐིང་ནག་རྩེ་མོ་ཕར་བསྟན་པ་བྲིས་པའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་མིང་བྲིས། གྲུ་གསུམ་དེ་འབྲུབ་ཁུང་མཚོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། ལྷ་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནས་གཏོར་མ་བཅའ་བ་ནི། ནས་ནག་རྗེན་བཏགས་ཀྱི་ཕྱེ། ཁྲག་ཆང་བསྲེས་པ་ལ་
གྲི་ཁྲག་སྦྱར་བས་ཁུ་བ་བྱས་ཏེ། དཔལ་བཤོས་ཟུར་གསུམ་ཆེན་པོ་ཁྲུ་གང་ལས་མི་ཆུང་བ་བྱས་པའི་གསུམ་གཉིས་སྟེང་དུ་བཞག།།གསུམ་ཆ་འོག་ཏུ་བཞག་པའི་མཚམས་ནས་གྲིས་བཅད་ལ། འོག་མ་དེའི་དབུས་སུ་འབྲུབ་ཁུང་གྲུ་གསུམ་ཅུང་ཡངས་པ་ཅིག་བྲུ། དེ་ནས་ཤ་ཤན་ནམ། རྒ་ཤན་ནམ་གྲོ་གའམ་མེད་ན་ཤོག་བུ་ལ་ཡང་རུང་སྟེ། སོར་བཞི་ཙམ་ལ་དགྲ་བགེགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལིང་ག་སྔགས་ཅན་དཔེ་ཆུང་ལྟར་བྲིས་པ་ལ། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བ་དང་མདུན་དུ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱན་དྲངས་ནས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་དང༌། རང་དང་མགོན་པོ་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་ཁྲོ་བོ་ཞགས་པ་དང་ལྕགས་ཀྱུ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱ་དེའི་སྐེ་ནས་ཞགས་པས་བཅིང། སྙིང་ཁ་ནས་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུང༌། རྒྱབ་ནས་དབྱུག་པ་དང་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྡིགས་བཞིན་པས། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོའ་སྟེང་དུ་གཅེར་བུ་གོས་དང་བྲལ་བ་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ནས་ཁྲག་འཛག་ཅིང༌། ཁ་ ིནས་སིད་ཅེས་སྒྲོག་པ་འདར་ཞིང་སྐྲག་པའི་མིག་ཅན། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལྕགས་སྒྲོག་གིས་བཅིང་སྟེ། བཞག་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་ཁྲིད་འོང་བར་བསམ་ལ། དམིགས་པ་བརྟན་པོས་ལྕགས་ཀྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཁྲིཾ་ཁྲེ་ཏ་བིགྷྣཱན་བི་ནཱ་ཡ་ཀ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཆེ་གེ་མོ་ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿཛཿཞེས་ལན་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས། སེམས་མ་ཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ། དངོས་སུ་ཁུག་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ནས། ལིངྒ་དེ་ལ་ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿས་བསྟིམ་ཞིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྲེས་ལ། ལིངྒ་དགྲ་བགེགས་གང་ཡོད་པ་དེ་དངོས་སུ་མོས་པར་བྱ། དེ་ནས་དགྲ་བོ་དེའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་དང་། མགོན་སྐྱབས་མཛད་པའི་ལྷ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་

152 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལ། བསྒྲུབ་བྱ་དེས་བླ་མའི་སྐུ་དགྲ་བྱས་པ་དང། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཤིག་ཅིང༌། དཀོར་འཕྲོགས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་པའི་བསམ་སྦྱོར་དྲག་པོ་ལ་གནས་པ་དང༌། ཆོས་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ལ། བར་དུ་གཅོད་ཅིང་རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང༌། སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྒྱས་པར་བསྒྲགས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ཡུན་དུ་སོང་ན། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་དུ་མ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང༌། འདི་ཉིད་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་ངན་སོང་ལས་ཐར་ཐབས་མེད་པའི་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བ་དུ་མ་གསོག་པར་འདུག་པས་འདིའི་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་མ་ལགས་ཀྱི་འདིའི་ལུས་ལ་མ་ཞུགས། མགོན་སྐྱབས་མ་མཛད་པར་འདི་ཉིད་ཆོམས་ཤིག །ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་སྲིན་པོ་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་སུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ལུས་ལས་དོན་སྙིང་དང་ནང་ཁྲོལ་སོགས་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཏེ། ཚུར་བྱོན་ནས་བདག་ཉིད་ལ་ཐིམས་བདག་ཉིད་སྔར་ལས་ཀྱང་མཐུ་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་དང་དབྲལ་བའོ།།
ད་ནི་གོ་ཆ་དང་དབྲལ་བ་ནི། བདག་དང་མགོན་པོའ་ཐུགས་ཀ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་ ིབཤད་མ་ཐག་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྲུང་བ་དང༌། སྔགས་མདུད་དང༌། དེ་རང་དང་དེ་སྐྱོབ་བའི་བླ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་བསྲུང་འཁོར་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་ཞགས་པ་དང༌། ཁྲོ་བོའ་ཕྱག་གི་ཞགས་པས་བཅིང་ཞིང་ལྕགས་ཀྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་སྟེ། ཁྲོ་བོ་ཡན་ལག་ ིརགས་ཤིང༌། ལུས་ཆེ་བ་རི་རབ་ཀྱང་བསྒུལ་བར་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རང་དབང་མེད་པར་དྲངས་ཏེ་འོང་བར་བསམས་ནས། ལྕགས་ཀྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་ཞིང༌། ཆེ་གེ་མོ་རཀྵ་སཾ་པུཥྚིཾ་རཀྵ་མན་དེ་དེ་བ་ཏ་ན་ཙ་ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿཞེས་མང་དུ་བརྗོད་ཅིང༌། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་བཀུག་ནས། བསྲུང་འཁོར་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་བསྲུང་འཁོར་ལ་བསྟིམ། སྔགས་མདུད་དང༌། བྲིས་པའི་འཁོར་ལོ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྫས་དང༌། བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྫས་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་1

ལུས་ལ་གནས་པ་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་བཅངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་
ཀྱི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པར་མོས་ཏེ། རང་གི་སྙིང་ཁ་ནས་ཁྲོ་བོ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཕུར་བུའི་རྣམ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༡༨ བ ༢ རིན་པོ་ཆེའི་དྲེག་ལུས་ལ་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 153

པ་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་བཙུགས། ཡང་རང་གི་སྙིང་ཁ་ནས་ཁྲོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་ཐོགས་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། ཕུར་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་བརྡུང་བར་བསམ་སྟེ། ཨོཾ་གྷ་གྷ་གྷཱ་ཏ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་མཇུག་ཏུ། ཆེ་གེ་མོ་རཀྵ་སཾ་པུཥྚིཾ་དི་པ་མ་རཀྵ་མཎྜ་དེ་བ་ཏ་ཉྩ་བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཅེས་ལན་བདུན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་གྷ་གྷ་སོགས་མི་འདུག་ནའང༌། ཡོད་པ་འཐད་པ་མཐོང་ངོ༌། །དེ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་དང་དབྲལ་བ་ནི། བདག་དང་མགོན་པོའ་སྐུ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་གྲངས་མེད་པ་མདུན་གྱི་ ིབསྒྲུབ་བྱ་དེའི་བ་སྤུའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་བསོད་ནམས་དང་གཟི་བརྗིད་དང། དབང་ཐང་དང༌། དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དང༌། སེར་པོའ་རྣམ་པར་ཚུར་དྲངས་ཏེ། བདག་གི་བ་སྤུའི་སྒོ་རྣམས་ནས་ཞུགས་པས་བདག་ཉིད་ ིགཟི་བརྗིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིང༌། བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་དབང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཤོར། བསོད་ནམས་དང་གཟི་བརྗིད་ཉམས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རིད་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དང་དབྲལ་བ་ནི། དགུག་པའི་དམིགས་པ་དང༌། བཀུག་ནས་ཕུར་གདབ་བྱེད་པ་སྔར་ཇི་ལྟ་བ་ལ། ཁྱད་པར་ནི་ཆེ་གེ་ལོ་ཀ་དེ་བ་ཨཱ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་དགུག་པ་དང༌། ཆེ་གེ་ལོ་ཀ་དེ་བ་རཀྵ་བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཅེས་པས་འདེབས་པའོ།།
ཁྱད་པར་རྫས་ཀྱིས་དབྲལ་བ་ནི། དེ་ནས་སྒྲུབ་ཁང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ཁང་ལ་སོགས་པ་
ཐོག་ཕུབ་པ་ཅིག་ཏུ་སོང་ལ། ལིངྒ་དེ་སྨྱུག་མ་བཀས་པའི་བར་དུ་རྐང་པ་མ་ཟིན་ཙམ་བཅུག །རང་གི་ལག་པ་རས་ལ་སོགས་པས་དྲིལ་ཏེ། དུ་བ་མི་འཕོག་པར་བྱས་ལ་སྨྱུག་མའི་རྩ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། རོ་སོལ་གྱི་མེ་ལ། གུ་གུལ་ནག་པོ། སེ་ནག་གི་རོ། བཙན་དུག །ཟ་འོག །དབྱི་མོང་ནག་པོ། རྟ་བོན་པ། མུ་ཟི་ནག་པོ་རྣམས་བསྲེགས་པའི་དུད་པ་ལ་བདུག །དེའི་ཚེ། ལིངྒ་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་བསམ་ལ། རྫས་རྒོད་ཀྱི་དུད་པས་བདུགས་པས་ཡིད་མྱོས། དྲན་པ་ཉམས། ལྷ་སྲུང་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་མི་ནུས་པར་བསམས། དམིགས་པ་མ་ཡེངས་པར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྔགས་བཟླ་མི་དགོས། རང་གི་སྣ་བུག་དང༌། གོས་དང༌། ལུས་ལ་དུ་བས་མ་ཕོག་པ་དང༌། དུ་བ་སྒྲུབ་ཁང་དུ་ཡེ་མ་སོང་བ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་བཟླས་པས་ལྷ་དང་དབྲལ་བ་དང༌། གོ་ཆ་དང་དབྲལ་

154 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་དང་དབྲལ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་དང་དབྲལ་བ་སྟེ་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་འདི་ལ། བེ་བུམ་ནག་པོའ་མན་ངག་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཡིག་ཆུང་མདོར་བསྡུས་ཚན་པ་བཞི་ ིའདུག་ནའང༌ཁོ་བོས་གསལ་ཤིང་རྒྱས་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ། བླ་མའི་མན་ངག་ལྟར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་འདི་འདྲ་བའི་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་ལ་ཚང་བ་ལྷ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གང་གི་མན་ངག་ལ་མི་འདུག་གོ །ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་མ་ཐུབ་ན། དྲག་ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ནུས་པ་ཐོན་མི་སྲིད་པས། འདི་ལས་གལ་ཆེ་བ་ལས་སྦྱོར་འདིའི་རིགས་ལ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་ཡིད་ཆེས་པ་བྱས་པའི་ལིངྒ་དེ་མ་ལྟེབ་པར་བལ་ཚོན་སྔོ་དམར་གྱི་སྐུད་པས་རྒྱ་གྲམ་དུ་བསྐྱིགས་ཏེ། གཏོར་མའི་གསུམ་ཆ་ཞབས་ཀྱི་ཆ། ཟུར་དུ་བཅད་པའི་དབུས་སུ་གྲུ་གསུམ་བྲུས་པ་དེའི་ནང་དུ་མགོ་མཇུག་ལྡོག་ནས་ཁ་མདུན་དུ་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་ཏེ་བཅུག །དེ་ནས་ལྕགས་ཕྱེ། རྡོ་ཕྱེ། ཡུངས་ཀར། ཡུངས་ནག །སྐེ་ཚེ། བཤང་གཅི་སོགས་ལ། ཤཱ་ས་ན་ཁྲི་ཕྲག་ལ་སོགས་པ་བཟླས་ནས། སྔོན་དུ་བསྒྲུབ་བའི་ཐུན་ཡོད་ན། དེ་དག་གི་གྲུ་གསུམ་ཁེངས་པར་དགང། མེད་ན་མ་བཀང་ཀྱང་རུང་ངེས། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གཏོར་མའི་གསུམ་གཉིས་ཟུར་དུ་བཅད་པ་དེ་སྦྱར་ནས་སྦྱར་མཚམས་མི་མངོན་པར་བྱ། གཏོར་མའི་ལོགས་ཅིག་མི་ཁྲག །གཅིག་ཁྱི་ཁྲག །གཅིག་རྟ་ཁྲག་གིས་བྱུགས། བག་གཟན་ལ་དྲག་པས་ནག་པོར་བསྒྱུར་བའི་བྱ་རོག་ལྡིང་བ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་སྨྱུག་མའི་རྩེ་ལ་བསྐྱོན་པ། གཏོར་མའི་ལོགས་གསུམ་ལ་བཙུགས། མཐེབ་ཀྱུ་སོགས་གོང་དུ་གཏོར་ཆེན་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲ། འདི་ལ་མར་གྱིས་གཏོར་རྒྱན་མི་བྱེད། རྒྱལ་འགོང་ལ་བསྒོས་སུ་བྱེད་ན། རྟ་ཁྲག་གི་དོད་ལ་དྲེའུའི་ཁྲག་ལ་བྱ་སྒྲོ་གསུམ་བསྐྱོན་པའི་བར་བར་དུ་སྔགས་ཐུང་བྲིས་ཤིང༌། གྲི་ལྕགས་ཀྱི་མདེའུ་བྱས་སྨྱུག་མ་དང་ཅ་ར་དང༌། ལྟོང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྣག་ལ་དུག་ཁྲག་བསྲེས་པའི་ཁུ་བས་བྱུགས་པའི་མདའ་ལ་དར་ནག་བཏགས་པ་གཏོར་མ་ལ་བཙུགས། གཞན་འཁོར་གྱི་གཏོར་མ་དང༌། གཏོར་ཆུང་གི་བཤམས་ཚུལ་གོང་གི་གཏོར་ཆེན་ལ་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟ་བའོ།།
མདུན་དུ་རོ་སོལ་གྱིས་རྩེ་མོ་ཕར་བསྟན་པའི། གྲུ་གསུམ་ནག་པོ་ཅིག་བྲིས་པའི་དབུས་
སུ། བག་ཟན་ལས་བྱས་པའི་ལིངྒ་སོར་བཞི་པ་གཅིག་བཞག །དེ་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་དང༌། ཐུན་རེ་རེ་ཞིང་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གཞན་ཐམས་ཅད་གོང་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 155

དུ་གཏོར་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ལ། འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། མདུན་གྱི་གཏོར་མ་ཆེན་པོ་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། མདུན་དུ་འབྲུབ་ཁུང་ནག་པོ་ཟུར་གསུམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང༌། གཏིང་ཟབ་པ་ནད་དང་དུག་གི་ན་བུན་འཚུབ་པའི་ནང་ན། དགྲ་བོ་སྤྱི་བོ་ཚུགས་སུ་གནས་པའི་འབྲུབ་ཁུང་གི་སྟེང་ན། པདྨ་དང་ཉི་མ་དང༌། ཚོགས་བདག་གི་གདན་ལ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང༌། ལྷ་མོ་ཕྱག་བཞི་མ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།བཟླས་པའི་དམིགས་པ་ནི། གཏོར་མའི་ཞབས་ཀྱི་འབྲུབ་ཁུང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ནང་གི་ལིངྒ་དགྲ་བོར་དངོས་སུ་མོས་པའི་སྤྱི་བོ་ཚུགས་སུ་གནས་པའི་སྙིང་རྩའི་ནང་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་སྲོག་གི་དྭངས་མ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཏིལ་མར་གྱི་མར་མེ་ལྟར་གསལ་བར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང༌། གཏོར་མ་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་གྲི་གུག་རྣོ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཐོན་བྱུང་སྟེ། འོག་གི་འབྲུབ་ཁུང་གི་ནང་དུ་སོང་ནས། དགྲ་བོ་སྤྱི་བོ་ཚུགས་སུ་གནས་པའི་བཤང་ལམ་ནས་ཞུགས་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ནས་སོང་སྟེ། སྙིང་ཁའི་ཨ་ཐུང་མར་མེ་ལྟ་བུ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་ཤགས་དྲག་ཅིང་མྱུར་བར་འཁོར་བས། ཨ་ཐུང་དེ་ནག་ཐུམ་ཐུམ་སོང་ཞིང་། དགྲ་བོ་ཁ་ནས་ཁྲག་ནར་ནར་འཛག་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཀཱ་ལ་ཁྲིཾ་ཁྲེ་ཏ་བིགྷྣཱན་བི་ན་ཡ་ཀ་མིང་རུས་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཅེས་1

དམིགས་པ་གསལ་ཞིང༌། རིག་པ་གྲིམས་ལ་ང་
རྒྱལ་བརྟན་པས་བཟླས་པར་བྱ་སྟེ། ཤཱ་ས་ན་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བཟླ་བ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །སྔགས་བརྒྱ་རྩ་རེ་ཙམ་སོང་བ་དང༌། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་གྲི་གུག་འཕྲོས་པ་སྔར་ལྟར་སོང་སྟེ། སྔར་སྙིང་ཁ་ན་འཁོར་བཞིན་པའི་གྲི་གུག་དེ་ལ་བསྟིམ་པས། སྔར་ལས་ཀྱང་ཤགས་དྲག་ཏུ་འཁོར་བའི་དམིགས་པ་བྱས་ལ། སྲོག་དང་དབྲལ་བར་བསམ་མོ། །འདི་ནི་སྔར་གནད་མ་ནོར་ཅེས་ཞེས་པའི་ཞལ་ཤེས་དངོས་གཞིའོ།།
གཏོར་མ་སྟོབ་པའི་དུས་སུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྒྲལ་བའི་ལས་དྲུག་འདི་ལ་མི་བྱེད། སྔོན་
དུ་གཏོར་ཆུང་དང་འཁོར་གྱི་གཏོར་མ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དེ་ནས་མདུན་གྱི་བག་ཟན་གྱི་ལིངྒ་དེ། དགྲ་བོའ་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགྲ་བོར་དངོས་སུ་ ི
1 ཞོལ། ཤོག ༢༤ བ ༣ ཞེས་དམིགས་པ་

156 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བསམ་ལ། དེ་ནས་དགྲ་བོ་དགུག་པ། ལིངྒ་ལ་བསྟིམ་པ། ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་བཞི་དང་བཅས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་བཞིན་བྱ། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས། མགོན་པོའ་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ ིནས་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས། ཡོད་ན་གྲི་ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་གྲི་གུག །མེད་ན་སྐྱེས་པ་དར་མ་གཡུལ་དུ་བསད་པའི་གྲི། དེ་ཡང་མེད་ན་གྲི་ངར་དང་ལྡན་པ་ལ་གྲི་ཁྲག་གིས་བྱུགས་ལག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའ་གྲི་གུག་ཏུ་བསམས་ནས། སྔགས་ཐུང་ ིསྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དྲག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང༌། ལིངྒ་དགྲ་བོར་དངོས་སུ་མོས་པ་དང༌། ཞེན་པ་དྲག་པོ་བྱས་པའི་རྐང་པ་གཡས་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིམ་བཞིན་གཏུབ། མགོན་པོའ་ིའཁོར་ལྷ་མོ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་གཤེད་བཞི་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དགྲ་བོ་གསོད་པ་དང་གཏུབས་པའི་ལས་བྱེད་པར་བསམ། དེ་ལྟར་གཏུབས་པའི་དུམ་བུ་རྣམས་གཏོར་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་པས། ཐོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔས་གང་བ་རྣམས་སླར་ཡང་དགྲ་བོའ་ཤ་ཁྲག་ ིརུས་པ་དོན་སྙིང༌། ནང་ཁྲོལ་མགོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གིས་དམར་མེར་ཁེངས་པར་བསམ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་གཏོར་ཆུང་ལག་ཏུ་འཕྱར་ནས་དེངས་བྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་མ་གཡེལ་ཅིག་བྱས་ནས་བསྟབས་པ་དང་མཇུག་ཏུ་གཙང་ཞིང་གཙང་མར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཏོར་རྫོངས་དང༌། བསྟོད་བསྐུལ་རྣམས་སྔར་དང་འདྲའོ།།
བསྟོད་བསྐུལ་ཟིན་མ་ཐག་ཡང་བག་ཟན་གྱི་ལིངྒ་ཅིག་བྱས་ལ། སྔར་ལྟར་གྲུ་གསུམ་ནག་
པོའ་དབུས་སུ་གཞུགི 1

།འདི་ལྟར་ཞག་རེ་ལ་ལན་དྲུག་དྲུག་གོ །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ན་ར་ཀྲིཾ་ཀྲིཾ་
གི་བཟླས་པ་ཡང་ཁ་ཡར་རེ་ལས་མི་བྱེད་ཡིག་བརྒྱ་ཐུན་རེ་ལ་ཡང་ལྔ་བཅུ་རེ་ཙམ་དང་བཤགས་པ་ནན་ཏན་བྱེད། ཆོས་སྐྱོང་རང་ལ་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྔགས་ཐུང་གསུམ་ཆ། སྔགས་རིང་གསུམ་གཉིས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཅི་རིགས་པ་བཟླའོ། །ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པས་བསྙེན་སྒྲུབ་རྟགས་ཐོན་པོ་སོང་ཞིང༌། དམ་ཚིག་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་ནང་ན་སེལ་ཡེ་མེད་པའི་གྲོགས་གསུམ་བཞི་སོགས་མ་གཏོགས་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མ་ཚང་བའི་སྒྲུབ་གྲོགས་ནི་ཆོས་སྐྱོང་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༢༠ བ ༤ གཞུག་གོ།

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 157

རང་ལ་བཟློག་པའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་མང་ན་མི་དགའ་ཞིང༌། སྔགས་ཐུན་ནར་མ་མེད་ཀྱང་རུང་ངོ༌། །ལིངྒ་ལ་དགྲ་བོའ་རྐང་རྗེས་ཀྱི་སའམ། གཅིན་ ི ཤལ་གྱི་སའམ། ཟག་རྫས་སམ། ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་གང་རུང་འདྲེས་ན་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་ཞིང་མྱུར་རོ། །དགྲ་བོ་དུ་མ་ལ་བྱ་དགོས་པ་བྱུང་ན། གཏོར་མ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱས་ལ། གསུམ་གཉིས་སྟེང་དུ་གསུམ་ཆ་འོག་ཏུ་བཞག་པའི་མཚམས་ནས་བཅད་པའི་གསུམ་ཆ་བ་དེ་ཡང༌། ཡང་ཆ་མཉམ་གསུམ་དུ་བགོས་ནས་བཅད་པའི་རེ་རེ་ལ་ཡང༌། དབུས་ཟུར་གསུམ་དུ་འབྲུབ་ཁུང་རེ་རེ་བྲུས་པས། འབྲུབ་ཁུང་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། རེ་རེ་ཡང་ལིངྒ་རེ་རེ་དང་ཤིན་ཏུ་མང་ན་འབྲུབ་ཁུང་རེ་རེར་ལིངྒ་གསུམ་མམ་ལྔའམ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཅུག་ཏུ་རུང་ལ། ནང་དུ་ལིངྒ་བཅུག་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱི་རུའམ། བག་ཟན་གྱི་ལིངྒ་བཅའ་བ་དང་བཟླས་པའི་ཚེ། དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲི་གུག་སྤྲོ་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ།།མགོན་པོ་ལེགས་པར་འགྲུབ་ན། ལིངྒ་དངོས་སུ་མ་བཅུག་ཀྱང་གྲུ་གསུམ་རྣམས་སུ་མིང་
ཡིག་བསྒོམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ལ་རྦོད་གཏོང་བྱེད་པའི་བྱེད་མ་བསད་པ་ལ་ཡང་ཆོ་ག་འདི་ཉིད་དོ། །གྲོང་ཁྱེར་དཀྲུག་པར་འདོད་ན། ཤོག་བུ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་གཟུགས་བྲིས། དབུས་སུ་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་གཙོ་བོ་དག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ལིངྒ་སྔགས་ཅན་བྲིས་པ་ལ་དགུག་གཞུག་སོགས་སྔར་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚེ། གྲོང་ཁྱེར་རངས་པོ་དཀྲུག་ཅིང་བསྟིམ་པ་སོགས་བྱས་ནས། གཏོར་མའི་ནང་གི་འབྲུབ་ཁུང་དུ་གཞུག །བཟླས་པའི་ཚེ་སྔགས་ཐུང་དང༌། སྔགས་རིང་གིའང༌། དི་ན་མེ་ཀེ་ནའི་མཇུག་ཏུ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་གེ་མོ་དཀྲུགས་དཀྲུགས་ཕྱེ་ཕྱེ། ཤིག་ཤིག །གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་གེ་མོའ་བདག་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ། བི་དེ་ཤ་ཡ་ཧཱུཾ་ ིཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བཟླས་པར་བྱ་ཞིང༌། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་གྲི་གུག་གི་འཁོར་ལོ་དུས་མཐའ་ལྟ་བུའི་དྲག་པོའ་རླུང་དང་བཅས་པ་སྤྲོས་པས་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་དབུས་སུ་སོང་སྟེ་རྣམ་པར་དཀྲུགས་ ིཤིང་གཏོར་ནས་ཉམས་པར་བསམས་ཏེ། འདི་ལ་ཕྱི་རུ་མིའི་ལིངྒ་མ་གཏོགས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལིངྒ་མི་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བ་ཕྱི་ནང་གི་རྟགས་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ། ཡིད་བརྟན་ཐུབ་པ་ངེས་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བྱས་པའི་མཐར། གཏོར་མ་ཆེ་བའི་མགོན་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་

158 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བཏེག །གཏོར་ཆེན་གཏོར་ཆུང་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ལིངྒའི་ཆོ་ག་གོང་ལྟར་བྱས་ཤིང་དབུལ་ལ་གཏོར་མ་ཕྱིར་ཁྱེར་ནས་ཟོར་དུ་འཕེན་པའི་ཚུལ་བཞིན་1

ཐམས་ཅད་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ།

ཁྱད་པར་ནི་གྲུ་གསུམ་སྟེང་འོག་སྦྱར་མཚམས་ནས་ཕྲལ་ཏེ། སྟེང་གི་གསུམ་གཉིས་ལ་དཔལ་འབར་བཙུགས་པ་ཟོར་དུ་འཕེན་པའི་དམིགས་པ་ནི། སྔར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྲུ་གསུམ་འབྲུབ་ཁུང་ཅན་གྱི་ལིངྒ་ཕྱུང་སྟེ། ཟོར་འཕངས་པའི་ས་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་སྲེག་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་བྱས་ལ་ཐལ་བ་དགྲ་བོའ་ཕྱོགས་སུ་རླུང་ལ་བསྐུར་རོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོའི་ཆས་འཇུག་ ི

2

ཆང་ཕུད་འཐོར་ཞིང༌། ཁྲག་བསྒྲེང་བ་ལ་བརྩོན་པ། དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་དང༌། སེམས་མ་ཡེངས་པས་བྱ་བ་གཅེས་ཤིང༌། གྲུབ་ན་ནང་དུ་སླེབ་མ་ཁད། གཏོར་མ་གསར་པ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་བཟང་བ་གཅིག་བཤམས་ནས་བསྐང་བཤགས་རྒྱས་པ་ཚར་གཅིག་བྱའོ། །འདི་འདྲ་བའི་ལས་སྦྱོར་གང་ལ་བྱས་པའི་ཡུལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང༌། བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཡིན་ན་ནི། རིམ་གྲོ་དང་བཟློག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཚན་བསྐྱེད་པའང་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏོར་མའི་ལས་སྦྱོར་མ་ལུས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།
༈ ད་ནི་གཏོར་སྒྲུབ་དང་གཏོར་ཆེན། དུས་གཏོར་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ། དགྲ་བོ་དང་བྱད་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་གཏོར་ཕྱེ་དང༌། ཆང་ཕུད་ལ་སོགས་པ་བསྲེས་པ་དང༌། དགྲ་བོ་སོགས་ཀྱི་གཏོར་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའམ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་བཟའ་བཏུང་བྱིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པ་བྱུང་བ་དང༌། དགྲ་བོ་དང་བྱད་མ་སོགས་དང་སྟན་ཅིག་ལ་འདུག་པ་དང༌། གྲལ་སྟན་ཅིག་ལ་འདུག་དགོས་པ་བྱུང་ན་དེ་དག་ཉིད་དགྲ་བོ་མྱུར་དུ་ཚར་གཅོད་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང༌། རང་ལ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མི་ཡོང་བ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན། དགྲ་བོ་ཚོགས་སུ་ཟ་བ་བཟའ་བཏུང་གིས་ཚར་བཅད་པ། བྱད་ཤ་ལྤགས་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ་བཤད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དགྲ་བོའ་གཏོར་ཕྱེ་སོགས་མི་བསྲེ། དབང་མེད་བྱུང་བའམ། གཞན་ ི

1 ཞོལ། ཤོག ༢༦ ན ༥ ཚུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་
2 ཞོལ། ཤོག ༢༦ བ ༡ ཆས་འཇུག་དང་ཆང་ཕུང་འཐོར་ཞིང་།

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 159

གྱིས་བསྲེས་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་ན། དེ་འདྲ་བའི་གཏོར་ཕྱེ་དང་ཆང་ཕུད་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྒྲལ་བའི་ལས་དྲུག་པོ་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ངག་ཏུ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་མི་བརྗོད་པར་ཤབ་བུའི་བཟླས་པ་བྱས་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ་དག་དགྲ་བོ་དེ་རང་གི་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་དོན་སྙིང་དུ་དངོས་སུ་བསམས་ནས། སྔགས་ལ་དགྲ་བོ་དེའི་མིང་སྤེལ་ཚིག །སྤེལ་བའི་གཏོར་སྔགས་ཤབ་བུས་བརྗོད་ནས། མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཚོགས་འབུལ་བར་བསམ་ཞིང༌། རང་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པས། དགྲ་བོ་དེའི་ཤ་ཁྲག་རུས་གསུམ་སོགས་ལ་དངོས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བསམ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །གཏོར་མ་རང་ལ་བསྲེས་ནའང༌། དེ་དག་ལ་གཏོར་ཆུང་བྱས་ཏེ། ལས་དྲུག་བྱས་པས་ལྷག་པར་མྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། རང་མགོན་པོར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །སླར་ཡང་བསིལ་བའི་ཚལ་
ནས་མགོན་པོ་སྤྱན་དྲངས་པ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། སྙིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་བསམ། དེའི་ཐུགས་ཁར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་མཐིང་ཁ་མེ་འབར་བར་བསམ། ཧཱུཾ་དེ་ལས་ཁྲོ་བོ་སྤྲོས་ནས་དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་འགུགས་པའི་དམིགས་པ་དང༌། བཀུག་ནས་ཁོ་རང་གི་བྱིན་པའི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་ལ་བསྟིམ་པ་དང༌། བསྟིམ་ནས་དགྲ་བོ་དེ་དངོས་སུ་མོས་པ་ལ། གྲི་གུག་གིས་བཅད་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་སྔར་བག་ཟན་གྱི་ལིངྒ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ལ། ཐམས་ཅད་དགྲ་བོའ་ཤ་ཁྲག་དོན་སྙིང་སོགས་སུ་མོས་ཏེ། དགྲ་བོ་འདིའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ ིཅད་མ་ཟད་བར་དུ་བདག་གི་ཟས་སྐལ་འཐུང་སྐལ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་སྟེ། ཟོས་ཤིང་འཐུངས་པ་མགྲིན་པར་ནར་སོང་བ་རྣམས། ཐུགས་ཀའི་མགོན་པོ་དེས་ཀྱང་ཞལ་དུ་དམར་ཇིར་རི་རི་གསོལ་བར་བསམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱས་ན་ནི། ཁ་ཟས་བླངས་པར་བྱས་ཀྱང༌། སླར་དགྲ་བོ་མྱུར་དུ་བརླག་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས་ལ། རང་བཟའ་བཏུང་ནར་མ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་འདི་ལྟར་བྱས་ན། སྒྲོལ་བའི་ལས་མཆོག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤཱ་ས་ན་ལ་དགྲ་བོའ་མིང་སྤེལ་སྦྱར་བའི་གཏོར་སྔགས་ ི ཤབ་བུས་བཟླས་པར་བྱའོ།།

160 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གསུམ་པ་ནི། དགྲ་བོའ་བྱད་མ་དང༌། སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའམ། གྲལ་རྐང་གཅིག་ ིལ་ཚོགས་པའི་ཚེ། རང་མགོན་པོར་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་མཐིང་ནག་ལས་འོད་ཟེར་སྔོན་པོ་ཅིག་ནར་ལ་1

ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡར་བྱུང་སྟེ། རང་གི་
སྣ་བུག་གཡས་ཀྱི་སྒོར་སླེབ་པ་དང༌། འོད་དེ་མགོན་པོ་མཚོན་གང་བ། ཁྲོ་ཞིང་རྔམས་པ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། བྱད་མའམ་དགྲ་བོ་དེའི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས། དགྲ་བོའམ། བྱད་མ་དེའི་སྲོག་རྩ་སྙིང་དང་བཅས་པ་གྲི་གུག་གིས་རྦད་དེ་བཅད་དེ། དམར་ཙར་ར་ཁྱེར་འོང་ནས། ཞལ་དུ་བཅུག་སྟེ་དམར་ཇིར་རི་རི་གསོལ་ནས་ཁྲོ་ཆུང་བདག་གི་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་ཞུགས། སྙིང་ཁའི་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་སྔགས་ཐུང་སྔགས་རིངས་མིང་སྤེལ་དང་བཅས་པ་ཤབ་བུས་ནར་མར་བཟླས། དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཡང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མན་ངག་གསུམ་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
དེ་ལྟར་གཏོར་མ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལས་སྦྱོར་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
མན་ངག་ཟུར་འདེབས་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་ཞིང་མན་ངག་དང་ལྡན་པར་ཁས་འཆེ་བས་ས་སྟེང་ཁྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་བ། སྙིང་དང་འདྲ་བའི་གཅེས་པའི་མན་ངག་གསལ་ཞིང་རྒྱས་ལ་མ་སྦས་པར། ཆ་ལག་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་འདི་ནི། སྣོད་ལྡན་ལས་འབྲས་ལ་འཛེམ་ཞིང་བསྙེན་བསྒྲུབ་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་འཛིན་པ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་སྐྱོང་བ་རེ་རེ་ཙམ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བསམ་སྟེ། མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན། མན་ངག་འདི་ནི་སྙིང་ལས་གཅེས། །དགོས་འདོད་སྦྱིན་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །སྲོག་འཕྲོག་ཧ་ལ་ནག་པོའ་དུག །དགྲ་བགེགས་འབྱུང་པོའི་བཤན་པ་ཡིན། །གསེར་དང་རྟ་ཁྲབ་གོས་དར་ལ། །བརྗེ་ ིཚོང་བྱ་བའི་གདམས་པ་མིན། །དད་ལྡན་དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས། །སྡིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་བླ་མར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༧ བ ༣ སྔོན་པོ་ཅིག་ནར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་

མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། 161

གུས། །སྙིང་རྗེ་ཆེ་ཞིང་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན། །བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་འཛིན། །དེ་ལྟའི་སློབ་མ་སྣོད་ལྡན་ལ། །བསྟན་པ་བསྲུང་བའི་ལག་ཆ་རུ། །ལུང་ནོད་བཀའ་རྒྱ་བཏབ་ལ་སྦྱིན། །སློབ་མ་རིམ་པ་དེ་དང་དེ། །གང་གི་ལག་སོང་དེ་དེས་ཀྱང༌། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དག །རབ་རྫོགས་སྣོད་ལྡན་མ་ཡིན་པ། །འབུལ་བ་ཟས་ནོར་ཁ་སག་གི །རྗེས་འབྲང་རང་འདོད་ལྷུར་ལེན་པ། །ངོ་དགར་སྟེར་ན་སྟེར་བྱེད་དེ། །ནག་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིས། །སྙིང་ཁྲག་འཐུང་ལ་ཚར་ཆོད་ཅིག །ས་མ་ཡ་གུ་རྒྱ་གུ་རྒྱ། འདིས་ཕ་མས་ཐོག་དྲངས་པའི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐར་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་ནས། ཀུན་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་གྱུར་ཅིག།།མངྒལཾ །།

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བགེགས་ཚར་གཅོད་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མན་ངག་གི་ཡིག་
ཆུང་དང་ཡང་ཆུང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་དང་གསུང་ངག་
ཞལ་ཤེས་ཚ་གོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་
འགའ་ཞིག་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་བཛྲ་བྷཻ་ར་ཝཱ་ཡ། ཡ་ཡིག་ལས་བྱུང་ཧ་ལའི་མདོག་ཅན་མི་སྡུག་བརྗིད་
པའི་གཟུགས་ཅན་སྟངས་སྟབས་དུ་མས་འཇིག་རྟེན་གཡོ། །རལ་པ་གྱེན་འབར་ཐོད་ཞགས་བཅིངས་བསྣུན་འཇིགས་རུང་མཚན་མ་གྱེན་བསྒྲེངས་སྤྱན་དམར་ཟིལ་གནོན་མེ་དཔུང་ཀློང་ན་བཞུགས། །བདུད་རིགས་ལྔ་བཅུའི་མགོ་བོའ་དོ་ཞལ་ཁྲག་གི་ཐིག་ལེས་རབ་བརྒྱན་ཆུ་གླང་ཞལ་གྱི་ ིང་རོ་ཆེར་སྒྲོག་ཅིང༌། །རྭ་གཉིས་མེ་འབར་དུག་སྦྲུལ་རྒྱན་ཅན་སྤྲུལ་པ་དུ་མས་རུ་ཏྲ་འདུལ་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟག་ཏུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་སྔོན་མེད་ཞལ་ཤེས་སུ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་འདིར་ཡི་གེར་བཏབ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ།།
དེ་ཡང་གཙང་ལ་སྟོད་པ་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཟླ་བ་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་གདམས་དང༌།
ལྷོ་བྲག་པ་ཆོས་ཀྱི་སེངྒེའི་མན་ངག་དང༌། ཡར་ཀླུངས་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་ཤེས་དང༌། ཡར་འབྲོག་པ་སྔགས་འཆང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་མན་ངག་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་འདིའི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་དང༌། ིརྭ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པས་གུད་དུ་སྦས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་ཏུ་གནང་བ་དང། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་མན་ངག་རྣམས་རང་བཟོ་དང༌། ཕོ་ཚོད་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་སྒོ་ནས་གྲོགས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྙིམ་པ་གསེར་

164 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གྱིས་བསྐང་བའི་མེ་ཏོག་དང་གོས་ཡུག་དཀར་པོ་ཇ་སིག་གིས་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་དུ་བྱས་སོ།།
དང་པོ་ནི། ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་བྲི་བའི་རས་ལ་སོགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མན་
ངག་ཐམས་ཅད་གཞུང་དུ་གསལ་ལ། འདིར་དྲག་པོ་ཁོ་ནའི་འཁོར་ལོའ་མན་ངག་གོ །དང་པོ་འཁོར་ ིལོ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ལ་བྲིས་ཟེར་བ་ནི་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསུངས་ཀྱང༌། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་མན་ངག་ལས་རྒྱ་གར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུག་ཤོག་གམ་ཤོག་བུ་རོ་ལ་བཀབ་པ་དེ་ལ་ཁྲག་སྣ་དང༌། དུག་སྣ་དང༌། དགྲའི་ཟག་རྫས་བྱུགས་པའི་དུག་ཤོག་དེ་ལས་འཁོར་དང་གནམ་འཁོར་གཉིས་བར་གྱི་ལིངྒ་དང་གསུམ་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆ་སྙོམས་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། མ་མཉམ་པ་བྱུང་ན་དྲག་པོའ་འཁོར་ལོ་རང་ལ་ལྡོག་པས་ཟབ་པར་བྱའོ་གསུངས། ཐིག་སྐུད་ནི་སློབ་དཔོན་ ིམི་བསྐྱོད་པ་དང་སྭནཱཿཤྲཱིའི་མན་ངག་ལས་ཁྱི་ར་གཉིས་ཀྱི་སྦུ་དང༌། བྱ་འུག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་སྦུ་དང༌། གང་ཡིན་མི་གྲིར་ཤི་བའི་སྐྲ་ལ། རབས་ཆད་ཕོ་མོའམ་ཡུག་ས་ཕོ་མོ་གང་ཡང་རུང་བས་སྐུད་པ་ཕྲ་མོ་སུམ་སྒྲིལ་དུ་བྱས་པས་ཐིག་གདབ་བོ། །སྣག་ཚ་ནི་གྲི་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་བཤན་པའི་ཁྲག་དང༌། ཡུག་ས་མོའ་དོར་རྟ། དམེ་བོའི་ལྷམ་འབོག་གཉིས་བཀྲུས་པའི་ཁུ་བ་དང༌། སྐེ་ཚེ། ཙི་ཏྲ་ཀའི་ ིཁུ་བ། ལྒ། དྲོད་སྨན། ཕོ་བ་རིལ། བ་ཚ། གུ་གུལ་རྣམས་ཀྱི་ཁུ་བས་བྲིའོ། །འབྲི་བའི་སྨྱུ་གུ་ནི་གྲི་ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་སྨྱུ་གུའམ། གྲི་རུས་དང༌། བྱ་རྒོད་ཀྱི་སྒྲོ། བྱ་རོག་གི་སྒྲོ་རྩའི་སྨྱུ་གུ་གང་རུང་ངོ༌། །གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་མན་ངག་ལས་དྲག་པོའ་འཁོར་ལོ་བྲི་བ་ལ། ཁྱིར་བྱ་འུག་གཉིས་ ིཀྱི་སྒྲོའམ་རུས་པས་བྲི་བར་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་སོ། །འབྲི་བའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཁ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཤིང་གཤིན་རྗེའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་དབང་གིས་དགྲ་བོ་གསད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཤགས་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དུས་ཚོད་ནི་ཉི་ཤ་དགུ་ལ་སོགས་པ་གཟའ་སྐར་དུས་སྦྱོར་ངན་པ་དང༌། ཉི་མ་ནག་ཆེན་ནག་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ཐེབས་ཡོད་པའི་ཉིན་ཕྱེད་ཕྱིན་ཆད་དུ་རླུང་སྣ་བུག་གཡོན་དུ་རྒྱུ་དུས་སུ་བརྩམ་པར་བྱའོ།།
འབྲི་དུས་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལ་གུང་མོ་གཉིས་རྩེ་སྤྲད། མཐེའུ་ཀྱང་
དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར། མཛུབ་མོ་དང་མིང་མེད་གཉིས་བཀུག །མཐེ་བོང་གཉིས་མཉམ་པར་བྱས་ལ།

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 165

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་དམ་རྒྱ་བཅིངས་ལ་ངག་ཏུ། ཨོཾ་ཧྲི་ཥྚཱིཿནས་ན་ན་མ་མ་ཤ་ཏྲུཾ་མཱ་ར་ཡ། ན་ཤ་ཡ། སྟཾ་བྷ་ཡ། བྷནྡྷ་ཡ། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཅེས་བཟླ་ཞིང་བྲིའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཐོག་མར་སྨྱུ་གུ་ལེན་དུས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་བྲི་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་བྲི་བ་ནི་ས་འཁོར་ཙ་མུཎྚིའི་ལྟོ་བར་བྲིས། གནམ་འཁོར་ལས་གཤིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ལྟོ་བར་བྲི་བར་བྱས་ལ། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་མངོན་རྟོགས་དང་མཐུན་ནོ། །བསད་བསྐྲད་དབྱེ་བ་མནན་པ་ལ་སོགས་འཁོར་ལོ་བཞི། ས་འཁོར་རིམ་པས་བཟློག་པ་སྟེ། གནམ་འཁོར་དག་ནི་རིམ་བཞིན་བྲི། ཞེས་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་པ། ས་འཁོར་གཡོན་དུ་རིམ་པས་ཡི་གེ་རེ་རེ་བཟློག་སྟེ་བྲི་བ་དང༌། གནམ་འཁོར་གཡས་སུ་ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་དྲང་པོར་ཡོད་པ་ལྟར་བྲིའོ།།
ཡང་མན་ངག་ལས་གནམ་འཁོར་ལ་རང་གི་མཛུབ་མོའ་ཁྲག་གིས་མིང་སྤེལ་བྲིའོ། །འོག་ ིམ་ས་འཁོར་ལ་དགྲའི་ཟག་རྫས་ཀྱིས་མིང་སྤེལ་བྲིའོ། །འཁོར་ལོ་མ་འགྲིག་ན་རང་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པས་འགྲིག་པ་གལ་ཆེའོ། །གསང་བའི་གནད་དམ་པའོ། །ཡི་གེ་རྣམས་རེག་ལ་མ་རེག་པས་རང་རང་གི་རེ་མིག་གི་དབུས་སུ་བྲི་བ་དང༌། ཡི་གེ་རྣམས་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་ཕོག་པ་ཡེ་མ་འཛོལ་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེང་འོག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་མགོ་ཕྱིར་བསྟན་རྒྱུ་ཡིན་པས་རང་ལ་མི་ལྡོག་པ་དང༌། གདམས་ངག་སྒྲུབ་སླ་བའི་དགོས་པ་དང་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །ཅུང་ཟད་ཅིག་འཛོལ་ན་རང་ལ་ལྡོག་པས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཡོན་གྱིས་མཉེས་པ་དང༌། ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་ལ་ཚོགས་གཏོར་བཟང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སྟེང་འཁོར་འོག་འཁོར་གཉིས་དང་ལིངྒའི་དཔེ་ཆུང་གསུམ་ཕྱག་ལེན་འཁོར་ལོ་ལྟེབ་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གྱིས་ཤིག།
དེ་ནས་སའི་འཁོར་ལོ་དེ་རས་སམ་དུག་ཤོག་ལ་བྲིས་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ།
གཞུང་ན་ཡོད་པ་ལྟར་ས་ལ་བྲིས་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་ཚུར་རོ་རས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་པ་དང༌། ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་དག་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་སྤོ་བ་གཞུང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །ད་ནི་དགྲའི་རུ་བ་དང་ལིངྒ་བཅའ་བ་ནི། དགྲ་བོའ་རྐང་རྗེས་ཀྱི་ས་དང༌། བཤང་གཅི་དོར་བའི་ས་དང༌། ཆུ་འགྲམ་གྱི་ས་དང༌། དུག་སྣ་ ིཚོགས། ཁྲག་སྣ་ཚོགས་པ་དང༌། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ས་དང༌། ལམ་བཞི་མདོའ་ས་དང༌། ཤིང་གཅིག་ ི

166 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དང། གྲོགས་མཁར་དང༌། གཡུལ་འཐབ་བྱས་པའི་ས་དང། རྒྱལ་པོའ་སྒོ་ཁང་གི་ས་དང༌། སྤྲ་ཚིལ་ ིརྣམས་བསྲེས་ནས་དགྲ་བོའ་གཟུགས་བརྙན་སོར་བཞི་པ་བྱས་པའི་སྙིང་ཁར་ལིངྒ་དཔེ་ཆུང་ལྟར་ ིབྲིས་པའི་སྙིང་ཁར། ཨོཾ་ཧྲཱི་ཥྚཱིཿནས་ཕཊ། དགྲ་བོ་རུས་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་གྲོ་ག་ལ་དུག་ཁྲག་སྣ་ཚོགས་པས་བྲིས་པ་གཞུག །དེ་ནས་གཞུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷ་བསྒོམས་ཏེ། ལིངྒའི་གསང་གནས་ལྟེ་བ་སྙིང་ག །ལྐོག་མ་སྨིན་མཚམས་རྣམས་སུ་མི་གྲིར་ཤི་བའི་རུས་པ་ལ་ཕུར་བ་སོར་གསུམ་རེ་བྱས་པ་བཏབ། སྒལ་ཚིགས་སུམ་ཅུ་ལ་སྐྱེར་བ། གླ་བ་ཤིང། དུག་ཚེར་གསུམ་གྱི་ཚེར་མ་རྣོན་པོ་རེ་རེ་ལ་བཅུ་བཅུ་བྱས་པས་སུམ་ཅུ་བཏབ་པ་དགོད། དེ་ནས་ཧྲཱིཿཥྚཱི་ལ་སོགས་པ་ཅི་མང་གི་བསྙེན་པ་ཉིན་གཅིག་བྱའོ། །དེ་ནི་ལིངྒ་བཅས་པའོ།།
དྲག་པོའ་འཁོར་ལོ་སྦ་བ་ནི། རོ་རས་སམ། ཤོག་བུ་ལ་ལིངྒ་དཔེ་ཆུང་ལྟར་བྲིས། དེའི་ ིདཔྲལ་བར་རུས། སྙིང་ཁར་ཡའི་ནང་དུ་མིང་རུས་བྲིས། ལྟེ་བར་ཚེ། བརླ་ལ་བརླ་དྭགས་དང་བཅས་པ་བྲིས་ལ། དགྲ་བོ་བཀུག་ཅིང་ལྷ་དང་ཕྲལ་བའི་རྫས། རྟ་བོང་མཛེ་ཕོ་མོའ་ལྷམ་འབོག །ཡུག་ས་ ིམོའ་དོར་རྟ། ཏེ་ལོའི་ཤ།ི །ཟ་འོག་དུམ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ལིངྒ་བཅིངས། རང་ཉིད་དང་སྒྲུབ་ཁང་ལ་དུ་བ་མ་འཕོག་པ་གལ་ཆེ། ལིངྒ་དེ་དགྲ་བོར་དངོས་སུ་དམིགས་ལ། ས་འཁོར་དང་གནམ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལིངྒའི་སྙིང་གའི་ཡ་དང༌། འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་མ་འཛོལ་བར་སྙིང་གའི་ཡ་འོང་བར་མན་ངག་བཞིན་ལྟེ་བ་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རོ་སྐྲའི་སྐུད་པས་རྒྱ་གྲམ་དུ་འཁོར་ལོ་ཡེ་མི་མཐོང་བར་བཅིངས། འཁོར་ལོ་དེ་རབ་མཛེ་ཐོད་ཕོ་མོ། འབྲིང་རབ་ཆད་ཐོད་པ། ཐ་མ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་པ་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་སྟེང་འོག་མ་ནོར་བར་བྱས་ལ་ཕོ་སྟེང་མོ་འོག་ཏུ་བཅུག །ཐོད་པ་སྟེང་མའི་ཚངས་བུག་གི་ཐད་དུ་མཐེ་བོང་ཤོང་བའི་བུག་པ་ཟུར་གསུམ་པ་གཅིག་བྱས་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་རཾ་དང་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་པའི་ནང་དུ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཕཊ། ཅེས་བྲིས་ཐོད་པའི་ཕྱིའི་རྒྱབ་ཏུ་རི་རབ་ལྷུན་པོ་དབུས་སུ་གཅིག་དང༌། ཕྱོགས་སུ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ་བྲིས། བུག་པའི་ལྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་སེར་པོ། གྲི་ཐོད་འོག་མའི་ནང་དུ་རླུང་བྲིས་ལྗང་ཁུ་ཡི་གེ་ཡཾ་གྱིས་མཚན་པའི་དབུས་སུ་ཆེ་གེ་མོ་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ཨཿཨཿཞེས་བྲིའོ། །དེ་ནས་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཤི་སྐྲ་བསྒྲིལ་བའི་གཟུངས་ཐག །གནམ་འཁོར་ལ་བཏགས་ཤིང་ཐོད་པ་སྟེང་

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 167

མའི་བུག་པར་དྲངས་པས་ཐོད་པ་གཉིས་ཁ་སྦྱར་ལ་རོ་སྐྲ་ཕོ་མོ་གཉིས། ཁྱི་ར་བྱ་འུག་ལ་སོགས་པའི་སྐུད་པས་རྒྱ་གྲམ་དུ་བསྡམས་པའི་སྐུད་པ་མི་མཐོང་བར་བྱའོ།།
དེ་ནས་རང་ཁ་ལྷོར་བལྟས་པའི་མདུན་དུ་འབྲུབ་ཁུང་ནག་པོ་རོ་སོལ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་
ནག་པོར་བྱུག་པའི་ནང་དུ་སྔར་གྱི་སྤྲ་ཚིལ་གྱི་རུ་བ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་མཉྫིའི་སྟེང་དུ་ཐོད་པ་སྟེང་འོག་མ་ནོར་བར་བཞག་ཅིང༌། གཟུངས་ཐག་རང་གི་ལག་པས་བཟུང་ཐོད་པའི་བུག་པ་ལ་གླང་ནག་པོ་དར་མའི་རྭ་གཡས་པའི་རྩེ་མོ་བཅད་པ་མེ་ཆུས་མ་གོས་པའི་ཐུན་དུ་བཅུག །དེའི་ནང་ནས་ཐུན་འཕངས་ཏེ་ཐོད་པའི་ནང་གི་འཁོར་ལོའ་སྟེང་དུ་འཕོག་པར་བྱའོ། །ཐུན་རྫས་ནི་དུག་སྣ་ཁྲག་སྣ་ ིའདྲེས་པའི་རློན་ཐུན་དང༌། ཡུངས་ཀར་ཡུངས་ནག །སྐེ་ཚེ་ཤངས་ཚེ། ཐང་ཁྲོམ་ལྕགས་ཕྱེ། རྡོ་ཕྱེ། ཤྭ་སྦུད་དྲག་པོ་བྱུང་བའི་རྡོ་ཕྱེ། གྱོགས་རྡོའ་ཕྱེ་མ། ཐོག་རྒྱབ་པའི་ཕྱེ་མའོ། །བྲབ་ཁར་ཡེ་ཤེས་པ་ ིདང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོགས་གཏོར་བཟང་བ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ནས་ཐོད་པ་བྱིན་རླབས་དང༌། འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བ་དང༌། ཉེས་པ་བསྒྲགས་པ་རྣམས་གཞུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱའོ།།
སྐབས་འདིར་སྤྲ་ཚིལ་གྱི་ལིངྒའི་བཤང་ལམ་ནས་གྲི་ལྕགས་ཀྱི་མདུང་བཙུགས་ལ་རོ་
བསྲེགས་པའི་སོལ་བ། དོང་གྲུ་གསུམ་བྲུས་པའི་ཐབ་ཁ་གཅོད་རྡོ་འམ་ཤིང་ལེབ་མོ་དབུས་སུ་བུག་པ་ཡོད་པ་གཅིག་གིས་བཀབ། བུག་པའི་ནང་ལྷ་དབྱེའི་རྫས་བཏབ། ཏེ་ལོའ་ཤ།ི །ཟ་འོག་གི་དུམ་བུ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བརྡུངས་ལ། རོ་སོལ་གྱི་མེ་ལ་བསྲེགས། སྤྲ་ཚིལ་གྱི་རུ་བ་བུག་པའི་ཁར་ཡོད་པ་བྱ། ཕྱི་རྫ་མའི་སྣོད་གས་ཆག་མེད་པ་གཅིག་གིས་བཀབ་ལ། འདམ་གྱི་མཐའ་མ་གཡོགས་འདོར་ན་རང་ལ་དུ་བ་མ་ཕོག་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ནས་འཁོར་ལོའ་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གཤིན་རྗེ་ཕོ་ ིབརྒྱད་མོ་བརྒྱད་གཙོ་བོ་དང་བཅུ་བདུན་དུ་བསྒོམ། ཕྱིའི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་མེད་ལྕགས་ཀྱི་བཙོན་ཁང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེར་འཇིགས་བྱེད་དང་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་སྲོག་ལ་བརྔམས་པ་རེ་རེ་དགྲ་བོའ་ཤ་ཟོས་ཁྲག་འཐུང་རུས་པ་མུར་བར་བསམ་ཞིང༌། གཞུང་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ ིཀྱི་གཤིན་རྗེ་རང་ལ་བསྟིམ་པས་རང་མཐུ་དང་ནུས་པ་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་སོགས་གཞུང་དུ་གསལ་ལ། བཟླས་པ་ནི་ལག་པ་གཡོན་པས་གཟུངས་ཐག་བཟུང་ཞིང༌། ལག་པ་གཡས་པས་དུང་ཆེན་གྱི་འཕྲེང་བ་བཟུང་ལ། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚཱིཿནས་ཕཊ་དགྲ་བོ་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་ཞག་བདུན་

168 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གྱི་བར་ལ་མཚམས་བཅད་ཅིང་བཟླས་པ་བྱའོ།།
ཁྱད་པར་དུ་ཉིན་ཕྱེད་དམིགས་པ་དང་བཟླས་པ་རྟག་ཏུ་བྱེད། དེ་ལྟར་དགྲ་བོ་བཀུག་པ་
དང༌། ལྷ་དང་བྲལ་བ་དང༌། ལིངྒ་ལ་བསྟིམ་པ། འཁོར་ལོའ་བསྐྱེད་ཆོག་རྣམས་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་ ིབཞིར་བཅད་ཅིང་སྒྲུབ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅིང་ཡི་དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངེས་ཤེས་དྲག་པོ་རབ་དངོས་སམ། འབྲིང་རྨི་ལམ། ཐ་མ་ཉམས་ལ་དགྲ་བོའ་གླ་ཁུག་ ིཔ་དང༌། གཅོད་པ་དང་བཅད་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྭ་ལོའ་ིམན་ངག་ལས། ཅུང་ཟད་འགོར་ན་རབ་རྐྱང་ངམ། འབྲིང་དྲེལ་གྱི་སྦངས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་པར་སྦངས་ལ་ཅུང་ཟད་སྐམ་ན་དེའི་ཆུ་དང་དུག་ཆུ་བསྲེ། བཟླས་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཕྱིར་བཏོན་ནས་བོང་བུའི་སྦངས་ཀྱི་དུད་པ་དང༌། ལྷ་དབྱེའི་རྫས་ཀྱི་བདུགས་པས་ཞག་བདུན་ནས་ངེས་པར་འགྲུབ། འཁུ་ལྡོག་རང་ལ་མི་འབྱུང་ཞིང་དྲག་ལས་འགྲུབ་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཐོན་ནས་ཐོད་པའི་བུག་པ་སྤྲ་ཚིལ་ལམ་ལ་ཆས་བཀག །གཞུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེར་དགུ་འམ་གཟའ་སྐར་ངན་པ་ལ་གཏད་ཅིང༌། ཡ་མ་རཱ་ཛའི་གཉེར་གཏད། དྲག་པོའ་གཏོར་མའང་བྱིན་བསྐུལ་བའང་ ིབྱའོ། །དེ་ནི་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་ཚར་བ་ཡིན་ལ།
ད་ནི་ལིངྒ་དང་འཁོར་ལོའ་སའི་གནད་དུ་དྲག་པོའི་གཏད་བྱ་བ་ནི། ཁམས་པ་བཟང་པོ་ལ་ ིགྲོགས་མཁར་བདུན་གྱིས་བྲིས་ལ། ལས་གཤིན་གཟུགས་མདའ་གང་ཙམ་ལ་གཞུང་དུ་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་དང་བཅས་པ་ལ་ཁོད་པའི་ནང་དུ་ཐོད་པ་དང་མཐུན་རྫས་ཤོང་པ་གཅིག་བྲུས་པའི་རྒྱབ་ཏུ་འཁོར་ལོ་འཇུག་པའི་ཧར་པོ་བཞག །དེ་ལ་མེའི་སོ་བཏང་ཞིང་མེ་ཆུའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱས་ལ། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཕོ་མོ་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་དམ་རྫས་དང༌། གནས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ས་དང༌། བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲུང་དྲག་རྩལ་ཅན་དང༌། འབྱུང་པོ་མ་རུངས་པ་གནས་པའི་ས་དང༌། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ས་ལ་དུག་ཁྲག་གི་སྐྱོ་བ་བྱས་ལ་ལས་གཤིན་གྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱུག་གོ།དེ་ནས་གནམ་སྟོང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ལ་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཞུ་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་
མེར་འབར་བར་གྱུར་པར་བསྒོམ། ཐོད་པ་ཁ་སྦྱར་ལས་གཤིན་གྱི་སྙིང་ཁར། དཔྲལ་བ་དང། ལས་གཤིན་གྱི་ཞལ་དུ་གཟུང་ཐག་འོང་བར་བྱའོ། །བུག་པ་སྤྲ་ཚིལ་ལམ་ལ་ཆས་བཀག །དེའི་ཕྱི་ལ་

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 169

ལ་ཆའི་འབེར་སོགས་ཀྱི་གཡོགས་ལ་ཆུའི་འཇིགས་པ་ཐུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གནམ་སྟོང་གི་ནམ་ཕྱེད། དུར་ཁྲོད་དམ། འབྱུང་པོའམ། གཤིན་རྗེའམ། བདུད་བཙན་རྒྱལ་འགོང་མ་རུངས་པ་གནས་པའི་སའམ། ཡང་ན་གཉན་ས་དྲག་པོས་འདི་དང་འདི་ཞེས་སར་ཁྱེར། དོང་གྲུ་གསུམ་བྲུས་པའི་ནང་དུ་རོ་ཡཾ་ལ་གྲི་ཁྲག་གིས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚཱིཿའི་མཇུག་ཏུ་དམ་ཉམས་པའི་དགྲ་བོ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་དང་ས་གཉན་འདི་ན་གནས་པའི་ལྷ་འདྲེ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་གཏོད་པས་མ་ཤོར་ཅིག་མ་བཏང་ཅིག །ཅེས་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྔར་གྱི་སྤྲ་ཚིལ་རུ་བ། མགོ་མཇུག་ལྡོག་ལ་ཁ་ལྷོར་བསྟན་ལ་བཞག་གོ །དེའི་སྟེང་དུ་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེའི་སྐུ་དེ་ཁ་བུག་ཏུ་ཁ་ལྷོར་བསྟན་ལ་བཞག །བདེན་སྟོབས་དང་དྲག་གཏོར་བསྐུལ་ཅི་རིགས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་རང་གི་ཆོས་སྐྱོང་ལས་མཁན་ལ་སོགས་པའི་བསྐུལ་བ་ཡང་བྱའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་གཡམ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྲིས་པས་ཁ་བཅད། གཞི་བདག་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། བཀའ་བསྒོ་རྫོགས་པར་བྱའོ།།
འདིའི་གཞུང་དང་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་གསུམ་ལས། གཞུང་ནི་རྟོག་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་དང་ཕྱག་ལེན་ཁོ་ནའོ། །གཞུང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བྱེད་ཅིང་འབྲེལ་བ་1

དང་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་གསུམ་སྦྲགས་ནས་སྒྲུབ་པས། རྣོ་མྱུར་ཁྱད་འདོན་ཡིན་པས་
ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བར་མཛོད་ཅིག །ཁྲོ་བོའ་སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ལ་ལྷའི་ ིབུས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མན་ངག་སྦས་པ་རྣམས་གསལ་བར་ཡིག་ཆུང་དུ་བྲིས་པའི། ཡི་གེ་པ་ནི་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་མོའ་མགོན་པོ་མ་སླེབ་ཀྱི་བར་དུ། ཨ་ལོ་ཀ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ངོས་ ིལ་བྲིས་པའོ། །དཔེ་ཆ་འདི་ཤིན་ཏུ་གསང་ཞིང་བཀའ་དམ་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་མཛད་པ་དང༌། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སྲུང་མ་ཆེན་པོ་མཛོད་ཅིག །གུ་ཧྱེ་ས་མ་ཡཱ། ཤུབྷཾ།། ༈
དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ནག་པོའ་ཡིག་ཆུང་བཞུགས་སོ།། ི
༈ ན་མོ་བཛྲ་བྷཻ་ར་ཝཱ་ཡ། འདིར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ ིགནད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་འགའ་ཞིག་ཡི་གེར་བྲིས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཎྜལ་བྱུག་པའི་རྫས་ནི། ཐིག་
1 གཙང་། ཤོག ༥ བ ༢ འབྲེལ་པ་དང་མན་ངག་

170 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལེ་དཀར་དམར་གཉིས། དྲི་བཟང་དང་བ་བྱུང་ལྔའོ། །ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གྱི་དོད་དེང་སང་བླ་མའི་ཕྱག་ལེན་ལ་ནང་མཆོད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །གཞན་ནི་མིའི་ཡིན་ནོ། །དྲི་བཟང་ནི་ཙནྡན་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའོ། །བ་བྱུང་ལྔ་ནི། བའི་འོ་མ། ཞོ། མར། གཅི་བ། ཆུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བའི་མགྲིན་པ་དག་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་གསུངས། ཐིག་གདབ་དུས་ལས་གང་སྒྲུབ་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་དུས་གཞུང་དུ་གསལ་ཞིང༌། རླུང་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་བཙན་ཐབས་སུ་འཇུག་པའི་མན་ངག་ནི་གསང་སྔགས་སྤྱིའི་མན་ངག་ལྟར་རོ། །སྔགས་བཏུ་ནི་གཞུང་ལྟར་ལ། དྲངས་པའི་དུས་སུ། ཨོཾ་བཛྲ་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ་གྱི་དུས་སུ་འཁྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ། ཨོཾ་བཛྲ་བེ་ག་ཧཱུཾ་གི་དུས་སུ་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཤལ་དུ་སོ་སོའ་ལས་མཐུན་པའི་བསྐུལ་སྔགས་བྲིས་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ ིསེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སོ་སོའ་ལས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་བྱུང་ནས། ལས་ ིགང་དང་གང་བསྒྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་པར་བསམ་མོ། །བསྲེ་བའི་སྔགས་བརྗོད་པའི་ཚེ་འཁྲིག་སྟབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ནང་གི་ཡ་བརྒྱད་དབྱི་བའི་ཚེ་དྲག་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ལྷོའ་ཡ་ནས་ ིགཡས་བསྐོར་བྱས་ལ་དབྱི། དེ་གཞན་རྣམས་ལའང་འདྲེའོ།།
སའི་འཁོར་ལོ་བྲིས་ཟིན་ནས། རས་གཞིག་འཁོར་ལོ་གཞུང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བྲི་བར་
བྱ། བྲིས་ཚར་ནས་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོའ་གཟུགས་མེ་ལོང་ལ་འཆར་ ིདུ་བཅུག་ལ་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ། དེ་ནས་སྦོ་བའི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དམིགས་པ་སོགས་གཞུང་དུ་གསལ་བ་བཞིན་བྱེད། ཁྱད་པར་ས་འཁོར་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་ཁ་ཕྱིར་ལ་བསྟན། དབུ་ནང་ལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཡང་དྲན་པ་གལ་ཆེ། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་མཐུ་ཆེར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ནང་གི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལ་ཕྱིའི་ཡི་གེ་རིམ་བཞིན་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བསྒོམ། འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ་གསུངས། དེ་ཡང་ས་འཁོར་གཅིག་ཏུ་བྲི་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་གཅིག་ཏུ་བྲིས་པས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་གཅིག་ཏུ་འོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་འཁོར་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཚེ་གཅིག་ཏུ་བྱའོ།།རས་གཞི་འཁོར་ལོའ་སྟེང་དུ་སླེབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན་གཉིས་སུ་སོང་ནས་རས་གཞིའི་ས་འཁོར་ ིགནམ་འཁོར་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པའི་མོས་པ་བྱེད། ས་འཁོར་གནམ་འཁོར་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བས་གཅིག་

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 171

ཏུ་གྱུར་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་གཤིན་རྗེའི་ལྟོ་བར་ཆུད་པའི་མོས་པ་དྲག་པོ་བྱ། འདི་ནི་འཁོར་ལོའ་ིརབ་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་དབུས་ཀྱི་ཡ་ཆེན་པོ་མ་འཕྱུགས་པར་མན་ངག་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་ལྟེབ་བོ།1

།བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
གཞུ་ལྟ་བུ་སྔོན་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་པ་འབར་བ། དེའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཉིད་སྐྲ་བཤིག་པ། ལག་པ་གཡས་ན་གཞུ་དང་མདུང་ཐོགས་པ། གཡོན་ན་མདའ་དང་རལ་གྲི་དང་སྟ་རེ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ། ཁོ་རང་གི་ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ་ཡུལ་མི་ཁྱིམ་མཚེས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁོའ་མདུན་དུ་ཡོད་པར་བསམ། རླུང་གི་དཀྱིལ་ ིའཁོར་གཡོས་པས། མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབར། དེ་ལས་ཁོའ་ཤེས་རྒྱུད་འཁྲུགས་ནས་ལག་པ་ ིགཡས་ཀྱི་གཞུ་ཡིས་ཕ་ལ་རྒྱབ་པས་ཕ་བརྒྱེལ། དེ་ཀ་ལ་ཕའི་སྙིང་བཏོན། གཡོན་གྱི་མདའ་ཡིས་མ་ལ་རྒྱབ་པས་མ་བརྒྱེལ། དེ་ཀ་ལ་ལག་པ་གཡོན་གྱིས་མའི་སྙིང་བཏོན་ཞིང་ཕ་མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས། དེ་ལས་ཀྱང་ཁོའ་ཤེས་རྒྱུད་འཁྲུག་ཏུ་སོང་ནས་ཉེ་འབྲེལ་ཡུལ་མི་ ིཁྱིམ་ཚེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བྱིན་བརླབས་ཅན་དང། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དང༌། བསྟན་སྲུང་གཉན་པོ་དང༌། གཞི་བདག་གཉེན་པོ་གནས་པའི་ས་རྡོ་ཤིང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་གྱིས་རྒྱབ་མེ་སྦར་རླུང་གིས་གཡོས་ནས་གནོད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡང་བྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་ཁོ་ལས་སྟོབས་ཅན་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་ནས་ལག་གི་མཚོན་རྣམས་བོར། ངལ་གསོ་བའི་རྣམ་པར་བསམས་ནས་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ནི་བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ་བྱས་ལ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཁྱད་པར་དུ་འཁོར་ལོ་སྦ་བའི་གཞི་བདག་དེ་དང་ཡང་འགྲས་འཁོར་སྤྲོད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལས་མྱུར་བའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །གུ་ཧྱ་ས་མ་ཡ་ཁ་ཐེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། ཨྠི།
༈ གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་འཁོར་ལོ་ལྟེབ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཟིན་བྲིས་ཡང་ ིཆུང་བ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དམ་པར་བྱའོ།།
༈ ན་མ་ཤྲཱི་ཡ་མནྟ་ཀ་ཡ། དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ ི
1 གཙང་། ཤོག ༦ ན ༧ ལྟེབས་སོ།།

172 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལོའ་ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་བྲི་ཚུལ། འཁོར་ལོའི་ལིངྒ་དང༌། སྤྲ་ཚིལ་གྱི་ལིངྒ་གཉིས་འབྲི་ཚུལ་དང༌། ིའཁོར་ལོ་ལྟེབ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་པར་བྱེད་ནས་གཞུང་དང་ཡིག་ཆུང་གཉིས་གང་ལ་ཡང་མ་བཀོད་ཅིང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་བཞེས་བལྟ་དགོས་པའི་ཟབ་གནད་དུ་ཡོད་པ་ལ། འདིར་དེ་རྣམས་བརྗེད་དོགས་པའི་མན་ངག་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དཔེ་ཆུང་ལྟར་བྲི་བ་དེའི་དབུས་རེ་མིག་ལྔ་པའི་དབུས་སུ་ཡིག་གསར་གྱི་ཡི་གེ་ཡ་བྲིས་པའི་ནང་དུ་དགྲའི་མིང་རུས་པ་ཚེ་དང་བཅས་པ་བྲིས་པའི་མཐར། དགྲ་བོ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསད་པ་དང༌། ཟས་སྐལ་དུ་གཏད་དོ་མ་ཤོར་ཅིག །ཅེས་བྲིའོ།།
ཡིག་གསར་ཞེས་པ་ནི། གཤིན་རྗེའི་སྲོག་སྙིང་ཡ་ཡིན་ལ། གསར་བ་ནི་རྣོ་མྱུར་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལཉྩ་ཝར་ཨོ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བྲིས་ན་འཐད་ཟེར་བ་འདུག་ ུསྟེ། འདིར་རྭ་ལོ་ཙཱ་བའི་མན་ངག་དམ་པའོ། །རེ་མིག་གི་ཟུར་བཞི་ལ་ལིངྒ་བཤོང་ན་སྙིང་ཁར་མིང་རུས་དང་བཅས་པ་བྲིའོ། །གཞན་རྣམས་དཔེ་རིས་དང་མཚུངས། ལིངྒ་དཔེ་ཆུང་ལྟ་བུ་ལ་རྩ་ནག་བཅུ་བདུན་གྲུ་གསུམ་བཅུ་བདུན། དེའི་ནང་དུ་གཤིན་རྗེའི་སྲོག་སྙིང་བཅུ་བདུན་སྔགས་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པ་བྲིས། དབུས་སྙིང་ཁའི་ཡི་གེ་ཡ་ཡིག་དབུ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་ཎྲྀ་བྲིས་པའི་མཐར། དགྲ་བོ་དམ་ཉམས་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཁར་རྗེ་དབང་ཐང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསད་སྐལ་དང་སྐལ་ནོར་སྐལ་དུ་གཏད་དོ་མ་ཤོར་ཅིག་བྱ་བ་བྲིས། ལིངྒ་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཤིན་རྗེ་རེ་རེ་ནས་མིང་བྲིས་ལ་དགྲ་བོ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་བསད་སྐལ་ཟས་སྐལ་ནོར་སྐལ་དུ་གཏད་དོ། །མ་ཤོར་ཅིག་བྱ་བ་གཤིན་རྗེའི་ཁ་མིག་གང་བས་དགྲ་བོ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་མིང་བརྒྱ་བྲིས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་དམོད་བཅོལ་ཤེས་ཚད་ཀྱི་བསྐོར་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཛ་དང་རྒྱ་གྲམ་གྱིས་བསྐོར་ཟག་རྫས་བྱུག་གོ །དེ་ནས་ཡིག་ཆུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་གཤིན་རྗེ་ཕོ་མོ་གཉིས་དང་ལིངྒའི་མགོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །ཡི་གེ་རྣམས་ཡེ་མ་འཛོལ་བ་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་ཕེབས་པ་ལ། ཁྱི་ར་བྱ་འུག་གི་ཀླད་པ་གང་རྙེད་ཀྱིས་ལིངྒ་དང་སྟེང་འོག་གི་འཁོར་ལོའ་མཚམས་རྣམས་སུ་བྱུག་པས་ཡི་གེ་རྣམས་མི་འཛོལ་ཞིང་སྒྲུབ་པ་མྱུར་བའི་དགོས་ ི

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 173

པ་ཆེན་པོ་ཡོད་གསུང་ངོ༌། །དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་རྣོ་མྱུར་གྱི་ལྟེབ་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་ལྟེབ་ལུགས་བྲང་ཐུམ་པའམ་མཚོན་པ་སྣོལ་བ་ལྟ་བུའི་ལྟེབ་ན་རང་ལ་འཁུ་ལྡོག་མེད་ཅིང་དགྲ་ལ་མྱུར་བའི་མན་ངག་དམ་པའོ།།
དེ་ཡང་ལྟེབ་ལུགས་ནི། ཟུར་བཞི་ནས་ཆ་སྙོམས་པར་ཚུར་གནམ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ལྟེབ་པ་
ལ། ཡིག་གསར་ཡའི་ཐོག་ཏུ་མ་སླེབ་ཙམ་དུ་མནན། དེ་ཡང་གཡས་ཀྱི་དེ་ཚུར་ལྟེབ། གཡོན་གྱི་དེ་ཚུར་ལྟེབ། དེ་ནས་ཞབས་ནས་ཡར་ལྟེབ། ཡང་མགོ་ནས་མར་ལྟེབ་པ་དང༌། དབུས་ཀྱི་རིགས་ལྔའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ལྟེབ་ཆག་མ་འཕོག་པ་བླ་མའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ལྟེབ་པའི་ཕྱི་རོལ་རོ་སྐྲའི་སྐུད་པས་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཅིངས་ལ། གཞུང་དང་མན་ངག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཐོད་པར་བཅུག་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་གོ །གཞན་ཡང་ཞི་རྒྱས་དབང་རྣམས་ལ་དར་ལྟེབ་ལྟ་བུ་བྱ་གསུངས་པ་ནི། དབུས་ཀྱི་རེ་མིག་ལྔ་མ་ཉམས་པ་ལ་བསྲུང་བ་ལྟར་ལྟེབ་པ་གཙོ་ཆེ་བར་བྱ་གསུངས་སོ། །མནན་བསྐྲད་ཐམས་ཅད་ལ་རྦ་རླབས་ལྟ་བུར་ལྟེབ་གསུངས་པ་ནི། ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་ལྔ་མ་ཉམས་པ་ལ་གཅིག་ཕྱི་ལ་ལྟེབ་གཅིག་ནང་ལ་ལྟེབ་པ་སོགས་བླ་མའི་ཕྱག་ལེན་ལ་ལྟོས་ཤིག །འདི་རྩུབ། འཁུ་ལྡོག་ཆེ་བར་ཡོད་འདུག་གསུང་འདུག །གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་བཅུ་དག་ནི་རུ་ཏྲ་ལ། ཞག་བདུན་དག་གིས་བསྒྲལ་འདོད་ན། སྔོན་དུ་གཟའ་སྐར་ཐེབས་བཟློག་ལེགས་པར་རྩིས་ལ་དགུ་སྟོང་གི་ཉི་མ་ལ་དུས་མཚུངས་པར་བྱའོ། །ཡར་ངོ་ལ་བབས་པའི་ཚེ་རང་ཉིད་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་རབ་འབྱམས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མའི་དོན་ལ་མཁས་ཤིང༌། རབ་མཆོག་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ། གཞུང་དང་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་ལ་རང་འདོད་བློའམ་དྲི་མ་གོས་པ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་གསུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། མདོ་སྨད་པ་ངག་དབང་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞལ་ཤེས་རྣམས་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པའོ།།
རང་ཉིད་གཅིག་པུས་ཀྱང་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་གདམས་པ་ཡང་འདིའོ། །ང་རྒྱལ་ཤེས་འདོད་བློ་ནི་མ་མཆིས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཉམས་སུ་བླངས། །ལྟ་ལོག་བོན་པོའ་མགོ་ ི

174 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལ་ཚད་མདའ་རྒྱབ། །རྒྱ་བྱེད་མཁའ་སྤྱོད་གནས་སུ་བཛྲ་མུ། །ད་རུང་མངོན་སྤྱོད་འདི་ནི་སྒྲུབ་སྙིང་འདོད། །གདམ་ངག་དཔེ་ལ་མ་བཞག་ཉམས་སུ་ལོངས། །ཧེ་ཧེ། རང་གི་སློབ་མ་སྔགས་འཆང་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་མ་ཆོག་པས་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྲུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །ས་མ་ཡ་གུ་ཧྱ།

༈ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ནག་པོའ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦས་དོན་ཡིག་ ིཆུང་གི་ཕྲེང་བ་ཧ་ལའི་ལོ་འདབ་བཞུགས་སོ།།
༈ ན་མོ་བཛྲ་བྷཻ་ར་ཝ་ཙཀྲ་སིདྡྷི་ཧོ། མེ་ལྕེ་ཀུན་ནས་གཡོ་བའི་འོད་འབར་ཕྲེང་འཁྲུགས་
དབུས་དག་ཏུ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྒྲ་སྒྲོགས་གར་གྱིས་སྐབས་གསུམ་སྙིང་འབྱིན་བྱེད། །སྤྲུལ་པ་དུ་མ་ཕྱོགས་བཅུར་འགྱེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་རེ་འདོད་སྐོང། །བཅོམ་ལྡན་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །ཁྲོ་གཉེར་རྣམ་པར་འབར་བ་ཉི་མ་སྟོང་ལས་རྒྱལ་བ་བཞིན། །མིག་སྨན་ལྟ་བུར་གནག་པའི་ལུས་ཅན་ཁྲག་ཞག་རུས་པས་བརྒྱན། །བདེན་གཉིས་སྟོན་ཕྱིར་འབིགས་བྱེད་རྭ་གཉིས་མ་རུངས་རྡུལ་དུ་རློག །བདུད་རིགས་ལྔ་བརྒྱའི་མགོ་བོ་དོ་ཤལ་མཛེས་ལྡན་རྔམས་སྟོབས་མ་ཧེའི་ཞལ། །ལོག་འདྲེན་རུ་ཊ་འདུལ་མཛད་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མ་རུང་འདུལ་མཛད་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ལས། །ལྟེབ་ལུགས་གསུམ་དང་དྲག་ལས་ལིངྒ་བཅའ། །དེ་ཡི་མན་ངག་སྦས་དོན་ཡི་གེ་རྣམས། །གསལ་བར་བཀོད་འདི་གཞན་དུ་སྤེལ་མི་བྱ། །དེ་ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤནྟི་པས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་མན་ངག་དང༌། ལྟེབ་ལུགས་རྣམས་དང༌། སློབ་དཔོན་ ིཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མན་ངག་དང༌། ལཱ་ལི་ཏ་བཛྲ་གྱིས་མཛད་པའི་གཤིན་རྗེ་འབྱུང་བའི་ཡིག་ཆུང་རྣམས་དང༌། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་ལྟེབ་ལུགས་དར་ ིལྟེབ་མར་བཞེད་པ་དང༌། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་མན་ངག་ལ་ལིངྒའི་བྲི་ཐབས་དང༌། ན་ག་བུདྡྷིས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་མན་ངག་དང་འཁོར་ལོའི་ལྟེབ་ལུགས་རྣམས་དང༌། སློབ་ ིདཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། ལིངྒ་བྲི་ཐབས་རྣམས་ ིདང༌། སོ་ནཱ་ཐ་ཤྲིས་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་དང༌། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་དེ་ཉིད་

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 175

གསལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་གྱིས་མཛད་པའི་ཞི་བ་ལས་བདུན་གྱི་ཡིག་ཆུང་དང༌། རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པས་མཛད་པའི་དྲག་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་གྲགས་པ་འཁོར་ལོ་ལིངྒའི་གཡས་ཕྱོགས་ནས་སྔོན་དུ་ལྟེབ་གསུངས་པ་དང༌། བིརྺ་པས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་སྦས་དོན་དང༌། མན་ངག་རབ་ ིཏུ་གསལ་བ་ཞེས་པ་དང༌། གཞོན་ནུ་ཟླ་བས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་མན་ངག་གི་དོན་རྒྱས་པར་ ིབཤད་པ་དང༌། དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་ཟུར་རྒྱན་ལིངྒ་བཤད་ཚུལ་དང༌། སློབ་ ིདཔོན་བློ་བཟང་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་མན་ངག་ཕྱོགས་གཅིག་པར་གྲགས་པ་དང༌། ནག་པོ་པས་མཛད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦས་གནད་དྲིས་ལན་དང༌། འཇིམ་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་ིམན་ངག་ལིངྒ་གང་གིས་འབྲི་ཚུལ་རྣམས་དང༌། རྭ་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱིས་འཁྲུལ་འཁོར་མན་ངག་འཁོར་ལོའ་ལྟེབ་ལུགས་དང་བཅས་པ། གྲུབ་ཐོབ་མགར་གྱིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆུང་རྣམས་དང༌། རྒྱ་བོད་ ིཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན་བཟང་པོས་མཛད་པའི་མན་ངག་སྙན་རྒྱུད་གཅིག་མ་ཞེས་གྲགས་པ་དང༌། རྒྱ་སྟོན་ཀུན་དགའ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་དང༌། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་གཞུང་དང༌། དེའི་མན་ངག་ཟུར་རྒྱན་དང༌། དགའ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རལ་གྲིས་མཛད་པའི་མན་ངག་དང༌། ལྷོ་བྲག་པ་སྔགས་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཟུར་རྒྱན་དང༌། གཙང་ལ་སྟོད་པ་བླ་མ་སེང་གེས་མཛད་པའི་མན་ངག་སྙན་བརྒྱུད་མར་གྲགས་པ་དང༌། སྙིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་གསུང་གྲོས་རྣམས་དང༌། འཐོར་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བྱས་ཏེ། མཐོང་བརྒྱུད་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡིག་ཆུང་འདིས་གསལ་བར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་འཁོར་ལོའ་ལྟེབ་ལུགས་གསུམ་དུ་བཤད་འདུག་པ་ལས་དར་ལྟེབ་རྦ་རླབས་བྲང་ ིཐུམ་ལྟར་དང་གསུམ་ལས། གོང་མ་འཇམ་ཞིང་བུལ་བ་འཇིམ་ལོས་བཞེད། བར་བ་རྩུབ་ཅིང་སྟོབས་ཆེ་རང་ལ་མི་བཟློག་ཅིང་མྱུར་བ་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པ་དང༌སོ་ནཱ་ཐ་ཤྲཱི་བཞེད། འོག་མ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་རང་ལ་འཇམ། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་རྣོ་ལ་མྱུར་བར་གསུངས། ལྟེབ་ལུགས་གཉིས་པ་རྭ་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས། ལ་ལས་འོག་མ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ནས་དྲངས་ཡང་ཟེར། འཇམ་

176 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྟོབས་མྱུར་བའི་མན་ངག་བླ་མས་གསུངས། དར་ལྟེབ་ལྷ་སྡེ་དག་ལ་བྱས་ན་བཟང༌། །མི་སྡེ་དག་ལ་རྦ་རླབས་ལྟར་དུ་ལྟེབ། །བྲང་ཐུམ་ཞ་1

ནང་རྒྱས་དག་ལ་མྱུར་བར་གསུངས། །དགྲ་བོ་བློ་བུར་
བྱུང་ན་བྱེད་རྒྱུ་རེད། །འཕྲིན་ལས་བཞི་ལ་དར་ལྟེབ་ལྟར་དུ་བྱེད། །ཡང་མན་སྙེར། རྦ་རླབས་བྲང་ཐུམ་དྲག་ལས་དག་ལ་དགོས། །ཞི་རྒྱས་དབང་ལ་དར་ལྟེབ་བྱེད་2

ཅེས་གསུངས། །ལྟེབ་ལུགས་
གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྟེང་འཁོར་དང་འོག་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལིངྒ་གཞུག་ལ་མ་ནོར་བར་ལིངྒ་དང་འཁོར་ལོའ་གཡས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་དང་པོར་བཅག །ཡ་ཎྲི་གཉིས་མ་ཆག་པར་ལྟེབ་པ་ ིམན་ངག་བཞིན་དུ་དྲིལ་བར་བྱའོ།།
༈ ད་ནི་དྲག་པོའ་ལིངྒ་བྲི་ཐབས་ལ། གསོན་པོ་མིག་བགྲད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། ཤི་བ་ ིམིག་བཙུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང། གོས་དང་བྲལ་བ་ལུས་རེད་ཅིང། ཚིགས་ཆེན་བཞི་འབུར་བ། ཉམ་ཐག་པ་དབང་མེད་གཅེར་བུ་སྐྲ་ལྷུག་ལ་ཟིངས་པ་ལྟོ་བ་ཆེ་བ་མྱ་ངན་གྱི་ཟུག་རྔུ་བུག་པ་དགུ་ནས་རྣག་ཁྲག་འཛག་པ། རྨ་དང་ཤ་བའི་ཕྲེང་བས་སྟོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་བསྐོར་བ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གནམ་ལྕགས་འབར་བའི་ཐག་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པ་སྨྲེ་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་གི་སྐད་འབྱིན་པ་ལྟ་བུ་བྲིས་པའི་སྙིང་ཁར་ཡི་གེ་ཎྲི་ཆེན་པོ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་པོའམ་བླ་དྭགས་རུས་པ་དང་བཅས་པ་བྲིས་པའི་མཐར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཁུག་ཅིག །སྒྲོལ་ཅིག །གནོན་ཅིག་ཅེས་བྲིས་སོ། །མིང་རུས་ཎྲྀ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་དྲི་རྫས་སོགས་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་གདབ་ཅིང༌། ཎྲི་ཕྱོགས་བཞིར་ཛཿབཞིས་བསྐོར་རོ། །འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་ད་ཉ་སྤངས་པ་དང༌། ལིངྒ་ལ་ད་ཉ་བྲི་བ་ནི། འཁོར་ལོ་ལ་ང་ཉ་སྤངས་པ་ནི་དྲག་པོ་གཅོད་བྱེད་དྲག་སྔགས་འཁོར་ལོ་ལ་མྱ་ངན་གྱི་ཡི་གེ་སྤངས་པ་དང༌། ལིངྒ་ཉམ་ཐག་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ང་ཉ་བླངས་པ་རྭ་སྐྱོ་འཇིམ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་གསུངས་པས། དཔྲལ་བར་རུས་བྲིས་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ང་ཉ་བཀོད་ལ། ངག་ལ་གཤིན་རྗེ་ང་ལོང་ཞེས་པ་བྲིས། གཞན་ཡང་དཔེ་ཆུང་ལྟ་བུ་མཚན་མ་བཀོད་པ་ནི། སྙིང་ཁར་ཎྲྀ་དེའི་ཉ་མཐར་ཛཿསྤྱི་བོ་ལ་ལཾ་ན་ན་བཞི། ཡ་མཁལ་ལ་ཁ། མ་མཁལ་ལ་ཐམ། རྣ་བ་གཉིས་ལ་གཤིན་རྗེ་འོན་བཞི།

1 གཙང་། ཤོག ༩ ན ༥ བྲང་ཐུམས་ནང་རྒྱས་
2 མ་རྙེད་དོ།།

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 177

ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿབཞི་ལག་པ་གཉིས་ལ་ཆག །མཁའ་གསང་གནས་སུ་དུང་བཞི། ནི་སྟྭཾ་བཾ་ཡ་བཞི། ཡཾ་ལཾ་རཾ་ཝཾ་ཨེ་ཞེས་པའི་སྔགས་རྣམས་གནས་གསུམ་བཀོད། ཎྲྀ་ཛཿའི་མཐར་ཁ་ལ་གཤིན་རྗེ་ང་ལོང༌། དཔུང་པ་གཡས། པུས་མོ་གཡས། བརླ་གཉིས། རྐང་པ་གཉིས། རྐང་ཞབས་གཉིས། འདོམས་སུ་ཡི་གེ་འདི་ལྔ་བྲིའོ། །གཤིན་རྗེ་ཡ་བ་ཏི་དང༌། ཕྱྭ་སངས་དང༌། གཤིན་རྗེ་འབེབས་མ་རྣམས་ལ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཉེར་དུ་གཏད་དོ་ཁུག་ཅིག །མ་ཤོར་ཅིག །ཁྲག་ནད་སྨྱོ་འབོག་སྣ་ཚོགས་ཐོང་ཅིག་ཅེས་དང༌། གཤིན་རྗེ་གླང་མགོ་ཅན་དང༌། རྨིག་པ་དང༌། གཤིན་རྗེ་ཕོ་ཉ་མོ་དང། མཆེ་བ་མ་རྣམས་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་དོ། །མ་ཤོར་ཅིག །ཁུག་ཅིག །རེངས་སུ་ཆུག་ཅིག །སྨྱོ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དང༌། གཤིན་རྗེ་རལ་པ་ཚར་དགུ་དང༌། མིག་དམར་དང༌། མཚན་མ་ནག་མོ་དང༌། དུས་མཚན་མོ་རྣམས་ལ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་གཉེར་དུ་གཏད་དོ། །མ་ཤོར་ཅིག །ཁུག་ཅིག །ཟས་སྐལ་དང་འཐུང་སྐལ་དུ་གཏད་དོ། །མ་ཤོར་ཅིག་ཅེས་བྲིའོ། །དེའི་ཕྱི་རིམ་ལ་གསང་སྔགས་པ་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་དམོད་བཅོལ་སྣ་ཚོགས་བྲིས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་གྲམ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་གི་བར་བར་ཡི་གེ་ཡཾ་དང་ཛ། ཡཾ་རཾ་ལཾ་ཝཾ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཡི་གེ་ཤོག་བུ་གྲྭར་མ་སོང་བ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་རེ་བྲིའོ། །འདིའི་མན་ངག་དམ་པ་ལ་འཁོར་ལོ་ལ་རང་ཁྲག་དགོས་པ་དང༌།1

འཁོར་ལོ་རང་གི་སྡིགས་མཛུབ་བྱས་པའི་ཁྲག་དགོས་པ་ནི་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲག་
སྔགས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རང་ཡི་དམ་དུ་བསྒོམ་ལ་ཁ་ལྷོར་བལྟས་ལ་སྡིགས་མཛུབ་བྱས་པའི་ཁྲག་ཅེས། ལིངྒ་བྲི་དུས་རང་གི་དྲི་བརླད་མ་སོང་བ་དགོས་ལ་མཁས་པ་ཤནྟི་པ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པའོ། །འདི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལིངྒ་ལ་རང་གི་དྲི་མ་དང་ཁ་རླངས་མ་སོང་བར་དགོས་པ་བླ་མའི་གསུང་འགྲོས་དང། མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཚད་མར་བྱེད་ན་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་བཤད་པ་ཡོད་དེ་ཡི་གེ་མང་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ།།དེ་ལྟར་ལིངྒ་གཉིས་སུ་བྱེད་ན་མྱུར་བ་དང། གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན་བུལ་བ་དང་གཅིག་
གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་སྔགས་རྣམས་གཡས་བསྐོར་དང་གཡོན་བསྐོར་བྱས་ན་བསྣོལ་ནས་བཞག་གོ །གཡས་བསྐོར་བྲིས་པ་ཡབ་ལ་སྦྱར་ཞིང༌། གཡོན་བསྐོར་བྲིས་པ་ཡུམ་ལ་སྦྱར་བའི། ཡུམ་ 1 གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༣ རང་ཁྲག་དགོས་པ་དང་། ལིངྒ་ལ་རང་གི་དྲི་མ་དང་ཁ་རླངས་མ་སོང་བར་གསལ།

178 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

འཁོར་འོག་ཡབ་འཁོར་སྟེང་དུ་བྱས་པའི་བར་དུ་ལིངྒ་བཞག་ལ་མན་ངག་ལྟར་དུ་ལེགས་པར་དྲིལ་བའི་སྟེང་དུ་བྱ་འུག་གི་སྒྲོ་གཉིས་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཞག །འོག་ཏུ་ར་ཁྱི་གཉིས་ཀྱི་སྦུ་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཞག་ལ་རོའ་སྐྲ་ལས་བྱས་པའི་སྐུད་པ་ནག་པོས་རྒྱ་གྲམ་དུ་འཁོར་ལོ་མི་མཐོང་བར་དཀྲིའོ། །དེ་ནས་གཞུང་ ིདུ་ཡོད་པའི་ལག་ལེན་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པ་ཐོན་ཅིག །འདིའི་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་ལུགས་གསུམ་ ིདང་ལིངྒ་གཅིག་གཉིས་སུ་བྱེད་ཅིང་སྔགས་བཀོད་ལུགས་ནི། ཞལ་ཤེས་མེད་པའི་བདག་གི་བཟོ་བཅོས་དང་མཁས་འདོད་དང་ཁྱད་ཆོས་དང་རང་བཟོ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གོང་མའི་མན་ངག་སྙན་རྒྱུད་དུ་སྣང་བ་ལ་ཡིག་ཆུང་དུ་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །ང་ཉ་བསལ་བ་དང་བཀོད་ལུགས་ནི་ཡ་མ་རཱ་ཛའི་རྒྱུད་དང་འཇིམ་ལོའ་བཞེད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།། ིཁ་ཅིག་གིས་ནི་འདི་རྣམས་མི་འཐད་ཅེས་པའི་བཤད་ལུགས་སྣང་བ་དེ་དག །ཁྱོད་ཀྱིས་
ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན། རྟོག་བདུན་རྟོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་རུང་ཡང་ད་ལྟའི་གཏེར་མ་མིན་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་བཀའ་གཏེར་རྒྱ་གཞུང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང༌། དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཨེ་ལོན། མན་ངག་གི་རྩ་ཁུངས་ཨེ་ཆོད། ལག་ལེན་འདི་ལྟར་དུ་བཏབ་པས་སྔོན་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་དུས་ནའང་ཟབ་ཁྱད་ཀྱི་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡིན་མོད། ཁྱད་པར་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་དེ་ལག་ཏུ་ལོང་དང་ལོ་ཟླ་བའི་ཞག་དུས་ཨེ་ཐེབས་ཏེ།1

དམུས་ལོང་ས་ལམ་
མི་བགྲོད་པས། །མཁས་པ་མཐོང་ན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ། །བླུན་པོ་མཐོང་ན་གཟི་མདངས་ཕྱུང༌། །ཡིག་ཆུང་མཐོང་ན་ཁྱད་གསོད་བྱེད། །ངེས་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་སྒོམ། །དེ་འདྲར་མན་ངག་དམ་དུ་སྦོས། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱིས་དངོས་སུ་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། འཁྲུལ་འཁོར་འདིའི་མན་ངག་ལུང་བསྟན་དུ་ཐོབ་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དགྱེས་བཞིན་དུ་གནང་ཞིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་མན་ངག་ལ་མཁས་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མདོ་སྨད་པ་ཚ་གོ་དབོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པས་ཐོག་དྲངས་དགེ་སློང་བཞི་ 1 གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༤ ཞག་དུས་ཨེ་ཐེབས་ཧེ།

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 179

སྡེས་གསེར་གྱི་མཎྜལ་བླ་གོས་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར་དྲང་སྲོང་སྲིན་པོ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བས་དེས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཞིང་དགྲ་བགེགས་ཚར་གཅོད་པར་གྱུར་ཅིག །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་གཞུང་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་འདི་གཞན་དུ་མ་ཁྱེར་ཅིག །ས་མ་ཡ་གུ་ཧྱེ། ཨྠིཿ།
༈ འདི་ན་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཞལ་ཤེས་མན་ངག་ཡང་ཆུང་གཅིག་བཞུགས་སོ།།
༈ བླ་མ་དང་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྔོན་ཆད་ཡི་གེའི་རིས་
སུ་བྲི་མ་མྱོང་ཞིང་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་ལས་ཞལ་དང་ཞལ་དུ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་འདི། སྙིང་དང་འདྲ་བའི་སློབ་མའི་དོན་དུ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ལ་བླ་མ་དང་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། དེ་ཡང་ས་འཁོར་དང་གནམ་འཁོར་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེང་འོག་ཏུ་ཡེ་མ་འཆུགས་པར་འོང་བ་དགོས་ཏེ། རེ་མིག་དགུ་ལ་ནང་དུ་ལྟེབ་ཆག་མ་སོང་བ་དགོས་པ་ནི་མན་ངག་གོ །ཡི་གེ་རྣམས་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་འབབ་བ་ནི་སྟེང་འོག་ཡི་གེའི་མགོ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མ་དད་སུག་པ་རྣམས་ཅུང་ཞིག་འཛོལ་ནས་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་ན་དང་ན་གཉིས་ཁ་སྦྱོར་བ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་དེས་རིགས་མཚུངས་སོ། །ལིངྒ་སྔགས་ཅན་སྔགས་མེད་གཉིས་ལ་མང་ཉུང་གང་བྱེད་ཀྱང་ཤོག་བུ་གཅིག་ལ་ལིངྒ་གཉིས་བྲི་ཞིང༌། ལིངྒའི་ས་བོན་ཎྲྀ་དང་ཛ་ཡིག་བཞི་དང། སྔགས་ཅན་བཅའ་ན་སྲོག་སྔགས་ཉི་ཤ་རྩ་བརྒྱད་ཐ་དད་དུ་སྟེང་འོག་གི་མགོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ལིངྒ་སྔགས་ཅན་བཅའ་ན་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་ལ་མྱུར་ཞིང༌། སྔགས་མེད་བཅའ་ན་འཇམ་ཞིང་རང་ལ་མི་ལྡོག་ཅུང་ཞིག་བུལ་བུལ་འདྲའོ།།ཅེས་གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་གསུངས་སོ། །སྔགས་ཅན་ལའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་རྭ་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་ཅན་བཞེད་ལ། མའི་ནུ་ཞོ་བུ་ལ་བྱིན་པ་དང༌། ཕའི་གློག་པ་བུ་ལ་དཀོན་ཞེས་པའི་མན་ངག་འདུག་པ་ནི་གོ་སླ་སྟེ། ས་འཁོར་དང་གནམ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་དྲག་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། གོང་འོག་གི་ལིངྒ་གཉིས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྲི་ཞིང༌། བར་མའི་ལིངྒ་མང་ཉུང་གང་བྱེད་ཀྱང་ཤོག་བུ་གཅིག་ལ་ལིངྒ་གཉིས་བྲི་ཞིང། མང་ཉུང་ཞེས་པ་ནི། བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་བློ་རྩེ་གཏད་པའོ། །མ་འཕྱུགས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་རྫས་ལ་

180 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཐར་ནུའི་འོ་མ་དང༌། གླང་སྟག་རིས་ཀྱི་ཀླད་པ་རྒྱུངས་པ་གང་ཡིན་ལ་རུ་ཏྲ་གང་བྱེད་ཀྱི་ཟག་རྫས་བསྲེས་ལ། སྐ་སླ་རན་པས་ཡི་གེ་སྟེང་དུ་བྱུགས་པས་དེས་བསྡམས་ནས་འགྲོ་བས་ཡེ་མི་འཆུག་གོ །སྟེང་འོག་གི་ཡི་གེའི་མགོ་མཇུག་རྣམས་དང་མགོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་མི་འཛོལ་བར་འདོད་པ་ནི་ངེད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་མེད་ཅིང༌། དཔེ་འབྲི་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་འདུག་སྟེ། ནུས་པ་ཆུང་ལ་དགོས་པ་དོར་བར་བླ་མས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ལྟེབ་ལུགས་ལ་དར་ལྟེབ་ལྟར་དུ་བྱེད་ན། དང་པོ་གཡས་དང་དེ་ནས་གཡོན་གཉིས་ཚུར་ལྟེབ་ལ་ལིང་རྩེ་ཉི་ཤའི་ཚོད་ཙམ་དུ་ཤོག་རྐྱང་གཅིག་བཞག་ལ་ལྟེབ། དེ་ནས་མགོ་མཇུག་གཉིས་ལྟེབ། དེ་ནས་སྔར་བཞིན་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་དུ་ལྟེབ་ལ་བཞག་གོ །མཁས་པ་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །རྨོངས་པ་ཙིཏྟ་གཏོར་ནས་འགྲོ། །ཅེས་རང་གི་རིག་པས་དཔྱོད་ལ་ཤོག་བུའི་གཞི་མ་ཆེ་ཆུང་ལ་དཔྱད་ཅིང༌། གཉིས་གསུམ་གང་ལྟེབ་རིག་པས་དཔྱོད། གཉིས་པ་རྒྱ་མཚོའི་རྦ་རླབས་ཀྱི་ལྟེབ་ལུགས་ནི། དེ་ཡང་དང་པོ་གཡས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཚུར་ལྟེབ། དེ་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་ལ་ལྟེབ། ཡང་གཡོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟེབ་ལ། རེ་མིག་ཉི་ཤ་དགུའི་ཐད་ལ་ཆག་ལྟེབ་མ་སོང་བ་བྱའོ། །གཉིས་གསུམ་དུ་འཁོར་ལོ་ལ་སྤེལ་སྟེ་ལྟེབ་ལ། དེ་ནས་དེའི་ཕྱི་མ་ཡང་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁུག་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་ལིང་རྩེ་ཉི་ཤ་དགུ་ལ་ཆག་ལྟེབ་མ་སོང་བར་བྱའོ།།
དེ་ནས་གསུམ་པ་མཚོན་ཆ་ལྟར་ལྟེབ་པ་ནི། ཡང་དང་པོ་གཡས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཟུར་
གཅིག་ལྟེབ། ཡང་ཟུར་གཅིག་ནས་ཟུར་གཅིག་ཏུ་ཚུར་ལྟེབ། ཡང་དེའི་གཡས་ཟུར་གཅིག་ཚུར་ལྟེབ་ལ་གཡོན་ཟུར་དང་གཞན་གཉིས་པོ་རྣམས་ཟུར་ལ་ལྟེབ་ཅིང་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་ལྟེབ། གང་དགོས་རང་གི་རིག་པས་དཔྱད་ལ་མཛོད་ཅིག །ཡང་ཞལ་གདམས་ལས་འོག་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཞུའི་དབྱིབས་སམ། རི་མོ་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཡ་ཡིག་གསར་དང༌། སྟེང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་ཉིས་བརྩེགས་བྲིས་པའི་དབུས་སུ་ཡ་བྲིས་པས་མེ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ལྕགས་མཁར་བཅུ་དྲུག་ལའང༌། དྲག་པོ་ལ་ཨོཾ་སྤངས་པའི་ཧྲཱིཿནས་མགོ་བརྩམ་ལ་ན་ན་གཤིབས་ལ་བྲིས་ཤིང༌། ཕཊ་ཅེས་པ་ཡན་རྣམས་ཚང་བར་བྲིའོ། །ཞི་བ་ལ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཨོཾ་ནས་བཟུང་སྟེ་རཱ་ན་ཞེས་པ་གཤིབས་ཤིང་ཧཱུཾ་ཞེས་ཡན་བྲིའོ། །ཕཊ་ནི་སྤངས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 181

ཤེས་ཀྱིས་དྲག་པོ་ལ་ནི་ཨོཾ་སྤངས་ཤིང༌། ཞི་རྒྱས་དབང་ལ་ཕཊ་རྐྱང་སྤངས། དེ་ཡང་ཡ་མ་རཱ་ཛའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས། ཞེས་དང༌། དེས་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པ་གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བཞེད། དེ་ནས་འཁོར་ལོའ་སྔགས་རྣམས་ཡེ་མ་འཕྱུགས་པར་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་ཕབ་ལ། ཡིག་མགོ་ ིརྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ཅིང་བསྣོལ་ནས་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་ཚ་སྒྲུབ་དང་གྲང་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། ཚ་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་གསུངས་ཀྱང་
སྤྲ་ཚིལ་གྱི་རུ་བ་དང་གྲོའ་བག་ཟན་གྱི་རྐྱེན་མི་ཐེག་པས་ནི་མ་པའི་མེ་ལ་ཅུང་ཟད་བསྲོ། ཅེས་ ིཔས་ལས་མྱུར་བར་གསུངས་ཀྱང༌། དེ་ལས་མྱུར་བར་འདོད་དེ། དུས་རྒྱུན་དུ་ཚ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པས་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་གསུངས་སོ། །གྲང་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ནི་འཇམ་ལ་བུལ་ཞིང་རྨི་ལམ་འཇམ་དུ་འགྲོ་བར་འཇིམ་ལོས་གསུངས་སོ། །བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཟུར་རྒྱན་དང༌། གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན་བཟང་པོའ་ཟིན་བྲིས་ལོག་རྟོག་འཇོམས་བྱེད་ལས་ཚ་བའི་དྲོད་ ིདུས་རྒྱུན་དུ་བརྟགས་ན་སྤྲ་ཚིལ་དང་གྲོའ་བག་ཟན་གྱི་རྐྱེན་མི་ཐུབ་པས། ཡ་མ་རཱ་ཛའི་རྒྱུད་ལས། ིམེ་རྫས་བསགས་པས་ཚ་སྒྲུབ་ཏུ་འགྲོ། ལས་ནི་མྱུར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྩུབ།1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫས་
བསྡུ་བ་ནི་རྡོ་སོལ་དང༌། མུ་ཟི་སེར་པོ་བྱ་མ་གསར་གྱི་སྒོ་ངའི་སེར་ཐིག །རྒྱ་ཚྭ། རྒྱ་མ་ཚྭ། ཁ་རུ་ཚྭ། ལྕེ་མྱང་ཚྭ། ཤིང་ཚྭ། རྒྱ་རས་སྔོན་པོ་རྣམས་ཆ་སྙོམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྡུང་ལ། ཕྱི་ནང་གི་འཁོར་ལོ་དང་ལིངྒ་ལ་བྱུགས་པས་དེས་ཚ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་གོ་ཆོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་གཞུང་དུ་ཡོད་པའི་ལག་ལེན་ལྟར་བྱའོ།།
འཁོར་ལོའ་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྟེང་འོག་གི་ཡ་གཉིས་པོ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང༌། དེའི་སྙིང་ ིགའི་ནང་དུ་དགྲ་བགེགས་དམིགས་ཡུལ་དེ་མགོ་ཏིང་ལོག་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ཉམ་ཐག་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སུ་འདུག་པ་ལ། དུག་ལྔའི་སྟོབས་རྒྱས་ནས་ཁོས་དེ་མ་ཁྱག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་བསྒྲལ་བའི་ཞིང་བཅུ་ཚང་བར་གྱུར་པ་ལ། འཁོར་ལོའ་ལྷ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་མཐུ་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དེའི་གཤེད་དུ་ ིགྱུར་ནས་ཁོ་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རང་གི་གཤེད་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་དུག་ལྔ་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་
1 མ་རྙེད།

182 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དང་མཉམ་དུ་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མར་མེ་ལྟ་བུ་དེ་ནག་སྐམ་ཀམ་སད་ནས་ཡལ་སོང་བར་བསྒོམ། ཞེས་དང༌། དེ་ལ་བསྡུ་དཔྱད་ཞུས་པས་ལུང་བསྟན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྔའི་མན་ངག་ཤེས་དགོས་སོ། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོས་དུག་ལྔའི་གཤེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། མན་ངག་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད། བླ་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལ་ཡི་གེ་ཡ་ཀྵེ་མ་མེ་ད་ལ་སོགས་པ་ལྟེ་བའི་ཡི་གེའི་དཀྱིལ་དུ་མིང་ཡིག་བཞི་བཞིར་བྲི་བར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིག་གསར་བྲིས་པས་ནུས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང༌། མིང་སྤེལ་བཞི་ཡང་ཚུད་པའི་མན་ངག་ཞལ་གདམས་མན་ངག་ཡི་གེ་བཀོད་པའོ། །མནན་པ་བྱེད་པའི་ས་དམིགས་རྣམས་གཞན་གྱི་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། གཟའ་སྐར་དུས་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང༌། ཐེབས་བཟློག་དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ལོ་གཅིག་གིས་མི་འགྲུབ་པ་རྣམས་ཞག་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །ཨེ་མ་དྲག་པོའ་ལས་ལ་ཟབ་པའི་གནད། །མན་ངག་ཡིག་ཆུང་ ིལས་ཀྱང་ཡང་ཆུང་འདི། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་ཡི། །སྦས་པའི་སྙན་བརྒྱུད་ཞལ་གདམས་འདི། །ཡོན་ཏན་དུ་མའི་མཛོད་རྡོར་ཞིང༌། །ངག་དབང་གྲགས་པས་ཡང་ཡང་ཞུས། །ལས་མཐའ་ལོག་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྩོན། །གདམ་པ་འདི་ཡི་ཟབ་ཁྱད་ཡིན། །ལྟ་ལོག་མགོ་ལ་ཚད་མདའ་རྒྱ། །ཟབ་པའི་མན་ངག་མངོན་སུམ་བྱུང༌། །ཆེམ་ཆེམ་རུ་ཏྲའི་མགོ་ལ་ཆེམ། །རྒྱབ་རྒྱབ་མུ་སྟེགས་མགོ་ལ་རྒྱབ། །ཤིག་ཤིག་ལོག་ལྟའི་མགོ་ལ་ཤིག །སྦྲ་སྦྲ་ཞིང་བཅུའི་མགོ་ལ་སྦྲ། །ཞེས་པ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག །སྙན་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་ལས་བདག་གིས་གནད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་དུ་མ་ཐེབས་པ་རྣམས། ཡང་ཆུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ་འདི་ལོག་ལྟ་ཚར་གཅོད་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་གྱུར་ཅིག །བླ་མ་དམ་པའི་ཡིག་ཆུང་མན་ངག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡང་ཆུང་ངུ་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ་འདི་སུ་ལ་ཡང་མ་འཁྱར་ཅིག །ས་མ་ཡ་གུ་ཧྱེ། ཨིྠ།
དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དྲག་པོའ་རླུང་འཁོར་མན་ངག་བཞུགས་སོ།། ིདྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་
ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རླུང་འཁོར་གྱི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ནི། ཡི་དམ་གྱི་བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ཞིང༌། བསྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་པའི་སེམས་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་རང་ལ་ཅི་

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 183

ཡང་མི་སེམས་པ་ཐིང་ལ་འབོར་ནུས་ཤིང༌། འདིའི་མན་ངག་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོས་སྐྱོང་གི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་གིས་ལས་འདི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གནོད་ངེས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བཙུགས་ཆོག་པའི་ལྷའི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། སྔགས་འབུམ་ཚོ་རེ་གཉིས་དང་ལྷའི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། འདི་སྒྲུབ་ན་འཇིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བས་ཟབ་འཚལ་ལོ། །འཁོར་ལོ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ནི་གྲིབ་མ་ཁ་ལིངྒ་སོགས་ལ་གྲིབ་མ་ཡང་འགྲོ་མི་ཉན་ཆུ་སྦགས་ན་ཟློག །ཡི་གེ་རེ་ཁ་འདྲེས་ན་ཡི་གེ་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པ་དང་རྩིབས་དང་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་རེ་ཁར་ཡི་གེ་རེག་ན་ཟློག །རི་རབ་བསྒོམ་པ་སྤངས་དྲག་ལས་ཀྱི་ཚེ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྤངས་ནའོ། །ན་བཟློག །མནན་གཏད་ནོན་རྟགས་བྱུང་ན་བཟློག །ཅེས་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བཟློག་པའི་རྒྱུ་བཞི་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་མ་གོས་པ་ནི། མནན་པ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་དགྲ་ལས་དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཡ་ཆེན་པོའ་ནང་དུ་ཎྲི་བྲི་ ིཞིང་བགེགས་ལ་ཏྲི་བྲི་བ་ཡིན་ནོ།།
འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀའི་མདུན་མ་ངོས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་ཡི་གེ་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་
ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལགས། ཡིག་མགོ་སྔོན་ལ་འགྲོ་བ་ཡང་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་པས་མདུན་རྒྱབ་བྲི་ལུགས་སོགས་ཡེ་མ་འཕྱུགས་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །འདིའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་བཅུ་འཁྲུལ་འཁོར་བསྣོན་པ་ཡིན་ན། མུ་ཁྱུད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མུ་ཁྱུད་གཅིག་བསྐོར་བ་ལ་ལིང་རྩེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཅད་དོ། །མདུན་གྱི་ལིང་རྩེ་སོགས་ལིང་རྩེ་བརྒྱད་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་མན་ངག་བཞིན་འགོད། བར་གྱི་ལིང་རྩེ་རྣམས་ལ་ཟུར་ཁང་བཞིན་དགོད། འོག་འཁོར་འདིའི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་གཡོན་ངོས་སུ་ཕྱི་འགྲོས་ལ་འབྲི། དཔེར་ན་དགྲ་བགེགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དགྲ་ཞེས་པ་ཐད་སོར་བྲིས་ནས། བགེགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནས་དེའི་རྒྱབ་ནས་འཐུད་དེ་བྲི་བ་ཡིན་ནོ། །བསད་བསྐྲད་དབྱེ་བ་ཕྱི་ལ་བསྐོར་ཞེས་གསུངས་པས་འདི་གཡོན་བསྐོར་ཡིན་ཞིང༌། དྲག་པོའ་བཟློག་པའི་འཁོར་ལོ་བཅས་ལུགས་འདི་ ིདྲག་པོའ་ལས་གཞན་གྱི་སྤེལ་ཚིག་འགོད་ལུགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཁོར་ལོ་རྣམས་བརྩེགས་ ིཔའི་མཐར་རོ་སྐྲས་རླུང་མི་འཆོར་བར་བཅིངས་པ་དང། སྟེང་ནས་ཆར་གྱིས་མི་གནོད་པའི་བག་ཟན་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱང་བློ་ཡིས་དཔྱད་པ་གང་ལེགས་བྱའོ། །འདྲི་བ་སོགས་འཁོར་ལོའ་ལས་ ི

184 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གང་སྒྲུབ་ཀྱང༌། མ་ཧེའི་ཞལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་གཏོར་མ་བཏང༌། མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་ལ་སྨྱུ་གུ་དང༌། སྣག་ཚ་སོགས་ཀྱང་མན་ངག་བཞིན་དུ་བྱེད། བྲིས་ཟིན་ནས་བགེགས་གཏོར་བཏང༌། གུ་གུལ་གྱི་བདུག་པས་བདུག །འཁོར་ལོ་བསང་སྦྱངས་ནས་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པའམ། ལེགས་པར་མོས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ་རྣམས་བྱས་ཏེ་རླུང་སྒོམ་ལེགས་པར་བཅས་པ་འཁོར་ལོ་ཟུང་གཅིག་གམ། བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་དང་སྦྱར་ལ་འཛུགས། གཟུ་དཔང་བདེན་བདར་རྒྱས་པ་དམ་ཅན་སྤྱི་བསྐུལ་ཁྱད་པར་འཁོར་ལོ་རླུང་གི་ནར་ནར་བསྐྱོད་པ་དང༌། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བསྐུལ་རླུང་ལྷ་ཕོ་མོའ་བསྐུལ་རྣམས་ཞེས་བཏགས་པས་བཏང༌། རྒྱུན་པར་འཁོར་ལོའི་མཆོད་ ིཔ་མི་བྱེད་ཅིང༌། ཡི་གེ་རྣམས་ལྷའི་ངོ་བོར་མོས་པས་བསྐུལ་ཆེ་ཆུང་སྐབས་ཐོབ་དང་བསྟུན་ནས་གཏོང་བ་དང༌། ཡིད་ལ་ཀར་ཀར་བའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡང་བསྐོར་རོ། །འཁོར་ལོ་འཛུགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་འཚུབ་འོང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཟིན་ནས་འཚུབ་འོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ། འཚུབ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་དགའ་འོ།།
མཐའི་སྤེལ་ཚིག་ནི། བྱད་མ་རྦད་འདྲེ་རྦོད་གཏོང༌། ཕུར་ཁ་ཟོར་ཁ། ཉེན་འབྱེད་ཁྲམ།
མནན་པ། བསྐྲད་དབྱེ། རྨོངས་རེངས། མེ་ཆུ་དུག་མཚོན། ནད་ངན་བཙོན་སོགས་ཕ་རོལ་པས་ཅི་བྱས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཐམས་ཅད་དགྲ་བོ་ཁོ་ལ་བྷྱོཿ བཟློག་བཟློག་བསྒྱུར་བསྒྱུར། མི་ཁ་བྲམ་མཆུ་ཁ་མཆུ་ཐམས་ཅད་བཟློག་བྷྱོཿ དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་ཧུར་ཐུམ་རྦད། ཅེས་སོགས་དམིགས་བསལ་ཡོད་ན་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་རྦད་འདྲེ་རྦོད་གཏོང་ཞེས་སོགས་བྲིའོ། །གཤིན་རྗེའི་དགྲ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་གཞིར་བཞག་གི་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོའ་ིཡི་གེ་གང་ཞལ་གང་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་གནད་བཤད་ན། དབུས་ཀྱི་ཡ་ཆེན་པོའ་ནང་ཟུར་ཁང་ ིབཞི་ཁང་པ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་བྱད་མ་ལྟ་བུའི་མིང་བྲིས་ལ། མ་ར་ཡ་ཕཊ། ཞེས་སོགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
གནས་དེ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་བཙོན་ཁང་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷ་
བཅུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཞལ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོན་

མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་སོགས། 185

པ་ཡིན་ནོ། །སྤེལ་ཚིག་དེ་བཞིན་ཡང་མི་བྱེད། ལས་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པར་དགྲ་ལྟ་བུ་ཕྱིར་བཟློག་པ་ཙམ་ཡིན་ན། བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་དུས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་དགྲ་སོགས་བཟློག་པའི་དོན་ལ་ཞེས་ཕྱིར་གཟིགས་པར་བྱའོ། །འཁོར་ལོ་མཁན་པོ་རྣམས་ཚུལ་འདི་ལ་རྩོད་གཞི་ཆེ་བར་སྣང་ནའང༌། རྒྱུ་མཚན་ཞིག་ཡུལ་དུ་མ་སོང་ན། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། །ཡི་གེ་བཏུས་པས་ཡ་མ་རཱ་ཛ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག །དེ་སྟེང་ལྟེ་བར་འོས་པའི་ཡི་གེ་བསྲེས་པའི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་འབྱུང་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲངས་འདྲེན་ལུགས་གཅིག་ཤེས་ན་ཕྲེང་སྔགས་ཚང་བ་གཅིག་ཀྱང་འོང་བའི་ཚུལ་འདི་དག་གོ་བ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །བསད་བསྐྲད་དབྱེ་བའི་འཁོར་ལོའ་རིགས་ལ་བསྐུལ་སྔགས་ཕཊ་ཅེས་པ་བྲིས། མནན་པ་ལ་ལམ་རྨོངས་རེངས་ལ་གསལ་ཁ་ ིམ་བྱུང་ཡང་ཕཊ་རུང་ངམ་བརྟག་གོ།
བསད་པ་ལ་ཟུར་བཞི་ཧཱུཾ་ཕཊ་མ་རཱ་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་དང༌། དབུས་ཀྱི་ཡ་ཆེན་པོའ་ནང་ ིདུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་བཞག་པའི་མཐར་ཧཱུཾ་ཕཊ། མིང་རུས་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་དང༌། ཁང་པ་བརྒྱད་ལ། ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་རྣམས་བྲིའོ། །ཡང་ན་དབུས་ཀྱི་ཡའི་ནང་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་བཞག་པའི་མཐའ་དང༌། ཟུར་བཞི་ཁང་པ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་བྲི་ཞིང༌། འོན་ཀྱང་བསད་སྐྲད་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་སྤེལ་ཚིག་ལ། མིང་རུས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྤེལ་ཚིག་ངེས་པར་བྱའོ། །བསྐྲད་པ་ལ་གནས་གསུམ་ཀར་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་ཨུ་ཙ་ཊ་ཡ་ཕཊ། ཅེས་པ་བྲི། དེ་བཞིན་དུ་རྨོངས་རེངས་སོགས་ལ་སྤེལ་ཚིག་མན་ངག་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དགོད། དབུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་པོ་འཇོག་པའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་བསོད་ནམས་བཟང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕན་གནོད་གང་གིས་ཡིན་ཀྱང༌། ཡི་གེ་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་འོང་བའི་མ་འཕྱུགས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་པོ་ལ་བགྲང་ལུགས་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་ཚང་བ་འོང་བའི་འགོད་ལུགས་མ་བྱས་ན་འཕྱུགས་འོང་བས་འདི་ཁོ་ན་རྩིས་སུ་བཟུང་ཅིག །སྟེང་འོག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ལྷོ་བྱང་གི་ཐ་སྙད་གོ་བ་ནོར་ནས་བྱེད་པའི་ལུགས་སྣང་ན་ཡང་ཡི་གེ་མ་འཕྱུགས་པ་

186 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གཅིག་དགོས་སོ། །ལུགས་གཅིག་ལས་འཁོར་གྱི་ས་ཆེན་པོ་མ་ལ་སྟོན། གནམ་འཁོར་གྱི་མ་དོས་ལ་བྱང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྣང་ངོ་། །འདི་དག་རྫོགས་པར་གོ་བ་ལ་བླ་མ་མཉེས་པའི་ཞལ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཟབ་ཨྀྠི། ཡཾ་ཡཾ་ཏྲཾ་ཕྱེ། རླུང་ལྷ་ཡབ། མཾ་མཾ་མཾ་ཏྲི་ཕྱེ། ཡུཾ་ར་ཙ་བུ། པུ་རུ་པུ་རུ། ཏྭེཾ་ཏཾ་འུ་ཕྱེ། ཤག་ཕྱེ་ཤག་ཕྱེ། ཁ་བུར་པ་ཁ་བུར་པ། ཤག་ཕྱེ། ཁ་ལ་བུར་པ་ཤག་ཕྱེ། ཞེས་བྲིས་པ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །མན་ངག་འདི་རྣམས་ས་མ་ཡ་གུ་ཧྱེ། བཀྲ་ཤིག །ཨྀྠི། སརྦ་ཇ་གཏཾ།། །།

༄༅། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་སྦས་དོན་ཡིག་ཆུང་གི་ཕྲེང་བ་ཧ་ལའི་ལོ་འདབ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མ་བཛྲ་བྷཻ་ར་ཝ་ཙཀྲ་སིདྡྷི་ཧོ། མེ་ལྕེ་ཀུན་ནས་གཡོ་བའི་འོད་འབར་ཕྲེང་
འཁྲུགས་དབུས་དག་ཏུ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྒྲ་སྒྲོག་གར་གྱིས་སྐབས་གསུམ་སྙིང་འབྱིན་བྱེད། །སྤྲུལ་པ་དུ་མ་ཕྱོགས་བཅུར་འགྱེད་ཅིང་སྣ་ཚོགས་རེ་འདོད་སྐོང། །བཅོམ་ལྡན་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །ཁྲོ་གཉེར་རྣམ་པར་འབར་བ་ཉི་མ་སྟོང་ལས་རྒྱས་པ་བཞིན། །མིག་སྨན་ལྟ་བུར་གནག་པའི་ལུས་ཅན་ཁྲག་ཞག་རུས་པས་བརྒྱན། །བདེན་གཉིས་སྟོན་ཕྱིར་འབིགས་བྱེད་རྭ་གཉིས་མ་རུང་རྡུལ་དུ་རླག །བདུད་རིགས་ལྔ་བཅུའི་མགོ་བོའ་དོ་ཤལ་མཛེས་ལྡན་རྔམ་ ིསྟབས་མ་ཧེའི་ཞལ། །ལོག་འདྲེན་རུ་ཏྲ་སྒྲོལ་མཛད་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མ་རུང་འདུལ་མཛད་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ལས། །ལྟེབ་ལུགས་གསུམ་དང་དྲག་ལས་ལིངྒ་བཅའ། །དེའི་མན་ངག་སྦས་དོན་ཡི་གེ་ནི། །གསལ་བར་བཀོད་འདི་གཞན་དུ་སྤེལ་མི་བྱ།།
དེ་ཡང་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤནྟི་པས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་མན་ངག་དང༌། ིལྟེབ་ལུགས་རྣམས་དང༌། སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མན་ངག་རྣམས་དང༌། ལ་ལི་ཏ་བཛྲ་གྱིས་མཛད་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་འབྱུང་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཡིག་ཆུང་རྣམས་དང༌། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་ལྟེབ་ལུགས་དར་ལྟེབ་མར་བཞེད་པ་དང༌། མར་ ིམེ་མཛད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་མན་ངག་ལ། ལིངྒ་བྲི་ཐབས་དང། ན་ག་བོ་དྷིས་མཛད་པའི་བསྲུང་འཁོར་དང༌། འཁོར་ལོའ་ལྟེབ་ལུགས་རྣམས་དང༌། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་མཛད་པའི་འཁོར་ ིལོའ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། ལིངྒ་བྲི་ཐབས་རྣམས་དང༌། སོ་ན་ཤྲིས་མཛད་པའི་མན་ངག་ ིཡིག་ཆུང་རྣམས་དང༌། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་གྱིས་མཛད་པའི་ཞི་བ་ལས་བདུན་གྱི་ཡིག་ཆུང་དང༌། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པས་

188 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མཛད་པའི་དྲག་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་གྲགས་པའི་འཁོར་ལོའ་ལིངྒའི་གཡས་ཕྱོགས་རྣམས་སྔོན་ ིདུ་ལྟེབ་གསུངས་པ་དང༌། འབིར་བ་པས་མཛད་པས་འཁོར་ལོའ་སྦས་དོན་དང༌། མན་ངག་རབ་ཏུ་ ིགསལ་བ་ཞེས་པ་དང༌། གཞོན་ནུ་ཟླ་བས་མཛད་པའི་མན་ངག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་ཟུར་རྒྱན་ལིངྒའི་བཤད་ཚུལ་དང༌། སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་སྙིང་ ིཔོས་མཛད་པའི་མན་ངག་ཕྱོགས་གཅིག་པར་གྲགས་པ་དང༌། ནག་པོ་པས་མཛད་པའི་གསང་བ་གནད་ཀྱི་དྲིས་ལན་དང། འཇིམ་ལོ་ཙྪ་བས་མཛད་པའི་འཁོར་ལོའ་མན་ངག་ལིངྒའི་བྲི་ཚུལ་རྣམས་ ིདང༌། རྭ་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱིས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་འཁོར་ལོའ་ལྟེབ་ལུགས་རྣམས་དང། གྲུབ་ཐོབ་ ིའགར་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་རྣམས་དང༌། བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན་བཟང་པོས་མཛད་པའི་མན་ངག་དང་སྙན་བརྒྱུད་གཅིག་མར་གྲགས་པ་རྣམས་དང༌། རྒྱ་དོན་ཀུན་དགའ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་རྣམས་དང༌། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་གཞུང་དང་དེའི་མན་ངག་ཟུར་རྒྱན་དང༌། རྐང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རལ་གྲིས་མཛད་པའི་མན་ངག་དང༌། ལྷོ་བྲག་པ་སྔགས་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཟུར་གྱི་རྒྱན་དང༌། གཙང་ལ་སྟོད་པ་བླ་མ་སེངྒེས་མཛད་པའི་མན་ངག་སྙན་བརྒྱུད་དང༌། གཙང་ལ་སྟོད་པ་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཟླ་བ་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པའི་ཞལ་གདམས་དང༌། ལྷོ་བྲག་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེའི་མན་ངག་དང༌། ཡར་ལུང་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་ཤེས་དང༌། ཡར་འབྲོག་པ་སྔགས་འཆང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་མན་ངག་དང༌། སྙིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སུ་མ་ཏི་ཀིརྟིའི་གསུང་སྒྲོས་ཐོར་བུ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། མཐོང་བརྒྱུད་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་མན་ངག་ཕྱག་ལེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་མ་བསླད་པ་རྣམས་ཡིག་ཆུང་འདིར་བསལ་བར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་འཁོར་ལོའ་ལྟེབ་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་འདུག་པ་ལ། དར་ལྟེབས་རྦ་ ིརླབས་བྲང་ཐུམ་ལྟར་དང་གསུམ་ལས། གོང་མ་འཇམ་ཞིང་བུལ་བ་འཇིམ་ལོས་བཞེད། །བར་མ་རྩུབ་ཅིང་སྟོབས་ཆེ་བར་སློབ་དཔོན་རང་ལ་མི་བཟློག་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པ་དང་སོ་ན་ཤྲིས་བཞེད། འོག་མ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་ཞིང་རང་ལ་འཇམ། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་རྣོ་ལ་མྱུར་བར་གསུངས། །ལྟེབ་ལུགས་

འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག 189

གཉིས་པ་རྭ་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས། །ལ་ལས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་ནས་དྲངས་ཡང་ཟེར། །འཇམ་སྟོབས་མྱུར་བའི་མན་ངག་བླ་མས་གསུངས། །དར་ལྟེབ་ལྷ་སྡེ་དག་ལ་བྱས་ན་བཟང༌། །མི་སྡེ་དག་ལ་རྦ་རླབས་ལྟར་དུ་ལྟེབ། །བྲང་ཐུམ་ནང་རྒྱས་དག་ལ་མྱུར་བར་གསུངས། །དགྲ་བོ་བློ་བུར་དུ་བྱུང་ན་བྱེད་རྒྱུ་རེད། །འཕྲིན་ལས་བཞི་དར་ལྟེབ་ལྟར་དུ་བྱེད། ཡང་མན་སྙེ་ལས། རྦ་རླབས་བྲང་ཐུམ་དྲག་པོ་དག་ལ་དགོས། །ཞི་རྒྱས་དག་ལ་དར་ལྟེབ་བྱེད་ཅེས་གསུངས། །ལྟེབ་ལུགས་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྟེང་འཁོར་དང་འོག་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལིངྒ་གཞུག་ལ། མ་ནོར་བར་ལིངྒ་དང་འཁོར་ལོའ་གཡས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་དང་པོ་བཅག །མན་ངག་བཞིན་དུ་དྲིལ་བར་བྱའོ།། ིད་ནི་དྲག་པོའ་ལིངྒ་བྲི་ཐབས་ལ། གསོན་པོ་མིག་བགྲད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། ཤི་བ་མིག་ ིབཙུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང༌། གོས་དང་བྲལ་བ་ལུས་རིད་ཅིང་ཚིགས་ཆེན་བཞི་འབུར་བ་ཉམ་ཐག་པ་དབང་མེད་གཅེར་བུ་སྐྲ་ལྷུག་ལ་གཟིངས་པ། ལྟོ་བ་ཆེ་བ་མྱ་ངན་གྱི་ཟུག་རྔུ་ཅན་བུག་པ་དགུ་ནས་ཁྲག་དང་རྣག་འབབ་པ། རྨ་དང་ཤ་བའི་ཕྲེང་བས་སྟོད་སྨད་ཀུན་ནས་ཁྱབ་པ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གནམ་ལྕགས་འབར་བས་ཐག་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པ། སྨྲེ་སྔགས་ཀྱི་སྐད་འབྱིན་པ་ལྟ་བུ་བྲིས་པའི་སྙིང་ཁར་ཡི་གེ་ཎི་ཆེན་པོ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོའམ། བླ་དྭགས་རུས་དང་བཅས་པ་བྲིས་པའི་མཐར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཞུག་ཅིག །སྒྲོལ་ཅིག །ནོན་ཚིག །ཅེས་བྲིའོ། །མིང་རུས་ཎི་དང་བཅས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་དྲི་རྫས་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཏབ་ཅིག།།ཎིའི་ཕྱོགས་བཞི་ཛ་བཞིས་བསྐོར་བ། འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་ང་ཉ་གཉིས་སྤང་བ་དང༌། ལིངྒ་ལ་ཡང་ང་ཉ་གཉིས་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོའ་ང་ཉ་གཉིས་སྤོང་བ་ནི། དྲག་པོ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་དྲག་ ིསྔགས་འཁོར་ལོ་ལ། མྱ་ངན་གྱི་ཡི་གེ་སྤང་བ་དང༌། ལིངྒ་ཉམ་ཐག་ཉོན་མོངས་ལ་ང་ཉ་གཉིས་བླངས་པ། རྭ་སྐྱོ་འཇིམ་གསུམ་གྱི་བཞེད་པའོ།།
དཔྲལ་བར་རུས་བྲིས་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཉ་བཀོད། ཁ་ལ་གཤིན་རྗེ་ང་ལོང་ཅེས་པ་བྲི།
གཞན་ཡང་དཔེ་ཆུང་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་དགོད་པ་ནི། སྙིང་ཁར་ཎི། དེའི་མཐར་ཛ། སྤྱི་བོར་ལམ་ནན་བཞི། ཡ་མཆུ་ལ་ཁ། མ་མཆུ་ལ་ཐམ། ཁ་ལ་གཤིན་རྗེ་ད་ལོང༌། རྣ་བ་གཉིས་ལ་འོན་བཞི། དཔུང་པ་གཉིས་ལ་ཆག །ལག་པ་གཉིས་ལ་ཞ།།གསང་གནས་ལ་ཚ། བརླ་ལ་དུང༌། རྐེད་པ་ལ་ན། ཉ་གཉིས་

190 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལ་གྲིམ། ལྟག་ཁུང་དུ་ཝཾ། རྐང་ཞབས་ལ་ཡཾ། འདོམ་དུ་ཡི་གེ་འབྱུང་ལྔའི་ས་བོན་ཏེ། ཡཾ་རཾ་ལཾ་ཝཾ་ཨེ་བྲི། སྔགས་རྣམས་གནས་རྣམས་སུ་བཀོད་ཅིང༌། སྙིང་ཁའི་ཎི་ཛ་བཞིའི་མཐར། གཤིན་རྗེ་ཡ་བ་ཏི་དང༌། ཕྱྭ་སང་དང༌། གཤིན་རྗེ་འབེབས་མ་རྣམས་ལ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཉེར་དུ་གཏད་དོ། །མ་ཤོར་ཅིག །ཁུག་ཅིག །རེང་དུ་ཆུག །ཁྲག་ནད་དང༌། སྨྱོ་འབོག་སྣ་ཚོགས་ཐོང་ཅིག །ཅེས་དང༌། གཤིན་རྗེ་གླང་མགོ་ཅན་དང༌། རྨིག་པ་དང༌། གཤིན་རྗེ་ཕོ་ཉ་མོ་དང༌། གཤིན་རྗེ་མཆེ་བ་མ་རྣམས་ལ་ཆེ་གེ་མོ་གཉེར་དུ་གཏད་དོ། །མ་ཤོར་ཅིག །ཁུག་ཅིག །རེང་དུ་ཆུག །ཁྲག་ནད་དང་སྨྱོ་འབོག་སྣ་ཚོགས་ཐོང་ཅིག །ཅེས་དང༌། གཤིན་རྗེ་རལ་པ་ཚར་དགུ་དང༌། མིག་དམར་དང༌། མཚན་མོ་ནག་མོ་དང༌། དུས་མཚན་མ་རྣམས་ལ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་གཉེར་དུ་གཏད་དོ། །མ་ཤོར་ཅིག །ཁུག་ཅིག །ཟས་སྐལ་ལ་གཏད་འཐུང་སྐལ་ལ་གཏད་དོ། །བསད་སྐལ་དུ་གཏད་དོ། །མ་ཤོར་ཅིག །ཅེས་བྲིའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྔགས་སམ་གཞན་དམོད་བཅོལ་སྣ་ཚོགས་བྲིས་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ། རྒྱ་གྲམ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་བྲིས་པའི་བར་བར་དུ། ཡ་མ་དང་ཛ་དང་ཡཾ་རཾ་ལཾ་ཝཾ་ཨེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བཞིའི་ཤོག་བུའི་གྲྭར་མ་སོང་བ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་བྲིའོ།།
འདིའི་མན་ངག་དམ་པ་ལ། འཁོར་ལོ་ལ་རང་ཁྲག་དགོས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ལ་རང་
བསྡིགས་མཛུབ་བྱས་པའི་རང་ཁྲག་དགོས་པ་ནི། གཅོད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲག་སྔགས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རང་ཡི་དམ་དུ་བསྒོམ་ལ། ཁ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བསྡིགས་མཛུབ་བྱས་པའི་ཁྲག་གོ །ལིངྒ་ལ་རང་གི་དྲི་རླངས་མ་སོང་བ་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་དྲི་མ་དང་ཁ་རླངས་དང་མཆིལ་སྣབ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ནས་མ་སོང་བར་བྱེད་པ་རྗེ་ཉིད་དང༌། བླ་མའི་གསུང་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཤནྟི་པ་རྣམས་སོགས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་རྣམས་ལ་གསལ་བར་ཡོད་པས་གོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ལིངྒ་གཉིས་སུ་བྱེད་ན་མྱུར་བ་དང༌། གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན་བུལ་བ་དང༌། གཅིག་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང༌། སྔགས་རྣམས་གཡས་བསྐོར་དང་གཡོན་བསྐོར་དུ་བྱེད་ཅིང་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཞག་གོ །གཡས་བསྐོར་བྲིས་པ་ཡབ་ལ་སྦྱར་ཞིང༌། གཡོན་བསྐོར་བྲིས་པ་ཡུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཡུམ་འཁོར་འོག་ཏུ་ཡབ་འཁོར་སྟེང་དུ་འོང་བ་བྱས་པའི་བར་དུ་ལིངྒ་བཞག་ལ་མན་ངག་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་དྲིལ་ལ། སྟེང་དུ་བྱ་རོག་འུག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཞག །འོག་ཏུ་ར་ཁྱི་གཉིས་

འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག 191

ཀྱི་སྤུ་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཞག་ལ། རོའ་སྐྲ་ལས་བྱས་པས་སྐུད་པ་ནག་པོས་རྒྱ་གྲམ་དུ་འཁོར་ལོ་མི་མཐོང་ ིབར་དཀྲི། དེ་ནས་གཞུང་དུ་ཡོད་པའི་ལག་ལེན་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདིའི་འཁོར་ལོའ་ལྟེབ་ ིལུགས་གསུམ་དང༌། ལིངྒ་གཅིག་གཉིས་སུ་བྱེད་ཅིང༌། སྔགས་འགོད་ལུགས་ནི་ཞལ་ཤེས་མེད་པའི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ནོ། །བླ་མ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་རྣམས་ཡིག་ཆུང་དུ་བྱས་པའོ།།
ང་ཉ་གསལ་བ་སྤངས་དང་བླང་བཀོད་ལུགས་ནི། ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་འམ་རྒྱུད་དང༌། འཇིམ་
ལོའ་བཞེད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་རྣམས་མི་འཐད་ཅེས་པའི་བཤད་ལུགས་གནང་བ་ ིདེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་རིག་པ་ཡིན། རྟོག་བདུན་རྟོག་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མིན་རུང་ཡང། ད་ལྟའི་གཏེར་མ་མིན་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་བཀའ་གཏེར་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་དང༌། དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཨེ་ལོན། མན་ངག་གི་རྩད་ཁུང་ཨེ་ཆོད། ལག་ལེན་འདི་ལྟར་འདི་ལྟར་དུ་བཏབ་པའི། སྔོན་འདས་པ་དང་ད་ལྟའི་དུས་ནའང། ཟབ་ཁྱད་ཀྱི་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡིན་མོད། ཁྱད་པར་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་དེ་ལག་ཏུ་ལོངས་དང་ལོ་ཟླའི་ཞག་དུས་ཨེ་ཐེབས། ཧཻ། དམུས་ལོང་ས་ལམ་མི་སྒྲོད་པས། །མཁས་པ་མཐོང་ན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ། །བླུན་པོ་མཐོང་ན་གཟི་མདངས་ཕྱུང༌། །ཡིག་ཆུང་མཐོང་ན་ཁྱད་གསོད་བྱེད། །ངེས་ངེས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་བྷཻ། །དེ་ལྟར་མན་ངག་དམ་པ་སྤོས། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང༌། ལག་ལེན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་ལེན་དང༌། མན་ངག་རྣམས་རང་གིས་ཀྱང་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཡིག་ཆུང༌། ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྦ་གསང་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་ལྟར་གྲོགས་སློབ་མས་གསེར་གྱི་མཎྜལ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ངོར་སྭ་སྟི་ཤྲིས་སྦྱར་བའོ། །མཁན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པའི་དོན་དུའོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་ཤིང༌། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དངོས་སུ་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། འཁྲུལ་འཁོར་འདིའི་མན་ངག་ལུང་བསྟན་དུ་ཐོབ་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དགྱེས་བཞིན་དུ་གནང་ཞིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་མན་ངག་ལ་མཁས་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། མདོ་སྨད་པ་ཚ་གོ་དབོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པས་ཐོག་དྲངས་

192 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དགེ་སློང་བཞི་སྡེས་གསེར་གྱི་མཎྜལ་བླ་གོས་དང་བཅས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། དྲང་སྲོང་སྲིན་པོའ་རི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཞིང་དགྲ་བགེགས་ཚར་ ིགཅོད་པར་གྱུར་ཅིག །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་གཞུང་འཁྲུལ་འཁོར་མན་ངག་གི་སྦས་དོན་ཡིག་ཆུང་འདི་གཞན་དུ་མ་འཁྱེར་ཅིག །ས་མ་ཡ་གུ་ཧྱ་ཨྀྠི།། ཤུ་བྷཾ། སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ།།

༄༅། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་རྣམས་འདིར་ནི་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལེགས།།

༄༅། །ན་མ་ཤྲིཀ་ལ་ཙཀྲ་ཡེ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པའི་སྨིན་མའི་དབུས། དབུ་མའི་རྩ་ནང་དུ་སེམས་དང་མིག་འབྲས་གཉིས་སྣའི་ཕྱོགས་སུ་ཧྲིལ་བྱས་ལ་ཕྱེད་མིག་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་རྩ་གཉིས་འཕྲད་པ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས། རྩ་འཁོར་ནས་ཐད་དཀར་སོར་གཅིག་ན་ཡོད་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོའ་ིརྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས། རྟགས་བཅུ་གཉིས་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རྫོགས་པ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང༌། དེ་ལྟར་གོ་རིམ་ངེས་པའི་སྒོམ་པ་མིན་ཡང༌། རྟགས་བཅུ་པོ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་རྫོགས་པར་འཆར་བ། གསལ་བ། སྲ་བ་རང་གི་ལུས་ཀོར་གྱིས་འཁོར་བ་འབྱུང་ཡང༌། རྟགས་བཅུ་གཅིག་པ་དུས་ཀྱི་རྩ་ལ་མཐོང་བ་ཅུང་ངེས་དཀའ་བས། དེ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཁྱད་པར་གསང་འདུས་སོགས་སུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང༌། བླ་མའི་མན་ངག་གིས། ལུས་ཀྱི་ནང་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན། ཕྱི་རོལ་དུ་ལོགས་སུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་1

སྒྱུ་ལུས་ལྡང་ནུས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དགའ་བཞིའི་
མཐར་ལུས་ཀྱི་ནང་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་དེ་ཉིད་དུ་རྗེས་དྲན་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་བ་འོང་ལ། དེའི་རྒྱུར་ད་ལྟར་གྱི་སྟོང་གཟུགས་རྣམས་ལ། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་དབང་ཐོབ་ནས་འདུག་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྣོད་བཅུད་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྡུད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང༌། སྨིན་མའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྡུས་ལ། སྔར་བཤད་པའི་སེམས་དང་ལྟ་སྟངས་དང༌། མིག་འབྲས་གཉིས་སྣའི་ཕྱོགས་སུ་ཧྲིལ་ཏེ། བྱ་བ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་དང༌། རེས་འགའ་སྟོང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༦ མཚོན་བྱེད་སྒྱུ་ལུས་

194 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གཟུགས་རྣམས་ལ་དགོས་སུ་དེ་ལྟར་བྱས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་དབུ་མའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཐད། ནམ་མཁར་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། གང་འདོད་པ་ཅིག་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདུག་པར་བསྒོམས་ནས་གཟུངས་ནས། སྔར་ལྟར་བསྐྱངས་པས་གང་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ཀུན་དག་ནས་འགྲོའོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལའང་ཡན་ལག་ལྔའི་སྟེང་དུ་འདི་མཛད་དོ། །རྡོར་བཟླས་སོགས་སྲོག་ཐུར་གང་རུང་རེ་ལ་དམིགས་པ་བུམ་པ་ཅན་སོགས་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་སྲོག་ཐུར་དབུ་མར་བསྲེ་བ་སྲོག་རྩོལ་དང༌། སྲོག་ཐུར་བསྲེས་པ་རྩ་འཁོར་དྲུག་གི་ལྟེ་བར་སེམས་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པས་ན་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ལ་གེགས་མེད་འདི་མཛད་དོ།།
རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་སྣ་སྒོར་ངེས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྲོག་ཐུར་སོགས་རང་གི་རྒྱུན་1

ཅིག་ཏུ་འདུས་པ་དང༌། བོངས་ཚོད་སྲན་མའམ་ཉུངས་དཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་ཁ་དོག་སྔོ་
ལ། དམར་བའི་མདངས་ཅན། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་ལ་སེམས་བཅུག །འགྲོ་འོང་བཀག་ན་མི་བདེ་མེད་ཙམ་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་གནས་ཆ་རྙེད་ན་གོ་རིམ་ངེས་པའི་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྟོང་གཟུགས་མི་འཆར་ཡང༌། སོར་བསམ་གྱི་གཟུགས་རྙེད་ནས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་སྟོང་གཟུགས་དུ་མ་འཆར་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ། འཆར་ཡང་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྲོག་འཆིངས་2

བའམ། འཛིན་པ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་དབུ་མ་ནས་གཏུམ་མོ་བསྐུལ་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས། ཞུ་བདེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མེད་པའི་དབང་པོའ་རིགས་ཡོང་སྟེ། སོ་སོར་བསྡུད་པ་ ིལ་སོགས་པས་སྔགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་གྲུབ་ན། ནོར་བུར་ནཱ་ད་སྒོམ་གསུངས་པས། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་རྐང་པ་གཡོན་པའི་རྟིང་བས། རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་གཡོན་པ་མནན། གཡས་པའི་སོར་མོའ་རྩེ་མོ་གཡོན་པའི་པུས་མོའི་འོག་ཙམ་དུ་ཚུད་ ིཔ་བྱེད། ལག་པ་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཡོན་ནང་དུ་འོང་བར་བྱས་ནས་སྙིང་ཁར་བསྣོལ། ནཱ་ད་རླུང་ཧཱུཾ་གི་སྒྲ་ཅན་བྱ་བ་ལ་བཤད་ཀྱང༌། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་དབུས་ན་རྩ་དབུ་མའི་མར་སྣ་ཡོད་པས་དེའི་ནང་དུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༡ རང་གི་ཐུན་ཅིག་ཏུ་ གཙང་། ཤོག ༢ བ ༡ རང་གི་ཅུན་ཅིག་ཏུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༢ བ ༣ སྲོག་མ་ཆིངས་བའམ་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 195

ཧཱུཾ་ཡིག་ཉུང་འབྲུ་ཙམ་མགོ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་རྩེ་མོ་ཕྱི་ན་ཉུག་ཙམ་ཅིག་དང་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་གསལ་བཏབ། མགོ་མདུན་དུ་བསྒུར་བྱས་ཏེ། སྣ་ནས་ཧཱུཾ་ཞེས་པ་རླུང་གི་སྒྲ་དྲག་པོ་ཅིག་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནོར་བུའི་ནང་གི་རླུང་དེ་རོ་རྐྱང་ལ་མ་ཤོར་བ་བྱས་ནས་བསྒྲིམས་ཏེ། སྒྱུ་མ་ཕྱི་ནང་ལོག་པ་ལྟར་ཧྲིལ་བྱས་ཏེ། མགོ་བོ་གྱེན་དུ་ལྟས་ལ་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཡར་འཐེན་ཏེ། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་བཞག་རྐང་སོར་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐུམས་ཤིང༌། མིག་གི་ལྟ་སྟངས་སོར་བསྡུད་དང་འདྲ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་དང་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་སྒྲ་དྲག་པོ་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཡུན་རིང་ན་རྟག་ཏུ་མི་འབྱུང་གསུང་ངོ༌། །འདི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་འཆིར་བའི་བཙན་ཐབས་གཉིས་ཀ་ལ་རླུང་མཉམ་རྒྱུར་སོང་ན་མ་རྟོགས་མི་ཉན་ནོ།།དེ་ལྟར་བྱས་པས་དབུ་མ་ནས་གཏུམ་མོ་ཚུལ་བཞིན་འབར་ཏེ། དགའ་བཞིའི་ལྷན་སྐྱེས་
བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་པའི་མཐར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས། ལུས་མ་བརྟགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཤར་བ་རྗེས་དྲན་ནོ། །སྲོག་འཛིན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དགའ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་མཐར། སྟོང་གཟུགས་རྗེས་མཐུན་པ་འདོད་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པས་འཁྱུད་དེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆ་མཐུན་ཙམ་ཞིག་སྟེར་བ་འོང་བས་དེ་དྲན་པས་ལྡང་བ་ལ་ནི། འཛིན་པའི་དུས་སུ་སྟོང་གཟུགས་དུ་མ་ཤར་བ་ན། འདིར་རྗེས་དྲན་དུ་ལྡང་མཉམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་དང༌། བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ། འདི་དག་མཐུན་པ་ཙམ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དགའ་བཞིའི་མཐར་དྲན་པར་བྱས་ལ། ལྡང་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱའོ། །འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང༌། གཏུམ་མོ་མ་འབར་གོང་དུ་སེམས་རྟེན་ལ་གནས་ཆ་རྙེད་ནས་སྟོང་གཟུགས་ཤར་བའི་དུས་ན་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་བཞི་པའི་རྗེས་དྲན་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་ལྡང་གསུང་ངོ༌། །ལྷ་མོ་དེས་བདེ་བ་མི་སྟེར་བའི་གང་ཟག་འོང་སྟེ་གཟུགས་རྣམས་ཀྱིས་མགུ་བར་མ་གྱུར་ན་ཞེས་པས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟེར་བ་1

མ་ཉན་ན་ཞེས་པ་
ཡིན་པས། ལས་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དོན་དེ་རྣམས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༣ བདེ་བ་སྟེར་མ་ཉན་ན་

196 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཚང་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། དབང་གིས་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པ། སྔགས་དང་རྒྱུད་ཤེས་པ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་གོ་བ་དང་ལྔ་དགོས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ཡང༌། ཡུལ་1

ནི་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་བརྟག་ན་མེད་པར་འདུག་གསུང་ངོ༌། །དེའང་
2

མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་པ་དང༌། རྩ་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པ་ངེས་པར་དགོས་སོ།།
བཞི་པ་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་པ་ཤེས་པ་མ་རྙེད་ཀྱང༌། མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་
དང༌། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱང་བ། དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ས་ཚིགས་ལ་མཁས་ཤིང་དམིགས་ཕྱེད་པ་མ་མཐར་དགོས་སོ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དབུ་མའི་མར་སྣ་ཚོལ་བ་དང༌། སྤྲོད་འཆིང་ལ་མཁས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་གནས་ཨ་ལས་པདྨར་བསྐྱེད་པ་དེའི་དབུས་ན། དྷཱུ་ཏཱི་ཧཱུཾ་ལས་བསྐྱེད་པ་དེ་སོར་མོ་དྲུད་པས་རྙེད་པ་དང༌། དྷཱུ་ཏི་སད་ནུས་ཀྱང་ཁུ་རུལ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མས་ཁ་འབྱར་བར་ཡོད་པ་དེ། ལྕེ་རྩེ་ལ་ཧྲི་བཀོད་དེ་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཅུག་ནས་དྲུད་པས་སད་དེ། ལས་སུ་རུང་ནས་ཁ་བ་ལ་རེག་པ་ལྟར་ལྕེ་རྩེ་དྲུད་དེ་དེ་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྒུལ་3

ཏེ། དེ་ལྟར་སད་ན་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལས་སུ་
རུང་བས། ཡུམ་གྱི་པདྨ་ཁ་འབྱེད་ནུས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེའི་དབུས་ནོར་བུའི་ནང་ཨ་ལས་པདྨར་བསྐྱེད་པ་ཡང༌། ཡུམ་དེས་འབྱེད་ནུས་ཏེ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དང༌། ཕན་ཚུན་བཅུག་ལ་ནོར་བུའི་དབུས་ཞེས་པ་མགྲིན་པ་མགོ་ཁྱེར་གྱི་དབུས་ན་རྩ་འཁོར་ཡོད་པས། དེར་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་སླེབ་པ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །རིགས་བརྟག་པའི་ཚེ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་འཕྲ་ཞིང་རིང་བ་འབྲིང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།
ལྔ་པ་ནི། དེ་དུས་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཡོད་པས་དོན་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ ིབདེ་སྟོང་སྦྱོར་ནུས་སོ། །དྲན་རྒྱུའི་ལྟ་བ་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་རུང་ཅིག་གིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལག་ཏུ་བླང་དུ་ཡོད་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༥ ཡུལ་མི་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་མ་བརྟན་ན་མེད་པར་ གཙང་། ཤོག ༣ བ ༡ ཡུལ་ནི་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་བརྟན་ན་མང་བར་

2 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༣ བ ༡ དབང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
3 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༣ བ ༤ མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐུལ་ཏེ།

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 197

དོ། །འདི་རྗེས་དྲན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡང་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བདེ་བ་སྟེར་བ་ནི། སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཏུམ་མོར་བཤད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །འདི་གཉིས་སྤེལ་མར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་འཐོབ་ཅེས་གསུང་ངོ༌།།
གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་ས་ར་ཧས་ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ན་དེའི་གཏམ་སྨྲ་ཡང༌། བདེ་ཆེན་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་1

ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཚིག་མི་མཐུན་
ཡང༌། དོན་ལག་རྗེས་སུ་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཐིམ་པས་འབྲས་བུ་དགའ་བ་བཞི་དྲན་ལ། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ནས་བསྒོམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་དང༌། འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ། ལམ་གྱི་སྙིང་པོར་མཛད་པ་ཅིག་ཤེས་ན། གདམས་ངག་གི་གནད་མི་འཆུག་པའི་གཟེར་ཐེབས། རྒྱུད་དོན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ། ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ས་ར་ཧས། ཟ་ཞིང་འཐུང་ལ་གཉིས་སྤྲོད་ཀྱི་དགའ་ཞིང༌། །རྟག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་ལོ་འགེངས། །ཆོས་འདི་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །རྨོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མགོ་བོ་རྡོག་པས་མནན་ནས་སོང༌། །གང་དུ་རླུང་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱུ་ཞིང༌། །ཉི་མ་ཟླ་བ་འཇུག་པ་མེད་གྱུར་པ། །མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེར་སེམས་ནི་དབུགས་དབྱུང་ཞིག །མདའ་བསྣུན་གྱིས་ནི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟན་ནས་སོང༌།2

།ཅེས་
རྨོངས་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་ནི། མན་སྙེ་ལས། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་དག་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ན། ལ་ལ་ན་དང༌། ར་ས་ནའི་རླུང་དག་དྷཱུ་ཏཱིར་འཇུག་པ་ན་གཏུམ་མོ་འབར་རོ། །དེ་ཡང་ཕུང་པོ་བསྲེག་ཅིང་ཟླ་བ་འཇུ་བར་བྱེད་དོ།3

།ཞེས་དེ་དང་སྦྱར་བ་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་འཇུ་བར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༦ ཤོག ༡༩༨ ཕྲེང་། ༡༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༦ ཤོག ༡༩༦ ཕྲེང་། ༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༤༩༥ ཕྲེང་། ༡༨

198 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བཤད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེས། དེའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཉིས་རྒྱུ་བ་ལྡོག་པར་བཤད་པས། དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཕྱིའི་སྲོག་རྩོལ་ལོ། །ཏེ་ལོ་པས། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་འདོད་ཡོན་ལ། །སེམས་ལ་ཞེན་པ་བྱུང་བའི་ཚེ། །སྦྲང་མ་རྩི་ལ་འབྱར་དང་མཚུངས། །ཞེན་པ་ཐོང་ཅིག་ནཱ་རོ་པ།།ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་མ་ཞེན་ཞིང༌། སྟོང་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པས་སེམས་འཕྲོག་པ་དང༌། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་སྒྱུ་མར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཞན་དུ་ན། ཧེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། གསུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་འབྱུང་ལ།
ཁེ་ཆེ་ས་ན། ཉེན་ཡང་ཆེ་བས་བླ་མ་ཤིན་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་པར་ཡོད་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཡིན་ན་ཚིམ་མ་སླ་བར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པར་རིགས་སོ། །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་གྱི་མཆོག །གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི། །མན་ངག་གནད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་འདི་ནི། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་མཉེས་པར་བྱས། ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་། རིན་པོ་ཆེའི་མཎྜལ་དང་བཅས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་དགྱེས་བཞིན་གནང་ལ། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནན་ཏན་ཡུན་རིང་དུ་འགྲུབ་པར་བྱས་པ། ཤར་ཁ་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་གནང་བ་བྱུང་ནས། དགེ་ལྡན་གཟིམས་ཁང་དུ་བརྗེད་བྱང་དུ་བྱས་པའོ། །དཔེ་འདི་སུ་ལ་ཡང་མི་སྟོན་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཡོད། །དགེའོ།།
༈ མི་བསྐྱོད་པའི་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ། རྩ་རྒྱུད་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཡང༌། སྐུ་གསུང་
ཐུགས་དང་ཆགས་པ་རྣམས། །དཔྲལ་བ་ལ་སོགས་རྣམས་ལ་འགོད། །སྭཱཧཱ་གསང་བ་གཙུག་ཏོར་དང་། །དེ་ནས་པདྨ་རྣམས་སྦྱང་བྱ། །ཧཱུཾ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་དང་ལྡན་པ། །ཤེས་རབས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །ཧཱུཾ་ལས་བདག་གི་རྡོ་རྗེ་ཉིད། །རྩེ་མོ་ལྔ་པ་རྣམ་པར་བསམ། །དེ་དབུས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་པ། །ཨ་ཡིག་ལས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག །དེ་ལྟར་བདེ་བཅས་རྡོ་རྗེ་ཉིད། །པདྨ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བཞག །རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཧཱུཾ་ཕཊ་བརྗོད། །བྷ་ག་ལིང་གས་རབ་མནན་པས། །མངལ་དུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རྒྱུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྲོ་མི་བྱ། །ལམ་གསུམ་པོ་ནི་མ་ལུས་པ། །སངས་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 199

རྒྱས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བསྒོམ་བྱ།1

།ཅེས་2

ཟེར་བ་གཅིག་བཤད་དོ། །ད་རུང་མཁས་པས་དོན་ལ་
དཔྱད་ནས་ཞུས་དག་པར་མཛོད་ཅིག
༈ རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ངེས་དོན་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། ཨོཾ་ནི་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཡི། །སྙིང་པོ་རུ་ནི་ཡང་དག་བཤད། །ཡི་གེ་ཨ་དང་ཡི་གེ་ཨོ། །ཡི་གེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ། །ཨ་ནི་ཆོས་འཁོར་པདྨར་གནས། །རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་ཁྱབ། །དེ་ཉིད་ཁོ་ནར་རླུང་ཆེན་པོ། །སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གསུང༌། །ཅེས་3

དང༌། ཨོཾ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོར་གནས། །མེ་དང་ཉི་མ་འདྲ་བ་
ཡི། །མགྲིན་པའི་མཐར་གནས་སྤྱི་གཙུག་མཐར། །ཁྱབ་པ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ནི་ལུས། །ཞེས་དང༌། ཡི་གེ་མ་ནི་ཐིག་ལེ་ཙམ། །མཐོ་བའི་གནས་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས། །རྒྱལ་པོའ་གཙུག་ཏོར་གནས་ ིན་གནས།4

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཨ་དང་ཨུ་དང་མ་གསུམ་བསྡོམས་པ་ལས། ཨོཾ་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་
སྒྲ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང༌། དེའི་མཚོན་དོན་མི་ཤེས་པས། དེའི་མཚོན་དོན་ནི་ཡི་གེ་ཨ་ནི་དེའི་པདྨར་གནས་པའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དེ་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ཁྱབ་ཅེས་པ། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་སྙིང་ཁར་གཟུང་ཏེ། སྨིན་མའི་དབུས་རླུང་གི་འཁོར་ལོའ་ིབར་དུ་ཁྱབ་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གནས་ཞེས་པ། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ལྟེ་བར་གནས་པའི་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་མཚོན་པ་ཡིན། རླུང་དེའི་ཁ་དོག་ནི་མེ་དང་ཉི་མ་འདྲ་བར་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང༌། གནས་པ་ཡང་མགྲིན་པ་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་དུ་ཁྱབ་ཅིང༌། གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་མ་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་ན་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་ ིཔོ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐིག་ལེ་དེ་ནི་མགྲིན་པ་ནས་སོར་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དུ་སོང་བས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༠༩༥ ཕྲེང་། ༡༧
2 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༦ ཞེས་ཟེར་བ་གཅིག་བཤད་དོ།།
3 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༣ ཞེས་དང་།
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༨༡༢ ཕྲེང་། ༨

200 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རྒྱལ་བའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་གནས་ཞེས་པ་དེ་ན་གནས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཨ་དང་ཨོཾ་དང་མ་ཡི་མཚོན་དོན་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཨོཾ་ཡིག་གིས་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དང༌། གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་དང༌། ཐིག་ལེ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཚང་1

མས་མཚོན་པ་ཡིན་ཅིང༌། སྐུ་རྡོ་རྗེ་སྒོམ་པའི་
གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཡིག་དོན་གྱི་རྒྱུད་2

ལས། ཡི་གེ་ཨ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་
མཆོག །ཨ་གཉིས་དང་ནི་ཡི་གེ་མཆོག །རིང་པོར་བྱས་ཏེ་ཡེ་གེ་གསུམ། །ཞེས་དང༌། ཨ་ནི་ཆོས་འཁོར་པདྨ་ལས། །མགྲིན་པ་ཡི་གེ་ཨ་གཉིས་འགྱུར། །སྲོག་ཡིག་དང་ནི་ཐུར་སེལ་བ། །ཡི་གེ་ཧའི་ཀུན་ནས་ནི། །མགྲིན་པའི་དབུས་ན་གནས་པས་བཅིང༌།།ཞེས་ཡི་གེ་ཨ་གཉིས་དང་ཧ་གཅིག་སྟེ། ཡི་གེ་གསུམ་བསྡུས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལ། གསུང་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཨཱ་ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བར་གསུངས་ཀྱི། ཨ་ཡིག་དང་པོས་ནི་ཆོས་འཁོར་པདྨ་ཞེས་པ། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་ཡོད་པའི་སྲོག་ཡིག་ཅེས་པ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་མཚོན་ཞིང༌། ཨ་ཡིག་གཉིས་ལ་ཐུར་སེལ་ཞེས་པ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་མཚོན་པ། ཧ་ཡིག་གིས་ནི་མགྲིན་པའི་དབུས་ན་གནས་པའི་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་མཚོན་ཞིང༌། མཚོན་དོན་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལས་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཨ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཨཱ་ཡིག་གོ །མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྒོམས་པས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དང༌། ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དང༌། གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་གསུམ་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་དུ་འཆིང་བ་མཚོན་ཞིང༌། དེས་ན་གསུང་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པའི་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཡིག་དོན་ནི་རྒྱུད་ལས་ཧ་དང་དེ་བཞིན་ཡི་གེ་ཨུ། དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་
དང་གསུམ། །ཞེས་དང༌། ཧ་ནི་ཐུར་སེལ་མིང་ཅན་རླུང༌། །བཤང་སྒོ་གསང་བའི་དབུས་ན་གནས། །ཡི་གེ་ཨུ་ནི་སྟེང་འགྲོ་རླུང༌། །མགྲིན་པའི་པདྨའི་དབུས་ན་གནས། །ཡི་གེ་མ་ནི་སྲོག་རླུང་ཡིན། །དཔྲལ་བར་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །དེ་ངག་3

གཉིས་གྱུར་སྙིང་ཁ་ལས། །ཐུགས་
1 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༣ གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཅིང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༣ དོན་གྱི་རྒྱུ་ལ། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༢ དོན་གྱི་རྒྱུ་ལས།
3 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༡ དེ་དག་གཉིས་གྱུར་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 201

ཀྱི་ས་བོན་དུ་ནི་བརྗོད།1

།ཞེས་ཧ་དང༌། ཨུ་དང་མ་གསུམ་པོ་བསྟུས་པའི་ཡི་གེ་ཧས་ནི། ཐུར་
སེལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་རླུང༌། བཤང་སྒོ་གསང་བའི་དབུས་ན་གནས་པ་མཚོན་ཞིང༌། ཡི་གེ་ཨུས་ནི་སྟེང་འགྲོའ་རླུང་ཞེས་པ་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་མགྲིན་པའི་པདྨའི་དབུས་ན་གནས་པས་མཚོན་ལ། མ་ ིཡིག་གིས། སྙིང་ཁ་ན་གནས་པའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དང༌། སྙིང་ཁ་ནས་དཔྲལ་བ་རླུང་གི་འཁོར་ལོའ་བར་དུ་གནས་པ་མཚོན་ཞིང༌། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེའི་མཚོན་དོན་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ ིནས། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཧཱུཾ་ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྙིང་ཁར་བསྒོམས་པའི་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ས་བོན་ཡི་གེ་གསུམ་པོའ་ངེས་དོན་འདི་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་ ིབྱས་ནས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་པས། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་འཆིང་ཞིང༌། མགྲིན་པ་དང་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་དུ་ཡང༌། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རླུང་རྣམས་འཆིང་བར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ཅིང༌། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ། སྤྱི་བོ་མགྲིན་པ་སྙིང་ཁ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་བསྒོམས་པ་ཡང༌། རྫོགས་རིམ་འདི་ལྟ་བུའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། ངེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འདིས་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཐིག་ལེ་དཀར་པོར་གནས་པ་དང༌། སྲོག་འཛིན་པ་དང༌། གྱེན་རྒྱུ་དང༌། ཐུར་སེལ་ལ་སོགས་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཞིང༌། འདི་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་ཤེས་ནས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། སྤྱི་བོར་ཐིག་ལེ་དང་རླུང་འཆིང་བ། མགྲིན་པ་དང་སྙིང་ཁར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རླུང་འཆིང་པར་ངེས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་གསལ་བྱེད་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་ཐོ་ཡིག་སྟེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་ཅེས་ཀྱང་ཟེར། རྒྱུད་རིམ་འདི་འདྲ་བ་སུ་བྱུང་བྱུང་ལ་བསྟན་མི་ཉན་གསུང༌།
༄༅། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་སུ་དྲན་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༨༡༤ ཕྲེང་། ༣

202 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པ་གསུམ་ལྡན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ། འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་སྡང་བའི་དུས་མཚམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས། དང་པོར་སྨིག་སྒྱུ་ལྟ་བུ། དེ་ནས་དུ་བ་ལྟ་བུ། དེ་ནས་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ། དེ་ནས་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཞིང༌། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ། ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཡེ་ཤེས་འཆར་ལ། དེའི་དུས་སུ་འདི་ནི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང༌། དེའི་སྔོན་དུ་མར་མེ་ལྟ་བུ་འོང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ། ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྙམ་དུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བའི་ཚེ། འདི་ནི་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང༌། འདིའི་གོང་དུ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོང་བ་ལས་བྱུང་བའོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང༌། འདིའི་རྗེས་སུ་ཉེར་ཐོབ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ། མཚམས་ཀྱི་མུན་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ཐོབ་འབྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་ངེས་མི་ནུས་ཀྱང༌། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་སྨད་གཉིས་སུ་འདི་ནི་ཉེར་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང༌། འདི་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་བྱུང་བའོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང༌། འདིའི་རྗེས་སུ་འོད་གསལ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ། སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འབྱུང་ངོ༌། །སྙམ་དུ་དྲན་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་ངོ༌། །སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ། འདི་ནི་འོད་གསལ་ལོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང༌། འདི་ནི་ཉེར་ཐོབ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་བྱུང་བའོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང༌། འདིའི་རྗེས་སུ་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཟླ་འོད་དང་ཉི་འོད་དང་མཚམས་ཀྱི་མུན་པ་དང་བཅས་པའི་སློང་1

བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའི་
རང་མདོག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོན་པའི་སྟོང་མེ་རེ་བ་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་གཅིག་འོང་ཞིང༌། དེའི་ངང་ནས་འདར་འཕྲིག་ཙམ་གྱིས་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་ཅིག་འོང་བས། དེ་བྱུང་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༣ སློད་བྱེད་ གཙང་། ཤོག ༧ ན ༡ གློད་བྱེད་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 203

ལས་ལྡང་བར་རྩམ་པ་ཡིན་པས། མཚམས་དེ་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ། །རེ་ཤིག་རྫོགས་སོ། །སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཞལ་གདམས་ཆེས་ཤིན་དུ་ཟབ་པའི་བརྗེད་བྱང་ལགས། དགེའོ།། ༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྙིང་ཁའི་ཡི་གེ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དབུས་དྷུ་ཏིའི་ནང་དུ། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་གི་ངོ་བོ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞུ་ ིབརྡུངས་པ་ལྟ་བུ་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟས་པའི་དཀྱིལ་ན་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཧཱུཾ་ཡིག་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ། ཧཱུཾ་གི་ཀླད་ཀོར་འོག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་མཚོན་བྱེད་ཡུཾ་ཡིག་གཉིས་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་ཏེ་གཤིབས་པའི་ཡུཾ་གྱི་ཞབས་ཀྱུ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཧཱུཾ་གི་ཀླད་ཀོར་ཚུད་ཙམ་བྱེད་ཅིང༌། ཡུཾ་གཉིས་པོ་དེའི་བར་དུ་ཧི་1

ཡིག་མགོ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་ཚུད་པར་བྱེད། ཧཱུཾ་གི་ཞབས་
ཀྱུའི་སྟེང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་ངོ་བོ་ཡུཾ་ཡིག་གཉིས་མགོ་ཐུར་དུ་ལྟ་བའི་ཡུཾ་གཉིས་ཀྱི་ཀླད་ཀོར་གྱི་བར་དུ་ཧཱུཾ་གི་ཞབས་ཀྱུ་ཚུད་ཙམ་བྱེད་ཅིང༌། ཡུཾ་གཉིས་པོ་དེའི་བར་དུ་ཀ་ཡིག་མགོ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་ཚུད་པར་བྱེད་དོ།།
དེ་ལྟར་བྱས་པས་འཕོ་ཁྲིད་ཆེན་མོ་དང༌། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་བསྲེ་འཕོ་བའི་
མན་ངག་དང༌། མན་ངག་སྙེ་མ་སོགས་སུ་མི་གསལ་ཞིང༌། དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ངེས་པ་བླ་ན་མེད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྟེར་བར་འགྱུར་ཞིང༌། འཕོ་ཁྲིད་ཆེན་མོའ་སྐབས་དང༌། མན་ངག་སྙེ་མར། ིཡུཾ་ཡུཾ་གྱི་བར་དུ་ཧི་བཀོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང༌། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྲེ་འཕོའ་སྐབས་ཀྱི་ཡུཾ་དང༌། གཉིས་ཀ་མགོ་གྱེན་ལྟ་ཞེས་པའི། ཧཱུཾ་ཡིག་གིས་ཕྱོགས་ལ་སྟེང་དུ་བྱས་ ིནས། དེར་ལྟ་བ་ལ་གྱེན་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཧཱུཾ་ཡིག་དང་མགོ་ལྟ་ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་མིན་ནོ། །སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞུ་བརྡུངས་པ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་བསྒོམ་ཞེས་པ། དོན་ཤེལ་དྭངས་པའི་ཕྲེང་བའི་དཀྱིལ་ན་མར་ཕྲེང་ཐག་ཡོད་པ་ལྟར་བསྒོམ་པ་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །སྙིང་ཁར་ཡི་གེ་ལྔ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང༌། འདིར་ཡི་གེ་བདུན་དུ་བྱས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྟེང་གི་ཡུཾ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང༌། འོག་གི་ཡུཾ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པས། སྐྱོན་
1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༢ ཧཾ་ཡིག་མགོ་

204 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མེད་དོ། །མན་ངག་འདི་དང་མི་ལྡན་པར། །འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཀུན། །སྨིག་སྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཐུང་དང་མཚུངས། །དེ་བས་འདི་ལ་གཅེས་པར་བཟུང༌། །འཕོ་བའི་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་འདི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པས་བཀའ་རྒྱ་དམ་པར་ཡོད་དོ།།
༄༅། །རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་བསྲེ་བ་སྐོར་དགུའི་གདམས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། སད་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ། གཉིད་1

དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་

བསྲེ་བ། འཆི་བའི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་ལས་ལངས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་བསྟེན་ནས། རླུང་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས། སྨིག་རྒྱུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་འཆར་ཞིང༌། དེའི་རྗེས་སུ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་རྣམས་འཆར་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང༌། ཁྱད་པར་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི། སད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དེ་ལས་ལྡང་བར་
རྩོམ་པ་ན། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་སྟེ། གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན་ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་དང༌། འཇིགས་ ིབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་སྐུ་དེ། འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྐུར་སྐད་ཅིག་གིས་ལྡང་བ་ནི། སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་འདི་གསང་འདུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལྡང་བ་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་ལངས་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྐུ་དེ། སྤྲུལ་སྐུའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༣ གཉིས་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 205

ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུར་ལྡང་བ་ནི། སད་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་མོ།།
གཉིས་པ་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་ལ་གསུམ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ།
རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །དང་པོ་སད་དུས་སུ་སྙིང་ཁར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་པའི་གང་ཟག་གིས། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་རླུང་བསྡུད་པའི་དམིགས་པ་བྱས་པས། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་རང་ཤགས་ཀྱིས་སྙིང་ཁར་འདུ་བའི་འདུ་ཚབས་གཞན་ལས་ཆེ་བ་ཅིག་འོང་ཞིང༌། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བ་ན། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅིག་འཆར་ལ། དེའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ལ། འོད་གསལ་ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཇོག་པ་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་རྨི་ལམ་
འཆར་བས། དེའི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་སྟེ། ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོའམ། འཇིགས་བྱེད་ལྟར་ན། ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་ ིགྱུར་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྐུར་སྐད་ཅིག་གིས་ལངས་ཏེ། ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།།
གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བར་
རྩོམ་པ་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་འདི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཆང་གང་རུང་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ལྟར་ན། སྤྲུལ་སྐུ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམ་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྐུ་དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་བསྒོམས་པས་སྤྲུལ་སྐུར་ལྡང་བ་ནི། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་མོ།།
གསུམ་པ་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་ལ་གསུམ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཆོས་
སྐུ་དང་བསྲེ་བ། བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འཛམ་བུ་

206 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གླིང་པའི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཅིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཚེ། སྙིང་ཁར་རང་ཤགས་ཀྱིས་རླུང་རྣམས་འདུ་བའི་གནད་ཀྱིས། འཆི་བའི་ཚེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཆར་ཞིང་། དུས་དེར་ཤར་བའི་འོད་གསལ་ནི་མའི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། སྙིང་ཁ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར་བ་ནི་བུའི་འོད་གསལ་ཡིན། འཆི་བའི་ཚེ་རླུང་བསྡུད་པར་རྩོམ་པ་ན། སྙིང་ཁའི་བསྡུད་རིམ་ལེགས་པར་བསྒོམ་སྟེ། འོད་གསལ་མ་བུ་ལེགས་པར་བསྲེས་པའི་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ། ལྟ་ཐོག་ཏུ་ལེགས་པར་བཞག་སྟེ། འོད་གསལ་ལ་ཇི་ཙམ་གནས་གནས་ཀྱི་བར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་བསྲེ་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་ནས་བར་
དོ་འཆར་བར་རྩོམ་པ་ན། བར་དོའ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས། ལོངས་སྐུ་དང་ ིཔོའ་མགོན་པོའམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གང་རུང་གི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན། འཇིགས་བྱེད་ལྟར་ན། ལོངས་ ིསྐུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐུ་ཟུང་འཇུག་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ། སྒྱུ་མའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་པས། བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།།
གསུམ་པ་ནི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བརྩམ་པ་ན། སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱུའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་
དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འམ། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་སྒོམ་པའི་དུས་སུ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྐུ་དེ་ཉིད་བཞུགས་པར་བསྒོམ་སྟེ། སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྲེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་དང༌། ིའཇམ་དཔལ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བའི་དགོས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བར་དོའ་སྦྱོང་བྱེད། བར་དོ་ ིལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང་པོའ་མགོན་པོ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་ཡིན་པས་ ིསོ། །བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང༌། སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 207

བྱེད་ཡིན་པས། སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་ལྡང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྲེ་བ་སྐོར་དགུའི་གདམས་པ་འདི། དམ་ཚིག་སྡོམ་པར་ལྡན་པ་ཡི། །སྐལ་ལྡན་སློབ་མ་མ་གཏོགས་པ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཙམ། །བསྟན་ཞིང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་མིན། །དེ་བས་སྙིང་ལྟར་གཅེས་པར་བཟུང། །དེ་ལྟར་བསྲེ་བ་སྐོར་དགུའི་གདམས་པ་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི་ནི། མདོ་ཁམས་སྟོད་པ་དགེ་བཤེས་བླ་མ་དཔལ་གྱིས་མཎྜལ་དང་བཅས་ཏེ་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་བའི་ངོར་ཤིན་ཏུ་གོ་བདེ་ཞིང༌། མན་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀོད་པའི་དགེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །མན་ངག་འདི་ལ་བཀའ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་འཛོད་ཅིག །ཨིྠ།ི།
རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །དམིགས་པ་སྒོམ་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མགོ་བོ་ན་བར་གྱུར་ན། རང་གི་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། དེའི་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཨོཾ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ། འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དང༌། བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དཀར་པོ་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་བབ་ལ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དཀར་པོ་འཕྲོས་པས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ། འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་བསིལ་སངས་ཀྱིས་སོང་བ་དང༌། བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་བདེ་མེར་གྱིས་སོང་བར་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་མགོ་བོ་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་བགེགས་རྣམས་སེལ་ཞིང་ལུས་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པས། བགེགས་སེལ་བ་དང༌། དམིགས་པ་ལ་བོགས་ཐོན་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ༌།།
ཡང༌། འོག་སྒོའ་ཕྲ་ཐིག་དང༌། སྙིང་ཁའི་མི་བཤིགས་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ ིསུ། སྟོད་སྨད་དུ་རླུང་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གཟེར་དྲག་པོའ་ནད་བྱུང་ན། གང་ན་བ་དེ་ཉིད་ནས་ ིརླུང་བསྡོངས་ཏེ་སྤོས་རེང་གིས་དུད་པ་བཞིན་དུ་སྔོ་ཕྱུར་གྱིས་བྱུང་ནས། མི་བཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། མི་བཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང༌། འོག་སྒོའ་ིཕྲ་ཐིག་བསྒོམས་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་ལ་ཐིམ་པར་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱ་ཞིང༌། ིགང་ན་བའི་གནས་དེ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་མེར་གྱིས་སོང་བར་བསྒོམ། ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་གང་

208 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དུ་ཟུག་གཟེར་གློ་བུར་དུ་བྱུང་ཡང་འདི་ལྟར་ལན་མང་དུ་བསྒོམས་པས། བགེགས་སེལ་དམིགས་པ་སོགས་ལ་བོགས་ཐོན་པར་འགྱུར་རོ། །རྫོགས་རིམ་སྐབས་སུ་བགེགས་སེལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་བགེགས་སེལ་བ་དང་། བོགས་ཐོན་པ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་རླུང་བསྡུད་པའི་བགེགས་སེལ་ལ་རོ་སྟོད་ན་བ་དང༌། མགོ་ན་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་ཚེ། མགོ་དང་རོ་སྟོད་ཁྲོལ་ཚགས་ལྟ་བུར་བསྒོམས་ནས། ནད་རྣམས་རྣག་ཁྲག་གི་རྣམ་པར་ཕྱིར་ཐོན་པར་བསྒོམས་པ་ནི། ནད་རྣམས་ཞི་ཐུབ་པ་ཙམ་བྱུང་ཡང༌། སྔར་རླུང་རྣམས་འབད་པས་ནང་དུ་བསྡུས་པ་རྣམས་ཕྱིར་ལ་ཐོན་ནས་འགྲོ་བས། དུས་ཕྱིས་རླུང་བསྡུད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སོང་ནས། རླུང་འདུ་མི་ཐུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བགེགས་སེལ་ནི་སྤང་བྱར་བྱའོ།།
ཡང་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་རླུང་འདུ་མ་ཐུབ་པར། མགོ་བོ་གཟི་འཁྱོམས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ནད་བྱུང་ན། བརྒྱལ་བ་དང་འབོག་པ་ལ་སོགས་པ་རླུང་ལ་བརྟེན་པའི་བགེགས་མང་པོ་འབྱུང་བས། དེ་རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་ནི་རླུང་མཉམ་རྒྱུ་རང་དུ་ངེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་སྐབས་སུ། ལྟེ་བར་རླུང་གཅིག་བཟུང་སྟེ། མགྲིན་པར་བཙན་ཐབས་རྒྱག་པ་ལག་ལེན་བཞིན་བྱེད་པ་ལན་འགའ་ཟུང་བྱས་པར། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བགེགས་རྣམས་སེལ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། རླུང་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཆུ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་བྱུང་ན། འོག་སྒོའ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ ིབཞིན་དུ་བྱས་པས་བགེགས་སེལ་ཞིང༌། དམིགས་པ་ལ་བོགས་ཐོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་རིན་ཆེན་དམ་པ་འདི་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱས་ནས། སྙིང་དང་འདྲ་བའི་བུ་ཆེན་ལ། །ཡི་གེར་བཀོད་ནས་བྱིན་པ་ཡི། །འདི་ལ་གཟིགས་ལ་སྒྲུབ་པ་མཛོད། དགེའོ། །ཨིྠ།
༄༅། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྙིང་ཁར་སྲོག་ཐུར་བསྲེ་བའི་ཞལ་གདམས་ནི།1

དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པས་སྙིང་ཁར་སྲོག་ཐུར་བསྲེ་བས། དེའི་ཚུལ་ཡང་རླུང་ནང་དུ་
འཇུག་པ། ཨོཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང༌། གནས་པ་ཨ་ཡི་གདངས་ཀྱིས་བྱེད། འབྱུང་བ་ཧཱུཾ་གི་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༥ ཞལ་གདམས་ན།

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 209

གདངས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པས། འདིར་ཡང་སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ནས་རླུང་ནང་དུ། ཨོཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང༌། འོག་སྒོ་གཉིས་ནས་ཡང་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ། ཨོཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁའི་མི་བཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་དབུས་སུ་འདྲེས་ནས། ཨཱཿཡིག་གི་གདངས་སུ་དུས་མཉམ་དུ་གནས་པ་དང། ཡང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ན། ཧཱུཾ་གི་གདངས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་རླུང་སྣ་བུག་ནས། ཨོཾ་གྱི་གདངས་དང། འོག་རླུང་ཡང་འོག་སྒོ་གཉིས་ནས་ཨོཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་འཇུག་ཅིང། གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ། ཨཱཿཡི་1

གདངས་ཀྱིས་དུས་མཉམ་དུ་གནས་པ་དང། ཕྱིར་འབྱུང་ན་ཧཱུཾ་
གི་གདངས་ཀྱིས་དུས་མཉམ་དུ་སྟེང་འོག་གི་སྒོ་གཉིས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་པའི་རྡོར་བཟླས་བྱ་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བ་ལ་ཡང་བྱའོ། །སྙིང་ཁ་ལྟེ་བ་གསང་གནས་གསུམ་དུ་སྲོག་ཐུར་བསྲེ་བའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པའོ། །མན་ངག་རྡོར་བཟླས་ཡང། རྩ་འཁོར་གསུམ་གྱི་དབུས་རང་རང་གི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་བྱའོ།།
༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་
འབྱེད་པའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། སྟེང་རླུང་ཨོཾ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ན། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་མི་བཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་མར་ལ་ནུད་པ་གཅིག་བྱས་ཏེ། དེར་ཨཱཿཡིག་གི་གདངས་ཀྱིས་གནས། ཧཱུཾ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྔར་གྱི་གནས་སུ་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་བྱའོ། །མན་ངག་འདི་རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པས་སྦའོ། །དགེའོ།།
༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྣམ་གསུམ་རིགས་དབྱེའི་ཞལ་
གདམས་ནི། བསྒོམ་བྱས་པས་ལྷ་རང་གི་ཞལ་མཐོང་བ་དང། རྩ་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་པས་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་དང། གདོན་གྱིས་སྤྲུལ་ནས་ལྷའི་གཟུགས་སུ་མཐོང་བ་དང། རིགས་གསུམ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་རྟག་པ་ནི། ལུས་གནད་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལག་པ་མཉམ་གཞག་སོགས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོའ་སྤྱན་ཡོད་ས་དེ། རྩ་དབུ་མའི་ ི
1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༥ ཨཿཡིག་གི་གདངས་ཀྱིས་

210 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡར་སྣའི་བུག་པའི་ཐད་དུ་མིག་གྱེན་དུ་ཧྲིག་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐད་ནས་ལྷ་གར་ཡོད་པ་དེར་ལྟས་པས། དོན་གྱི་ལྷ་རང་ཡིན་ན། རང་གི་ལྷ་དེ་ལ་བལྟས་པས། ཇེ་གསལ་རང་དུ་འགྲོ་ལ། རྩ་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མཐོང་སྣང་ཡིན་ན་བལྟས་པ་དང་དེ་ག་རང་དུ་གནས་ཏེ་འགྱུར་ལྡོག་མི་བྱེད་པ་ཅིག་འོང། གདོན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་གཟུགས་ཡིན་ན། བལྟས་པ་དང་གཏན་མེད་དུ་ཡལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་དགེའོ།།
༄༅། །འདིར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་ཚུལ། ཞི་གནས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་དངོས་བསྒོམ་ཚུལ། ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་བསྒོམ་ཚུལ། ལས་དང་པོ་པས་ལྟ་བ་ལ་མྱོང་བ་འདོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ལུགས་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཚེ། དཔྱད་བསྒོམ་འཇོག་པའི་ཞོར་ལ། ངེས་པའི་ལྟ་བའི་འཛིན་སྟངས་མ་འཇོག་1

ཅིག །གཉིས་པའི་ཚེ་དཔྱད་དོན་ངེས་པའི་ཚེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཀྱང༌། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་ཆ་ངེས་ཡུལ་དུ་མ་བྱེད་ཅིག །གསུམ་པའི་ཚེ། དཔྱད་དོན་ངེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས་ཐོབ་པས། དཔྱད་པས་གནས་པ་འདྲེན་ཅིང༌། གནས་པའི་ངང་ནས་སོ་སོར་དཔྱོད་ནུས་པས་མཉམ་པར་བཞག་ན་གནས་པ་དང༌། ཇི་ལྟ་བའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པ་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །བཞི་པའི་ཚེ་དཔྱད་དོན་ངེས་པ་ན། གནས་ཆ་འདྲེན་པ་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་མཐུ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་གཙོ་བོར་མ་འཛིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་ནས་དཔྱད་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་དང་དཔྱད་མཐར་འཇོག་པ་གཉིས་མཉམ་པར་སྒྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །ལྔ་པའི་ཚེ། མྱོང་བ་འདོན་ཟེར། ཐོན་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ངེས་པ་དགག་པར་གྱིས་ཤིག །ལྟ་བའི་ཡིག་ཆུང་ལྟ་བ་རྡོ་རྗེ་ཚིག་ངོ་མཚར་ཅན་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་ཡོད་པས། སྦ་བར་མཛོད་ཅིག །ཟབ་བོ། ཨིྠ་ི།
༄༅། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སད་
དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང༌། གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས། སྒྱུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༤ བ ༡ འཛིན་སྟངས་མ་ཤོར་ཅིག་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 211

མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་སྟེ། གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན། དང་པོའ་མགོན་པོ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་ ིརྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་བསྒོམས་པ་དེ་དག་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན། བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་ཡིན་ཞིང༌། འདིར་ཡང་སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་ཚེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་ལྡང་བ་དང༌། ཆུ་ལས་ཉ་ལྡང་གི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཀྱང༌། སྔ་མ་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་འདི་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས། ལོགས་སུ་ལྡང་བ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཚུར་འཇུག་པ་ནི། སྤྲུལ་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཆེས་ཟབ་པའི་གདམས་པ་ཡིན་པས་གཅེས་པར་ཟུངས་ཤིག །ཨི།།༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་
གདམས་པ་ནི། རིག་མ་མཚན་དང་ལྡན་པ་བཙལ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་རྩ་འཚོལ་བ་ནི། རང་གི་མཛུབ་མོ་ལ་ཧྲི་བཀོད་ནས་རྩ་མཉེད་ཅིང་བཙལ་ཏེ་རྙེད་པ་ན་བདེ་བ་སྐྱེ་ཞིང༌། རྩ་དེ་ཕྱིར་ཐོན་ནས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། འབྲེང་ནས་འོང་ལ། ཁ་ནས་སིད་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ན། ལྕེ་རྩེས་རྩ་དེ་གཉེད་ཅིང་བསྐུལ་བས། རྩ་དེའི་ཁ་བྱེ་ནས་འོང་ལ། དེ་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང༌། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་རྩ་དེ་རང་གི་ནོར་བུའི་ནང་དུ། རྩ་དབུ་མའི་མར་སྣ་ཡོད་པས་དེའི་རྩེ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་རྩའི་རྩེ་གཉིས་འཕྲད་པར་བྱས་སྟེ། རྩ་དེའི་རྩེ་མོ་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་རྩེ་མོའ་ནང་ནས་ཞུགས་པས། རང་གི་དབུ་མའི་མར་སྣ་ ིཡང་ཁ་ཕྱེ་ནས་དབུ་མར་རླུང་ཞུགས་པས། རོ་རྐྱང་གི་རྩ་གཉིས་སུ་རླུང་རྒྱུ་བ་འགགས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཞལ་གདམས་ཟབ་མོ། ཨིྠ།།
༄༅། །ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་
མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་རོལ་གྱིས། །མ་ནོར་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་པ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་

212 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་བཅུད་མཐར་ཐུག་པ། །བླ་མའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་གནད་ཀྱི་མཆོག །སྔོན་མེད་ཡི་གེར་བྲིས་ལ་མཁའ་འགྲོ་ཡིས། །བུ་ལྟར་རྩེར་དགོངས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏུ་གསོལ།།
དེ་ཡང་བདག་གི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི། ཆེས་ཆེར་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བློ་
གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིང༌། ཕྲ་ཞིང་ཆེས་ཞིབ་པར་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་བཅད་པ་དང༌། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་དབང་བསྐུར་ཞིང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་གསན་པས་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་སྤངས་པ་དང༌། ས་ར་ཧ་དང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང༌། ཤ་བ་རི་དང་ལཱུ་ཨི་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང༌། ཞིང་སྐྱོང་མཁའ་འགྲོ་སྒྲིན་1

ལྟར་འདུ་བས་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ལུས་པ་འགྲིག་པ་དང༌།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་པས། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ། ཉམས་མྱོང་ཚད་མས། ཐེ་ཚོམ་མ་ལུས་པར་བཅད་པ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱིས། ཨ་ཏི་ཤ་འདས་ནས། བོད་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་གཞན་མ་བྱུང་བས། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཡི་བདག་པོ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་གཏད་པས་རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་འདིས་རང་ཉིད་ལམ་གང་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སར་གཤེགས་ཤིང༌། གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་ལམ་འདི་ནས་འཁྲིད་པར་མཛད་པའི་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡང་རྩེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང༌། མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ།།
སྒོ་གཉིས་པོ་འདི་རེ་རེས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་བདེ་བླག་ཏུ་སྦྱིན་པར་ནུས་མོད།
འོན་ཀྱང་རྗེ་བླ་མའི་བཞེད་པས་གཉིས་ཀ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་མཆོག་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༡༢ བ ༢ ཞིང་སྐྱོ་མཁར་འགྲོ་སྤྲིན་ལྟར་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 213

ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་གནད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་། རང་ཉིད་ལམ་སྲོལ་མ་ཉམས་པར་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་བླ་མས། ལམ་འདིའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བ་དང༌། སློབ་མས་ཀྱང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་སྙམ་ན། སློབ་མ་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་ཚེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་ཤིང། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལ་མྱོང་བ་སྣ་ཟིན་སྐྱེས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ཅིང་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་ཤེས་ལོ་ཟེར་བ་དང་དབང་དང་རྒྱུད་དང་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མིན་པ་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཡུན་ཐུང་ལ་ཐོབ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཅིག་དགོས་པས། མང་དུ་ཉན་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་གཅིག་འོང་ཞིང༌། དེས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སློབ་མ་བསྡུད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པས། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཅལ་ཅོལ་དུ་སོང་ནས། དར་བ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་མེད་ཅིང་གནོད་པ་གཅིག་འོང་བ་ཡིན། རྟོག་གེ་དང་ཕྱིའི་བཤད་ཆོས་ལ་ཧ་ཅང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པ་ཅིག་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དེས། གལ་ཆུང་སྔགས་ལ་བྱས་ནས་ཉ་པས་འཇག་1

པའི་ལག་ཏུ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་འོང༌། དེ་འདྲ་
དེས་སྐྱེ་བོ་གང་མང་ས་དང༌། སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་མདུན་དུའང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་གང་ཤེས་སྒྲོག་གླེང་དུ་འཁྱེར་ནས། གསང་སྔགས་དང༌། ཀ་བུམ་གྱི་རྩོད་པ་ལ་གསང་སྒྲོག་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་པར། བློ་ཡུལ་དུ་ལྕི་ཡང་མེད་པ་གཅིག་འོང་བས། གསང་སྔགས་འདྲེ་ལ་གཏད་པ་དང་འདྲ་བ་གཅིག་འོང༌། གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་དང་ཕྱིའི་ཐོས་པས་དྲེགས་ཤིང་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་ཞེན་པ་ནི། ལན་ཅིག་སྔགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐབས་མེད་པས། གདམས་པ་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་འགྲོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རགས་པ་རྩེ་གཏོགས། ར་རྩ་ཟ་བ་འདྲ་བ་ཅིག་མིན་པ་གདམས་ངག་ཕྲ་མོ་ནས་གནད་རྩད་གཅོད་མི་ཤེས། གང་ཤེས་སྨྲ་བ་ལ་དགའ་བ་ལྷུར་ལེན་ཅིང༌། ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས། ང་རྒྱལ་གྱི་བླ་མ་བསྟེན་མི་མཁས་པར་དམ་ཚིག་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྩི་བ་གཅིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཁྲོ་དང་བཅས་ཤིང་རྟོག་གེར་གུས། །ན་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༦ ཉ་བས་འཇོག་པའི་ གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༤ ཉ་པའི་འཇག་པའི་

214 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སོ་དག་ནི་ཡོལ་བ་དང༌། །གང་ཡང་དགེ་སློང་དངོས་གནས་དང༌། །ཞེན་དང་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་ལ། །རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ནི།1

།དེ་ལ་བཤད་པར་མི་བྱའོ།2

།ཅེས་3

དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར།
ཁྲོ་དང་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྲོ་ཐུང་བ་དང༌། གནོད་པར་སེམས་པ་དེ་བྱས་པ་དྲིན་དུ་མི་བཟོ་བའོ། །རྟོག་གེ་བར་གུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གུས་པའམ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གུས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །ན་སོ་དག་ནི་ཡོལ་བ་དག་ནི་ཞེས་པ་ནི། ལུས་རྙིང་པ་སྟེ་ཁུ་བ་འབྱིན་མི་ནུས་པའོ། །ཞེན་དང་ཆགས་པས་བཅིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེན་པ་སེར་སྣ་ཆེ་བའི་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་ནི་མ་ནིང་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔགས་ལ་མོས་པ་དང༌། འདུན་པ་ཤགས་དྲག་ཅིང་ཁེངས་པ་ཆུང་བའི་སྟེང་དུ། ཚད་མ་དང་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། མཆོག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་ག་ལ་ཡིན། རྟོག་གེ་དང་ཕྱིའི་ཐོས་པས་སེམས་ཕྲོགས་ཤིང་སྔགས་ལ་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པ་སྣོད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒན་པོ་སྣོད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི། ལམ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་ཁུ་བའི་ནུས་པ་མ་ཟད་པ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ཤིན་དུ་གནད་ཆེའོ། །དེས་ན་གཞོན་དུས་ཐོས་པ་བྱས་ལ། རྒན་པོར་སོང་བ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་དོ་ཟེར་བ་ནི། ལམ་འདིའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།།
གང་ཡང༌དགེ་སློང་དངོས་གནས་དང༌། ཞེས་པ་ལ། འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་མ་
བྱུང་ཀྱང༌། གསང་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བ་ལྟ་བུ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་མཆོག་འགའ་ཞིག་ལ་དགེ་སློང་ཡིན་ཡང་དང་པོ་ནས་དངོས་དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱི། དེ་མ་གཏོགས་པའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་ལ་གསང་དབང་སོགས་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དགེ་སློང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྟེན་མཆོག་ཏུ་དུས་འཁོར་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་ནས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་

1 གཙང་། ཤོག ༡༣ བ ༢ རིན་ཆེན་ན།།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༦ ཕྲེང་། ༩
3 ཞོལ། ཤོག ༡༧ ན ༥ ཞེས་དང་།

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 215

མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་མདུན་དུ་འོངས་ཏེ། ལམ་འདི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཞུ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་རིགས་གཉིས་ཏེ་གོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང༌། མྱོང་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་དང༌། རྩ་ལྟུང་དང་སྦོམ་པོའ་ིབསྲུང་མཚམས་ལེགས་པར་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཚིག་བཟུང་བ་བཤད་པ་ཉན་ནས་སྔར་དབང་མ་ཐོབ་པའམ། ཐོབ་ཀྱང་དམ་ཚིག་གསོ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དབང་དོན་འཕྲོད་ངེས་པ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བླང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྡུལ་མཚོན་ནམ་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་མི་བསྐུར་ན། བུམ་དབང་མ་བསྐུར་བ་ལ་དབང་གོང་མ་བསྐུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་ཐུན་དྲུག་གི་སྡོམ་སེམས་སོགས་མ་ཆག་ཅིང༌། ཕྱིར་བཅོས་དང་བསྲུང་སྡོམ་ལ་འབད་པའི་ངང་ནས། བློ་མཆོག་གིས་སྔགས་ལམ་རིམ་དང༌། གཞན་ཁོ་བོས་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་ཉན་ཞིང་སྦྱངས་ནས། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། སྨིན་བྱེད་དབང་དང༌། ལམ་རིམ་པ་གཉིས། ས་ལམ་དང་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་སྔགས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཅིག་བྱ། དེ་མེད་ན་སྔགས་ལ་མོས་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱུག་པ་གཅིག་མིན་པ་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་ཅི་སྨོས། མུན་རྡོ་འཕངས་པ་འདྲ་བ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཐོག་མར་གསང་འདུས་དང། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་དཀྱིལ་ཆོག་ཐིག་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་ཞིབ་པར་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ཡང་གསང་འདུས་ལ་གོ་བ་སྔོན་དུ་ཆགས་ན། གཞན་རྣམས་ལ་གོ་བ་འབད་མེད་དུ་ཆགས་ཤིང༌། དེ་ལས་བཟློག་ན་དེ་ཙམ་དུ་ཕན་ཆུང་བར་ཡོད་པས། སྔོན་ལ་འདུས་པ་ལ་འཁྲིད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་སྔོན་དུ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྗེ་བླ་མས་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་
བཤད་དང༌། ཁོ་བོས་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཤད་རྒྱས་པར་སོགས་ཞིབ་པར་ཉན་ཅིང་སྦྱངས་ནས། ཀུན་གྱི་གཞི་མ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་དང༌། འབྲས་བུའི་ཆོས་མཐུན་རྫོགས་རིམ་གང་གི་སྨིན་

216 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བྱེད་དུ་གང་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་བྱས། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ལོན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འཁྲིད་བྱ། དེ་ནས་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སླ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བར་ལེགས་པར་འཁྲིད་ནས། སྒོམ་ཚུལ་ལེགས་པར་སྐྱེས་ཤིང༌། སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐོང་ཡོད་པ། རིམ་ལྔ་སྤྱི་དང་སོ་སོའ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཅིག་འཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་ ིསུ་འོང་དགོས་པས། དེ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཇུར་ལ་བཏབ་ནས་འཁྲིད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུས་དབེན་གྱི་ཕྲ་མོ་1

བསྒོམས་པ་དང༌།
རྡོར་བཟླས་ལ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ལ་2

མ་མཐའ་ཟླ་བ་ཕྱེད་རེ་ཙམ་མམ། རིང་ན་འཁྲིད་དཀྱུས་མ་ལའང་
དམིགས་པ་རེ་ལ་ཞག་ཉེར་གཅིག་རེ་ཙམ་འཇོག་པ་མཛད། དེ་ནས་མི་བཤིགས་པ་བསྒོམ་པ་དང༌། རྨི་ལམ་གྱི་སྐོར་རྣམས་རིང་བ་རེ་འཇོག །གཞན་རྣམས་དུས་སྐབས་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ཁྲིད་རྫོགས་ནས་ངེས་པར་རིམ་ལྔ་གསུང་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་ཞིང༌། མི་ཉན་ཁ་
3

མེད་ཡོད་ཅིང་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང༌། ཞིབ་ཏུ་བལྟ་བ་དང༌། བསམ་4

པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུས་
པའི་ལམ་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་གཅིག་བྱ། དེ་ཡང་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས། སྟོང་པ་བཞི་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང༌། དེ་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་ཚུལ་མཐའ་ཆོད་པ་མ་ཤེས་ན། ཚེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཡང་ཡོང་ས་མེད་པས། འདི་ལ་སྦྱང་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་ལྕོགས་ཙམ་ཡོད་ན། ངེས་པར་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ངེས་པར་སྦྱངས་ཤིང༌། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་རྗེ་བླ་མས་མཛད་པ་ལེགས་པར་ཉན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་བྱེད། དེ་ནས་ལོ་དྲིལ་གྱི་ཁྲིད། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་དང༌། ནག་པོའ་རྫོགས་རིམ་དཔྱིད་ཐིག་ལ་ཁྲིད་ཡིག་མཛད་པ་མེད་ན་ཡང༌། རྗེ་ཉིད་ལ་ལེགས་ ི 1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༦ ལུས་དབེན་གྱི་རྩེ་མོ་བསྒོམས་པ་དང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༡ དམིགས་པ་ཟླ་བ་རེ་རེ་འཾ་མ་མཐའ་ཟླ་བ་ཕྱེད་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༢ མི་ཉན་པ་མེད་ཡོད་ཅིང་ལེགས་པར་ཉན་ཞིང་།
4 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༡༤ བ ༧ སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 217

པར་ཐོབ་པའི་གསུང་གི་སྟེང་ནས། བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་སོ་སོའ་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ ིདགོངས་པ་ལྟར་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌། གོ་བའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ་འཁྲིད་བྱ། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སྔོན་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་ན། རྒྱུད་ཚར་ཇི་ཙམ་ཉན་ཡང༌། ཡམ་མེ་པ་གཅིག་ལས་གོ་བ་གཏིང་ཕྱིན་པ་འོང་ས་མེད་པས། གོ་རིམ་གྱི་ཕྱག་བཞེད་ཡེ་མ་འཆོལ་བ་དགོས་ཤིང༌། རྫོགས་རིམ་གྱི་འཁྲིད་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་པ་དང༌། གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྲིད་ཀྱི་མགོ་འཛུགས་པ་ན། བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བཤམས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོད་བསྟོད། གཏོར་མ་དང་མཎྜལ་རྒྱས་པར་ཕུལ་ནས། གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང༌། སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སླེབ་པ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ་རིམ་ལྔ་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྱུ་ལུས་དང༌། འོད་གསལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟོད་པ་གསོལ་འདེབས་དང་བཅས་པ་བྱེད་ལ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོགས་སུ་མཛད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང༌། རྒྱུད་མཆོད་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་པ་དང༌། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་མཆོད་པ་དང་གསོལ་གདབ། བར་དུ་ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་པ་དང༌། མཐར་གཏང་རག་གི་མཆོད་གཏོར་དང༌། བསྟོད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་བཞེས། སླ་ཆོས་དང་ཕྱི་ཤོལ་1

དུ་ཡེ་མ་སོང་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།
བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྔགས་བཏུ་བྱེད་ན་ཚོགས་འཁོར་ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་ནས། སྔགས་བཏུའི་རྗེས་གནང་དང་སྦྲེལ་ནས་མཛད་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན། གལ་ཆེ་བ་རང་མིན་པ་རྒྱུད་གསུང་རེས་ཀྱིས་མི་མཛད། དྲིལ་བུ་རིམ་ལྔའི་བླ་མ་སྔ་མའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དེ་ཡང་གལ་ཆེ་བ་ལ་མཛད། དེ་དག་གི་འདུས་པ་དང༌། བདེ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་ཚུལ་དཀྱུས་མ་དེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ད་ནི་སློབ་མས་ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
ལམ་སྣ་ཟིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཅིག་བླ་མས་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བློ་ནུས་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་པ་བྱེད་མི་བྱེད་སྐབས་དང་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས། སྔར་བཤད་པའི་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༦ ཕྱི་རོལ་དུ་ཡེ་མ་སོང་བ་

218 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་གཅིག་རྫོགས་པར་སྔོན་དུ་བཏང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས། དེ་ནས་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་དམར་ཁྲིད་དུ་བྱས་ལ། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་དང་1

གིས་
མྱོང་བ་སྣ་ཟིན་རེ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ། མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང༌། སྐྱེས་པ་བོགས་འབྱིན་ཚུལ། བགེགས་སེལ་སོགས་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མཁས་པས་ལེགས་པར་འཁྲིད་པ་ཡིན། དམར་ཁྲིད་ཅེས་པ་སྨན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་ཡི་རོ་ཁ་ཕྱེ་ནས། དོན་ལྔ་སྣོད་དྲུག་གི་ཆགས་ཚུལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། འཁྲིད་པ་ལྟར་འདི་ལྟར་བསྒོམས་ན། འདི་བཞིན་འབྱུང་ཞེས་ཁུངས་སྟོན་པ་ཙམ་མིན་པར། དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བླ་མས་ལག་ཁྲིད་བྱས་ནས་ཁྲིད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱས་ནས། ཚེ་འདིར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། བླ་མའི་བརྟེན་ཚུལ་སོགས་ལ་ད་ལྟ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཁོ་བོས་ཡིག་ཆུང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་ལ་སྦྱོར་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ནས་དམ་ཚིག་སྐོར་ལ། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་རྗེ་ཉིད་ ིཀྱི་རྩ་ལྟུང་གི་རྣམ་བཤད་དུ་དེ་རྣམས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ཞལ་ལས་འབྱུང་བའི་གནད་གལ་ཆེ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ནར་མ་དང། སྐབས་སྐབས་སུ་ལག་ལེན་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་མེད་མི་རུང་ཡིན་པས། ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འཕྲལ་དུ་ལག་ལེན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།
དེ་ནས་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་ཐོག་མར་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ལེགས་
པར་ངེས་ནས། སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་ཐབས་རྐྱང་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་སོང་བས། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ལ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་གཏན་ནས་མ་འདྲེས་པ་ཅིག་འོང་བས། ཐོག་མར་ལྟ་བ་ཚོལ་བ་དང༌། དེ་ཡང་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིག་པ་ལ་སྦྱངས་པ་ཡིན་ན་ཅུང་ཟད་འཁྲིད་པར་སླ་བ་དང༌། མ་སྦྱངས་པ་ལ་ལྟ་བའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༥ རང་གི་ངང་གིས་མྱོང་བ་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 219

ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། ལྟ་བ་1

གོ་བས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡེ་མི་འདྲ་
ཞིང༌། ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་དང༌། ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་བྱེད་ལས་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང༌། རྫོགས་རིམ་པ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་དང༌། སྟོང་2

ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མྱུར་བུལ་གྱི་
ཁྱད་ཉི་ཟླའི་འགྲོས་དང༌། བ་གླང་གི་འགྲོས་ལས་ཀྱང༌ཁྱད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང༌། དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང༌། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཚམས་མེད་ལྔ་དང༌། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོ་རྣམ་གྲངས་ཚང་བ་དང༌། ཆོས་སྤངས་པ་དང་། དགེ་སློང་གི་ ིཕམ་པ་བཞི་ཅར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱང༌། ལམ་འདིས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནད་ལ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལྟ་བའི་ཡི་གེར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་ནས་བསྒོམས་ན། རྫོགས་རིམ་རྗེས་
མཐུན་པ་ཙམ་སྐྱེ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྒོམས་ན། རྫོགས་རིམ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་དང༌། གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་3

སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་
བཤད་པའི་རྫོགས་རིམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་སྐྱེས་ན་ཡང༌། བོད་ལ་རྫོགས་རིམ་འགངས་ཆེན་སྐྱེས་པར་གྲགས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་རྟོགས་པས་བསྐྲུན་པར་མི་ནུས་ཤིང༌། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་མདུན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མྱོང་བ་སྣ་ཟིན་མ་སྐྱེས་བར་དུ་སྦྱོང་བ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་སྒྲུབ་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག །རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བསྟན་མོད་ཀྱི། རེ་རེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་འཁྲིད་ཚུལ་ཞིབ་པར་ངེས་པ་དང༌། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བློའ་རིགས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་འཁྲིད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ ིདགོས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ངེས་དགོས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡི་གེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།བསྐྱེད་རྫོགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣལ་མར་མི་སྐྱེ་བའི་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ནི་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཡིན་པས། འདི་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ བ ༦ ལྔ་བ་གོ་བས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་
2 ཞོལ། ཤོག ༢༡ ན ༡ ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
3 ཞོལ། ཤོག ༢༡ ན ༤ ཚང་པར་སྐྱོ་བ་ གཙང་། ཤོག ༡༦ བ ༢ ཚང་པར་སྐྱེ་བ་

220 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དྲན་ཤེས་བརྟེན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་འགངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བྱིང་རྒོད་གཅོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་བྱིང་རྒོད་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ལ། ཐོག་མར་བྱིང་རྒོད་བཙན་ཐབས་སུ་གཅོད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་དང༌། བྱིང་རྒོད་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་སྤྱོད་ལམ་བརྟེན་ཚུལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་མན་ངག་ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་ནི། ལུས་ཀྱི་བྱེད་ཆིངས་དང་འཁྲུལ་འཁོར་དང་སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནད་ཞིབ་པར་ངེས་ནས། ལག་ལེན་ལ་གདབ་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བྱེད་ཆིངས་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པར་
འདོད་པ་དག་གིས་ཐོག་མར་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གཞི། གནས་པ་རྩ། གཡོ་བ་རླུང༌། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་གྱི་དང་པོར་འགྲུབ་ཚུལ། ད་ལྟ་རྩ་ཕྲ་རགས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ། རླུང་རྣམས་གནས་གང་དུ་གནས་ནས། དུས་གང་གི་ཚེ་གང་དུ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཞིང་བྱེད་ལས་གང་བྱེད་པ། ཁམས་དཀར་དམར་གཙོ་བོ་དང༌། ཕལ་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། དེ་གནས་གང་ན་གནས་ཤིང་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་བླུན་པོའ་རང་བཟོས་མ་བསླད་ཅིང༌། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བླ་མའི་མན་ ིངག་གིས་ལེགས་པར་མཐའ་ཆོད་ངེས་ཤིག་མེད་མི་རུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར། རྩ་ཡི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་མཛད་ཀྱང༌། གཞན་གསུང་རབ་གང་དུ་ཡང་གསལ་པོ་མེད་ཅིང༌། ཞལ་ལས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ངེས་དགོས་པར་ཡོད་ལ། རླུང་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། གསུང་རབ་བརླིང་བས་བློ་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཁ་ཅིག་དང༌། ད་དུང་ཞིབ་ཆ་ངེས་དགོས་པའང་ཁ་ཅིག་ཡོད་ལ། ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་ཅི་རིགས་པར་གནས་མོད་ཀྱི། ད་དུང་ཁྱད་པར་ངེས་དགོས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་ཁར་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱེད་པའི་གནད་དང༌། སྤྱི་བོ་མགྲིན་པ་སྙིང་ཁ་གསུམ་དུ།

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 221

སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འགོད་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ཆེས་ཟབ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་གནས་པ་རྩའི་གསལ་བྱེད། གཡོ་བ་རླུང་གི་གསལ་བྱེད། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་རྣམས་ལས་ཞིབ་པར་ངེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཤིང༌། མ་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་དེ་དག་མི་རྙེད་པས་གནད་དེ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་བསྒོམས་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་དམིགས་པས་བསྣུན་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང༌། དེ་ཡང་རྩ་གནས་གང་ན་གནད་ཆེ་བ་གང་ཡོད། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གང་སྐྱེ། གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་དང༌། བར་དང༌། ཐ་མར་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་འབྱུང༌། དེ་ལ་ཡང་རླུང་འདུ་མི་འདུ། འདུ་ལུགས་ལེགས་ཉེས། འདོད་པ་བཞི་འདུ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟགས། འདུ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། འདུ་ལུགས་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ། ཉེས་པ་ལ་སྐྱོན་སྐྱེ་ཚུལ། དགེ་བ་ལ་བོགས་འདོན་དང་གེགས་སེལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ། ཁྱད་པར་རླུང་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིར་འདུས་པ་ལས། གཏུམ་མོ་འབར་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ། དེ་ལ་ཁམས་ཞུ་བ་ཁྱད་པར་བ་དང༌། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ། ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་རིམ་པ་མང་པོ་དང༌། ཁྱད་པར་ཡས་བབས་དགའ་བཞི་ཐོག་མར་འདྲེན་ནུས་པའི་མཚམས་ནས། མས་བརྟན་དགའ་བཞི་རང་གི་ངང་གིས་འདྲེན་མི་ཐུབ་པས། དང་པོར་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་1

མས་བརྟན་འདྲེན་དགོས་ཤིང༌། དེ་བྱང་བ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འདྲེན་ཐུབ་པས། ཐོག་
མར་ཆེད་དུ་གཏོང་ནས་མས་བརྟན་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་དང༌། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་སོ་སོ་ནས་བཤད་པའི་དགའ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་གོ་བ་ཙམ་མིན་པར་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་ལས་སྙིང་ཁར་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་ནུས་པའི་མཚམས་ནས། མ་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་བཞི་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འདྲེན་ནུས་སོ། །ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡི་གེ་དག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལག་ལེན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་དང༌། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་རླུང་
1 གཙང་། ཤོག ༡༧ བ ༦ ཆེད་དུ་གཉེར་དད་མས་

222 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གི་བགེགས་བྱུང་བའམ། སྔར་བཞིན་དུ་མན་ངག་བསྒོམས་པ་ལས་རླུང་ལ་སོགས་པའི་བགེགས་ཆེན་པོར་སོང་བ་ཞིག་མདུན་དུ་འོངས་ནས། མན་ངག་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེས་པ་རང་གིས་འཁྲིད་དགོས་པ་བྱུང་ན། རང་རེའི་དམིགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་བགེགས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བྱས་པས་མི་ཆོག་གི་སྔར་བགེགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཟིན་མ་ཐོན་པ་དེ་བཏོན་ནས་འཁྲིད་དགོས་པས། བགེགས་སེལ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུའང་བགེགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་མན་ངག་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་མང་པོ་བྱུང་ངོ༌།།
དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཚོལ་ལུགས་མ་ནོར་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །ཚེ་འདིར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་
བློ་རྩེ་གཏོད་ན་ནི། དམིགས་པ་ཕྲ་རགས་བསྒོམ་ཚུལ། བོགས་འདོན་བགེགས་སེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལག་ལེན་ལ་འགེལ་བ་ན། ཐེ་ཚོམ་མི་སྐྱེ་བའི་ལེགས་པར་བྱེད་1

པ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་
བས་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་གོ་བ་ཚོལ་ལུགས་མཐའ་དག་པར་གསུངས་མོད་ཀྱི། ལག་ལེན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཕྲ་ཞིབ་འགའ་ཞིག་དང༌། ཟབ་མོའ་གནད་མང་པོ་ཞིག་ཞལ་ལས་ཤེས་ ི 2

དགོས་པར་
བྱས་ཏེ། དངོས་སུ་ཡི་གེར་མ་བཀོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ།།
དེ་ལྟར་ན་ཡང་བདག་ཉིད་བརྗེད་པས་འཇིགས་ཏེ། བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཡིག་
ཆུང་ཐོར་བུ་བ་བྲིས་པ་ལ། མ་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གང་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་གནད་ལུས་ཀྱི་གསང་གནས་དང༌། ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་དགའ་བཞི་ཡས་བབས་དང༌། མས་བརྟན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་གནད་ཆེ་བའི་ཡིག་ཆུང་གཅིག །འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཙོ་བོར་སྙིང་ཁར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་དེ། དེའི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་གཉིས། སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་གསུམ། རླུང་གི་འདུ་རྟགས་ལེགས་ཉེས་དང་འདུས་པ་ལས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་སོགས་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་བཞི། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་ཡན་ལག་བསྲེ་བའི་སྐོར་ལ་གཉིད་འོད་གསལ་དང་བསྲེ་བ། རྨི་ལམ་སྒྱུ་ལུས་དང་བསྲེ་བ། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༨ ན ༥ ལེགས་པར་བྱང་པ་ཅིག་
2 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༨ ན ༥ ཤེས་པ་དགོས་པར་བྱས་ཏེ།

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 223

བ་གསུམ་ཀ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བ་དང༌། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གཅེས་ཤིང༌། གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་དང༌། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ཀ་རུ་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་དང༌། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་སྣང་བ་དེ་བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་གི་སྙིང་པོ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྨི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོ་སྒྱུ་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ལས། བསྲེ་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ད་དུང་བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོགས། གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་ཁུངས་བསྟན་ཙམ་མཛད་པ་རྣམས་བརྗེད་ཐོ་ལྟ་བུར་བྲིས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་བསྲེ་བའི་ཡིག་ཆུང༌།
ཡང་གཙོ་བོར་མ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་འཕོ་བའི་སྐོར་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཕོ་
བའི་ཡི་གེ་ན་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་ཞིང༌། ཞལ་ལས་འབྱུང་བའི་དམིགས་པའི་གནད་ཅུང་ཟད་བྲིས་པའི་འཕོ་བའི་ཡིག་ཆུང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེར་མཁོ་རླུང་གི་བགེགས་སེལ་བ་དང༌། ཐིག་ལེའི་བགེགས་སེལ་བ་སྟེ། བགེགས་སེལ་གྱི་ཡིག་ཆུང་གཉིས། རྣམ་གསུམ་རིགས་དབྱེའི་ཡིག་ཆུང༌། སྔགས་བླ་མེད་ལ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གང་གི་སྐབས་སུའང་ལམ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་ཡིན་པ་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་གལ་ཆེ་བར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དེའི་གནད་རྣམས་ཞིབ་པར་བྲིས་པ། ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆུང༌། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཇི་སྲིད་བར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐོར་བུ་ཅི་རིགས་པར་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་ཡིག་ཆུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཡིག་ཆུང་ཐོར་བུ་བ་དག་ལས་བསྟན་པ་ལྟར། ཐོག་མར་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་དང༌། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས། ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་ངེས་པར་ཁྲིད་དེ། མན་ངག་འདི་དག་གང་དང་གང་དུ་སྦྱོར་དགོས་པ་དེ་དང་དེར་སྦྱར་ཏེ། བོགས་འདོན་ཞིང་བགེགས་བསལ་ཏེ་ཁྲིད་པས། ངེས་པར་ལམ་སྣ་ཟིན་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ།།

224 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དེ་ཡང་བོད་ལ་གྲགས་པའི་གདམས་ངག་ཇི་ལྟར་ཟབ་པ་དག་ལ་ཡང༌། ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དང་བསྟུན་ནས་ལེགས་པར་མ་དཔྱད་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་དང༌། གནད་འཆུགས་པ་གཉིས་ཀ་མང་བར་འདུག །ལྷག་པར་ཁུ་བ་1

དེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་གི་གོ་བ་ཆགས་པ་དང༌། སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་གོ་བ་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཚོད་དུ་འདུག །དེའི་གནད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལའང་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་བོད་འདིར་ཤིན་ཏུ་ཉུང༌། རང་རེའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གདམས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང༌། ལམ་སྤྱིའི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་གཅིག་གིས། ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཁ་བཤད་རྣམ་གཡེང་གིས་ཡིད་མ་འཕྲོགས་པ་བྱས་ཏེ། སྔོན་གྱི་བླ་མ་མི་ལ་དང༌། རྒོད་ཚང་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས། སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱས་པས་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱ་གར་བའི་གྲུབ་ཐོབ་འདྲ་བ་འོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་ཉི་ཤ་འཇུག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་དཀར་ཆག་གི་ཡིག་ཆུང་
དང་ཉེར་གཅིག་པོ་འདི་ནི། བདག་ཉིད་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་ཕྱི་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པས་མ་བཅད་ན་ཉེར་མཁོའ་གཙོ་བོ་དག་བརྗེད་པས་ ིའཇིགས་པ་དང༌། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པར་འདོད་པ་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་བ་སྲིད་ནའང༌། འཁྲིད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ངེས་པས་ཕན་གདགས་པ་དང༌། ཁོ་བོ་འཇིགས་དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉས་ཁྲིད་པར་གྱུར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ངག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་འདི་དག་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་ལྷག་མ་མེད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པས་འཇིགས་ཤིང༌། མན་ངག་གི་གནད་མཐའ་དག་ལ་གོ་བ་ཚོལ་2

ལུགས་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་པ་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཁོ་བོ་དུས་
ཕྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་སླར་ཡང་ཉན་ནས། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་གསེར་གྱི་མཎྜལ་དང༌། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གཟིགས་ནས། ཟླ་བ་བཅུའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༤ བ ༡ ལྷག་པར་ཞུ་བདེས་ལྷན་ཅིག་
2 གཙང་། ཤོག ༡༩ བ ༢ གོ་བ་ཚུལ་ལུགས་ཀྱི་

ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག 225

རིང་ལ་ཉིན་མོ་རྒྱུད་སྡེ་དང་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་དང༌། མཚན་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་གནད་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྩལ་བ་དག་ཡིད་ལ་གཅགས་པར་བགྱིས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནད་ཞིབ་ཅིང་མང་བར་གསུངས་པ་དག །ཟུར་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་ཉམས་པར། དུས་དེ་ཉིད་ནས་ལོ་དྲུག་གི་བར་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་ཤར་བ་དང༌། སེམས་པས་མ་བརྗེད་པར་བྱས་ནས་ལོ་བདུན་པ་ལ་བབས་པ་ན། རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་མང་དུ་བཏབ་ཅིང༌། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དཔལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར། ༸རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞལ་ལས་ཤེས་པའི་གདམས་པ་འདི་དག་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱས་དམ་དུ་གཏབ་པས། སྙིང་ནས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། གསང་བདེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་འཁྲིད་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འཁྲིད་ཡིག་གི་སྟེང་ནས། ལེགས་པར་ཐོབ་པ་བཤད་པ་ཙམ་ལ་སྙིང་པོར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ། ནན་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང༌། གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དག་མ་ཡིན་པ་ལ། བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། །།མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་གྱི་པདྨོ་ལས་
འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་རྫོགས་རིམ་
དུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་དུ་འཇོག་མི་ནུས་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་དུ་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྣན་པས་དེར་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་པ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ཀ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བོགས་འདོན་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རྫོགས་
རིམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད། རྩ་དང༌། རླུང་དང༌། ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། ཐོག་མར་རྩའི་ཡོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོར། ལུས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་མདུན་རྒྱབ་གཉིས་སྟེ་བཞི་ལ། རྩ་ཉི་ཁྲི་ཉི་ཁྲི་སྟེ། ལུས་ལ་རྩ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པར་བཤད་ལ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་ལུས་ལ་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རླུང་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་རྩའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྐྲ་དང་སེན་མོ་དང་བ་སྤུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ནི་སྤྱི་བོར་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས། མགྲིན་པར་བཅུ་དྲུག །སྙིང་ཁར་བརྒྱད། ལྟེ་བར་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཉེར་བཞི་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྙིང་ཁའི་རྩ་བརྒྱད་ལས་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བརྒྱད་གསུམ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྩ་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལ་མངལ་དུ་དང་པོར་ཆགས་པའི་ཚེ། སྙིང་ཁའི་ལྟེ་བ་ལ་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ། ཤར་

228 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དང་ལྷོའ་འདབ་མ་གཉིས་ལ། རིམ་པ་ལྟར་དུ་སུམ་སྐོར་མ་དང༌། འདོད་མ་གཉིས་ཏེ་ལྔ་དུས་མཉམ་ ིདུ་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་ནུབ་ཏུ་ཁྱིམ་མ། བྱང་དུ་གཏུམ་མོ། དབུ་མ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདུད་བྲལ་མ་སྟེ་གསུམ་ཆགས་སོ། །སྙིང་ཁར་དང་པོར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ནི་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ནི་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་ལ། ནང་དུ་བུག་པ་རྡོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྩ་བ་ཟུག་ཡོད་ལ། ཡང་མཚམས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ལས་གྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་བརྗོད་ན། ཤར་སུམ་སྐོར་མ་ལས་ཤར་ལྷོ་མཚམས་ཀྱི་རྩ་དེ་གྱེས་པ་ཡིན་ལ། མཚམས་ཀྱི་རྩ་གཞན་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ལྷོའ་འདོད་མ། ནུབ་ཀྱི་ཁྱིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ་གསུམ་ལས་གྱེས་པ་ཡིན་ནོ།། ིདེ་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ནི། སུམ་སྐོར་མ་སོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་དང༌། དེ་ལས་གྱེས་
པའི་མཚམས་ཀྱི་རྩ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་པས་སྙིང་ཁར་དང་པོར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་དང་མི་གཅིག་གོ །རྩ་འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད་བརྒྱད་གྱེས་པ། བརྒྱད་གསུམ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཉེར་བཞི་པོའ་སྟེང་དུ་སྙིང་ཁར་དང་པོར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་བསྣན་ ིཔ་དེ། བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེར་བཞི་པོ་དེ་ལས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཐིམ་པ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་དང་བདག་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་ལས། རེ་རེ་ལ་སྟོང་སྟོང་དུ་གྱེས་པས་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་
གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་ལྕགས་སྒྲོག་གི་ཚུལ་གྱིས་འཁྱུད་ནས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དབུ་མ་དབུས་ན་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་མུན་པ་དང། ཁུ་ཁྲག་དང༌། རླུང་འབྱུང་བ་ལས། སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་མུན་གྱི་ནང་ནས། མུན་པའི་རྩ་དང༌། སྐྱེས་པ་བུད་མེད་མ་ནིང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། མ་ནིང་གི་རྩ་དང༌། ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཞེས་བྱའོ། །དབུ་མའི་གཡས་ན་རོ་མ་གནས་ཤིང༌། དེའི་ནང་ནས་ཁུ་བ་དང་ཅུང་ཟད་འདྲེས་པའི་ཁྲག་ཕལ་ཆེར་འབབ་བོ། །དེའི་ཁ་ནི་སྙིང་གི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་དོ། །སྟེང་འོག་གཉིས་ཀ་ལ་བུག་པ་ཡོད་པ་ལ། སྙིང་གི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཁ་ཡོད་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁྲག་ཕྱིར་འཕེན་པ་དང་ནང་དུ་བསྡུད་པའི་བྱ་བ་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་མགྲིན་པ་

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 229

ནས་བྱེད་ཀྱི། འོག་གི་བུག་པ་ནས་མི་བྱེད་པས་དེའི་དོན་གྱི་ཡིན་ནོ། །རྐྱང་མ་ནི་དབུ་མའི་གཡོན་ན་ཡོད་ཅིང༌། ཁྲག་དང་ཅུང་ཟད་འདྲེས་པའི་ཁུ་བ་ཕལ་ཆེར་འབབ་བོ། །དེ་ལ་ཟླ་བ་དང༌། སྐྱེས་པ་དང༌། སྙིང་སྟོབས་དང༌། ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁུ་བ་གཙོ་བོར་འབབ་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པ་འདྲའོ། །རོ་མ་ལ་ཉི་མ་དང༌། བུད་མེད་དང༌། རྡུལ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྲག་གཙོ་བོར་འབབ་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པ་འདྲའོ། །དེ་ལ་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་ནི། སྤྱི་བོ་ནས་སུམ་མདོའ་ིབར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་གཉིས་1

གྱེས་ཏེ་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་རྩ་ཚན་གཅིག་རྐང་མཐིལ་
དུ་འགྲོ་ལ། ཚན་གཅིག་ནོར་བུའི་བར་དུ་འགྲོ་བས། རྐང་པ་གཉིས་དང་ནོར་བུ་གསུམ་ཀ་ལ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།
རྐྱང་མའི་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀ་ལ་བུག་པ་ཡོད་པར་འདྲ་བ་ལ། ལྟེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཁ་ཡོད་
ཟེར་བ་ནི། ཁུ་བ་ཕྱིར་འཕེན་པ་དང༌། ནང་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ལྟེ་བ་ནས་བྱེད་པས་དེའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་ནི་རྐྱང་མ་དབུས་སུ་ཡོད་ཅིང་དྲི་ཆེན་འབབ་ལ། དབུ་མ་གཡས་ན་ཡོད་ཅིང་ཁུ་བ་འབབ། རོ་མ་གཡོན་ན་ཡོད་ཅིང་གཅི་བ་འབབ་བོ། །སྡོམ་འབྱུང་ལས། རོ་མ་འབྱུང་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང༌། རྐྱང་མ་འཇུག་པའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པའི་དུས་སུ། རོ་མའི་ནང་ནས་རླུང་དང་བསྡེབས་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་ཡུལ་འཛིན་ཅིང༌། ཡུལ་བཟུང་ཟིན་ནས་རླུང་དང་ལྷན་ཅིག་རྐྱང་མའི་ནང་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།
རྩ་འཁོར་བཞིར་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་བཞིའམ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་
ཚུལ་ནི། གཏུམ་མོ་ལྟ་བུ་བསྒོམས་པས་དམར་ཆ་འཕེལ་ཏེ། བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་སྤྱི་བོ་ནས་འབབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མགྲིན་པར་སླེབ་ཀྱི་བར་ལ་དགའ་བཞིའི་ནང་ནས་དགའ་བ་དང༌། དགའ་བ་དེ་ལ་ཡང་དགའ་བའི་དགའ་བ་དང༌། དེའི་མཆོག་དགའ་དང༌། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང༌། དེའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་དེ་མགྲིན་པ་ནས་འབབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྙིང་ཁར་སླེབ་ཀྱི་བར་ལ་མཆོག་དགའ་དང༌། དེ་ཡང་དགའ་བ་བཞི་ཡོད་པས་
1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༣ གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ་

230 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེའོ། །ཡང་སྙིང་ཁ་ནས་འབབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྟེ་བར་སླེབ་ཀྱི་བར་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང༌། དེ་ཡང་དགའ་བ་བཞི་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེའོ། །ཡང་ལྟེ་བ་ནས་འབབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་ཀྱི་བར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང༌། དེ་ཡང་དགའ་བ་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་གྲགས་ཚོད་ལ་རྩ་འཁོར་བཞིར་གྲགས་ཤིང༌། ཞིབ་ཏུ་བྱས་ན་འཁོར་ལོ་བདུན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞི་པོའ་སྟེང་དུ་གཙུག་གཏོར་ན་རྩ་འདབ་བཞི། གསང་གནས་ ིན་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས། ནོར་བུའི་རྩེ་ན་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་རྩ་འཁོར་གསུམ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་གི་ལྟེ་བར་རོ་རྐྱང་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གི་སྟེང་དང༌། གཅིག་གི་འོག་ནས་འཁྱུད་ནས་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་མ་སླེབ་པའི་བར་སྟོངས་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ།།སྙིང་ཁའི་དབུ་མའི་ནང་ན་རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རླུང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་
མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཁུ་ཁྲག་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩ་མདུད་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་ན་ཡོད་དོ། །ལུས་ཟུངས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཁུ་ཁྲག་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང༌། གཞན་རྣམས་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་མངལ་དུ་ཆགས་དུས་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་སྙིང་ག་ན་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ཁུ་བ་སྟེང་གི་ཕྱོགས་སུ་སོང་སྟེ། གཙོ་བོར་སྤྱི་བོ་ན་གནས་ལ། དེ་ཡང་ནམ་བསྒོམ་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྣོད་དུ་བླུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྲག་འོག་ཏུ་སོང་སྟེ་གཙོ་ཆེར་ལྟེ་བ་ན་གནས་ལ་གཏུམ་མོ་འབར་བ་དང༌། ཐིག་ལེ་འཛག་པའི་དམིགས་པ་ལྟེ་བ་སོགས་སུ་གཏོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །རྩ་དེ་དག་ཏུ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང༌། རླུང་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ནི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི་ཚན་པ་གསུམ་ཡོད། དེའི་ཚན་པ་གཅིག་ལ་ཁུ་བ། ཚན་པ་གཅིག་ལ་ཁྲག་གོ །ཚན་པ་གཅིག་ནས་རླུང་འབབ་པས། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་ཁུ་ཁྲག་རླུང་གསུམ་འབབ་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེའི་གྱེས་གཞི་རྩ་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་ལ་རྩ་བརྒྱད་ཚན་གསུམ་ཡོད་པས། གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ཁུ་ཁྲག་རླུང་གསུམ་འབབ་ཚུལ་དེ་ཡང་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །རྩ་ཉེར་བཞི་པོ་གྱེས་གཞི་སྙིང་ཁའི་རྩ་བརྒྱད་ལ་ནི་བཤང་གཅི་གཉིས་ཁུ་ཁྲག་གཉིས། བད་ཀན་སྟེ་བདུད་རྩི་ལྔ་འབབ་བོ། །བརྒྱད་པོ་དེའི་གྱེས་གཞི་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་འབབ་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། རྩ་རྣམས་བསྡུ་

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 231

ན། སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང༌། བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ཡང་ཉེར་བཞིར་འདུ། དེ་ཡང་སྙིང་ཁའི་རྩ་བརྒྱད་དུ་འདུ། དེ་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་དུ་འདུ། དེ་གཉིས་ཀྱང་དབུ་མར་འདུའོ། །གྱེས་ཚུལ་ནི་གོང་ལྟར་རོ།།
ལྷ་གཙོ་བོ་ལ་འཁོར་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྙིང་ཁའི་རྩ་དང་རླུང་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་
དང་རླུང་གཞན་རྣམས་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་ཁའི་རྩ་ཞེས་པ་སྲོག་རྩ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒལ་ཚིགས་ཀྱི་ནང་ཙམ་ན་རྒལ་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་བརྟེན་ནས་ཡོད་དོ། །དེའི་མགོ་ནི་གྲུ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། མགྲིན་པར་གཞོན་ནུ་མའི་ནུ་མ་འདྲ་བ་དང༌། སྙིང་ཁར་མིག་འདྲ་བ་དང༌། ལྟེ་བར་པདྨ་འདྲ་བ་དང༌། གསང་གནས་ན་རྡོ་རྗེ་འདྲ་བ་དང༌། ནོར་བུར་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྱིའི་དབྱིབས་འདྲ་བའོ། །དེས་ན་རྩ་དང་རླུང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྙིང་ཁ་ན་ཡོད་ཞེས་པ་ནི། ནུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐད་དྲང་གི་རྒལ་ཚིགས་ཀྱི་ནང་ཙམ་ན་ཡོད་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱི་བོའ་རྩ་འདབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནང་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་བརྒྱད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་ ིགཉིས་པོ་དེ་བདེ་མཆོག་གི་ལྷ་མོ་དང་སྦྱར་ན། རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ཡིན་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་ཉེར་བཞི་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་མོ་ཉེར་བཞི་དང༌། གསུམ་སྐོར་མ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླུང་འབྱུང་བའི་རྩ་ཡིན་པས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའ་ལྷ་མོ་བཞི་དང་ ིསྦྱར་བ་ཡིན་ལ། སྒོ་འཚམས་མ་བརྒྱད་ལ་རྩ་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་པ་འདྲ་གསུང༌། སྙིང་ཁའི་རྩ་ཧཱུཾ་རིང་པོ་ནི་བདེ་མཆོག་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་ཉེར་བཞིའི་ནང་གི་ཁམས་གསུམ་སྟེ་ཉེར་བཞི་ནི། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་བདུད་བྲལ་མར་འཆི་བའི་དུས་མ་གཏོགས་གཞི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་མི་འབབ་པས་དེ་ལྷ་མོ་དང་མི་སྦྱོར། དེ་ལ་བདུད་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀར་བྱང་སེམས་འབབ་པ་འགོག་པའོ།།
དེ་ཡང་གཞི་དུས་སུ་ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་བའི་དུས་མ་གཏོགས་པ་དེའི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་
མི་འབབ་ཀྱང༌། ལམ་དུས་སུ་ས་མཐོན་པོར་སོང་བའི་ཚེ། འཆི་བའི་གོང་ནས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་སོ་གཉིས་ཀྱི་བདུད་བྲལ་མ་མ་གཏོགས་སོ་གཅིག་པོ་དེ་བདག་མེད་

232 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་དང་ཡང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་མོ་ལ་གསུམ། འཁོར་བཅུ་བཞི་ལ་རྩ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དེས་སོ་གཅིག་ཐིམ་མོ། །ལྷ་མོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་ནི། ཨཿཚེག་དྲག་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་དབྱངས་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །རླུང་དང་གཏུམ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟེ་བའི་ ིཁྲག་དང༌། སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཡར་མར་འགྲོ་སྲིད་ཀྱི། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་གི་བྱང་སེམས་ ིདཀར་དམར་གཉིས་དང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རླུང་རྣམས་འཆི་བའི་དུས་མ་གཏོགས་འཕོ་འཚུག་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣལ་མ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་འདོད་ན། དེ་ལ་འཆི་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བསྡུད་རིམ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས། སྟོང་པ་ཉེར་ཐོབ་སྟེ་དྲི་ཟ་བར་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་འབྱུང༌། དེ་ལས་ཐབས་འཆད་པ་སྟེ་བར་དོ། །དྲི་དང་གནས་ལ་འདོད་པའི་སེམས་འབྱུང༌། དེ་ལས་ཤེས་རབ་སྣང་བ་སྟེ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་འབྱུང༌། དེས་ན་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞི་ཀ་ཡོད་མོད་འོན་ཀྱང་འབྱུང་བ་རགས་པ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོར་རླུང་མེ་ཆུ་ས་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་རྗེས་ནས་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་རྣམས་དང༌། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འབྱུང་ལ།1

དེ་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་ལ་
ཉིན་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡིན་ནོ།།
བསྡུད་པའི་དུས་སུ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་མེ་ལ། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ། རླུང་སེམས་ལ། དེ་སྣང་
བ་ལ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ། དེ་ཉེར་ཐོབ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ། དེ་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང༌། ས་ཁམས་ཡེ་མེད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ལ། སས་ཤེས་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་པ་ལ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །རླུང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་ཞེས་པ་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་རགས་པས་ཤེས་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་པ་འམ། ཡང་ན་རླུང་རགས་པ་དེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རླུང་ལ་ཐིམ་པའོ། །དེ་དུས་རླུང་རགས་པས་ཤེས་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་ཀྱང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རླུང་ཕྲ་མོས་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རླུང་ཕྲ་བ་གཅིག་པུས་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་རགས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༣ སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ་།།

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 233

པས་མི་བྱེད་པའི་དུས་ནི་སེམས་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པ་ནས། སྟོང་ཆེན་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ནས་འོད་གསལ་ལམ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་སྟོང་ཆེན་ཉེར་ཐོབ་དྲི་ཟའི་སེམས་བར་དོ་སོགས་འབྱུང་བ་སྔར་དང་འདྲའོ།།
དེས་ན་གཞི་དུས་སུ་རྩ་དང་རླུང་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་པོར་ཆགས་ས་སྙིང་ཁར་ཆགས་
ལ། མཐར་བསྡུད་པ་སྙིང་ཁར་བསྡུད་པ་དང་འདྲ་བ་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྙིང་ཁའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་སྤྲོ་བསྡུ་མང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒོམས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆི་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བསྡུད་པ་དགུག་མི་དགོས་པར། དེའི་གོང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཐུས་འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པས། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་ནས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་དགོས་པར་མང་དུ་གསུངས་པ་དང༌། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བོགས་འདོན་ཚུལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་མང་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། འཆི་བའི་ཚེ་ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་
ཡར་འགྲོ། སྤྱི་བོའ་དཀར་ཆ་མར་འོངས་པའི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་ ིའོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་འགགས་པ་ཙམ་ལ་འོད་གསལ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་ལམ་དུས་སུ་རླུང་དང་གཏུམ་མོའ་རྣལ་ ིའབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དམར་པོ་དང་དཀར་པོའ་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པ་ཡོད་ཅིང༌། འདུ་འཕྲོད་འབྱུང་ ིདུས་སུ་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འགགས་པས། དེའི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་གསལ་བཏབ་ན། གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བོགས་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ཉེར་བཞི་དང༌། བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང༌། སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སམ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་དང༌། གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། རྩ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་འབབ་པའི་རྫས་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང༌། རླུང་གསུམ་དུ་ངེས་པས་དེའི་གནད་ཡིན་ནོ།།
གཞི་དུས་སུ་རྩ་དང་རླུང་ཆགས་པའི་རིམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་

234 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་སྐུ་བསྒོམ་པ་དང༌། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་འབྱུང་བ་བསྡུས་ནས། གཉིས་སྣང་འགགས་པའི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཁོ་ནར། འཇའ་ལུས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཁོ་ནར་ལྷའི་སྐུ་བསྒོམ་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་སྐུ་ཡེ་མི་བསྒོམ་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས། སྐབས་དེར་ཡང་ལྷ་སྐུ་ངེས་པར་བསྒོམ་དགོས་སོ།།
རླུང་ཆགས་ཚུལ་ནི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ཆགས་པའི་
ཚེ་དེའི་ནང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རླུང་ལས། སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་སྐྱེ་ལ། རླུང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ལུས་ཉའི་རྣམ་པ་ལྟར་ཡོད་པར་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཟླ་བ་དང་པོའ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ཡིན་ ིནོ། །ཟླ་བ་གཉིས་པ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་སྐྱེ་ལ། སྲོག་འཛིན་གྱི་རྩ་བའི་གནས་ནི་སྙིང་ཁ་ཡིན་ཞིང༌། ཐུར་སེལ་གྱི་རྩ་བའི་གནས་ནི་གསང་གནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་རྐང་པ་གཉིས་ལག་པ་གཉིས་སྟེ་བཞི་དང༌། མགོ་དང་བཅས་པའི་འབུར་པོ་ལྔ་དོད་པས་ལུས་རུས་སྦལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་དོ།།
ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ལས་མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་སྐྱེ་ལ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་
ནི་ལྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡང་ཡན་ལག་ལྔ་ཚང་བ་ལ་ཅུང་ཟད་སྒུར་པོར་ཡོད་པས། ཕག་རྒོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་དོ། །ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་ལས། གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་སྐྱེ་ལ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་མགྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་སྟོད་རྒྱས་པ་སེང་གེའི་རྣམ་པར་ཡོད་དོ། །ཟླ་བ་ལྔ་པ་ལ་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་ལས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྐྱེ་ལ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་ནི་ཚིགས་ཆེན་བཅུ་བཞི་1

ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཚེ་མིའུ་ཐུང་གི་རྣམ་པར་ཡོད་པས། ཟླ་བ་དྲུག་པ་ལ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཀླུ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། འབྱུང་བ་ས་སྐྱེ། ཟླ་བ་བདུན་པ་ལ་རྣ་བའི་སྒོ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་རུས་སྦལ་དང༌། འབྱུང་བ་ཆུ་སྐྱེ། ཟླ་བ་
1 གཙང་། ཤོག ༦ ན ༥ ཚིགས་ཆེན་བཅུ་བཞིས་ཡིན་ནོ།།

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 235

བརྒྱད་པ་ལ་སྣའི་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྩངས་པ་དང་འབྱུང་བ་མེ་སྐྱེ། ཟླ་བ་དགུ་པ་ལ་ལྕེ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལྷས་བྱིན་དང་འབྱུང་བ་རླུང་སྐྱེ། ཟླ་བ་བཅུ་པ་ལ་ལུས་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་གཞུ་ལས་རྒྱལ་དང་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་སྦུབས་རྣམས་འབྱུང་ངོ༌།།
ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་པོ་དེ་དག་གཙོ་ཆེར་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རླུང་
གཞན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དབང་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་བ་སྲིད་དོ། །སྲོག་འཛིན་གྱི་ཚེ་གནས་པ་དང༌། སྒོ་དགུ་ལ་རྒྱུ་བའི་ལས་བྱེད་དོ། །ཐུར་སེལ་གྱིས་བཤང་གཅི་1

ཐུར་ལ་འགྲོ་བའི་ལས་
བྱེད། མཉམ་གནས་ཀྱིས་ཟས་ཀྱི་དྭངས་མ་ལུས་ལ་འགྲེམས་པའི་ལས་བྱེད། དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་མཁན་ལྟེ་བའི་མེས་བྱེད། གྱེན་རྒྱུའི་ཟས་ལ་མྱང་བ་དང༌། སྨྲ་བ་སོགས་དང༌། རླུང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གྱེན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རླུང་གཞན་ལ་ཁྱབ་པ་དང༌། འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། ཐུར་སེལ། སྲོག་འཛིན། གྱེན་རྒྱུ། མཉམ་གནས་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་དང༌། རིན་ཆེན་མགོན་པོ། རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ། པདྨ་མགོན་པོ། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་རེ་རེའི་རླུང་རྒྱུ་བ་ན་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་རེ་རྒྱུ་ལ། དེ་འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་རླུང་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཚན་པ་བཞིར་བྱས་ལ། ཚན་རེ་གོས་དཀར་མོ་སོགས་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་ཡིན་ཞིང༌། ལྷ་མོའ་རླུང་ལ་འབྱུང་ཆུང་གི་རླུང་ཟེར་རོ། །དེས་ན་མགོན་ ིཔོ་རེ་རེའི་རླུང་རྒྱུ་བ་ན། ལྷ་མོ་བཞི་བཞི་རྒྱུ་བས། འབྱུང་ཆེན་གྱི་རླུང་རེ་རེ་རྒྱུ་ན། འབྱུང་བ་ཆུང་བ་བཞི་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།
མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། པདྨ་མགོན་པོ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ཡང་ཁ་དོག་རྣམ་ལྔའི་
རླུང་རྒྱུ་ལ། དེའི་ཚེ་དམར་པོས་གཞན་བཞི་ལ་ཁྱབ་པར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་མགོན་པོ། རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་རིམ་བཞིན། སེར་པོ་དང༌། དཀར་པོ་དང༌། ལྗང་ཁུ་རྣམས་གཙོ་ཆེ་ཞིང༌། གཞན་རྣམས་ཕལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཚེ། མེའི་མེ་གོས་དཀར་མོ་རྒྱུ་བ་ན། སྣ་བུག་གཡས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ན། དམར་པོ་དབུས། གཡོན་ལ་ལྗང་ཁུ། འོག་ལ་དཀར་པོ། སེར་པོ་སྟེང། སྔོན་པོ་གཡས་ལ་རྒྱུ་བ་
1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༦ བ ༡ གཤང་ལྕི་ཐུར་ལ་

236 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་ནས་མེའི་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ལྗང་ཁུ་དབུས་དང༌། མེའི་ས་རྒྱུ་བའི་ཚེ། སེར་པོ་དབུས་དང༌། མེའི་ཆུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་དཀར་པོ་དབུས་སུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཚེ། སྣ་བུག་གཡས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་གཡས་གཡོན་
ལ་རྒྱུ་ཞེས། བླ་མ་ཁ་ཅིག་གསུང་བ་མི་འཐད་པས། པདྨ་མགོན་པོ་སྣ་བུག་གཡས་པ་ཁོ་ན་དང༌། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་གཡོན་ཁོ་ན་དང༌། རིན་ཆེན་མགོན་པོ་གཉིས་ཀ་ནས་དྲག་པོར་རྒྱུ་ཞིང༌། རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་དལ་བར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་ཐུན་རིང་པོ་བཅུ་གཉིས། ཐུན་ཕྱེད་པ་ཉེར་བཞི། ཐུན་ཕྱེད་པ་རེ་རེ་ལ་མགོན་པོ་རེ་རེའི་རླུང་དགུ་བརྒྱ་པ་རེ་རེ་རྒྱུ་ལ། དགུ་བརྒྱ་པ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་མོ་བཞི་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་བ་དེ། འབྱུང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེར་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་འབྱུང་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བས། འབྱུང་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཕོ་བ་ཉེར་བཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕོ་བའི་དོན་ནི། སྣ་བུག་གཡས་ནས་གཡོན་དུ་འཕོ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དགུ་བརྒྱ་པ་རེ་སོང་བའི་འཕོ་འཆུག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་ཁོ་ན་ཡིན། ཁྱབ་བྱེད་1

རླུང་ནི་འཆི་བའི་ཚེ་མ་གཏོགས་མི་རྒྱུ་ཞིང༌། དེའི་ཚེ་
ན་ཡང་ཇི་ཙམ་རྒྱུ་ངེས་པ་མི་སྣང་ངོ༌།།
མན་ངག་སྙེ་མ་ལས། རྒྱ་གར་བའི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས། ལྷ་མོ་གཅིག་
གི་རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། རྩ་སོ་གཉིས་ལས་འབབ་པའི་ཚེ། བདུད་བྲལ་2

མའི་ནང་ནས་དབུགས་
བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གཅིག་འབབ་པར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་བདུད་བྲལ་མའི་ནང་དུ་འཆི་བའི་གོང་ཙམ་ནས་རླུང་འབབ་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་རླུང་འཆི་བའི་གོང་ནས་རྒྱུ་བ་འདྲ་བ་ཅིག་འབྱུང་ལ། འོན་ཀྱང་མན་ངག་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ངེས་པ་མི་སྣང་ངོ༌། །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ནི་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན། ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་རླུང་རྣམས་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཐད་
1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༡ ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ནི་
2 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༧ ན ༥ བདུད་གྲལ་མའི་ནང་ནས་དབུགས་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གཅིག་འབབ་པར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་བདུད་གྲལ་མའི་

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 237

ཀར་འོག་དང་སྟེང་དུ། གྱེན་གསེག་ལ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་ནི། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དབྱུ་གུ་རེ་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ལྟེ་བའི་འདབ་མ་ནས་དབྱུ་གུ་རེ་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་ལ། དབྱུ་གུ་རེ་ལ་རླུང་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད་དོ།།
ཡང་ཉིན་ཞག་ལ་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་སོ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ཆུ་ཚོད་སོ་
གཉིས་ཀྱི་རླུང་སྤྱི་བོའ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ལ་རྒྱུ། ཆུ་ཚོད་རེ་ལ་རླུང་དྲུག་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་ ིཡོད་དོ། །ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར། འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རླུང་མགྲིན་པའི་འདབ་མ་ནས་རྒྱུ་ལ། འཕོ་བ་རེའི་རླུང་ལ། སྟོང་དང་ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ་རེ་ཡོད་ཅིང༌། ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར། སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་ནས་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་ལ། ཐུན་ཚོད་རེའི་རླུང་ལ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་སུ། རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སྔ་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྟེ་བའི་འདབ་མ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བ་རྫོགས་པའི་ཚེ། སྤྱི་བོའ་འདབ་མ་ ིགཅིག་ནས་གཉིས་པ་ལ་འཕོ། སྤྱི་བོའ་འདབ་མ་གཉིས་པ་ནས་རྒྱུ་བ་རྫོགས་པའི་ཚེ། མགྲིན་པའི་ ིའདབ་མ་གཅིག་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་ལ། མགྲིན་པའི་འདབ་མ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བ་རྫོགས་པའི་ཚེ། སྙིང་ཁའི་འདབ་མ་གཅིག་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ཐིབས་1

ནས་དེ་
ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པས། སྟོང་པ་དང་བདེ་བ་དབྱེར་མེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ། སྟོང་པ་ནི་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ་དང༌། ཡུལ་ཅན་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཤནྟི་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ལ་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་དང༌། དབུགས་བགྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་
1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༥ གནས་ཚུལ་ཐིངས་ནས་

238 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བཀག་པའི་རླུང་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་རྣམས་ནི། འདིར་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དགའ་བཞིའི་ནང་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རླུང་རྡོར་བཟླས་དང་གཏུམ་མོའ་ིམེ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་འཕེལ་ནས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་ ིསྟེ། ལུས་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེ་ལ། དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་སྟེ། ཡིད་ལ་དགའ་བའམ་བདེ་བ་སྐྱེ་ལ། དགའ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ནི། ནམ་མཁའ་དང༌། ནམ་མཁའ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུར་སྦྱོར་བའི་ཚེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའམ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བྱའོ།།
ཡང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ནི།
ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་རྟེན་ཐིག་ལེ་ཡིན་པས། རྗེ་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་གཉིད་དུ་སོང་མ་སོང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཉིད་དུ་སོང་བ་ལ་རྨི་ལམ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། རྨི་ལམ་མེད་པའི་གཉིད་འཐུག་གི་དུས་སུ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་སྙིང་ཁ་ན་གནས་པས། སྙིང་ཁར་སེམས་འཛིན་ལ། རྨི་ལམ་རྨི་བའི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་མགྲིན་པར་གནས་པས་མགྲིན་པར་སེམས་འཛིན། གཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་དུས་སུ། གཙོ་ཆེར་ལྟེ་བར་གནས་པས་དེར་སེམས་འཛིན་ལ། ཕོ་མོ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་སྤྱི་བོར་གནས་ཞེས་བཤད་དོ། །དུས་འཁོར་པའི་ལུགས་ལ། དང་པོ་གཉིས་སྔ་མ་གཉིས་དང་འདྲ་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་བཟློག་སྟེ་བཤད་གཞན་གཉིས་བཟློག་ནས་གཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་དུས་ནི་སྤྱི་བོ་དང༌། ཕོ་མོ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་དུས་ནི་ལྟེ་བར་གནས་པར་བཤད་དོ། །དོ།།
སྤྱིར་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རབ་ཚེ་འདིར། འབྲིང་བར་དོར། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་
རྒྱ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་པ་དང་བསྟུན་ན། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང༌། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་སོགས་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། དེས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ།

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 239

རྩ་ལྟུང་དང་སྦོམ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མ་གོས་ཤིང༌། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པས་རྒྱུད་དག་པར་བྱས། དེ་ནས་ཕྲ་ཐིག་གི་བར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པར་བྱས། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། དེས་རླུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་ཏེ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།།
གཉིས་པ་སེམས་དབེན་ལ་གསུམ་ལས། སེམས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་མན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་དགོས་ལ། སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་ནི་མ་ཐོབ་དགོས། མཆེད་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་གང་ཡིན་ཡང༌། དེའི་ཚེ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་མ་འཛོམ་པའམ། ཞིང་ལས་སོགས་བྲེལ་བའི་དབང་གི་སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་འཆི་བའི་ཚེ། དེས་སྤྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། འབྱུང་བ་བསྡུད་པའི་མཐར་མན་ངག་གིས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ལ། དེའི་མཐར་ལོངས་སྐུར་ལངས་ཏེ། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་རུང་བར་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐོབ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱས་པ་གཅིག་ངེས་པར་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ལ་འཚང་རྒྱའོ། །འདི་ལ་ཚེ་དེ་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་གསུམ་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་ན་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱ་བའམ། ཡང་ན་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་རྗེ་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པ་གཞིར་བཞག་
ནས། རླུང་གཏུམ་མོ་སྤྱོད་པ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ན། ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱ་བའམ། དེ་ལྟར་མ་ནུས་ན་ད་བཟོད་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟིན་པའི་དོན་དུ། ད་ལྟ་1

གཉིད་འཐུག་དང་སྟོང་པ་བསྲེས་ནས་
བསྒོམས། དེ་ལེགས་པོ་གཅིག་བྱུང་ན་ད་གཟོད་འཆི་ཙ་2

ན། ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་རང་ག་བར་མི་འགྲོ་
བར། འོད་གསལ་བཟུང་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་ཐུབ་ལ། ད་གཟོད་བར་དོ་ཟིན་པའི་དོན་དུ།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༤ ད་ལྟ་ཉིད་གཉིད་འཐུག་དང་
2 གཙང་། ཤོག ༩ ན ༡ ད་གཟོད་འཆི་རྩ་ན།

240 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ད་ལྟ་དང་པོར་རྨི་ལམ་གྱི་བག་1

ཆགས་ལ་མན་ངག་སྦྱངས་ཏེ་རྨི་ལམ་བཟུང་སྟེ། དེ་ཟིན་པའི་ཚེ་བར་
དོའ་མན་ངག་དང་བསྲེས་ནས་བསྒོམས་པས། ད་གཟོད་བར་དོ་ཟིན་ཏེ་ ི 2

ཐ་མལ་གྱི་བར་དོ་རང་ག་
བར་མི་འཆོར་བར་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་ཤེས་ཤིང༌། དེའི་དུས་ཕན་ཐོགས་པ་ཡིན་ནོ།།
ད་ལྟ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱངས་པས་བར་དོར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྐུར་ཤར་ནས། དེའི་
གནད་ཀྱིས་ཆགས་སྡང་ཁེགས་ནས། སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་བར་དོའ་རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ ིལྷག་མ་བསྒོམས་ཏེ། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བར་དོར་སངས་རྒྱ། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པར་སྐྱེ་གནས་གང་རུང་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་སངས་རྒྱ་དགོས་པ་དེས་ནི། འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱུད་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གདམས་ངག་ལེགས་ལ་ཕན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྣང་ངོ༌། །འོན་ཀྱང་བར་དོར་སྣང་བ་ལྷ་སྐུར་ཤར་ནས། མངལ་སྐྱེས་ཁེགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་ཨེ་ཁེགས་ཡིན་གསུང༌། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་དམ་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ ིལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པར། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཧ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཁུངས་མ་རྣམས་ཞལ་མཐུན་ལ། སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་ ིབའི་ཐབས་སུ་རླུང་སྦྱོར་སོགས་དང༌། མེ་དམིགས་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏུམ་མོར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་དྲུག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ནི། སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་དབུ་མའི་ལམ་སྦྱངས་ནས། སྲོག་རྩོལ་གྱི་རླུང་དབུ་མར་འཛུད་ཅིང༌། འཛིན་པས་ཚུད་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ལ། རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་སུ་རླུང་གི་མཐུས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས། མི་ ིའགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་ལ། དེ་ནམ་སྐྱེས་པ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང༌། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་མ་ཐག་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་པས་ནི། ངག་དབེན་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༥ དང་པོར་རྨི་ལམ་གྱི་མན་ངག་ལ་སྦྱངས་ཏེ་ གཙང་། ཤོག ༩ ན ༡ དང་པོར་རྨི་ལམ་གྱི་ངན་ངག་བག་ཆགས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་
2 གཙང་། ཤོག ༩ ན ༢ ད་གཟོད་བར་དོ་ཟིན་ཏོ་ཐ་མལ་གྱི་

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 241

ཀྱིས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའི་བ་སྐྱེ་ལ། དགའ་བ་1

སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཟུང་
བ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། སྟོང་པ་ལ་བདེ་བས་རྒྱས་བཏབ་པས་སམ། བདེ་བ་ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་དགོས་པས། ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་བཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། ི 2

།དེ་བཞུ་
བ་ལ་ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་འབར་དགོས་སོ། །དེ་རླུང་གིས་སྦར་དགོས་ལ། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དང་རླུང་གནས་པའི་གཞི་ནི་རྩ་ཡིན་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཞིབ་པར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རྩ་ཡིན་པས་ཁ་དོག་སྔོན་པོར་ཡོད་ལ། རོ་མ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྩ་ཡིན་པས་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང༌། རྐྱང་མ་ནི་རྣམ་སྣང་གི་རྩ་ཡིན་པས་དཀར་པོར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ལ། གཏུམ་མོ་འབར་བའི་ཚེ་ན་གང་འབར་བའི་རྩ་རྣམས་ཏིལ་མར་གྱི་མར་མེའི་མདོག་ལྟ་བུར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་གི་རྩ་དབུ་མའི་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་ག་ནི་ཅུང་ཟད་ཁ་བྱེ་བ་ཆུ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོད་དོ།།
སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་གི་ཧཱུཾ་ནི། ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།
མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་འཇོམས་པའི་དཔའ་བོ་དང༌། འདོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཤིགས་པ་དང༌། གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་སྐྱེ་བས་ན་ས་བོན་དང༌། བྱང་སེམས་འཛག་པས་ཚད་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་མ་སྟེ་ཨ་ཐུང་ནི། རྒོད་མ་ཁའི་མེ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང༌། གླིང་བཞི་སོ་སོ་རང་རང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་ལྕགས་རི་ནག་པོའ་མེས་ཆུ་སྐེམས་པ་དང་འདྲ་བས་ལྟེ་བའི་ ིདམར་ཆ་འབར་ནས། སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའི་བ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟེ་བ་སོགས་སུ་ཨ་ཐུང་ལ་སོགས་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན། ནཱ་རོ་པའི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག །སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་ཚེ། དེ་ནས་འབབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་མགྲིན་པར་སླེབས་པའི་ཚེ་སྐམ་ཞིང༌། མགྲིན་པ་ལ་ཆ་གསུམ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༩ བ ༢ དགའ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༩ བ ༣ བཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ན།

242 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡོད། དེ་དང་བསྟུན་ནས་མགྲིན་པའི་ཨོཾ་ལ་རིང་ཆ་གསུམ་འགྱུར་དང༌། སྙིང་ཁར་སླེབ་པའི་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་སྐམ་པས། སྙིང་ཁའི་ཧཱུཾ་ལ་རིང་ཆ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང༌། ལྟེ་བར་སླེབ་པའི་ཚེ་ཆ་གཉིས་པོའ་ཆ་གཅིག་སྐམ་པས། ལྟེ་བའི་ཨ་ལ་རིང་ཆ་མི་ཡོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ ིདེ་ཡིན་ནོ་གསུང༌། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱས། ནང་གི་སྒྲ་འདོན་ལུགས་ལ་བརྟགས་ནས་བྱེད་དོ།།གསང་གནས་ནས་རླུང་སྟོད་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་ཨ་ཐུང་གི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་
དང༌། སྙིང་ཁར་ཧཱུཾ་རིང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་དང༌། མགྲིན་པར་སླེབ་པའི་ཚེ་ཨོཾ་རིང་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་པས། དེའི་ཆ་ནས་ལྟེ་བར་ཨ་ཐུང༌། སྙིང་ཁར་ཧཱུཾ་རིང་པོ། མགྲིན་པར་ཨོཾ་རིང་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བསྒོམ་པའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན། སྨད་ནས་སོང་བའི་རླུང་ལྟེ་བར་ཨ་ཐུང་གི་ཡུན་དང༌། སྙིང་ཁའི་ཧཱུཾ་གི་སྒྲ་སྒྲོག་ཚེ་ཨ་ཐུང་ཉིས་འགྱུར་གྱི་ཡུན་དང༌། མགྲིན་པར་ཨོཾ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོག་དུས་ཨ་ཐུང་གསུམ་འགྱུར་གྱི་ཡུན་ཡོད་པས། ཧཱུཾ་རིང་ཆ་གཉིས་དང༌། ཨོཾ་ལ་རིང་ཆ་གསུམ་ཡོད་དོ།།
སྐབས་སུ་བབས་པའི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པས་རྫོགས་
རིམ་བསྒོམ་པ་དང༌། ཐུན་བཞིའི་ཚེ་ན། གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གཅིག་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པའི་ཐུན་རེ་རེའི་རྗེས་སུ་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་ཐ་མའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་ལྷ་གང་ཡིན་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྒོམས་ནས། དེ་རྗེས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ཞིང༌། བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བརྒྱ་རྩ་རེ་ཙམ་འདེབས་ལ། དེ་ནས་སྤྱི་གཙུག་ནས་ལྟེ་བའི་བར་གྱི་རྩ་གསུམ་པོའ་གནས་ཚུལ་ཁ་དོག་རྣམས་གསལ་འདེབས་ཤིང༌། ལྟེ་ ིབ་ན་རྩ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། གདུགས་ཁ་གྱེན་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། སྙིང་ཁ་ན་རྩ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གདུགས་ཁ་སྦུབ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། མགྲིན་པ་ན་རྩ་དམར་པོ་འདབ་མ་ནང་མ་ལ་བཅུ་དྲུག་པ། གདུགས་ཁ་གྱེན་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། སྤྱི་བོ་ན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་རྩ་འདབ་མ་སོ་གཉིས་གདུགས་ཁ་སྦུབ་པ་ལྟ་བུ་གསལ་བཏབ་ནས། ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་སྟེང་ཨ་དམར་པོ་མགོ་གྱེན་ལ་བསྟན་པ། སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་སྟེང་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ། མགྲིན་པར་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་དམར་པོ་མགོ་གྱེན་བསྟན། སྤྱི་བོའ་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་ ི

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 243

དུ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ། ཧཾ་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་བསྟན་རྣམས་བསྒོམ་ལ། གཙོ་བོར་ནི་ལྟེ་བའི་ཨ་ཐུང་ལ་སེམས་འཛིན་ལ། ཡི་གེ་གཞན་གསུམ་ལའང་ཅུང་ཟད་རེ་སེམས་འཛིན། གོང་གི་རྩའི་ཁ་དོག་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཡིན་ནོ།།
ཡང་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་རྩ་མདུད་དེ་དག་ཅུང་ཟད་གྲོལ་བའམ་ལྷོད་དེ་སོང་བར་བསམ་
ནས་རྩ་མདུད་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཡི་གེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ཡང་ཨེ་ལ་གཉིས་ལས་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ནི་སྤྱི་བོའ་རྩ། ཤེས་རབ་ ིཀྱི་རྩ་ནི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ཡིན་ཞིང༌དེ་དག་གི་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་དོ། །ཝཾ་གྱི་རྩ་ལ་གཉིས་ལས་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ནི་མགྲིན་པའི་རྩ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ནི་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱིབས་གདུགས་ལྟ་བུར་ཡོད་དོ། །རྩ་འདབ་དེ་དག་ལ་ཡི་གེ་འགོད་ཚུལ་ནི། རྒྱས་པ་བློས་མི་ལྕོགས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རྩ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ལྟེ་བ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་བགོད་ལ། རྒྱས་པ་བློས་ལྕོགས་ན། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ལ། སྡེ་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ལྟེ་བ་ལ་རྩ་མདུད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལ་འདབ་མ་བཞི། དེའི་ཕྱི་རོལ་ལ་འདབ་མ་བརྒྱད། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུས་འཁོར་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདབ་མ་བཅུ་གཉིས། རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག །དེའི་ཕྱིར་འདབ་མ་རེ་བཞི་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། འདབ་མ་གཞན་དང་རོ་རྐྱང་གཉིས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ལ། བར་མ་འདབ་མ་བརྒྱད་བྱས་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ལ་ཟུག་པར་བསྒོམ། འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་ཚེ། སྐབས་གང་དུ་ཡང་གཡས་བསྐོར་དང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་དང་པོ། མཚམས་ཀྱི་དང་པོ་བྱང་ཤར་ནས་བྱེད་པ་སྐབས་འདིར་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྔོན་དང༌། མཚམས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རྟིང་ལ་འགོད་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ལྟེ་བའི་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར། ཨའི་སྡེ་ཚན་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་དང༌། ཀ་ཙ་ཊའི་སྡེ་རྣམས་འགོད། ཤར་ལྷོ། ལྷོ་ནུབ། ནུང་བྱང་སྟེ་མཚམས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར། ཏ་པ་ཡ་ཤའི་སྡེ་རྣམས་འགོད་དོ། །སྡེ་ཚན་དེ་རྣམས་ཞིབ་པར་འགོད་མི་ནུས་ན། ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བཞིར་རིམ་པ་ལྟར། ཨ་ཀ་ལ་སོགས་སྡེ་ཚན་གྱི་ཡི་གེ་དང་པོ་རྣམས་འགོད་དེ། སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་དང་མཚམས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར། ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་རྣམས་དང༌

244 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡ་ར་ལ་ཝ་སྟེ་ཐུང་ངུ་བརྒྱད་འགོད་དོ།།
མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ལ། སྙིང་ཁའི་བརྒྱད་པོ་རྣམས་རིང་ཆ་ཅན། ཤར་ནས་
བརྩམས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བཀོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ནས་འདབ་མ་ལ་རྩ་རེ་རེ་བར་སྐབས་སུ་བཞག་ནས་འགོད་དོ། །སྤྱི་བོའ་རྩ་འདབ་སོ་ ིགཉིས་ལ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་འགོད། དེ་ཡང་ཤར་ལ་ཨ་ལྟ་བུ་བཀོད་ནས། དེ་ནས་ལྷག་མ་ལ་རྩ་རེ་རེ་བཞག་ནས་བཀོད་པ་སྔར་དང་འདྲའོ། །འདབ་མའི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཁ་དོག་ནི། རང་གི་ལྟེ་བའི་ཡི་གེའི་ཁ་དོག་དང་འདྲ་ཞིང༌། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟླ་ཕྱེད་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བ་མོ་ལྟ་བུའི་བདུད་རྩི་འཛག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་མདུད་ནང་གི་ཡི་གེ་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། རྩ་མདུད་གྲོལ་སླ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འདབ་མའི་ཡི་གེ་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། འདབ་མའི་རླུང་སེམས་དབུ་མར་འདུ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འགོད་པའི་དུས་སུ་ཀྵ་མི་འགོད་དོ།།
མགོ་ཕྲེང་ལྔ་བཅུའི་དག་པ་སྤྱོར་བའི་ཚེ། ཀྵ་དང་བཅས་པའི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་དབྱངས་
བཅུ་དྲུག་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ནང་ན་དབྱངས་རྣམས་ཁ་གྱེན་ལྟ། གསལ་བྱེད་རྣམས་ཐུར་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་གྱི། འདབ་མའི་ཡི་གེ་མ་ཡིན། འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་འགོད་ཚུལ་ནི། ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤར་གྱི་འདབ་མའི་ཕྱིའི་ཕྱོགས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ན་ཨ་ཡོད་ལ། དེའི་མདུན་ན་ཨཱ་རིང་ཆ་ཅན་ཡོད་ཅིང༌། དེས་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་ཡོད་ཚུལ་རིགས་འགྲེ་ལ། འདབ་མ་གཞན་རྣམས་ལ་ཀ་སྡེ་སོགས་སྡེ་ཚན་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནང་ཕྱོགས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་རྣམས་ལངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། གདོང་ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་ལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་དགོས་སོ། །འདབ་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཟླ་གདན་མ་བཤད་པས་མི་དགོས་ཤིང༌། ཡི་གེ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་དབྱངས་གསལ་འདྲེས་མ་ཡིན་ལ། དབྱངས་ཀྱི་ཟླ་ཕྱེད་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་རྣམས་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབུས་ཀྱི་ཨཾ་ནི་དབྱངས་ཤས་ཆེ་ཞིང༌། གསལ་བྱེད་ཤས་ཆུང༌། ཤར་གྱི་ཡི་གེ་མ་གཏོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་དབྱངས་ཡིག་མེད་པས་འདབ་མ་

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 245

རྣམས་དབྱངས་ཤས་ཆུང་གསལ་བྱེད་ཤས་ཆེའོ། །སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཧཱུཾ་ཡིག་ནི་གསལ་བྱེད་ཤས་ཆེ། མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཨོཾ་ནི་དབྱངས་ཤས་ཆེ་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་འདབ་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་དབྱངས་གསལ་ཆ་མཉམ་པའོ། །སྤྱི་བོའ་རྩ་འདབ་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ ིནི་གསལ་བྱེད་ཤས་ཆེ་ཞིང༌། དེའི་འདབ་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་དབྱངས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབྱངས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་དང༌། གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དམར་པོ་མཚོན་ནོ།།འདབ་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཟིན་ན་ལེགས་ལ། མ་ཟིན་
ཀྱང་འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ། ཉུངས་དཀར་འབྲིང་པོའ་ཚད་ཙམ་ལ་ ིསེམས་ཟིན་ནས་གནས་ཆ་རྙེད་ན་དེས་ཆོག །དེ་རྙེད་རྙེད་དུ་བསྒོམ་དགོས་ལ། ཡི་གེའི་གསལ་སྣང་ཤར་ན་དམིགས་པ་སྤོ་རན་གསུང༌། དེ་རྙེད་ན་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་སྤོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་ནི། ཐིག་ལེ་དམིགས་རྟེན་རྙེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་དུས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྔར་གྱི་དམིགས་རྣམ་རིམ་པ་ལྟར་གསལ་བཏབ་ནས། དེ་ནས་སུམ་མདོ་ནས་ལས་ཀྱི་རླུང་གཡོས་པས། ལྟེ་བའི་ཨ་ལས་མེ་སྦར་ཏེ་སྤྱི་བོའ་འཁོར་ལོའི་བར་དུ། རྩ་དབུ་ ིམའི་ནང་ལ་ཡར་སོང་སྟེ། མེའི་འོད་ཀྱིས་སྤྱི་བོའ་རྩ་འདབ་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་བཞུ་ནས། འཁོར་ལོའི་ིལྟེ་བར་འདུས་ཤིང༌། ཧཾ་ཡང་ཞུ་ནས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་དེ་རིམ་གྱིས་མགྲིན་པར་བབས་ཏེ། དེའི་འོད་ཀྱིས་མགྲིན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་བཞུ་སྟེ། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པ་ཡང་མགྲིན་པ་ནས་བབས་ཏེ། སྙིང་ཁར་སླེབ་པ་ན་དེའི་འོད་ཀྱིས་སྙིང་ཁའི་ཡི་གེ་ཞུ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པ་ཡང་སྙིང་ཁ་ནས་བབས་ཏེ། ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་དེའི་འོད་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཞུ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། དམིགས་པ་འཛིན་པའི་ཚེ་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སེམས་དང་ཐིག་ལེ་རླུང་གསུམ་འདུས་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་མོས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ཞིང༌། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་ནས། ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ཉུངས་དཀར་འབྲིང་པོའ་ཚད་ཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་ནོ། །དམིགས་རྟེན་འཆར་ཕྱིན་ཆད་ཉུངས་དཀར་ ིའབྲིང་པོའ་ཚད་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་འཛིན་གྱི། དེ་ལས་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་གང་ལ་ཡང་སེམས་མི་ ིའཛིན་ནོ། །དམིགས་རྟེན་ཕྲ་མོ་འཆར་མ་ཐུབ་ན། གང་ཐུབ་ལ་སེམས་འཛིན་ནོ།།

246 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དམིགས་རྟེན་ཕྲ་མོ་ཤར་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་ཚེ། དམིགས་པ་འདི་བསྣན་ནས་
བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོའ་ནང་ན་ཐིམ་པར་མོས་པ་བྱས་ནས་ཐིག་ ིལེ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་འཛིན། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས། རང་གི་སེམས་དང་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་མེད་པར་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཉམས་ཤར་བའི་ཚེ། ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པས། དམིགས་པ་སྤོ་རན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པ་གོང་མ་བསྒོམས་པས། སེམས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཉམས་མ་ཤར་ཡང༌། གོང་མའི་དམིགས་པ་རྣམས་བསྒོམས་པའི་རྗེས་སུ། ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་དུས་ཀྱི་གསུམ་གཉིས་སམ་ཕྱེད་ཙམ་དུ་ཐུན་རེ་རེ་ལྟར་རླུང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་གཞོགས་གཡས་གཡོན་སྟེང་འོག་གི་རླུང་རྣམས་ལྟེ་བའི་འོག་གི་སུམ་མདོར་བསྡུས་ནས། འདུས་མ་ཐག་ཏུ་རླུང་དེ་རྣམས་དབུ་མའི་ནང་དུ་སླེབ་ཙམ་ན་ཡལ་བའི་དམིགས་པ་ཡང་བྱེད་དོ།།
དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི་རྩ་ལམ་སྦྱོང་བ་དང༌། རླུང་ལ་བརྟེན་པའི་གེགས་རྣམས་མི་འབྱུང་
ཞིང༌། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ་སྣ་བུག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་རླུང་འགགས་ནས་འགྲོ་ཞིང༌། དེའི་འགགས་ཚུལ་ནི། དང་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་དབུགས་གཉིས་གསུམ་དུ་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ཙམ་དུ། རླུང་སྣ་1

སྒོར་མི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གོམས་པ་ཇེ་ཆེར་སོང་2

རླུང་སྣ་སྒོར་
མི་རྒྱུ་བའི་ཡུན་དེ་རིང་དུ་རིང་དུ་སོང་ད་བཟོད་སྔ་དྲོ་རེ་ཙམ་རླུང་སྣ་སྒོར་མི་རྒྱུ་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་དང་པོར་འགགས་པའི་ཚེ། སྣ་བུག་གི་རླུང་ལོག་ནས་རླུང་གིས་དྲོད་པ་གང་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་དྲོད་པ་གང་བའི་སྣང་བ་ལོག་ནས་སྣ་སྒོར་རྒྱུས་ན། རླུང་འགགས་ཚུལ་རྣལ་མ་མ་ཡིན་ལ། དྲོད་པའི་ནང་གི་རླུང་དེ་མེ་ལོང་ལ་ཧས་བཏབ་པ་ལྟར་ཡལ་ཡང༌། ད་རུང་རླུང་སྣ་སྒོར་མི་རྒྱུ་ན་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །རླུང་དེ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་ནང་ནས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསར་རྙིང་གཉིས་ཡོད་པའི་རྙིང་པ་རྙིང་པ་རྣམས་ཡལ་ནས་འགྲོ་བས་དབུ་མའི་ནང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང༌། རླུང་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བ་ལོག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ལྟེ་བའི་འོག་གི་རྩ་དབུ་མ་ཁ་བྱེ་བ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༢ བ ༤ རླུང་སྒོར་མི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༢ བ ༤ ཇེ་ཆེར་སོང་ནས་རླུང་སྣ་སྒོར་

ཞལ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། 247

དུས་གཅིག་ཏུ་འོང་ཞིང༌། རྩ་ཁ་བྱེ་བ་དེའི་ནང་ནས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གསར་བ་སྐྱེས་ནས། དེས་ལྟེ་བའི་མེ་སྦར་ནས་མེ་དེས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཡིན་ནོ། །རླུང་དེའི་དབྱིབས་ནི་གཞུའི་དབྱིབས་ ིལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩ་དང་རླུང་དང་ཐིག་ལེའི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་སྟེང་གི་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལོག་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྟེ་བའི་འོག་གི་རྩ་དབུ་མའི་ཁ་བྱེ་ནས་དེའི་ནང་དུ་རླུང་གསར་པ་སྐྱེས་ཏེ། དབུ་མའི་རླུང་དེས་དབུ་མའི་ནང་གི་ལྟེ་བའི་མེ་སྦར་བའམ། ལྟེ་བའི་ཁྲག་འཕེལ་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་སོང་བས། རྩ་དབུ་མའི་ནང་གི་སྤྱི་བོའ་བྱང་ ིསེམས་ཞུ་ནས། འཁོར་ལོའ་གནས་རྣམས་སུ་བབས་པས། རིམ་པ་ལྟར་དགའི་བཞིའི་རྟོགས་པ་རྣམས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། རྩ་གཞན་གྱི་ནང་གི་ཁྲག་འཕེལ། རྩ་གཞན་གྱི་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོར་རྩ་དབུ་མའི་ནང་གི་རླུང་གི་མེ་སྦར། དེས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། ིདེ་ནས་རྒྱུད་ཕལ་ཆེར་ནས། སྣ་སྒོའ་རླུང་རྒྱུ་བ་ལོག་མ་ཐག་ཏུ། རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་ ིསོང་ནས། དེས་མེ་སྦར་བ་ཡན་མཐུན་ལ། སྣ་སྒོར་རླུང་རྒྱུ་བ་ལོག་པའི་ཐབས་སུ། དུས་འཁོར་པས་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ། གསང་འདུས་པས་རྡོར་བཟླས་བྱེད། བདེ་དགྱེས་པ་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ལ། སེམས་འཛིན་པ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་བྱེད་དོ། །སྣ་སྒོའ་རླུང་རྒྱུ་བ་ལོག་ནས། གོང་ ིདུ་བཤད་པའི་རླུང་འགགས་པའི་མཐུས་རྡོ་རྗེའི་ནང་གི་དབུ་མ་ཞར་བ་དེ་ཁ་བྱེ་ནས་སྦུབས་བཞིན་དུ་བྱས། དེའི་ནང་ནས་སྐྱེས་པའི་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གསར་པ་སུམ་མདོར་སོང་སྟེ། ཀྵ་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་མེ་དང་འདྲེས་ལ། ཐེབས་རེ་བསྐུལ་བ་ལས། བྱང་སེམས་ཞུ་བས་ཡས་འབབ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་དམིགས་ཕྱེད་པར་བྱས་ནས་སྐྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཤིག་རྫོགས་སོ། །འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་ཡིག་ཆུང་གང༌། གསལ་བྱེད་གསུམ་ཞེས་ཐོ་ཡིག་ལས། །བྱུང་བའི་ཞལ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལེགས།། ཛ་ག་ཏཾ།། །།

༄༅། །རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད་དོ།།

༄༅། །ན་མོ་བཛྲ་བྷཻ་ར་ཝ་ཡ་མཎྜ་ལ་བྷྱོཿ1

འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ཁྲོས་པའི་གར་མཛད་
པས། །ནག་པོའ་རྩ་ལག་མ་ལུས་དྲུངས་འབྱིན་ཅིང༌། །ཁམས་གསུམ་ཟ་བྱེད་མ་ཧེའི་ཞལ་གདངས་ ིཔ། །བླ་མ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ཉིད་མཉེས་བྱས་བསྙེན་སྒྲུབ་2

མཐར་སོན་
པས། །གང་གིས་འཁྲུལ་འཁོར་ཆོ་ག་ལ་སྦྱར་ན། །རབ་འབྱམས་ལས་ཀུན་སྒྲུབ་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །སྟོབས་ལྡན་འཁོར་ལོའ་མན་ངག་སྙིང་པོ་སྦྱིན།། ིདེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ། བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་
ཤླཽ་ཀ་འབུམ་པ་ཞེས་འཆད་ཅིང། རྡོ་རྗེ་3

སློབ་དཔོན་གྲུབ་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་རྩ་བའི་
རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལས་གྲུབ་ཆེན་ལཱ་ལི་ཏ་བཛྲ་གྱིས་ཕྱུང་ནས། ཨུ་རྒྱན་ནས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་པའི། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུམ་བུ། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ། རྟོག་པ་བདུན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རབ་ཕྲ་མོ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པས་ནི། རྫས་དང་སྨན་དང་སྦྱིན་སྲེག་འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་དུས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་འགྲུབ་པར་ནུས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྟོག་པ་བདུན་པས་འཆད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འབྲིང་ཕྲ་མོ་མཐར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་མཐར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༡ མཎྚལ་བྷྱཿ གཙང་། ཤོག ༡ ན ༡ མཎྚལ་བྷྱོཿ
2 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༡ ན ༢ བསྙེན་བསྒྲུབ་
3 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༣ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པས་

250 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཕྱིན་པ་བཟླས་པས་ལྷ་མཉེས་པར་བྱས་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཁྲུལ་འཁོར་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྦྱིན་སྲེག་ཙམ་གྱིས་ལས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི་རྟོག་པ་དྲུག་པས་འཆད་ཅིང༌། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐ་མ། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་མཐར་མ་ཕྱིན་ཀྱང༌། དབང་བསྐུར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་པས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་ཅིང༌། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང༌། ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཚན་མ་ཐོབ་པའམ། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱང་རྩ་སྔགས་སམ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཟླས་པ་དང༌། བཟླས་པའི་བཅུ་ཆའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་གིས་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་བསྒྲུབ་ན་འཁྲུལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རབ་འབྱམས་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པས། དེ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པའི་འཁོར་ལོའ་ཆོ་ག་རྟོག་པ་གཉིས་པས་བསྟན་ལ། རྟོག་པ་ལྷག་མ་ ིབཞིས་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་རབ་འབྱམས་རྣམས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཏོ།།
རྭ་བ་དག་ནི། སྦྱིན་སྲེག་གི་རྟོག་པ་ཡང་འཁོར་ལོའ་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། འཁོར་ལོ་ ིབསྒྲུབས་ཟིན་པའི་མཐར་འཁོར་ལོ་སྦྱིན་སྲེག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་ལོ། །རྟོག་པ་བདུན་པ་ཡང་འཕྲུལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་ཏེ། འཕྲུལ་འཁོར་སྦ་བ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་ ིའཁོར་ལོ་འབྲི་བ་དང༌། བཞི་པ་དང་ལྔ་པས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་ལ། གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་པོས་འཁྲུལ་འཁོར་འབྲི་བ་དང་ལས་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་ཅིང༌། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ལས་བསྒྲུབ་ ིཔ་བསྟན། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་འཁྲུལ་འཁོར་འབྲི་བ་བསྟན་ལ། རྩ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན། བཤད་རྒྱུད་རྟོག་པ་གསུམ་པས་ཞིབ་པར་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྟོག་པ་དང་པོས་འཁོར་ལོ་འབྲི་བའི་ཆོ་ག་དང༌། རྟོག་པ་གསུམ་པས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་ཅིང༌། རྟོག་པ་གཉིས་པས་བདུད་རྩི་སྒྲུབ་པ་བཅུད་ལེན་དང་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 251

བཅས་པ་འཆད་ལ། འདིར་ནི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཅིང༌། རྟོག་བདུན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དང་ཡང་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ནས་1

གསལ་བར་བྲི་བར་བྱའོ།།
དེ་ལ། དོན་དམ་ཆོས་སྐུ་ཞི་བ་ཉིད། །གང་འདིར་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །གཤིན་རྗེའི་
དགྲ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཆོ་ག་བཤད། །ཅེས་པ་ནི་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྔགས་པས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བསྙེན་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྙེན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོའ་ལས་སྦྱོར་བྱེད་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། ི 2

།དུར་ཁྲོད་
དབེན་པ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་3

པས་གང་དུ་འབྲི་བའི་གནས་བསྟན་ཏོ།།
དེ་ནས་འབྲི་བའི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། མཎྜལ་ཁྲུ་དོའ་ཚད་དུ་བྱ། །ཞེས་པ་སའི་དཀྱིལ་ ིའཁོར་ཁྲུ་དོ་གྲུ་བཞི་པ་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྲུ་དོའ་ཚད་དུ་བྱེད་པ་ནི་འཁོར་ལོའི་ཐིག་གི་ ིཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ་སོར་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་དང་བ་ཡི་རྣམ་ལྔ་དང༌། །ཉི་ཟླ་སོགས་པས་བྱི་དོར་བྱ། །ཞེས་4

པ་ནི། དྲི་བཟང་དང་། བ་བྱུང་ལྔ་དང་། ཉི་མ་སྟེ་ཁྲག་
དང་། ཟླ་བ་སྟེ་ཁུ་བ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བདུད་རྩི་ལྔའི་རི་ལུ་ཆང་ལ་སྦྱར་བ་དང་བཅས་པས་གཞི་དེ་བྱུག་པར་བྱའོ། །ཤ་ལ་སོགས་པ་དམ་རྫས་ལྔ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང༌། །ཕྱི་ནང་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །ལེགས་པར་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ནི། །ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ས་གཞི་བྱི་དོར་བྱས་ནས། ཤ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པའམ། དེར་བསྒོམས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཤ་དང་ཆང་ལ་སོགས་པའི་དམ་རྫས་རྣམས་ཚོགས་པར་བྱས་ནས། སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་བདག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཐབས་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་བྱས་ནས་བདག་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱོང་བ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། འཇིག་རྟེན་དང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༢ བ ༧ རྣམ་པར་བརྒྱན་ཏེ་
2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༢ བསྟན་ནོ།། ཞོལ་གཙང་ནོ་དང་ཏོ་ཅི་རིགས་གསལ།
3 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༣ ཞེས་པས་གང་དུ་འབྲི་བའི་གནས་བསྟན་ནོ།། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༢ ཅེས་པས་གང་དུ་འབྲི་བའི་གནས་བསྟན་ནོ།། 4 གཙང་། ཤོག ༣ ན ༤ ཅེས་པ་ནི།

252 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སློབ་མ་ལ་སློབ་པ་དང་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀའི་ཚེ་བྱ་དགོས་སོ།།
དེ་ལྟར་སྔོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བྲིས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལ། འཁོར་ལོ་བྲི་དང་བཏུ་བ་དང༌། །དྲང་དང་བསྲེ་དང་སྦོ་བ་རྩོམ། །ཞེས་པ་ནི་སྡོམ་གྱི་ཚིག་སྟེ། དེ་ཡང་གཞིའི་འཁོར་ལོ་འབྲི་བ་དང༌། སྔགས་བཏུ་བ་དང༌། སྔགས་དྲང་བ་དང༌། སྔགས་བསྲེ་བ་དང༌། འཁོར་ལོ་སྦོ་བ་དང༌། འཁོར་ལོ་སྦ་བ་དང༌། འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བ་དང༌། མཇུག་གི་བྱ་བ་སྟེ། བྱ་བ་བརྒྱད་བརྩམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལས་ཐོག་མར་གཞིའི་འཁྲུལ་འཁོར་བྲི་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ། སྔགས་པ་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་ཡིས། །ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ། །དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིས། །ཨོཾ་བཛྲ་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ། གསང་སྔགས་འདི་ནི་དྲན་བྱེད་ཅིང༌། །འཁོར་ལོ་བྲི་བ་བརྩམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པས་ཁ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ། དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་དྲན་པས། ས་མ་ཡ་སྟྭཾ། ཞེས་བརྗོད་དེ། ཐིག་འདེབས་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟ་བ་ནི་བསད་ལས་སོགས་དྲག་པོའ་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། ིདེ་ལ་ཐོག་མར་ལྷོ་བྱང་གི་ཚངས་ཐིག །དེ་ནས་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག །དེ་ནས་ཟུར་
ཐིག་གཉིས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཐིག་སྐུད་སོར་བརྒྱད་པས་དབུས་ནས་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བར་བྱ་ཞིང༌། དེ་ཉིད་ལ་ཐིག་བཞི་སྙོམས་པར་བཏབ་ནས་རེའུ་མིག་དགུ་པར་བྱའོ། །རེ་མིག་དགུ་པའི་ཟླུམ་ཐིག་ལས། སོར་བཞི་ཕྱིར་སོང་བ་ནས་སླར་ཡང་ཟླུམ་ཐིག་གཅིག་བསྐོར་ནས། དེ་དང་རེ་མིག་དགུ་པའི་ཟླུམ་ཐིག་གི་བར་དེ་ལ་ཕྱོགས་བཞིར་རེ་མིག་རེ་རེ་དང༌། མཚམས་བཞིར་རེ་མིག་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་བྱ་ཞིང་། འདིའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རེ་མིག་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ནས་ཚངས་ཐིག་འགྲོ་ལ། མཚམས་བཞིར་ཟུར་ཐིག་གི་གཡས་སུ་རེ་མིག་རེ་དང་གཡོན་དུ་རེ་མིག་རེ་འོང་ངོ༌། །རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་ཟླུམ་ཐིག་ལས་སོར་བཞི་ཕྱིར་སོང་བ་ནས་སླར་ཡང་ཟླུམ་པོའ་ཐིག་བསྐོར་ནས། དེ་དང་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་ཟླུམ་ཐིག་གི་བར་དེ་ལ། རེ་མིག་ ིབཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་བཞིའི་ཐད་དུ། དེ་དག་1

ལས་ཅུང་ཟད་ཆུང་བའི་རེ་མིག་རེ་རེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༤ དེ་ནས་ལས་ཅུང་ཟད་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 253

དང༌། མཚམས་རྣམས་སུ་ཟུར་ཐིག་དབུས་སུ་སོང་བའི་རེ་མིག་རེ་རེ་གཡས་གཡོན་དུ་རེ་མིག་རེ་རེ་སྟེ་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པར་བྱའོ།།
དེ་ལ། དབུས་ནས་སོར་ཚད་བཅུ་དྲུག་པ། །ཀུན་ཏུ་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བ་ནི། །འདི་ནི་ནང་
གི་འཁོར་ལོ་སྟེ། །རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་ལ། །སྒོ་མེད་ལྕགས་མཁར་བཅུ་དྲུག་བྱ། །འདི་ནི་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའང་ཡིན།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
དབུས་ནས་ཕྱོགས་རེར་སོར་ཚད་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐིག་གིས་ཀུན་ཏུ་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བ་འདི་ནི་ནང་གི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཟླུམ་ཐིག་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་བའི་གསུམ་པ་ལ་སྒོ་མེད་ལྕགས་མཁར་བཅུ་དྲུག་མཚོན་པའི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་བྱ་ཞིང༌། བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ནི་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་གི་འཇུག་པ་སྟེ་འགྲོ་ས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།ཟླུམ་ཐིག་གསུམ་པ་དེ་ནས་ཕྱིར་སོར་བརྒྱད་སོང་བ་ནས་ཟླུམ་ཐིག་བསྐོར་ནས། སོར་
བརྒྱད་ཀྱི་ས་དེ་ཆ་མཉམ་གསུམ་དུ་བགོས་ཏེ། ནང་གི་ཟླུམ་ཐིག་གསུམ་པ་དང༌། སོར་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟླུམ་ཐིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུའང་ཟླུམ་ཐིག་གཉིས་བསྐོར་ནས། ནང་གི་འཁོར་ལོའ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ ིམུ་ཁྱུད་གསུམ་རིམ་འོང་བར་བྱའོ། །མུ་ཁྱུད་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཡང་རེ་མིག་ཁང་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་གི་བར་ལ་གཡས་སུ་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་རེ་དང༌། གཡོན་དུ་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་རེའོ། །དོན་དེ་ནི། དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་མུ་ཁྱུད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་ལྕགས་རིས་བསྐོར་བ་སྟེ། །མུ་ཁྱུད་དེ་དག་རེ་རེ་ལ། །ཁང་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཛེས། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །འགྲོ་བ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འཁོར་ལོ་འདི་ལྟར་བྲིས་ནས་ནི། །ཞེས་པ་གོ་སླ་ལ། དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། འཁོར་བའི་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། འཁོར་བའི་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བར་མ་ཆད་པར་འཁོར་བས་བདེ་བ་གཅོད་པ་བཞིན་དུ། རེ་མིག་རྣམས་བར་མ་ཆད་པར་འཁོར་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་འདི་ལྟར་བྲིས་ནས་ནི། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
དེ་ནས་མཐའི་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་ཏུ་སླེབ་པའི་བར་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༢༣ ཕྲེང་། ༣

254 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གཡས་ཀྱི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་ལ། ཀ་ཁ་ག་གྷ། ཙ་ཚ་ཛ་ཛྷ། ཊ་ཋ་ཌ་ཌྷ་ཎ། ཏ་ཐ་ད། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་ང་ཉ་གཉིས་མེད་པ། ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་འགྲམ་གྱི་རེ་མིག་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་གོང་གི་འཕྲོ་ལ་འཐུད་དེ། ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་གི་འགྲམ་གྱི་རེ་མིག་ནས་བརྩམས་ནས། ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་འགྲམ་གྱི་རེ་མིག་གི་བར། རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དྷ་ན། པ་ཕ་བ་བྷ་མ། ཡ་ར་ལ་ཝ། ཤ་ཥ་ས་ཧ་ཀྵ། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ནང་མ་མུ་ཁྱུད་བར་མ་ལ། ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་འགྲམ་གྱི་རེ་མིག་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ། ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་གི་འགྲམ་གྱི་རེ་མིག་ཚུན་ཆད་གཡས་ཀྱི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་ལ། ཨ་ཨཱ། ཨི་ཨཱི། ཨུ་ཨཱུ། རྀ་རཱྀ། ལྀ་ལཱྀ། ཨེ་ཨཻ། ཨོ་ཨཽ། ཨཾ་ཨཿ ཞེས་པ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་བྲི་བར་བྱ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་གྱི་རེའུ་མིག་ནས་མགོ་བརྩམས་པའི་གཡོན་གྱི་རེའུ་མིག་བཅུ་དྲུག་ལའང་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། དབྱངས་ཡིག་ཚར་གཉིས་ཀའི་མགོ་ཤར་གྱི་རེའུ་མིག་ནས་བརྩམ་པའོ།།
དོན་འདི་དག་ནི། ཕྱི་རོལ་མུ་ཁྱུད་ཐ་མ་ལ། །ཡི་གེ་ཀ་སོགས་ད་ཡིག་མཐའ། །ང་ཉ་བསལ་
ནས་དགོད་པར་བྱ། །ཡི་གེ་དྷ་སོགས་ཀྵ་ཡིག་མཐའ། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་བྲི་བར་བྱ། །མུ་ཁྱུད་དབུས་མ་དག་ལ་ནི། །དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །བཏུ་དང་དགོད་སོགས་རྩོམ་པ་ན། །མཚན་མ་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱ། །ཟླ་བ་མིག་དང་ཡོན་ཏན་དང༌། །རིག་བྱེད་མདའ་དང་དབང་པོ་དང༌། །རྒྱ་མཚོ་བཀྲ་ཤིས་གཟའ་དང་ཕྱོགས། །དྲག་པོ་ཉི་མ་ཡན་ལག་ས། །ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྡའི་ཚིག་སྟེ། གང་གང་གི་བརྡ་ཚིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཟླ་བ་ནི་གཅིག་གོ །མིག་ནི་གཉིས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་གསུམ་མོ། །རིག་བྱེད་ནི་བཞིའོ། །མདའ་ནི་ལྔའོ། །དབང་པོ་ནི་དྲུག་གོ །རྒྱ་མཚོ་ནི་བདུན་ནོ། །བཀྲ་ཤིས་ནི་བརྒྱད་དོ། །གཟའ་ནི་དགུའོ། །ཕྱོགས་ནི་བཅུའོ། །དྲག་པོ་ནི་བཅུ་གཅིག་གོ །ཉི་མ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཡན་ལག་ནི་བཅུ་གསུམ་མོ། །ས་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །ཚེས་ནི་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྔགས་བཏུ་སོགས་ཀྱི་ཚེ། བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་ཞེས་པ་ཁང་པ་བརྒྱད་པ་དང༌། ཡི་གེ་མིག་གི་ཚད་ལེན་ཞེས་པ་ཡི་གེ་གཉིས་ལེན་པ་སོགས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 255

གཉིས་པ་སྔགས་བཏུ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་མུ་ཁྱུད་ཐ་མ་ལ། །ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་བརྩམས་
ཏེ། །རིམ་མིན་གཟའ་ཅན་ཁང་པ་ནས། །ཡི་གེ་བཀྲ་ཤིས་ཙམ་བླངས་ཏེ། །ནང་གི་ངོས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ཀྱི། །ཚངས་ཐིག་གིས་ནི་ངོས་དག་ལ། །ཕྱོགས་བཞིར་མིག་གི་ཚད་དུ་སྦྱིན། །ཞེས་པ་སྟེ། མུ་ཁྱུད་ཐ་མའི་ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་གཡོན་གྱི་རེའུ་མིག་དང་པོ་ནས། གཡོན་སྐོར་དུ་བགྲངས་པའི་གཟའ་ཅན་ཁང་པ་སྟེ་རེའུ་མིག་དགུ་པའི་ནང་ནས་ཡི་གེ་ཡ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚད་དེ་ལན་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བླངས་ནས། མུ་ཁྱུད་ནང་མ་དབྱངས་ཡིག་བཀོད་པའི་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་ནང་རོལ་ལ་1

དེའི་
ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་གཡས་ཀྱི་རེ་མིག་དང་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་གཉིས་སུ་ཡི་གེ་ཡ་རེ་རེ་བྲི་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་གྱིའང་ཚངས་ཐིག་གི་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་རྣམས་སུའང་རེ་རེ་སྟེ། ཕྱོགས་རེར་ཡ་གཉིས་གཉིས་བྲི་བར་བྱའོ། །འདིར་ཤར་ཞེས་པ་ཕྱོགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷོ་ཡིན་མོད་ཀྱང། དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་ཁ་ལྷོ་ལ་བལྟས་པའི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་གང་ལྟའི་མདུན་ལ་ཤར་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷོ་ལ་ཤར་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའོ།།
རིམ་མིན་ཕྱོགས་ཅན་ཁང་པ་ནས། །ཡི་གེ་མིག་གི་ཚད་བླངས་ཏེ། །ཤར་དུ་དེ་ཡི་གཡས་
གཡོན་བཞག །ཅེས་པ་ནི། ཤར་ནས་གཡོན་སྐོར་དུ་བགྲངས་པའི་རེ་མིག་བཅུ་པ་ནས་ཡི་གེ་མ་ལན་གཉིས་བླངས་ཏེ། ཤར་གྱི་ཡ་བྲིས་པའི་རེ་མིག་གཉིས་ཀྱི་འགྲམ་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་གཉིས་སུ་མ་རེ་རེ་བྲི་བར་བྱའོ། །རིམ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་ནས། །དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་ཅན་བླངས་ཏེ། །མིག་གི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་ངོས་ལ་རེ་རེ་བཞག །ཅེས་པ་ནི། མུ་ཁྱུད་ཕྱི་མའི་ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་འགྲམ་ནས་གཡོན་བསྐོར་དུ་བགྲངས་པའི་རེ་མིག་བརྒྱད་པ་ནས། ཡི་གེ་ར་བླངས་ཏེ། ར་དེ་ལ་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་ཨཱ་རིང་པོ་སྲོག་ཏུ་བཅུག་པས་རཱ་རིང་པོར་བྱས་ཏེ།2

མུ་ཁྱུད་ནང་མའི་ཤར་གྱི་མ་བྲིས་པའི་རེ་མིག་གཉིས་པའི་འགྲམ་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་གཉིས་སུ་རཱ་རིང་པོ་རེ་རེ་བྲི་བར་བྱའོ། །ནུབ་3

ཀྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་བགྲངས་ཏེ། །རྒྱ་མཚོ་ཅན་གྱི་

1 གཙང་། ཤོག ༥ ན ༥ ནང་རོལ་མ་
2 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༥ རཱ་རིང་པོར་བྱས་ཏེ། མུ་ཁྱུད་ནང་མའི་ཤར་གྱི་ གཙང་དུ་ཡིག་ཕྲེང་གཉིས་ཆད་ཡོད་འདུག་
3 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༢ དབུས་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་

256 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཁང་པ་ནས། །དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པ། །མིག་གི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །ལྷོ་ཕྱོགས་དེ་ཡི་གཡས་གཡོན་བཞག །ཅེས་པ་ནི། ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་གི་འགྲམ་དྷ་བྲིས་པའི་རེ་མིག་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་བགྲངས་པའི་རེ་མིག་བདུན་པ་ནས། ཡི་གེ་མ་ལན་གཉིས་བླངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་པ་ཨེ་ཐུང་ངུ་སྲོག་ཏུ་བཅུག་ནས་མུ་ཁྱུད་ནང་མའི་ལྷོའ་ིཚངས་ཐིག་གི་གཡས་གཡོན་ཡ་བྲིས་པའི་རེ་མིག་གཉིས་པོ་དེའི་འགྲམ་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་གཉིས་སུ་མེ་1

རེ་རེ་བྲི་བར་བྱའོ།།
ནུབ་ནས་རིམ་པ་མིན་པ་ཡི། །ཟླ་བ་ཅན་གྱི་ཁང་པ་ནས། །དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གསུམ་
དང་ལྡན་པ། །མིག་གི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །ལྷོ་རུ་དེ་རྗེས་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་བསྐོར་ཕྱོགས་རིམ་པ་མིན་པ་སྟེ་གཡོན་སྐོར་བྱས་པའི་ཟླ་བ་ཅན་ཏེ། རེ་མིག་དང་པོ་ནས་ཡི་གེ་ད་ལན་གཉིས་བླངས་པ་ལ། དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གསུམ་པ་ཨོ་ཐུང་ངུ་སྲོག་ཏུ་བཅུག་ནས། ལྷོའ་རེ་མིག་ཡི་གེ་མེ་བྲིས་པ་གཉིས་པོ་དེའི་འགྲམ་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་གཉིས་ ིསུ་ཡི་གེ་དོ་རེ་རེ་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དབྱངས་ཡིག་བསལ་བ་ནི། །མིག་གི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །སྔོན་བཞིན་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི། ད་ལ་དབྱངས་ཡིག་ཨོ་བཅུག་2

པ་བསལ་

བ་སྟེ་ཕྱུང་ནས་ནི། ཡི་གེ་ད་རྐྱང་པ་ལན་གཉིས་བླངས་ཏེ། མུ་ཁྱུད་ནང་མའི་ནུབ་ཀྱི་ཡ་བྲིས་པའི་རེ་མིག་གཉིས་པོ་དེའི་འགྲམ་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་གཉིས་སུ་ད་རེ་རེ་བྲི་བར་བྱའོ། །ནུབ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་ནས། །དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། །མིག་གི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །ནུབ་ཀྱི་ངོས་སུ་དེ་རྗེས་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི། ནུབ་ནས་བགྲངས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་སྟེ་
3

རེའུ་མིག་བརྒྱད་པ་ནས་ཡི་གེ་ཡ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གསུམ་པ་ཨོ་ཐུང་ངུ་དང་ལྡན་པར་བྱས་པའི་ཡོ་མིག་གི་ཚད་དུ་སྟེ་ལན་གཉིས་བླངས་ནས་ནི་ནུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ད་བྲི་བའི་རེ་མིག་གཉིས་པོ་དེའི་ངོས་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་གཉིས་སུ་དེ་རྗེས་བྱིན་ཅིང་བྲི་བར་བྱའོ། །བྱང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཁང་

1 གཙང་། ཤོག ༥ བ ༤ གཉིས་སུ་རེ་རེ་བྲི་བར་བྱའོ།།
2 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༧ ཨོ་བཅུ་གཅིག་པ་བསལ་
3 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༡ ཁང་པ་རེའུ་མིག་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 257

པ་ནས། །དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་པ་ལྡན་པ། །མིག་གི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །བྱང་གི་ངོས་ལ་དེ་རྗེས་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི། བྱང་གི་ཚངས་ཐིག་ནས་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཚུར་བགྲངས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་རེའུ་མིག་བརྒྱད་པ་ནས། ཡི་གེ་ཀྵ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་པ་ཨེ་ཐུང་ངུ་དང་ལྡན་པ་མིག་གི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། བྱང་གི་ཡ་བྲིས་པའི་རེ་མིག་གཉིས་པོ་དེའི་ངོས་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་གཉིས་ལ་དེ་རྗེས་སྦྱིན་པ་སྟེ་བྲིའོ། །རླུང་གི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ། །མིག་གི་ཚད་བླངས་དེ་རྗེས་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི། རླུང་གི་ས་བོན་ཡི་གེ་ཡ་མིག་གི་ཚད་བླངས་ཏེ། ཀྵེ་བྲིས་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རེའུ་མིག་གཉིས་སུ་དེ་རྗེས་སྦྱིན་ཞིང་བྲི་བར་བྱའོ། །མདའ་ཅན་ཁང་པ་ནང་གནས་པ། །འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བྱས་པ་དང༌། །དེ་ཉིད་ནས་ནི་བགྲངས་པ་ཡི། །ས་ཅན་ཁང་པ་ནང་གནས་པ། །དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་ལྡན་པ་དག །ཟླ་བའི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་རེ་རེ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་བསྐོར་ལ་བགྲངས་པའི་མདའ་ཅན་ཁང་པ་རེའུ་མིག་ལྔ་པ་ན་གནས་པའི་ཡི་གེ་ཙ་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བྱས་པ་སྟེ་ཚ་དང་བརྩེགས་ནས་ཙྪ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། རེའུ་མིག་ལྔ་པ་དེ་ཉིད་དང་པོར་བྱས་ནས་ནི་གཡས་བསྐོར་ལ་བགྲངས་པའི་ས་ཅན་ཁང་པ་རེ་མིག་བཅུ་བཞི་པ་ན་གནས་པའི་ཡི་གེ་ན་དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་ཨི་ཐུང་ངུ་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུག་པ་དག་ཟླ་བའི་ཚད་དེ་ཡི་གེ་རེ་རེ་བླངས་ནས་ནི། བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་རེ་རེ་སྦྱིན་པ་སྟེ། བྱང་ཤར་གྱི་ཟུར་ཐིག་ཁ་ནང་དུ་ལྟ་བའི་གཡས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་ཙྪ་དང༌། གཡོན་གྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་ནི་བྲི་བར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚོ་ཁང་པ་ནང་གནས་པ། །དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་ལྡན་པ་དང༌། །རིམ་མིན་ཡོན་ཏན་ཁང་པ་ནས། །ཟླ་བའི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །ཤར་ལྷོ་མཚམས་སུ་དེ་བཞིན་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི། ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་རིམ་མིན་གཡས་བསྐོར་གྱིས་བགྲངས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཅན་གྱི་ཁང་པ་རེའུ་མིག་བདུན་པའི་ནང་ན་གནས་པའི་ཡི་གེ་ཛ་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་ཨཱ་རིང་པོ་དང་ལྡན་པར་བྱས་པའི་ཛཱ་རིང་པོ་དང༌། ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་རིམ་མིན་ཏེ་གཡོན་སྐོར་དུ་བགྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་1

ཁང་པ་སྟེ་རེའུ་མིག་གསུམ་པ་ནས་2

ས་ཟླ་བའི་ཚད་དུ་རེ་རེ་བླངས་ནས་ནི། ཤར་ལྷོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༦ བ ༣ ཡོན་ཏན་ཅན་རེའུ་མིག་
2 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༦ བ ༣ གསུམ་པ་ཡི་གེ་ས་ཟླ་བའི་ཚད་དུ་རེ་རེ་བཟུང་ནས་ནི་

258 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མཚམས་སུ་དེ་བཞིན་སྦྱིན་ཏེ། ཤར་ལྷོའ་ཟུར་ཐིག་དབུས་སུ་བཞག་པའི་ཁ་ནང་ལྟའི་གཡས་ཀྱི་ ིརེའུ་མིག་ཏུ་ཛཱ་རིང་པོ་དང༌། གཡོན་གྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་ཡི་གེ་ས་བྲི་བར་བྱའོ།།
རིམ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་ནས། །དབྱངས་ཡིག་ལྔ་པ་ལྡན་པ་དང༌། །ཡན་ལག་ཅན་
གྱི་ཁང་པ་ནས། །ཟླ་བའི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །ལྷོ་ནུབ་མཚམས་སུ་དེ་བཞིན་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི། ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་གཡོན་བསྐོར་དུ་བགྲངས་པའི་རིམ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་རེའུ་མིག་བརྒྱད་པ་ནས་ཡི་གེར་དབྱངས་ཡིག་ལྔ་པ་ཨུ་ཐུང་ངུ་དང་ལྡན་པར་བྱས་པས་རུ་ཐུང་ངུ་དང༌། ཤར་ནས་གཡས་བསྐོར་དུ་བགྲངས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁང་པ། རེའུ་མིག་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་ཡི་གེ་ཎ་ཟླ་བའི་ཚད་དུ་རེ་རེ་བླངས་ནས་ནི། ལྷོ་ནུབ་མཚམས་སུ་དེ་བཞིན་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ཟུར་ཐིག་དབུས་སུ་བཞག་པའི་ཁ་ནང་ལྟའི་གཡས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་རུ་དང༌། གཡོན་གྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་ཎ་བྲི་བར་བྱའོ།།
རིམ་མིན་ཚེས་ཅན་ཁང་པ་ནས། །དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་ལྡན་པ་དང༌། །རིམ་མིན་བཀྲ་
ཤིས་ཁང་པ་ནས། །ཟླ་བའི་ཚད་དུ་བླངས་ནས་ནི། །ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་དེ་བཞིན་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི། ཤར་ནས་རིམ་མིན་ཏེ་གཡོན་བསྐོར་གྱི་ཚེས་ཅན་ཁང་པ་རེའུ་མིག་བཅོ་ལྔ་པ་ནས་ཡི་གེ་ན་དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་ཨི་ཐུང་ངུ་དང་ལྡན་པར་བྱས་པའི་ནི་དང༌། རིམ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཁང་པ་གཡོན་བསྐོར་གྱིས་རེའུ་མིག་བརྒྱད་པ་ནས་ཡི་གེ་ར་ཟླ་བའི་ཚད་དུ་རེ་རེ་བླངས་ནས་ནི། ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་དེ་བཞིན་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ནུབ་བྱང་གི་ཟུར་ཐིག་དབུས་སུ་བཞག་པའི་ཁ་ནང་ལྟའི་གཡས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་ནི་དང༌། གཡོན་གྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་ནི་ར་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ལས། རྩ་སྔགས་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་པོ་བཏུ་བའོ། །སྔགས་བཏུ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།གསུམ་པ་སྔགས་དྲང་བ་ནི། དེ་ལྟར་འགོད་པར་བྱས་ནས་ནི། །དེ་ནས་དྲང་བ་བརྩམ་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་ཟིན་པ་དང༌། འཆད་འགྱུར་གྱི་ནས་མཚམས་སྦྱོར།1

དེ་
ནས་དྲང་བའི་ཆོ་ག་དངོས་ལ། དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་དྲན་བྱེད་ཅིང༌། །རྡོ་རྗེ་ཤགས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། འོག་ཏུ། ཨོཾ་བཛྲ་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ། དམ་ཚིག་གི་སྔགས་སོ། །ཨོཾ་བཛྲ་བེ་ག་
1 ཞོལ། ཤོག ༨ ན ༦ མཚམས་སྦྱོར་རོ།།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 259

ཧཱུཾ། རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་སྔགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡར་དྲངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། རང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས། ཨོཾ་བཛྲ་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང༌། དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱས་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་བེ་ག་ཧཱུཾ། ཞེས་བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱིས་འཇུག་པས། འཁོར་ལོའ་ཐིག་གི་འོག་ ིནས་འཛུལ་ཏེ་དབུས་སུ་ཕྱིན་པར་མོས་ལ། དེ་ནས་མུ་ཁྱུད་ལ་བཀོད་པའི་བཏུས་པའི་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད། ནང་གི་རེ་མིག་ལྔ་དང༌། དེའི་ཕྱིའི་རེའུ་མིག་བཅུ་གཉིས་ཏེ་རེ་མིག་བཅུ་བདུན་པོ་དེའི་ནང་དུ་དྲང་བར་བྱའོ།།
ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་ངོས་གཉིས་ནས། །ཡི་གེ་ཟུང་ལྡན་དྲངས་བྱས་ནས། །དབུས་ཀྱི་ཁང་
པར་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་ཤར་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་ངོས་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་ན་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་ཡ་གཉིས་པོ་དྲངས་ལ། ལིང་ཚེ་དགུ་པའི་དབུས་ཀྱི་ལིང་ཚེའི་ནང་གི་ཤར་དུ་ཡ་གཉིས་གཤིབས་ཏེ། མགོ་དབུས་སུ་བསྟན་ནས་བྲི་བར་བྱ་ཞིང༌། དེ་མ་ཐག་སྔར་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་རེ་མིག་ལ་བཀོད་པའི་ཤར་གྱི་ཡ་གཉིས་པོ་དེ་དབྱི་བར་བྱའོ།།
ཕྱོགས་གཞན་ཚངས་ཐིག་ངོས་དག་ནས། །དེ་བཞིན་ཟུང་ལྡན་དྲངས་ནས་ནི། །དེ་བཞིན་
དབུས་ཀྱི་ཁང་པར་བཞག །ཅེས་པ་ནི། སྔར་ཤར་གྱི་འདྲེན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་གྱི་ཚངས་ཐིག་གི་གཡས་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་གཉིས་ན་བཀོད་པའི་ཡ་གཉིས་གཉིས་པོ་རྣམས་དྲངས་ཏེ། ལིང་ཚེ་དགུ་པའི་དབུས་ཀྱི་ལིང་ཚེའི་ནང་གི་ལྷོར་ཡ་གཉིས་གཤིབས། ནུབ་ཏུ་ཡ་གཉིས་གཤིབས། བྱང་དུ་ཡ་གཉིས་གཤིབས་ཏེ། ཡ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་མགོ་དབུས་སུ་བསྟན་པ་བྲིའོ། །དེ་མ་ཐག་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཡ་གཉིས་པོ་རྣམ་དབྱི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཤར་གྱི་ཡི་གེ་ཡང༌། །ཟུང་ལྡན་གཉིས་པ་དྲངས་ནས་ནི། །རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཁང་པར་བཞག །ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་ཤར་གྱི་ཡི་གེ་ཟུང་ལྡན་གཉིས་པ་མ་ཟུང་ལྡན་དྲངས་ནས་ལིང་ཚེ་དགུ་པའི་ཤར་གྱི་ལིང་ཚེའི་ནང་དུ་མ་གཉིས་པོ་གཤིབས་ཏེ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་བྲི་བར་བྱ་ཞིང༌། དེ་མ་ཐག་སྔར་གྱི་མ་གཉིས་པོ་དབྱི་བར་བྱའོ། །རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དབུས་ཀྱི་ལིང་ཚེ་རིམ་པ་དང་པོ་དང༌། མཐའི་ལིང་ཚེ་བརྒྱད་པོ་རིམ་པ་གཉིས་པར་བྱས་པའོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་དུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་ཟུང༌། ལྷོའ་མེ་མེ་དང༌། ནུབ་ཀྱི་ད་ད་ ི

260 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དང༌། བྱང་གི་ཀྵེ་ཀྵེ་རྣམས་དྲངས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ལྷོའ་ལིང་ཚེ་དང༌། ནུབ་ཀྱི་ལིང་ཚེ་དང་། བྱང་ ིགི་ལིང་ཚེ་རྣམས་སུ་སྔར་ལྟར་བྲི་ཞིང་རིམ་པ་བཞིན་སྔར་གྱི་ཡི་གེ་ཟུང་རྣམས་དབྱི་བར་བྱའོ།།ཤར་གྱི་ཟུང་ལྡན་གསུམ་པ་ཡང༌། །རིམ་པ་གསུམ་པའི་ཁང་པར་བཞག །ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཡང་1

དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཤར་གྱི་ཟུང་ལྡན་གསུམ་པ་ནས་རཱ་རཱ་དྲངས་ཏེ། ལིང་ཚེ་དབུས་མ་ལ་ལྟོས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤར་གྱི་ཁང་པ་སྟེ་རེ་མིག་ཤར་མ་གཅིག་པོ་དེའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་རཱ་གཉིས་པོ་གཤིབས་ཏེ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་བྲི་ཞིང་སྔར་2

གྱི་རཱ་
གཉིས་པོ་དབྱི་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་གྱིའང་ཟུང་ལྡན་གསུམ་པ་དོ་དོ་དང༌། ཡོ་ཡོ་དང༌། ཡ་ཡ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དྲངས་ཏེ། རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷོ་དང༌། ནུབ་དང་བྱང་གི་རེ་མིག་རེ་རེར་ཡི་གེ་གཉིས་གཉིས་བྲིས་ལ། སྔར་གྱི་ཡི་གེ་ཟུང༌། དོ་དོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དབྱི་བར་བྱའོ།།
མཚམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་བྲལ་ནི། །རང་རང་ནང་གི་མཚམས་སུ་དྲངས། །ཞེས་པ་ནི། མཚམས་
ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་བྲལ་ཏེ་ཟུང་མིན་པའི་རེ་རེ་བ། བྱང་ཤར་གྱི་ཙྪ་དང་ནི། ལྷོ་ཤར་གྱི་ཛཱ་དང་ས། ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་རུ་དང་ཎ། ནུབ་བྱང་གི་ནི་དང་ར་རྣམས། རང་རང་གི་ཐད་དྲང་གི་ནང་གི་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་མཚམས་ཀྱི་རེ་མིག་རེ་རེ་ཡི་གེ་རེ་རེ་དྲངས་ནས་བྲི་བར་བྱ་ཞིང༌། སྔར་གྱི་ཡི་གེ་བརྒྱད་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དབྱི་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ཕྱུང་བའི་ཁང་སྟོང་དུ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དྲང་བར་བྱ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཞི་ཡ་3

ནི། །མིང་གི་ཡི་གེ་དྲང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། ཡི་གེ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཕྱུང་བ་སྟེ།
ཕྱིས་པའི་ཁང་པ་སྟེ་རེ་མིག་སྟོང་པ་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་ཐད་ཀྱི་ཕྱིའི་རེ་མིག་ན་ཡོད་པའི་དབྱངས་ཡིག་དེ་དང་དེ་དྲངས་ནས་བྲི་བར་བྱ་ཞིང༌། དབྱངས་ཡིག་སྔ་མ་རྣམས་དབྱི་བར་བྱའོ། །དབྱངས་ཡིག་རྣམས་ཕྱིས་པའི་ས་གཞི་ལ་ནི་རང་རང་གི་ཐད་ཀྱི་ཕྱིའི་རེ་མིག་ན་ཡོད་པའི་མིང་གི་ཡི་གེ་སྟེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དང་དེ་དྲངས་ནས་བྲི་བར་བྱ་ཞིང༌། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྔ་མ་རྣམས་དབྱི་

1 གཙང་། ཤོག ༧ བ ༦ ཕྱོགས་གཞན་དུ་མ་དེ་བཞིན་ནོ།།
2 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༡ བྲི་ཞིང་སྔར་གྱི་རཱ་གཉིས་པོ་དབྱེ་བར་བྱའོ།། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༧ བྲི་ཞིང་རཱ་གཉིས་པོ་དབྱེ་བར་བྱའོ།། 3 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༨ ན ༣ བཞི་ལ་ནི།།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 261

བར་བྱའོ། །མིང་གི་ཡི་གེའི་གཞི་ལ་ནི། །སོ་སོའ་ལས་དང་མཐུན་པ་ཡི། །བསྐུལ་བའི་ཡི་གེ་དགོད་ ིཔར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་གསལ་བྱེད་ཕྱིས་པའི་ཤལ་རྣམས་སུ་ལས་གང་སྒྲུབ་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བསྐུལ་སྔགས་བྲི་བར་བྱའོ། །བསྐུལ་སྔགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསད་དང་བསྐྲད་དང་དབྱེ་བ་ལ། །ཡི་གེ་ཕཊ་ནི་གཞག་པར་བྱ། །མནན་པ་ལ་ནི་ཡི་གེ་ལཾ། །ཞི་བ་ལ་ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ། །རྒྱས་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་སྭ། །དབང་ལ་ཧོཿཡིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །དགུག་པ་ལ་ནི་ཆེ་1

གེ་ཛཿ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་འདིའི་དཔེ་
ཁ་གཅིག་ལས། དབང་ལ་བཾ་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མ་དག་པ་སྟེ། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས་ཧོཿབྲི་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསལ་བྱེད་ཕྱུང་བའི་ཤལ་གྱི་རེ་མིག་རྣམས་སུ། བསད་བསྐྲད་དབྱེ་བ་ལ་ཕཊ། མནན་པ་དང་ལྐུགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལཾ། ཞི་བ་ལ་ཨོཾ། རྒྱས་པ་ལ་སྭ། དབང་ལ་ཧོཿ སྐྱེས་པ་དགུག་པ་ལ་ཛཿ བུད་མེད་དགུ་པ་ལ་ཧྲཱིཿ བྲི་བར་བྱ་ཞིང༌། ལག་ལེན་ལ་འདི་བཞིན་གྱིས། ཆོ་ག་ལ་བླ་མ་དག །ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཕཊ་ཅེས་པ་དང༌། ཨོཾ་ཆེ་གེ་མོའ་ནད་ ིགདོན་ཐམས་ཅད་ཤན་ཏིང་ཀུ་རུ་ཨོཾ། ཞེས་སོགས་འགོད་དེ། གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ།
དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། མངོན་སྤྱོད་ལ། ཧཱུཾ་བཞག་པ་དང༌། ཧཱུཾ་ཕཊ་གཉིས་ཀ་བཞག་
པ་དང་། ཞི་བ་ལ། མགོར་ཨོཾ་ན་མཿམཇུག་ཏུ་ན་མཿབཞག་པའང་བཤད་ལ། ཡང་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། དང་པོར་ཨོཾ་ཡིག་མཐར་2

ན་མཿམཐར་ནི་ཝ་ཥྚ་བོཥྚ། ཧཱུཾ་ཕཊ་ཡི་གེ་ལྡན་ས་བོན། །ཞི་བ་
རྒྱས་པ་དབང་མཐར་བྱེད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པ་ཨོཾ་མོ། །དེའི་ཕྱི་ནས་ན་མའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སྔགས་དང་མིང་ངོ༌། །མཐའ་དང་ལྡན་པར་ཡང་ན་མའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྭཱཧཱའི་ལྟག་ཏུ་ཡང་ན་མ་ཐ་སྟེ་ཞི་བ་ལའོ། །རྒྱས་པ་ལ་ནི་ཝཥྚ་བོཥྚའོ། །དབང་ལ་ནི་བོཥྚ་དང་ཧོཿཧཱུཾ་ཕཊ་ནི་མཐར་ཏེ་མངོན་སྤྱོད་ལའོ།3

།ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་
འདྲ་བར་མངོན་ཡང་། འཇིགས་བྱེད་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང༌། དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །བློ་བཟང་སྙིང་པོས་གོང་བུ་དགུག་པ་ལ་ཛཿ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༨ ན ༧ ལ་ནི་ཡི་གེ་ཛཿ
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༧༣༡ ཕྲེང་། ༡༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༣ ཤོག ༩༥༢ ཕྲེང་། ༥

262 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རྐང་པ་དགུག་པ་ལ་ཧྲཱིཿཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནས། དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ནི། །ཞི་བ་ཆུ་སྟེ་རྒྱས་པ་ས། །དབང་ལ་རླུང་སྟེ་དྲག་པོ་མེ། །དབྱེ་དགུག་བསྐྲད་པ་དྲག་པོར་མཐུན། །མནན་པ་དག་ནི་རྒྱས་པ་བཞིན།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཞི་བ་ལ་ཆུ་སྟེ་འོད་ཟེར་དཀར་པོ། རྒྱས་པ་ལ་ས་སྟེ་འོད་
ཟེར་སེར་པོ། དབང་ལ་རླུང་སྟེ་འོད་ཟེར་སྔོན་པོ། དྲག་པོ་ལ་མེ་སྟེ་འོད་ཟེར་དམར་པོའོ། །འདིའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། དབང་ནི་མེ་སྟེ་དྲག་པོ་རླུང༌། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། དབང་གི་སྐབས་སུ། རང་ལུས་ལས་འཕྲོས་འོད་ཟེར་ནི། །དམར་པོ་ལྕགས་ཀྱུའི་དབྱིབས་རྣམས་ཀྱིས།2

།ཞེས་པ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་བྱིན་ཅན་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པར་བཞེད་དོ།།
དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ཏེ། འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་
ལ་སྦྱར་བ་དང༌། དེས་མཚོན་ནས་སྐབས་གཞན་ལའང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཐིག་གི་འོག་ནས་འཛུལ་ནས་དབུས་སུ་འདུག་པར་མོས་ ིཏེ། ཡི་གེ་རྣམས་འདྲེན་པ་ན། ཞི་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ན། རང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་འཕྲོས་པས་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་དྲངས་པར་བསམ་པ་དང༌། རྒྱས་པ་དང་མནན་པ་ལ་ལྷ་དང་འོད་ཟེར་སེར་པོ། དབང་དང་དགུག་པ་ལ་ལྷ་དང་འོད་ཟེར་དམར་པོ། བསད་པ་ལ་ལྷ་དང་འོད་ཟེར་ནག་པོར་བསྒོམས་ཏེ། འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་ཡི་གེ་རྣམས་དྲངས་པར་བསམ་ལ་ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དྲང་ངོ༌། །གཉིས་པ་དེས་མཚོན་ནས་སྐབས་གཞན་དུའང་སྦྱར་བ་ནི། འདིར་མ་ཟད་འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བ་དང་བསྒྲུབ་པའི་དུས་སུའང་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་དང་འོད་ཟེར་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཁ་དོག་འདི་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །སྔགས་དྲངས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
བཞི་པ་སྔགས་བསྲེ་བ་ནི། དྲང་བའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་ནི། །བསྲེ་བའི་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་
བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་བྱ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་མེད་སྔགས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནི། འོག་ཏུ་སྔགས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཨོཾ་བཛྲ་ཨ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༢༥ ཕྲེང་། ༡༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༦༩༡ ཕྲེང་། ༦

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 263

ས་མེ། དྲི་ས་མེ། མཧཱ་ས་མ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཡི་གེ་བསྲེ་བའི་སྔགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔགས་དེ་བརྗོད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་ནས་ཡི་གེ་བསྲེ་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བསྲེ་བར་བྱ་ན། དབུས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཡི་གེ་ཡ། །ཟླ་ལྟར་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བྱ། །འོད་ཀྱི་གོང་བུ་དེ་ནང་དུ། །འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བཞག་པར་བྱ། །དེ་དཀྱིལ་རང་མིང་དང་པོ་བཞག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་བཀྲ་ཤིས་ཏེ་བརྒྱད་པོ་ཟླ་བ་ཞུ་བ་ལྟར་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང༌། འོད་ཀྱི་གོང་བུ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡི་གེ་ཡ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་པར་བྱས་ལ། ཡ་བརྒྱད་པོ་ཕྱིས་ནས་དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཡ་ཆེན་པོ་གཅིག་བྲིས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་ཡིག་ལ་ཁ་བལྟས་པའོ། །ཡ་ཡིག་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་དུ་ཧཱུཾ་ཕཊ་མིང་རུས་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་རུས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་བཞག་པ་བྲི་བར་བྱའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཡི། །ཡི་གེ་ཟུང་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །དེ་ཚེ་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ལིང་ཚེ་དགུའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལིང་ཚེ་བཞིན་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་ཟུང་རྣམས་དང༌། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་བཞིའི་ཡི་གེ་ཟུང་རྣམས་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་འདྲེས་ནས་ཡི་གེ་རེ་རེར་སོང་བར་བསམ་ལ། རེ་མིག་རེ་ན་ཡི་གེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྱིས་ཏེ། དེའི་ཤལ་དུ་ཡི་གེ་རེ་རེ་བྲི་བར་བྱའོ།།དེ་ཡང་རྟོག་བདུན་གྱི་རྟོག་པ་དང་པོ་ལས། དེ་དབུས་འཁོར་ལོ་བྲི་བ་ནི། །རེ་མིག་དགུ་པ་
ཟླུམ་པོ་འོ། །སྒོ་གཅིག་པ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། །ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
འཁོར་ལོའ་རེ་མིག་དགུ་པའི་དབུས་ཀྱི་ལིང་ཚེ་ཡ་གཅིག་པོའི་ནང་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཡིག་གཞུག་ ིཔར་བྱ་ཡི། རྩ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྷག་མ་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་མིང་ཡིག་གཞུག་པར་མི་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་གིས་མ་ཤེས་པར་སྣང་ངོ༌། །སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་པ་ཡང༌། །བཅུ་གཉིས་ཁྱིམ་དུ་སྤེལ་ཏེ་བྲི། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྒྱུར་བའི་སྐྱོན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་ཁྱིམ་དུ་སྤེལ་ཏེ་བྲི། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་ནི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཧྲཱིཿཥྚིའི་མཇུག་ན་ཧཱུཾ་གཅིག་དང་ཕཊ་གཅིག་ལས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༦ ཕྲེང་། ༡༣

264 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མེད་དེ། སྭཱཧཱ་ཡང་མེད་པས་སོ། །གཤེད་དམར་ལ་ནི་ཧཱུཾ་གཉིས་ཕཊ་གཉིས་སྭཱཧཱ་རྣམས་ཡོད་པས་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་འགོད་ཚུལ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་འགོད་ཚུལ། རྭ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དག །མ་ཡིག་གི་ཐད་ཀྱི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་དང་པོར་ཨོཾ་ཧྲཱིཿདེ་ནས་གཡས་བསྐོར་དུ་རེ་མིག་རེ་རེ་བར་དུ་དོར་ནས། རེ་མིག་གསུམ་པར་ཥྚི། ལྔ་པར་ཝི། བདུན་པར་ཀྲི། དགུ་པར་ཏ། བཅུ་གཅིག་པར་ན་ན། བཅུ་གསུམ་པར་ཧཱུཾ། བཅོ་ལྔ་པར་ཕཊ་འབྲི་ལ། རྭ་པ་ཁ་ཅིག །ཕཊ་མི་འབྲི་བར་ཏཱ་ཨ་ན་ན། ཞེས་པ་འགོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཡི་གེ་བཅུ་པའི་ཡི་གེ་བཅུའི་ཡ་གྱལ་དུ་འོང་དོན་མེད་པ་གཅིག་དཀྱུས་སུ་བཅུག་ཅིང་འོང་ངོ་། །ཞེས་པ་གཅིག་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རང་ལུགས་ནི་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་མཛད་པའི་རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། མ་
ཡིག་གི་ཐད་ཀྱི་ལྷོའ་རེ་མིག་དབུས་མ་རེ་མིག་དང་པོར་བྱས་པ་ལ། ཨོཾ་དེ་ནས་གཡས་བསྐོར་དུ་ ིརེ་མིག་རེ་བར་དུ་དོར་ནས། རེ་མིག་གསུམ་པ་ལ་ཧྲཱིཿ ལྔ་པ་ལ་ཥྚི། བདུན་པ་ལ་ཝི། དགུ་པ་ལ་ཀྲི། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཏཱ་ན་ན། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཧཱུཾ། བཅོ་ལྔ་པ་ལ་ཕཊ་བགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དམར་ནག་གི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་པ་དགོད་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་དང༌། ན་ག་བོ་དྷིས་རེ་མིག་རེ་རེར་ཡང་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་འགོད་པར་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། དེའི་རེ་མིག་དང་པོ་ལ་ཨོཾ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཧྲཱིཿའོ། །དེའི་གཉིས་པ་ལ་ཥྚིཿའོ། །དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཝའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཀྲིའོ། །དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཏཱའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་ནའོ། །དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཡང་ནའོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་ཧཱུཾ་ངོ་།1

།དེའི་
རྒྱབ་ཏུ་ཡང་ཧཱུཾ་ངོ་། །དྲུག་པ་ལ་ནི་ཕའོ། །དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཊའོ། །བདུན་པ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་སྭཱའོ། །དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཧཱའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ནས་བྲི་བར་བྱའོ།།
ཧྲཱིཿ ཨོཾ་ཝི་ཥྚིཿཏཱ་ཀྲི་ན་ན་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བྱ་བ་རེ་མིག་བརྒྱད་པོ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཡང་འདི་ནི་མངོན་སྤྱོད་ཙམ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༦ ཧཱུཾ་མོ།། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཡང་ཧཱུཾ་མོ།།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 265

ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། མན་སྙེ་ལས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཞེས་དང་། ཥྚིཿཝི་ཞེས་དང༌། ཏཱ་ཞེས་དང༌། ན་ན་ཞེས་དང༌། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་དང༌། ཕཊ་ཕཊ་ཅེས་དང༌། སྭཱ་ཞེས་དང༌། ཧཱ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་སྔ་མ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། ནག་པོ་པས་བྱས་ཟེར་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་ལས་ཡིད་བརྟན་དཀའ་བར་སྣང་བས་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་རེ་མིག་བརྒྱད་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་གང་བཀོད་ཀྱང་རུང༌། བར་བར་དུ་དོར་བའི་རེ་མིག་བརྒྱད་པོ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ལ་སོ་སོའ་བསྐུལ་ ིཚིག་དང་བཅས་པ་སྤེལ་ཏེ་བྲིའོ།།
ནང་གི་རེ་མིག་དགུ་པའི་ཟུར་གྱི་རེ་མིག་བཞིར་གང་བྲི་བར་བྱ་ཞེ་ན། དོན་འདི་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་པ་གསུམ་པ་འདིར། བྱིན་རླབས་ཧཱུཾ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང༌། ཁང་པ་བཞི་ལ་ཟུང་རེར་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་ལ། དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། ཁང་པ་བཞི་ལ་ཟུར་རེས་མཛེས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་མཐའ་ཆོད་པར་གོ་བ་ལ་རྟོག་པ་བདུན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་ལས་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དོན་ལེགས་པར་གོ་དགོས་པར་སྣང་ཞིང༌། རྟོག་བདུན་གྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཡང་ཕན་ཆེ་བར་སྣང་བས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྭ་སྐྱོ་གཉིས་ཀའི་བཞེད་པས། རྟོག་བདུན་གྱི་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་དུ་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཆོས་རྗེ་བུས། དེ་ལྟར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་བདུན་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་བཞི་ག་ལས་འཁོར་ལོ་འདི་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང༌། རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྟོག་པ་དང་པོ་འདི་དེའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་ཡང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས། འཁོར་ལོ་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཤད་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་གྲངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཀྱེ་རྡོར་སོགས་རྒྱུད་དུ་མ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལ་ཐོག་མར་རྭ་པའི་བཞེད་པ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། རྟོག་བདུན་ལས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༣ ཤོག ༩༥༡ ཕྲེང་། ༢༡

266 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཆེན་པོའ་འཁོར་ལོ་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པ་བྱ་རོག་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་རྩའི་སྦུ་ ི 1

གུས་སམ། མི་རུས་ཀྱི་སྨྱུ་
གུས་གཅེར་བུ་སྐྲ་གཤིག་པ་ཁ་ལྷོར་བལྟས་ཏེ་མ་ཧེའི་གདོང་ཅན་གི་སྦྱོར་བས་བྲི་བར་བྱའོ། །མེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་བཞག །དེ་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པས་བསྐོར། ཧཱུཾ་བརྒྱད་ཀྱང་བྲི། ཟུར་དུ་ཕཊ་བྲི།2

ཞེས་གསུངས་པས་འདིས་སྙིང་པོ་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་བསྟན་ལ། ཡང་
རྟོག་པ་དེ་ལས། དེ་ལ་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་གཞན་ཡང་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདིའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་དང་ལྡན་པའི་ཡི་གེ་བཅུའི་སྔགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡི་གེ་དང་སྔགས་སྤེལ་ལ་འགོད།3

ཞེས་གསུངས་
པས་རྩ་སྔགས་དང་སྙིང་པོ་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་བསྟན་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས། རྩ་སྔགས་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར། ཉེ་སྙིང་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར། རྩ་སྔགས་དང་ཉེ་སྙིང་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར། སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར། སྔགས་གསུམ་ག་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཏེ། འཁྲུལ་འཁོར་བདུན་ནོ།།
དེ་ལ་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། དང་པོ་ལྟེ་བ་ཟླུམ་པོ་གཅིག་བསྐོར། དེའི་ཡང་
ཕྱིར་ཐིག་ཟླུམ་གཅིག་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཐིག་བཞི་མཐའི་ཟླུམ་པོ་ལ་རེག་པ་རེ་མིག་དགུའི་ཐིག་བཞིན་དུ་བཏབ་པས། ལྟེ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རེ་མིག་བརྒྱད། དེའི་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རེ་མིག་བརྒྱད་དེ། དེ་ལྟར་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་གོ །འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྔགས་དགོད་ཚུལ་ནི། སྙིང་པོ་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ། འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བར་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་བསྣོལ་མ་གཅིག་བྲི། དེའི་ ིདབུས་སུ་རཾ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་རཾ། ཞེས་པ་བྲི། དེ་ལ་སྙིང་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་པས་འཁོར་བར་བསྐོར་རོ། །དེ་ནི་རྟོག་བདུན་ལས། མེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་བཞག །དེ་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པས་བསྐོར་4

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མེ་གཉིས་ནི་ཆོས་འབྱུང་ཉིས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༡ ན ༢ སྨྱུ་གུས་སམ།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༤
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༡༥
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༧

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 267

རྩེགས། སྔགས་ཀྱི་མེ་གཉིས་1

ནི་རཾ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མེ་གཉིས་2

ནི་འཁྲུལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་
ཚེ་རཾ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མེ་གྲུ་གསུམ་འབར་བའི་ཕུང་པོར་བསྒོམ་པའོ།།
ལྟེ་བའི་ཕྱིའི་ལིང་ཚེ་བརྒྱད་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ལིང་ཚེ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང༌། ཧཱུཾ་རཾ་ཆེ་
གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་རཾ། ཞེས་པའི་མཐར་སྙིང་པོས་བསྐོར་བ་རེ་རེ་བྲི། དེ་ནི་རྟོག་བདུན་ལས། ཧཱུཾ་བརྒྱད་ཀྱང་བྲི་3

ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མཚམས་ཀྱི་ལིང་ཚེ་བཞི་པོ་རེ་རེར་ཡང༌། ཕཊ་རཾ་ཆེ་གེ་མོ་
མ་ར་ཡ་ཕཊ་རཾ། ཞེས་པའི་མཐའ་སྙིང་པོས་བསྐོར་བ་བྲི། དེ་ནི་རྟོག་བདུན་ལས། ཟུར་དུ་ཕཊ་བྲི།4 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལིང་ཚེ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ཡང༌། རཾ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་རཾ། ཞེས་པའི་མཐར་སྙིང་པོས་བསྐོར་བ་བྲིའོ། །ཉེ་སྙིང་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ནི། སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྔར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།
རྩ་སྔགས་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ནི། དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ལ་འགོད་ལུགས་རྩ་སྔགས་དང་སྙིང་
པོ་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྔར་བཞིན་ལ། ལིང་ཚེ་རྣམས་སུ་མིང་ཡིག་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་སྔར་ལྟར་བཀོད་པའི་མཐའ་སྐོར་ལ་རྩ་སྔགས་འགོད་ཚུལ་ནི་ལིང་ཚེ་ནང་མ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནང་དུ་ཡི་གེ་བཞི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་འགོད་དེ། ཤར་གྱི་ལིང་ཚེར་ཡ་མ་རཱ་ཛཱ། ཤར་ལྷོའ་ལིང་ཚེར་ས་དོ་མེ་ཡ། ིསོགས་གཡས་སྐོར་དུ་འགོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་མིང་ཡིག་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དབུས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་གའི་མགོ་བོ་དབུས་ཀྱི་མིང་ཡིག་ལ་ནང་དུ་བསྟན་ནས། མིང་ཡིག་གི་ཕྱོགས་བཞིར་ཡི་གེ་རེ་རེ་མིང་ཡིག་དབུས་སུ་བྱས་པའི་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡི་གེ་བཞི་པོ་གཡས་སྐོར་དུ་འགོད་དོ། །ཕྱིའི་ལིང་ཚེ་བརྒྱད་པོར་ཡང་རཾ་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་རཾ། ཞེས་པའི་མཐའ་ཡི་གེ་བཞི་ཚོམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་5

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།
རྩ་སྔགས་དང་སྙིང་པོ་སྦྲགས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། ལྟེ་བ་དང་ནང་གི་ལིང་ཚེ་བརྒྱད་ལ་སྙིང་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༤ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༡ བ ༢ མེ་ནི་རཾ་གཉིས།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༤ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༡ བ ༢ མེ་ནི་འཁྲུལ་འཁོར་
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༨
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༨
5 ཞོལ། ཤོག ༡༤ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༡ བཤད་མ་ཐག་ཇི་ལྟ་བ་

268 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པོ་དང་མིང་ཡིག་སོགས་སྔར་ལྟར་དགོད་ཅིང་། ཕྱིའི་ལིང་ཚེ་རྩ་སྔགས་བཞི་ཚོམ་བུ་འགོད་ཚུལ་སྔར་བཞིན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ནི་རྟོག་བདུན་ལས། དེ་ལ་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་གཞན་ཡང་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདིའི་ཁྱད་པར་ནི། ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་དང་ལྡན་པ། ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྔགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ཚིག་དེའི་དོན། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་སྙིང་པོ་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་བཤད་པ་དེ་དང་འདིའི་ཁྱད་པར་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་རྐྱང་པ་ལས་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་འདི་ནི་རྩ་སྔགས་ཡི་གེ་1

སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་དང་ལྡན་པའོ། །རྩ་སྔགས་སུ་མ་ཟད་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་
སྔགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ།།
རྩ་སྔགས་དང་ཉེ་སྙིང་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ནི། སྙིང་པོའ་དོད་ ི 2

ལ་ཉེ་སྙིང་བརྗེ་བ་མ་
གཏོགས་རྩ་སྔགས་དང་སྙིང་པོ་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ནི། ལྟེ་བ་དང་ནང་གི་རེ་མིག་བརྒྱད་ལ་འགོད་ཚུལ་ཉེ་སྙིང་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ། རེ་མིག་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ལ་བགོད་ཚུལ་སྙིང་པོ་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པའོ། །གསུམ་ཀ་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ནི། ལྟེ་བ་ལ་འགོད་ཚུལ་ཉེ་སྙིང་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང། རེ་མིག་ནང་མ་བརྒྱད་ལ་འགོད་ཚུལ་སྙིང་པོ་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང། རེ་མིག་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ལ་འགོད་ཚུལ་རྩ་སྔགས་རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་ཉེ་སྙིང་སོགས་རེ་རེའི་བསྙེན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་རེ་3

རེ་

རྐྱང་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་རྣམས་དང༌། གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བསྙེན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་བསྙེན་པ་བྱས་པ་གཉིས་གཉིས་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་དང༌། གསུམ་ག་ལ་བསྙེན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་གསུམ་ག་སྦྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལ་ཡང་གང་བསྙེན་པ་སོང་བ་མང་བ་དེ་ནང་དུ་བྲི་ལ། ཉུང་བ་དེ་ཕྱིར་བྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་རྭ་པའི་མན་ངག་ཞིབ་པར་བཀོད་པའོ།། 1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ ན ༢ རྩ་སྔགས་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པའི་སྔགས་དང་ གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༣ རྩ་སྔགས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་དང་
2 གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༤ སྙིང་པོའ་དང་པོ་ལ་ཉེ་སྙིང་ ི
3 ཞོལ། ཤོག ༡༥ ན ༦ བསྙེན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྐྱང་པའི་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 269

འདི་ལ་ཆོས་རྗེ་བུས། རྟོག་བདུན་ལས། ཧཱུཾ་བརྒྱད་ཀྱང་བྲི། ཟུར་དུ་ཕཊ་བྲི།1

ཞེས་པའི་
དོན། ཧཱུཾ་བརྒྱད་ཕྱོགས་སུ་བྲི་བ་དང༌། ཕཊ་བརྒྱད་ཟུར་དུ་བྲི་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། བྱིན་རློབས་ཧཱུཾ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང༌། །ཁང་པ་བཞི་ལ་ཟུར་རེས་མཛེས། །ཞེས་ཧཱུཾ་ཟུར་དུ་བྲི་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱོགས་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ངོར་གནོད་བྱེད་ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་དེ་ཁས་ལེན་པ་དག །རྟོག་པ་བདུན་པའི་གཞུང་དེས་བཤད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་རྟོག་པ་གསུམ་པའི་གཞུང་དེས་བཤད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོན་ཀྱང་རང་ལུགས་ནི། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པའི་འགྲེལ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོག་
བདུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་འདི། རྟོག་པ་གསུམ་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་དང༌དོན་གཅིག་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་ཅིང༌། དུས་འཁོར། སམྦྷུ་ཊི། མན་སྙེ། འཇིགས་བྱེད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང༌། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་འཆད་པའི་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པ་གང་ནའང་རྭ་བ་སོགས་རྟོག་བདུན་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་དེ་འདྲ་ཟུར་ཙམ་ཡང་བཤད་པ་མི་འདུག་པས། རྟོག་བདུན་དང་རྟོག་པ་གསུམ་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་།།
འོ་ན་རྟོག་བདུན་གྱི་རྒྱུད་ཚིག་དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྙམ་ན། འདི་
གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི། རྟོག་བདུན་གྱི་ཚིག་གི་འཁྲུལ་གཞི་ཆེ་བ་འདུག་པས་དེའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ༌། །དེ་ལ་མེ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སོ་ན་ཤྲིས་མཛད་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པས་མཛད་པའི་རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པར། རཾ་ནི་མེའི་ས་བོན་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུར་བཏགས་ནས་རཾ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་རཾ་ཞེས་པའོ། །གཞོན་ནུ་ཟླ་བའི་འགྲེལ་པར། མེ་གཉིས་ནི་གྲུ་གསུམ་ཉིས་བརྩེགས་ལ་བཤད་ཀྱང༌། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས། ཕཊ་ནི་མེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མེར་བརྗོད་དེ། ཕཊ་མ་ར་ཡ་ཕཊ། ཅེས་པ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་པས། ལིང་ཚེ་བཅུ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༢༦ ཕྲེང་། ༣

270 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དྲུག་པའི་དེའི་ལིང་ཚེའི་ནང་དུ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཕཊ། ཅེས་པ་བཞག་པ་ནི། མེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕཊ་མེ་དང་འདྲ་བའི་དོན་ཡང་མེས་གདུང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཕཊ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཡིག་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་མོས་ཤིང་བསྐྱེད་ནས་བཅུག་པའི་སྦྱོར་བས། བསྒྲུབ་བྱ་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པས་བསྐོར། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་མིང་ཡིག་མེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པས་བསྐོར་ཞེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པ་དེ་ལ་ལིང་1

ཚེའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་བྲིས་པས་
བསྐོར་ཞེས་པའོ། །ཧཱུཾ་བརྒྱད་ཀྱང་བྲི། ཟུར་དུ་ཕཊ་བྲི། ཞེས་པ་ནི། ནང་གི་རེ་མིག་དགུ་པའི་ཟུར་གྱི་རེ་མིག་བཞིར་ཧཱུཾ་བརྒྱད་དང་2

ཕཊ་བརྒྱད་བྲི་བའི་དོན་ཏོ།།
ཡང་རྟོག་བདུན་ལས། དེ་ལ་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་གཞན་ཡང་གསུངས་ཏེ།3

ཞེས་པ་ནི། ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་
བསྒྲུབ་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་ལས་སྒྲུབ་པའི་བར་དུ་སྦྱོར་བ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་སྔ་མ་མ་ཡིན་པའི་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་གཞན་གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང༌། མེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚིག་སྔ་མས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་འཁོར་ལོ་འདི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་འདིའི་སྔགས་འགོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གོང་དུ་མ་བཤད་པ་འདིར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནང་གི་རེ་མིག་བཅུ་བདུན་ལ། རྩ་སྔགས་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྔགས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའོ། །ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྔགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིའི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྔགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་བཞག།།ཅེས་པའོ།།
1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༦ དེ་ལ་ལེའུ་ཚེ་ནང་དུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༤ ཧཱུཾ་བརྒྱད་བྲི་བའི་དོན་ཏོ།།
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༨

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 271

འོ་ན་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་གི་རེ་མིག་རེ་རེར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་ཡི་གེ་བཅུ་པ་གཉིས་ཀ་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡི་གེ་དང་སྔགས་སྤེལ་ལ་འགོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་གི་ཡི་གེ་དང་ཧྲཱིཿཥྚིའི་སྔགས་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤེལ་བ་འགོད་དོ། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི། མིང་ཡིག་བྲིས་པའི་རེ་མིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཤིབས་པ་ལ་སྔགས་བྲིས་པའི་རེ་མིག་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཤིབས་པའི་རེ་མིག་ལ་མིང་ཡིག་བྲིས་པའི་རེ་མིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ནི་གོང་དུ་མེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་བཞག།།དེ་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པས་བསྐོར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་བྲི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལིང་ཚེ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཀོད་པའི་བར་དུ་དོར་བའི་ལིང་ཚེ་སྟོང་པ་རྣམས་སུ། ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཕཊ། ཅེས་པ་རེ་རེ་བྲིས་པའི་དོན་ཏེ། རྟོག་པ་གསུམ་པར། བཅུ་དྲུག་ཁྱིམ་དུ་སྤེལ་ཏེ་བྲི།1

།ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་དོ།།
དེས་ན། བྱིན་རློབ་ཧཱུཾ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། །ཁང་པ་བཞི་ལ་ཟུར་རེར་མཛེས། །ཞེས་པའི་
དོན་ནི། ནང་གི་རེ་མིག་དགུའི་ཟུར་གྱི་ཁང་པ་སྟེ་རེ་མིག་རེ་རེར་ཡང༌། ཧཱུཾ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་བྲི་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྲིས་པའི་ཧཱུཾ་བརྒྱད་དང༌། ཕཊ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྟོག་བདུན་ལས། ཧཱུཾ་བརྒྱད་ཀྱང་བྲི། ཟུར་རྣམས་སུ་ཕཊ་རྣམས་བྲི། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱིན་རློབ་པ་ནི། མིང་ཡིག་ཧཱུཾ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཅིང་བར་དུ་བཅུག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ལས། བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ནི་སྦྱིན་བྱ་བ། །མཚམས་ཀྱི་སྟོང་པ་དག་ཏུའོ། །ཧཱུཾ་གཉིས་ཀྱི་ནི་བརྟེན་བྱས་པས། །དགོས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད།2

།ཅེས་
གསུངས་པས་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ་ལ། མན་སྙེ་ལས་ཀྱང༌། ཟུར་གྱི་རེ་མིག་བཞི་རྣམས་སུ་རེ་མིག་སོ་སོར་ཧཱུཾ་ཆེ་གེ་མོ་རཀྵ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཧཱུཾ་ཞེས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་
བས་3
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བོད་མང་པོས་ཧཱུཾ་ཟུར་དུ་མ་འགོད་པར་ཕྱོགས་སུ་འགོད་པ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༢༦ ཕྲེང་། ༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༤༥ ཕྲེང་། ༡༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༡༨ ཕྲེང་། ༡༨

272 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དང༌། ན་ག་བྷོ་དྷིས། འཁོར་ལོ་སྟེང་མའི་ཟུར་བཞིར་ཧཱུཾ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཧཱུཾ། འཁོར་ལོ་འོག་མའི་ཟུར་བཞིར་ཕཊ་མ་ར་ཡ་ཕཊ། ཅེས་འགོད་པ་སོགས་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་དྲག་པོའ་ིལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞི་བ་སོགས་ལ་ནི། ན་མཿཆེ་གེ་མོ་ཤན་ཏིང་ཀུ་རུ་ན་མཿ ཞེས་སོགས་འགོད་པར་བྱ་ཞིང༌། སྔགས་ཀྱི་སྤེལ་ཚིག་སྦྱོར་ཚུལ་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཁོར་ལོ་སྦོ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔགས་བསྲེ་བ་དང་མཚམས་དང་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགོད་ཚུལ་སོགས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ཡོངས་སུ་དག་པར་བཀོད་བྱས་ནས། །མཆོད་ཅིང་གཏོར་མ་བྱས་ནས་ནི། །ཞེས་པ་ནི། དེ་
ལྟར་སའི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་དག་པར་བཀོད་པར་བྱས་ནས། འཁོར་ལོ་དེ་ལ་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་གཏོར་རྣམས་བསངས་སྦྱངས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། འབུལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡཀྵེ་མ་མེ་ད་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པར་ཐོད་པ་བཞིར་མོས་ནས་དེ་ལ་གཏོར་མ་སོགས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབུལ་བ་ཡིན་ནོ།།ལྔ་པ་འཁོར་ལོ་སྦོ་བ་ལ། སྦོ་བ་དག་ནི་བརྩམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །འདི་
ལ་བཅུ། གང་ལ་བྲི་བའི་གཞི། གང་གིས་འབྲི་བའི་སྣག་ཚ། འབྲི་བའི་སྙུ་གུ། འབྲི་བའི་ཚེ་གང་ལ་ཁ་བལྟ་བའི་ཕྱོགས་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར། འབྲི་བ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྔགས། འཁོར་ལོ་སོ་སོ་ལ་ཕྱིའི་རི་མོ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ། དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་འཕོ་ཚུལ་དང་ཡི་གེ་གཞན་གྱི་མགོ་སྟོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལས་སོ་སོའ་སྔགས་དང་སྤེལ་ཚིག་གི་རྣམ་དབྱེ། ས་འཁོར་གནམ་ ིའཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་མ་བྲིས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པ། སའི་འཁོར་ལོ་བསྟིམ་ཞིང་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བའོ།།
༈ དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བར། །འཁོར་ལོའ་རས་ནི་བླངས་བྱས་ནས། །ཞི་བ་དང་ ིནི་རྒྱས་པ་ལ། །ཤིན་ཏུ་དགེ་བའི་རས་ལ་བྱ། །དབང་དང་དགུག་པ་སྨད་འཚོང་སོགས། །བསད་དང་དབྱེ་དང་བསྐྲད་པ་དང་། །མནན་པ་ལ་ནི་དུར་ཁྲོད་རས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བྲི་བའི་གཞི་ལས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་བླངས་ནས་དེ་ལ་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགེ་བ་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་པའི་རས་ལ་བྲི་བར་བྱ། ཞེས་འདིར་བཤད་པ་དང༌།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 273

དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། གྲོ་གའམ་སྙུག་མའི་ཤན་པ་ལ་བྲི་བར་བཤད་པ་ལྟར་དང༌། དུས་འཁོར་ལས། ནྱ་གྲོ་ཏའི་ལོ་མ་དང༌། བིར་བ་པས་དར་དཀར་པོའམ། རས་དཀར་པོ་གཙང་མ་དང༌། གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་ལས་བླ་གོར་ཞོ་ཞའི་ཤན་པ་ལ་བྲི་བར་བཤད་པ་དག་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་འབྲི་བའི་གཞི་ཡང་ཞི་རྒྱས་དང་འདྲའོ། །དབང་དང་དགུག་པ་ལ་སྨད་འཚོང་མའི་འདོམས་དཀྲིས་ཀྱི་རས་དང༌། སོགས་པས་བསྡུས་པ་ནི་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས་དབང་ལ་གྲོ་གའམ་རས། དགུག་པ་ལ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་སམ་ཟླ་མཚན་གྱིས་གོས་པའི་རས་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསད་པ་དང་དབྱེ་བ་དང་བསྐྲད་པ་དང་མནན་པ་བཞི་ཀ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ཞེས་པ་རོ་རས་ལ་བྲིར་རུང་ལ། ཁྱད་པར་ནི། ངག་གནན་པ་འཁོར་ལོ་ཁམ་ཕོར་སོ་མ་བཏང་བ་ལ་བྲི་བར་གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་ནས་བཤད། ལྐུགས་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།།ཡང་གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་ལས། དབྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་རྟ་དང་མ་ཧེའི་པགས་པ་ལ་བྲི་བར་བཤད་པ་ནི་འཁོར་ལོ་གཅིག་རྟ་དང་གཅིག་མ་ཧེའི་པགས་པ་ལ་1

འབྲི་བ་ཡིན་ལ། རིམས་ཀྱིས་
ཐེབས་པར་བྱ་བ་ལ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གྱོད་མོ་ཆེ་བ་ལ་འབྲི་བར་བཤད་དོ། །དུས་འཁོར་ནས་རྨོངས་པ་དང་རེངས་པ་ལ་ཨརྐའི་ལོ་མ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་འབྲི་བར་བཤད་དོ། །དྲག་པོའ་འཁོར་ལོ་གང་ ིཡིན་ཡང་རོ་རས་ལ་འབྲི་བར་བཤད་པ་མང་ཞིང་རྟོག་བདུན་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་འདིར་དེ་ལ་འབྲི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བོད་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་རོ་རས་ལྟ་བུ་རྙེད་དཀའ་ན་ཡང། མི་གྲིར་ཤི་བའི་རོ་རྙེད་པ་ལ་རས་སམ་དར་གང་ཡང་རུང་བ་བཀབ་ནས་ཅུང་ཞིག་བཞག་པ་བླངས་ཏེ་དེ་ལ་བྲི་བར་བྱ་ཞིང། རྟོག་བདུན་ལས། སྔོན་དུ་གསུངས་པའི་རྫས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། བྱ་རོག་གིས་ཟས་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་མི་གཙང་བ་དང༌། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ལ་བྱུག་སྟེ།2

ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ནི་དགྲ་བོའ་དྲི་ཆེན་ནོ།། ིསྔོན་དུ་གསུངས་པའི་རྫས་ནི། གོང་དུ་དུག་དང་། ཁྲག་དང༌། ལན་ཚྭ་དང༌། སྐེ་ཚེ་དང༌།
ནིམ་པ་དང༌། ད་དུ་རའི་ཁུ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་དང༌། སློབ་དཔོན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༣ པགས་པ་དང་འབྲི་བ་ཡིན་ལ།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༡༨

274 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲོ་ཕྱེས་ཀྱང་བྱུག་པར་བཤད་པ་ལྟར། རྫས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་རས་ལ་བྱུག་ཅིང་ཨུར་ཆགས་1

རེ་བྱས་པ་ཐང་ཤ་ཆོད་པར་བརྐྱངས་ཏེ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་རོའ་སྐྲས་ཐིག་འདེབས་པར་བཤད་ཀྱང༌། མ་རྙེད་ན་ཐིག་སྐུད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་ ིབས། འཁོར་ལོའ་ཐིག་གདབ་པར་བྱའོ། །རྭ་བ་དག་གི་ལག་ལེན་ལ་རོ་རས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཏུ་བྱས་ ིནས་ཤོག་བུ་ཚིལ་ཆེན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བྱུག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཤིང༌། རྟོག་བདུན་ལས་བསྐྲད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རས་ལ་འབྲི་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕུལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ།།
༈ གཉིས་པ་གང་གིས་འབྲི་བའི་སྣག་ཚ་ནི། གྷི་ཝཾ་གུར་ཀུམ་ཞི་རྒྱས་ལ། །དབང་དང་
དགུག་པ་ཙནྡན་དམར། །མནན་པ་ལ་ནི་ལྡོང་རས་སོགས། །བསྐྲད་ལ་བྱ་རོག་ཁྲག་གིས་ཏེ། །དབྱེ་བ་རྟ་དང་མ་ཧེ་སོགས། །བསད་པ་དུག་ལ་སོགས་པས་བྲི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་པ་ཞི་བ་ལ་གུར་ཀུམ། བུད་མེད་ཞི་བ་ལ་གྷི་ཝཾ། བསྲུང་བ་དང་རྒྱས་པ་ལ་གུར་ཀུམ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་
2

གཉིས་ཀ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་ག་པུར་དང་ཙནྡན་བསྲེས་པས་སྣག་ཚ་བྱ། དབང་དང་དགུག་པ་ལ་ཙནྡན་དམར་པོ་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་དང༌། རང་གི་སྲིན་ལག་གཡོན་པའི་ཁྲག་གིས་འབྲི་ཞིང༌། ཁྱད་པར་དགུག་པ་ལ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལ་3

སྲིན་ལག་གི་ཁྲག་ཕྱེད་མར་བསྲེས་པར་བཤད་ཅིང་།
གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་སྒ་རློན་པའང་བསྲེ་བར་བཤད་དོ།།
མནན་པ་ལ་ནི་ལྡོང་རོས་དང༌། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཁུ་བ་ལ་ཡུང་བ་
དང་བ་བླ་བསྲེས་པས་སོ། །ཁྱད་པར་ངག་མནན་པ་ལ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྨྱོ་བྱེད་ཀྱི་ཁུ་བ་དང༌། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བ་དང༌བཙག་རྣམས་བསྲེས་པས་བྲིས་ཏེ། སྨྱོ་བྱེད་དང་ད་དུ་ར་དང་ཐང་ཁྲོམ་པ། ཀ་ཤོ་ཀ་4

དྷ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སྐྲད་པ་ལ་བྱ་རོག་གི་ཁྲག་གིས་སོ། །དེའང་རྐྱང་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༢ ཨུར་ཆགས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཐང་ཤ་ཆོད་བར་ གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༢ ཨུར་ཆགས་རེ་བྱས་པ་ཐང་ཤ་ཆོད་པར་བྱ་སྟེ།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༦ སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དང་གཉིས་ཀ་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༧ རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་དང་
4 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༢ ཀ་ཤ་ཀན་རྣམས་ གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༡ ཀ་ཤོ་ཀན་རྣམས་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 275

པའམ།1

ཡང་ན་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། ཁྲག་དང་རོ་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བ་དང༌། དུག་དང་ལན་
ཚྭ་2

དང༌། སྐེ་3

ཚེ་དང༌། ཏིལ་མར་དང༌། སྨྱོ་བྱེད་ཀྱི་ཁུ་བ་རྣམས་བསྲེས་པས་འབྲི་བར་བཤད་དེ།
གང་ཡང་རུང་བའོ། །དབྱེ་བ་ལ་རྟ་དང་མ་ཧེའི་ཁྲག་དང༌། སོགས་ཁོང་ནས་སྡུད་རྒྱུ་ནི་གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་ལས། བྱི་ལ་དང་ཁྱིའི་ཁྲག་དང༌། ནིམ་པའི་ཁུ་བ་དང༌། ཁྱིམ་བྱའི་ཁྲག་དང། སྐེ་ཚེ་བསྲེས་པས་བྲི་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།
བསད་པ་ལ་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་སོགས་ཁོང་ནས་སྡུད་རྒྱུ་ནི་རྟོག་བདུན་ལས། དུག་དང༌། ཁྲག་དང༌། ལན་ཚྭ་དང༌། སྐེ་ཚེ་དང༌། ནིམ་པ་དང༌། ད་དུ་རའི་ཁུ་བ་ཡིས།4

ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། སྐེ་ཚེ་དང་། ལན་ཚྭ་དང༌། དུག་དང་ནིམ་པ་དང༌། ཚ་བའི་མར་ཁུ་དང༌། ཚ་བ་གསུམ་དང༌། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བ་དང༌། སྨྱོ་བྱེད་ཀྱི་འདབ་མའི་ཁུ་བ་དང༌། གཏུམ་པའི་ས་བོན་དང༌། མཛུབ་མོའ་ཁྲག་དང༌། ཙི་ཏྲ་ཀའི་ཁུ་བ་དང༌། ཚ་ཀིོ་ཅན་གྱི་ས་དང༌། གདོལ་པའི་རྫ་མའི་དྲེག་པས་བྲི་བར་བཤད་དོ། །ནིམ་པ་ནི་བོད་དག་དབྱི་མོང་ཡིན། ཞེས་སྨྲ་བ་མང་ན་ཡང༌། དེས་དེའི་དོད་ཐུབ་པར་སྨྲ་ན། སྒྲུབས་ཤིག །གཞན་དོན་གཅིག་པར་འདོད་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དེ། མདོག་ལྗང་ནག །རོ་ཤིན་ཏུ་ཁ་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ཚ་བ་སྙམ་པ། ནུས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བ། རྒྱ་གར་དང་བལ་པོ་སོགས་ན་སྡོང་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་བོད་དུ་ཐོན་པ་དག་ཙི་ཏྲ་ཀའི་རྩ་བ་དང་དབྱིབས་མཐུན་ཤས་ཆེའོ། །དབྱི་མོང་གི་ནུས་པ་དྲོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འདྲ་དོན་མེད་དོ། །ཚ་བའི་མར་ཁུ་ནི་སྐེ་ཚེ་སོགས་བཙིར་བའི་ཁུ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་བསྣམ་ན་དྲི་ཚ་བ་བྲོ་བའི་འབྲུའི་མར་ཁུ་ལ་འདོད་དོ།།
གཏུམ་པའི་ས་བོན་ནི། གདོལ་པའམ་བཤན་པའི་ཁུ་བའོ། །ཚ་བ་གསུམ་ནི། སྐ།5

པི་པི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༡ དེའང་རྐྱང་པའི།
2 གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༢ དུག་དང་སྨན་ཚྭ་དང་།
3 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༢ སྐྱེ་ཚེ་དང་། ཞོལ་གཙང་སྐེ་ཚེ་གང་ཡིན་ལ་ཡ་བཏགས་གསལ།
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༣
5 ཞོལ། ཤོག ༢༠ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༧ ལྒ་པི་པི་ལིང་

276 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལིང༌། ཕོ་བ་རིལ་ལོ།1

ཚ་ཀོ་ཅན་གྱི་ས་ནི། བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་སའོ། །གདོང་དྲུག་ལས། རིམས་ཀྱིས་
ཐེབས་པར་བྱ་བ་ལ་ཨརྐའི་ཤིང་དང༌། ཙི་ཏྲ་ག་དང༌། སྐེ་ཚེ་དང༌། ཁྲག་གིས་བྲི། རྒྱས་པ་ལ་བཞི་མཉམ་གྱི་སྤོས་ཀྱིས་བྲི། དབང་ལ་གྷི་ཝང་། ཟླ་མཚན་དང༌། སྲིན་ལག་གི་ཁྲག་དང༌། བིལ་བའི་ལོ་མའི་ཁུ་བ་དང༌། རས་དམར་པོའ་ཁུ་བས་བྲི་བར་བཤད་དོ། །རྭ་པ་དག་བསད་པ་ལ་ཡུག་ས་ ིམོའ་དོར་རྟ་བཀྲུས་པའི་ཁུ་བ་དང༌། དབྱེ་བ་ལ་གུ་གུལ་ནག་པོ་དང༌། ལྷམ་འབོབ་བཀྲུས་པའི་ ིཁུ་བ་བསྲེ་བ་མན་ངག་ཏུ་བྱེད་དོ།།
༈ གསུམ་པ་འབྲི་བར་བྱེད་པའི་སྨྱུ་2

གུ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ལ་བཟང་པོའ་ཤིང༌། །དགེ་མིན་ ིལ་ནི་རུས་པ་དང༌། །ལྕགས་ལ་སོགས་པས་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ཞི་རྒྱས་བསྲུང་བ་གསུམ་ལ་ཤིང་བཟང་པོ་ཙནྡན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྨྱུ་གུས་བྲི་ལ། དྲག་པོའ་ལས་ལ་ ིནི་མི་རུས་དང་ལྕགས་དང༌། རྟོག་བདུན་དང་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་རོག་ཆེན་པོའ་སྒྲོ་རྩའི་སྨྱུ་གུས་བྲི་བར་བྱ་ཞིང༌། ཆེན་པོ་སྨོས་པ་ནི་ཁྭ་ཏ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ ིརོ། །གཤེད་དམར་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་གསལ་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་མཛད་པ་ལས་དུས་འཁོར་དྲངས་ནས། ཞི་བ་ལ་དུར་བ། རྒྱས་པ་ལ་ཀུ་ཤ །བསྐྲད་པ་ལ་བྱ་རོག་ཆེན་པོའ་སྒྲོ་རྐང༌། དབང་ལ་ ིགསེར། དགུག་པ་ལ་ཙནྡན་དམར་པོའམ་སེང་ལྡེང༌། རྨོངས་རེངས་ལ་ཀ་པེའམ་ཨརྐའི་ཤིང་གི་སྨྱུ་གུས་འབྲི་བར་བཤད་ཀྱང༌། རྟོག་པ་བདུན་པ་དང་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་ཆོག་གོ།༈ བཞི་པ་བྲི་བའི་ཚེ་གང་ལ་ཁ་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་དང༌བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞི་བ་ཤར་ཏེ་
དབང་ལ་ནུབ། །རྒྱས་པ་བྱང་སྟེ་དྲག་པོ་ལྷོ། །གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁྲུལ་འཁོར་འབྲི་བ་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རབ་གནས་དང༌། འཁྲུལ་འཁོར་ལས་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་གསུམ་ག་རུ་ཞི་བ་ལ་ཁ་ཤར་དུ་ལྟ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་བྱང་དུ་ལྟ། དབང་ལ་ནུབ་ཏུ་ལྟ། དྲག་པོ་ལ་ལྷོར་ལྟའོ། །གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བ་ནི། བསྲུང་བ་ཞི་བ་དང་འདྲ། དགུག་པ་དབང་དང་འདྲ། རེངས་པ་དང༌། ལྐུགས་པ་མནན་པ་དང་འདྲ་བ་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་རྟོག་བདུན་ལས། སྦྱིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༧ ཕོ་བ་རིལ་ལུ།
2 ཞོལ། ཤོག ༢༠ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༦ ན ༢ སྙུ་གུ་ནི། ཞོལ་གཙང་སྨྱུ་གུ་ལ་སྙུ་གུ་གསལ།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 277

སྲེག་གི་ལས་འདི་རྣམས་སྒྲུབ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཞི་བ་ལ་ཁ་ཤར། རྒྱས་པ་ལ་བྱང་། དབང་ལ་ནུབ། བསད་བསྐྲད་ལ་ལྷོ། རེངས་པ་ལ་བྱང་དུ་ལྟ་བར་བཤད་ཅིང༌། དེ་དང་འདིའི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པས། འདིར་དྲག་པོ་ལྷོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱིར་བཏང་དུ་བྱས་ནས། དམིགས་བསལ་རྨོངས་རེངས་མནན་པ་ལྐུགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཁ་བྱང་དུ་ལྟ་བ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། དབྱེ་བ་ལ་ནི་བསད་བསྐྲད་དང་འདྲ་བར་ཁ་ལྷོར་ལྟའོ། །རྭ་པའི་མན་ངག་ལ། རྦོད་གཏོང་བཟློག་པ་ལ་ཁ་བྱང་ནུབ་ལ་ལྟ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞི་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང༌། རྒྱས་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་དང༌། དབང་དང་དགུག་པ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་དང༌། དྲག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བཏང་དུ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཤིང༌། ལས་སྦྱོར་བྱེད་པའི་དེ་དུས་ཀྱི་བསམ་པ། ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བསད་བསྐྲད་སོགས་གང་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདི་གསད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང། བསྐྲད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་སུ་དྲག་ཏུ་དམིགས་པའོ། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཞི་རྒྱས་བསྲུང་བ་དབང་དགུག་རྣམས་ཡར་ངོ་དང་། དྲག་ལས་ཐམས་ཅད་མར་ངོ་ལ་བྱ་བར་བཤད་པས་འཁོར་ལོ་འབྲི་བ་དང་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་དུས་དེ་དང་དེ་ལ་བྱའོ།།
དེ་ཡང་ཞི་བ་ཚེས་གཅིག་ལ། རྒྱས་པ་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལ། དབང་ཡར་ངོའ་ཚེས་བརྒྱད་ལ། དྲག་ ིལས་ཐམས་ཅད་མར་ངོའ་བཅུ་བཞི་ལ་བརྩམ་པར་གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་བྲི་བ་ཡང་དུས་དེ་དང་ ིདེ་ལ་བྱ་སྟེ། དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། ཚེས་གཅིག་ལ་ནི་ཞི་བ་བྱ། །ཟླ་བ་ཉ་ལ་རྒྱས་པ་སྟེ། །བཅུ་བཞི་ལ་ནི་མངོན་སྤྱོད་དོ། །དབང་གི་ལས་ནི་ཚེས་བརྒྱད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས་2

འགྲེལ་པ་
ལས།གཞན་གསུམ་ཡར་ངོ་དང་བཅུ་བཞི། མར་ངོ་ལ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཞི་བ་བསྲུང་བ་རྒྱས་པ་དབང་དགུག་པ་རྣམས་གཟའ་སྐར་དུས་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བྲི་བར་བྱའོ། །འཁྲུལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ཅིང་ལས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐོག་མའི་ཉི་མའང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་ལ། དྲག་པོའ་འཁྲུལ་འཁོར་འབྲི་བ་ ིདང་བསྒྲུབ་ཅིང་ལས་ལ་སྦྱོར་བའི་དངོས་གཞི་ནི། གཟའ་སྐར་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་དང༌། དྲག་གཟའ་རྒྱུ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༤༩ ཕྲེང་། ༢༡
2 ཞོལ། ཤོག ༢༡ བ ༡ ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་པས། གཙང་། ཤོག ༡༦ བ ༦ ཞེས་གསུངས་པས་འགྲེལ་པས།

278 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བ་ལ་བྱའོ། །ཞི་བ་བསྲུང་བ་རྒྱས་པ་རྣམས་སྔ་དྲོ་བྲི་བར་བྱ་ཞིང༌། འཁྲུལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ཅིང་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་སྔ་དྲོའ་དུས་ནས་བརྩམ་པར་བྱའོ། །དབང་དགུག་གཉིས་བྲི་བ་དང་ལས་ལ་སྦྱོར་ ིབ་དགོང་མོ་བྱ་ཞིང༌། དྲག་ལས་ཀྱི་བྲི་བ་དང་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་ཉིན་ཕྱེད་མཚན་ཕྱེད་ནས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཞི་རྒྱས་བསྲུང་བ་གསུམ་བྲི་བ་དང་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། རླུང་སྣ་བུག་གཡོན་ཁོ་ན་ནས་རྒྱུ་བའི་དུས་དང། དབང་དགུག་དྲག་པོ་རྣམས་གཡས་ཁོ་ན་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །འཁོར་ལོའ་རབ་གནས་ཀྱི་དུས་ཀྱང་དེ་དག་དང་འདྲའོ།། ི
༈ ལྔ་པ་འབྲི་བ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྔགས་ནི། ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ།
གུང་མོ་གཉིས་རྩེ་སྤྲད། མཐེའུ་ཆུང་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར། མཛུབ་མོ་དང་མིང་མེད་གཉིས་བཀུག །མཐེ་བོང་གཉིས་མཉམ་པར་བྱས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དམ་རྒྱ་བཅིངས་ལ། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་མ་མ་ཤ་ཏྲུཾ་མཱ་ར་ཡ་ན་ཤ་ཡ་སྟྭཾ་བྷ་ཡ་བན་བྷ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཅེས་བཟླས་ཤིང་འབྲི་སྟེ། དྲག་པོའ་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཞི་བ་ལ་ནི་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿའབའི་ཞིག་བཟླས་ཤིང་འབྲི་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཐོག་མར་སྨྱུ་གུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྔོན་དུ་ཡིན་གྱི། ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་བཞིན་པས་འབྲི་བ་མ་ཡིན་ནོ།།༈ དྲུག་པ་འཁོར་ལོ་སོ་སོ་ལ་ཕྱིའི་རི་མོ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ནི། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་
ལས། གཤིན་རྗེའི་ལུས་གནས་བསད་པ་ལ། །རྟ་དང་མ་ཧེ་དག་ལས་དབྱེ། །རྔ་མོའ་ལུས་གནས་ ིབསྐྲད་པ་ལ། །ཞི་བ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །རྒྱས་པ་ཟླ་བ་སེར་པོ་ལ། །བཙུན་མོའ་སྙིང་གར་ ིདབང་དུ་བྱེད། །ལྐུགས་པ་ར་ཡི་ལུས་ལ་གནས། །ལྷུན་པོའ་དབུས་སུ་རེངས་པ་སྟེ། །སེང་གེ་ཤ་ ིར་བྷ་གནས་དགུག །དེ་ལྟར་གཞན་རྣམས་ལ་མཚོན་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསད་པ་ལ་འོག་
འཁོར་ཙ་མུན་ཊིའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྟོ་བ་དང། སྟེང་འཁོར་ལས་གཤིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ལྟེ་བར་བྲི་བར་བྱ་ལ། དབྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་རྟ་དང་མ་ཧེ་ལ་གནས་པ་ནི། འོག་འཁོར་རྟའི་རྒྱབ་དང༌། སྟེང་འཁོར་མ་ཧེའི་རྒྱབ་ཏུ་བྲིས་ནས་རྟ་དང་མ་ཧེ་གཉིས་མགོ་མཇུག་བསྣོལ་མར་འབྲི་བའོ། །བསྐྲད་པའི་འཁོར་ལོ་སྔ་མ་མང་པོས་རྔ་མོའ་ཁོག་པར་འབྲི་ཡང༌། དེ་མ་ཡིན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཡི་གེ་དབུས་མ་ཁ་རྔ་མོའི་ིགདོང་ལ་བལྟ་བར་བྱས་ནས། རྔ་མོའ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱོན་ཏེ། ཤ་སྒའི་ཐོག་ཏུ་འབྲི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བ་ ི 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༦༩༦ ཕྲེང་། ༡༡

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 279

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འབྲི་ལ། འདི་ལ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་མཐའ་ནས་རེ་ཁས་བསྐོར་བར་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་བཤད་ལ། ཞི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་ལོ་ཟླ་བ་སེར་པོའ་དབུས་སུ་འབྲི་སྟེ། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ ིའཁོར་ལོའ་ཕྱིའི་ཟླུམ་ཐིག་ལས་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་ཐལ་བ་ནས་ཟླ་བའི་ཕྱི་མཐའི་དང་། དེའི་མཐའ་ནས་འོད་ཟེར་གཡས་སྐོར་དུ་འཁོར་བའི་རི་མོ་དང་བཅས་པ་བྱའོ། །དུས་འཁོར་ལས་རྒྱས་པ་གླང་པོ་ཆེའི་ལུས་ལ་འབྲི་བར་བཤད་ལ། མན་སྙེར་རྟའི་ལུས་ལ་འབྲི་བར་བཤད་པས་དེ་རྣམས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་འཁོར་ལོའ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་ ིཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་ཞིང་རེ་ཁས་བསྐོར་བར་བྱའོ། །རྒྱས་པ་ལ་གླང་པོ་ཆེས་བསྐོར་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གླང་པོ་ཆེའི་ལྟོ་བར་འཁོར་ལོ་ཆུད་པའོ། །བསད་པ་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་སོ། །བསྐྲད་པ་ལ་རྔ་མོའ་ལྟོ་བར་རོ། །དབང་དུ་བསྡུ་བ་ལ་རི་དྭགས་ཀྱི་ལྟོ་བར་རོ། །དགུག་པ་ལ་ ིརྟའི་ལྟོ་བར་རོ། །རྨོངས་པ་ལ་རའམ་ལུག་གི་ལྟོ་བར་རོ། །མནན་པ་ལ་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བར་རོ།།ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོ་ལྟོ་བར་འགྱུར། །ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
ཅིང༌། རྭ་པ་སོགས་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་བཞེད་པས། ཞི་བས་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་པར་གསུངས་པས། ཆུའི་འཇིགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་སུ་འབྲི། མེའི་འཇིགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཆུའི་དབུས་སུ་འབྲི། དུག་ཞི་བར་བྱེད་པ་རྨ་བྱའི་ཁོག་པར་འབྲི། མཚོན་ཆའི་འཇིགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་མེས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་འབྲི། ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་དྲང་སྲོང་གི་ལྟོ་བར་འབྲི། སྦོད་གཏོང་ཞི་བར་བྱེད་པ་གཤིན་རྗེ་ཕོ་མོའ་ལྟོ་བར་འབྲི། གཅན་གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་ ིཞི་བར་བྱེད་པ་སེངྒེའི་ལུས་ལ་འབྲི། བཙོན་ར་ཞི་བར་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོའ་ལུས་ལ་འབྲི་ཞེས་འདོད་ ིཅིང་། རྒྱས་པ་ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་ལའང། ཚེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བུམ་པའི་ནང་དུ། སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་གླང་པོ་ཆེའི་ལུས་ལ། དབང་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཚངས་པའི་ལུས་ལ། མདངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཤང་ཤང་གི་ལུས་ལ། ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་ལུས་ལ། རིགས་རྒྱུད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཙུན་མོའ་གཟུགས་ཀྱི་ཁོག་པར་འབྲི་ཞེས་འདོད། དབང་ ིགི་མོས་པ་རྣམ་བཞི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལའང༌། ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་སྨད་

280 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

འཚོང་མའི་ལུས་ལ། ངག་སྙན་པར་བྱེད་པ་ཀ་ལ་པིང་གའི་མགྲིན་པར། སེམས་འདུན་པར་བྱེད་པ་མི་གཞོན་ནུའི་ལུས་ལ། རང་གཞན་གྱི་གཙོ་བོར་མཐོང་བར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ལ། དབྱེ་བས་གསང་སྡེ་བརྒྱད་དང་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་1

གསང་སྡེ་
བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ། དུས་ཀྱི་གསང་སྡེ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ལ། ཕོ་ཡི་གསང་སྡེ་གཙད་པོའ་ལུས་ལ། ིའབྲང་གི་གསང་སྡེ་བྲན་མོའ་ལུས་ལ། ཕོ་ལྷའི་གསང་སྡེ་དྲི་ཟའི་ལུས་ལ། དགྲ་ལྷའི་གསང་སྡེ་ནམ་ ིམཁའ་ལྡིང་གི་ལུས་ལ། ཞང་ལྷའི་གསང་སྡེ་མིའམ་ཅིའི་ལུས་ལ། ཡུལ་ལྷའི་གསང་སྡེ་ལྟོ་འཕྱེའི་ལུས་ལ་བྲི།2

མནན་པས་དབང་པོ་དྲུག་འཆིང་བར་གསུངས་པ་ལ། རྣ་བ་འོན་པར་བྱེད་པ་འཕར་
བའི་ལུས་ལ། མིག་ལོང་བར་བྱེད་པ་དམུས་ལོང་གི་ལུས་ལ་བྲི། སྣ་ཞོམ་པར་བྱེད་པ་མཐའ་ཤིང་གིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ། ངག་ལྐུགས་པར་བྱེད་པ་མཐའ་རལ་གྲི་རྩེ་མོ་ཕྱིར་བསྟན་པས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ། ལུས་སྐེམས་པར་བྱེད་པ་མཐའ་མེས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ། སེམས་སྨྱོངས་པར་བྱེད་པ་མཐའ་ཆུས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་བྲི་ཞེས་འདོད་ཀྱང༌། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།
དེ་ཡང་གོང་དུ་བགྲངས་པའི་དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་དེའི་འགྲེལ་པར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་གཤིན་རྗེའི་ལུས་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤིན་རྗེའི་ལྟོ་བར་གནས་པའོ། །རྟ་དང་མ་ཧེ་ནི་རྒྱབ་ཏུའོ། །བསྐྲད་པ་ནི་གདོན་པའོ། །རྔ་མོའ་ལུས་ལ་བསྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱབ་ཏུ་གནས་ ིཔའོ། །བཙུན་མོའ་སྙིང་ག་ནི་པདྨའོ། །ར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རའི་སྙིང་ལ་གནས་པའོ། །རི་བོའི་དཀྱིལ་ ིདུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེང་དང་འོག་དང་གཡས་གཡོན་དང༌། མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་རིའི་དཀྱིལ་དུ་བཞག་གོ་
3

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཤ་ར་བྷ་ནི་རྐང་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སེང་གེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྨྱོ་བར་བྱ་བ་ནི་མྱོས་པའམ། སྤྲེའུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དགོད་པར་མཚོན་པར་བྱ་བའོ།4

།ཞེས་གསུངས་པ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༤ རིགས་ཀྱི་གསང་སྟེ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ། རུས་ཀྱི་གསང་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ། ཆེའི་གསང་སྟེ་གཅད་པོའ་ལུས་ལ། གཙང་། ཤོག ༡༨ ན ༣ རིགས་ཀྱིས་གསང་སྟེ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ། ཚེའི་གསང་སྟེ་གཙང་པོའི་ལུས་ལ། ི
2 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༥ ལུས་ལ་འདྲི། གཙང་། ཤོག ༡༨ ན ༤ ལུས་ལ་འབྲི།
3 ཞོལ། ཤོག ༢༣ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༨ བ ༡ རིའི་དཀྱིལ་དུ་བཞག་པ་
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༣ ཤོག ༩༤༨ ཕྲེང་། ༡༡

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 281

ལྟར་བྱའོ། །དེས་ན་ཞི་རྒྱས་བསད་བསྐྲད་དབྱེ་བ་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དབང་གི་འཁོར་ལོ་བཙུན་མོའ་གཟུགས་ཀྱི་བྷ་གའི་དབུས་སུ་བྲི། ལྐུགས་པར་རའི་སྙིང་ཁར་བྲི་ཞིང༌། ིའགྱུར་གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་ལུག་གི་ཞེས་འབྱུང་ལ། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་ཀྱང་ལུག་གི་སྙིང་གར་བྲི་བ་དང༌། རའི་སྙིང་གར་བྲི་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་དོ།།
མནན་1

པ་དང་རེངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་སུ་འབྲི་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་2

སྔ་མ་དག་རི་རབ་གཅིག་གི་དཀྱིལ་དུ་འབྲི་བ་ལྟར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་ཆེན་གྱིས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྟེང་འོག་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་རྣམས་སུ། ལྷུན་པོ་སེར་པོ་རེ་རེ་བྲིས་པའི་ལྷུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནང་དུ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་རྣམས་འཛོམ་པའི་དབུས་སུ་འབྲི་བ་3

ཡིན་
ནོ། །སེང་གེ་ཤ་ར་བྷ་ནི་སེང་གེ་རྐང་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔ་མ་མང་པོས། སེང་གེ་གཅིག་ལ་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྐང་པ་འདི་བརྒྱད་ཡོད་པ་བྲིས་པ་ནི་ནོར་བ་4

སྟེ།
ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྐང་ལག་བཞི་དང༌། གཡས་གཡོན་དུ་གཤོག་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། བརྒྱད་ཡོད་པ་དེས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་རྐང་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྐང་པ་བརྒྱད་དོ། །དགུག་པ་ནི་དེའི་ལུས་ལ་གནས་པའོ། །ཡང་ན་མནན་5

པ་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བར་བྲིས་ཀྱང་རུང་ངོ༌། །མྱོས་པར་
བྱེད་པ་སྤྲེའུའི་སྙིང་གར་འབྲི་བར་བྱའོ།།
༈ བདུན་པ་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་འཕོ་ཚུལ་དང་ཡི་གེ་གཞན་གྱི་མགོ་སྟོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ནི། དུས་འཁོར་དང་དེའི་ལུགས་སུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོའ་གསལ་བྱེད་ལས། དབུས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་ ིཡ། བསད་པ་ལ་མེ།6

དབང་ལ་རཱ། རེངས་པ་ལ་ཀྵེ། དགུག་པ་ལ་ད། རྨོངས་པ་ལ་མེ། སྟོབས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣ བ ༦ མནན་པ་དང་་་དབུས་སུ་འདྲི་བ་ཡིན་ལ། གཙང་། ཤོག ༡༨ བ ༣ གནན་པ་དང་་དབུས་སུ་འབྲི་བ་ཡིན་ལ། 2 ཞོལ། ཤོག ༢༣ བ ༦ དེ་ཡང་བོད་སྔ་མ་དག་རི་རབ་གཅིག་གི་དཀྱིལ་དུ་འདྲི་བ་ལྟར་
3 གཙང་། ཤོག ༢༤ ན ༡ འདྲི་བ་ཡིན་ནོ།།
4 ཞོལ། ཤོག ༢༤ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༡༨ བ ༥ ནོར་པ་སྟེ།
5 གཙང་། ཤོག ༡༨ བ ༦ ཡང་ན་གནན་པ་
6 ཞོལ། ཤོག ༢༤ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༨ བ ༦ བསད་པ་ལ་མ།

282 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྐྱེད་1

པ་ལ་ད། ཞི་བ་ལ་ས། བསྐྲད་པ་ལ་ཙྪ། རིམས་བྱེད་པ་ལ་ཎ། བསྐྱོད་པ་ལ་རུ། རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཛཱ། གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡོ། དགྲ་བཟློག་པ་ལ་ནིའོ། །རཱ་དང་མཐའི་ཡ་དང་ནི་སྟེ། ཡི་གེ་གསུམ་དབུས་སུ་མ་སོང༌། ལྷག་མ་དབུས་སུ་ཡི་གེ་གང་སོང་བ་དེའི་གནས་སུ་ཡ་ཡིག་འགྲོའོ། །ཡི་གེའི་མགོ་སྟོན་ཕྱོགས་ནི། ཞི་བ་དང༌། སྟོབས་སྐྱེད་2

པ་དང༌། རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་རྒྱས་པ་
དང་མཐུན། གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང༌། དགྲ་བཟློག་པའམ་རང་བསྲུང་བ་ཞི་བ་དང་མཐུན་པས་དེ་དག་ལ་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་བྱང་གི་ད་ལ་ཁ་བལྟ། ཡི་གེ་གཞན་ཐམས་ཅད་མགོ་ཕྱིར་བསྟན་ནས། ཁ་ནང་ལ་བལྟའོ། །དབང་དང་དགུག་པ་དང་རིམས་བྱེད་པ་3

གསུམ་ལ། དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྷོའ་མ་ལ་ ིཁ་བསྟན། ཡི་གེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཁ་ཕྱིར་བསྟན་ཏོ།4

།རྨོངས་པ་དང་རེངས་པ་ལ་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་
ནུབ་ཀྱི་མེ་ལ་ཁ་བསྟན། ཡི་གེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོགས་གཡས་དབུས་སུ་བསྟན་ཏོ།5

།བསད་

པ་དང་བསྐྲད་པ་དང་དབྱེ་བ་དང་བསྐྱོད་པ་སྟེ། བཞི་ལ་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀྵེ་ལ་ཁ་བསྟན། ཡི་གེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོགས་གཡོན་དབུས་སུ་སྟོན། ཞི་བ་སོགས་ལྔ་ལ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་ཝ་ཡིག་གིས་བསྐོར་ལ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། གླང་པོ་ཆེའི་ལུས་ལ་གཞུག །བསད་པ་སོགས་བཞི་ལ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་ཡ་ཡིག་གིས་བསྐོར། དབང་སོགས་གསུམ་ལ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་ར་ཡིག་གིས་བསྐོར། རྨོངས་རེངས་གཉིས་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་ལ་ཡིག་གིས་བསྐོར་བར་བཤད་དོ།།
བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་མང་པོ་ཡང་དུས་འཁོར་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་ལོའ་ིགསལ་བྱེད་ནས་གསུངས་པའི་ཡི་གེ་འཕོ་ཚུལ་དང༌། མགོ་སྟོན་ཕྱོགས་འདི་ལྟར་ཕྱག་ལེན་ལ་བྱེད་པ་འདུག་ནའང༌། དུས་འཁོར་གྱི་དེ་ནི་ལས་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་དུས་དང༌། ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་རྣམས་དང་ཚུལ་ཡེ་མི་འདྲ་ཞིང༌། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༤ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༡༨ བ ༧ སྟོབས་བྱེད་པ་ལ་དོ།
2 ཞོལ། ཤོག ༢༤ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༡ སྟོབས་བྱེད་པ་དང་།
3 ཞོལ། ཤོག ༢༤ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༢ རིམས་བྱེད་པ་དང།
4 ཞོལ། ཤོག ༢༤ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༢ བསྟན་ནོ།།
5 ཞོལ། ཤོག ༢༤ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༣ བསྟན་ནོ།།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 283

ཡི་གེ་འཕོ་ཚུལ་དུ་འདུག་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཁ་ལྟ་ཕྱོགས་ཀྱང་ཞི་བ་ལ་ལྷོར་བསྡད་ནས་བྱང་དུ་བལྟ་བ་དང༌། རྒྱས་པ་ལ་བདེན་བྲལ་དུ་བསྡད་ནས་དབང་ལྡན་དུ་ཁ་བལྟ་བ་དང༌། དགུག་པ་ལ་ལྷོར་བལྟ་བ་དང་། བསད་པ་ལ་ནུབ་ཏུ་བསྡད་ནས་ཁ་ཤར་དུ་བལྟ་བ་སོགས་དང༌། དུས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་ཐུན་གསུམ་པ་ལ་བསད་པའི་ལས་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་སྔར་ལྟར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས། ཞི་བ་ལ་ཁ་ཤར་དུ་བལྟ་བ་སོགས་དང༌། ཉིན་ཕྱེད་མཚན་ཕྱེད་ན་གསད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་པས། རྣམ་གཞག་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བར་མི་བྱ་ཞིང༌། དུས་འཁོར་གྱི་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷའི་ཕྱོགས་མདོག་ཀྱང་ཤར་ནག་ལྷོ་དམར་བྱང་དཀར་ནུབ་སེར་པོ་བྱེད་དགོས་པས་བསམ་མནོ་ལེགས་པར་ཐོངས་ཤིག།
དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་འཕོ་ཚུལ་སྔར་ལྟར་གསུངས་
ཀྱང༌། དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་འཕོས་པ་ན། མཐའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་གཞོགས་སྟོན་ཚུལ་འཕོ་བ་འཁོར་ལོའ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་གང་ལས་ཀྱང་མ་ ིགསུངས་ཤིང༌། དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་ཡང་མི་སྣང་བས་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་སྣང་ངོ༌། །ཆོས་རྗེ་བུས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་སྐོར་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་ཡི་གེའི་གཙོ་བོ་འཕོ་བ་དང་ཁ་སྟོན་ཕྱོགས་མ་གསུངས་ལ་ཞེས་གསུངས་མོད། ཤིན་ཏུའང་བཤད་དེ་འདི་ལྟར། དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཞི་བའི་ལས་ལ་ཡི་གེ་ཡ་ཤར་དུ་འོང་བར་བཤད་ཅིང༌། བསད་པ་ལ་ཡང་དབུས་སུ་འོང་བར་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་བཤད་པར་འུ་བུ་ཅག་ཐམས་ཅད་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་ཞི་བ་ལ་ཀྵེ་དབུས་སུ་འོང་བར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །ཞི་བ་ལ་ཀྵེ་དབུས་དང་བསད་པ་ལ་ཡ་དབུས་སུ་འོང་བར་གྲུབ་པ་ན། རྒྱས་པ་ལ་མ་དབུས་དང༌། དབང་དགུག་ལ་མེ་དབུས་སུ་འོང་བ་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །བསད་པ་ལ་1

དབུས་སུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ བ ༤ ལ་ཡང་ཡ་དབུས་སུ་ གཙང་། ཤོག ༡༩ བ ༧ ལ་ཡང་མེ་དབུས་སུ་

284 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བྱས་པའི་མདུན་གྱི་རེ་མིག་ཏུ་མ་འོང་བ་ནི་བསད་པ་ལ་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁ་ལྷོ་ལ་བལྟས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་བཤད་པ་དྲངས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེད་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁས་བླང་ཆེས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསད་པ་ལ་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁ་ལྷོ་ལ་བལྟ་བར་དངོས་སུ་བཤད་པ་ན། ཞི་བ་ལ་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁ་ཤར་ལ་བལྟ་བ་དང༌། དབང་དགུག་ལ་ནུབ་ལ་བལྟ་བ་དང༌། རྒྱས་པ་ལ་བྱང་དུ་བལྟ་བར་ཤགས་ལ་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།རྒྱ་སྟོན་པ་སོགས་བཟློག་པ་དང་རྨོངས་རེངས་མནན་1

པ་ལ་དབུས་སུ་ཡི་གེ་ད་ཁ་བྱང་ལ་
བསྟན་པ་བྲི་བ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བ་ན་ཡང་དབུས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྗང་གུ་བསྒོམ་པར་འདོད་ཀྱང༌། བཟློག་པ་ལ་ཞི་དྲག་གཉིས་ཡོད་པས་ཞི་བ་ནི་བསྲུང་བ་དང་འདྲ་བས་དབུས་སུ་ཀྵེ་འོང་ལ། དྲག་པོ་ནི་དྲག་ལས་གཞན་དང་འདྲ་བར་མངོན་ཞིང་། མནན་པ་རེངས་པ་སོགས་ལ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་དུ། མནན་པ་དག་ནི་རྒྱས་པ་བཞིན།2

།ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་སེར་པོར་རིགས་ཤིང༌། དེའི་ཕྱིར་ཡི་
གེ་ཡང་མ་དབུས་སུ་འོང་བར་རིགས་སོ།།
བསད་བསྐྲད་དབྱེ་བ་དྲག་པོའ་དགུག་པ་རྣམས་ལ་དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཁ་ལྷོའི་མ་ཡིག་ལ་ ིབལྟས་པ། རྨོངས་རེངས་ལྐུགས་པ་སྨྱོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་མ་དབུས་སུ་ཁ་བྱང་ལ་བལྟས་པ། ཞི་བ་དང་བསྲུང་བ་ལ་དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཀྵེ་ཁ་ཤར་དུ་བལྟས་པ། རྒྱས་པ་ལ་དབུས་སུ་ཡི་གེ་མ་ཁ་བྱང་གི་ད་ལ་བལྟས་པ། དབང་དང་དབང་གི་དགུག་པ་ལ་དབུས་སུ་ཡི་གེ་མེ་ཁ་ནུབ་དུ་བལྟས་པ་བྲི་ཞིང༌། དབུས་སུ་ཡི་གེ་3

གང་སོང་བ་དེའི་ཤལ་དུ་ཡ་ཡིག་འགྲོའོ། །དོན་འདི་ནི། ལས་སོ་སོའ་འོད་ཟེར་ ིགྱིས་དབྱེ་བ་སྔར་གསུངས་པ་དང༌། ལས་སོ་སོ་ལ་ལྷ་གང་བསྒོམ་ཞིང་ཁ་གང་ལ་བལྟ་བ་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་གུང་འགྲིགས་པས་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ལ། དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁ་སྟོན་ཕྱོགས་འཕོས་པའི་དབང་གི་མཐའི་ཡི་གེ་ཁ་སྟོན་ཕྱོགས་འཕོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་

1 གཙང་། ཤོག ༢༠ བ ༢ རྨོངས་རེངས་གནན་ བཀྲས་ལྷུན་དུ་ག་གནན་མང་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༢༥ ཕྲེང་། ༡༧
3 ཞོལ། ཤོག ༢༦ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༢༠ ན ༦ ཡི་གེ་གཞན་གང་སོང་བ་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 285

ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང༌། དེ་དགོས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཞལ་གང་བསྟན་ལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་སྟོན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅུ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུས་ཀྱི་མ་གཏོགས་པའི་ཡི་གེ་གཞན་རྣམས། ཁ་ཅིག་བཟློག་པ་ལ་ཡི་གེ་དབུ་ནང་བསྟན། བསྲུང་བ་དབུ་ཕྱིར་བསྟན་ཞེས་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང༌། རང་ལུགས་ནི་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དབུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཁོར་ལོ་གང་ཡིན་ཀྱང་དབུ་ཕྱིར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ།།
ཞར་ལ་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་འབྲི་མི་འབྲིའི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་ན། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས།
མཐའ་ཡི་ཡ་བོར་ཞི་བ་ལ། །ཡི་གེ་ནི་གཉིས་དབྱེ་བར་བྱ། །ཕྱི་ནས་དཀྱིལ་གྱི་ཡ་སྤངས་ཏེ། །ཡི་གེ་ལྷག་མ་ཅི་བདེ་བར།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ཆོས་རྗེ་བུ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་ཚིག་དེས་
ཞི་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་མི་འབྲི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེར་མ་ཟད་སློབ་མ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཁྲུལ་འཁོར་བྲིས་ནས་ཞག་འགའ་རེ་འཇོག་པ་ཡིན་ན། ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་ཕྱིས་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤན་ཏི་པའི་དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པར། སློབ་མ་ལ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ། འཁྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་བྲིས་པ་ལ་དོན་མ་གྲུབ་པས་རེ་ཤིག་ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་སླར་མི་འཕྱི་བ་ལྟར་ན། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རེའུ་མིག་གི་མཐའི་ཡ་དབྱི་ཞིང་ཡི་གེ་ནི་གཉིས་ཀྱང་སྟེ། དབུས་ཀྱི་ཡ་ཡང་དབྱི་སྟེ་ཡི་གེ་ལྷག་མ་རྣམས་བཞག་གོ།
དགོས་པ་གྲུབ་མ་ཐག་ཏུ་ནི་མ་ལུས་པར་དབྱི་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་དུ་བྱས་ན་ནི། །འཁོར་
ལོ་འདི་ནི་འཇིགས་པ་ཆེ། །བྲིས་པ་གང་དུ་བསྟན་གནས་པའི། །ཁྱིམ་དུ་རྟག་ཏུ་འཐབ་མོ་ནི། །ཡི་གེ་བྲིས་པས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་དང༌། གཞོན་ནུ་ཟླ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལས་གྲུབ་ནས་འཁྲུལ་འཁོར་གནས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་ན།2

རིམ་པ་བཞིན་
དུ་དབྱེ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། ཞི་བར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་གྲུབ་པ་དང་དགོས་པ་ཉེ་བར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༤༤ ཕྲེང་། ༡
2 ཞོལ། ཤོག ༢༧ ན ༣ མེད་པས། ནི་རིམ་པ་ གཙང་། ཤོག ༢༠ བ ༧ མེད་པས་ནི།

286 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གྲུབ་ནས་གང་གི་ཚེ་བསྲུང་བ་རིག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ཡང་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཕྱིས་ཏེ་གཟུང་བར་ཞེས་པ་ནི་མན་ངག་གོ །ལྷག་མ་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་བཞི་པོ་ཕྱིས་པ་ལས་གཞན་དག་གོ །ཇི་ལྟར་བདེ་བར་ཞེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་དབྱི་བའམ་གཞག་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དེའི་དོན་ནི། དྲག་པོའ་འཁྲུལ་འཁོར་ ིགྱི་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། སྔར་རེངས་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་ན་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་ཕྱིས་པས་ཡི་གེ་ལྷག་མ་རྣམས་བཞག་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཅི་བདེར་བྱས་པས་སྔར་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཞི་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་ཞི་བའི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་མི་འབྲི་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུས་སུ་ཡི་གེ་གཞན་གང་སོང་བ་དེའི་ཤལ་དུ་ཡ་འབྲི་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ།།
ཤན་ཏི་པའི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ནི། དྲག་པོའ་འཁྲུལ་འཁོར་ས་ལ་བྲིས་ནས་ཞག་ ིའགའ་རེ་འཇོག་པ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་དབྱི་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་འདུག་པས། འགྲེལ་པར་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་ཞི་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་ཡི་གེ་བཞི་འབྲིར་མི་རུང་བ་འགྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པར་སྣང་ལ། གཞོན་དུ་ཟླ་བའི་འགྲེལ་པ་དེས་ནི། དྲག་པོའ་འཁོར་ལོ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡི་ ིགེ་བཞི་པོ་དེ་ཕྱིས་ནས་འཇོག་པར་བཤད་པ་ཙམ་དུ་འདུག་པས། དེས་ཀྱང་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་མི་འབྲི་བར་འགྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པར་སྣང་ངོ༌། །འོན་ཀྱང་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་ཞི་བའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་ནི་ཡ་གཉིས་དང་ནི་གཉིས་མི་འབྲིའོ། །དེའི་གནས་བཞི་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའོ།2

།ཞེས་ཞི་བ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་མི་འབྲི་བར་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེའི་གནས་
སུ་སྤེལ་ཚིག་སྦྱར་བའི་སྔགས་འབྲི་བར་གསུངས་པས་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །དེས་ན་དབུས་སུ་ཀྵེ་སོང་བའི་ཚེ་ཐོབ་ཐང་ལ་དེའི་དོད་དུ་ཡ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ནའང༌། དངོས་སུ་ཡ་མི་འབྲི་བར་ན་མཿཆེ་གེ་མོ་ཤིནྟིཾ་ཀུ་རུ་ན་མཿཞེས་འབྲི་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱས་པ་དང་བསྲུང་བ་ལའང་འདྲའོ། །ཞི་རྒྱས་དབང་གསུམ་ལའང་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ནང་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༣ ཤོག ༡༤༤༧ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༡༩ ཕྲེང་། ༣

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 287

མིང་ལ་ལས་དེ་དང་དེའི་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པས་བསྐོར་བ་འཇོག་པ་ནི་སྔར་དྲག་པོ་ལ་བཤད་པ་དང་རིགས་པ་འདྲའོ།།
༈ བརྒྱད་པ་ལས་སོ་སོའ་སྔགས་དང་སྤེལ་ཚིག་གི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་ནི། ནང་གི་གྲྭ་ ིབཞི་དང་ཕྱིའི་རེའུ་མིག་བཅུ་དྲུག་གི་བར་གྱི་རེའུ་མིག་རྣམས་ལ་འབྲི་བའི་ལས་སོ་སོའ་སྔགས་ ིདང་སྤེལ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསད་པ་ལ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚ་བའི་རིམས་བྱེད་པར་འདོད་ན། ཧཱུཾ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་ལ་ཚ་བའི་རིམས་ཀྱིས་ཤིག་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་དང༌། གྲང་བའི་རིམས་བྱེད་པར་འདོད་ན། ཧཱུཾ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་ལ་གྲང་བའི་རིམས་ཀྱིས་ཤིག་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་སོགས་སྦྱོར། ཞི་བ་ལ་ཨོཾ་ན་མཿཆེ་གེ་མོའ་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཤན་ཏིང་ཀུ་རུ་ ིན་མཿཞེས་པའམ། ཨོཾ་ན་མཿཆེ་གེ་མོའམ། ཡང་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་གེ་མོའམ། ཡང་ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེ་གེ་མོའ་ནད་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའམ། རིམས་ཐམས་ཅད་ཤན་ཏིང་ཀུ་རུ་ན་མཿ ཞེས་པའམ། ིཨོཾ་ན་མཿཆེ་གེ་མོའ་ཚེའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའམ། ཡང་ན་གདོན་ཐམས་ཅད་ཅེས་ ིཔའམ། ཡང་ན་ཆེ་གེ་མོའམ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེ་གེ་མོ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའམ། ཆེ་གེ་མོའམ། ཡང་ན་གྲོང་ཁྱེར་རམ། ཡང་ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེ་གེ་མོ་ལ་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས་དང་ཆོམ་རྐུན་གྱི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའམ། རྒྱལ་པོའ་ཆད་པ་ ིཞེས་པའམ། མེའི་འཇིགས་པ་དང༌། ཆུའི་འཇིགས་པའམ། དུག་གི་འཇིགས་པའམ། གཅན་གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤན་ཏིང་ཀུ་རུ་ན་མཿཞེས་སོགས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་ལ། རང་དོན་དུ་བྱེད་ན་ཆེ་གེ་མོའ་གནས་སུ་བདག་གི་སྐད་དོད་མ་མ་ཞེས་པ་གཞུག་པར་བྱའོ།། ིབསྲུང་བ་ཡིན་ན་ཧཱུཾ་ཆེ་གེ་མོ་ལ། ནད་དམ། གདོན་ནམ། དགྲའི་གནོད་པའམ། བྱད་
སྟེམས་དང་རྦོད་གཏོང་གི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་རཀྵ་ཧཱུཾ། ཞེས་བྲི་སྟེ། བསྲུང་བ་ལ་ཐོག་མཐར་ཧཱུཾ་སྦྱོར་བར་མན་སྙེ་ལས་བཤད་པས་སོ། །རྒྱས་པ་ལ་སྭཱཧཱ། ཆེ་གེ་མོའ་ཚེའམ། བསོད་ནམས་ ིསམ། འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དམ།1

ཤེས་རབ་བམ། ཆེ་གེ་མོའམ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེ་གེ་མོའ་ིབཤད་སྒྲུབ་བམ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ཆེ་གེ་མོའ་འཕྲིན་ལས་པུཥྚིཾ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའམ། ཡང་ ི
1 ཞོལ། ཤོག ༢༨ བ ༢ འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དེ།

288 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ན། བཽ་ཥཊ་ཆེ་གེ་མོའ་ཚེ་སོགས་པུཥྚིཾ་ཀུ་རུ་བཽ་ཥ་ཊ་སྭཱཧཱ་ཞེས་སྦྱར་ལ། རང་དོན་དུ་བྱེད་ན་ཆེ་ ིགེ་མོའ་གནས་སུ་མ་མ་འཇུག་པ་སྔར་ལྟར་རོ། །དབང་ལ་གང་ཟག་གཞན་དེ་བདག་གི་དབང་དུ་ ིབསྡུ་བར་འདོད་ན། ཧོ་མ་མ་ཆེ་གེ་མོ་ཝ་ཤཾ་ཀུ་རུ་ཧོཿ ཞེས་པའམ། ཡང་ན། ཝ་ཥྚ་མ་1

མ་ཝཥྚ་མ་

ན་ཆེ་གེ་མོ་ཝཥྚ་ཅེས་པ་གང་རུང་དང༌། གང་ཟག་གཞན་དེ་བདག་གི་བླ་མ་ལྟ་བུས་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་འཁྲུལ་འཁོར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། མ་མ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་བླ་མ་ལྟ་བུ་དེའི་མིང་གཞུག་གོ །དགུག་པ་ལ་ལྷ་མོའམ། ཀླུ་མོའམ། གནོད་སྦྱིན་མོའམ། མིའི་བུ་མོ་དགུག་པ་ཡིན་ན། ཧྲཱིཿཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཧྲཱིཿཞེས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་སོགས་སྐྱེས་པ་དགུག་པ་ཡིན་ན་ཛཿཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿཞེས་བྱ་བའོ།།
མནན་པ་ལ། ལཾ་ཆེ་གེ་མོ་སྭཱ་སྠ་ནི་སྟཾ་བྷ་ཡ་ལཾ་ཞེས་པའམ། ལཾ་ཆེ་གེ་མོའ་ལུས་ངག་ཡིད་ ིགསུམ་སྟཾ་བྷ་ཡ་ལཾ། ཞེས་པའམ། ལཾ་ཆེ་གེ་མོའ་དབང་པོ་དྲུག་སྟཾ་བྷ་ཡ་ལཾ། ཞེས་བྱའོ། །ངག་མནན་ ིཔའམ་རེངས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི། ལཾ་བདག་གམ། ཡང་ན། བདག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ཆེ་གེ་མོས། ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་ལ་ཟློག་པར་བྱེད་པའམ། མི་སྙན་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོའ་ིངག་དེ་མནན་པར་གྱིས་ཤིག་ལཾ། ཞེས་པའམ། དེ་སཾ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་དུ་འབྲི་ན། ལཾ་དེ་བ་དཏྟ་སྱ་ཐཱ་པྲཱ་རཾ་བྷ་ཀ་ར་ཡེ་ཏེ་ཝ་ར་ཡ་ཏོ་བི་རུ་པ་ཀཾ་ཝཏ་ཏེ་ཡ་ཛྙ་ན་དྷ་སྱ་ཝ་ཀ་སྟཾ་བྷ་ཡ་ནན་ཀུ་རུ་ལཾ་ཞེས་བྱའོ། །ལྐུགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལཾ་ཆེ་གེ་མོའ་མུ་ཁཾ་བྷན་དྷ་ཡ་མཾ་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་བ་ལ་ཕཊ་གང་ ིཟག་ཆེ་གེ་མོ་དང་ཆེ་གེ་མོའམ། སྡེ་ཆེ་གེ་མོ་དང་ཆེ་གེ་མོའམ། བཾ་2

དྷེ་ཤ་ཡ་ཕཊ་ཅེས་པའམ། ཕཊ་
གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ་དང་དེའི་ལྷའམ་སྲུང་མ་ཆེ་གེ་མོ་བི་དེ་ཤ་ཡ་ཕཊ། ཅེས་པའོ། །བསྐྲད་པ་ལ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་ཨུ་ཙྪ་ཊ་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པའོ།།3
གཞན་ཡང་མིང་སྤེལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ། ཀུན་སྦྱོར་ཡལ་ག་འགོག་པ་དང༌། །བསྡུ་
བ་དང་ནི་སྤེལ་བ་དང༌། །ཁ་སྦྱོར་འདི་དག་དྲུག་རྣམས་ནི། །སྔགས་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་ལུགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༢༢ ན ༢ ཝཥྚ་མ
2 ཞོལ། ཤོག ༢༩ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༢༢ ན ༦ བི་དྷེ་ཤ་ཡ་ཕཊ་
3 ཞོལ། ཤོག ༢༩ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༢༢ ན ༧ ཅེས་བྲིའོ།།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 289

དྲུག།།ཆོ་ག་ཉམས་པས་མི་འགྲུབ་ཅིང༌། །འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་འབའ་ཞིག་1

སྟེ། །རྨོངས་པས་བྱེ་
བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །སྔགས་རྣམས་འདི་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཀུན་སྦྱོར་ཞི་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཡལ་ག་དབང་དུ་བསྡུ་བར་འདོད། །འགོག་པ་གསོད་པ་རབ་ཏུ་བརྗོད། །བསྡུད་པས་སྡང་བ་དྲན་པར་འགྱུར། །སྤེལ་བ་རྒྱས་པ་ཤེས་པར་བྱ། །ཁ་སྦྱོར་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་དུའོ།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ནི། ཞི་བ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་ཏེ་དང་པོར་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་ཐ་མ་སྤེལ་སྔགས་བཏགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡིག་པ་སོགས་ཤནྟིཾ་ཀུ་རུ་ཨོཾ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབང་སྡུད་ལ་ཡལ་ག་ནི་དང་པོར་སྔགས་དང་མིང་ཐ་མར་བྱས་པ་སྟེ། ཧོ་ཆེ་གེ་མོ་ཝ་ཤཾ་ཀུ་རུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསོད་པ་ལ་འགོག་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་བར་བར་དུ་མིང་གི་ཡི་གེ་བཀོད་པ་སྟེ། ཧཱུཾ་ཆེ། ཕཊ་གེ །ཧཱུཾ་མོ། ཕ་མ་ར་ཡ་ཊ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།
སྡང་བའམ་དབྱེ་བ་ལ་སྡུད་པ་ནི། མིང་གི་ཡི་གེའི་བར་བར་དུ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྤེལ་བ་
སྟེ། ཆེ་ཧཱུཾ། གེ་ཕཊ། མོ་ཧཱུཾ། ཞེས་ཕཊ། བ་ཧཱུཾ། བི་དྭེ། ཤ་ཡ་ཀུ་རུ་ཕཊ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱས་པ་ལ་སྤེལ་བ་ནི། དང་པོར་སྔགས། དེ་ནས་མིང་། དབུས་སུ་སྔགས། ཐ་མར་ཡང་སྔགས་ཏེ། དཔེར་ན། ཝ་ཥྚཊ་ཆེ་གེ་མོ་པུཥྚི་ཀུ་རུ་ཝ་ཥ་ཊ་པུཥྚིཾཀུ་རུ་ཝ་ཥྚ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་སྦྱོར་ཞེས་པའི་མིང་སྤེལ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་ལས་གང་བསྒྲུབ་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ལྟར་བྱར་རུང་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་སྔགས་བར་དུ་མིང་བཅུག་པ་སྟེ། ན་མཿཆེ་གེ་མོ་ཤིནྟིཾ་ཀུ་རུ་ན་མཿཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གོང་དུ་ལས་སོ་སོའ་སྤེལ་ཚིག་སྦྱོར་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་སྦྱོར་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ི༈ དགུ་པ་ས་འཁོར་གནམ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་མ་བྲིས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་
བཅས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲི་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཞི་རྒྱས་དབང་དང་དགུག་པ་ལ། །ས་སྐོར་རིམ་བཞིན་བཀོད་བྱས་ཏེ། །གནམ་སྐོར་དག་ནི་རིམ་ལས་བཟློག །བསད་བསྐྲད་དབྱེ་དང་གནན་པ་ལ། །ས་སྐོར་རིམ་ལས་བཟློག་པ་དང༌། །གནམ་སྐོར་དག་ནི་རིམ་བཞིན་བྲི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞི་རྒྱས་དབང་དགུག་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་འོག་མ་ས་འཁོར་རིམ་བཞིན་དུ་

1 གཙང་། ཤོག ༢༢ བ ༡ ཉོན་མོངས་འབའ་ཤིག་སྟེ།
2 མ་རྙེད་དོ།།

290 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གཡས་སྐོར་དུ་བྲི་སྟེ། དེ་ཡང་ཞི་བ་ལ་ཐོག་མར་དབུས་ཀྱི་ཀྵེ་ཁ་ཤར་ལ་བསྟན་པ་བྲིས། དེ་ནས་ཤར་གྱི་རེའུ་མིག་ཡའི་གོ་སར་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲི། དེ་ནས་ལྷོའ་མ། དེ་ནས་ནུབ་ ིཀྱི་མེ། དེ་ནས་བྱང་གི་ད། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤར་གྱི་རེ་མིག་དབུས་མ་ཡ་འབྲི་ས་དེར་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲི། དེ་ནས་གཡས་སྐོར་ལ་ཙྪ་འབྲི། དེ་ནས་ནི་འབྲི་སར་ནིའི་དོད་ལ་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་འབྲི། དེ་ནས་རཱ། དེ་ནས་ཛཱཿ། དེ་ནས་ས། དེ་ནས་དོ། དེ་ནས་རུ། དེ་ནས་ཎ། དེ་ནས་ཡོ། དེ་ནས་ནིའི་གོ་སར་ནིའི་དོད་ལ་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ། དེ་ནས་ར་བྲི། དེ་ནས་རེའུ་མིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ། སྔགས་བཏུ་བའི་ཚེ་ཀྵེ་འབྲི་བའི་རེའུ་མིག་དེ་རེའུ་མིག་ཤར་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཐད་ཀྱི་རེ་མིག་དབུས་མ་ལ་ཨོཾ། དེ་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་རེ་མིག་རེ་རེ་བར་དུ་དོར་ནས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྲི།
དེ་ནས་དབུས་ཀྱི་ལིང་ཚེ་དགུ་པའི་ཤར་ལྷོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཟུར་བཞིའི་སྔགས་སྤེལ་
ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲི། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་བར་གྱི་སྤེལ་སྔགས་རྣམས་བྲི་ལ། ཞི་བའི་གནམ་འཁོར་སྟེ་འཁོར་ལོ་སྟེང་མ་ལ། དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཀྵེ་ཁ་ནུབ་ལ་བསྟན་མགོ་ཤར་ལ་བསྟན་པ་བྲི། ཀྵེ་ཁ་ནུབ་ལ་བལྟས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མདུན་གྱི་རེའུ་མིག་དེ་ནུབ་ཀྱི་རེ་མིག་ཡིན་པས་དེར་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲི། དེ་ནུབ་ཏུ་བྱས་པའི་ལྷོའ་རེ་མིག་ཏུ་དེ་ནས་མ་ ིཡིག་བྲི། དེ་ནས་ཤར་དུ་མེ་བྲི། དེ་ནས་བྱང་དུ་ད་བྲི། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཀྵེ་ཁ་བལྟས་པའི་ཕྱོགས་ནུབ་ཏུ་བྱས་པའི་ནུབ་ཀྱི་རེ་མིག་དབུས་མར་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲི། དེ་ནས་རེ་མིག་དེ་ནུབ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་གཡོན་གྱི་རེ་མིག་ཏུ་རཱ། དེ་ནས་ནིའི་དོད་ལ་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ། དེ་ནས་ཡོ། དེ་ནས་ཎ། དེ་ནས་རུ། དེ་ནས་ཤར་གྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་དོ། །དེ་ནས་ས། དེ་ནས་ཛཱ། དེ་ནས་རཱ། དེ་ནས་ཡ། ནིའི་དོད་སྔར་ལྟར། དེ་ནས་ཙྪ། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ། དབུས་ཀྱི་ཀྵེ་ཁ་བལྟས་པ་ནུབ་ཏུ་བྱས་པའི་ནུབ་ཀྱི་རེའུ་མིག་དབུས་མར་ཨོཾ། དེ་ནས་གཡོན་བསྐོར་དུ་རེའུ་མིག་རེ་རེ་བར་དུ་དོར་ནས་ཡི་གེ་བཅུ་པ་བཀོད། དེ་ནས་ནང་གི་མཚམས་བཞི་དང་ཕྱིའི་བར་དུ་དོར་བ་རྣམས་སུ་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲི་བ་སྔར་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན་སྟེང་འོག་གི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཐད་དུ་མ་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 291

འཆུགས་པར་འགྲིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ།
དེ་བཞིན་རྒྱས་པ་ལ། ཐོག་མར་དབུས་སུ་ཡི་གེ་མ་ཁ་བྱང་གི་ད་ཡིག་ལ་བསྟན་པ་བྲི། དེ་
ནས་བྱང་གི་ད་བྲི། དེ་ནས་ཤར་གྱི་ཀྵེ། དེ་ནས་ལྷོར་ཡའི་གོ་སར་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲི། དེ་ནས་ནུབ་ཀྱི་མེ་བྲི། རེའུ་མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ། ཐོག་མར་བྱང་གི་དའི་ཐད་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་ཡོ། དེ་ནས་བྱང་ཤར་གྱི་ནིའི་དོད་ལ་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲི་1

དེ་ནས་ར། དེ་ནས་ཤར་
གྱི་ཡའི་དོད་ལ་སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བྲི་2

དེ་ནས་ཙྪ། དེ་ནས་ནིའི་དོད་ལ་སྤེལ་སྔགས། དེ་
ནས་རཱ། དེ་ནས་ཛཱ། དེ་ནས་ས། དེ་ནས་དོ། དེ་ནས་རུ། དེ་ནས་ཎ། དེ་ནས་རེའུ་མིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཐོག་མར་བྱང་གི་དའི་ཐད་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་ཨོཾ། དེ་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་འགོད་པ་སྔར་བཞིན། དེ་ནས་ནང་གི་ཟུར་བཞི་དང་ཕྱིའི་བར་དུ་དོར་བ་རྣམས་ལ་སྤེལ་སྔགས་འབྲི་བའང་སྔར་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱས་པའི་ས་འཁོར་ཡིན་ལ། གནམ་འཁོར་ལ་དབུས་ཀྱི་མ་ཁ་ལྷོར་བསྟན་པ་དང༌། ད་ཡིག་ལྷོར་འབྲི་ཞིང་སྤེལ་སྔགས་བྱང་དུ་འབྲི་བ་དང༌། རྩིབས་བཅུ་གཉིས་པོ་3

ལ་ལྷོའ་རེ་མིག་ ིདབུས་མར་ཡོ། དེ་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་ཎ་དང༌། རུ་དང༌། དོ་དང༌། ས་དང༌། ཛཱ་དང༌། བྱང་གི་རེ་མིག་དབུས་མར་རཱ་དང༌། དེ་ནས་སྤེལ་སྔགས་དང༌། ཙྪ་དང༌། སྤེལ་སྔགས་དང༌། ར་དང༌། སྤེལ་སྔགས་ཀྱི་རིམ་པས་དགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ། ཐོག་མར་ལྷོའ་དའི་ཐད་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་ ིཨོཾ། དེ་ནས་ཤར་ལྷོར་འཕོས་ཏེ་གཡོན་སྐོར་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་པ་འགོད་ཅིང༌། ནང་གི་ཟུར་བཞི་དང་བར་བར་གྱི་སྤེལ་སྔགས་དགོད་པ་སྔར་ལྟར་རོ།།
དབང་དགུག་ལ། ས་འཁོར་ནི། ཐོག་མར་དབུས་སུ་ཡི་གེ་མེ་ཁ་ནུབ་ལ་བསྟན་པ་བྲི། དེ་
ནས་ནུབ་ཏུ་ཡ། དེ་ནས་བྱང་དུ་ད། ཤར་དུ་ཀྵེ། ལྷོར་མ་རིམ་བཞིན་བྲི། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པའི་ནུབ་ཀྱི་ཡའི་ཐད་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་དོ། དེ་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་རིམ་བཞིན་དུ་རུ་དང༌། ཎ་དང། ཡོ་དང་། ནི་དང༌། ར་དང༌། ཡ་དང༌། ཙྪ་དང༌། ནི་དང༌། རཱ་དང༌། ཛཱ་དང༌། ས་རྣམས་བྲིའོ། །དེ་ནས་རེ་མིག་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢༣ བ ༣ སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ། དེ་ནས་ར།
2 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢༣ བ ༣ སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ། དེ་ནས་ཙྪ།
3 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༢༣ བ ༥ བཅུ་གཉིས་པ་ལ་

292 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བཅུ་དྲུག་པ་ལ། ཐོག་མར་ནུབ་ཀྱི་ཡའི་ཐད་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་ཨོཾ། དེ་ནས་ནུབ་བྱང་གི་རེ་མིག་ཏུ་འཕོས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་ཡི་གེ་བཅུ་པ་དགོད། དེ་ནས་ཟུར་བཞི་དང་བར་བར་དུ་སྤེལ་སྔགས་དགོད་དོ།།གནམ་འཁོར་ནི། ཐོག་མར་དབུས་སུ་ཡི་གེ་མེ་ཁ་ཤར་བསྟན་བྲི། དེ་ནས་ཤར་དུ་ཡ།
བྱང་དུ་ད། ནུབ་ཏུ་ཀྵེ། ལྷོར་མ། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཤར་གྱི་ཡའི་ཐད་དུ་དོ། །དེ་ནས་གཡོན་སྐོར་དུ་རུ་དང། ཎ་དང༌། ཡོ་དང༌། ནི་དང། དེ་ནས་ར་དང༌། ཡ་དང། ཙྪ་དང༌། ནི་དང༌། རཱ་དང༌། ཛཱ་དང༌། ས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྲིའོ། །དེ་ནས་རེ་མིག་ཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཤར་གྱི་ཡའི་ཐད་དུ་ཨོཾ། དེ་ནས་གཡོན་སྐོར་དུ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་དགོད་པ་དང༌། ནང་གི་ཟུར་དང་ཕྱིའི་བར་བར་དུ་སྤེལ་སྔགས་དགོད་པ་སྔར་བཞིན་ནོ། །བསད་པ་ལས་1

འཁོར་གཡོན་སྐོར་དུ་འབྲི་སྟེ། ཐོག་མར་
དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཡོ་2

ཁ་ལྷོར་བསྟན། དེ་ནས་ལྷོའ་རེ་མིག་ཏུ་མ། དེ་ནས་ཤར་དུ་ཀྵེ་ ི 3

བྲི་བ་སོགས་
དང༌། རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཐོག་མར་ལྷོའ་མ་ཡིག་གི་ཐད་དུ་རཱ། དེ་ནས་ཤར་ལྷོར་འཕོས་ཏེ་ཛཱ་ ིའབྲི་བ་སོགས་དང༌། རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཐོག་མར་ལྷོའ་མ་ཡིག་གི་ཐད་དུ་ཨོཾ། དེ་ནས་རེ་མིག་ ིགཅིག་བོར་ཏེ་ཤར་ལྷོར་ཧྲཱིཿའབྲི་བ་སོགས་གཡོན་བསྐོར་དང༌། གནམ་འཁོར་ལ་གཡས་སྐོར་དུ་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་དབུས་སུ་ཡ་ཁ་བྱང་བསྟན། དེ་ནས་བྱང་གི་མ། དེ་ནས་ཤར་གྱི་མེ་འབྲི་བ་སོགས་དང༌། རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ། ཐོག་མར་བྱང་གི་མའི་ཐད་དུ་རཱ། དེ་ནས་བྱང་ཤར་དུ་འཕོས་ནས་གཡས་སྐོར་བྱ་སྟེ། ལྷོའ་དའི་ཐད་དུ་ཡོ་འབྲི་ ི 4

བ་སོགས་དང༌། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཐོག་
མར་བྱང་གི་མའི་ཐད་དུ་ཨོཾ། དེ་ནས་ཤར་དུ་འཕོས་ཏེ་གཡས་སྐོར་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་དགོད། དེ་ནས་ཟུར་བཞི་དང་བར་གྱི་རེ་མིག་རྣམས་སུ་སྤེལ་སྔགས་དགོད་པ་སྔར་བཞིན་ནོ། །བསྐྲད་པ་དང་དབྱེ་བའང་བསད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།
མནན་པ། ངག་རེངས་པ། ལྐུགས་པ། སྨྱོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ས་འཁོར་ལ་དབུས་ཀྱི་མ་
ཁ་བྱང་གི་ད་ལ་བསྟན། དེ་ནས་ནུབ་ཀྱི་མེ། ལྷོའ་ཡ། ཤར་གྱི་ཀྵེ། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ ི
1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༢༤ ན ༤ བསད་པ་ལ་ས་འཁོར་
2 ཞོལ། ཤོག ༣༡ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༢༤ ན ༤ ཡི་གེ་ཡ་ཁ་ལྷོར་བསྟན།
3 ཞོལ། ཤོག ༣༡ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༢༤ ན ༤ ཤར་དུ་མེ་བྲི་བ་སོགས་དང་།
4 ཞོལ། ཤོག ༣༢ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢༤ ན ༦ ཡོ་བྲི་བ་སོགས་དང་།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 293

ལ། དང་པོར་བྱང་གི་དའི་ཐད་ནས་བརྩམས་དེ་གཡོན་སྐོར། དེ་ནས་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བྱང་གི་དའི་ཐད་དུ་ཨོཾ་བྲིས་པ་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་གཡོན་བསྐོར་དུ་བྲི་ཞིང༌། གནམ་འཁོར་ལ་གཡས་སྐོར་དུ་བྲི་བ་དང༌། དབུས་ཀྱི་མ་ཁ་ལྷོར་བསྟན། ད་ལྷོ་དང་ཡ་བྱང་དུ་བྲི་བ་སོགས་སྔར་གྱི་རིགས་སྒྲེས་ཏེ་བྱའོ།1

།འདི་དག་ལ་མཐའི་མུ་ཁྱུད་གསུམ་དབྱངས་གསལ་བསྐུལ་སྔགས་དང་བཅས་པ་
ས་ལ་བྲི་བ་ལྟར་འབྲི་བར་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་བཤད་ཅིང༌། གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་ལ་འབྲི་བ་ནི་སྔགས་བཏུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སྤོས་པ་ན་བྲི་མི་དགོས་པའི་ལུགས་སུ་མཛད་ལ། རང་ལུགས་ནི་བྲི་གཞི་ལ་ཤོང་ན་བྲིས་ཀྱང་རུང་ལ། མི་ཤོང་བ་སོགས་ཡིན་ན་ངེས་པར་བྲི་དགོས་པ་མིན་ནོ། །གཤེད་དམར་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་གསལ་བྱེད་ལས་འཁོར་ལོ་སྟེང་མ་ལ་མིང་སྤེལ་མི་འབྲི་བར་བཤད་ཀྱང་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་འོ། །སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་རེ་ཁ་ལ་མ་རེག་པར་བྲི་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། སྟེང་འོག་གི་ཡི་གེ་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་ཡེ་མ་འཆུགས་པར་འོང་བ་གལ་ཆེའོ།།
བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་དག་དྲག་པོའ་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་རང་གི་དྲི་མ་སོགས་ཡེ་མ་འདྲེས་པ་ ིདང༌། རང་གི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མའང་མ་ཕོག་པ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུང་ལ། དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བསད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཁྲག་ཅེས་པ་སྲིན་ལག་གིའོ། །ཞེས་དང༌། བསྐྲད་པའི་སྐབས་སུ། རང་ཁྲག་ཅེས་པ་ནི་རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཛུབ་མོའ་ཁྲག་གོ །ཞེས་ ིབཤད་དོ།།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་བསད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྣག་ཚ་ལ་རང་གི་སྡིགས་མཛུབ་ཀྱི་ཁྲག་ཅེས་བཤད། གཞོན་ནུ་ཟླ་བས་ཀྱང་དགྲ་ནག་གི་འགྲེལ་པར་བསད་པའི་སྐབས་སུ་མཛུབ་མོ་ནི་རང་གིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ལེགས་པར་མ་བྲིས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འདི་ལྟར་ལེགས་པར་མ་བྲིས་
ན། །འཁོར་ལོ་རང་ལ་བཟློག་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ནན་ཏན་བསྐྱེད་དེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བློས་ཞིབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་སྟེ་ལེགས་པར་བྲི་དགོས་ཀྱི། 1 ཞོལ། ཤོག ༣༢ ན ༦ སྔར་གྱི་རིགས་བགྲེས་ཏེ་བྱའོ།།

294 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཅུང་ཟད་ཅིག་1

འཆུགས་ན་ཡང་དྲག་པོའ་འཁོར་ལོ་ཡིན་ན་རང་ལ་བཟློག་པར་འགྱུར་ལ། ཞི་རྒྱས་ ིསོགས་ཡིན་ནའང་འབྲས་བུ་ལོག་པར་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆུགས་ཤིང་མ་ནོར་བར་བྱའོ། །སྤེལ་ཚིག་སྦྱོར་བའི་ཚེའང་བོད་ཀྱི་སྔགས་གསར་རྙིང་མང་པོས་ཞི་བ་ཤནྟིཾ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ན། ཤནྟིཾ་ཞེས་པའང་བོད་སྐད་དུ་ཞི་བ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། ཞི་བ་ཞི་བར་མཛོད། ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། ཞི་བ་ཞི་ན་མ་ཞི་དགོས་པས་མ་ཞི་བར་མཛོད། ཅེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང༌། ལྷས་བྱིན་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་བསད་པར་འདོད་ནས་འཁྲུལ་འཁོར་བྱེད་པ་ལ། མཆོད་སྦྱིན་དགྲ་བོ་མ་ར་ཡ་ཕཊ་ཅེས་བྲིས་ན། མཆོད་སྦྱིན་དགྲ་བོ་ལྷས་བྱིན་ཡིན་པས་ལྷས་བྱིན་རང་ཉིད་གསོད། ཅེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་ངེས་པར་བྱས་ནས་མ་ནོར་བར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ།།
༈ བཅུ་པ་སའི་འཁོར་ལོ་བསྟིམ་ཞིང་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བ་
ནི། རས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་ཟིན་ནས། །མཎྜལ་ལ་གནས་འཁོར་ལོ་དེ། །རས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། །རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །མཎྜལ་འཁོར་ལོར་བསྡུ་བར་བྱ། །རས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོད་ནས༌ནི། །བདེན་པའི་བྱིན་བརླབས་དམིགས་པར་བྱ།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བྲིས་ཟིན་ནས། མཎྜལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་རས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྤྱན་དྲང་བར་བྱ་སྟེ། ཨོཾ་བཛྲ་ས་མ་ཡ་ཛཿ ཞེས་པའི་སྔགས་བརྗོད་ཅིང༌། རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ནས་ས་ལ་བྲིས་པའི་འཁོར་ལོ་རས་ལ་བྲིས་པ་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ནས། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
དེ་ནས་རབ་གནས་དངོས་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པར།
ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་དག་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ལ། རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དྲངས་ལ་མདུན་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལ་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༣ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢༥ ན ༢ ཅུང་ཟད་གཅིག་འཆུགས་ན་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༢༦ ཕྲེང་། ༡༨

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 295

ཕུལ་ནས་སྔགས་བྲིས་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བས་བཅུག །དེ་ནས་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་རིམ་པས་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམས་ལ། སྔགས་ཡོངས་སུ་བཟླས་ཏེ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འཁོར་
ལོ་བསངས་སྦྱངས་ནས་འཁོར་ལོའ་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅུ་ ིབདུན་དུ་བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐོད་པ་བཞི་ཡང་རྡོ་རྗེ་མ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ལྷ་བཅུ་བདུན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིའི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་ལྕགས་མཁར་སྒོ་མེད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དངོས་སུ་མོས་པ་བྱ་ཞིང༌། ཡི་གེ་བཅུ་པོ་རྣམས་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་མ་ཧེ་ལ་གནས་པར་བསྐྱེད་དེ་སྐུ་མདོག་ནི་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །དེ་ནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྒོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས། མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པས་མཆོད། མུད་ག་ར་ཛཿསོགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་དགུག་གཞུག་བཅིངས་མཉེས་པར་བྱ། དེ་ནས་དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་མཆོད་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ། དེ་ནས་ནང་གི་ཟུར་བཞི་དང་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་བར་གྱི་རེ་མིག་གི་མིང་ཡིག་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དྲག་ལས་གང་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལྷ་དང་དབྲལ་བ་དང་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དགུག་པའི་དམིགས་པ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བྱ། ཞི་བ་རྒྱས་པ་དབང་དགུག་རྣམས་ལ་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་དགུག་པའི་དམིགས་པ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ལ་བསྟིམ་ནས་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཤགས་དྲག་པོ་བྱ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཞི་བ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འདུག་པ་དང༌། རྒྱས་པ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོའ་དབུས་སུ་འདུག་པ་དང༌། བསད་པ་ལ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ ིནག་པོའ་སྟེང་ན་མེ་གྲུ་གསུམ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་གཅེར་བུར་གནས་པ་སོགས་ལས་སོ་ ིསོ་དང་མཐུན་པ་འོག་ཏུ་འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་ལྷ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༤ ཤོག ༣༧༥ ཕྲེང་། ༡

296 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་གཏོར་མ་རྣམས་བྱ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་ཡི་གེ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསྒོམ་པའམ། ལྷ་ཞུ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ༌།།
དེ་ནས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལངས་ནས་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བཀའ་བདེན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ལས་སྦྱོར་འདི་དང་འདིས་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་འབྱིན་པའི་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་མི་སླུ་བར་བདེན་ངེས་སྙམ་པའི་དད་པ་དང་ངེས་པ་ཤགས་དྲག་པོས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང༌། གཞན་ཡང༌། ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི། །དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཡི། །མཁས་པ་ལ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཉེ། །ཞེས་འོག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཤགས་དྲག་བསྐྱེད་ནས། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདི་འདྲ་བའི་ལས་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ངེས་པ་བསྒོམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལས་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་དང་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། དེ་སྟོབས་ཆེན་འགྲུབ་པ་མྱུར་ལ་སྟོབས་ཆུང་ན་འགྲུབ་པ་བུལ་བ་སོགས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་ནན་ཆེ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལན་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་འདི་གོ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ། །འཁོར་ལོ་སྦོ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་འཁོར་ལོ་སྦ་བ་སོགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འདིར། ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་
ཆོ་ག་བཞིན། །འཁོར་ལོ་སྦ་བར་བྱས་ནས་ནི། །གསང་སྔགས་བཟླས་པ་བརྩམ་པར་བྱ།1

།ཞེས་
པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པས། རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་དང༌། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་མཛད་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་ ིགཞུང་དང་བླ་མའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལ་ལས་སོ་སོའ་འཁོར་ལོ་སྦ་བ་དང་ ི 2

བསྐུལ་བ། མཇུག་གི་བྱ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་རེར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༢༦ ཕྲེང་། ༢༡
2 ཞོལ། ཤོག ༣༥ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༢༦ བ ༤ འཁོར་ལོ་སྦ་བ་བསྐུལ་བ།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 297

བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། རྒྱུད་འདི་དག་ཏུ་ནི་གཙོ་བོར་དྲག་ལས་སྟོན་པས་ཐོག་མར་བསད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་སྦ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལིངྒ་བཅའ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དུར་ཁྲོད་དང་ལམ་བཞི་མདོ་དང༌། ཤིང་གཅིག་དང༌། གྲོག་མཁར་གྱི་ས་དང༌། ཆུའི་འགྲམ་གཉིས་ཀྱི་ས་དང༌། མཚན་མ་གཅིག་པ་དང༌། རྒྱལ་པོའ་སྒོ་ཁང་གི་ས་དང༌། ིདགྲ་བོའ་དྲི་ཆེན་དང༌དྲི་ཆུ་དང། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བས་དགྲ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་སོར་བརྒྱད་པ་ ིབྱས་པའི་སྙིང་གར་འཁོར་ལོ་གཞུག་ཅེས་བཤད་ཀྱང༌། རང་ལུགས་ནི་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་བཤད་པ་ལྟར། དགྲ་བོའ་རྐང་རྗེས་ཀྱི་ས་དང༌། བཤང་གཅི་བྱས་པའི་ས་དང་། ཆུ་འགྲམ་གྱི་ས་ ིདང༌། དུག་དང༌། ཁྲག་སྣ་ཚོགས་དང༌། སྤྲ་ཚིལ་རྣམས་བསྲེས་ནས་དགྲ་བོའ་གཟུགས་བརྙན་སོར་ ིབཞི་པ་བྱས་པའི་སྙིང་ཁར་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿའི་མཇུག་ཏུ་ཕཊ་མིང་རུས་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཕཊ། ཅེས་པ་གྲོ་ག་སོགས་ལ་དུག་ཁྲག་གིས་བྲིས་པ་གཞུག།
དེ་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམས་ཏེ་རང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་ཅན་ལ་གནས་པས། མདུན་དུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་གཤིན་རྗེ་ནག་པོ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པ་ལྕགས་ཀྱུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་ལྷོ་ཕྱོགས་རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ན་གཤིན་རྗེ་བསྒོམས་པ་དང་འདྲ་བ་བཀུག་ལ་བསྟིམ། དེ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་བསམ་པས། ཨོཾ་ཀཱ་ལ་རུ་པ་ཧཱུཾ་ཕཊ་མིང་རུས་ཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿཞེས་དྲག་ཏུ་བརྗོད་པས། གཤིན་རྗེ་སྐད་ཅིག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོང་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྙིང་ནས་ལྕགས་ཀྱུས་ཕུག །མགྲིན་པ་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ། ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོའ་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་གྲུ་གསུམ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ ིདབུས་སུ་བཞག་སྟེ། རང་དབང་མེད་པར་ཁྲིད་འོངས་ནས་རང་གི་མདུན་ན་སྐྲག་ཅིང་འདར་བར་འདུག་པར་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་བསྒོམས་ལ། དེ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ལྷ་དང་དབྲལ་བ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ལ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿབསྒྲུབ་བྱ་ལིངྒ་ལ་དགུག་གཞུག་བཅིངས་དབྱེར་མེད་པར་བསྟིམ་ལ། ལིངྒ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་མོས་པ་ཤགས་ཅན་བྱའོ། །དེ་ནས་ལིངྒ་དེའི་སྙིང་ག་ལྟེ་བ་གསང་གནས་ལྐོག་མ་སྨིན་མཚམས་ཏེ་གནས་ལྔར་མི་རུས་ཀྱི་ཕུར་བ་བཏབ། ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་དུག་གི་ཚེར་མ་རྣོན་པོས་བཏབ་ལ་དགང་ངོ༌།།

298 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྤྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཕྱག་ན་མཚོན་
ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ལ་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་བརྡེག་ཅིང་ཟ་བ་དང༌། སྤྲུལ་པའི་གཅན་གཟན་སྣ་ཚོགས་པས་ཟ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པས་སྐད་ངན་ཙེ་རེ་རེ་འདུག་པར་བསྒོམས་ལ། སེམས་མ་ཡེངས་པར། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་ཅི་མང་ཞིག་བཟླས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་ལིངྒ་བཅའ་བའོ། །དེ་ནས་འཁོར་ལོ་སྦ་བ་ནི། གྲོ་གའམ་ཤ་གུ་ལ་ལིངྒ་དཔེ་ཆུང་ལྟར་བྲིས། དེའི་དཔྲལ་བར་རུས། སྙིང་ཁར་མིང༌། ལྟེ་བར་ཚ། བརླ་ལ་བླ་དག་བྲིས་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་དགུག་པ། ལྷ་དང་དབྲལ་བ། ལིངྒ་ལ་བསྟིམ་པ་རྣམས་སྔར་ལྟར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་མོས་ཏེ། སྟེང་འོག་གི་འཁོར་ལོ་གཉིས་རེ་མིག་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་ཡེ་མ་འཆུགས་པར་ཁ་སྦྱར་བའི་དབུས་ཀྱི་ཡཾ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྙིང་ག་འོང་བ་བྱས་ནས་ལིངྒ་དེ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་སྟེ། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་གཉིས་སྦྲགས་པ་དེ་ལྟེབ་ལུགས་ཡེ་མ་ནོར་བར་མན་ངག་བཞིན་ལྟེབ་ནས་རོའ་སྐྲས་འཁོར་ལོ་ཡེ་མི་མཐོང་གི་བར་དུ་རྒྱ་གྲམ་དུ་དཀྲིའོ།། ིདེ་ནས་རབས་ཆད་ཀྱི་ཐོད་པའམ། མཛེ་ཐོད་དམ། གྲིར་ཤི་བའི་ཐོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་
མཚན་ངན་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བའི་བར་དུ་འཁོར་ལོ་སྟེང་འོག་མ་ནོར་བར་བཅུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོད་པ་སྟེང་མའི་ཚངས་བུག་གི་ཐད་ནས་སྨྱུ་གུ་འབྲིང་བོ་ཤོང་བ་ཙམ་གྱི་བུག་པ་གཅིག་བྱ། ཐོད་པ་སྟེང་མའི་ནང་དུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་རཾ་གྱིས་མཚན་པ་བྲིས་པའི་དབུས་སུ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཕཊ་ཅེས་པ་བྲི། ཐོད་པ་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་རི་རབ་ལྷུན་པོ་སེར་པོ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་སྟེང་དུ་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོར་པོ་གྲུ་བཞི་པ། དེའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་སེར་པོས་མནན་པ་རྣམས་བྲི། ཐོད་པ་འོག་མའི་ནང་དུ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོ་ཡཾ་གྱིས་མཚན་པའི་དབུས་སུ་ཨོཾ་ཆེ་གེ་མོ་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ཨཿཨཿཞེས་པ་བྲི། ཐོད་པ་འོག་མ་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོའ་དབུས་སུ་ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཕཊ་ཅེས་པ་བྲི། དེ་ནས་ཐོད་པ་ ིགཉིས་ཁ་སྦྱར་ལ་རོ་སྐྲའི་སྐུད་པ་ནག་པོས་བསྡམས་ཏེ། རང་ཁ་ལྷོར་བལྟས་པའི་མདུན་དུ་རོ་སོལ་གྱིས་གྲུ་གསུམ་ནག་པོར་བཅུག་པའི་སྟེགས་བུའི་ཁར་མན་1

ཇི་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་བཞག །རོ་སྐྲ་སྒྲིལ་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༦ བ ༥ སྟེགས་བུའི་ཁར་མཉྫ་ལྟ་བུའི་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 299

བའི་གཟུངས་ཐག་ནང་གི་འཁོར་ལོ་བཅིངས་པའི་སྐུད་པ་ལ་བརྒྱུས་ནས་ཐོད་པ་སྟེང་མའི་བུག་པ་ནས་དྲངས་ཏེ་རང་གིས་གཟུང༌། སྟེགས་བུའི་ཁར་འདས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་གཏོར་མ་རྣམས་བཤམ། དུག་སྣ་ཁྲག་སྣ་བསྲེས་པའི་རློན་ཐུན་དང༌། ཡུངས་ཀར་ཡུངས་ནག་སྐེ་ཚེ་ལྕགས་ཕྱེ་རྡོ་ཕྱེ་སོགས་བསྲེས་པའི་སྐམ་ཐུན་རྣམས་མདུན་དུ་བཞག་ལ། སྔགས་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་མང་དུ་བཟླས་པས་ཐུན་ལ་བཏབ་ཅིང་དར་བླུད་པར་བྱའོ།།
དེ་ནས་ཐོད་པའི་བུག་པ་ལ་ཐུན་དུ་བཅུག་ནས། དེའི་ནང་ནས་ཐུན་འཕངས་ཏེ་ཐོད་པ་
འོག་མའི་ནང་དུ་ཐུན་གྱིས་འཁོར་ལོ་མ་ནུབ་ཙམ་དུ་དགང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཐོད་པའི་གའུ་ཁ་སྦྱར་དེ་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བྱས་ཏེ།1

མིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཧཱུཾ་ཡ་མཱན་ཏ་ཀྲི་ཏ་བཛྲ་
དྷརྨྨཿཙཀྵུ་པྲ་བེ་ཤ་ཡ་ན་མཿཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོཾ་ཡ་མཱན་ཏ་ཀ་དེ་བ་ཤོ་དྷ་ཡ་ཏྲཾ་པྲ་བེ་ཤ་ཡ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད་དོ། །གཙུག་ཏོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོཾ་ཡ་མཱན་ཏ་ཀ་བཛྲ་ཧྲིཿཞེས་བརྗོད་དོ། །མཆེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་གུ་ཧྱ་གུ་ཧ་ལཾ། ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་དང་ནང་མཆོད་ཀྱིས་མཆོད་ལ། གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ཚིག་འདིས་བསྟོད་པར་བྱ་སྟེ། གདུག་པ་སྐྲག་བྱེད་འཁོར་ལོ་མེ་ལྟར་འབར། །དུས་གསུམ་ཁྲོ་རྒྱལ་ཧེ་རུ་ཀ་ཡི་ཐུགས། །ལས་རྣམས་ཀུན་བྱེད་ཕྲག་དོག་རྡོ་རྗེ་སྟེ། །མ་ལུས་ཚེམས་གཅོད་གསོལ་བ་སྐུ་ཡི་དང༌། །ཧཱུཾ་དང་ཕཊ་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་སྦྱོར་བ་གསུང༌། །ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཡི། །ལྟོར་2

འཛུད་དེས་ཀྱང་བཀའ་ལས་མི་འདའ་ལ། །ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲུལ་པས་གནས་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༧ ན ༢ ལག་གཉིས་མཐེ་བོང་དང་འཛུབ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མིག་ལྟར་བྱས་སོར་མོ་གསུམ་འཕྲལ་ཏེ་སྨིན་མ་ལྟར་བྱ་བ་མིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཧཱུཾ་ཡ་མཱན་ཏ་ཀྲིཏ་བཛྲ་དྷ་རྨྨཿཙཀྵུ་པྲ་བེ་ཤ་ཡ་ན། ཞེས་བརྗོད་དོ། ལག་གཉིས་འཁྲིག་མ་སྤྲད་སེར་མོ་གཤིབས་སྟེ་ཅུང་ཟད་བཀུག་ལ་ཁ་སྦྱར་བ་ཞལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོཾ་ཡ་མཱན་ཏ་ཀ་དེ་པ་ཤོ་དྷ་ཡ་ཏྲཾ་པྲ་བེ་ཤ་ཡ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད་དེ། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་བཅིངས་གུང་མོ་གཤིབས་ནས་བསྒྲེངས་སྟེ་སྤྱི་བོར་བཞག་པ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོཾ་ཡ་མཱན་ཏ་ཀ་བཛྲཧྲིཿ ཞེས་བརྗོད་དོ། ལག་གཉིས་མཐེ་བོང་དང་འཛུབ་མོ་བཞི་བསྒྲེང་སོར་མོ་གསུམ་བཀུག་པ་ཁའི་གཡས་གཡོན་དུ་བཟུང་བ་མཆེ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། གཙང་། ཤོག་༢༨ ན ༢ མིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཧཱུཾ་ཡ་མཱན་ཏ་ཀྲི་ཏ་བཛྲ་དྷརྨྨཿཙཀྵུ་པྲ་བེ་ཤ་ཡ་ནམཿཞེས་བརྗོད་དོ། ཞལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། ཨོཾ་ཡ་མཱན་ཏ་ཀ་དེ་བ་ཤོ་དྷ་ཡ་ཏྲཾ་པྲ་བེ་ཤ་ཡ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད་དོ། གཙུག་ཏོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོཾ་ཡམཱནྟ་ཀ་བཛྲ་ཧྲིཿ ཞེས་བརྗོད་དོ། མཆེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ།
2 གཙང་། ཤོག ༢༨ ན ༥ ལྡོང་འཛུད་

300 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ནས་འགུགས་མཛད་པ། །མ་ལུས་ཀུན་བྱེད་འཁོར་ལོ་ཆེ་མཆོག་ལ། །གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱོད་ནི་དཔའ་བོ་མཐུ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་བདུད། །ང་ཡིས་ལུང་བསྟན་བདུད་རྣམས་མི་བྱེད་ཀྱང༌། །དམ་ལས་འདའ་ཞིང་ལོག་པ་ཀུན་བསྐྱེད་ལ། །ཁྱོད་ཀྱང་དམ་ལས་མ་འདའ་ལས་རྣམས་སྒྲུབས། །བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན་ང་ལས་འདོད་བསྒྲུབས་ན། །ངས་ནི་སྦྱིན་བྱ་བཀའ་ལས་མ་འདའ་ཤིག1

།ཅེས་བསྟོད་ལ། དེ་ནས་རྡོ་ནག་གསུམ་གྱི་སྒྱེད་བུའམ། མཉྫིའི་ཁར་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱར་གྱི་
འོག་མ་ལ་རྫ་འདམ་རློན་པ་སྲབ་མོས་གཡོགས་པ་བཞག་པའི་འོག་ནས་རོ་བསྲེགས་པའི་མགལ་དུམ་ལ་མེ་སྦར་བས་ཐོད་པའི་ནང་བྲོས་པ་ཙམ་དུ་བསྲོའོ། །དེ་ནས་འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བ་ནི། ཐོག་མར་ལྷ་དང་དབྲལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནས་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་ལ་གནས་པས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་དགུག་པ་ཤགས་དྲག་ཏུ་ཡང་ཡང་བྱས་ནས་མདུན་ན་དངོས་སུ་འདུག་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ། དེ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཁོ་རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མགོན་སྐྱབས་བྱེད་པའི་ཡི་དམ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྲུང་མ་རྣམས་མངོན་སུམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཉེས་པ་བསྒྲག་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ལ་བསྲུང་ཞིང་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྨད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སྨད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ལ་གནོད་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་བྱས་སོ། །དགེ་འདུན་ཕྱེ་ཞིང་དཀྲུག་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་སོགས་འདི་དང་འདི་བྱས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གིས་ཉེས་པ་མ་བྱས་པའི་ཚུལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་སོ། །དེས་ན་བསྟན་པ་དང་སྒྲུབ་པ་པོའ་དགྲ་བོ་འདི་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་ཞུགས་པ་དང་མགོན་སྐྱབས་ ིམཛད་པའི་འོས་མ་ལགས་ཤིང་དུས་མ་ལགས་ཀྱིས། འདིའི་སྐྱབས་མ་མཛད་པར་འདི་ཉིད་ཆོམས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༨༧ ཕྲེང་། ༡༢

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 301

ཤིག །ཅེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་དོ།།
དེ་ནས་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་དེའི་ལུས་ལ་
གནས་པ་དང་སྐྱོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་པས། དེའི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་སྲིན་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས། བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ལུས་ལས་སྙིང་དང་རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དྲངས་ནས་ཚུར་བྱོན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རང་ལ་ཐིམ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པོ་བྱུང་གི་བར་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྕགས་ཀྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་ཞིང༌། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏ་ན་ན་ཆེ་གེ་མོའ་ཀྵ་སམྦུ་ཊ་དིཾ་རཀྵ་མནྟྲ་དེ་བ་ཏཱནྩ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿ ཞེས་བརྗོད་དེ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ ིས་བོན་ལས་སྤྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཞགས་པ་དང་ལྕགས་ཀྱུ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་སྔགས་མཁན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་བསྲུང་བ་དང་འཁོར་ལོ་དང༌། རིག་སྔགས་དང༌། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སྲུང་ཐམས་ཅད་ལྕགས་ཀྱུས་བཏབ་ཅིང་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་དྲངས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཡོན་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་གི་བར་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བར་དུ་བྱས་ལ། དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་སྟོད་གཤིན་རྗེ་གཤེད། སྨད་མདུང་གི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕུར་བུ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དུ་མ་ཕྱུང་སྟེ། བསྲུང་བ་དང་འཁོར་ལོ་དང༌། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སྲུང་སོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཕུར་བུས་བཏབ་སྟེ་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་གྷ་གྷ་གྷ་ཏ་ཡ་གྷཱ་ཏ་ཡ། སརྦ་དུཥྚན་ཕཊ་ཕཊ། ཀཱི་ལ་ཡ་ཀཱི་ལ་ཡ། སརྦ་པཱ་པཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ། བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ། བཛྲ་དྷ་ར་ཨ་ཛྙཱ་པ་ཡ་ཏི། ཆེ་གེ་མོའ་ིཀྵ་སམྦུ་ཊ་དིཾ་རཀྵ་མན་ཏྲ་དེ་བ་ཏཱནྩ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཞེས་ལན་མང་དུ་བརྗོད་ཅིང༌། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཕྱག་གཡས་པ་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོན་པས་ཕུར་བུ་གཙུགས་པ་གདུང་བར་བསམ་མོ། །གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། བསྲུང་བ་སོགས་དེ་དག་རང་ཉིད་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བཅུག་སྟེ། སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཕུར་གདབ་བྱ་བར་བཤད་དོ།།
དེ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་བཀུག་པ་མདུན་ན་འདུག་པ་དེ་འཁོར་ལོའ་བར་གྱི་ལིངྒ་དང་མདུན་གྱི་སྤྲ་ ིཚིལ་སོགས་ཀྱི་ལིངྒ་ལ་བསྟིམ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་མོས་པ་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་སྤྲ་ཚིལ་གྱི་

302 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལིངྒའི་བཤང་ལམ་ནས་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་བཙུགས་པ་རང་གི་ལག་པ་གཡས་རས་ལ་སོགས་པ་དུ་བ་མི་འཕོག་པར་ལེགས་པར་དྲིལ་ཏེ་བཟུང་ནས། རོ་བསྲེགས་པའི་འགལ་དུམ་ལ་སྦར་བའི་མེ་ལ་ཁྱི་ལུད་གུ་གུལ་ནག་པོ་ཡུག་ས་མོའ་དོར་རྟ་བཤན་པའི་འབོབ་ཀྱི་དུམ་བུ་མུ་ཟི་ནག་པོ། ཟ་ ིའོག་དུམ་བུ་རྣམས་བསྲེགས་པའི་དུད་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བདུག་པར་བྱ་སྟེ། ལིངྒ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་མོས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་ན། ལྷ་དང་དབྲལ་བའི་མན་ངག་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་སྒྲུབ་ཁང་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ཁང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཚེ་དུ་བ་རང་གི་ལུས་དང་སྣ་བུག་ལ་མ་འཕོག་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ནས་འཁོར་ལོའ་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་པོ་ལྷ་བཅུ་བདུན་དུ་བསྐྱེད། ིཕྱིའི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་དངོས་སུ་མོས་པ་བྱ་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་འཇིགས་བྱེད་ཕྱག་གཉིས་པ་རེ་དང༌། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་སྲོག་ལ་བརྔམ་པ་རེ་རེ་བསྒོམ་ལ། དེ་དག་ལ་བསྒོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ནས་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་རང་རང་ལ་བསྟིམ། དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་བྱ། བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཡིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོའ་སྟེང་ན་མེ་གྲུ་གསུམ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་སུ། ིགཅེར་བུ་ལྷ་དང་བྲལ་བ་རིད་ཅིང་མདངས་མེད་ལ་སྐྲ་ལྷུག་པར་འདུག་པ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གནམ་ལྕགས་འབར་བའི་ཐག་པས་བཅིངས་པ། རྨ་དང་ཤ་བའི་ཕྲེང་བས་བརྒྱུས་པ། ཉམ་ཐག་ཅིང་འདར་ཡེད་ཡེད་འདུག་པར་བསམ། བདག་དང་འཁོར་ལོའ་ནང་གི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་རྣམས་ལས་ ིསྤྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་སྲིན་པོའ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཕྱག་ན་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་དང༌། ལས་ ིཀྱི་གཤིན་རྗེ་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གསོད་ཅིང་པགས་པ་བཤུ་བ་དང༌། རྒྱུ་མ་དང་དོན་སྙིང་འདྲེན་པ་དང༌། མིག་དང་ལྕེ་འབྲུ་ཞིང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་ཅིང༌། ཚར་གཅོད་པའི་སྒྲ་དྲག་པོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྒྲོག་པར་བསམ་ལ། སེམས་ཡེ་མ་ཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་བསྒྲིམས་ཏེ། ལག་པ་གཡོན་པས་ཐོད་པའི་བུག་པ་ནས་དྲངས་པའི་སྐྲའི་གཟུངས་ཐག་ནག་པོ་གཟུང༌། གཡས་པས་དུང་ཆེན་གྱི་ཕྲེང་བ་གཟུང་ལ། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཆེ་གེ་མོ་མ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་བཟླས་པ་དྲག་ཏུ་བྱ་ལ། ཁྱད་པར་ཉིན་ཕྱེད་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 303

མཚན་1

ཕྱེད་བསྒྲིམས་ཏེ་བྱ་ཞིང༌། རྨི་ལམ་དང་ཉམས་སྣང་སོགས་རང་གི་ཉམས་ཚོད་དང་སྦྱར་
ནས་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།།
དེའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སམ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ནང་དུ་
འཇུག་པ་དང་ཞུགས་སོང་བའི་རྨི་ལམ་དང་ཉམས་སྣང་འགའ་རེ་བྱུང་ན་ཐོད་པའི་བུག་པ་སྤྲ་ཚིལ་ལམ་ལ་ཆས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གཟུངས་ཐག་སྔར་ལྟར་འཇོག་གོ1

།དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་དགུག་
པ་ལྷ་དང་དཔྲལ་བ། ལིངྒ་ལ་བསྟིམ་པ། འཁོར་ལོའ་བསྐྱེད་ཆོག་རྣམས་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་བཞིར་བྱ་ ིཞིང༌། སྒྲུབ་གྲོགས་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་རང་གིས་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། གཟུངས་ཐག་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛིན་ནོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤ་དགུ་དང་གཟའ་སྐར་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་འཛོམ་པ་ལ་དངོས་གཞི་ཡོད་པ་བྱས་ལ། དེའི་གོང་གི་ཉི་ཤ་དྲུག་ནས། བདག་དང་འཁོར་ལོའ་ནང་གི་ལྷ་ ིལས་འོད་ཟེར་དུག་གི་མེ་ལྕེ་ལྟ་བུ་དམར་ནག་འཕྲོས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་མེས་བསྲེགས། རྣམ་ཤེས་སྙིང་ག་ན་ཨ་ཐུང་གི་རྣམ་པ་མར་མེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ཆུས་2

བསད་པ་བཞིན་ནག་ཐུམས་
ཐུམས་བསད་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ས་དོ་མེ་ཡ་ཆེ་གེ་མོ་བྷྲ་མ་ཡ་གུ་3

རུ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་
བར་མ་ཆད་པར་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་བཟླས་སོ། །དེའི་དུས་སུ་ལས་གཤིན་གྱི་འཁོར་ཡ་བ་ཏི་དང༌། ཕྱ་སངས་དང༌། ལུ་གུ་རྒྱུས་4

མ་དང༌། གཤིན་རྗེ་འབེབས་མ་རྣམས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མགོ་འཁོར་དུ་འཇུག་
པའི་ལས་ལ་ཤིས་པས། རང་གི་སྒྲུབ་གྲོགས་མཆོག་གིས་དེ་དག་ལ་སྒོས་སུ་མཆོད་གཏོར་དང་བསྐུལ་བ་དང་གཉེར་གཏད་དྲག་ཏུ་ཡང་ཡང་བྱའོ།།
ཉི་ཤ་བདུན་ལ། ཡ་མེ་དོ་རུ་ཎ་ཡོ་ད་ཡ་ཆེ་གེ་མོ་རཀྵ་ཆེ་དྷཱ་པ་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་བར་མ་
ཆད་པར་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་བཟླས་སོ། །དེའི་དུས་སུ་གཤིན་རྗེ་ཏེལ་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང༌། གཤིན་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་མ་དང༌། གཤིན་རྗེ་ཞགས་པ་མ་རྣམས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཁྲག་སྐྱུགས་པའི་ལས་ལ་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༩ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༣༠ ན ༣ ཉིན་ཕྱེད་ནམ་ཕྱེད་བསྒྲིམས་
1 ཞོལ། ཤོག ༤༠ ན ༡ སྔར་ལྟར་འཇོགས། གཙང་། ཤོག ༣༠ ན ༤ སྔར་ལྷན་འཇོག་གོ།
2 ཞོལ། ཤོག ༤༠ ན ༤ དེ་ཆུས་མེ་བསད་པ་བཞིན་
3 ཞོལ། ཤོག ༤༠ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༣༠ ན ༧ ཀུ་རུ་
4 ཞོལ། ཤོག ༤༠ ན ༥ ལུ་གུ་རྒྱུད་མ་དང་།

304 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཤིས་པས། སྒྲུབ་གྲོགས་མཆོག་གིས་དེ་དག་ལ་སྒོས་སུ་མཆོད་གཏོར་དང་གཉེར་གཏད་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤ་བརྒྱད་ལ། ཡ་ད་ཡོ་ནི་ར་ཡ་ཀྵེ་ཡ་ཆེ་གེ་མོ་མུ་1

ཙ་ཏ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་བར་
མ་ཆད་པར་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་བཟླས་སོ། །དེའི་དུས་སུ་ལས་གཤིན་གྱི་འཁོར་གླང་མགོ་ཅན་དང༌། རྨིག་པ་དང༌། གཤིན་རྗེ་ཕོ་ཉ་མོ་དང༌། གཤིན་རྗེ་མཆེ་བ་མ་རྣམས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྨྱོ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་ཤིས་པས། སྒྲུབ་གྲོགས་མཆོག་གིས་དེ་དག་ལ་སྒོས་སུ་མཆོད་གཏོར་དང་གཉེར་གཏད་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤ་དགུ་ལ། ཡཀྵེ་ཡ་ཙྪ་ནི་རཱ་མ་ཡ་ཆེ་གེ་མོ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་བར་མ་ཆད་པར་ཁྲི་ཁྲག་གཅིག་བཟླས་སོ། །དེའི་དུས་སུ་རལ་པ་ཚར་དགུ་ཅན་2

དང༌། མིག་དམར་དང༌།
གཤིན་རྗེ་མཚན་མོ་ནག་མོ་དང༌། དུས་མཚན་མ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་གསོད་པའི་ལས་ལ་བསྔགས་པས་སྒྲུབ་གྲོགས་མཆོག་གིས་དེ་དག་ལ་སྒོས་སུ་མཆོད་གཏོར་དང་གཉེར་གཏད་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བ་དངོས་གཞིའོ།།
གསུམ་པ་མཇུག་གི་བྱ་བ་ལ། ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ལ་གཏད་པ་དང༌། ལས་གྲུབ་ནས་ཇི་
ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བདུན་ལས། གྲོག་མཁར་གྱི་ས་ལ་གཤིན་རྗེའི་གཟུགས་ཁྲུ་གང་ཙམ་དང། ཞལ་གཅིག་པ། གསུས་པ་ཆེ་བ། ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་ན་རལ་གྲི་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ་གཅེར་བུ་སྐྲ་བཤིག་པ་བྱ།3

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས། གཡས་ན་ལྕགས་ཀྱི་
དབྱུག་པ་ཐོགས་པ་ཞེས་བཤད་དེ། ཕལ་ཆེར་ད་ལྟའི་རྟོག་བདུན་གྱི་རལ་གྲི་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་སྒྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་གྲོགས་མཁར་བདུན་གྱི་སའམ། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲ་ཚིལ་ལ། ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེའི་གཟུགས་མ་ཧེའི་གདོང་པ་ཅན་ནམ། ཡང་ན་ཁྲོ་ཞལ་ཅན་ཕྱག་གཡས་ཐོད་དབྱུག་འཕྱར་ཞིང་གཡོན་པ་བསྡིགས་མཛུབ་བསྒྲེངས་པའི་རྩེ་ལ་ཞགས་པ་ནག་པོ་བཀལ་བ། གསུས་པ་ཆེ་ཞིང་ཁ་གདངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྦོམ་ཞིང་རོ་སོལ་གྱིས་ནག་པོར་བྱུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྲུ་གང་ལས་མི་ཆུང་བ་ཁོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་བྱས་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༠ བ ༢ ཆེ་གེ་མོ་ཨུཏྩ་ཏ་ཡ་
2 ཞོལ། ཤོག ༤༠ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༣༠ བ ༥ ཚར་དགུ་དང་
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༩༠ ཕྲེང་། ༡༡

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 305

རྒྱབ་ནས་འཁོར་ལོ་འཇུག་པའི་ཧར་པོ་གཞག་པར་བྱ། དེ་ནས་གནམ་སྟོང་གི་མཚན་ཕྱེད་དུ་ཉེ་བ་ན། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཞུ་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་མེ་འབར་བར་གྱུར་བར་བསྒོམ་ལ་འཁོར་ལོ་བཅུག་པའི་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱར། ལས་གཤིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྙིང་གར་བཅུག །གཟུགས་ཀྱི་བུག་པ་སྤྲ་ཚིལ་སོགས་ཀྱིས་བཀག །དུར་ཁྲོད་དམ་འབྱུང་པོ་དྲག་པོ་གནས་པའི་སར་ཁྱེར་ཕྱིན་ནས། ས་དེའི་མི་མ་ཡིན་ལའང་གཏོར་མ་སྦྱིན། བདེན་བདར་དཔང་འཛུགས་བྱས་ལ་གྲོགས་བཅོལ། དེ་ནས་ས་དེར་དོང་གྲུ་གསུམ་པ་རྩེ་མོ་ལྷོར་བསྟན་པ་གཏིང་རིང་བ་གཅིག་བྲུ། སྔར་བྱས་པའི་ལིངྒ་དགྲ་བོའ་ཟག་རྫས་སོགས་ལས་བྱས་པ་དེ་མགོ་མཇུག་ལྡོག་ནས་གཏིང་དུ་བཅུག །དེའི་སྟེང་ནས་ལས་ ིགཤིན་གྱི་གཟུགས་མགོ་བོ་ལྷོ་ལ་བསྟན་ཏེ་ཁ་སྦུབ་ཏུ་བཞག།
དེ་ནས་ལས་གཤིན་གྱི་དྲག་གཏོར་བྱས་ནས་གཏད་པར་བྱ་བ་ལ། སྐབས་འདི་དང་
འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ལས་གཤིན་གྱི་དྲག་གཏོར་བྱ་དགོས་པ་བྱུང་ན་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་གཅིག་པས་འདིར་དེའི་ཆོ་ག་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཁྲུལ་འཁོར་གཏད་པའི་སྐབས་སུ་ས་དོང་བྲུས་པ་དེའི་མདུན་དང༌། སྐབས་གཞན་གྱི་ཚེ་བྲི་སྐུ་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ། ཁྲག་དང་ཆང་བསྲེས་པའི་ཐོད་པ་བཀང་བའི་མཆོད་ཡོན་དང༌། མེ་ཏོག་སྔོན་པོའམ་ནག་པོ་དང༌། ཤ་ཆེན་གྱི་སྤོས། ཚིལ་ཆེན་གྱི་མར་མེ། དྲིའི་བྱུག་པ། ཁྲག་བྱུག་ཅིང་ཤ་ཆེན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བཤོས་ཐོད་རྔ་སོགས་ཀྱི་རོལ་མོ་དང༌། གཏོར་མ་གྲུ་གསུམ་ཁྲག་གིས་སྦགས་ཤིང་ཤ་ཆེན་གྱིས་བརྒྱན་པ་རྣམས་བཤམ་པར་བྱའོ།།
དེ་ནས་རང་ཉིད་ཁ་ལྷོར་བལྟས་ཏེ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ཞིང༌། གོས་ནག་པོ་གྱོན། ཁྲོ་
བོའ་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་བལྟ་ཞིང༌། ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། ིམདུན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་བསྐྱེད་པ་ནི། པདྨ་དང་ཉི་མ་དང་མ་ཧེའི་སྟེང་དུ་ཡ་ལས་ཐོད་དབྱུག་ཡས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་དགྲ་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་ཚུར་འདུས་དབྱུག་ཐོ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། མ་ཧེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་གདོང་པ་ཅན། རྭ་རྣོན་པོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེའི་ཕུང་པོ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱན་གསུམ་སྡང་མིག་ཏུ་བལྟ་བ། ཁ་གདངས་

306 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཤིང་མཆེ་བ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བཞི་གཙིགས་ནས་ལྗགས་རྣམ་པར་བསྐྱོད་པ། སྨིན་མ་དང་སྨ་ར་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་འཛིངས་ལ་འཕྱང་བ། ཕྱག་གཡས་ཐོད་དབྱུག་འཕྱར་ཞིང་གཡོན་པ་བསྡིགས་མཛུབ་རབ་ཏུ་བསྒྲེངས་པས་དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནག་པོ་འཛིན་པ་ཞབས་གཡས་བསྐུམ་པས་མ་ཧེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་རྭ་ཕྲག་ནས་བརྫིས་ཤིང༌། གཡོན་བརྐྱང་པས་མ་ཧེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་ཚངས་སྟེང་ནས་བརྫིས་པ། སྦོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུས་པ་འཕྱང་བ། གཅེར་བུ་ལིངྒ་དམར་པོ་གྱེན་དུ་ལངས་པ། ཡང་ན་པད་ཉི་དང་རོའ་གདན་ལ་གནས་པ། ཁྲོ་བོའི་ཞལ་ཅན། སྲིན་པོ་ཁྲོས་ ིཔ་ལྟ་བུ། ཕྱག་གཉིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་བྱའོ།།
དེའི་གཡོན་དུ་ཙ་དང་རྩེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཙམུཎྜི་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
མ། ཁ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། རལ་པ་ནག་པོ་གཡེངས་ཤིང་1

ནུ་མ་འཕྱང་བ། ཤིན་ཏུ་
འཇིགས་ཤིང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་ཅན། དུད་འགྲོའ་པགས་པ་རློན་པའི་གོས་གྱོན་ཅིང༌། གཡས་ ིརྩེ་གསུམ་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། དེ་དག་གི་ནང་གི་འཁོར་དུ་ཡ་བ་ཏི་དང༌། ཕྱ་སངས་དང༌། རྨིག་པ་དང༌། རལ་པ་ཚར་དགུ་ཅན་2

ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོའ་ཚུལ་དང་། བློན་པོའི་ཚུལ་དང༌། སྡེ་ ིདཔོན་གྱི་ཚུལ་དང༌། ཕོ་ཉའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ། ལག་ན་འཁོར་ལོ་དང༌། བེ་ཅོན་དང་གསལ་ཤིང་དང༌། མདུང་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་འཛིན་པ་རྣམས་དང༌། དེ་དག་གི་ཕྱི་3

རོལ་ཏུ་
ཡ་མ་དྷུ་ཏི་དང༌། ཀཱ་ལ་པ་ཤ་དང༌། ཡ་མ་ད་ཌི་དང༌། ཀ་ལ་ར་ཏྲི་དང༌། གསོད་པ་མོ་དང༌། ནག་མོ་དང༌། ནམ་གྲུ་དང༌། ཤ་ཀ་ལི་ལ་སོགས་པ་གཤིན་རྗེ་ཕོ་མོའ་ཚོགས་ས་གཞི་གང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ ིབོར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱཿ ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་འཕྲོས་པས་ལྷོ་ཕྱོགས་རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ནས་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས། རང་གི་ལག་པ་གཡས་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་བཅིང། མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག །མཛུབ་མོ་བརྐྱང་པ་ཅུང་ཟད་བཀུག །ལག་པ་འཕང་བསྟོད་ཅིང་འཕྱར་བའི་བེ་ཅོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། འདི་ནས་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༢ ན ༥ གཡེངས་ཞིང་ནུ་མ་ གཙང་། ཤོག ༣༡ བ ༧ གཡེངས་ནུ་མ་
2 ཞོལ། ཤོག ༤༢ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༣༢ ན ༧ རལ་པ་ཚར་དགུ་ལ་སོགས་
3 ཞོལ། ཤོག ༤༢ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༣༢ ན ༢ དེ་དག་གི་ཕྱིའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཡ་མ་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 307

རོལ་ན། །དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲིའི་ཕ་1

རོལ་ན། །ཐོད་པ་ལྕགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ན། །ཡི་དྭགས་ཀུན་གྱི་
སྡེ་དཔོན་པོ། །མ་མོ་ཀུན་གྱི་ཚོགས་རྗེ་བོ། །གསོན་གཤིན་ཀུན་གྱི་ཟམ་ཁ་པ། །གསོན་པོ་བརྐོ་ལ་འདེབས་པ་པོ། །ཤི་བ་ཀུན་གྱི་གཤིན་བུ་རྗེ། །དགེ་བ་ཅན་གྱི་སྟངས་འཛིན་པ། །སྡིག་པ་ཀུན་གྱི་ཆད་པ་མཁན། །ལེགས་ཉེས་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་པོ། །ཆོས་རྒྱལ་གཤིན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ། །མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་མཐུ་སྟོབས་ཅན། །འཁོར་བཅས་དེང་འདིར་བདག་ལ་དགོངས། །བདག་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པ་པོ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་པོ། །བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བརླན། །རྒྱར་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། །གཟི་བྱིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད། །དོན་ནི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དོན། །ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ལས། །བཀའ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀའ། །ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །དྲག་པོའ་ལས་འདི་གཏད་པར་འདོད། །ཆེ་གེ་ཞེས་བྱའི་གདུག་པ་འདི། །གསོན་ ིན་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་གནོད། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་འཚེ། །དམིགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་ལ་སྡང༌། །འདི་དག་མྱུར་དུ་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ན། །དམ་ཚིག་དབང་གིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱྀ་ཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ས་པ་རི་ཝ་ར་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿ ཞེས་བརྗོད་པས། མདུན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་བྱོན་པར་བསམ་ལ། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿདམ་ཚིག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱ། རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་རིགས་ལྔ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་མཆོད་ནས། འདི་ལ་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བཛྲི་བྷ་ཝ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་མཾ། ཞེས་གསུང་ཞིང་བུམ་པའི་ཆུས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར། ལུས་ཐམས་ཅད་གང༌། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པས་དབུ་བརྒྱན། དེ་ནས་ལག་པ་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ལས། སྲིན་ལག་གཉིས་བརྐྱང་སྟེ་བཤིབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་ལ། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱྀཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ས་པ་རི་ཝ་ར་ས་མ་ལ་སྟྭཾ། ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་དག་གིས་བདག་ལ་རླགས་ཚོལ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་བསམ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས། །དམ་ཚིག་དབང་
1 ཞོལ། ཤོག ༤༢ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༣༢ ན ༥ བརྒྱད་ཁྲིའི་ཕྱི་རོལ་ན།

308 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གིས་འདིར་བརྟན་བཞུགས། །མཆོད་པ་ཚུལ་བཞིན་བཞེས་ནས་ཀྱང༌། །འཕྲིན་ལས་མཛད་ཕྱིར་ཇི་སྲིད་དུ། །ལས་གྲུབ་བར་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ། ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཚེ་འཁྲུལ་འཁོར་གཏད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་དོང་ནང་གི་གཟུགས་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར། གཞན་གྱི་ཚེ་མེ་ཏོག་འཐོར་མི་དགོས་སོ།།
དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པས་བེ་ཅོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང། གཡོན་པས་ཁྲག་ཆང་བསྲེས་
པས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་བཟུང་ལ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཨརྒྷཾ་གསོལ་བས། དམར་གྱི་ཨརྒྷཾ་ཞག་གི་མེ་ཏོག་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་མི་བཟད་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ས་པ་རི་ཝ་ར་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏིཙྪ། ཞེས་པས་མཆོད་ཡོན་དབུལ། ཡང་ལག་པ་གཡས་སྔར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གནས་ཤིང༌། གཡོན་པས་མེ་ཏོག་བླངས་ཏེ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མེ་ཏོག་ཕུལ་བས། མེ་ཏོག་གི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ཏོག་དང་ཁ་པད་དུ་ལྡན་པ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཟུག་པ། བླ་རེ་དང་གདུགས་དང་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ས་པ་རི་ཝ་ར་ཡན་ཆད་སྔར་ལྟར་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཨོཾ་བཛྲ་པུཥྤེ་པུཙྪ་ཧཱུཾ་ཞེས་པས་མེ་ཏོག །ཡང་ལག་པ་གཡས་སྔར་ལྟར། གཡོན་པས་ཤ་ཆེན་གྱི་སྤོས་བཟུང་ལ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཤ་ཆེན་གྱི་བདུག་པ་ཕུལ་བས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མགུལ་དུ་བདུག་པའི་སྤྲིན་བཻཌཱུ་རྱའི་མདོག་ལྟ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བརྩེགས་པ་འདྲ་བ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ས་པ་རི་ཝ་ར་ཡན་ཆད་སྔར་ལྟར་གྱི་མཇུག་ཏུ་བཛྲ་དྷུ་པེ་པུ་ཙྪ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ། ཞེས་པས་བདུག་སྤོས།
ཡང་ཕྱག་རྒྱ་སྔར་ལྟར་ལ། གཡོན་པས་ཞུན་ཆེན་གྱི་མར་མེ་བཟུང་སྟེ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་
པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མར་མེ་ཕུལ་བས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་མུན་པ་འཇོམས་པ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་བ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ས་པ་རི་ཝ་ར་ཡན་ཆད་སྔར་ལྟར། བཛྲ་དྷི་པ་པུ་ཙྪ་ས་མ་ཡ་ཧཱུཾཿ ཞེས་པས་སྣང་གསལ། ཡང་གཡས་སྔར་ལྟར། གཡོན་པས་དྲི་ཆབ་བཟུང་ལ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བྱུག་པ་ཕུལ་བས། ལུས་དང་གནས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་སྟེ་རེག་ན་བདེ་བའི་རེག་བྱ་དང༌། དྲི་བསྣམ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་ཚིམ་པར་གྱུར་ཅིག །ས་པ་རི་ཝ་ར་ཡན་ཆད་སྔར་ལྟར། བཛྲ་གནྡྷེ་པུ་ཙྪ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ། ཞེས་པས་དྲི་ཆབ། ཡང་གཡས་སྔར་ལྟར།

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 309

གཡོན་པས་ལྷ་བཤོས་བཟུང་ལ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བཤོས་ཕུལ་བས། ཁ་ཟས་དྲི་དང་རོ་དང་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང༌། བདུད་རྩི་དཀར་པོ་དང༌། སེར་པོ་དང༌། དམར་པོ་དང༌། སྔོན་པོ་དང་བཅས་པ། ཁམ་ཀྱི་ཟས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག།
ས་པ་རི་ཝ་ར་ཡན་ཆད་སྔར་ལྟར། བཛྲ་ནཻ་ཝེ་ཏྱ་པུཙྪ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ། ཞེས་པས་ཞལ་ཟས་
དང༌། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་ཅིང་ཐོད་རྔ་སོགས་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་གཏོར་མ་བསངས་སྦྱངས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། གཏོར་མ་ལག་པ་གཡོན་པས་བཏེག །གཡས་པས་བེ་ཅོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཕྱར་ལ། ཨོཾ་ཀཱ་ལ་རཱུ་པ་ཡེ་དགྲ་བོ་ཤ་ཏྲུཾ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཨི་དཾ་བ་ལི་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་པ་ལན་བདུན་དང༌། ཨོཾ་ཙ་མུཎྜི་དགྲ་བོ་ཤ་ཏྲུཾ་མཱ་ར་ཡ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་པ་ལན་བདུན་དང་སྔར་གྱི་བཤོས་འབུལ་བའི་ཚིག་གིས་བཤོས་ཀྱི་གནས་སུ་གཏོར་མ་སྦྱར་ནས་བརྗོད་དེ་གཏོར་མ་དབུལ་བར་བྱའོ།།
དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་བེ་ཅོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཕྱར། གཡོན་ཁུ་ཚུར་ཁ་གྱེན་ལ་བསྟན་ནས་
སྙིང་གའི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཐོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཏེ། ཚིག་འདི་དག་གིས་བསྐུལ་བར་བྱའོ། །ཧཱུཾ་བཅོམ་ལྡན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་པོའ་བཀའ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། །དེ་རིང་དྲག་པོའི་ིའཕྲིན་ལས་འདི། །ཁྱོད་ཀྱི་ལས་སུ་འོས་པ་ཡིན། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། །ལེགས་ཉེས་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཁྱོད།1

།གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་འཁོར་ན། །བཀའ་ཉན་དམ་ཚིག་སྲུང་
མ་ཁྱོད། །ལས་དང་རྐྱེན་གྱིས་འཆི་བ་ཡི། །སྲོད་ལ་དབང་བྱེད་བདག་པོ་ཁྱོད། །དེ་ཕྱིར་ལས་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད། །ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་ནི་མི་བསྲུན་ཏེ། །ཐ་མལ་སེམས་ཅན་ཉེས་མེད་ཅིང༌། །གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བར་མ་བྱས་པར། །གློ་བུར་ཕྲད་པའང་འཛིན་བྱེད་ན། །ང་ཡིས་གཏད་པའི་ལས་འདི་རྣམས། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་བཀའ་བཞིན་དུ། །དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་མིག་ལ་བསྟན། །དམ་ཚིག་སྙིང་པོ་རྣ་བར་བསྒྲགས། །རྡོ་རྗེ་ཐ་ཚིག་སྙིང་ལ་བཞག །དམ་ཚིག་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས་ཀྱང༌། །དམ་ཚིག་འཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་གཏད། །ལས་འདི་སྔོན་དུ་སྒྲུབ་པར་རིགས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་འདི་མ་
1 ཞོལ། ཤོག ༤༤ བ ༦ ཉེས་ལེགས་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཁྱོད། གཙང་། ཤོག ༣༣ བ ༦ ཉེས་ལེགས་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་དག།

310 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བསྒྲུབ་ན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཡང་བཅག །གཤིན་རྗེ་གཤེད་པོའ་དམ་ཡང་བྲལ། །རང་ ིགི་ཐ་ཚིག་རང་གིས་བསླུས། །དམ་ཚིག་གྲོགས་པོ་བདག་ཅག་གི །རེ་བའི་བསམ་པ་གཏིང་ནས་བཅད། །དེ་བས་ལས་འདི་གྲུབ་པར་གྱིས། །ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཡ་མ་དྷུ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ། །ལག་ན་ལྕགས་ཀྱུ་ནག་པོ་ཐོགས། །གང་ཞིག་གཟུང་བར་འདོད་པ་དེ། །དབྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད། །ཁྱོད་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ནི། །ཆེ་གེ་ཞེས་བྱའི་ལུས་ཁམས་ན། །ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང༌། །རུས་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ། །འདི་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་གཟུང་བར་གྱིས། །གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཀཱ་ལ་པཱ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ། །ལག་ན་དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཐོགས། །གང་ཞིག་འཛིན་1

པར་འདོད་པ་དེ། །བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པར་
བྱེད། །ཁྱོད་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ནི། །ཆེ་གེ་ཞེས་བྱའི་ཡུལ་ཁམས་ན། །ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང༌། །རུས་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ། །འདི་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་གཟུང་བར་གྱིས། །གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཡ་མ་ད་ཎྚི་ཞེས་བྱ་བ། །ལག་ན་བེ་ཅོན་ནག་པོ་ཐོགས། །གང་ཞིག་གསོད་པར་འདོད་པ་དེ། །འཕྱར་བ་ཙམ་གྱིས་འཆི་བར་བྱེད། །ཁྱོད་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ནི། །ཆེ་གེ་ཞེས་བྱའི་ཡུལ་ཁམས་ན། །ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང༌། །རུས་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ། །འདི་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་བསད་པར་གྱིས། །གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཡ་མ་དཾཥྚི་ཞེས་བྱ་བ། །ཟ་བྱེད་མཆེ་བ་འབར་བ་ཅན། །གང་ཞིག་ཟ་བར་འདོད་པ་དེ། །གཙིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟ་བར་བྱེད། །ཁྱོད་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ནི། །ཆེ་གེ་ཞེས་བྱའི་ཡུལ་ཁམས་ན། །ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང༌། །རུས་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ། །འདི་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་ཟ་བར་གྱིས།།
གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཀཱ་ལ་ར་ཏྲི་ལ་སོགས་པའི། །གསོད་པ་མོ་དང་
ནག་མོ་དང༌། །ནམ་གྲུ་ཤ་ཀ་ལི་ལ་སོགས། །བུད་མེད་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ནི། །ལ་ལ་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཅན། །ལ་ལ་ནད་ཀྱི་རྐྱལ་པ་ཅན། །ལ་ལ་མཚོན་གྱི་གྲུ་གུ་ཅན། །ལ་ལ་བདུད་ཀྱི་ཁྲམ་བམ་ཅན། །ལ་ལ་ཤོ་རྡེ་དཀར་ནག་ཅན། །ལ་ལ་ལྕགས་ཀྱི་དྲེལ་རྟ་ཅན། །ལ་ལ་བོང་བུ་གྭ་བ་
1 ཞོལ། ཤོག ༤༥ ན ༦ གང་ཞིག་བཅིང་པར་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 311

ཞོན། །ལ་ལ་རླུང་ནག་འཚུབ་མ་ཞོན། །ལ་ལ་ཆུ་བྱ་ནག་མོ་ཞོན། །ལ་ལ་ནམ་གྱི་གུང་ལ་རྒྱུ། །ལ་ལ་ཆུ་བོའ་གཞུང་ལ་རྒྱུ། །ལ་ལ་ཉི་མའི་ཟེར་ལ་རྒྱུ། །ཀུན་ཀྱང་གཞན་སྲོག་འཕྲོག་པ་སྟེ། །ཁྱེད་ ིལ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ནི། །ཆེ་གེ་ཞེས་བྱའི་ཡུལ་ཁམས་ན། །ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང༌། །རུས་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ། །འདི་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་འདིར་བརླག་པར་གྱིས། །གཞན་ཡང་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཡ་བ་ཏི་དང་ཕྱ་སངས་དང༌། །རྨིག་པ་རལ་པ་ཚར་དགུ་སོགས། །ལ་ལ་རྒྱལ་པོའ་ཚུལ་དུ་གནས། །ལ་ལ་བློན་པོའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ཁ་ཅིག་དག་ ིནི་སྡེ་དཔོན་ཚུལ། །ལ་ལ་ཕོ་ཉའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ལག་ན་བེ་ཅོན་འཁོར་ལོ་དང༌། །གསལ་ཤིང་མདུང་སོགས་མཚོན་ཆ་ཐོགས། །སོ་སོའ་སྡེ་དཔོན་མངགས་པ་དང༌། །ཕོ་ཉ་ཕྱག་བརྙན་བཅས་ ིཔ་ལ། །འཕྲིན་ལས་མྱུར་དུ་གཏད་པ་ནི། །ཆེ་གེ་ཞེས་བྱའི་ཡུལ་ཁམས་ན། །ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང༌། །རུས་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ། །འདི་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་ཚར་ཆོད་ཅིག །ཅེས་དྲག་ཏུ་བསྐུལ་ནས། དམར་གྱི་ཨརྒྷཾ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འཕྱར་ཞིང་སྒྲེངས་ལ་སྔར་གྱི་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྔགས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་མནའ་ཆུ་བླུད་པར་བྱ་སྟེ། དྲི་ཆབ་ཀྱི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོ་བཅུག་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་ཨུ་ད་ཀ་ཧཱུཾ་ཋཿ ཞེས་ཉེར་གཅིག་བཟླས། དེ་ནས་གཤིན་རྗེའི་ཞལ་དུ་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོ་བཅུག་པར་བསྒོམས་ནས། འཁོར་ལོ་གཏད་པའི་སྐབས་སུ་དོང་ནང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཁར་དངོས་སུ་རྡོ་རྗེ་བཅུག །སྐབས་གཞན་ཡིན་ན་བྲིས་སྐུ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་ཐད་དུ་རྡོ་རྗེ་འཕྱར་བ་ལ་དྲི་ཆབ་བྲན་ལ། གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འོད་འབར་བ་རེ་རེ་གནས་པར་གྱུར། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དམྱལ་བའི་ཆུ། །དམ་ཚིག་འདས་ན་སྲེག་པར་བྱེད། །དམ་ཚིག་བསྲུང་ན་དངོས་གྲུབ་ནི། །རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་འདིས་འགྲུབ། །གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་འདས་གྱུར་ན། །འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁྲོས་ནས་ནི། །སྙིང་ག་ནས་ནི་གཤེགས་པར་འགྱུར། །ཨོཾ་བཛྲ་ཨུ་ད་ཀ་ཧཱུཾཿཋ། ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས། སྔོན་གྱི་ཐ་ཚིག་དྲན་བྱའི་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེའི་ཐ་ཚིག་འདི་བསྣན་པས། །མི་ཕྱེད་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་ལ་གནས་པར་གྱུར། །ཨོཾ་བཛྲ་ས་མ་ཡ་ཏིཥྛཿཞེས་བརྗོད་དེ། དོང་ནང་གི་གཟུགས་སམ་སྐབས་གཞན་གྱི་ཚེ་བྲིས་སྐུ་སོགས་ཀྱི་སྙིང་གར་རྡོ་རྗེ་གཞག་པར་བྱའོ།།

312 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དེ་ནས་སྐབས་གཞན་གྱི་ཚེ་གཏོར་མ་རོལ་མོའ་སྒྲ་དང་བཅས་པས་དགྲ་ཕྱོགས་སུ་ཁྱེར་ ིལ། གཏོར་མ་འཕང་ཞིང་དམོད་བསྐུལ་དྲག་ཏུ་བྱ། གོས་དང་ཐལ་མོ་བརྡབ། གཤིན་རྗེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཁྲོས་འཁྲུགས་བརྔམ་པས་མི་བཟད་པའི་སྒྲ་དྲག་པོ་སྒྲོགས་པས་རིངས་པར་སོང་སྟེ་དགྲའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཅིང་ནོན་ནས། ནད་ཀྱི་ན་བུན་གཏིབས། དུག་མཚོན་གྱི་ཆར་ཕབ། དགྲ་བོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་བཟོས་ཤིང་འཐུངས་པའི་ཧབ་སྒྲས་ནམ་མཁའ་གང་བར་བསྒོམ་མོ། །འཁོར་ལོ་གཏད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། དེ་ནས་གཤིན་རྗེའི་གཟུགས་དེ་སས་རབ་ཏུ་དམ་པར་བསྡམས་ཏེ་སྦས་ལ། སུས་ཀྱང་སྦས་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ནན་ཏན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཁྲོ་བོའ་ཚམ་རྔམ་གྱི་སྟང་སྟབས་བྱས་ལ། གནས་དེའི་འབྱུང་པོ་ལ་ཡང་གཏོར་མ་སྦྱིན། འཕྲིན་ ིལས་བཅོལ་དཔང་གཟུགས་གཏད་ལམ་བསྟན་ལ། ཕྱི་མིག་མི་བལྟ་བར་རང་གི་གནས་སུ་ལོག་སྟེ་སྔགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་དང༌། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་དང༌། མ་མོ་དང༌། ཅི་བགྱི་དང༌། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་ཡང་གཏོར་མ་བྱིན་ལ་དྲག་ཏུ་བསྐུལ་བར་བྱའོ། །རང་གིས་བསྟེན་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དྲག་པོ་གཞན་ཡོད་ནའང་གཏོར་མ་བྱིན་ལ་བསྐུལ་བར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལས་གྲུབ་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ལས་གྲུབ་ནས་འཁོར་ལོ་སྦས་པའི་གནས་
ཀྱི་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས། འཁོར་ལོ་གཤིན་རྗེའི་ཁོག་པ་ནས་ཕྱུང་སྟེ། གནས་དེ་ཉིད་དུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཆོད་བསྟོད་གཏོར་མ་དང༌། ལས་གཤིན་འཁོར་བཅས་ལའང་གཏང་རག་གི་གཏོར་མ་རྒྱས་པར་བྱིན་ལ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་མང་དུ་བཟླས་ནས་ལྷ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། ཨོཾ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། ཨོཾ་བཛྲ་མུཿཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཨོཾ་རུ་རུ་སྥུ་རུ་ཛྭ་ལ། ཏིཥྛ་སིདྷ་ལོ་ཙ་ནི། སརྦ་ཨརྠཱ་ས་དྷ་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱི་སྔགས་བཟློ་ཞིང་འཁོར་ལོ་འོ་མས་བཀྲུ། རྫས་རྣམས་ཆུ་ཀླུང་དུ་བཀྲུས་ཏེ་དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ནང་དུ་འོངས་ཏེ་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་ཅིང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའམ། བཟླས་པའི་ནུས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། འཁོར་ལོ་ཐོད་པར་བཅུག་སྟེ་བཟླས་པ་བྱས་ནས་བསྐུལ་བས་ཆོག་གི །གཤིན་རྗེ་ལ་གཏོད་པ། ས་ལ་སྦ་བ། ཐོད་པ་མེ་ལ་བསྲོ་བ་རྣམས་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་བཤད་དོ། །བསད་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 313

པའི་འཁོར་ལོའ་ཆོ་ག་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །། ིམནན་པའམ་རེངས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། འཁོར་ལོ་སྦ་བ་ནི།
རྫས་ལས་ཁམ་ཕོར་གྲུ་བཞི་པ་ཁ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། སྐྱེར་བའི་མེས་སོ་བཏང། ཁམ་ཕོར་འོག་མ་རྫའི་རང་མདོག་ཏུ་བཞག །སྟེང་མ་ཡུང་བ་དང་བ་བླས་སེར་པོར་བསྒྱུར་བ་ལ་རི་མོ་གྲུ་བཞི་པ་རིམ་པ་བདུན་བྲི། དེའི་ནང་དུ་རི་རབ་ལྷུན་པོ་གྲུ་བཞི་པ། ཅོག་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཅོག་རྣམས་ལ་ཧཱུཾ་བཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་པ་རེ་བྲི། དེའི་སྟེང་དུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་པ་དེའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སེར་པོ་ལྟེ་བ་ལ་ལཾ་གྱིས་མཚན་པ་བྲི། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ཁ་སྦྱར་བ་ལེགས་པར་ལྟེབས་ནས་སྐུད་པ་སེར་པོས་མི་མཐོང་བར་དཀྲིས་ཏེ། སྟེང་འོག་མ་ནོར་བར་ཁམ་ཕོར་ཁ་སྦྱར་གྱི་ནང་དུ་བཅུག །སྐུད་པ་སེར་པོ་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་དང་ལྡན་པས་ཁ་ཕོར་ཁ་སྦྱོར་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཅིང༌། དེ་ལ་སྐུད་པ་སེར་པོའ་གཟུངས་ཐག་རྒྱུས་པ་བྱ་སྟེ། བཟླས་སེར་པོར་བསྒྱུར་བའི་ས་གཞི་ ིསྐམ་པོའ་སྟེང་དུ་བཞག །འདས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་མཆོད་གཏོར་བཤམས། སྤྲ་ཚིལ་སོགས་ ིལས་ལིངྒ་བཅའ་བ་དང༌། འཁོར་ལོའ་བར་དུ་ལིངྒ་གཞུག་པ་མི་དགོས་སོ།། ིགཉིས་པ་འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བ་ནི། རང་ཉིད་ཁ་བྱང་དུ་བསྟན། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་
ལ་བཟླས་པ་ཅི་མང་ཞིག་བྱ། ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་ལ་གནས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དགུག་པ། ལྷ་དང་དབྲལ་བ་སྔར་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱས་ལ། འཁོར་ལོའ་མིང་ཡིག་ལ་བསྟིམ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྒོམ། ིའཁོར་ལོའ་ཡི་གེ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སེར་པོའམ། སེར་སྣ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱིས་གཙོ་ ིབྱས་པའི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་བྱ། ལྷ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་སེར་པོ་འཕྲོས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་དབང་པོ་རྣམས་ཐམ་གྱིས་བགག །མགོ་འཁོར། ཡིད་མྱོས། དྲན་པ་ཉམས་པར་བསམ། བསྒྲུབ་བྱ་ཁ་ལྷོར་བལྟས་པའི་མགོ་བོའ་སྟེང་དུ་དབང་ཆེན་ ིགྱི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་རི་རབ་ལྷུན་པོ། དེའི་སྟེང་ནས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཤིན་ཏུ་བརྗིད་པས་མནན་པར་བསྒོམ་ཞིང༌། གཞན་ཡང་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་རི་མན་དྷ་ར་བ་ལ་སོགས་པས་མནན་པར་བསྒོམ་ལ། གཟུངས་ཐག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ལཾ་ཆེ་གེ་མོ་

314 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།
སརྦ་1

ཐ་ན་སྟཾ་བྷ་ཡ་ཧཱུཾ་ལཾ། ཞེས་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་བར་མ་ཆད་པར་བཟླས་སོ། །ངག་མནན་པ་ལ་གཞན་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་གན་རྐྱལ་དུ་འགྱེལ་ཞིང་ལྕེ་བྲང་སྟེངས་སུ་ཕྱིར་དྲངས་པའི་སྟེང་ནས་ལཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོས་མནན། དེའི་སྟེང་ནས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སེར་པོ་རྭ་གྱེས་པས་གཟེར་བཏབ་པ་ལྟར་བསྡམ། དེའི་སྟེང་ན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སེར་པོ་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ལྗིད་པས་གཡོ་བ་མེད་པར་མནན་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ་ལཾ། བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་དགག་པ་བྱེད་པའམ། མི་སྙན་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་ཆེ་གེའི་ངག་སྟཾ་བྷ་ཡ་ལཾ། ཞེས་ཁྲི་ཁྲག་གཅིག་བཟླ་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་རྒྱ་སྐད་དུ་བྱས་པ་སྔར་ལྟར་བཟླས་སོ།།
ལྐུགས་པར་བྱ་བར་འདོད་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་མནན་པ་དང་འདྲ་བ་ལ། དམིགས་པའི་
ཁྱད་པར། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལུག་གི་སྙིང་གར་བཅུག །དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཟ་མ་ཏོག་བཞིན་དུ་ཁ་སྦྱོར་བྱས་པར་བསྒོམ་མོ། །གཞན་དམིགས་པ་མནན་པ་དང་འདྲ་བར་བྱས་ནས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ་བཾ། ཆེ་གེ་མོའ་ཁ་ཆིངས་ཤིག་ཡིད་ཆིངས་ཤིག་ལྐུགས་པར་གྱིས་ཤིག་ ིབཾ། ཞེས་ཁྲི་ཁྲག་གཅིག་བར་མ་ཆད་པར་བཟླས་སོ། །ངག་རེངས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བྱུང་ནས། མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི། མནན་པ། ངག་མནན། ལྐུགས་པ་གསུམ་ག་ལ་དུར་ཁྲོད་དམ། བྲག་དང་ཆུ་འཐབ་པའི་སར་འཁོར་ལོ་ས་འོག་ཏུ་སྦས་ལ། རོ་གཡམ་ལ་འོག་ཏུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྲིས། རྒྱབ་ཏུ་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལཾ་བྲིས་པས་ཁ་བཅད། དེའི་སྟེང་ནས་སས་དམ་པོར་གཡོགས་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱ་ཞིང༌། བྲག་དང་ཆུ་འཐབ་ཏུ་སྦེད་ན། ཁ་ཕོར་གྱི་ཕྱི་རེ་བ་ནག་པོས་གྲིལ། དེའི་ཕྱི་ལ་ཆུའི་གྲམ་ལ་ཆུ་གཏིང་དུ་འདམ་གྱི་འོག་ཏུ་སྦ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ས་དེའི་གཞི་བདག་དང་ལས་གཤིན་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་གཏད་པར་བྱ་ཞིང༌། ལས་གཤིན་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ས་འོག་རིམ་ལ་བདུན་དུ་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྲིད་པར་བསམ་མོ། །ཡང་སླར་གསོ་བར་འདོད་ན་འཁོར་ལོའ་ཡི་གེ་ཡ་གཉིས་དང༌། ནི་གཉིས་དང༌། སྤེལ་ ིསྔགས་རྣམས་འོ་མས་བཀྲུས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ལྷག་མ་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༨ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༣༦ བ ༧ ལཾ་ཆེ་གེ་མོ་སར་ཐ་ན་སྟཾ

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 315

ནི་རྟོག་བདུན་ལས། ཆུའི་འགྲམ་དུ་སྦས་ན་རེངས་པར་འགྱུར། ཁྱིམ་དུ་བཞག་ན་ཞི་བར་འགྱུར། ཕྱུང་ནས་ལེགས་པར་བཀྲུས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།
དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྦ་བ་ནི་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་ལོ་
སྐུད་པ་ནག་པོས་མི་མཐོང་བར་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཅིངས་ཏེ། ཐོད་པ་ཁ་སྦྱར་དུ་བཅུག །སྐུད་པ་ནག་པོས་བཅིངས། རོ་སོལ་གྱིས་བྱུག་པའི་སྟེགས་བུ་ལ་བཞག །མཆོད་གཏོར་སྔར་ལྟར་བཤམ་མོ། །གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་ལས། འཁོར་ལོ་རྟའི་སྦལ་བ་དང་མ་ཧེའི་རྨིག་པ་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བའི་བར་དུ་འཇུག་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཡང་འཁོར་ལོ་བཅུག་པའི་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱར་ནིམ་པའི་ཤིང་ལ་མེ་སྦར་བ་ལ་ནང་དྲོས་པ་ཙམ་དུ་བསྲོའོ། །དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་དོང་གྲུ་གསུམ་རྩེ་མོ་ལྷོར་བསྟན་པའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་སྟེང་འོག་མ་ནོར་བར་བཅུག །ཁ་རོ་གཡམ་གྱིས་བཅད་ལ་བཞག་གོ།
དེ་ནས་བསྐུལ་བ་ནི། རང་ཁ་ལྷོར་བལྟས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་
གི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པར་བསྒོམ། འཁོར་ལོའ་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་ ིབྱེད་ནག་པོས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཅུ་བདུན་སོགས་སུ་བསྐྱེད་ནས། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་དབང་བསྐུར་མཆོད་བསྟོད་གཏོར་མ་སོགས་བྱ། བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་ཀ་དགུག་པ་དང༌། སུ་ཕམ་པར་འདོད་པ་དེ་ལྷ་དང་དབྲལ་བ་སྔར་ལྟར་བྱས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་ཀ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་རྣམས་ལ་བསྟིམ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་མོས་པ་བྱ། དེ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་རྟ་དང་མ་ཧེ་ལ་སོ་སོར་ཞོན། མཚོན་རྣོན་པོ་ཐོགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཐབ་ཅིང༌། འཁོར་ལོའ་ལྷ་རྣམས་ ིཀྱིས་སྤྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་དང་གཤིན་རྗེ་དུ་མས་སོ་སོའ་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དལ་མེད་དུ་འཐབ་པར་ ིབསམ་ལ། ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿའི་མཇུག་ཏུ། ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་དང་ཆེ་གེ་མོ་དྷེ་ཤ་ཡ་ཕཊ། ཅེས་ཁྲི་ཕྲག་བཟླ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་རྟོག་བདུན་ལས། འཁོར་ལོ་ཡང་མ་ཧེ་དང་རྟའི་ཁྲག་གིས་བྲིས་ཏེ། འདིར་ནི་སྔགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ །ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་ཞག་བདུན་གྱིས་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཟླས་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༩༠ ཕྲེང་། ༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༩༡ ཕྲེང་། ༡༠

316 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བྱས་ནས་བསྐུལ་ན་ལེགས་སོ།། །།
དེ་ནས་མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི། འཁོར་ལོ་ནིམ་པའི་ཤིང་གི་རྩའམ་དུར་ཁྲོད་དུ་སྔར་ལྟར་སྦ་
བར་བྱ་ཞིང༌། སླར་འདོན་པར་འདོད་ན་ཡི་གེ་བཀྲུ་བ་སོགས་སྔར་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་རྟོག་བདུན་ལས། གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱ་རོག་དང་འུག་པའི་གཤོག་སྒྲོ་དང་བྲམ་ཟེ་དང་གཏུམ་པོའ་སྐྲ་གཅིག་ཏུ་བྱ། ད་དུ་རའི་ཤིང་ལ་མེ་རབ་ཏུ་སྦར་ལ། དུ་བ་མེད་པའི་མེ་ལ་བསྲེགས་ ིཔ་དེའི་ཐལ་བ་བླངས་ཏེ། ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྔགས་བཟླས་ཏེ། བུད་མེད་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐལ་བ་དེ་བཞག་ན། སྐད་ཅིག་གིས་བྱེ་བར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་པ་དང་
བུད་མེད་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། གང་དབྱེ་བར་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྔར་གྱི་ལིངྒའི་རྫས་དེ་དག་ལས་བྱས་པ་གཉིས་ཀའི་ཁོག་པར་འཁོར་ལོ་བཅུག་ལ། འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་པ་དང་ལིངྒ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དགུག་གཞུག་སྔར་ལྟར་བྱ་སྟེ། བྱ་རོག་གི་གཤོག་པ་སོགས་བཞི་ད་དུ་རའི་ཤིང་གི་མེ་དུ་བ་མེད་པ་ལ་བསྲེགས་ཏེ་ཐལ་བ་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཐོར་ཞིང༌། ཡི་གེ་བཅུ་པ་སྤེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བཟླས་པས་བྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།
བསྐྲད་པ་ལ་གསུམ་ལས། འཁོར་ལོ་སྦ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་གཉིས་ཁ་སྦྱར་ཏེ་ལྟེ་བ་ནས་སྐུད་
པ་ནག་པོས་དཀྲིས་པ་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱར་དུ་བཅུག་ནས། གཡུང་མའི་སྐྲའི་སྐུད་པས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་བཅིངས་ལ་དུར་ཁྲོད་དུ་སྦའོ། །བསྐུལ་བ་ནི། འཁོར་ལོའ་བསྐྱེད་ཆོག་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་ ིདང་འདྲ། བསྒྲུབ་བྱ་དགུག་པ་དང་ལྷ་དབྱེ་སྔར་ལྟར་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་མིང་ཡིག་ལ་བསྟིམ་རང་ཉིད་ཁ་ལྷོར་བལྟས་ཏེ། མདུན་དུ་ཡཾ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། རྔ་མོ་ཆེན་མོ་མདོག་སྔོན་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་གཅེར་བུར་བསྐྱོན་ཏེ། རླུང་གིས་བཏེག་ཅིང་རྔ་མོས་ཁྱེར་ནས། ཁ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་མགྱོགས་པར་ཁྱེར་བ་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་པ་དང༌། འཁོར་ལོའ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་དབྱུག་པ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ ིཔ་དང༌། ལས་གཤིན་འཁོར་དང་བཅས་པས་རྒྱབ་ནས་དབྱུག་པས་བརྡེག་ཅིང་བརྡུངས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་དེད་པར་བསམ་ལ། ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿའི་མཐར། ཕཊ་ཆེ་གེ་མོ་ཨུཙྪ་ཊ་ཡ་ཕཊ། ཅེས་བཏགས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༩༢ ཕྲེང་། ༡༣

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 317

ནས་རྟགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་བདུན་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྲད་1

པའི་

ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་འདི་ཉིད་ལ་རྫས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི། ལས་གྲུབ་ནས་སླར་གསོ་བར་འདོད་ན་ཡི་གེ་བཀྲུ་བ་སྔར་ལྟར་རོ།།ཞི་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་གསུམ་ལས། འཁོར་ལོ་སྦ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་སྟེང་འོག་ཁ་སྦྱར་མ་
ནོར་བར་ལྟེབ། སྐུད་པ་དཀར་པོ་གཙང་མས་འཇུར་མདུད་མེད་པར་འཁོར་ལོ་མི་མཐོང་གི་བར་དུ་དཀྲི། དེ་ནས་ཁམ་ཕོར་སོ་མ་བཏང་བ་དཀར་པོ་ནག་པོར་རི་དང་ཡུ་བ་དང་ཞབས་སྟེགས་མེད་པའི་ཁ་སྦྱར་གྱི་ནང་དུ་བཅུག །མེ་ཏོག་དཀར་པོ་དང་སྦྲང་རྩིས་བཀང། སྐུད་པ་དཀར་པོ་མདུད་པ་མེད་པས་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཅིངས། ཁ་ཕོར་སྟེང་མའི་དབུས་ནས་བུག་པ་བྱས་པ་ལ་གཟུངས་ཐག་དཀར་པོ་དྲངས། ས་སྟེགས་དཀར་པོ་ཙན་དན་སོགས་ཀྱིས་བྱུག་པའི་སྟེང་དུ་གཞག་པར་བྱའོ།།
དེ་ནས་བསྐུལ་བ་ནི། རང་ཁ་ཤར་དུ་བལྟས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོའ་རྣལ་འབྱོར་ ིགྱིས་བདག་བསྐྱེད་བཟླས་པ་སོགས་བྱ། འཁོར་ལོ་བསངས་སྦྱང༌། སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོའམ། གཏི་མུག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་སོགས་སུ་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམ། དབང་བསྐུར། མཆོད་བསྟོད་གཏོར་མ་སོགས་བྱ། བསྒྲུབ་བྱ་ཟླ་བ་ལ་གནས་པ་གོས་དཀར་པོ་གྱོན་པ། རང་གི་སྙིང་གའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་བཀུག་སྟེ་འཁོར་ལོའ་མིང་ཡིག་ལ་བསྟིམ་པ་བྱས་ལ། དེ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་མོས་པ་བྱ། རང་ ིདང་འཁོར་ལོའ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོས་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་དཀར་ ིཔོ་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་བདུད་རྩིས་གང་བ་འཛིན་པ་དུ་མས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དག་གི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང༌། ཤེལ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང༌། སྡིག་པ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་དག་པར་བསམ་ལ་གཟུངས་ཐག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿའི་མཐར་ན་མཿཆེ་གེ་མོའ་སྡིག་པའམ། ནད་ལ་སོགས་པ་ཤིཾནྟ་ཀུ་རུ་ན་མཿསྭཱཧཱ། ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་གོས་དཀར་ ིཔོ་གྱོན་པ་དང༌། མི་གཙང་བ་སོགས་སྐྱུགས་པ་དང༌། མེ་ཏོག་དཀར་པོའ་ཕྲེང་བ་འདོགས་པ་རྨི་བ་ ིསོགས་ཀྱི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མཐོང་གི་བར་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་བསྒྲུབ་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༠ བ ༤ བསྐྱོད་པའི་ གཙང་། ཤོག ༣༨ ན ༣ སྐྱོད་པའི་

318 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བྱ་འོད་དུ་ཞུ་བས་སྔགས་དང་མིང་ཡིག་གི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསྒོམས་ལ་མཆོད་བསྟོད་བཀྲ་ཤིས་བྱ་ཞིང༌། མཆོད་ཁང་སོགས་སུ་མཆོད་གྲལ་དུ་དབེན་པར་བཞུགས་པ་རྒྱུན་དུ་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་གཏོར་ཞིང་མཆོད་པར་བྱའོ།།
བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། སྦ་བ་གོང་དང་འདྲ། བསྐུལ་བ་ལ་བདག་དང་འཁོར་ལོ་དང་
བསྒྲུབ་བྱའི་བསྐྱེད་ཆོག་སྔར་དང་འདྲ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། བདག་དང་འཁོར་ལོའ་ལྷ་རྣམས་ ིཀྱི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ལ་ཁྱབ་པས། བསྒྲུབ་བྱའི་བ་སྤུའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ནས་འབྲུ་ཙམ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་བར་མཚམས་མེད་པར་གཏམས་པར་བསམ་ལ། ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿའི་མཐར། ཧཱུཾ་ཆེ་གེ་མོ་རཀྵ་ཧཱུཾ། ཞེས་པ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་བཟླས་ཏེ། མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱ། ལྷ་རྣམས་ཞུ་བས་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་གྱུར་པར་བསྒོམ་མོ། །མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྟན་དཀར་པོ་གསར་པ་ལ་འདུག །བགེགས་བསྐྲད། འཁོར་ལོ་གའུ་ནས་ཕྱུང་སྟེ། དར་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ཐུམས་བྱས། དྲི་བཟང་གིས་བྱུགས་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་ཕོའ་དཔུང་པ་གཡོན། མོའི་གཡས་སུ་གདགས་པར་བྱའོ།། ིརྒྱས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྦ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་གཉིས་ལེགས་པར་ལྟེབ། སྐུད་པ་སེར་པོས་
མདུད་པ་མེད་པར་རྒྱ་གྲམ་དུ་དཀྲི། ཁམ་ཕོར་གྲུ་བཞི་སེར་པོ་མར་དང་སྦྲང་རྩིས་བཀང་བའི་ནང་དུ་བཅུག །ཁམ་ཕོར་ཁ་སྦྱར། སྟེང་མའི་དབུས་ནས་གཟུངས་ཐག་སེར་པོ་དྲང༌། ཁམ་ཕོར་ཁ་སྦྱར་སྐུད་པ་སེར་པོས་མདུད་པ་མེད་པར་རྒྱ་གྲམ་དུ་དཀྲི། ས་གཞི་གཙང་མ་བརླན་དང་བཅས་པ་སེར་པོ་གྲུ་བཞིར་བསྒྱུར་བའི་སྟེང་དུ་བཞག་ཅིང༌། མཆོད་གཏོར་བཤམ།
བསྐུལ་བ་ནི། རང་ཉིད་ཁ་བྱང་དུ་བལྟས། རང་འཇིགས་བྱེད་སེར་པོའ་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ ིཔར་བསྒོམ། འཁོར་ལོའ་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་འཇིགས་བྱེད་སེར་པོས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ ིདང་ཐོད་པ་བཞི་སོགས་སུ་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །དབང་བསྐུར། མཆོད་བསྟོད་གཏོར་མ་སོགས་བྱ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་བསྒྲུབ་བྱ་གོས་སེར་པོ་གྱོན་ཞིང་ཟླ་བ་སེར་པོའ་སྟེང་ན་གནས་པ་བཀུག་སྟེ། འཁོར་ལོའི་མིང་ཡིག་ལ་བསྟིམ་པ་ཡང་ཡང་བྱས་ ིནས། མིང་ཡིག་ཡོད་པ་རྣམས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་བསྒོམ། བདག་དང་འཁོར་ལོའ་ི

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 319

ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སེར་པོ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་འཛིན་པས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར། ལུས་ཐམས་ཅད་གང༌། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དང་ཤེས་རབ་སོགས་རྒྱས་པར་བསམ་ལ། ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿའི་མཐར་སྭཱཧཱ། ཆེ་གེ་མོའ་ཚེའམ་བསོད་ནམས་ ིཤེས་རབ་སོགས་པུཥྚི་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་མཚན་མ་མཐོང་གི་བར་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་ཞི་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་རང་ངམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་དྲོད་དང་མ་བྲལ་བར་བཅང་བར་བྱའོ།།
དབང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་གསུམ་ལས་སྦ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་སྟེང་འོག་ཁ་སྦྱར་མ་ནོར་བར་ལྟེབ།
སྐུད་པ་དམར་པོ་ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་སྤྲེལ་བས་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཅིང༌། ཁམ་ཕོར་སོ་མ་བཏང་ཞིང་རྩ་བ་དང་ནག་ནོག་མེད་པ་ཟླ་གམ་དམར་པོ་མར་དང་སྦྲང་རྩིས་གང་བ་ཁ་སྦྱར་གྱི་ནང་དུ་བཅུག །ཁམ་ཕོར་ཁ་སྦྱར་འཁོར་ལོ་ལྟར་སྐུད་པ་དམར་པོས་དཀྲི། ཙན་དན་དམར་པོ་སོགས་ཀྱིས་བྱུགས་པའི་ས་གཞི་ཟླ་གམ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག །མཆོད་གཏོར་བཤམ་ཞིང་ཐུན་གསུམ་དུ་མེ་ཏོག་དམར་པོས་མཆོད། གཤེད་དམར་གྱི་འཁོར་ལོའ་གསལ་བྱེད་ལས། འཁོར་ལོ་ཐབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཞག །ཅེས་ ིའབྱུང་ཡང༌། རྟོག་བདུན་ལས། ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་བཞག་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། གཞན་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱིས་མ་གསུངས་པས་དེ་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ།།
དེ་ནས་བསྐུལ་བ་ནི། རང་ཁ་ནུབ་ཏུ་བལྟས་ལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དམར་པོའ་རྣལ་འབྱོར་ ིརྫོགས་པར་བསྒོམ་མོ། །འཁོར་ལོ་བསང་སྦྱངས་ནས། སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་བདུན་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དམར་པོའམ་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང༌། ཐོད་པ་བཞིར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག །དབང་བསྐུར། མཆོད་བསྟོད་གཏོར་མ་སོགས་བྱ། དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་བསྒྲུབ་བྱ་ཟླ་བ་དམར་པོའ་སྟེང་ན་ ིགནས་པ་དགུག་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོའ་མིང་ཡིག་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ནས་བསྟིམ་ ིནས་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་མོས་པ་བྱ་ཞིང༌། རང་གི་མདུན་དུ་ཡང་གཅིག་བཞག །དེ་ནས་བདག་དང་འཁོར་ལོའ་ལྷ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས། བསྒྲུབ་བྱའི་ལུས་ལ་ཕོག་པས་དམར་ལམ་ ིལམ་སོང་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་བདག་ལ་ཆགས་ཤིང་འདུན་པར་བསམ་ལ།

320 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བསྒྲུབ་བྱ་ཡིད་མྱོས་ནས་རང་དབང་མེད་པར་བདག་གི་རྐང་པའི་དྲུང་དུ་མགོ་བོ་ལྷུང་བར་བསྒོམས་ནས། ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿའི་མཇུག་ཏུ། ཧོ་ཆེ་གེ་མོ་བདག་གིའམ་བླ་མ་ཆེ་གེ་མོ་ཝ་ཤཾ་ཀུ་རུ་ཧོཿ ཞེས་དབང་དུ་འདུས་པའི་རྨི་ལམ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཟླས་པ་བྱས་ཀྱང་དབང་དུ་མ་གྱུར་ན། འཁོར་ལོ་ཁམ་ཕོར་ནས་ཕྱུང་སྟེ་སེང་ལྡེང་གི་མེ་དུ་བ་མེད་པ་ལ་བསྲོ་ཞིང་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་སྔགས་དྲག་ཏུ་བཟླ་བ་ཡང་ཡང་བྱའོ།།
དགུག་པ་ལ་ཁམ་ཕོར་གྱི་དོད་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པ་ཁ་སྦྱར་ལ་བྱེད་པ་དང༌། སྐུད་པ་དམར་
པོ་བསྒྲིལ་མས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། འཁོར་ལོ་སྦ་བ་དབང་དང་འདྲ། རང་དང་འཁོར་ལོའ་བསྐྱེད་ ིཆོག་དབང་དང་འདྲ། རང་དང་འཁོར་ལོའ་ལྷ་རྣམས་ལས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་ ིདང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་སྤྲོས་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕོའ་སྙིང་ག་དང༌། མོའི་བྷ་ག་ནས་ལྕགས་ཀྱུས་བཏབ། ིམགྲིན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིང་སྟེ། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་སེང་གེ་དམར་པོ་རྐང་བརྒྱད་ལ་བསྐྱོན་ནས་མྱུར་བར་ཁྲིད་འོངས་པ་རང་གི་རྐང་པའི་དྲུང་དུ་ལྷུང་བར་བསམ་ལ། ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿའི་མཇུག་ཏུ། ཧྲཱིཿབུད་མེད་ཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཧྲཱིཿཞེས་པའམ། ཛཿ སྐྱེས་པ་ཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿ ཞེས་ཁུགས་པའི་མཚན་མ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བཟླས་པར་བྱ་ཞིང༌། མ་བྱུང་ན་སེང་ལྡེང་གི་མེ་ལ་བདུག་པ་སྔར་དང་འདྲའོ། །ཡང་ན་རྟོག་བདུན་ལས་དབང་གི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་སོར་བཅུ་དྲུག་པའི་སྙིང་གར་བཅུག་ནས་བཟླས་པ་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དབང་དགུག་གཉིས་ཀ་ལ་མཇུག་གི་བྱ་བ་ནི་ཇི་སྲིད་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་ལོ་རང་གི་གནས་སུ་མཆོད་ཅིང་བཞག་པའམ། ཡང་ན་ལས་གྲུབ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཏེ། ཡི་གེ་བཞི་དང་སྤེལ་སྔགས་བཀྲུ་བ་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
རྟོག་པ་གསུམ་པ་འདིར་དེའི་འོག་ཏུ་སྔགས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། གོང་
དུ་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ནས་བཤད་ཟིན་ལ། གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་སྔགས་བཏུ་བ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། །གསང་སྔགས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྟེ། །ལས་ཀྱི་བཙོན་ར་དག་ཀྱང་ཡིན། །ཡི་གེ་བཏུ་བ་མེད་ན་ནི། །གསང་སྔགས་སྒྲ་ནི་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 321

ལོག་པར་འགྱུར། །ཡི་གེ་ཚང་བར་མ་བཀོད་ན། །གསང་སྔགས་སྒྲ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། །གསང་སྔགས་བརྡ་ཡིས་མ་བརྗོད་ན། །སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མེད་པར་འགྱུར། །དྲང་བ་དག་ནི་མ་བྱས་ན། །ཤིན་ཏུ་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡི་གེ་བསྲེ་བར་མ་བྱས་ན། །བཅུ་དྲུག་ཁང་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །སྐོར་ཕྱོགས་ལོག་ན་དོན་མི་འགྲུབ། །རིག་སྔགས་ཉམས་དང་ལོག་པ་ནི། །ལྷ་མིན་གཡུལ་དུ་ཕམ་པ་དང༌། །དབང་པོའ་དགྲ་ཡིས་དགྲ་བསད་བཞིན། །འཁོར་ལོ་སྦོ་བ་མ་བྱས་ ིན། །ཆོ་ག་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཐོག་མར་ཨཱ་ལི་ཀཱ་
ལི་བཀོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ་རེ་མིག་ནི་གསང་སྔགས་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་པོ་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྟེ་གཞི་ཡིན་ལ། དྲག་ལས་སྒྲུབ་པའི་བཙོན་ར་སྟེ། རེ་མིག་བཙོན་ཁང་བསྒྲུབ་བྱ་བཙོན། ཡི་གེ་བཙོན་སྲུང་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།
སྔགས་བཏུ་བ་མེད་ན་ནི། སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་རིང་ཐུང་དང་འཐུག་སྲབ་གུག་བསྐྱེད་སོགས་
ལོག་པ་སྟེ་མ་དག་པར་འགྱུར་ལ། ཡི་གེ་སོ་གཉིས་པོ་ཚང་བར་མ་བཀོད་ན་རྩ་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། ཟླ་བ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བརྡས་མ་བརྗོད་ན་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡི་གེ་ནང་དུ་དྲང་བ་དག་ནི་མ་བྱས་ན་ནང་གི་རེ་མིག་རྣམས་སུ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེས་འཁོར་བ་སྟེ་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡི་གེ་བསྲེ་བ་མ་བྱས་ན་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་ཡོད་པས་ནང་གི་ཕྱོགས་བཞི་དང་དེའི་ཕྱིའི་བཅུ་གཉིས་ཏེ་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་གི་ཁང་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སྟེང་འོག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡི་གེ་གཡས་སྐོར་དང་གཡོན་སྐོར་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཕྱོགས་ལོག་ན། ལས་སྦྱོར་གང་བྱེད་པའི་དོན་དེ་མི་འགྲུབ་བོ།།
རིག་སྔགས་ཉམས་པ་ནི་ལྷ་མིན་གཡུལ་དུ་ཕམ་པ་ལྟར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་སོག་2

པ་ནི། དབང་
པོའ་དགྲ་ཡིས་དགྲ་བསད་བཞིན། ཅེས་པ་ལྷ་མིན་གྱིས་དབང་པོ་གསོད་པར་འདོད་ནས་དབང་ ིཔོའ་དགྲ་མ་ར་ཡ་ཕཊ་ཅེས་བཟླས་པས་ལྷ་མིན་རང་ཉིད་བསད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་ ིལོ་རས་ལ་སྦོ་བ་མ་བྱས་ན་བྲི་གཞི་སྣག་ཚ་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༢༧ ཕྲེང་། ༡༢
2 ཞོལ། ཤོག ༥༤ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༤༠ བ ༧ སྒྲ་ལོག་པ་ནི།

322 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང། །དད་པ་བརྟན་པོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ནན་ཏན་བསྐྱེད་དེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་པའི་དོན། རྒྱ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་དྲག་པོའ་ལས་ ིདེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྟོག་བདུན་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། བླ་མ་ལ་བརྙས་པ་དང༌། དམ་ཚིག་དང་བྲལ་བ་དང༌། སྔགས་དང་རྒྱུད་ལ་འཕྱ་བར་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བར་བྱེད་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། སྔགས་པ་སྙིང་རྗེས་གདུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱའོ།།
གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བྱས་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་ནས་ཚ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེའོ། །རྒྱུད་གཞན་ལས་
ཀྱང་གསུངས་པ། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སྨོད་བྱེད་དང༌། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྐུར་བ་དང༌། །སྔགས་དང་རྒྱུད་སྦྱོར་ཡེ་ཤེས་དང༌། །འཕྱ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །འདི་ནི་འབད་ལ་བསད་པར་བྱ། །ཡང་ན་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་རུང་རུང་བྱས་ན་ནི། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་ལས་དེ་ནི། །ཕྱིར་བཟློག་པར་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འཕྱ་བའི་ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འདི་ལ་འོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མའི་
དོན་ནི། བཟླས་བརྗོད་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་རྫོགས་པ་དང༌། བླ་མ་དང་རྒྱུད་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་དག་ཚང་བ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་དེ་ལས་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྟོག་པ་དང་པོའ་འཁོར་ལོའི་རྟོག་པའི་ཚིག་དོན་ཁ་སྐོང་དང་ ིབཅས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།
ད་ནི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ། །ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྟོག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །ལས་ཀྱི་གྲོགས་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་ལས་ཀྱི་གྲོགས་ཏེ་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་གོ །སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་མཇུག་གི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞི་བ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༤༩༥ ཕྲེང་། ༧

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 323

ལ་ནི་ཟླ་བ་ཡིན། །རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་མིག་ཏུ་གྲགས། །དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་སྟེ། དབང་དུ་བྱ་བ་རིག་བྱེད་ཡིན། །དགུག་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་མདའ། །བསྐྲད་དང་མནན་ལ་དབང་པོ་བཞིན། །མནན་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིས། །བསད་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚོར་འདོད། །ཅེས་པ་ནི། བླ་མ་སྔ་མ་དག་ན་རེ། ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བའི་ཆོ་ག་དངོས་གཞི་ལ་ཟླ་བ་སྟེ་ཉི་མ་གཅིག །རྒྱས་པ་ལ་ཉི་མ་གཉིས། དབྱེ་བ་ལ་ཉི་མ་གསུམ། དབང་ལ་བཞི། དགུག་པ་ལ་ལྔ། བསྐྲད་མནན་དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་དྲུག །མནན་པ་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བདུན་ཡིན་པས་ཉི་མ་བདུན། བསད་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཉི་མ་བདུན། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དབང་དགུག་ལ་ཉི་མ་མང་ཉུང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲུབ་དཀའ་སླ་མེད་ལ། བསྐྲད་མནན་གཉིས་ཀ་ཉི་མ་དྲུག་ཏུ་སྨྲས་མ་ཐག་ཡང་མནན་པ་ཉི་མ་བདུན་དུ་སྨྲ་བ་འགལ་ཞིང༌། བསད་ལས་དངོས་གཞིའི་ཉི་གྲངས་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རྒྱ་གར་མཁས་པས་བཤད་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ལ། རང་གིས་ཀྱང༌བསད་ལས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་ཏུ་ཉིན་གཅིག་ལས་ཀྱི་འགྲུབ་པའི་གནད་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་འགལ་ལོ།།
སྤྱིར་ཡང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་གསོད་པ་དང་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་བཤན་
པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གསོད་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ། ལས་སྦྱོར་འགྲུབ་དཀའ་སླ་སྟོང་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ཆེ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་སོགས་དབང་དུ་བསྡུ་བ་དང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་ཁྱད་པར་དང༌། ཤེས་རབ་དང་ཆོས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ནོར་རྒྱས་པ་དང༌། བུ་མོ་ཕལ་པ་དགུག་པ་དང༌། ལྷའི་བུ་མོ་དགུག་པ་སོགས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །སྒྲུབ་པ་པོའ་ནུས་པ་ཆེ་ ིཆུང་སོགས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། འཁྲུལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་ཉི་མའི་གྲངས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་གཏན་ནས་བྱར་མི་རུང་ངོ༌།།
དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། རྒྱུད་འདིའི་དཔེ་མང་པོ་ལས། ཞི་བའི་ལས་ནི་ཟླ་བ་ཡིན། །ཞེས་
དང༌། དགུག་པའི་ལས་ནི་དེ་བཞིན་མདའ། །བསྐྲད་མནན་ལས་ནི་དབང་པོ་བཞིན། །མནན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡང༌། །བསད་པའི་ལས་ནི་རྒྱ་མཚོར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་དག་ནི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ཞི་བ་ལ་ཉི་མ་གཅིག་ཅེས་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཞི་བའི་ལས་ནི་ཟླ་བ་སྟེ་ལས་དང་

324 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པོའོ། །རྒྱས་པ་ནི་མིག་སྟེ་གཉིས་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དེ་ལས་གསུམ་པའོ། །དབང་དུ་བྱ་བ་རིག་བྱེད་དེ་ལས་བཞི་པའོ། །དགུག་པའི་ལས་ནི་མདའ་སྟེ་ལས་ལྔ་པའོ། །བསྐྲད་དང་མནན་པའི་ལས་ནི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་དྲུག་པའོ། །དེར་མ་ཟད་མནན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ངག་རེངས་པ་དང་ལྐུགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ལས་དྲུག་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ལས་དེ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྲངས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བ་སྟེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ན་འདི་འདྲ་བའི་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །བསད་པའི་ལས་ནི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་ལས་བདུན་པར་འདོད་དོ། །འདི་དག་གྲོགས་ཀྱི་གྲངས་ལ་སྦྱར་ནའང་བཤད་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། ལས་དེ་དག་སྒྲུབ་གྲོགས་ཀྱི་མང་ཉུང་གི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའང་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པར་མི་ལེགས་སོ། །ལས་རྣམས་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང༌། །འཕགས་ཚོགས་མཆོད་སྦྱིན་དང་པོ་སྟེ། །ཉི་མ་གཉིས་པ་གཏོར་མ་སྦྱིན། །གསུམ་པ་བཟླས་པ་རྣམ་པར་འབད། །བཞི་པ་སྦྱིན་བསྲེག་ཚང་བར་བྱ། །ལྔ་པ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །དྲུག་པ་བསམ་གཏན་རྩེ་གཅིག་བྱ། །བདུན་པ་ལས་ཀྱི་ལྷག་ཆད་བསྐང༌། །ཞེས་པ་ནི། ལས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི། ཉི་མ་དང་པོ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་མཚོན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚ་ཚྭ་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ། ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་ལན་ཆགས་ཀྱི་གཏོར་མ་མང་དུ་བྱ་ཞིང༌། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ་ནས་ལས་འགྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། ཉི་མ་གསུམ་པ་ལ་རང་གི་ལྷའི་བཟླས་པ་ལ་འབད། ཉི་མ་བཞི་པ་ལ་ལྷ་དབང་དུ་བྱ་བ་རང་རང་གི་བཟླས་པའི་མ་དག་པ་སོགས་སྦྱོང་བའི་སྦྱིན་བསྲེག་བྱ། ལྔ་པ་ལ་འཁོར་ལོ་སྦ་བ་དང་བསྒྲུབ་པ་བྱ། དྲུག་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་བཟླས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམ། བདུན་པ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་གཞི་ཉི་མ་གཅིག་གིས་ཆོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་བསྐུལ་བ་ཉི་མ་དུ་བྱས་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་དེ་ལྷག་ཆད་བསྐང་བས་མཚོན་པའི་མཇུག་ཆོག་རྣམས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གྲོགས་ཀྱི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་དུ། །ལས་ནི་གཙོ་བོས་གང་སྒྲུབ་དེའི། །འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཉི་མ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲུབ་གྲོགས་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཀྱང་གཙོ་བོས་ལས་གང་གི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེའི་སྦྱོར་བ་དང༌། དངོས་གཞི་དང་མཇུག་གི་ཆོ་ག་ཉི་མའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཙོ་བོས་བྱེད་པ་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 325

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདི་ཤེས་ན། །ཞི་བས་
འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབས། །རྒྱས་པས་ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་ལྡན། །དབང་གིས་མོས་པ་རྣམ་བཞི་འགྲུབ། །དབྱེ་བས་གསང་སྡེ་བརྒྱད་དང་འབྱེད། །མནན་པས་དབང་པོ་དྲུག་འཆིང་བྱེད། །གཞན་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་པས་ཤེས་ལ། རྐང་པ་ཐ་མའི་དོན་ནི། དེ་དག་ལས་གཞན་བསད་པ་དང༌། བསྐྲད་པ་སོགས་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགོས་པ་འདིར་མ་སྨོས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འགྲུབ་པར་ནུས་སོ། །སྔགས་དང་རྫས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ། །དཔྱད་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་སྟེ། །གལ་ཏེ་ཡིད་གཉིས་ཟ་གྱུར་ཏམ། །བསམ་པ་འགྱུར་རམ་དད་པ་ཉམས། །དེ་ཚེ་དངོས་གྲུབ་ཉེ་བ་ཡང༌། །ཕྱིར་བཟློག་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ། །དད་པ་བརྟན་པོ་བསྒྲུབས་པ་ན། །ནམ་མཁའ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང༌། །སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མེད་མི་སྲིད། །ལྷ་དང་དྲང་སྲོང་གིས་བཤད་པའི། །རིགས་སྔགས་སླུ་བ་མི་སྲིད་ན། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་བཤད་པ་ཡི། །གསང་སྔགས་སྦྱོར་བ་བསླུ་བ་ནི། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི། །དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཡི། །མཁས་པ་ལ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཉེ། །ཡང་ན་བླུན་པོ་དད་པ་བརྟན། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དངོས་གྲུབ་ཉེ། །རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པའི་རྟོག་གེ་བ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དངོས་གྲུབ་རིང༌། །མན་ངག་དམ་པ་བསྟན་བྱས་ཀྱང༌། །སློབ་མ་ཡིད་གཉིས་ཡོད་པ་ན། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་རིང་བར་བཤད། །བླ་མས་མན་ངག་བསྟན་1

བྱས་ཀྱང༌། །སློབ་མ་ཡིད་གཉིས་མི་ཟ་ཞིང༌། །བླ་མའི་མན་ངག་
དམ་པ་ཞེས། །གཅེས་པར་བྱས་ན་འགྲུབ་པར་ངེས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྔགས་པ་ཡིས། །རང་གི་ཡིད་གཉིས་སྤང་བའི་ཕྱིར། །བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་གཅེས། །བསྙེན་བཀུར་བྱས་ན་ནུས་མཐུ་ཆེ། །གསང་སྟེ་སྤྱོད་པས་བར་ཆད་མེད། །ཡོན་ཆེན་ཕུལ་བར་བྱས་ན་ནི། །རང་སེམས་རིན་ཆེན་རྣམ་གཉིས་འགྱུར། །རིན་ཆེན་གཉིས་ལས་གྲུབ་པ་འབྱུང༌། །དཀོན་པར་གྱུར་ན་བསྔགས་པ་བརྗོད། །བསྔགས་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གྱུར་ཏེ། །བསྔགས་པ་དག་ནི་མ་བྱས་ན། །ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡང༌། །གང་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༧ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༤༣ ན ༤ མན་ངག་སྦས་བྱས་ཀྱང་།།

326 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གིས་བསྔགས་པ་མ་བྱས་པ། །དེ་ལ་འདོད་དོན་མི་སྟེར་རོ། །དད་པ་སངས་རྒྱས་དད་པ་ཆོས། །དད་པ་དགེ་འདུན་དད་པ་མ། །དད་པ་བླ་མ་དད་པ་ཕ། །དད་པ་ལམ་ཆེན་དད་པ་གྲུ། །དད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྟེ། །དད་པ་གསང་སྔགས་དངོས་གྲུབ་ཉིད། །དད་པ་བསོད་ནམས་ནོར་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྔགས་པ་ཡིས། །རང་སེམས་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་གུས་པས་མཆོག་ཏུ་བསྐུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས། ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི། །ཞེས་སོགས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཅིང༌། རང་སེམས་རིན་ཆེན་རྣམ་གཉིས། ཞེས་པ་ནི། བླ་མ་ལ་དད་པ་དང༌། རྒྱུད་དོན་གྱི་མན་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པའོ། །གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སླའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་གསུམ་པ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
༈ བསྐྱེད་རྫོགས་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་ཀྱང༌། །ཆགས་སྡང་དབང་གིས་ཕན་གནོད་ལས་
སྦྱོར་ལ། །ཡིད་སོང་བཟླས་པའི་གྲངས་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པའི། །སྤུན་ལྐོགས་ལྟ་བུའི་སྔགས་པ་མང་ན་ཡང༌། །སྔགས་དང་ལྷ་ཡི་དེ་ཉིད་ལེགས་རྟོགས་ཤིང༌། །མན་ངག་རྒྱུད་དོན་ཇི་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུང་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །མཁས་པ་དགྱེས་པའི་སྔགས་པ་རྙེད་པར་དཀའ། །དེ་ཕྱིར་བླུན་པོའ་རང་བཟོས་བསླད་པ་ཡི། །མན་ངག་དུ་མས་རང་གཞན་བསླུ་མཐོང་ནས། །རྒྱུད་དང་གྲུབ་ ིཆེན་བླ་མའི་དགོངས་པ་བཞིན། །འཁྲུལ་མེད་འཁོར་ལོའ་ཆོ་ག་བདག་གིས་བཤད། །དེ་ཡི་དགེ་ ིབས་མཐའ་དག་འགྲོ་བ་ཀུན། །བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ཡིས། །མ་རིག་འཁྲུལ་འཁོར་མ་ལུས་རྒྱུན་བཅད་དེ། །འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་མཚུངས་གྱུར་ཅིག།བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་དང་ཤན་ཏི་པ་དང་གཞོན་ནུ་ཟླ་བས་མཛད་པ་རྣམས་དང༌། རྟོག་བདུན་དང། དེའི་འགྲེལ་པ་བཞི་དང༌། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་མཛད་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། ལ་ལི་ཏ་བཛྲས་མཛད་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ ིའབྱུང་བ་དང༌། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་མན་ངག་ནག་པོ་བོ་དྷིས་མཛད་པ་དང༌། སློབ་ ིདཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ལས་དྲག་པོ་ཕྱོགས་

རྟོག་གསུམ་རྣམ་བཤད། 327

གཅིག་པ་དང༌། ཨ་མོ་གྷ་བཛྲས་མཛད་པའི་ཞི་བའི་ལས་བདུན། དྲག་པོའ་ལས་བདུན། བིར་བ་པས་ ིམཛད་པའི་གཤེད་དམར་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང༌། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་དང་བསྟུན་པའི་འཁོར་ལོའ་གསལ་བྱེད་གཉིས་དང༌། དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་ ིཔ་དང༌། དམར་པོ་1

གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་དང༌། མན་ངག་སྙེ་མ་དང༌། བོད་
ཀྱི་རྭ་སྐྱོ་གཉིས་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ། མན་ངག་དང་ཞལ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང༌། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་ཤིང༌། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་དབང་མནོས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དགོས་པ་ཆེན་པོའ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བཀའི་དྲིན་ལས་མདོ་རྒྱུད་མཐའ་ཡས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མི་འཁྲུལ་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་རང་གི་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་དུ་མས་གསེར་གྱི་མཎྜལ་དང་བཅས་ཏེ་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། ཉང་སྟོད་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག།།དགེའོ།། །།

1 ཞོལ། ཤོག ༥༩ ན ༣ དམར་པོ་དང་གདོང་དྲུག་

༄༅། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྫོགས་རིམ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ ིཔའི་གསུང་རྒྱ་མ་པས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བླ་མ་དང་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དབྱེར་མེད་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་སྒོ་ ིགསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང༌། སོ་སོའི་ིརྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྡུ་བ་ཤེས་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྣ་ཚང་གཅིག་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མ་ནི་དབང་ཡིན་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་གཅིག་འགྲོ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། ནང་ལེའི་མཇུག །དབང་ལེའི་མགོར་ལྟ་བའི་མདོར་བསྡུས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་དབང་བསྐུར་བ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ལ་དབང་ལེ་ནས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཏུ། དེ་ནས་གསུངས་པའི་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་གིས་དབང་རྣམས་གོ་རིམས་མ་འཆོལ་བར་ལེགས་པར་བསྐུར་བ་དང༌། དེའི་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་སྲོག་བསྡོས་བྱས་ནས་བསྲུང་བ་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ངེས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པའི་ལག་རྗེས་ལ། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གི་རྣམ་གཞག་དང༌། དེ་ལྟར་སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་བསྒོམས་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་

330 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

འཁོར་དང༌། དེ་ལྟར་བསྐུར་བའི་དབང་གི་གྲངས་དང༌། གོ་རིམས་དང༌། གང་བསྐུར་བའི་དབང་སོ་སོའ་ངོ་བོ་དང༌། དེ་ལྟར་བསྐུར་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་བསྟུན་ན་གྲུབ་ཆེན་ ིདྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས། གང་དུ་སློབ་མ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་བྱས་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྡུལ་ཚོན་རས་བྲིས་ལུས་དཀྱིལ་དང་གསུམ་གསུངས་ཤིང༌། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོར་ཕྲེང་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་གསུངས་པས་བཞིར་ངེས་སོ། །འདིར་ནི་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། དབང་བདུན་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། ནཱ་རོ་པས། དབང་བདུན་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་དང་བྲལ་བ་གཞན་རས་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མིན་ནོ་2

ཞེས་རས་བྲིས་སུ་དབང་བསྐུར་བ་དངོས་སུ་བཀག་པས་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་མི་རུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཤིང༌། འདིར་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་རྣམ་གཞག་མེད་པས། དེས་ན་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྡུལ་ཚོན་གཅིག་པུར་ངེས་སོ།།དེ་ལ་ཕྲེང་བ་ལས། ཡང་དབང་གི་དོན་དུ་དབུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་ཞིག་བྲི་བར་རྗེས་
སུ་གནང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱུད་ལས། དབང་གི་དོན་དུ་ངེས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་ཕྱིའི་འཁོར་ལོ་དག་གིས་རབ་ཏུ་དམན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།3

ཞེས་4

གསུངས་པས་དབང་བསྐུར་བའི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་ཕྱིའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་མེད་པའི་ཐུགས་དཀྱིལ་རྐྱང་པས་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐུགས་དཀྱིལ་དང་ཡོངས་རྫོགས་སུ་དབང་བསྐུར་བ་གཉིས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མང་ཉུང་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང༌། གང་བསྐུར་བའི་དབང་གི་དོན་ལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད། ལྷ་གང་གིས་དབང་གང་བསྐུར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་ཚང་བར་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་བསྐུར་བ་དང་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསྙེན་པ་ལ་ཡང་ཐུགས་དཀྱིལ་རྐྱང་པའི་ལྷའི་བསྙེན་ཚད་སོང་བས་ཀྱང་ཆོག་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༡༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༡༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༦༠༡ ཕྲེང་། ༡༡
4 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༢ བ ༢ ཅེས་གསུངས་པས་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 331

པས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་བསྙེན་པ་ངེས་པར་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གཉིས་པ་ལ་དབང་གི་གྲངས་ནི་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་བྱིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་
དབང་བདུན་དང༌། དབང་གོང་མའི་བུམ་དབང་དང༌། གོང་མའི་གོང་མའི་བུམ་དབང་གཉིས་ནི་བུམ་དབང་ཞེས་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གསང་དབང་དང༌། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གཉིས་ཀྱང་རེ་རེར་བགྲངས་པས་གཉིས། གོང་མའི་དབང་བཞི་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་ལ་དབང་བཞི་པར་བཏགས་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་འདུ། དབང་བཞི་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་གོང་མའི་གོང་མའི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱིས་པ་ལྟར་བླུན་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། བྱིས་པ་བཙས་མ་ཐག་པ་ནས་རིམ་གྱིས་ནར་སོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱིས་པ་བཙས་མ་ཐག་ཏུ་མས་བཀྲུ་བ་དང༌། དེ་ནས་རྣ་བ་འབུགས་ཤིང་རྒྱན་འདོགས། གཙུག་ཕུད་འཇོག་ཅིང་རྒོད་པ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བསྐུར་བའི་དབང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གོ་རིམ་ནི་དང་པོར་སྟ་གོན། དེའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐོར། དེ་ནས་དབང་བདུན། དེ་ནས་དབང་གོང་མ་དང༌། གོང་མའི་གོང་མ་རྣམས་རིམ་པ་མ་འཆོལ་བར་བསྐུར་དགོས་སོ།།
དེས་ན་སྔོན་དུ་ད་ལྟར་གྱི་སྦྱོར་དྲུག་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནི། སྔར་གྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་
དབང་གོང་མ་རྐྱང་པ་བསྐུར་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་དུ་འཇུག་པར་སྣང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གསང་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་མ་བསྐུར་ཡང་དབང་བཞི་པ་གཅིག་པུ་བསྐུར་བས་ཆོག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྒོམ་པར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་དུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་དམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏ་རེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་སྐབས་འདིར་རྡུལ་ཚོན་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱི་བྷ་ག་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སློབ་མ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འོང་དོན་མེད་ཅིང༌། དེས་ན་གང་སྨྲས་པས་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྔགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབང་གོང་

332 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མ་བཞིའི་གསང་བ་ལས་ལྷག་པའི་གསང་བ་སྨྲ་རྒྱུ་མེད་པས། དེས་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་སྨིན་མི་ལ་གསང་བ་བསྒྲགས་པའི་རྩ་ལྟུང་བྱུང་སྟེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་སློབ་དཔོན་དེས་སློབ་མ་སྔར་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུའང་
འཇུག་མ་མྱོང་བ་དེ་ལ་དབང་གོང་མ་རྣམས་བསྐུར་བའི་གསང་བ་བསྟན་ཙམ་ནས། བླ་མ་དེ་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བས། དེས་དབང་བསྐུར་བ་བྱས་ཀྱང་སློབ་མས་དབང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བར་དབང་གི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང༌། དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་ཕོག་ན། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པར་སོང་བས་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་དམྱལ་བར་གཞོལ་བའི་རྒྱུ་ལ་གནས་ཏེ། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ཞེས་པ་ནས། ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་ལྟུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྣོད་རུང་གི་དབང་ལ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བསྐུར་བའི་སྒོ་ནས་དབང་ཐོབ་ངེས་ཤེས་པའི་དམིགས་ཕྱེད་པ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དབང་བདུན་དང༌། དབང་གོང་མ་རྣམས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་བསྐུར་ན། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་དགོས་ཤིང༌། དབང་གོང་མ་རྣམས་ཕྱིས་བསྐུར་བ་ཡིན་ན་མི་དགོས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། འདིའི་དབང་བདུན་ལ་བུམ་དབང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཅིང༌། བདུན་
ག་ལ་ཆུའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཆུ་དབང་བདུན་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་བྱེད་ལ། དེའི་གྲངས་ནི། འདིར་གཙོ་བོའ་ཞལ་བཞི་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་བཞི་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དག་ ིཔའི་དབང་གི་ཕྱོགས་མདོག་ཏུ་བསྟན་ཅིང༌། ཕྱོགས་མདོག་ཀྱང་རྒྱུད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བྱང་དཀར་བ་སོགས་སུ་བྱས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སྐུའི་ཞལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སློབ་མ་སྐུ་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ། དབང་ལྷས་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བསྒྲུབས་པའི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཡུམ་བཞིས་བུམ་དབང་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་གསུང་གི་ཞལ་དམར་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སློབ་མ་གསུང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནུས་མ་བཅུས་དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་དང༌། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྡོར་དྲིལ་གྱི་དབང་བསྐུར། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཐུགས་ཀྱི་ཞལ་ནག་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སློབ་མ་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 333

དབང་དང༌། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་གི་དབང་བསྐུར། དེ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་སེར་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སློབ་མ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྗེས་གནང་གི་དབང་བསྐུར་བ་དང་བདུན་ནོ།།
དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐོག་མར་ཆུ་དབང་ལ་མཚོན་ན། དབང་རྫས་བུམ་ཆུ་རྣམས་རང་
གི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བཞི་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་བསང་སྦྱངས། ཡུམ་བཞིར་བསྐྱེད་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བུམ་ཆུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡུམ་བཞིས་ཐོགས་ཏེ། ཆུ་དབང་བསྐུར་བས་ཁམས་བཞི་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་ཅོད་པན་དང་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་གཤེགས་པ་ལྔར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་བཞག །དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་སྐུའི་ཞལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བསྐུར་བ་ནི། སྦྱང་གཞི་དེ་གཉིས་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཅིང༌། སྐུ་རྡོ་རྗེ་དེའི་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་ནོ།།
དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་ལ། དར་དཔྱངས་བཅུ་དང༌། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རླུང་བཅུ་ནུས་མ་
བཅུར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་རང་གི་རླུང་བཅུ་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡོམས་པའི་ནུས་པ་དང༌། རྡོར་དྲིལ་དང་རྩ་རོ་རྐྱང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་བསྐུར་བ་ན། རྡོར་དྲིལ་ཐུགས་ཀར་བསྣོལ་ཏེ་བཟུང་བས་རོ་རྐྱང་གཉིས་དབུ་མར་བསྡོམས་པའི་ནུས་པ་བཞག་ཅིང༌། དེ་ཡང་སྦྱང་གཞི་དེ་གཉིས་ངག་གི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྦྱོང་བྱེད་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་ནི། མཐེ་བོའ་རྡོ་རྗེ་དང༌། དབང་པོ་དྲུག་དང༌། རང་ ིརྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་དྲུག་སེམས་དཔའ་སེམས་མར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དང༌། གདུ་བུ་དང༌། ལས་དབང་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་གདུ་བུའི་དབང་གཉིས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལས་དབང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་ཞིང༌། འདིར་མིང་དབང་ལ་དབང་རྫས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ལགས་སོ།།
རྗེས་གནང་གི་དབང་གིས་སྦྱང་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྦྱོང་བར་
བྱེད་དེ། དེའི་སྦྱོང་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་ལ་ཕྱོགས་པར་དབང་བསྐུར་བ་

334 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེས་གནང་ལ་དངོས་དང་འདོགས་གཉིས་ལས་དངོས་ནི་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྟེར་བ་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་དང་། འདོགས་ལའང་ཡན་ལག་དང་གཙོ་བོ་གཉིས་ལས་ཡན་ལག་ནི། མེ་ལོང་དང་མིག་ཐུར་སོགས་སྟེར་བ་སྤྱི་དང་འདྲ་ཞིང༌། གཙོ་བོ་ནི་འདིར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་གསུངས་པས། དེ་ལ་སྤྱིར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ནི་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་རྗེས་གནང་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་བཏགས་པ་མ་གཏོགས། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ནི། བླ་མེད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། དམ་ཚིག་གསུམ་བྱིན་ནས་བསྐུར་བའི་རྡོར་དྲིལ་གྱི་དམ་ཚིག་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང༌། ཕྱག་རྒྱ་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲའོ། །འདིར་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་རྡོར་དྲིལ་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེར་བ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང༌། ལྷ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་སྟེར་བ་ཡང་དགོས༌སོ།།དེ་ལ་སྔ་མ་རྣམས་དུས་འཁོར་པ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་རྣམས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་སྨྲ་ཞིང༌། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ། ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། །ལག་པ་དག་གིས་ཡང་དག་འཁྱུད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པ་ནི་མ་དག་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་པ་ལ་སྔགས་སྡོམ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་རྩ་ལྟུང་བསྲུང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་འདིའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་དང་འཁྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དབང་དེ་ཡིན་ན། དབང་གོང་མ་དང་གོང་མའི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དང་ཟློས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་བདུན་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ན་ཚེ་འདི་ལ་ས་བདུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང༌། ཚེ་འདིར་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ནའང་སྐྱེ་བ་བདུན་ནས་ངེས་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།
དབང་བདུན་གྱི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ནའང༌། དེ་ཁོ་ནས་མ་ཁྱབ་སྟེ་དར་དཔྱངས་དང་རྡོར་དྲིལ་གྱི་དབང་གཉིས་ནི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་བཅུ་དང༌། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡོམས་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། གོང་མ་ལ་བུམ་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 335

པ་གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བཞི་པའོ། །གོང་མའི་གོང་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་བུམ་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་སློབ་མ་ལ་གཏད་དེ། དེས་དེ་ལ་ལག་པས་འཁྱུད་པ་དང་ནུ་མ་ལ་འཛིན་པ་སོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་བུམ་དབང་དུ་ངོ་སྤྲད་ཅིང༌། དེ་ཡང་རིག་མའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདིའི་སྐོར་ནས་གསུངས་ཤིང༌། རྒོད་པའི་འདོད་ཆགས་དག་བྱེད་དུ་བཤད་དེ། རྒོད་པ་དག་པ་སློབ་དཔོན་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་དོན་གཅིག་གོ།
གསང་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི། བླ་མས་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་དང་སྙོམས་པར་
ཞུགས་པས། སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་བབས་ཏེ། ནོར་བུའི་རྩེར་ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་པར་བྱས་པའི་བདེ་བའི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་ལུས་ལ་བསྡུས་པ་ཞུ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་སློབ་མའི་ལྕེ་ལ་བཞག་པ་མྱངས་པ་ལས་གཞོན་ནུ་མའི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་ནི་གསང་དབང་དུ་ངོ་སྤྲད། དེར་མ་ཟད་མིག་དར་བཀྲོལ་ནས་རིག་མ་དེའི་བྷ་ག་རྒྱས་པ་ལྟར་བཅུག་པ་ལས་ཆགས་པའི་འགྱུར་བ་དྲག་པོས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དེར་ངོ་སྤྲད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱུད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་དབང་ངོ༌། །གསང་དབང་ཞེས་པ་རྫས་གསང་བ་མྱངས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་ནི་བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི། སློབ་མས་བླ་མས་གནང་བའི་རིག་མ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཁམས་ཞུ་བ་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སླེབ་པ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོར་བརྡ་སྤྲད་དོ། །དེ་ཡང་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་ལ། ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ལས་ཐོབ་པས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུའོ།།
བཞི་པ་ནི། རིག་མ་གཅིག་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཁམས་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པའི་
བདེ་བ་ལ་ངོ་སྤྲད་དོ། །དེ་ནི་བཞི་པ་བཏགས་པ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་དེར་བཏགས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར།

336 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དཀྱིལ་འཁོར་ནི། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་མིན་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བ་ཙམ་ལ་དེར་བཏགས་པས་ན་དེར་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའོ། །གོང་མའི་གོང་མའི་བུམ་དབང་སོགས་གསུམ་ནི། རིག་མ་དགུ་ལ་འཁྱུད་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། དགུ་ལ་བླ་མས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང༌། དགུ་ལ་སློབ་མས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་སོགས་ཏེ་ངོ་སྤྲད་ལུགས་སྔར་དང་འདྲའོ། །ཡང་དབང་འདི་གསུམ་ལ་སློབ་མས་རིག་མ་དགུ་ལ་འཁྱུད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁམས་ཞུ་བ་གཙུག་ཏོར་ནས་དཔྲལ་བར་སླེབ་པའི་བདེ་བ་བུམ་དབང་དང༌། བླ་མས་དེ་དགུ་ལ་རིམ་གྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བའི་རྟེན་གྱི་གསང་རྫས་བྱིན་པ་མྱངས་པ་དང༌། དེ་དགུའི་བྷ་ག་ལ་བལྟས་པ་ལས་ཆགས་པའི་འགྱུར་བས་ཁམས་སྙིང་ཁར་སླེབ་པའི་བདེ་བ་གསང་དབང་དང། སློབ་མས་དེ་དགུ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཁམས་ཞུ་བ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་ངོ་སྤྲད་དོ།།
ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ནི། དབང་བཞི་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་དབང་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལ་ཐོབ་བྱའི་དབང་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་ཚིག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དང༌། དེ་ཉིད་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསུངས་པའི་དབང་བཞི་པའི་དོད་ཐུབ་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐུ་དང་ཐུགས་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་ལས། ལུས་ནི་དྭངས་ཤིང་རྡུལ་ཕྲན་སྤངས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྫོགས་འགྱུར། །ཐུགས་ནི་དམ་པའི་བདེ་བས་གང་ཞིང་མི་གཡོ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་འཁྱུད་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་དེའི་དོན་ནི། དངོས་གནས་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷའི་ལུས་མིན་པར་རང་གི་ལུས་དངོས་གནས་ལ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དྭངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་བེམ་པོས་སྟོང་པ་དང༌། དམ་པ་ནི་མཆོག་དང༌། མི་གཡོ་བ་ནི་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོར་ན་ཐུགས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། རྣམ་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁྱུད་པ་ཐུགས་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཐུགས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༢༢༧ ཕྲེང་། ༡༨

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 337

དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐུ་གཉིས་པོ་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་སེམས་བཞིན་དུ་དོན་གཞན་མིན་པར་སྔ་མ་སྐུ་དང་ཕྱི་མ་ཐུགས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་དབང་བཞི་པ་དང༌། ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ།།གཉིས་པ་ནི་བཞི་པའི་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཚང་བའི་སྟེང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་
བཤད་མ་ཐག་པའི་བཞི་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཚིག་གིས་ལེགས་པར་བརྡ་སྤྲད་པ་ན། སློབ་མས་དེའི་དོན་གོ་བའི་ཚེ་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་པ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྱིར་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྟོང་གཟུགས་རྣམ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང༌། བདེ་སྟོང་ལ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་གཟུགས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བློ་དེའི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་སྣང་བས་རྣམ་བཅས་ཞེས་པ་དང༌། སྟོང་པ་ནི་དགག་བྱ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་འདས་ཤིང་བེམ་པོས་སྟོང་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང༌། ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དོན་དམ་བདེན་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ནི། སྟོད་འགྲེལ་དུ། འདི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྒྲུབས་པས་ལེགས་པར་བཀག་གོ །རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཞིང༌། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བློ་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་མཐའ་དག་ལོག་པས་རྣམ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང༌། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང༌། སྔར་བཤད་པའི་སྟོང་གཟུགས་གཉིས་ནི་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐུ་དང་ཐུགས་སུ་ཚོགས་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དོད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་བཞི་པའི་གཙོ་བོ་ནི། བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པའི་འབྲས་དུས། སྒྲིབ་བྲལ་ལྔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་དང༌། བདེ་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང༌། དེའི་མ་མཐའ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་པོར་ཐོབ་པ་ནས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་དབང་བཞི་པ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་བྱེད་ལ། དེའི་ཐོག་མ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་པོར་ཐོབ་པ་ནས་འཇོག་པ་དང་འདྲའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་

338 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བཟུང་བ་དང༌། དེ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་དང༌། དེས་རྒྱུད་སྨིན་པར་རྫོགས་རིམ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་རྩ་ལྟུང་གི་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་ ིལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ།།
བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་
གྱི་དུས་འཁོར་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བསྒོམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྫོགས་རིམ་ལའང་མི་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་རྩ་དང་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པ་དང༌། རྩ་ནང་དུ་ཡི་གེ་བསྒོམ་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་བསྒོམ་ཡིན་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་སྐད་འདོད་པའི་འཁྲུལ་གཞི་ནི། མདོར་བསྡུས་དང་པོའ་ིའགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་རྟོགས་པ་ཡིས། །བསྒོམ་པ་ཐབས་རྣམས་དག་གིས་མི་མཐོང་སྟེ། །དེ་ཉིད་དུ་འདི་རྐྱང་མ་དག་དང་ནི། །རོ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བས་མཐོང་བར་འགྱུར། །སྣ་ཚོགས་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པས། །བཅུ་དྲུག་བཞི་ཡི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན། །ལམ་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་སྦྱར་བའི་ཧཱུཾ་དང་ནི། །ཕཊ་ཡིག་ལ་སོགས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་དེ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་གཞན་ཡོད་མིན།1

།ཞེས་དང༌།
གཟུགས་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འཁོར་ལོ་བསྒོམས་པས་གོམས་པར་གྱུར་པ་ནི། །གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ག་ལ་ཞིག2

།ཅེས་
གསུངས་པས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྙེད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༠ ཕྲེང་། ༡༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༡ ཕྲེང་། ༡

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 339

པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྣམ་དག་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་ཆད་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། ཕུང་པོ་རྣམ་དཔྱད་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད།1

།ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པ་དགག་པ་ལ་བདུན། ལེའུ་ལྔའི་གོ་རིམ་ངེས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བ་སོགས་ལྔ་དང༌། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་རྩ་རླུང་དང་རྒྱས་པར་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་དང་འགལ་བ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་གཟུགས་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང༌། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་འབྱུང་ལ། དེ་མ་སོང་ན་མི་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་སྔོན་དུ་སྒྲུབ་ལེ་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལའང་དབང་བསྐུར་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་2

དུ་མི་རུང་ན་རྟོགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ལེའི་སྔོན་དུ་དབང་ལེ་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལའང་གང་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་དང༌། གང་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་མ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དབང་ལེའི་སྔོན་དུ་ནང་ལེ་དང༌། དེ་ལའང་སྔོན་དུ་དེ་གང་ལ་བརྟན་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲོ་དགོས་པས། ནང་ལེའི་སྔོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེ་གསུངས་པའི་འབྲེལ། འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་འདོད་དགོས་ལ། འགྲོ་དགོས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ན་ནི། རྒྱུད་རྒྱུས་རྒྱུའི་གོ་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བསྐུར་བ་བདུན་བྱིན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པས་རྟོགས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༧༦ ཕྲེང་། ༤
2 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༧ ན ༥ སྣོད་དུ་མི་རུང་ན་

340 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་དགོས་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བསྐུར་བ་བྱིན་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པས་རྟོགས་པ་ན། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་ནི་ཉིང་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཉིང་དགོས་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་དགོས་པར་བཤད་པས། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་གཉིས་ནི་1

ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པ་འགལ་ལོ།།
གསུམ་པ་ནི། དབང་བདུན་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་བློ་ཁ་
ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བ་བྱུང་ན། ཚེ་འདིར་ས་བདུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་མ་གྲུབ་ནའང་སྐྱེ་བ་བདུན་ནས་ས་བདུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། ས་བདུན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ནུས་ན། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པ་འགལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱིར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མཐའ་དག་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཁམས་དཀར་པོ་ཕྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པའི་འཛག་བདེ་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང༌། རྫོགས་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ་ག་ཚང་བ་ལ་བསླབ་དགོས་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ལྔ་པ་ནི། སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་བ་ལས།2

དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་
ཐར་སྒོ་བཞི་བསྒོམ་པ་བཞི་ལ་འཆི་བ་དང༌། མངོན་བྱང་ལྔའི་ཉི་ཟླ་ནི་མངལ་གྱི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་དང༌། དེའི་དབུས་ཀྱི་ཧཱུཾ་ཡིག་ནི་བར་དོ་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་དང༌། ཧི་ཡིག་ནི་བར་དོའ་གཞོན་པའི་ ིརླུང་མཚོན། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་མངལ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ཆོས་མཐུན་ལ་བཙས་པ་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ནི་ཕྱི་སྣོད་དང༌། དེའི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་ནི་མའི་མངལ་དང༌། དེའི་དབུས་སུ་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༣ གཉིས་ནི་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པའི་
2 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༦ སྦྱོར་བ་ལ།

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 341

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྦྱོང་བྱེད་དང༌། ལས་རྒྱལ་མཆོག་ནི་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་གསུངས་པས། ཁྱེད་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དེ་གྲངས་སྒྲིག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདྲ་ཆོས་མ་བསྒྲིགས་ཀྱང་ལྷ་ལ་གསལ་སྣང་མཐར་ཕྱིན་ན་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་ནུས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་ལྷག་པོ་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་པ་ན་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གསུམ་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་དང་འདྲ་ཆོས་སྒྲིགས་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པ་འགལ་ལོ།།དྲུག་པ་ནི། སྒྲུབ་ལེར་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་འཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ནང་གི་1

རྩ་དང་སྦྱར་བ་དང༌།

དེར་མ་ཟད་ནང་ལེར་ཡང་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རྩ་རླུང་དང་སྦྱར་བ་དང༌། པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་དང་ང་དྲུག་རྩའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡང་ལྷ་རྣམས་རྩ་རླུང་གི་ངོ་བོའམ། རྩ་རླུང་རྣམས་ལྷའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་བསྒོམ་པས། རྩ་རླུང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ལས་རུང་དུ་སོང་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ལྟར་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་མི་དགོས་ཏེ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཁམས་ཞུ་བ་ནོར་བུའི་རྩེར་བབས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པའི་དགའ་བཞི་དང༌། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་སླར་ཡར་གཤེགས་པའི་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པ་སྟོང་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པས་དེས་རྒྱུད་སྨིན་ནས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་དེ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་བཞིན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་ངེད་ཀྱང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ།།
1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༡ ནང་རྩ་དང་སྦྱར་བ་དང་།

342 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བདུན་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་
ཤུ་ཡོད་པ་ད་ལྟའི་བསྡུས་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་དང༌། ཐུགས་དཀྱིལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཉམས་ལེན་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། སྒྲུབ་ལེ་ནས་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་མམ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་འདྲའམ། ལྷ་ལྔའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང༌། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཟབ་ཁྱད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བ་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང༌། དེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་རིམ་མེད་པས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
གཞན་ཡང་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་རང་གཞན་ལྷར་བསྐྱེད་མཆོད་བསྟོད་དང་བཟླས་པ་
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་ཆོས་བཞེངས་པ་དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་གླེགས་བམ་ཀློག་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ཡང་མ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སྤྱིར་ཡང་རྟོག་སྒོམ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་མི་སྲིད་ན། སོ་སྐྱེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ། ལས་འབྲས་སེམས་པ་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་དགེ་རྩ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་སུན་འབྱིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་རྒྱས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱས། དེ་རྒྱས་
པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པའི་ཕུལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་སླ་ཞིང༌། ཆེས་མྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་ལ་ནི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གནས་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་སྔར་གྱི་ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་རྐྱང་པས་མཆོག་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང། བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པར་སྟོན་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སམ་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 343

ཐུགས་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་སྦྱང་གཞི་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཇིག་གི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་པས། འདྲ་ཆོས་སྒྲིག་པ་ཙམ་མིན་པར་ཕྱི་ནང་གཉིས་སྦྱང་གཞི་དང༌། གཞན་གྱི་ལམ་སྦྱོང་བྱེད་དང༌། དེས་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཕྱི་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལོ་ཟླ་ཞག་ཚེས་རྒྱུ་སྐར་ཆུ་ཚོད་ཆུ་སྲང་དབུགས་ཆ་ཤས་ལ་སོགས་ཡིན་ལ། ནང་ལ་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་དགོས་པས་རྒྱུད་གཞན་དང་མཐུན་པས་དེ་ལ་ནང་དུ་བྱས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ནས་དེ་རྣམས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་སྦྱང་གཞི་ཕྱི་ནང་གཉིས་གཞན་ལ། གཞན་ལམ་དང་གཞན་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་
བྱས་པའི་གཞན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་དབང་ཡང་འདུས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ། ནང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་ཚུལ་དང་ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་ཚུལ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྲུང་འཁོར་སྦྱང་གཞི་དང་མི་སྦྱོར་བས་ཚོགས་ཞིང་ནས་བཟུང་སྟེ། ཧཾ་ཡིག་མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སོགས་མངོན་རྟོགས་སུ་བལྟ། ཧཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཙོ་བོ་ཞལ་ཕྱག་རྫོགས་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། མངལ་རྫོགས་པ་དང་མངལ་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་ལྔ་ཡུལ་དྲུག་དབང་པོ་དྲུག་ལས་དབང་ལྔ་དེའི་བྱ་བ་ལྔ་གྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཉི་ཤས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རང་གི་སྙིང་ཁའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལས་ཁྲོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སྤྲོས་པ་ནི། བཙས་མ་ཐག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བ་དང༌། དེ་ནས་དེས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་དམ་ཚིག་པ་དང་རོ་མཉམ་དུ་བྱས་པ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་རྫོགས་པའི་བར་ནི་བཙས་ནས་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པ་དང༌། དེ་ནས་རིག་མ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་སྤྱི་བོ་ནས་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་ནས་མགྲིན་པ་སོགས་གནས་བཞིར་རིམ་པ་ལྟར་དགའ་བཞི་དྲངས་པའི་ཐ་མ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། སླར་ཡང་ཐིག་ལེ་དེ་

344 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཉིད་སྔར་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་བདེ་སྟོང་བསྒོམ་པ་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་ ིགཞི་ལ་ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་ལོན་པར་ཁམས་ཕྱིར་འཕོ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང༌། ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་ནས་འཛག་བདེ་མྱོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་བྱ་བ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་བཤད་པ་དང༌། དེ་ལ་གནད་
དུ་བསྣུན་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པ་ཡན་ལག་དྲུག་སོ་སོའ་ིདོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་པ་རྩ་བཤད། གཡོ་བ་རླུང་བཤད། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་ཆེན་དྲུག་དང་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་གནས་ཚུལ་བཤད། དེ་རྣམས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གནས་སུ་བསྟན་པ། ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་དྲུག་པོ་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་རྐྱང་དྷཱུ་ཏཱི་གསུམ་མས་སྣ་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་དང༌། བཤང་སྒོར་ཟུག་ནས་ལུས་ཀྱི་དབུས་ཐད་དྲངས་སྒལ་གཞུང་ཕྱོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བ་ན་ཡར་གྱེན་དུ་ལངས་ནས་ཐོད་པའི་ནང་ལ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་ཡར་སྣ་རིམ་པ་བཞིན་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཀ་བའི་ཐད་སོར་ཟུག་ནས་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅན་གཉིས་སྤངས་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་ཞེས་བྱ་ལ། ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་གཙོ་བོར་རླུང་འབབ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་རོ་མ་ར་ས་ན་ཉི་མའི་རྩ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། ཁ་དོག་དམར་པོ་མེའི་ཁམས་གཙོ་བོར་ཁྲག་འབབ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་རྐྱང་མ་ལ་ལ་ན་ཟླ་བའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཆུའི་ཁམས་གཙོ་བོར་ཁུ་བ་འབབ། དེ་གསུམ་ལ་གཙོ་བོར་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་གི་དབང་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།
ལྟེ་འོག་མན་ཆད་དུ་ནི་དབུ་མ་གཡས་སུ་འཁྱོགས་ནས་རྟགས་ཀྱི་རྩེར་མར་སྣ་ཟུག་ཅིང་
དེ་ལའང་ཀུན་དར་མ་དང་དུང་ཅན་མ་དང་དུས་མེའི་རྩ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་གཙོ་བོར་ཁུ་བ་འབབ་བོ། །གཡོན་གྱི་རྩ་ཡང་དབུས་སུ་འཁྱོགས་ནས་རྟགས་ཀྱི་རྩེར་ཟུག་པ་ལུག་ཅེས་བྱ་བ་ཁ་དོག་ནག་པོ་རླུང་གི་ཁམས་པ་གཙོ་བོར་དྲི་ཆུ་འབབ་བོ། །རྩ་གཡས་མ་གཡོན་དུ་འཁྱོགས་ནས་བཤང་སྒོར་ཟུག་ཅིང་དམར་སེར་ཞེས་བྱ་བ་ས་ཁམས་པ་ཁ་དོག་སེར་པོ་གཙོ་བོར་བཤང་བ་འབབ་ལ། རྩ་དེ་གསུམ་ལ་ཐུར་སེལ་གྱིས་དབང་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་བ་ཡིན་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 345

ནོ། །གཞི་དུས་སུ་ཐུར་སེལ་སྟེང་དང་སྲོག་འཛིན་འོག་ཏུ་རྒྱུ་ན་ནད་དྲག་པོ་སོགས་མི་འདོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ནུས་པ་དང་བསྲེ་ནུས་པ་བྱུང་ན་འཆི་བ་འཇོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་དོ།།
འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་དྲུག་ནི་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་
མཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཞི་པ། དཔྲལ་བའི་བཅུ་དྲུག་པ། མགྲིན་པའི་སོ་གཉིས་པ། སྙིང་ཁའི་བརྒྱད་པ། ལྟེ་བའི་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པ། གསང་གནས་ཀྱི་སོ་གཉིས་པ། ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱད་པ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་ཅིང༌། རྩ་འཁོར་དེ་རྣམས་གར་ཡོད་སར་གཡས་ཀྱི་རྩས་དབུ་མ་ལ་གཡོན་ནས་འཁྱུད། གཡོན་གྱི་རྩས་གཡས་ནས་འཁྱུད་དེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་བཅིངས་པའི་རྩ་མདུད་ཉིས་སྦྲགས་རེ་རེ་ཡོད་ལ། རྩ་མདུད་དེ་རྣམས་ལ་རང་གི་རྩ་འདབ་གཡས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་རོ་མ་དང་དབུ་མ་སྦྲགས་པ་ལ་ཟུག །གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་རྣམས་རྐྱང་མ་དང་དབུ་མ་སྦྲགས་པ་ལ་ཟུག་ནས་རླུང་རྒྱུ་ལ། སྟེང་འོག་མན་ཆད་ཀྱི་རྩ་འཁོར་ལ་ཟུག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཕོ་མཚམས་སུ་དབུ་མའི་མར་སྣ་ནས་ཡར་སྣ། དེ་ནས་མར་སྣ་ལ་ཐུག་པར་
ཡང་ང་1
དྲུག་རྐང་བཅས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་མདུད་པ་ཡོད་པར། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པས་དོན་གཞན་གྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་མ་དག་ལ། རྒྱུད་གཞན་ནས་མདུད་པ་ཡོད་པར་དབུ་མ་ལ་བུག་པ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་འདི་པའི་ལུགས་ལ་བུག་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ།།གཉིས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་དམིགས་པ་བཟུང་ན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གནད་ཆེ་ས་
རྣམས་སུ་དམིགས་པས་བསྣུན་པར་བྱེད་པས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་རོ་རྐྱང་གིས་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་བཅིངས་པའི་དབུ་མའི་ནང་དང༌། དེའི་ཡར་སྣ་མར་སྣ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབུ་མའི་མར་2

སྣར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡིན་ལ། སྲོག་རྩོལ་དང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༢ མར་སྣ་ལ་ཐུག་པར་ཡང་དེ་དྲུག་རྐང་བཅས་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༢ དབུ་མའི་ཡར་སྣར་

346 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་ལྟེ་བ་དང༌། འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་དྲུག་ཀ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་མར་སྣ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡར་སྣ་ལ་ཐུག་པར་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡང་སྲོག་འཛིན་ཐུར་སེལ་མཉམ་གནས་གྱེན་རྒྱུ། ཀླུ་
རུས་སྦལ། རྩངས་པ་ཁྱབ་བྱེད་ལྷས་བྱིན་ནོར་ལས་རྒྱལ་རྣམས་ཏེ་བཅུར་བཤད་ཀྱང༌། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་ཐ་སྙད་མི་མཛད་དོ། །གཞི་དུས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་འཆི་ཚེ་མ་གཏོགས་མི་རྒྱུ་བར་བཤད་ཀྱང་འདིར་ནི་རྒྱུ་བར་བཤད་དོ། །རླུང་དེ་རྣམས་དང་པོ་གང་ནས་སྐྱེ་བ་དང༌། དེ་ནས་གང་དུ་གནས་པའི་གནས་ནི་སྙིང་ཁའི་འཁོར་ལོའ་རྩ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྙིང་ཁའི་རྩ་ ིམདུད་ཀྱི་སྟེང་འོག་གི་སྦུབས་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་སྲོག་ཐུར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་བར་དུ་གནས་པའི་གནས་ཡིན། རྒྱུ་བའི་ལམ་ནི་དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་སྟེང་གི་རྩ་གསུམ་དང་འོག་གི་རྩ་གསུམ་ལ་ཅི་རིགས་པར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁའི་ཤར་དང་ཤར་ལྷོའ་རྩ་འདབ་ལ་ ིམཉམ་གནས་དང་རུས་སྦལ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་རྩ་འདབ་ལ་གྱེན་རྒྱུ་དང་རྩངས་པ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་ལྷས་བྱིན། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་གི་རྩ་འདབ་ལ་ཀླུ་དང་ནོར་ལས་རྒྱལ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པའི་གནས་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། རྒྱུ་བའི་ལམ་ཡུར་པོ་ཆེ་རེ་རེ་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་ཡུར་ཕྲན་དུ་མར་གྱེས་ནས་འབབ་པ་བཞིན་དུ་རྩ་བཅུ་པོ་དེ་ན་གནས་པའི་རླུང་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ཡང་མང་པོར་གྱེས་ཏེ་རྩ་ཕྲན་དུ་མར་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་རྩ་འདབ་ལ་ཁྱབ་པར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་དང་པོར་ལུས་གྲུབ་པའི་ཚེ། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཐོག་མར་གང་དུ་
ཆགས་ཚུལ། དེ་ནས་མ་ཤི་བར་དུ་གནས་ཚུལ། འཆི་བའི་ཚེ་འཕོ་བའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གཅིག་ཤེས་དགོས་ཀྱང༌། འདིར་ནི་གནས་སྐབས་རིགས་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ། ལུས་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ས་ངོ་བོ་བྱེད་ལས་སོགས་ཤེས་དགོས་པ་མེད་མི་རུང་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དཔྲལ་བར་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐུའི་ཐིག་ལེ་གནས་ལ། མགྲིན་པར་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གསུང་གི་ཐིག་ལེ། སྙིང་ཁར་གཉིད་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 347

མཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། ལྟེ་བར་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། སླར་ཡང་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་དང་ནོར་བུའི་དབུས་དང༌། ནོར་བུའི་རྩེ་དབུ་མའི་མར་སྣ་རྣམས་སུ་རིམ་བཞིན་སད་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞིའོ།།
དེ་ཡང་ལྟེ་བ་དང་ནོར་བུའི་རྩེར་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་
གཉིས་སུ་ཁམས་ཞུ་བ་སླེབ་པ་ན་གནས་གཞན་དུ་སླེབ་པ་ལས་བདེ་བའི་འགྱུར་བ་ཆེ་བ་རེ་གཞི་དུས་སུ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གནས་དེ་གཉིས་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྲལ་བ་ནོར་བུའི་དབུས་ནོར་བུའི་རྩེ་རྣམས་ན་ཁམས་དཀར་པོ་གཙོ་བོར་གནས་ཤིང༌། དམར་པོ་ཡང་ཅུང་ཟད་རེ་གནས་ལ། དཀར་ཆ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞིའི་ཁམས་དཀར་པོ་དངོས་གཞི་ནི་དཔྲལ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟེ་བ་གསང་གནས་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ན་ཁམས་དམར་པོ་གཙོ་བོར་གནས་ཤིང༌། དཀར་པོ་ཡང་ཅུང་ཟད་རེ་གནས་ལ། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ནི་དཀར་དམར་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པ་ཡིན། ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་འདྲེས་པའི་གོང་བུ་ཆེ་ཆུང་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་པ་རེ་ཡོད་དེ་བཤད་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ཤེས་ནུས་སོ།།
དེས་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་རིགས་བཞིའི་སྒྲིབ་པར་
འདུས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་མཚན་གཞིར་ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་བཤད་བྱུང་བས་དེ་ལྟ་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་གཞིར་བེམ་པོ་དང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཚེ་འདིར་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་བེམ་པོ་ལ་འཇོག་པ་མི་རུང་བས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་བདེན་ཏེ་འདི་ལྟར་ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་ལ་སིམ་པའི་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་རེ་ཡོད་ཅིང༌། རླུང་སེམས་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་བགོས་ནས་གནས་ལ། དེ་ལས་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་སོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་དང་བཞི་པའི་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། དེ་ན་གོང་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཡོད་པ་མིན་གྱི། ཐིག་ལེ་གཅིག་པུ་དེའི་སྟེང་ན་སད་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་

348 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པའི་ནུས་པའི་བག་ཆགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་
གཉུག་ལུས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་བམ་ཞེ་ན། སྙིང་ཁའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཀྱི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མི་ཡོང་ངོ༌། །བཞི་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་གཞན་པའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་གཉིད་རྨི་ལམ་སད་པའི་ཐིག་ལེར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞི་དུས་སུ་རླུང་རགས་པ་འོག་གི་ནོར་བུ་དང༌། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཐིམ་པ་ན་རྨི་ལམ་མེད་པའི་གཉིད་མཐུག་པོ་འོང་ལ། རླུང་རྣམས་གནས་དེ་གཉིས་ནས་གྱེས་ཏེ་གསང་གནས་དང་མགྲིན་པར་གནས་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གསལ་ལ་ཡུན་རིང་འཆར། དེ་གཉིས་ནས་རླུང་གྱེས་ནས་ལྟེ་བ་དང་དཔྲལ་བར་སླེབ་པ་ན་གཉིད་སད་ནས་ཕྱིའི་ཡུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་འཆར་བས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ།
དེས་ན་གཞི་དུས་རང་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
འབྲས་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྒྱུར་ནུས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གང་ལ་ཡང་མེད་པའི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་སད་རྨི་གཉིད་མཐུག་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་བཞིའི་སྟེང་ན་གཞི་དུས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་མ་དག་པའི་ཡུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ནུས་པ་དང༌། འཁྲུལ་སྣང་དང་ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་དང༌། མི་གསལ་ཞིང་མི་རྟོགས་པ་དང། འཛག་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སྟེ། དེ་ལས་རིམ་བཞིན་མ་དག་པའི་ཡུལ་སྣང་འཆར་བའི་ཆ་དང༌། འཁྲུལ་སྣང་དང་སྨྲ་བརྗོད་འཁྲུལ་བ་འབྱུང་བའི་ཆ་དང༌། མི་གསལ་བ་མུན་པའི་ཆ་དང༌། འཛག་པ་སྐྱེད་པའི་ཆ་རྣམས་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་སྣ་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་འཆར་བའི་ཆ་དང༌། སྒྲ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དང༌། མི་རྟོག་པ་དང༌། བདེ་བའི་ཆ་རྣམས་ལམ་དུ་ཁྱེར་བས་ལམ་དུས་སུ་རིམ་བཞིན་སྟོང་གཟུགས་དང༌། གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་གནས་གྱུར་པས་འབྲས་དུས་སུ་རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་གང་ཡན་ལག་དྲུག་གང་གི་ལམ་གྱིས་སྦྱོང་ཞིང། སད་པའི་ཐིག་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 349

ལེའི་སྟེང་གི་དྲི་མ་ནི་སོར་བསམ་གཉིས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སྦྱོང་ཞིང་རིགས་འདྲ་ལམ་དུ་འཁྱེར་རོ། །རྨི་ལམ་གྱི་ནི་སྲོག་འཛིན་གཉིས་དང༌། གཉིད་དང་བཞི་པའི་གཉིས་ནི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱོང་ཞིང་རིགས་འདྲ་ལམ་དུ་འཁྱེར་རོ། །ཡང་སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱིས་དཔྲལ་བའི་སད་པའི་དྲི་མ་དང༌། རྗེས་དྲན་གྱིས་ལྟེ་བའི་སད་པའི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་རྗེས་དྲན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བཞི་པའི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་ཡང་ལྟེ་བའི་ཐིག་ལེའི་སྟེང་ནས་སད་པ་དང་བཞི་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་དོན་ནི། འོ་ན་དེའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ན་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་གི་
རྗེས་སུ་འབྲང་སྙམ་ན། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནི་ཤམྦྷ་ལ་ནས་རྒྱ་བོད་གང་དུའང་མ་འགྱུར་སྣང་ནའང་དེའི་དུམ་བུ་དབང་མདོར་བསྟན་ལ་ནཱ་རོ་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དང༌། བསྡུས་རྒྱུད་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་གྲུབ་ཆེན་བོད་སྐད་དུ་དཔེ་མེད་མཚོ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཨ་ནུ་ས་མ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་སྦྱོར་དྲུག །དེའི་འགྲེལ་པ་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པ། ཤཱ་བ་རི་པའི་སྦྱོར་དྲུག་རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། དོན་དམ་བསྙེན་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །དུས་ཞབས་སྙན་བརྒྱུད་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞིའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྤྱིའི་ཆིངས་དང་གྲངས་ངེས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཆིངས་བསྙེན་བསྒྲུབ་བཞིའི་ཆིངས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། དགེ་བ་གསུམ་གྱི་ཆིངས་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་ཆིངས་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི་སོར་སྡུད་སོགས་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་ནི་སོར་བསམ་གཉིས་བསྙེན་པ། སྲོག་འཛིན་གཉིས་ཉེར་སྒྲུབ། རྗེས་དྲན་སྒྲུབ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །གསུམ་པ་ནི་དང་པོར་དགེ་བ་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སོར་བསམ། བར་དུ་དགེ་བ་གསུང་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྲོག་འཛིན། ཐ་མར་དགེ་བ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་དྲན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེར་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་བཞིར་འགྱུར།
བཞི་པ་ནི། སོར་བསམ་གཉིས་གཟུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །སྲོག་འཛིན་གཉིས་སྲོག་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ །འདིའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་གོ་སླ་སྟེ། དེ་ཡང་སོར་བསམ་གཉིས་གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་གྲུབ་ཟིན་

350 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བརྟན་པར་བྱེད་པས་སྟོང་གཟུགས་སྒྲུབ་བྱེད། སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཐོག་མར་སྲོག་ཐུར་གཉིས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་བསྲེ་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བསྲེས་ནས་འཆིང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྲོག་སྟེང་རླུང་དབང་དུ་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་རླུང་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་དྲུག་ཀའི་ལྟེ་བར་སྔར་ལྟར་བཅིངས་ནས་དབང་དུ་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་སྲོག་སྒྲུབ་བྱེད། དེ་ལྟར་སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་གྲུབ་པ་བརྟན་པ་དང༌། སྲོག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རླུང་དབང་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་པ་ན། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ངོ་ཙམ་མིན་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་རྗེས་དྲན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་དངོས་གནས་ལ་ལྡང་ནུས་ཤིང༌། དེའི་དུས་སུ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོའ་སྐུ་ལངས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། དེ་དང་རང་ཉིད་སྟོང་ ིགཟུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐུར་ལངས་པ་གཉིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་དུས་འཁོར་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ། མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་ཞེས་པ་ཐོབ་པས་ན་དེ་གཉིས་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞག་གོ །གཉིས་པ་གོ་སླ། གསུམ་པ་ཡང་གོ་སླ་ཞིང༌།
སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ནི། འདུས་པར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོད་ཐུབ་ཀྱང༌། དེའི་སྒྲུབ་གཞི་གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་གཉིས་གཞི་དུས་ན་ཡོད་ལ། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དང་པོར་གསར་དུ་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང༌། དེས་གྲུབ་པ་དེ་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྟན་པར་བྱེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་སྟོང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲོག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རླུང་དབང་དུ་བྱེད། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་ཉིད་དངོས་ལ་རྗེས་དྲན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལངས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཡང་འདི་པའི་རྗེས་དྲན་དང་འདུས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་དོད་ཐུབ།
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཟུང་འཇུག་དོད་ཐུབ་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་ས་མཚམས་མི་འདྲ་སྟེ། ཟུང་འཇུག་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སོ་སྐྱེ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ལུས་དབེན་ནས་འགྲུབ། དེ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་ལ། ཐུན་ཚབས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་ལ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་གནས་ལ་ལྡང་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་གཟུགས་རྗེས་མཐུན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 351

སྐབས་ནས་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ནས་འཛིན་པའི་བར་ལ་འགྲུབ་ཚབས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་ཞིང་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཟུང་འཇུག་གྲུབ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་འབྲལ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་དྲན་གྲུབ་ནས་ཀྱང་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གྲུབ་ནས་མཉམ་རྗེས་གང་དུའང་སྐུའི་རྣམ་པ་མི་འདོར་ཀྱང༌། འདིར་ནི་རྗེས་དྲན་གྲུབ་ནས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་རྣམས་སུ་སྐུའི་རྣམ་པ་འདོར་དགོས་སོ།།
གསུམ་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སོར་སྡུད་ལ་བདུན། སོར་སྡུད་ཀྱི་སྒྲ་དོན། གང་དུ་སྒོམ་པ་
གནས་ཀྱི་ངེས་པ། གང་གི་ཚེ་སྒོམ་པ་དུས་ཀྱི་ངེས་པ། ལུས་གནད་ཀྱི་ངེས་པ། ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ངེས་པ། སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇོག་པའི་ངེས་པ། ཉམས་རྟགས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དང་འདུས་པར། སོར་སྡུད་ཅེས་མིང་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང༌། དོན་མི་འདྲ་སྟེ། འདུས་པའི་སོར་སྡུད་ནི། ཁྲལ་ལེན་ལ་ཁྲལ་སྡུད་ཅེས་པ་ལྟར། དབང་པོ་དྲུག་སོ་སོས་ཡུལ་དྲུག་སོ་སོ་རང་གི་ཡུལ་དུ་ལེན་ཅིང་སྡུད་པའམ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དབང་པོ་སོ་སོས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་འགོག་ཅིང་ནང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་དང༌། སོར་སྤོང་དང་དབང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཞུང་རྣམས་སུ་སོར་སྤོང་དང་སོར་སྡུད་དང་སོར་གཅོད་ཞེས་ཐ་སྙད་འབྱུང་ངོ༌། །འབྲེལ་བ་གཅོད་ཅེས་པ་ནི། དྲན་ཤེས་བརྟེན་ནས་གཅོད་པའང་མིན་ཞིང༌། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མི་འཛིན་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞུགས་1

པ་ཡིས། །ནུས་མེད་དོན་གཞན་མི་
འཛིན་ཕྱིར། །ཅེས་2

གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་
འདིར་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དྲུག་ལ་འཇུག་པ་ལྡོག་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞོན་པའི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡༣ བ ༣ དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༤ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

352 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་ནས། རང་རང་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་གཅིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མུན་ཁང་ཤིན་ཏུ་ནག་པར་བསྒོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི་སྣ་བུག་གཡས་ནས་ས་རླུང་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྡུད་རིམ་ཡིན་པས་རླུང་འདུ་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག །རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་
འཁོར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ན་རེ། སྨིན་མཚམས་ནས་ཐད་ཀར་སོར་བཞི་ཙམ་སོང་བའི་ནམ་མཁའ་དང༌། ཁ་ཅིག་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རླུང་སྣ་བུག་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོར་བཅུ་གཉིས། བཅུ་གསུམ། བཅུ་བཞི། བཅོ་ལྔ། བཅུ་དྲུག་བར་དུ་རྒྱུ་བས་རླུང་དེ་རྣམས་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་རླུང་དེ་དང་དེ་གང་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་དང་མིག་ཏྲ་སྒྲིལ་ནས་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་སྤུན་གསུམ་གྱི་བར་མ་དང་འགྲོགས་པ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད་མ་འོངས་པའི་སྔོན་མི་བསུ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཟོ་མི་བྱེད་པར་བྲམ་ཟེ་སྐུད་པ་འཁལ་བ་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་སྟངས་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ནམ་མཁའ་ཀུན་ནས་ཞེན་པའི་སེམས་དང་ཞེས་དང་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །ཉི་མ་གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག1

།ཅེས་
གསུངས་པ་འདྲེན་ཅིང༌། ཕྱི་རོལ་དེར་དམིགས་པ་བཟུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པས་སེམས་ཟིན་པར་རླུང་འགག་ཅིང་འགགས་པས་སྟོང་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་འཆར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། རླུང་དེ་རྣམས་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་སོར་དེ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱུ་ཞིང༌། ནང་དུ་བཟློག་པའི་ཚེ་ས་རླུང་གི་ལྟེ་བར་སླེབ་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟེ་བར་སོར་གཅིག་གཉིས་གསུམ་བཞིའི་བར་དུ་མི་སླེབ་པར་འོངས་ནས་སླར་ཡང་ཕྱིར་ཟློག་འགྲོ་བར་བཤད་ཀྱི་སོར་སྡུད་ཀྱི་དམིགས་པ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་སྦྱར་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་ནོ། །འདིར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཤར་བ་དགོས་ཤིང༌། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༣༦ ཕྲེང་། ༣

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 353

ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་དོན་མེད་ལ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་བཟུང་བ་སྟོང་གཟུགས་འཆར་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ན། མུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ་རླུང་སྦྱོར་དང་སེམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། དེ་ལའང་སྟོང་གཟུགས་འཆར་བ་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དབང་མདོར་བསྟན་སོགས་ལས་མིག་ཕྱེད་གྱེན་དུ་བལྟ་བར་གསུངས་ན། འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་རླུང་རྒྱུ་བ་སྣ་བུག་གི་སྟེང་ངོས་ནས་བརྡར་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་སྨིན་མཚམས་ནས་འགྲོ་བ་མིན་པས། ཁྱེད་ལྟར་ན་མིག་ཐུར་དུ་བལྟ་བར་ཐལ་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་དོ།།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སོར་སྡུད་བསྒོམ་པའི་ལག་རྗེས་ལ་དུ་བ་སོགས་རྟགས་
བཅུ་འཆར་དགོས་པ་ནི་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། རྟགས་བཅུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་བསྒོམ་ཁང་གི་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་ཤར་བ་མི་ཆོག་གི །དབུ་མའི་ནང་དུ་འཆར་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་པར། རེ་ཁ་ནག་པོ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དུས་ཀྱི་རྩ་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ།1

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དུས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་པ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་བར་
དུའོ།2

།ཞེས་དང༌། ཡང་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ་པར། ནམ་མཁར་ཀུན་ནས་ཞེན་པའི་སེམས་དང་མིག་ནི་མི་འཛུམ་རྡོ་རྗེའི་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིས།3

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། རྡོ་
རྗེའི་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་འདིར་དབུ་མར་སྲོག་རབ་ཏུ་ཞུགས་པས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལས་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མཐོང་སྟེ་4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དུ་སོགས་རྟགས་བཅུ་
དབུ་མའི་ནང་དུ་ཤར་བ་དགོས་ན་མིག་དང་སེམས་ཀྱི་གཏོད་ས་ཡང་དབུ་མའི་ནང་དུ་བྱེད་པར་དེས་གྲུབ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་པ་གཏད་པས་རླུང་ཙམ་5

དབུ་མར་ཟིན་པ་འོང་བ་མི་སྲིད་
ལ། དབུ་མར་རླུང་མ་ཞུགས་པར་དེར་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་འཆར་བ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༢༡༦ ཕྲེང་། ༧
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༨༡ ཕྲེང་། ༡༣
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༧༤ ཕྲེང་། ༡༥
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༨༠ ཕྲེང་། ༡༠
5 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༤ བ ༤ རླུང་སེམས་དབུ་མར་

354 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡང་མི་སྲིད་དོ། །སྒྲུབ་ལེའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་དང་བཅུ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་རྩ་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང༌། སོར་བསམ་གྱི་སྐབས་སུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སོ་སོར་སྡུད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ཞིག་ཁོ་ན་ཡིད་དག་ནི། །སྐོར་ས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་སྣ། །ཞེས་སོར་སྡུད་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་སྣའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོད་པར་གསུངས་ལ། སྣ་ཡང་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་གཡུང་མོ་གང༌། །ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་མི་ཡི་སྣ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
འདིར་དམིགས་པ་གཏོད་དགོས་ཀྱང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་དཔྲལ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་
དམིགས་པ་གཏོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང༌། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ན། ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་ལེའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་ཉི་ཤ་པར། བསྙེན་པ་ལ་ནི་དང་པོའ་རྣལ་ ིའབྱོར་རྣམ་བཅུ་མཁའ་ལ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ཁྲོ་བོའ་ལྟ་བ་སོགས། །བགེགས་མཐར་བྱེད་པའི་ ིལྟ་བ་བདུད་རྩིའི་ལམ་དུ་སོན་པ་ཡིས་ཀྱང་ཉེ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡན་ལག་དྲུག2

།ཅེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་
དུ། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ལྟ་བས་ཞེས་པ་མིག་མི་འཛུམ་པར་སྟེང་དུ་བལྟ་བས་མཚན་མར་འགྱུར་ཏེ།3

ཞེས་སོར་བསམ་གྱི་ཚེ་མིག་གི་ལྟ་སྟངས་སྟེང་དུ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་
ལ། སྟེང་གི་ལྟ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ལ། བགེགས་མཐར་བྱེད་ནི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའོ། །དེའི་ལྟ་བ་ནི་བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་སོན་པ་སྟེ། དཔྲལ་བར་སོན་པའོ།4

།ཞེས་དཔྲལ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་བདུད་རྩི་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པས་དེར་ལྟ་བ་ལ་བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་གི་ཨ་ར་ལིའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། ཕྱེད་མིག་གྱེན་དུ་ལོག་ནས་ནི། །སྨིན་མའི་དབུས་སུ་སེམས་བྱས་ན།5

།ཞེས་གསལ་བར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༤༡ ཕྲེང་། ༡༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༡༨ ཕྲེང་། ༩
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༥༢ ཕྲེང་། ༩
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༥༢ ཕྲེང་། ༡༤
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༥༣༩ ཕྲེང་། ༡༢

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 355

གསུངས་ཤིང༌། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཡིས་ཀྱང༌། དབུ་མར་རེངས་པའི་ལྟ་སྟངས་ཉིད།1

།ཅེས་དབུ་མའི་
ནང་དུ་རླུང་རེངས་པའི་ལྟ་སྟངས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེར་དམིགས་པ་གཏོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། སོར་བསམ་གཉིས་ནི་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྟོང་གཟུགས་སྔར་མ་གྲུབ་པ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་གྲུབ་ཟིན་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དཔྲལ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པས་དེར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྒོམ་པ་ན། ཐིག་ལེ་དེའི་སྟེང་ན་ཡུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དེ་སད་ནས་གནས་དེར་སྟོང་གཟུགས་རྣམས་འཆར་སླ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅིང་དམ་པར་བྱས་ནས་མིག་གི་མས་ཕིབས་ཡར་བཀབ་པའི་ཕྱེད་
མིག་བྱས་ཏེ་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་དབུ་མའི་སྦུབས་སྟོང་གི་ནམ་མཁར་སེམས་ཞེན་ཅིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱས་པས་དེར་རླུང་ཟིན་ནས་འོང་ངོ༌། །ནམ་མཁར་ཀུན་ནས་ཞེན་པའི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་སྦུབས་སྟོང་གི་བུ་ག་ནམ་མཁར་སེམས་གཏད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁར་སེམས་གཏོད་དགོས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་འཇོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའང་མིན་ལ། ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང༌། སོར་བསམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་མིན་ལ། ལམ་འདིའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚེ་ལྟ་བ་རྟོགས་ཙམ་ནི་དབང་བསྐུར་ཞུ་བའི་ཚེ་ཡང་ཡོད་དགོས་ལ། སྲོག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རླུང་དབང་དུ་བྱས་པས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཁམས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་དང་བསྒོམ་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་བསྒོམ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང། ཤེས་སྒྲིབ་འཇོམས་པ་ལ་མྱུར་བུལ་གྱི་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སོར་བསམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བསྒོམ་པ་མིན་ནོ།།
བདུན་པ་ནི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་དབང་པོ་རབ་ལ་ཉམས་ཐོད་རྒལ་དུ་འཆར། ཕལ་ཆེ་བ་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༩༧༠ ཕྲེང་། ༢

356 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཆར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་རྟགས་བཅུ་པོ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་འཆར་བར་གསུངས་པ་དེ་རྒྱུད་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོར་སྡུད་ཀྱི་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་འཆར་ལ། དུ་སོགས་དང་བུམ་སྣམ་སོགས་རྟགས་ངེས་མེད་དུ་འཆར་བ་ནི་སོར་སྡུད་མ་བསྒོམ་པར་ཡང་འཆར་ཞིང༌། སོར་བསམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་རིམ་པ་མང་སྟེ་དབང་པོའ་ིསྒོར་རླུང་རེངས་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་མགོ་མི་རྩོམ་གྱི་བར་དེར་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་འཆར་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་བསྒོམ་ཁང་གི་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་ནས་དེར་རླུང་འགག་པའི་མགོ་མི་རྩོམ་གྱི་བར་དེར་ཤར་བ་རྣམས་ནི། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནའང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཤར་བ་མིན་ནོ། །རླུང་དབུ་མར་འགག་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་ནས་ཤར་བའི་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་ནི་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཤར་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་མཚན་རྟགས་བཞི་དང་ཉིན་རྟགས་དྲུག་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་ཀྱང་ངེས་པ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་གསུམ་དུ་ཤར་བའི་རྟགས་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་དང་ཕྲ་རུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།
འདུས་པར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཆར་ཞིང༌། དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་
བར་གསུངས་པ་དང༌། འདིར་དེ་ལས་ཟློག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། འདི་པའི་བླ་མ་རྣམས་འདུས་པར་བཤད་པ་དེ་ཟབ་དོན་སྦས་ཏེ་གསུངས་པས་དྲང་དོན་ཡིན། འདིར་ནི་མ་སྦས་པར་གསལ་པོར་གསུངས་པས་ངེས་དོན་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་རྟགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ནས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་ཡང་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིར་ཡང་འདི་ནས་བཤད་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་གཉིས་ལམ་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཉམས་རྟགས་འཆར་བའི་གནས་དུས་རྒྱུ་རྣམས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་པའི་དུ་སོགས་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་ཐོག་མར་འཆར་བའི་དུས་གནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་བའི་རླུང་བཅུ་འགགས་པའི་རྒྱུ་ལས་རྟགས་བཅུ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རླུང་འགག་སླ་རིམ་ནས་རིམ་བཞིན་འགགས་པ་ལས་རྟགས་ཀྱང་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 357

རིམ་བཞིན་འཆར་ཏེ། ཤར་ལྷོ་ནས་ནུབ་བྱང་གི་བར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཞིར་རྒྱུ་བའི་རླུང་རུས་སྦལ་རྩང་པ། ལྷས་བྱིན་ནོར་ལས་རྒྱལ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་འགགས་པ་ལས་རྟགས་དང་པོ་བཞི་འཆར་ཞིང་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ནུབ་ཀྱི་བར་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུ་བའི་རླུང་མཉམ་གནས་གྱེན་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀླུ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་འགགས་པ་ལས་དུས་མེ་དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ལ། སྟེང་འོག་གི་རྩ་གཉིས་སུ་རྒྱུ་བའི་རླུང་སྲོག་ཐུར་གཉིས་འགགས་པས་མཆོག་གི་ཆ་སྟེ་གློག་དང་ཐིག་ལེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།།
རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་གཟུགས་རིམ་པ་འདི་ལྟར་འཆར་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའ་པད་འདབ་བརྒྱད་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ། སྙིང་ཁའི་རྩ་ ིབརྒྱད་དང་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ནས་དུ་བ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་མ་བརྒྱད་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ནམ་མཁའ་དང་ཡུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པས། དབུ་མའི་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རྩ་གཉིས་དང་དེའི་ནང་གི་རླུང་གཉིས་དང་སྦྱོར་རོ། །རིམ་གཉིས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སློབ་མའི་རླུང་བཅུ་ནུས་མ་བཅུར་བསྐྱེད་ནས་དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ།།
རྟགས་བཅུའི་ཐ་མ་ཐིག་ལེའི་གནས་སུ་རེ་ཁ་ནག་པོ་སྐྲའི་ཚད་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་ལོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ངེས་པ་རྟགས་རྫོགས་པའི་མཐར་གནས་ངེས་པ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ངོ་བོ་ངེས་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་མིན་པར་རང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ། སྐུ་ངེས་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་རྣམ་པ་ངེས་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་གོ །རྟགས་བཅུ་རྫོགས་ནས་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་ནམ་འདོད་འདོད་དུ་འཆར་ཐུབ་པ་ན། དེས་སོར་སྡུད་ཀྱི་ནུས་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།
སོར་སྡུད་ལ་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོའ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མུན་ ིཔ་དང་སྣང་བ་གང་ལ་ཡང་རྟགས་དེ་རྣམས་འདོད་དགུར་འཆར་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་གོ་རིམ་

358 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ནི་མུན་པ་ལ་སྟོང་གཟུགས་འཆར་བ་དང་ངེས་པ་སླ་ཞིང༌། སྣང་བ་ལ་འཆར་དཀའ་བས་སླ་རིམ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་སྟངས་བྱས་དམིགས་པ་བཟུང་དུས་མིག་གི་རླུང་མ་རེངས་བར་ལ་སྐྱ་བོ་སོགས་སྣང་བ་མ་ལོག་པའི་ནུས་པས་སྟོང་གཟུགས་འཆར། མུན་པ་ལ་སྐྱ་བོ་སོགས་མི་འཆར་བས་ཡིན་ནོ། །བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ལོ་ལ་ལྷོ་བགྲོད་བྱང་བགྲོད་ཟླ་བ་ལ་ཡར་ངོ་མར་ངོ་ཉིན་ཞག་ལ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་གཉིས་ཡོད་པས། མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོའ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ ིཡིན་གསུང་ཡང༌། ཕྱི་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པས་ནང་དུ་རྣལ་འབྱོར་1

འབྲེལ་མེད་ཅིང༌། རྒྱུ་མཚན་ལོག་
པ་ཡིན་ཏེ། ཞག་གཅིག་གི་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཉིན་མོའ་སྔོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྐབས་ ིཀྱི་ཚད་མ་ནི་རྒྱུད་དང་སེམས་འགྲེལ་གཞན་དུ་མ་གྲགས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའ་ིམངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། དེའི་དུས་སུ་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡུལ་ལྔའི་སྣང་བ་འཆར་ལ། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ལྔའི་སྣང་བ་འཆར་བ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་དེའི་ཚེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་རྒྱུ་བ་མེད་པས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་ལ་ལུས་གནས་སོགས་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། དངོས་
གཞིའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་གཟུགས་གྲུབ་ཟིན་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སོར་སྡུད་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སོར་བསམ་གཉིས་ཡན་ལག་སོ་སོར་འཇོག་པའི་མཚམས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པ་རེ་རེ་བྱས་ནས་བསྒོམ་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྔ་ཞེས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་བསྒོམ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་བྱེད་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རང་ལུགས་ནི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་སྟོང་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཤར་བའི་ངེས་ཅན་དང༌། བུམ་
སྣམ་སོགས་ངེས་མེད་དུ་ཤར་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་སྤྲོས་ལ། མཐར་དེ་རྣམས་ལྷའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྟིམ་ཞིང་བསྡུས་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༦ བ ༦ རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་འབྲེལ་མེད་ཅིང་།

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 359

ནས་སྔར་གྱི་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བསྡུས་ནས་བསྒོམས་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལ་རང་གི་ང་རྒྱལ་བཞག་ཅིང་བསྒོམས་པས་མཐར་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་ངེས་ཅན་དུ་འཆར་བ་བྱུང་ན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་རན་པའོ། །བསམ་གཏན་ལ་ཡན་ལག་ལྔར་བཤད་པ་ལ། དེའི་དོན་ནཱ་རོ་པས་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་སྟོང་གཟུགས་རགས་པ་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བ་རྟོག་པ། ཕྲ་བ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དཔྱོད་པ། སེམས་ཤིན་སྦྱངས་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དགའ་བ། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ། སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་ཤར་བ་དང༌། རང་གི་སེམས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ནས་སྐུ་དེ་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མི་སྣང་བར་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སེམས་ནི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཤེས་རབ་ནི་གཟུགས་ལ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་1

སྟོང་གཟུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་བྱས་
ནས། དེ་མཐོང་བའི་བློ་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱས་ནས་འཆད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་གོ།
གསུམ་པ་སྲོག་རྩོལ་ལ་སྒྲ་དོན་ནི། སྲོག་ནི་རླུང་ཡིན་ལ་རྩོལ་བ་ནི་དེ་འགོག་པ་སྟེ། རོ་
རྐྱང་དུ་རྒྱུ་བའི་རླུང་འགོག་པའོ། །སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྟོང་གཟུགས་དང་རང་གི་སེམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་ནུས་པ་སྔར་ནས་ཡོད་ཀྱང༌། ད་དུང་རླུང་གི་དབང་གིས་རྒྱངས་ཆད་དུ་ཡོད་པས་དེ་བཀག །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་དང༌། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྔར་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་དབུ་མའི་ནང་དུ་འབར་བས་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་སྔར་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དང༌། སྲོག་ཐུར་གཉིས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྲེ་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བསྲེ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་རླུང་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་ནས་བསྲེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༣ བ ༢ ཞེས་གསུངས་པའི་དེས་ན་སྟོང་གཟུགས་ལ་

360 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མཚན་དེ་རྣམས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང་བུམ་པ་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འདི་ལ་སྔ་མ་རྣམས་དབྱེ་བ་མང་དུ་མཛད་པར་འདུག་ནའང༌། རྔུབ་པ་དང་དགང་བ་དང་གཞིལ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང༌། གཞན་མང་པོ་ཞིག་ནི་ཁུངས་མེད་པའི་རྟོག་རྟགས་1

འབའ་ཞིག་གོ།
གོ་རིམ་ཡང་རྡོར་བཟླས་སྔོན་དུ་བྱས་ན་རིག་པ་དྭངས་པ་དང༌། ཁམས་བདེ་བར་འགྱུར་
ཞིང༌། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་ཆ་སྙོམས་པས་སྔོན་དུ་རྡོར་བཟླས་བྱས་ནས། དེ་ནས་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ་པ་དང་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ལུགས་ཀྱང་རླུང་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཨོཾ་དང་གནས་པ་ཧཱུཾ་དང་འབྱུང་བ་ཨཱཿའི་གཟུགས་སུ་བལྟས་ནས་བྱེད་ཟེར་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་ཡིད་ལ་ཨོཾ་དང་ཧཱུཾ་ཨཱཿསྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །རྡོར་བཟླས་སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་དང༌། དངོས་གནས་ལ་རླུང་གང་ནས་རྒྱུ་བའི་རྩ་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་སོགས་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དགོས་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ནི་གོང་གི་དགོས་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རླུང་ཕྲེང་ཐག་དང་ཡི་གེ་ཕྲེང་རྡོག་གི་གཟུགས་སུ་བྱེད་པ་ལ་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་ཞིང༌། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའང་རླུང་དང་བསྟུན་པ་ཙམ་ལ་ཟབ་གནས་མེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བཟླས་བྱེད་ལུགས་ཁོ་ནར་སོང་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །རྐྱང་མ་རོ་མ་དབུ་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་རྡོར་བཟླས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་ལུགས་བཤད་དུས་རྟོགས་སླའོ།།
རང་ལུགས་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་འདི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་མ་
གསུངས་ཀྱང༌། སྟོད་འགྲེལ་དང༌། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །སྲོག་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༤ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༡༧ བ ༦ རྟོག་བརྟགས་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 361

རྩོལ་བསྒོམ་པའི་ཚེ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མ་སོར་སྡུད་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། ཕྱི་མ་རླུང་ལ་བཤད་པས་སྟོང་གཟུགས་དང་རླུང་སྦྲགས་པ་ལ་མིག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་མ་ཤོར་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེའི་ཚུལ་ནི་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་རླུང་གི་རང་གདངས་ཨོཾ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རླུང་གི་ཤགས་ཀྱིས་སོར་བསམ་གྱི་བསྒྲུབས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དཔྲལ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཁྱེར་ནས་དབུ་མའི་ནང་ལ་བརྒྱུད་དེ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་བར་དུ་འཇུག་པར་བསམ་ཞིང་གནས་པའི་ཚེ་རླུང་གི་རང་གདངས་ཧཱུཾ་གི་གདངས་སུ་ཤར་བ་དང་སྟོང་གཟུགས་གཉིས་མཉམ་དུ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་བསམ་པ་དང་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཚེ་རང་གདངས་ཨཱཿའི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རླུང་གི་ཤགས་ཀྱིས་སྟོང་གཟུགས་དེ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་ཡར་སྣ་བར་དུ་ཁྱེར་ནས་ཕྱིར་ལ་འབྱུང་བར་བསམ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་གོམས་ན། དང་པོ་རང་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པ་མི་ཡོང་ཀྱང་མཚམས་ཤིག་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་ཕྱིར་ལྡང་བ་གཉིས་ཇེ་ཐུང་ལ་སོང་ནས་རླུང་དང་སྟོང་གཟུགས་གཉིས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་གནས་པ་ཡུན་ཇེ་རིང་ལ་འགྲོ་བས་མཐར་སྣ་བུག་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་འགགས་ནས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་རང་དུ་གཡོ་མེད་དུ་ཁྲིག་གེ་གནས་པ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ན་བུམ་པ་ཅན་ལ་འཇུག་རན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རླུང་དངོས་གནས་ལ། གང་ནས་རྒྱུ་ནའང་དམིགས་པ་དབུ་མ་རང་གི་ནང་དུ་རྒྱུ་བར་དམིགས་དགོས་པས་རྩ་གསུམ་ག་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་མ་དག་གོ།བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྟེང་འོག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་སྲོག་ཐུར་གཉིས་ཡར་མར་གྱི་དབུ་
མའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེའི་དབུས་སུ་ཡིད་ཀྱིས་ཁ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། སྲོག་ཐུར་གཉིས་རང་གི་སེམས་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བཅས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་སེམས་གཟུང་སྟེ་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ་མོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རླུང་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཁ་སྦྱར་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པས་བུམ་པ་ཅན་ཁེགས་པ་ན་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པ་འབྱུང་བ་ན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ནུས་པ་

362 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དེས་རྫོགས་པས་དེ་ནས་འཛིན་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།
བཞི་པ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ་པ་དང་འདྲ་
ཡང་བསྒོམས་པའི་གནས་དང་གོ་རིམ་ནི། དེ་ནས་སྡུད་རིམ་བཞིན་དུ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྙིང་ཁ་དང༌། དེ་ནས་ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མགྲིན་པ་དང༌། དེ་ནས་མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྲལ་བ་དང༌། རླུང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཙུག་ཏོར་དང༌། ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པས་གསང་གནས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྲོག་ཐུར་སེམས་སྟོང་གཟུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྔར་ལྟར་བསྒོམ་ཞིང༌། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་འཁོར་རེ་རེའི་དབུས་སུ་ཡང་བུམ་པ་ཅན་ཁེགས་པ་འཛིན་ནུས་པ་དང༌། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པ་འབྱུང་ཞིང༌། དེའི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་རང་ཉིད་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བའི་མཐུས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཡིད་ངོར་ལྡང་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།།
སྒྲུབ་ལེའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་བཅུ་དགུ་པར་སོ་སོར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦོགས་ཆོག་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསུངས་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ཡན་ལག་དྲུག་གང་གི་སྦོགས་ཆོག་པ་ཡིན་པ་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དོན་བླ་མ་མཁས་པའི་མན་ངག་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་འདིའི་དོན་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུགས་བཞིན་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཛིན་པའི་ལམ་འདི་ནི་འདུས་པ་ནས་དཔེའི་འོད་གསལ་བཤད་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་རིགས་བཞིའི་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་དྲུག་ཀའི་དབུས་སུ་སྲོག་ཐུར་དང་སེམས་སྟོང་གཟུགས་དང་བཅས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་ནུས་པ་དམིགས་པ་གཏད་རེས་ཀྱིས་འཛིན་ཐུབ་པ་ན་འཛིན་པའི་ལག་རྗེས་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྗེས་དྲན་ལ་འཕོ་བའི་མཚམས་སོ།།

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 363

ལྔ་པ་རྗེས་དྲན་བསྒོམ་པ་ལ་སྒྲ་དོན་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གཟུགས་ཅན་དང་པོར་དྲན་པ་
དང༌། ཕྱི་ནས་དྲན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་གཟུགས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དེ་དྲན་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་དུ་རང་ཉིད་སྟོང་གཟུགས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ལངས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་རྩོལ་མེད་དུ་འཇོག་ནུས་ཀྱང་དེ་ཡན་ལ་དེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣང་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བས་སྟོང་གཟུགས་རྗེས་མཐུན་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ནམ་ཞིག་ན་ཡིད་ངོ་ཙམ་མིན་པར་དངོས་གནས་ལ་སྟོང་གཟུགས་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལངས་ནས་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ཞིང་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དང་ནུས་མ་བཅུ་སོགས་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་དེའི་མཐུས་འདྲེན་ནུས་པ་འབྱུང་བ་ན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།
སྐབས་འདིར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཏེ། ལས་རྒྱ་ཡེ་རྒྱ་ཕྱག་
ཆེན་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ལ་བཞི་པ་ནི་སྔ་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ནུ་མ་དང་སྐྲར་ལྡན་པའི་བུད་མེད་དུ་འཕངས་ཤིང་འཁྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕྱག་རྒྱ་རང་ངོས་ནས་ཚུར་ལ་བྱེད་ནུས་པས་ན་ལས་རྒྱའོ། །ཡེ་རྒྱ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་བསྒོམས་པས་ན་ལྷ་མོའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་སོགས་པར་དངོས་སུ་ལངས་པའི་སྟོང་གཟུགས་སོ། །འདི་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་འཁོར་ལོ་གོང་མ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེ་བར་དུ་འཛག་པ་དང༌། གཡོ་བ་དང༌། འགྱུར་བར་མཚུངས་དགོས་ཤིང༌། ནོར་བུའི་རྩེ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འཛག་མི་གཡོ་བར་ཡང་མཚུངས་དགོས་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལས་རྒྱ་ནི་འཛག་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་མོ། ཡེ་རྒྱ་ནི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་མོ། ཕྱག་ཆེན་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་

364 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།
མོ་1
ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་རྒྱ་དེ་ཉིད་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་ཤིང་ཤ་ཁྲག་བརྡོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་སུ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ངོས་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་གི་ཐབས་ཀྱིས་ཁམས་ཕྱིར་འཛག་པ་མ་བཀག་ན། ཕྱག་རྒྱ་རང་ངོས་ནས་ཁམས་ཕྱིར་དྲངས་ནས་འཛག་བདེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་ད་ལྟའི་ཕོ་མོ་ཕལ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལས་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་འཛག་བདེ་འདྲེན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པས་ནང་གི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱ་དང་སྙོམས་འཇུག་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་འདི་ཉིད་ནས་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་གཙུག་ཏོར་ནས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ལ་བབས་ནས་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་སླེབ་པ་ན། དེས་ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་གཡོས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་ཡང་དེར་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་ནས་ཡར་ལོག་སྟེ་སྔར་གྱི་གནས་སུ་གཡོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ཡང་ཁམས་ཕྱིར་འཕོས་མ་འཕོས་ཙམ་ལ་གཡོ་མི་གཡོ་མི་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་
བདེ་བ་མཚོན་ནུས་པ་ཡེ་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་འོང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་ལུས་ལས་སོ་ཞེས་དང༌། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་ཤ་ཁྲག་བརྡོས་བཅས་ལས་འདས་པ་དང༌། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལས་འདས་པ་དང༌། དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་དབུ་མའི་མར་སྣར་སླེབ་པ་ན་ཕྱིར་མི་འཛག་པར་མ་ཟད་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་གནས་གང་དུ་ཡང་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཁོ་རང་ཟད་པ་མ་གཏོགས་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན། རྟེན་མི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་དངོས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་ཀྱང༌། དེ་ཉིད་དང་དངོས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་པོ་རྟུལ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་དུ་དངོས་སུ་ལྡང་ནུས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༨༣༨ ཕྲེང་། ༥

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 365

བདེ་བ་འདྲེན་པར་མི་ནུས་པར་རིམ་བཞིན་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཐེབས་ཁ་ཡར་དྲངས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཕྱག་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདྲེན་ཞིང་དབང་རྣོན་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕྱག་ཆེན་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འདྲེན་ནུས་སོ།།
དེ་ལྟར་ཕྱག་ཆེན་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་སྤྱི་བོའ་ཁམས་དཀར་པོ་ཧཾ་ཡིག་གི་རྣམ་ ིཔ་ཅན་ཞུ་ནས་བབས་པ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དམར་ཆ་གཙུག་ཏོར་དུ་གནས་པ་གཉིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་དེ་ཉིད་དུ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བརྟེན་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་རྗེས་དྲན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཀར་ཆ་དམར་ཆ་ནོར་བུའི་རྩེ་དང་གཙུག་ཏོར་དུ་དུས་མཉམ་དུ་ནམ་ཐོག་མར་བརྟན་པ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ། ལུས་ཀྱི་བེམ་པོའ་ིཆ་ལ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱར་ཕྱེ་བའི་རགས་རིམ་ནས་ཆ་གཅིག་ཟད། སྣ་བུག་ནས་རྒྱུ་བའི་ལས་རླུང་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་ནང་ནས་གཅིག་འགགས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རྫོགས་པ་ན་འཕགས་པ་ཐོབ་ཅིང༌། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བདེ་བའི་རྟེན་ཐིག་ལེ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཡར་བརྩེགས་པ་གཙུག་ཏོར་བར་དུ་བརྟན་པ་དང༌། དམར་ཆ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གཙུག་ཏོར་ནས་ནོར་བུའི་རྩེ་བར་བརྟན་པ་ན། ཐིག་ལེ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པ་དང༌། ལས་རླུང་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་འགགས་པས་ལུས་ཀྱི་བེམ་པོའ་ིཁམས་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང༌། དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པ་ ིརྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།
རྗེས་དྲན་བསྒོམ་པའི་དུས་མཚམས་ནི། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་པའི་མཐར་བསྒོམ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྗེས་དྲན་དངོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་བསྒོམ་པའི་དུས་མཚམས་ཡིན་ནམ། རྗེས་དྲན་དངོས་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བསྒོམས་པའི་དུས་མཚམས་གང་ཡིན་ཅེས་པ་དང༌། འཛིན་པའི་ལག་རྗེས་རྫོགས་ནས་རྗེས་དྲན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ལྡང་ནུས་པས་

366 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཁྱབ་བམ། མི་ནུས་པས་ཁྱབ། དེ་ལྟར་ལྡང་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། མི་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་ནམ། ཇི་ལྟར་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དུས་མཚམས་ནི་དངོས་གྲུབ་ནས་བསྒོམ་པ་དང༌། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་མཐར་ཕྱིན་པ་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། བསྒོམ་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེའོ།།
དྲི་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་དབང་པོའ་རིམ་པས་འཛིན་པའི་ཡན་ ིལག་རྫོགས་ནས་ཀྱང་རྟུལ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས། སྟོང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་ལྡང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དབང་པོ་རྣོན་པོས་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚམས་སུ་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་བསྒོམ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྟོང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་ལྡང་ནུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དྲི་བ་ཕྱི་མ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འདིའི་འཛིན་པ་དང་འདུས་པའི་སེམས་དབེན་གཉིས་དོད་ཐུབ་པས་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་བ་ལྟར་དུ་འདིར་ཡང་འཛིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་དྲུག་གའི་སྐབས་1

སུ་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་
པ་འདྲའོ། །འདིའི་རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་དང་འདུས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང༌། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་རིམ་བཞིན་དུ་དོད་ཐུབ་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་པ་ནི་གོ་སླའོ།།སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་
འདུས་པའི་སེམས་དབེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སུ་འཕོ་བ་ལ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གང་ཡིན་ཀྱང༌། ངེས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་མ་སྤྱད་པར་དེར་འཕོ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འདིར་ཡང་འཛིན་པ་ནས་རྗེས་དྲན་དུ་འཕོ་བ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པར་སྤྱོད་པ་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་རིམ་པ་དེར་འཕོ་བ་ལ་ཕྱོགས་གཞན་ལ་དགོས་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་པ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོས་པར་རྒྱུད་དང་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིར་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༨ བ ༥ འཁོར་ལོ་དྲུག་གའི་རྩ་མདུད་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 367

དྲན་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣོན་པོས་འཛིན་པ་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྗེས་དྲན་དུ་ལྡང་ནུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་སོགས་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ཡུན་ཚད་དེར་མ་སྤྱད་པར་སྒྱུ་ལུས་སོགས་སུ་འཕོ་མི་ནུས་པར་དབང་པོའ་རིམ་ ིཔ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་འདི་པའི་དབང་པོ་རྟུལ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
དགོས་པར་གསུངས་པས་སྤྱོད་པ་བྱ་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱོད་པ་དགོས་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་འདུས་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང༌། དེས་སྤྱོད་པ་བྱ་དགོས་པར་མ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།
བསྒོམ་ཚུལ་ནི་རྟུལ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིའི་ཐབས་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྙོམས་པར་ཞུགས། ནང་གི་ཐབས་སྲོག་ཐུར་གཉིས་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་1

བཅས་

པ་རྣམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་རླུང་ཁ་སྦྱར་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བཟུང་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱངས་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་དུ་སྟོང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་དངོས་སུ་ལྡང་ནུས་པ་འོང༌། དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི་གོང་ལྟར་གྱི་ཕྱིའི་ཐབས་མི་དགོས་པར་དེ་ཉིད་དུ་རླུང་སེམས་སྔར་ལྟར་བཟུང་བས་རླུང་ཐིམ་པའི་མཐར་སྟོང་གཟུགས་དངོས་སུ་ལྡང་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་པའི་ཐོག་མ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བྱ་དགོས་པར། ནང་ལེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་མས་དྲངས་པ་ན་ནོར་བུའི་རྩེ་ན་བཞི་པའི་ཐིག་ལེ་ནོར་བུའི་དབུས་ན་གཉིད་མཐུག་གི་ཐིག་ལེ་གསང་གནས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ་ལྟེ་བ་ན་སད་པའི་ཐིག་ལེ་དང༌། ལས་2

དྲངས་པའི་ཚེ་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་
བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཚོགས་པའི་གནས་དེར་ཐོག་མར་ལྡང་དགོས་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༩ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༢༡ བ ༤ དཀར་དམར་གཉིས་དང་བཅས་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༢༩ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༢༡ བ ༧ ཡས་དྲངས་པའི་ཚེ་ན་

368 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་དུ། གཏུམ་མོའ་སྣང་བ་གང་ཞིག་གྱུར་པ་ལུས་དང་ནམ་མཁའི་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་2

གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བས། དེ་ཡང་གཏུམ་
མོའ་སྣང་བ་སྟེ་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་མེ་འོད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་རང་གི་ ིལུས་སྟོང་གཟུགས་དངོས་སུ་ལངས་པ་ནི་ལུས་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །དེ་ལ་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ལུས་རགས་པ་འདིའི་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ནུས་མ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ནས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྟོང་གཟུགས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ༌།།
དྲུག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ། མཚན་ཉིད་འདི་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་བཞག་པ་མི་སྣང་བས་མ་
གསུངས། བསྒོམ་པའི་དུས་མཚམས་སྟོང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ནས་སོ། །བསྒོམ་ཚུལ་ནི་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ལངས་ནས་ཐོག་མར་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ཡོད་ ིཔ་ལྟར་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ངེས་དོན་གྱི་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འཛིན་པའི་དུས་སུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་ཅིང༌། རྗེས་དྲན་དང་འདིའི་དུས་སུ་དངོས་གནས་པ་བསྐུལ་བ་ཡོད་པའི་བསྐུལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བས་གསང་གནས་ནས་བསྐུལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་བསྐུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་གསང་གནས་སུ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཁམས་དམར་པོའ་ཐིག་ལེ་གཅིག་དབུ་མའི་ནང་ལ་ཡར་སོང་སྟེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ ིརྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་དང༌། ཁམས་དཀར་པོའ་ཐིག་ལེ་གཅིག་དབུ་མའི་ནང་ནས་མར་ ིབབས་ཏེ། དབུ་མའི་མར་སྣར་སླེབ་པ་དུས་མཉམ། དེ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཕྱེད་དུ་སླེབ་པ་ན་ཐིག་ལེ་བརྩེགས་ཐེབས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་གཅིག་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༡༧ ཕྲེང་། ༡༤
2 གཙང་། ཤོག ༢༢ ན ༡ ཅེས་གསུངས་པའི་

དུས་འཁོར་རྫོགས་རིམ་ཟིན་བྲིས། 369

ཐོབ་ལ། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་ན་འཕགས་པའི་ས་དང་པོ་དང། དེ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་ལ་སླེབ་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་ཕྱེད་མཚམས་དེ་1

དང༌། རྩ་

འཁོར་རེ་རེར་སླེབ་པ་ན་ཐིག་ལེ་བརྩེགས་ཐེབས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་ས་རེ་རེ་དང༌། མཐར་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩ་འཁོར་ཁེངས་པ་ན་ས་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་སོ། །གསང་གནས་ཁེངས་པ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩ་འཁོར་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་ཁེངས་པ་ན་སྔར་གསང་གནས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་ལྟེ་བ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ངེས་དོན་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བ་ནས་དཔྲལ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་བར་དུ་སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀཱི་གོས་དཀར་མོ་སྒྲོལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་འཁོར་དེ་རྣམས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁམས་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ།།
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ལུས་དགག་བྱ་བེམ་པོས་
སྟོང་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་གྱུར་པ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་དུས་ན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་སྦྱར་བའི་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་དང༌། སྔར་ལྟར་སྟོང་གཟུགས་དང་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་ཐིག་ལེ་བརྩེགས་པའི་རིམ་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བེམ་པོའ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆ་མཉམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་ ིདུ་ཐིག་ལེ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྟེང་གི་བེམ་པོ་དང་ཐིག་ལེ་བརྩེགས་པའི་གནས་ཀྱི་རྩའི་བེམ་པོའ་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་ཟོས་ནས་གཙུག་ཏོར་དུ་སླེབ་ལ་ཁད་ ིཔ་ན། ལུས་རགས་པ་འདིའི་བེམ་པོའ་ཁམས་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཐ་མལ་ ིཔའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ཞིང་རང་དང་རྟོགས་པ་མཉམ་པ་དང་རྟོགས་པ་མཐོ་བའི་གང་ཟག་གིས་མཐོང་ངོ༌། །དེས་ན་སྟོང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་པའི་སློབ་ལམ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངེས་ངོ་དང་སྣང་ངོ་གང་ན་ཡང་སྟོང་གཟུགས་མེད་ཀྱང༌། དེའི་དུས་ན་སྟོང་གཟུགས་མེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༠ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༢༢ བ ༢ མཚམས་རེ་དང་།

370 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ངོ་ན་མཐོང་ལམ་པ་དེའི་གཟུགས་མེད་ཀྱང་དེའི་གཟུགས་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་དྲུག་གི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་རེ་རེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པ་དོན་གྲུབ་འོད་དཔག་མེད་རིན་འབྱུང་རྣམ་སྣང་རྣམས་ཀྱི་གོ་འཕང་དྲུག་ཚན་རེ་རེ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་མ་པ་ཤེར་རྒྱལ་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སོ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་
མན་ངག་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་
ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང༌། བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བསྡུ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ། རིམ་པ་སོ་སོའ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ ིབའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། སྔགས་ལ་ངེས་རྟོགས་ལུས་ཀྱི་ནི། །ངག་གི་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པ། །བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང༌། །ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བའོ།1

།ཅེས་
གསུངས་པ་འདིའི་དོན་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ན། རྗོགས་རིམ་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ལ། ཇི་2

ལྟར་བཤད་ན། སྔགས་ལ་ངེས་རྟོགས་ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ངག་
དབེན་བསྟན། ལུས་ཀྱི་ནི་ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དགོས་པས། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དབེན་བསྟན། ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ངག་དབེན་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེས་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡིད་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། རླུང་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།
གང་བསྒྲུབ་ན། རབ་མཆོག་ཅེས་པ་ངག་དབེན་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་དང༌།
དངོས་གྲུབ་ཅེས་པས་བདག་བྱིན་རླབས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང༌། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་ཞེས་པ།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༣༠༩ ཕྲེང་། ༡༧
2 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༥ འདི་ལྟར་བཤད་ན།

372 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང༌། མགུ་བ་ཅེས་པ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཚིག་འདིས། ལུས་དབེན་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ཅིང༌། འདི་དང་མཐུན་པར་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔར། ངག་དབེན་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་ནས་རིམ་པ་ལྔར་བཤད་ཅིང༌། འདི་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། ཀླུ་བྱང་གིས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པས་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མགོར་གསང་སྔགས་སྐུ་ནི་རབ་སྒྲུབ་བྱེད། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ཡིན། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི། །རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི། །ཡིད་འོང་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པ་ནི། །རིམ་པ་བཞི་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བདེན་གཉིས་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ། །ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱ་ལྔ་པ་སྟེ།1

།ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང༌། རྫོགས་
རིམ་ལ་རིམ་པ་བཞིར་བསྡུས་ནས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་དྲུག་དང༌། ལྔ་དང༌། བཞིར་བྱས་པ་དེ་རྣམས་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རིམ་པ་བཞིར་བྱས་པའི་ཚེ་ན་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་པོ་སེམས་དབེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་སེམས་དབེན་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་ལྔར་བྱས་པའི་ཚེ་ན། ལུས་དབེན་དེ་ངག་དབེན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ངག་དབེན་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང༌། རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚེ་ན། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་ཀྱང་རིམ་པ་རེ་རེ་སོ་སོར་བགྲང་བ་ཡིན་པས་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌།
རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འདུས་པ་པ་སྔ་མ་མང་པོ་ཞིག་འདི་སྐད་ཟེར་ཏེ། ལུས་དབེན་གྱིས་ལུས་དག་པར་བྱེད། ངག་དབེན་གྱིས་ངག་དག་པར་བྱེད། སེམས་དབེན་གྱིས་སེམས་དག་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ནས་རང་གི་སྣང་ལ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༥ ཤོག ༨༢༩ ཕྲེང་། ༩

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 373

རང་བཞིན་མེད་པ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་ལའང་སྒྱུ་མར་ཞེན་པའི་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་1

བའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འོད་གསལ་
གྱི་རིམ་པ་སྒོམ། དེ་ལ་ཡང་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་2

བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཆ་གཅིག་
ཡོད་པས། དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་དགོས་པས་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབེན་གསུམ་གྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་དབེན་གསུམ་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ནོར་བ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྟག་མཐའ་སྤོང་བའི་ལམ་ཆད་མཐའ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དགོས། ཆད་མཐའ་སྤོང་བའི་ལམ་རྟག་མཐའ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ན་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྲུས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
ཡང་རྗེ་འགོས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། སེམས་དབེན་ནི་བདེ་སྟོང་
གི་ཡེ་ཤེས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་རླུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་སྦྱོང་ནུས་པ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་ངག་དབེན་སྒོམ། ངག་དབེན་དེ་ཡང་ལུས་དབེན་གྱི་སྟན་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དགོས་པས་ལུས་དབེན་སྒོམ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ། ཕྱིའི་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པ་སྒྱུ་ལུས། ནང་འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བདེ་སྟོང་སྒོམ་པ་འོད་གསལ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒོམ་པ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་གནས་རྐྱང་པའི་མཚན་གཞིར་བཟུང་ན་སྐབས་འདིར་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་མི་རྙེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱིའི་གཟུང་བ་སྒྱུ་མ་དང་ནང་འཛིན་པ་བདེ་སྟོང་སྒོམ་པ་ཙམ་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་ཕྱོགས་ན་ཡང་མི་གནས་ཤིང༌། དེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢ བ ༦ མཐར་ལྟུང་བའི་ཆ་གཅིག་
2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢ བ ༦ མཐར་ལྟུང་བའི་སྣང་བ་

374 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཙམ་སྒོམ་པ་ཐེག་པ་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དུ་མ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་
ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ ིསྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཚོགས་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ། སློབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང༌། ཡུལ་སྟོང་ ིཔ་ཉིད་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་གཞུག་པའི་ཐུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང༌། སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་བསྒྲུབས་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐུ་དང་ཐུགས་སུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་བསྒོམ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྒོམ་པའི་རྒྱུའི་ཡ་གཉིས་པོ་དང་པོར་བསྒྲུབ་དགོས་པས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐུའི་རིམ་པ་དང༌། བདག་བྱིན་རླབས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྒོམ་དགོས་སོ།།
དེ་ལ་ཡང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་
དག་པར་བྱ་བ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་འབྱུང་བས། དང་པོར་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམས་ནས་དེ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་བསྒོམ་དགོས་སོ། །སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་འགྲུབ་པ་ལ་རླུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དབེན་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 375

དགྲོལ་1

དགོས་སོ། །དེ་འགྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བསྒོམ་དགོས་སོ། །རྩ་
མདུད་འགྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྙིང་ཁའི་འདི་དཀའ་ཤོས་ཡིན་པས། དེ་འགྲོལ་བ་ལ། དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཐོག་མར་བྱེད་ནུས་པ་གཅིག་བྱུང་ན། སྔོན་དུ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་དགྲོལ་2

བ་ལ་ཡང་སླ་བར་འགྱུར་བས། དགོས་པ་དེ་
བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་དབེན་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྒོམ་པ་ལའང༌། དེའི་སྔོན་དུ་ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་དགོས་ལ། དབང་བསྐུར་བའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དང་པོར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བསླབ་ནས་མྱོང་བ་ཐོན་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་རིམ་པ་སོ་སོའ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཐོག་མར་ལུས་དབེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ིབླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཀོད་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་པ་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་དབེན་ལ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དབེན། རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དབེན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུས་དབེན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་དབེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་ལུས་གཙང་བ་དང་བདེ་བ་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་དབེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལུས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་རྣམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༣ བ ༦ འགྲོལ་དགོས་སོ།།
2 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༣ བ ༧ རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ལ་ཡང་

376 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་དབེན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གི་ཕུང་སོགས་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཕུང་སོགས་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དབེན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ནི། རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། གང་དབེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་ངོས་བཟུང་
བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གིས་དབེན་པའི་སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། ཐབས་གང་གིས་དབེན་པར་གྱུར་པའི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པ་བསགས་པ་དང་ཚོགས་པ་དང༌། སྤུང་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པས། འདི་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བ་ཚང་བ་གཅིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་རགས་པ་འདིའི་སྤུངས་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ལུས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྤུངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། ཤའི་ཁམ་ཚད་དང༌།1

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྱུང་ལུས་རགས་པ་འདི་ནི་ཤའི་
ཁམ་ཚད་དང་ཁྲག་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བའི་རྫས་དུ་མ་ཚོགས་པའམ་སྤུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཞེས་བྱའོ།།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེད་མཆེད་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤུངས་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས།
ཕུང་པོ་ལྔ་དང༌། ཁམས་བཞི་དང༌། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང༌། ཡུལ་ལྔ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་འབྲས་དང་ནས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་མང་པོ་ལ་སྤུངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་སྤུངས་པ་ཞེས་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༧༡ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༧༡ ཕྲེང་། ༡༣

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 377

རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདི་རྣམས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའམ་སྤུངས་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །ཕུང་ཁམས་སོགས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་སྤུངས་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཁམས་རྣམས་ཕྲད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་དང༌། ལྟ་བ་དང་། ཡིད་དང༌། མ་རིག་པ་དང༌། བག་ཆགས་དང༌། སྲེད་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལ་ནི་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་པའམ་སྤུངས་པ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གོ་ས་ནོན་པའི་ལུས་སུ་ཉེ་བར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་གོ་ས་ནོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་སྤུངས་ཚུལ་དེ་མེད་ཀྱང༌། རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་ཚན་པ་གསུམ་པོ་དེས་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་དང་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུས་དབེན་གསུམ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གིས་དབེན་པའི་སྤང་བྱ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཕུང་
པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ནི།2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་པོ་འདི་དབེན་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྤང་བྱ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐབས་གང་གིས་དབེན་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།3

ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཕུང་སོགས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་དབེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལུས་དེ་ལ་ཡང༌། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྔ། གསང་བ་རིགས་གསུམ། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༧༡ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༧༢ ཕྲེང་། ༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༧༢ ཕྲེང་། ༦

378 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལུས་དབེན་དང་བཞི་ལས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་འབྱེད་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་སྒོམ་པ་དང༌། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་སྒོམ་པ་དང༌། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་ས་སྙིང་སོགས་སུ་སྒོམ་པ་དང༌། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ལྔར་སྒོམ་པ་སྟེ། ཉི་ཤ་པོ་འདི་ལ། རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་སྣང༌། རྣམ་སྣང་གི་རིན་འབྱུང་ཞེས་སོགས་རིགས་ལྔར་འབྱེད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་རིན་འབྱུང་ཞེས་སོགས་སུ་ཕྱེ་བས་བརྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་སྣང་ཉི་ཤ་པོ་དེ་རྣམ་སྣང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས། རིན་འབྱུང་ཉི་ཤ་པོ་
དེ་རིན་འབྱུང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། རིགས་ལྔར་བསྡུས་པས་དེ་ཉིད་རིགས་ལྔར་འགྱུར་ལ། རིགས་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པས། གསང་བ་རིགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། བསྡུ་ཚུལ་ནི། རིན་འབྱུང་རྣམ་སྣང་། དོན་གྲུབ་འོད་དཔག་མེད་དུ་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡིན་པས། མཐར་གཏུགས་ན་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་གྱི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲུབ་པ་པོའ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང༌། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ ིཡང༌། སྒྲུབ་པ་པོ་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འདུས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་ལྔར་འདུ་ལ། ལྔ་པོ་དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང༌། དེ་གསུམ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་འདུ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྡུས་པ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་ལུས་དབེན་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ། བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པའི་ལུས་
དབེན་ཀྱང་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཨ་བྷ་ཡ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བོད་མང་པོ་ཞིག་ལུས་དབེན་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། བླ་མ་བཙུན་མོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བོད་མང་པོས་ལུས་དབེན་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང༌། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔ། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་དང༌། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས། ལུས་དབེན་ལ་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 379

བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ལུས་དབེན་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དབེན་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་དབེན་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྱབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་རྫོགས་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན། ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལུས་དབེན་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་ན་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྡུ་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་འབའ་ཞིག་པར་སོང་ནས། དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དེ་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན། ལུས་དབེན་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་གཅིག་དང༌། རྫོགས་རིམ་ཆ་གཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་དག་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཉེར་བསྡུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་བསྡུས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ལུས་དབེན་འདི་ལ་ཡང༌། བོད་ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་འདོད་པ་ལྟར། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བར་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཡང་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་རྣམ་
རོལ་དུ་ཤར་བར་བལྟ་བ་ཙམ་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ན་ཡང༌། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་ཁམས་ཞུ་ནས་བབས་པ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་སླེབ་པ་ཕཊ་ཡིག་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་འཕོ་བ་བཀག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་རོལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་ནས་རང་ལུགས་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཚན་

380 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དེ་དྲན་པར་བྱས་ནས། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྒྱས་བཏབ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་སྐུར་ཤར་བར་སྒོམ་པ་ཞིག་ལ་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཐབས་གང་གིས་བསྐྱེད། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་ལ། བདེ་བ་ངོས་བཟུང་བ། སྟོང་པ་ངོས་བཟུང་བ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །འོ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཞེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། འདི་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པས་ཐོབ་པའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པས་རླུང་ལས་རུང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་དྲོད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་ཞུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་མིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཕལ་པ་འབར་ཏེ་རྩ་གཞན་
གྱི་ནང་ནས་ཁམས་ཞུ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཏེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་ཁམས་ཞུ་ནས་བབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐབས་འདིའི་བདེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 381

འབར་བ་ལ་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཐམས་ཅད་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་དགོས་ལ། དེ་བྱེད་པ་ལ་ཡང༌། ནང་གི་རྐྱེན་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་དང༌། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་གཉིས་དགོས་སོ།།
འོ་ན་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་དེ་གང་ཡིན། དེར་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་
ན། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ལུས་ཀྱི་རྒལ་ཚིགས་ཀྱི་ཐད་ན་ཡར་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་མདུད་མཚམས་དུ་མ་ཡོད་ལ། མདུད་མཚམས་རེ་རེ་ན་རྩ་འཁོར་རེ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་རྣམས་དང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་དང་མར་སྣའི་ནང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་དབུས་ན་རྩ་འཁོར་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ། གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་པ། སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ་སྟེ། རྩ་འཁོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དེ་ཉིད་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྙིང་ཁའི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དེ་ཉིད་གནད་དུ་བསྣུན་པ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་གཏུམ་མོ་ལ་རྩལ་དུ་འདོད་ན། གསང་གནས་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་
གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡིན་ལ། ཐིག་ལེ་ལ་རྩལ་དུ་འདོད་ན། སྙིང་ཁ་དང་སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ ིསུ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་དེ་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ནི། གནས་དེ་དག་ཏུ་རླུང་སྒོམ་པ་དང༌། དམིགས་པའི་རྟེན་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང༌། ཡི་གེ་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་གནས་དེ་དག་ཏུ་སེམས་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྣུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གནད་དུ་བསྣུན་པ་མི་འདྲ་བ་དང༌། བསྣུན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གཅིག་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་རྣམས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

382 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང༌། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་ལ་བཤད་པ་མང་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་མ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས། དེའི་དུས་ཉིད་ན་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་ཐམས་ཅད་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡུས་ཏེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་ཁམས་ཞུ་ནས་འབབ་པའི་བདེ་བ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཚེ་ན། ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་སོང་བ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེའི་ཚེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་ཁམས་ཞུ་བ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་ན་ཕྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པའི་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཁམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་རླུང་གི་གཡོ་བ་མ་ལུས་པ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གོ་རིམ་ཇི་སླར་སློབ་སྙམ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་དང་
པོར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་བར་གྱུར་ནས། དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་ཐམས་ཅད་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཏེ། སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་གྱི་ ིདབུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཧཾ་ཡིག་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞུ་ནས། རྩ་གཞན་གྱི་ཁམས་ཞུ་བ་དང་མཉམ་དུ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་བབས་པ་དེ་ཉིད་མགྲིན་པ་དང༌། སྙིང་ཁ་དང༌། ལྟེ་བ་དང་ནོར་བུའི་རྩེ་སྟེ། གནས་བཞི་པོ་དེར་ཁམས་ཞུ་ནས་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་ན། རིམ་པ་བཞིན་དགའ་བ་དང༌། མཆོག་དགའ་དང༌། ཁྱད་དགའ་དང༌། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྟེ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་ལ། གནས་བཞི་པོ་དེར་ཁམས་ཞུ་ནས་སླེབ་པ་ན་བདེ་བའི་འགྱུར་བ་སྔ་མ་1

ལས་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མ་ཆེར་སོང་བའི་འགྱུར་བ་བཞི། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་འགག་ཕུལ་ཇེ་ཆེར་སོང་བའི་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་འདྲ་བའི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ལན་མང་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་བར་འགྱུར་བ་
དང༌། མན་ངག་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པའི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་རྩ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་གྲམ་མི་འགྲོ་བར། སྔར་འོངས་པའི་རིམ་པས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་ཡར་སོང་བས། ལྟེ་བ་དང༌། སྙིང་
1 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༤ སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 383

ཁ་དང༌། མགྲིན་པ་དང༌། སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་སླེབ་པ་ན་རིམ་པ་ ིབཞིན། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་དང༌། མཆོག་དགའ་དང༌། ཁྱད་དགའ་དང༌། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་དང༌། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང༌། གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་ཅིང༌། འདིའི་འབྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ནས་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཆ་མཉམ་བཞིར་བགོས་ཏེ། ིསྤྱི་བོ་ནས་ཁམས་ཞུ་ནས་བབས་པ་དེ་ཉིད། ཆ་དང་པོའ་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའི་བའི་དགའ་བ། ཆ་གཉིས་པའི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་མཆོག་དགའ། ཆ་གསུམ་པའི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་ཁྱད་དགའ། ཆ་བཞི་པའི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མགྲིན་པ་ནས་སྙིང་ཁའི་བར་དང༌། སྙིང་ཁ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་དང༌། ལྟེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་རྣམས་ལའང་ཆ་མཉམ་བཞི་བཞིར་བྱས་པའི་ཆ་དེ་དང་དེའི་མཚམས་རྣམས་སུ་སླེབ་པ་ན། རིམ་པ་བཞིན་མཆོག་དགའི་དགའ་བ། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བཞི་དང༌། ཁྱད་དགའི་དགའ་བ། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བཞི་དང། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་དགའ་བ། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བཞི་པོ་རྣམས་སྐྱེས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ལ་ཡང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་ཚུལ་དེས་རིགས་འགྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་རྣམས་ལས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་རྣམས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཅིང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དགའ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི། གཙོ་ཆེར་མ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གསུངས་
ལ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང༌། འདུས་པ་སོགས་ནས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བཞི་དང༌། ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞིར་གསུངས་ཀྱང་། འདི་དག་ལ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང༌། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་

384 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ལ། རེག་བྱ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ཞིང༌། བདེ་བ་དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་ཡིད་ཤེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་སྟོང་པ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་པ་དེ་
ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཆེས་རྣོ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་པས། བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ལ་ཡང༌། ཐལ་འགྱུར་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་གང་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །འོན་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་མ་སོང་ཞིང༌། དེ་ལ་མོས་པ་ཙམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་དང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་དང་སྦྱོར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཕལ་པ་ནི་ཡོད་ལ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་མེད་དོ།།
འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། ིཕུང་པོ་རྣམ་བཅད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མིན།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་
རིགས་པས་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། ཕུང་པོ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པས། འདིར་བསྒོམ་བྱའི་སྟོང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༧༦ ཕྲེང་། ༤

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 385

ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་ནི་བཞག་ས་1

མེད་ལ། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ངེས་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
ལུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། ཕུང་སོགས་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་པས་མ་རྙེད་པའི་ཚེ་ན། མ་རྙེད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་དཔྱད་ཚེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཕུང་སོགས་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཟུང་ནས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་ལྟ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་
ཅན་དང༌། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔགས་བླ་མེད་པ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཁྱད་པར་བ་དེ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་ལ་མེད་ཅིང༌། བླ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་གིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་ཆེས་མྱུར་བར་བྱས་པ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཤེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན། སྔར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་སོང་ནས། བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །བོད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་པ་ལ་ལ་ནི། བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་བ་ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང༌། ཁ་ཅིག་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་བཟུང་ནས་འདི་ཡིན་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༨ བ ༧ བཞག་པ་མེད་ལ།

386 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཏེ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པར་བསྒོམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་དོན་དུ་འདོད་ཀྱང༌། དེ་དག་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདིར་ཐབས་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི། འོ་ན་རྫོགས་
རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འཇུག་པ་དེ་ཐབས་གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་ནང་གི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དང༌། དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣའི་ནང་གང་ཡང་རུང་བར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་ལུགས་མན་ངག་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་རླུང་རྣམས་སྡུད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྡུས་པས་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ནས་རླུང་ཐམས་ཅད་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་དང་པོར་ཐོབ་པའི་མཚམས་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང༌། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་དང་པོར་རྩོམ་པའི་དུས་ཀྱིས་རྟགས་དང༌། དེ་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་དུས་དང༌། དེ་ནས་ནང་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་དུས་དང༌། དེ་ནས་གནས་པའི་དུས་དང༌། དེ་ནས་ཐིམ་པའི་དུས་དང༌། དེ་ནས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་རིམ་པ་བཞིན་འཆར་བའི་དུས་ཀྱི་རྟགས་འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །འོ་ན་འདིའི་སྐབས་སུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་སྙམ་ན། སྐབས་འདིར་ནི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ།།
དེས་ན་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
ཤེས་དེ་འདྲ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དེ་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས། དེས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐབས་འདིར་སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པས་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 387

རོ། །དེས་ན་མན་ངག་པ་མང་པོས་སྐབས་འདིར། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མི་སྒོམ་པར་དང་པོ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷར་སྒོམ་པ་ཙམ་ལུས་དབེན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་བཤད་མ་
ཐག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྐབས་འདིར་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང༌། བློ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རོ་གཅིག་དུ་མར་ཤར་བ་དང༌། བློ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང༌། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་བསླབ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང༌། རང་གི་སྔར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་དང༌། དབྱེར་མེད་ཡིན་པས་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བལྟ་བ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སློབ་ཚུལ་རྣམས་ལ་ལོབས་པ་ན་སྐབས་འདིའི་ལུས་དབེན་ལ་ལོབས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་དབེན་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།
དེ་ལྟར་ལུས་དབེན་ལ་ལོབས་ནས་ངག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ངག་དབེན་ནི་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་དགྲོལ་1

བའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་དབེན་གྱིས་
དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ནས། རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་གཅིག་བྱུང་ན། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཡང་ཆེས་སླ་བར་འགྱུར་བས། དང་པོར་ལུས་དབེན་སྒོམ་ནས། དེ་ནས་ངག་དབེན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ངག་དབེན་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བཟླས་པ་དེའི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་གྱི། རྟེན་དེ་མེད་པར་རྡོར་བཟླས་བྱས་ཀྱང་དེའི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་མི་ཐོན་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ངག་བཟླས་ཀྱི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༥ རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་ཕྱིར་

388 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཐོན་པ་ལ་རང་གི་ལུས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་སྐུར་གསལ་བའི་ངང་ནས་བཟླས་པ་བྱས་པ་དགོས་ཀྱི། རང་གི་ལུས་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་གང་ཡང་མ་དོར་བར་བཟླས་པ་བྱས་ཀྱང་ངག་བཟླས་ཀྱི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་མི་ཐོན་པ་དང་འདྲའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་ལུས་དབེན་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།
ངག་དབེན་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཡང༌། རིམ་ལྔ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཤེས་བྱ་
རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་མཁས་པར་བྱ། དེ་ནས་བཟླས་བྱ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱ། དེ་ནས་ངག་དབེན་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། ངག་དབེན་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རླུང་བསྒོམས་ན། །སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་དང༌། སྡོམ་བྱུང་ལས། རླུང་གི་རྣལ་
འབྱོར་མི་ཤེས་དང༌། །གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་སྒོམ་པ། །དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉེར་འཚེ་འཁོར་བའི་སྲིན་བུར་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལ་རླུང་
གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་རྡོར་བཟླས་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། སྔོན་དུ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རླུང་གི་གྲངས་འཛིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་དང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཀོ་ཊ་ཀྵ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་མིང་བཅུས་རླུང་བཅུ་བསྟན་ལ། རྡོ་རྗེ་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས། སྲོག་འཛིན། ཐུར་སེལ། མཉམ་གནས། གྱེན་རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད་དེ་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང༌། རྒྱུ་བ་དང༌། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་དང༌། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ། ངེས་པར་རྒྱུ་བ། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་སྟེ། རླུང་བཅུར་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང༌། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་མིང་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་མིང་ལ། ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༧༨༥ ཕྲེང་། ༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༧༩༠ ཕྲེང་། ༡༦

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 389

དང༌། །ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།1

།ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར། གཞུ་
ལས་རྒྱལ་ཞེས་པ་ལ་ནོར་ལས་རྒྱལ། ཞེས་བཤད་དོ།།
འོ་ན་རླུང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང༌། གནས་དང༌། རྒྱུ་བའི་ལམ་དང༌། ཁ་དོག་སོགས་ཇི་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དང་། རགས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་བར་དོའ་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལྷན་སྐྱེས་དང༌། ཤིན་ ིཏུ་ཕྲ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་མའི་མངལ་དུ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་དང༌། ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དྭངས་མའི་རིགས་འདྲ་གཉིས་ཏེ་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་གོང་བུ་ཡུངས་ཀར་སྦོམ་པོའ་ཚད་ཙམ་ ིཞིག་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ན་གནས་པ་ལ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཡིན་ལ། འདིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་རགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ལས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ནི། གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་རྩ་འཁོར་ལ་གནས་ཤིང༌། རང་གི་
ངོ་བོ་ས་རླུང་ཡིན་ལ། རང་དབང་གི་ཁ་དོག་སེར་པོ། མགོན་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་རིན་ཆེན་མགོན་པོའ་ིརླུང་། རྒྱུ་བའི་ལམ་ནི་གཙོ་བོར་འོག་གི་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུ་ཞིང། སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ལ་ཡང་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་ནི། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནས་ཤིང༌། ངོ་བོ་རླུང་གི་རླུང༌། རང་དབང་ཁ་དོག་ལྗང་ནག །དོན་ཡོད་མགོན་པོའ་རླུང༌། རྒྱུ་ལམ་གཙོ་བོར་སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུའོ། །སྲོག་འཛིན་ ིགྱི་རླུང་ནི། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནས། ངོ་བོ་ཆུ་རླུང༌། ཁ་དོག་དཀར་པོ། མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའ་ིརླུང༌། རྒྱུ་ལམ་སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུའོ། །གྱེན་རྒྱུའི་གནས་ནི་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར། ངོ་བོ་མེ་རླུང༌། ཁ་དོག་དམར་པོ། འོད་དཔག་མེད་མགོན་པོའ་རླུང༌། རྒྱུ་བའི་ལམ་ནི་གཙོ་བོར་སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ཡིན་ལ། ི 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༦༡༤ ཕྲེང་། ༢༡

390 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་ཡང། འོག་སྒོའ་སྒོ་ལ་རྒྱུའོ། །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ནི། སྤྱིར་རྐང་མཐིལ་ནས་སྤྱི་ ིགཙུག་གི་བར་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ཤིང༌། གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ཆེན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ནམ་མཁའི་རླུང༌། རང་དབང་གི་ཁ་དོག་སྔོ་བསངས། རྣམ་སྣང་མགོན་པོའ་རླུང། འཆི་ཁ་མ་གཏོགས་གཞི་དུས་སུ་རླུང་འདི་སྣ་སྒོ་ལ་མི་རྒྱུའོ། །དེ་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་ ིམ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཚོད་ཉེར་བཞིར་བྱས་པའི་ཐུན་ཚོད་རེ་རེ་ལ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་ཁུག་པ་རེ་རླུང་རེ་རེར་བརྩིས་པའི་དགུ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རྒྱུ་ཞིང༌། ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་གཞན་བཞི་པོ་འདི་གང་རུང་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན།
གཞན་གསུམ་གྱིས་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ། བཞི་ཁ་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཚུལ་ཡང༌། གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བྱས། གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན། སྣ་བུག་གཡས་ཁོ་ན་ནས་དགུ་བརྒྱ་བཏུད་ནས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རང་དབང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་ཀྱང༌། གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བྱས་པ་དེའི་དབང་གིས་སྲོག་འཛིན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དང༌། མཉམ་གནས་ལྗང་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དང༌། ཐུར་སེལ་སེར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་ཚེ་ན་ཡང༌། གཙོ་བོའ་ིདབང་གིས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་རིགས་པ་སྒྲེས་པས་ཤེས་སོ། །སྲོག་འཛིན་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་དུ་དགུ་བརྒྱ་མཐུད་ནས་རྒྱུ། མཉམ་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཚེ་ན། སྣ་བུག་གཡོན་ཁོ་ན་ནས་དགུ་བརྒྱ་རྒྱུ། ཐུར་སེལ་གྱིས་གཙོ་བྱས་བའི་ཚེ་ན། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་དུ་དགུ་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་གི་ནང་དུ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གི་ཁུག་པ་རེ་རླུང་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་སྲོག་འཛིན་དང་ཐུར་སེལ་གྱི་གཙོ་བྱས་པའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་རྒྱུ་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང༌། ཁྱད་པར་སྲོག་འཛིན་ནི་དལ་ཞིང་འཇམ་པར་རྒྱུ་ལ། ཐུར་སེལ་ནི་དྲག་ཅིང་རྩུབ་པར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུ་བ་རྣམས་ནི་རོ་མ་ནས་རྒྱུ་ཞིང་། གཡོན་ནས་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 391

རྒྱུ་བ་རྣམས་ནི་རྐྱང་མ་ནས་རྒྱུ་ལ། མཉམ་རྒྱུ་རྣམས་ནི་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཤེད་མི་མཚུངས་པའི་མཉམ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཞི་དུས་ལ་དབུ་མའི་ནང་ནས་སྣ་སྒོ་ལ་རླུང་རྒྱུ་བ་འཆི་བའི་ཚེ་མ་གཏོགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་དབུ་མ་ནས་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་ནི། མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་རང་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་དགུ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེའི་རིང་ལ་ལྷ་མོ་བཞི་ཁའི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་རྫོགས་པ་རེ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི། གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དགུ་བརྒྱ་པོ་ལ། ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཚན་པ་བཞིར་བྱས་པའི་ཚན་པ་དང་པོ་གོས་དཀར་མོའ་རླུང༌། གཉིས་ ིཔ་དེ་སྒྲོལ་མའི་རླུང༌། གསུམ་པ་དེ་སྤྱན་མ། བཞི་པ་དེ་མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་དུ་འཇོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐུར་སེལ་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པ་ལ་ཡང༌། ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཚན་པ་བཞིར་བྱས་ཏེ། བཞི་པོ་རིམ་པ་བཞིན། སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀཱི །གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མའི་རླུང་དང༌། མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པ་ལ། སྒྲོལ་མ། སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀཱི །གོས་དཀར་མོའ་རླུང་དང༌། སྲོག་འཛིན་གྱིས་གཙོ་བྱས་པ་ལ་ ིརིམ་པ་བཞིན། མཱ་མ་ཀཱི །གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ། སྤྱན་མའི་རླུང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱན་མའི་རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པོ། སྐབས་གང་དུ་བརྒྱུས་ཀྱང་སྣ་བུག་གི་དབུས་དྲང་པོ་ནས་ཐད་ཀ་ལ་རྒྱུ་ཞིང༌། མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་རྣམས་ཡ་མཆུ་ལ་བརྡར་ནས་ཐུར་དུ་རྒྱུ་ལ། གོས་དཀར་མོའ་རླུང་ ིརྣམས་སྣ་བུག་གི་སྟེང་ཕྱོགས་ལ་བརྡར་ནས་གྱེན་དུ་རྒྱུ་ཞིང༌། སྒྲོལ་མའི་རླུང་རྣམས་སྣ་བུག་གི་གཡས་གཡོན་ལ་བརྡར་ནས་འཕྲེད་ལ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་ལྔའི་རླུང་ལ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་དང༌། ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་ལ་འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་རླུང་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་རླུང་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་རླུང་བཞི་བཞི་ཚང་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་པོ་དེའི་གནས་དེ་གང་ཡིན། རྒྱུ་བའི་ལམ་གང་ལ་བྱེད། ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣང་བ་དང༌། །བསྙེན་བཀུར་ལྐོག་ཤལ་མཆིན་པ་དང༌། །རྩ་ནི་ལྔ་ཡི་མིང་ཅན་ནོ། །རྩ་ནི་ལྔ་ལས་རྒྱུ་བའི་རླུང༌། །ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང༌། །ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་གི་རླུང་འདི་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༧༧༣ ཕྲེང་། ༧

392 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རྣམས་སྙིང་ཁར་གནས་ཤིང༌། རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན། ཟླ་བའི་ཆ་ཅེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྩ་དང༌། སྣང་བའི་མིང་ཅན་གྱི་རྩ་ལ་སོགས་ལྔ་པོ་དེའི་ནང་ནས་རྒྱུ་བ་དང༌། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མིག་འབྲས་ཀྱི་དབུས་དང༌། རྣ་བའི་བུ་ག་དང༌། སྣ་བུག་དང༌། ལྕེའི་དབུས་དང༌། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནས་རྒྱུས་ནས་བ་སྤུའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་ནི། རྒྱུ་བ་དམར་བ། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་སྔོ་ལ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་སེར། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དཀར་བ། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ལྗང་ཁུའོ།།
གཞན་ཡང་སྙིང་ཁར་འཛིན་པའི་རླུང་དྲུག་དང༌། གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་སྟེ། བཅུ་གཉིས་པོ་
སྙིང་ཁའི་རྩ་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་རླུང་དྲུག་པོ་དེ་གནས་པའི་རྩ་དྲུག་ནི། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་གཟི་བརྗིད་མ། །གསལ་བ་འབར་མ་འོད་འབར་མ།1

།ཞེས་
གསུངས་པ་དྲུག་ཡིན་ལ། གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་པོ་དེ༌གནས་པའི་རྩ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོད་ཟེར་འོད་མ་སྣང་བ་མ། །གསལ་མཛེས་འོད་གསལ་ཉི་མ་གསལ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་དྲུག་པོ་དེ་ཡིན།
དེ་ལ་འཛིན་པའི་རླུང་དྲུག་གིས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་དེ་རང་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཆོས་ཏེ། ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང༌། གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ། ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་གསལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རླུང་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བཅུག་ན། གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩ་བའི་རླུང་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཡོད་ཀྱང༌། མངལ་དུ་སྣ་སྒོ་ལ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་ཅིང༌། མངལ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་མ་ཐག་ནས་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།
སྐབས་འདིར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་
དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ལ། རླུང་ཐམས་ཅད་ཨའི་གནས་གྱུར་སྟེ་ཚིག་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡང༌།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༨༣༡ ཕྲེང་། ༡༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༨༣༡ ཕྲེང་། ༢༠

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 393

རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ལ། དེ་ཉིད་ལས་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཆི་བའི་ཚེ་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་
ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་ནས། འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རླུང་འདི་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་ནས་རྣམ་ཤེས་རང་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཟད་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ནས་ཕྱི་མར་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱང་རླུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཡོ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་ཟེར་གྱིས། དེ་ལྟ་མིན་པར། གཟུགས་ལུས་གཡོ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ཆ་ནས་གཡོ་བའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཇོག་ན་ནི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཡོ་བའི་སེམས་ཅན་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།རླུང་གིས་འཕོ་བའི་གྲངས་ལས། དུས་འཁོར་ལས། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་རླུང་ཉི་
ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་ཞིང༌། དེ་ལ་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱ་སྟེ། ལྟེ་བ་ནས་འཕོ་ཆེན་གྱི་རྩ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་གཡོན་ཕྱོགས་རྩ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ནང་ནས། ནམ་མཁའ། རླུང༌། མེ། ཆུ། ས། ནམ་མཁའ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་དེའི་རླུང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་རྒྱུ་ཞིང༌། གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ནང་ནས། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་དེའི་ནང་ནས་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་རེ་རྒྱུ་ལ། དེ་ཡང་གཡོན་གྱི་རྩ་དྲུག་པོའ་ནང་ནས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ ིའཁོར་གྱི་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་རྒྱུ། དེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ནང་ནས། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་གཡོན་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤེལ་2

རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཐོབ་ཐང་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ལ། དངོས་གནས་ལ་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་འཕོ་མཚམས་རེ་རེར་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་རེའི་སྟེང་ནས། རླུང་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་དང་བཞི་ཆ་རེ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་རྒྱུར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་དུས་འཁོར་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རླུང་ཟེར་ཞིང༌། སྣ་བུག་འཕོ་བ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༩༡ ཕྲེང་། ༨
2 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༤ རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤེལ་ནས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།

394 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དང༌། རྩ་འདབ་འཕོ་བ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། །འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ནས། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་ནས་འཕོ་བ་བརྒྱད་དང༌། སྣ་བུག་མི་འཕོ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཞིང༌། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱང་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ལ། འདི་ནི་མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་གི་འཕོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་རླུང་སྟོང་དང་ཕྱེད་བཞི་བརྒྱ་རེ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །འདུས་པ་ལས་ནི། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་འཕོ་བ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་དང༌། འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་རེ་རྒྱུ་ཞིང༌། གསུམ་པོ་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཁམས་མ་སྙོམས་པ་མེད་པའི་སྐབས་སུ། ཟླ་བ་ཡར་ངོའ་ཚེས་གཅིག་ ིདང་གཉིས་དང་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་དང་པོའ་དུས་སུ་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱུ་ ིཞིང༌། གསུམ་པོ་དེའི་ཉི་མ་ནུབ་ནས་མཚན་མོ་མགོ་རྩོམ་པ་ན། སྣ་བུག་གཡས་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡར་ངོའ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་པོ་ལ་གསུམ་ཚན་ལྔར་བྱས་ཏེ། གསུམ་ཚན་གཉིས་ ིཔའི་སྐབས་སུ། སྔ་དྲོ་དང་པོ་ལ་སྣ་བུག་གཡས་དང། མཚན་མོ་དང་པོ་ལ་གཡོན་ནས་རྒྱུ་ལ། དེ་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེའོ།།
ཟླ་བ་མར་ངོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཚན་ལྔར་བྱས་ནས། གསུམ་ཚན་དང་པོའ་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ལ་ ིསྣ་བུག་གཡས་དང༌། མཚན་མོ་གཉིས་དང་པོ་ལ་གཡོན་ནས་རྒྱུ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྤེལ་ནས་རྒྱུ་ཚུལ་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། རླུང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ན། དེའི་དོན་ཡང་། མ་རིག་པ་དང༌བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལའང༌། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་གྲོགས་སུ་རླུང་ངེས་པར་དགོས་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རླུང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་དེའི་རིགས་འདྲ་ལས་བར་དོའ་ལུས་འགྲུབ་དགོས་ལ། བར་དོར་ཤི་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ ིརླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།།
གཞན་ཡང་རླུང་འདི་དག་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱེད་ལས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཐ་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 395

མལ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་གིས་རླུང་གཞན་རྣམས་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང༌། སྲོག་རིང་དུ་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད། ཐུར་སེལ་གྱིས་སྟོད་ཀྱི་རླུང་རྣམས་སྨད་དུ་འདྲེན་པ་དང༌། བཤང་གཅི་ཁུ་བ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་འཕེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། མཉམ་གནས་ཀྱིས་སྨད་ཀྱི་རླུང་རྣམས་ལྟེ་བའི་བར་དུ་འདྲེན་པ་དང༌། བཟའ་བཏུང་ཟོས་པ་རོ་མཉམ་དུ་འཇུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད། གྱེན་རྒྱུས་སྨད་ཀྱི་རླུང་རྣམས་ལྟེ་བ་ནས་གྱེན་དུ་འདྲེན་པ་དང༌། ཁ་ཟས་ལྡད་པ་དང་མིད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིས་རྐང་ལག་དང་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་བསྒུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང༌། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་བྱེད་ལས་བྱེད་དོ། །ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་བྱེད་ལས་ནི་བཤད་ཟིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་རྩ་བའི་རླུང་
རྣམས་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ། སྟོང་པ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་དང༌། ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་སྲོག་འཛིན་ཐུར་སེལ་གྱེན་རྒྱུ། མཉམ་གནས་བཞིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་རིང་ལ། རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་བཞི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཀྱང་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རགས་པ་རྣམས་ལོག་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ ིཡུལ་ལྔའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡན་ལག་ ིགི་རླུང་ལྔ་པོ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས། མིག་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས། མདོར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་རླུང་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྔ། སྔགས་བཏུ་བ། སྔགས་ཀྱི་བརྡ།
སྔགས་ཀྱི་དོན། སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

396 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྔགས་གང་ལས་བཏུ་བའི་གཞི། གང་ལས་བཏུས་པའི་སྔགས། བཏུས་པའི་སྔགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། ཨཱ་ལིའི་ཀཱ་ལིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། །སྔགས་འབྱུང་བ་ཡི་རྩ་བ་སྟེ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨཱ་ལི་བཅུ་དྲུག་དང་ཀྵ་སྤངས་པའི་ཀཱ་ལི་སོ་གསུམ་མོ། །གཉིས་
པ་ནི། མགོ་ན་ཨོཾ་མེད་པ་མགོ་མེད། མཐའ་ན་སྭཱཧཱ་མེད་པ་མཇུག་མེད། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་བཏུས་པ། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་སྦྲུལ་ཞེས་པའི་སྔགས་རིགས་བཞི་ནི། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་རྣམས་སོ།།
གསུམ་པ་བསྡུས་པའི་སྔགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོའ་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ ིཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། ཨོཾཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་མོ། དེ་གསུམ་གྱིས་སྙིང་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྙིང་པོ་འབྲུ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུབ་པ་པོའ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ ིལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བུད་མེད་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་གི་སྔགས་ཐམས་ཅད་2

ཅེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། བཏུ་བ་གཞི་ལ་སྦྱར་ན། རྀ་ལྀ་མ་གཏོགས་པའི་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་སྔགས་དང༌། གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་དང༌། རྀ་ལྀ་བཞི་ནི་མ་ནིང་ཡི་གེ་བཞིའོ། །བཏུས་པའི་ཡི་གེ་ལ་སྦྱར་ན། ལྷ་མོ་རྐྱང་གི་སྙིང་པོ་རྩ་སྔགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ །ལྷ་ཕོ་རྐྱང་གི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ །ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་སྔགས་ནི་མ་ནིང་གི་སྔགས་སོ།།
བཏུས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་སྦྱར་ན། ཨོཾ་སྐྱེས་པ། ཨཱཿབུད་མེད། ཧཱུཾ་མ་ནིང་གི་སྔགས་
སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྔགས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་གསུམ་མཆོག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཡི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༥༢༧ ཕྲེང་། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༨༧ ཕྲེང་། ༡༩ མིན་ནམ་སྙམ།

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 397

གེ་གསུམ་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསྡུས་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ། རྫོགས་རིམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡི་གེ་གསུམ་གང་རུང་དང༌། དེ་གསུམ་དང་སྔགས་གཞན་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང༌། བསྐྱེད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡང་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་བཀོད་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན་ལ། བཟླས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གང་རུང་སྙིང་ཁར་དམིགས་ནས་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡི་གེའོ། །བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཡང་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་དང༌། ནང་དུ་བརྗོད་པའི་བཟླས་པ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེའོ། །གཞན་ཡང་མཆོད་པ་དང་ཁ་ཟས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སོགས་ཀྱང་བྱེད་ཅིང༌། ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་བྱས་ཀྱང་། སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་ཕྲེང་སྔགས་སོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་བྱས་པས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ན། ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བྱས་ནས་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བས་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་གོ།
གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་པ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་
རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བར་བྱེད་ཅིང༌། འོད་གསལ་སྒྱུ་ལུས་སོགས་སུ་ལྡང་བ་སོགས་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང༌། རླུང་བཞི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བཞི་འགྲུབ་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ལྷའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བའི་སྒོ་ནས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ནུས་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡང༌། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ངག་བཟླས་སོགས་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ནུས་པ་ཆེ་བས་བྱེད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །རྫོགས་རིམ་པས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་འགྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཐུན་མོང་

398 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་དང༌། མཆོད་གཏོར་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྦྱང་རྟོག་སྦར་གསུམ་ཡང་ཡེ་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པས་ན་བྱེད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་བརྡ་ནི། དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་སྔགས་ཀྱི་བརྡ་དེ་གསུམ་ཡང་རླུང་འཇུག་
གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་དེ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བརྡས་རིམ་པ་བཞིན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དེ་སྟོན་ནུས་པ་ཡང་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཨོཾ། གནས་པ་ཨཱཿཕྱིར་ལྡང་བ་ཧཱུཾ་གི་གདངས་སུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་སྔགས་ཀྱི་དོན་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། །ལྷ་ཡི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པའོ།1

།ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པར་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུང་ལ། ཚིག་རྐང་གཉིས་
པོ་འདི་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ངེས་དོན་བཤད་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྒྱུ་ལུས་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་མཐུས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ིསྐུ་ནི་སྔགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་གཟུགས་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་དངོས་གནས་སུ་སོང་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་སྔགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དག་མ་དག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་སྐུ་ནི་སྔགས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ ིནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བཞི་པ་སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དེ། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྔགས་བཏུ་བས་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་མཆོག་དང༌། དེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཡོད་པ་ལས་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༡༠

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 399

ཞིང༌། སྔགས་ཀྱི་བརྡས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བཟླས་པ་དེ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྔགས་དོན་དམ་པས་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བསྟན་ཅིང་སྔགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ནི་འོད་གསལ་དེ་ལས་བཞེངས་པའི་འབྲས་བུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིམ་པ་ལྷག་མ་བཞི་ཀ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།
ལྔ་པ་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། ཐུང་ངུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་
འགྱུར། །གཅིག་མིན་དུ་མ་མིན་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་ནས་དེའི་དོན་འཆད་
པ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་སུ། ཨ་ཐུང་སྔགས་མ་ལུས་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དུ། འདི་ན་གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི། བྱ་ཀ་རའི་ཚིག་གིས་སྔོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲའི་དོན་འཆད་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་གང་དུ་བརྗོད་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མི་ཤེས་སོ།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ནི་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ཚིག་དེའི་སྒྲས་ཐོན་ཚོད་ཀྱི་དོན་ཙམ་ཞིག་འཆད་པར་བྱེད་ཀྱི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་སྔགས་ཀྱི་ངེས་དོན་འཆད་པ་ལྟར། གང་དུ་འཇུག་པ། གང་གི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ།།
འདི་ལ་བླ་མ་རྣམས་གང་དུ་འཇུག་ན་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་
འཇུག །གང་གི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་ན་ཨ་ཐུང་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འཇུག་ན་དེ་ལ་ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་ལ་ལས་ཡི་གེ །དེ་ལས་མིང༌། དེ་ལས་ཚིག །དེ་ལས་ཤོ་ལོ་ཀ་དང༌། དེ་ལས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་གང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་སོགས་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༩༦ ཕྲེང་། ༢༡

400 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རང་ལུགས་ནི། གང་དུ་འཇུག་ན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་འཇུག་གོ །དགོས་པ་གང་གི་
ཕྱིར་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་གོ །ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ན། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་མེ་ལ། མེ་རླུང་ལ། ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་སྣང་བ་ལ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་གོ །དོན་འདི་འཆད་པ་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ལུང་དྲངས་པ་དེ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ངག་གི་ཚོགས་མ་ལུས་པར་འགྲུབ་ཅིང༌། དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ།།
དེས་ན་སྔར་ལྟར་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། གསུང་རབ་འཆད་པ་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
མི་ཤེས་སོ། །དོན་འདི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ལུང་ཚན་པ་གསུམ་དྲངས་ཏེ། དང་པོ་ནི། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་སྟེ། །ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད། །ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་མཆོག །ཚིག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད།2

།ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཨ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་
སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། སྙིང་ཁའི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ། །གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། །མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟེ། །ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ། །ཞེས་དྲངས་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཨ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཨ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། ལུང་དེ་གསུམ་ཡང་སྔར་ལྟར་ངེས་དོན་འཆད་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་གསུང་རབ་སོགས་འགྲུབ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༩༡ ཕྲེང་། ༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༦ ཕྲེང་། ༨

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 401

པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་ཁུངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཨ་ཐུང་གི་ངེས་དོན་ནི། སྙིང་ཁའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་གི་སྲོག་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཨ་ཐུང་ངག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་རླུང་དེ་ཇེ་རགས་སུ་སོང་ནས་ལུས་ཀྱི་སོ་སོའ་རྩ་སྦུབས་རྣམས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གདངས་ ིམི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲོག་པའོ།།
སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་ཨ་ཐུང་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དང་ངག་
མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་རྡུལ་གྱི་ནང་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རླུང་དེ་ཉིད་རྩ་སྦུབས་རྣམས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་རླུང་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་རླུང་རྣམས་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་བ་དང༌། མཐར་གང་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དང་པོར་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་གི་སྲོག་རླུང་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་ཆགས་ཤིང༌། དེ་ལས་རླུང་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བ་དང༌། མཐར་འཆི་བ་ན་ཡང་རླུང་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ནི། ཨ་ཐུང་གིས་མཚོན་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་རླུང་ནི།
བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཐིམ་པས་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་འཆར་བ་ཡིག་འབྲུ་སྟེ། རླུང་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་དེས་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པར་བྱེད་པས་དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ལ་ཆག་འགྱུར་ལས། སྲོག་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡི་གེ་མེད། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས་དེས་དེ་ཡང་སྲོག་གི་རླུང་ཡིན་ཞིང་རླུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་གཟུགས་མེད་པས་ན་ཡི་གེ་མེད་ཞེས་པའོ། །ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའ་རྩ་སྦུབས་རྣམས་སུ་མ་ཕྱིན་པ་ ིན་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་གདངས་སུ་མེད་པའོ། །དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའ་རྩ་སྦུབས་ ིརྣམས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་གདངས་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲོག་ཅིང༌། དེ་རྗེས་བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་སོགས་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཆེར་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས་མཐར་བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་གདངས་ཀྱིས་སྒྲོག་པ་ན། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་

402 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡི་མཆོག །ཚིག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཨ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཨ་ཐུང་གི་ངེས་དོན་མི་ཤིགས་པ་ནི་རླུང་ཐམས་ཅད་དང་པོ་གང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐར་གང་དུ་ཐིམ་པའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མན་ངག་བཞིན་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ། རླུང་ཐམས་ཅད་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དང༌། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ནི་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཨ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་རླུང་དང་བཟླས་བྱ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ངག་དབེན་
དངོས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ། ངག་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང༌། གོ་རིམ་དང༌། སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་ཐུགས། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱུང་ནས་སུ། །སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག །རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་ལ། །སྲོག་གི་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད། །རང་སྔགས་སྙིང་ཁར་བསམ་ནས་ནི། །སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་བཞག1

།ཅེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་གི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ནི་གསང་
བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་དང༌། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་ཅེས་པ་ནས་རང་སྔགས་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་དང༌། སྙིང་ཁར་ཅེས་པ་ནས་བཞག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་མོ།།
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་པོ་དེ་སྒོམ་པ་ན། གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒོམ་མམ་སྙམ་
ན། འདི་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་གྱི། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་རིམ་ནི། སྔོན་དུ་སྲོག་རྩོལ་གཞན་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༥༩༨ ཕྲེང་། ༡༦

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 403

གཉིས་སྒོམ་ལ། དེ་ལ་བྱང་1

བའི་རྗེས་སུ་རྗས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་དང་པོར་སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ། །བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོད་མི་སྤྲོ།2

།ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་
སྙིང་ཁའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་སྙིང་ཁར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བྱང་བའི་རྗེས་སུ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་སྙིང་ཁར་བསྡུ་ནུས་པ་ལ་བྱང་བར་བྱས་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་རྗེས་ལ། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཅིང༌། དེའི་མཐུས་3

རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཡང་
ཡང་བྱས་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ལ་བྱང་བའི་མཚམས་ནས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྙིང་ཁའི་
སྣ་རྩེར་བསམ་ནས་ནི། །སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །ཅེས་པས་བསྟན་ནོ། །བཞག་ཅེས་དྲང་ངོ༌། །གང་བཞག་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་སོ། །གང་དུ་བཞག་ན་སྙིང་ཁར་ཏེ་ནུ་མ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་བར་སྒལ་ཚིགས་དང་གསུམ་གྱི་དབུས་དྲང་པོ་རྒྱབ་གཞུང་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བའི་ཐད་ན་དབུ་མ་རོ་རྐྱང་གི་མདུད་པ་གསུམ་བརྩེགས་བྱས་པ་ལ་རྩའི་འདབ་མ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པའི་སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་བཞག་གོ །དམིགས་རྟེན་གང་ལ་ན། རྩ་འཁོར་ ིདེའི་དབུ་མའི་ནང་ན། བློས་བཅོས་ནས་སྒོམ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་དང་འདྲེས་པའི་གོང་བུ་ཡུངས་ཀར་སྦོམ་པོའ་ཚད་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ ིབཞག་གོ །དེ་ཡང་མན་ངག་ཏུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གའུ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱ་ཡིག་གི་ཨ་ཐུང་བོད་ཡིག་གི་དབུ་ཅན་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དཀར་པོས་ཕའི་ཐིག་ལེ་དང་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༤ ན ༤ དེ་ལ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༤༥༦ ཕྲེང་། ༡༨
3 ཞོལ། ཤོག ༢༤ བ ༦ དེའི་མཐར་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་

404 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དམར་པོས་མའི་ཁྲག་རྣམས་དང་ཨ་ཐུང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སེམས་ཟིན་པའི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐུན་རེའི་བར་དུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཐུན་འཁྱོངས་ན་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འཇུག་པའི་རྟགས་དང༌། ཞུགས་ནས་གནས་པའི་རྟགས་དང༌། དེ་ནས་ཐིམ་འགྲོ་བའི་རྟགས་དང། ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་སོགས་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ན། འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་ན། སྔར་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷའི་སྐུར་གསལ་བའི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་ན་མི་གསལ་ཡང༌། ནཱ་རོ་པས་མན་ངག་གི་ཁ་བསྐངས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།།གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ། །སྲོག་གི་རྩོལ་བ་
ཞེས་བྱར་བཤད། །རང་སྔགས་ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོས་རྩ་བ་དང༌། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང༌། སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྐད་དོད་ཨ་ཡམ་ཞེས་པ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང༌། འདིར་བསྲིང་བ་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ཚེ་བསྲིང་བའོ། །རང་སྔགས་ཞེས་པས་ནི་རླུང་གིས་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་སྦྱོར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་དྲུག །གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པའི་རྟེན། གང་ལ་བྱ་བའི་རླུང༌། གང་གི་
ཕྱིར་དུ་བྱེད་དགོས་པ། གང་ནས་བྱེད་པའི་གནས། ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པ་ལས་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བ་ན་མན་ངག་གིས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་ནུས་པས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་རྩ་བའི་རླུང་ལ་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལ་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་རྙེད་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་ཡང་བྱའོ། །རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སྐབས་སུ་མ་གཏོགས་དང་པོ་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་མི་ནུས་པས་གཞན་བཞི་ལ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རླུང་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 405

རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་དགྲོལ་1

བ་ནི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ལས་སྒྲིབ་རྣམས་འཛད་པ་དང་ལྷས་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པ་དང༌། ལས་བཞི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ལ་ཡང་དབང་པོ་ལྔའི་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་འཆར་བ་དང༌། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་གཅོད་ཅིང༌། མངོན་ཤེས་ལྔ་འགྲུབ་པ་སོགས་མང་ངོ༌། །བཞི་པ་ནི། བོད་ཀྱི་འདུས་པ་པ་སྔ་མ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པའི་ནང་ཙམ་ནས་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དང་ཉན་ས་སོགས་ནས་བཤད་པའི་རླུང་བགྲང་བ་གཉིས་ལ་རླུང་དབུ་མར་སྡུད་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཡང་ཁ་ཅིག་ཐུར་སེལ། མཉམ་གནས། སྲོག་འཛིན། གྱེན་རྒྱུ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་
བའི་ཚེ་ན་རང་རང་གི་གནས། གསང་གནས་དང༌། ལྟེ་བ་དང༌། སྙིང་ཁ་དང༌། མགྲིན་པ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང་གནས་དེ་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་དང༌། གནས་པར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་དེ་རྣམས་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་རྡོ་རྗེར་བཟླས་པ་བྱ་མི་དགོས་པ་ནི། རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལ་ནི་དབུ་མའི་ནང་ནས་ལྡང་འཇུག་བྱེད་པར་མོས་པའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་གསལ་ཁ་མི་འདུག་པས། དེ་རླུང་དབུ་མར་སྡུད་ནུས་པའི་ངེས་པའང་མི་འདུག་ཅིང༌། སྙིང་ཁ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་སུ་རླུང་སྡུད་ནུས་སུ་ཆུག་ཀྱང༌། དེས་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་འདྲེན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རང་ལུགས་ནི་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང༌། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་མི་
ཤིགས་པའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང༌། གནས་པ་ན་ཡང་དེར་གནས་པ་དང༌། འབྱུང་བ་ན་ཡང་དེ་ནས་འབྱུང་བར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཤཱུནྱ་ཏཱའི་སྔགས་ཚན་པ་དྲུག་ཏུ་བཅད་ནས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ན། དང་པོ་ལྔས་གང་ལ་རྡོར་བཟླས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༡ ལེགས་པར་གྲོལ་བ་ནི་

406 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བྱ་བའི་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང༌། དྲུག་པ་ཨ་ཧཾ་གི་གང་ནས་བྱ་བའི་གནས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྟན་ཅིང༌། གཞན་ཡང་ལེའུ་དེའི་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང༌། གནས་དེ་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང༌། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།
ལྔ་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། སློང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླ་སྟེ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་འཆད་
པ་ན། ཐ་དད་ཡི་གེ་སློང་མོ་སྟེ། །དེ་འདོན་པ་ནི་ཟ་བ་ཡིན།2

།ཞེས་རླུང་སྔགས་ཐ་དད་ལ་སློང་མོ་
དང༌། དེ་ལྟར་བཟླས་ནས་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ནི་སློང་མོ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མི་བྱའོ་ཞེས་རླུང་སྔགས་ཐ་དད་བྱེད་པ་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འདུས་པ་པ་སྔ་མ་རྣམས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚེ། རླུང་ཞུགས་གནས་ལྡང་གསུམ་ཕྲེང་ཐག་ལྟ་བུ་ལ་ཨོཾ་དཀར་པོ། ཨཱཿདམར་པོ། ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་ཕྲེང་རྡོག་རྒྱུས་པ་ལྟར་བསམས་ནས་བྱེད་ལ། དེ་ནི་ཕྲེང་བ་དང་ཕྲེང་ཐག་ལྟར་སྔགས་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་གནས་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ཨོཾ་དང༌། གནས་པའི་ཚེ་ན་ཨཱཿདང༌། འབྱུང་བ་ཧཱུཾ་སྙམ་དུ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་རྡོར་བཟླས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལའང་རླུང་སྔགས་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བཟླས་ཉིད་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་དུས་དང་བསྟུན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རླུང་གི་རང་གདངས་ཉིད་ཨོཾ་གྱི་གདངས་
དང༌། ནང་དུ་གནས་པ་ཨཱཿའི་གདངས་དང༌། ཕྱིར་ལྡང་བ་ཧཱུཾ་གི་གདངས་སུ་མོས་པའི་སྒོ་ནས་རླུང་གི་གདངས་དང༌། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང༌། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་བྱེད་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༣༡༢ ཕྲེང་། ༡༠
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༦༦༡ ཕྲེང་། ༡༠

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 407

རླུང་སྔགས་སྦྱོར་བའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་རླུང་ནང་དུ་གནས་པ་མི་འོང་བས་རླུང་ལྡང་འཇུག་གཉིས་གང་རུང་རེའི་ཚད་ཙམ་རེ་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་མི་ཤིགས་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་ནི་དམིགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བྱ་དགོས་སོ། །སྟེང་སྒོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འོག་སྒོ་གཉིས་སུའང༌། རླུང་སྔགས་སྦྱོར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ལ། དེས་ནི་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ནང་དུ་མྱུར་དུ་ལྡོག་ཅིང༌། དེའི་མཐུས་གསང་གནས་དང་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་སྟོབས་ཆེ་ལ། སྟེང་གི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྤྱི་བོའ་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་བས་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་ནས་འབབ་པ་སྟོབས་ ིཆེའོ། །དེས་ན་མ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་སུ་གསང་གནས་ལྟེ་བ་སྙིང་ཁ་རྣམས་སུ་བུམ་པ་ཅན་བྱེད་པ་གསང་གནས་དང་ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་སོགས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གཅིག་པུས་འགྲུབ་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྡོར་བཟླས་མ་གཏོགས་པའི་རླུང་སྦྱོར་གཞན་མ་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྡོར་བཟླས་སྒོམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་གོམས་པ་ན་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྡོར་བཟླས་ལ་ལེགས་པར་གོམས་པ་ན་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་རང་ཤགས་ཀྱིས་འཆར་བ་འོང་ལ། མཚམས་དེ་ནས་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་མགོ་རྩོམ་ཞིང་དེ་ཡང་རླུང་ཞུགས་པའི་རྟགས་ནི་རླུང་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བྱེད་པ་འོང་ངོ༌།།
མཚམས་དེ་ནས་རླུང་ནང་དུ་གནས་པས་ཡུན་ཇེ་རིང་ཇེ་རིང་ལ་འགྲོ་ལ། དེའི་མཐུས་ལྡང་
འཇུག་གཉིས་ཡུན་ཇེ་ཐུང་ལ་སོང་སྟེ། མཐར་རླུང་སྣ་བུག་ནས་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་མེད་པ་ན་ནང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐིམ་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མན་ངག་ནས་བཤད་པ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་མ་ལུས་པར་ཐིམ་པ་ན། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཟླ་འོད་དཀར་པོས་ཁྱབ་པའི་སྟོང་སང་གི་རྣམ་པ་ཅན་འཆར་ཞིང༌། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་སྟོང་སང་ལ་ཉི་འོད་དམར་སེར་དང་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འཆར། དེའི་གཞོན་པའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་སྟོང་སང་དེ་

408 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཉིད་ལ། མཚམས་ཀྱི་སྨག་མཐུག་པོས་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་སང་ངེ་བ་འཆར་ཞིང༌། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྨད་ལ་ནག་ཐིབ་སྟེ་སོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དྲན་མེད་དུ་འགྲོ། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་དེ་ཉིད་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ནི་འོད་གསལ་ལོ།།
སྣང་བ་གསུམ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྣང་བའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཅུང་ཟད་
རགས་ལ། དེ་ལས་མཆེད་པའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཕྲ་དེ་ལས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཕྲ། དེ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། འདི་ལས་ཕྲ་བའི་རླུང་མེད་ཅིང༌། དེས་ན་འོད་གསལ་རང་དུས་ན་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། འོད་གསལ་ལས་རླུང་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་རླུང་ཇེ་རགས་ཇེ་རགས་སུ་སོང་བ་ལས་མཆེད་པ། སྣང་བ་མར་མེ་འབར་བ་སོགས་ནས་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུའི་བར་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱའོ།།
དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ནི་དང་པོར་ལུས་དབེན་སྒོམ་པ་དང༌། དེ་ནས་སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་
པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་པ་བཞི་པོ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འཕེན་པ་སོགས་མི་དགོས་ཀྱི། ཡིད་ངོར་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱུ་བ། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་མིག་འབྲས་ཀྱི་དབུས་དང༌། རྣ་བའི་བུག་པའི་དབུས་དང༌། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་དམིགས་ནས་སྣའི་བུག་པའི་དབུས་དང༌། ལྕེའི་གཞུང་ན་1

མར་བརྒྱུད་
ནས་ཡོད་པའི་རྩེའི་རྩེ་མོ་དང༌། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་རླུང་དེ་རྣམས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཨོཾ་གྱི་གདངས་དང༌། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་ཨཱཿའི་གདངས་དང༌། ཕྱིར་སྔར་གྱི་གནས་དེ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་ཧཱུཾ་གི་གདངས་དང་སྦྱར་ནས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་རླུང་དེ་རྣམས་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཞིང་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ན། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༨ ན ༣ ལྕེའི་གཞུང་མར་བརྒྱུད་ནས་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 409

མི་འཇུག་ལ། ཐིམ་པ་ན་སྔར་བཤད་པའི་རྟགས་དེ་རྣམས་འདིར་ཡང་འཆར་རོ།།
གསུམ་པ་ནི། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་པ་
བཞིན་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ན། རང་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་དང༌། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྐད་ཅིག་གིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལངས་ཏེ་སྙིང་ཁ་ནས་རླུང་དང་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་དབུ་མའི་ནང་ན་མར་བབ་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་གཉིས་ཕྲད་མཚམས་སུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་ཐུན་གྱི་མཐར་སླར་ཡང་ཡར་ལ་དྲངས་ཏེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་མོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་སྒོམ་པ་སྙིང་ཁར་རླུང་སྡུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང༌། འགྲོ་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།
གསུམ་པ་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་དབེན་ཐབས་གང་
ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚད་དང༌། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་སྤྱིར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་དང༌། ཁྱད་པར་རྡོར་བཟླས་ཏེ་ནང་གི་རྐྱེན་གསུམ་དང༌། ཕྱིའི་རྐྱེན་རིམ་ལྔ་ལས། སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་ནུས།1

།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་སོང་བ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གྱི་རྐྱེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་བར་དུ་བརྒྱུད་མི་དགོས་ཤིང༌། སྙིང་ཁར་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྡུད་རིམ་ནི་རླུང་འདུ་སླ་བའི་ཕྱིར་ནཱ་རོ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་གཙོ་བོར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་སྒོམ་པ་ཡང་ཡོད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། ངག་དབེན་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༣༩ ཕྲེང་། ༡༥

410 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མ་དགྲོལ་1

བར་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ནི་ངག་དབེན་ཡིན་ལ། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་དགྲོལ་2

བ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་དགྲོལ་3

སྟེ། སྙིང་
ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞིར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་
བཟུང་བ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཐབས་མ་ནིང་གསུམ། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྣང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེ་བ་ཤས་ཆུང་བས་ཤེས་རབ་བོ། །མཆེད་པ་ནི་དེ་ལས་ཟློག་པས་ཐབས་དང༌། ཉེར་ཐོབ་ནི་བདེ་སྟོང་ཆ་མཉམ་པར་འཇུག་པས་མ་ནིང་དུ་བཞག་པའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་
པ་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་རྣམས་ན་རེ། སེམས་ནི་འཇུག་ཤེས་དྲུག་དང༌། ཡིད་ནི་ཉོན་ཡིད་དང༌། རྣམ་ཤེས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཀུན་གཞི་4

བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་སོགས་སྐྱེས་པ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཆད་མི་སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་མིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༩ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༢༡ བ ༡ མ་ལུས་པར་གྲོལ་བར་གྱི་སྟོང་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༢༩ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༢༡ བ ༡ མ་ལུས་པར་གྲོལ་བ་ལ་ནི་
3 ཞོལ། ཤོག ༢༩ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢༡ བ ༢ མ་ལུས་པར་གྲོལ་སྟེ།
4 ཞོལ། ཤོག ༢༩ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༢༡ བ ༦ ཀུན་བཞི་བཞེད་དོ་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 411

དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་མཆེད་པས་ཉེར་ཐོབ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆེད་པ་ཉོན་ཡིད་དང༌། ཉེར་ཐོབ་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་གཞི་ནི། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང༌། ནང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་རིགས་1

སུ་མ་ཆད་པ་དང༌། མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་དང༌། ཉེར་ཐོབ་ནི་སྟོན་གྱི་ནམ་
མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་མཐུག་པོས་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ཐོབ་ཀུན་གཞིར་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་སེམས་དབེན་གྱི་ཉེར་ཐོབ་དོན་གཅིག་ན། ཉེར་ཐོབ་དེ་མ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དགེ་བ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་སོ།།
ཡང་འཕགས་པས་རིམ་ལྔ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་སུ་འཆི་སེམས་ཐ་མ་
དང་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཤད་པས་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་བཞེད་ན་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ཀུན་གཞིར་བཞེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་
2

བཞེད་ན་འཆི་སེམས་ཐ་མ་དེ་ཀུན་གཞིར་བཞེད་དགོས་ལ། འདིར་ནི་དགེ་བའི་མཐར་ཐུག་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆི་སེམས་བསྐྱེད་པའང་བཞེད་པས། ལུགས་འདི་ལའང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་ནི་མུན་སྤྲུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ན།
བསགས་པས་ན་སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད། བརྟེན་པར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྣང་3

མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྒྲ་བཤད་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་ཚང་བ་དང་། མ་
ཚང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་སེམས་ཡིད་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༩ བ ༣ དམིགས་ནས་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༣༠ ན ༡ སྐབས་འདིར་ཀུན་བཞི་བཞེད་ན་
3 ཞོལ། ཤོག ༣༠ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༢༢ ན ༦ སྣ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་

412 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ལས་འདིར་ནི་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩ་བ་ཁྱད་པར་བ་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་སྣང་བ་གསུམ་ལ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞིའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རླུང་སེམས་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང༌། ལམ་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རླུང་སེམས་ནི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་ནས་བཤད་པ་ནི། སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཡང་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་དེ་ནི་ཡིད་དང་སེམས་ལའང་འགྲེའོ། །དེས་ན་སྣང་བ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀའི་སྒྲ་འཇུག་གོ།
གསུམ་པ་སྣང་བ་གསུམ་ལ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་
མཛད་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པ་དང༌། ཡོངས་གྲུབ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལོག་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆེད་པ་འབྱུང་ཞིང༌། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་སྣང་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལོག་ནས་འགྲོ་བས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཤས་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་བར་མ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གསུམ་ལ། ཞེ་སྡང་དང༌། འདོད་ཆགས་དང༌། གཏི་མུག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།།
ལྔ་པ་ནི། སྣང་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལ་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། མཆེད་པ་ནི་བདེ་
བ་ཤས་ཆེ་བས་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། ཉེར་ཐོབ་ནི་བདེ་སྟོང་ཆ་མཉམ་པར་འཇུག་པས་དེ་ལ་སྣང་སྟོང་ཆ་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཅེས་1

ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་
སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་དང་ཐུན་མོང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་གྱི་མིང་སྣང་བ་གསུམ་ལ་བརྟགས་པ་ཐུན་མོང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཕར་ 1 ཞོལ། ཤོག ༣༠ བ ༤ ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་དོ།།

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 413

ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་པ་ལ་དགུ །སྣང་བ་དང་། མཆེད་པ་དང༌། ཉེར་ཐོབ་དང༌། སྟོང་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོང་
པ། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང༌། སེམས་དང༌། སེམས་བྱུང་དང༌། མ་རིག་པ་དང༌། ཆགས་བྲལ་དང༌། ཆགས་པ་དང༌། ཆགས་པ་བར་མ་དང༌། བུད་མེད་དང༌། སྐྱེས་པ་དང༌། མ་ནིང་དང༌། གཡོན་དང༌། གཡས་དང༌། དབུས་དང༌། ཉིན་མོ་དང༌། མཚན་མོ་དང༌། ཐུན་མཚམས་དང༌། ཟླ་བ་དང༌། ཉི་མ་དང༌། མུན་པ་དང༌། འཇམ་པ་དང༌། རྩུབ་པ་དང༌། འཇམ་རྩུབ་བར་མའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གང་གི་ངོ་བོ་ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ལྟར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣང་བ་དང༌། སྣང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་དུ་སོང་སྟེ། ཉི་འོད་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ལྟར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང༌། དེ་ལས་ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་མཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྣང་ཞིང་འོད་གསལ་ལ་1

ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་ན་ཉེར་ཐོབ་ཞེས་བྱའོ།།གཉིས་པ་ནི། བླ་མ་ཁ་ཅིག་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་འདོད་
པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང༌། སྤྱོད་བསྡུས་དང༌། རྩ་རྒྱུད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ནས་སྣང་བ་གསུམ་དང་སྟོང་པ་གསུམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིའི་སྟོང་པ་གསུམ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་པས་སྟོང་པ་མིན་གྱི། དགག་བྱ་རླུང་གི་སྟོང་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་གིས་སྟོང་པས་ན་སྟོང་པ་དང༌། སྣང་བའི་བཞོན་པའི་རླུང་གིས་སྟོང་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང༌། མཆེད་པའི་བཞོན་པའི་རླུང་གིས་སྟོང་པས་ན་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང༌། རླུང་གི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པས་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་ཟླ་འོད་དང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་གསལ་2

བས་སེམས་

དང༌། དེ་ལས་སྣང་བ་ཆེས་གསལ་བས་སེམས་བྱུང་དང༌། དེ་ལས་མི་གསལ་བ་མུན་པ་ལྟར་སྣང་བས་མ་རིག་པ་དང༌། ཡང་སྣང་བ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆུང་བས་ཆགས་བྲལ་དང༌། བདེ་བ་ཤས་ཆེ་བས་ཆགས་པ་དང༌། བདེ་བ་བར་མར་གནས་པས་ཆགས་པ་བར་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༣ འོད་གསལ་དང་ཤིན་ཏུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༦ འདྲེས་པར་སྣང་བས་སེམས་དང་།

414 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

མའོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སླའོ།།
གསུམ་པ་ནི། ངག་དབེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ནས་མི་
ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བཞི་འཆར་ཚུལ་དང༌། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་འཆར་ཚུལ་ནི་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་ལས་ཆེས་གསལ་ཞིང་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཐིམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་རྣམས་རྗོགས་པར་མ་ཐིམ་པར་སྣང་བ་གསུམ་གང་ཡང་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལུགས་ལྡོག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་དང་པོར་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་སྐྱེ། དེ་ནས་མཆེད་པ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་སྐྱེ། དེ་ནས་སྣང་བ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་གཡོ་བ་ཇེ་རགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཆེད་སྣང་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་དང་པོ་འོད་གསལ་བར་མ་ཆད་དུ་འཆར། དེ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་མཆེད་པ་དང༌། དེ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ནས། སོ་གསུམ་སྣང་བ་དང༌། བཞི་བཅུ་མཆེད་པ་དང༌།
བདུན་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་སྡེ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་1

གཡོ་བ་ཕྲ་རགས་བར་མ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་
ལྟར་ཡོང་བ་ཡང་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཕྲ་རགས་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་དུས་སུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༢ ན ༢ རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 415

གསུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང༌། རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རླུང་ཕྲ་རགས་བར་མ་གསུམ་གྱིས་བཞོན་པ་བྱས་པའི་རྟོག་པ་སྡེ་ཚན་གསུམ་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་རླུང་གི་གཡོ་བ་དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་གྱིས་བཞོན་པ་བྱས་པའི་སེམས་གསུམ་སྔོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་པས། དེ་ལྟར་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཆེས་རགས་པའི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་པོ་དེ་མཉམ་གཞག་གི་རླུང་གི་གཡོ་བ་རགས་ཤིང་སྣང་བའི་སེམས་དེའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་སྣང་བའི་འབྲས་བུར་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རླུང་གི་གཡོ་བ་བར་མར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བཞི་1

བཅུ་པོ་དེ་མཆེད་པའི་ལག་རྗེས་དང༌། རླུང་གི་གཡོ་བ་ཕྲ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟོག་པ་བདུན་པོ་དེ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།གཞི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ཁམས་དྲུག་ལྡན་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལུགས་ལྡོག་2

ལྡང་བའི་སྐབས་སུ་བར་དོའ་སེམས་ ི 3

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་
པ་རྣམས་སྐྱེ་ལ། བར་དོའ་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་ ིཔའི་སྐབས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། རྡོ་རྗེ་བཟླས་གནས་
རྣལ་འབྱོར་པ། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།4

།ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སེམས་དབེན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་རྣམས་འདྲེན་པར་གསུངས་ཤིང། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ངག་དབེན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་དང། ངག་དབེན་མེད་པར་སེམས་དབེན་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རབ་སྦྱོར་བས། །རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། །རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།5

།ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རླུང་གི་རྒྱུ་
1 གཙང་། ཤོག ༢༤ ན ༣ རྟོག་པ་བཅུ་པོ་དེ་
2 ཞོལ། ཤོག ༣༢ བ ༡ འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་
3 ཞོལ། ཤོག ༣༢ བ ༡ བར་དོའ་སེམས་ཅན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ ི
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༢༩ ཕྲེང་། ༡༠
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༩༡༡

416 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བ་དབུ་མར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དབེན་འདྲེན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི་ནང་གི་རྐྱེན་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་ནས་རླུང་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པ་དང༌། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་དང༌། ཡེ་
ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་མི་ནུས་སོ།2

།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
སྐབས་འདིར་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བྱེད་པ་དང༌། སྙིང་ཁར་སྔགས་འཁོར་
སྒོམ་ནས་ཡེ་གེ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྡུད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བྱེད་པ་ནི་རླུང་འདུ་སླ་བའི་ཕྱིར་དུ་ནཱ་རོ་པ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་རྣམས་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་བསྡུས་ནས་སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་དབེན་དེ་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་སྡུད་ཚུལ་འཆི་རིམ་བཞིན་མ་བྱུང་ན། སྒྱུ་མའི་སྐུ་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་ལྡང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དབེན་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དང༌། སྙིང་ཁ་ལས་གཞན་པའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་འདུས་པ་ལས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེས་ཡང༌། དེ་དག་ལ་རླུང་སྡུད་རིམ་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མེད་པས་སེམས་དབེན་དུ་མི་འཇོག་ལ། དེ་དག་གི་མཐར་ཡིད་ངོར་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པར་མི་འཇོག་ཅིང༌། དེ་ཡང་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ནས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཤིང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་མ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐབས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༣༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༢ ཤོག ༡༤ ཕྲེང་། ༡༢

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 417

དེ་དང་དེའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇོག་གི །སེམས་དབེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་དོ།།
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། དོན་
དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་ལ། རགས་པའི་ལུས་ནི་མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་གཟུགས་རགས་པ་འདི་ཡིན་ཅིང༌། འདི་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་བར་འཆི་འཕོ་བ་དང༌། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕུང་པོ་རགས་པ་འདིའི་རྣམ་པ་དོར་ནས། དེ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ལུས་རེ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲ་བའི་ལུས་ནི། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་ནང་ནས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང༌། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་འབྲལ་མི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉུག་མའི་ལུས་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྔར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་བར་དུ་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་མ་མྱོང་ཞིང༌། ད་དུང་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན་ཡང་ལུས་དེ་ཉིད་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་ལུས་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། རླུང་གིས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་སྐབས་འདིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རླུང་དེ་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ། རླུང་བེམ་པོར་འདོད་ཀྱང༌། རླུང་ཡིན་ན་བེམ་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་གཟུགས་ཙམ་བེམ་པོར་འདོད་ཀྱང༌། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རགས་པའི་ལུས་ནི་ཁང་ཁྱིམ་དང༌། ཕྲ་བའི་ལུས་ནི་དེར་གནས་པའི་མི་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་

418 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལའང་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས། དེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེས་བུ་དེའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ལུས་དེ་གཉིས་འབྲལ་མི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་1

ཐ་སྙད་གང་ལ་

བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་ང་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། དེར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གདགས་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རགས་པའི་ལུས་ནི་གདགས་གཞི་ཕལ་པའོ།།
དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཕྲ་བ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཆད་མ་མྱོང་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྲ་རགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས། སྐྱེས་བུ་དེ་རྒྱུད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། མདོ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་2

ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཇི་སྲིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རགས་པ་དེས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཡིད་ཤེས་ཕྲ་བ་དེས་ཡུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པར་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པས་ཁྱབ་ཅིང༌། ཡིད་ཤེས་ཕྲ་བ་དེས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཚེ། ཡིད་ཤེས་རགས་པ་དེས་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པར་འགགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང༌། །སྲིད་པ་བར་མར་
གནས་པ་སྟེ། །ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ། །སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།3

།ཞེས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང༌། གནས་པ་དང༌། འཆི་བ་དང་། བར་དོར་གནས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དང་པོར་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་གཞི་དུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བྱེད་ལ། དེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༤ ན ༦ གྱུར་པའི་ངོར་ཐ་སྙད་ གཙང་། ཤོག ༢༥ བ ༡ གྱུར་པའི་ངར་ཐ་སྙད་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༡༢༢ ཕྲེང་། ༡༢ ནང་དུ་དྲངས།
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༨༨༩ ཕྲེང་། ༦

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 419

རྫོགས་པའི་མཐར། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་སྟེ། རླུང་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་དབུས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་ལ་འདུས་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད། བར་དོའ་ལུས་སུ་ལངས་ནས་སྐྱེ་གནས་འཚོལ་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང༌། བར་དོར་ཤི་ནས་ཡང་སྐྱེ་གནས་ ིསུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་སྔར་ལྟར་འཁོར་བས། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་ཞིང༌། རླུང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྲ་བ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ། །ཞེས་པའོ།།
གང་གི་ཚེ་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་ནས་རྣམ་ཤེས་རགས་པས་ཡུལ་
གྱི་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མ་བསྡུས་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ལ། གང་གི་ཚེ་རླུང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ་ན། ཡིད་ཤེས་རགས་པ་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བསྡུས་པ་ན། གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་སེམས་དེས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རླུང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ་ན།1

ད་ལྟར་གྱི་ལུས་རགས་པ་འདིའི་སྒུལ་བསྐྱོད་སོགས་ཀྱི་
བྱ་བ་བྱེད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རླུང་དེ་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་མི་ལྡང་ལ་གང་གི་ཚེ་རླུང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་སྙིང་ཁའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་
པ་2
ན་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་རགས་པ་འདིའི་སྒུལ་བསྐྱོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རྒྱུན་ཆད་པ་ན། གཉུག་མའི་
ལུས་3

སེམས་ཀྱི་རླུང་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ལངས་ནས་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རླུང་རགས་པ་འགའ་ཞིག་སྙིང་ཁར་འདུས་ལ། འགའ་ཞིག་མ་འདུས་པའི་སྐབས་ནི་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རླུང་དེ་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་མ་ལངས་ཀྱང༌། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པར་ལངས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥ ན ༤ ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས།
2 ཞོལ། ཤོག ༣༥ ན ༥ ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་རགས་པ་
3 ཞོལ། ཤོག ༣༥ ན ༥ གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་

420 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པའི་ལུས་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སོ། །གཞི་དུས་ལ་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། དེའི་མཐར་གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རླུང་དེ། སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་ལངས་པ་ནི་བར་དོའ་ལུས་ཡིན་ནོ།། ིགཉིས་པ་ནི། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང༌། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གཅོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཞི་དུས་སུ་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྒོ་ནས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ། འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་གཙུག་གསེར་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོན་སྟེ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང༌། སྔགས་སྤྱོད་པའི་རིགས་1

འཛིན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དོན་དུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནུས་པའི་འཕོ་བ་ནི། སྤྱིར་རླུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་གཅིག་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དང༌། ཁྱབ་བྱེད་རླུང་ཡང་ལེགས་པར་འདུས་ནས་བུམ་པ་ཅན་རབ་ཏུ་ཁེངས་པ་གཅིག་དགོས་པ་དང༌། གཞི་དུས་ལ་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཁ་ཐུར་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དེ། ལམ་སྒོམ་སྟོབས་གྱེན་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ནུས་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་གཅིག་དགོས་སོ། །འཕོ་བ་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་འཆི་ལྟས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ཅིང༌། འཆི་བ་སླུ་2

སོགས་བྱས་པས་ཀྱང་མི་བཟློག་པར་མཐོང་ནས། རིམས་ནད་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཉམས་པ་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་འཕོ་བ་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་འཕོས་ན་ལྷ་བསད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་བཤད་དོ།།
འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི། འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྲ་རགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥ བ ༥ སྔགས་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་འཛིན་པའི་
2 གཙང་། ཤོག ༢༦ བ ༤ འཆི་བསླུ་སོགས་བྱས་པས་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 421

ཀྱི་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་འདི་ནས་བཏོན་ཏེ། ལུས་རགས་པ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་འདི་མ་འཕོས་པར་རྟེན་བརྗེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་སྔར་ཡོད་པ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕོ་བ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི། ནང་གི་རྐྱེན་རྡོར་བཟླས་དང༌། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མ་བྱས་ན་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་ནུས་ཀྱང༌། མཚན་ཉིད་པ་ལྡང་མི་ནུས་པས། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་གང་རུང་བྱས་པའི་མཐར་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་ལངས་པ་ནི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་འདིར་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་སྒྱུ་1

ལུས་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་
ཙམ་ཡིན་གྱི། གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བར་
གྱིས་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐུ་དེའི་རྣམ་པའི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྐུའི་རྣམ་པ་མི་འགག་གོ །འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་དེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་དངོས་གནས་ལ་ལངས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ཡི། དུས་ནམ་ཡང་རིགས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཆད་མི་སྲིད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་ལས་བསྒྲུབས་པའི་རླུང་སྐུ་ཡིན་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༦ བ ༢ གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ལས་

422 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ལ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་དེ་ནི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐུ་དེའི་གནས་ནི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་གང་དུ་ཡོད་པའི་གནས་དེར་གནས་ལ། གོ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་སྐུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཆུང་དུ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་གྱི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། གནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆུང་ངུ་སོགས་སུ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཤོང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རགས་པའི་ལུས་ཟ་མ་ཏོག་དང་སྒྱུ་ལུས་དེའི་ནང་གི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །མ་དག་
པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེས་རང་འོད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་བར་དུ་ཁྱབ་པ་དང༌། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་སྟོན་ནུས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་གིས་ཡིད་ངོར་ཤར་བའི་ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་དོགས་

1

པའོ། །དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དེ་དང༌། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་རླུང་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཅིང་ཕྲ་རགས་མེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དང༌། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་རླུང་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཅིང་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་མའི་རླུང་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྔ་མའི་རླུང་ཅུང་རགས་ལ། རླུང་སྔ་མ་དེས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན། ཤེས་པ་དེའི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་པས་ཁྱབ་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དེས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན། ཤེས་པ་དེའི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་སྔོན་2

དུ་བྱས་པའི་ཚེ། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་
གྱུར་པའི་རླུང་དེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་སོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་རྣམ་པ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་ན་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་རླུང་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༧ ན ༣ དགོད་པའོ།། གཙང་། ཤོག ༢༧ བ ༢ དགོས་པའོ།།
2 ཞོལ། ཤོག ༣༧ ན ༦ ཐོག་མར་མངོན་དུ་བྱས་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 423

ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང༌། ཡུལ་ ིཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་མ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་སོགས་ཀྱི་བར་གྱི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་དེ་གཙོ་བོར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཀྱང༌། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང༌། སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རླུང་སྙིང་ཁར་འདུ་བའི་མགོ་རྩོམ་པ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བྱས་ན་རླུང་ཤིན་ཏུ་འདུ་སླ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།
ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་ཐིག་
ལེ་དཀར་དམར་རླུང་དང་བཅས་པ་སྙིང་ཁར་སྡུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡང༌། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་སྔར་ནས་ལེགས་པར་བྱང་བ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ཚེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་མན་ངག་གི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ནུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་སོ།།
འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པར་གྲགས་པའི་བརྡ་ཆད་ལ།
སྦྱང་གཞི་ལ་སྦྱོང་བྱེད་དང་སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང༌། སྦྱོང་བྱེད་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་འཆི་བ་ལ་འོད་གསལ་དང༌། བར་དོ་ལ་སྒྱུ་ལུས་དང༌། སྐྱེ་བ་ལ་སྤྲུལ་པ་ཞེས་པའོ། །སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་

424 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྐུ་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་སྦྱང་གཞི་ལ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་སད་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱོང་བྱེད་དང་སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་འདོགས་སོ། །སྦྱོང་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་སྦྱར་ནས། སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱང་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ཆོས་སྐུ་དང༌། འཆི་བ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའ་མགོན་ ིཔོའ་སྐུར་བཞེངས་པ་ལོངས་སྐུ་དང་བར་དོ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ ིལ་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ན། དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ་དང༌། སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྐུ་ཞེས་པ་དང༌། དེ་གསུམ་རགས་པའི་ཕུང་པོ་འདིའི་ནང་དུ་གནས་པ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་པའོ།།
སྦྱང་གཞིའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། འོད་གསལ་གཉིས་ལ་འཆི་བ། སྐུ་གསུམ་པོ་ལ་
བར་དོ། །དེ་གསུམ་གྱི་བར་དོའ་ལུས་འདི་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། སྒྱུ་ ིལུས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བའི་གདམས་པ་ལ་ཕྱེ་ན་བསྲེ་བ་སྐོར་དགུ བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ལ་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་ལ་བསྲེ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དགུར་ཕྱེ་ན། གཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་དང༌། གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང༌། རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང༌། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །འཆི་བའི་ཚེ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ། བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང༌། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བས་ཏེ་བསྲེ་བ་སྐོར་དགུའོ། །དེ་ལ་གཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ། སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྒོམ་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ན། དྷཱུ་ཏཱི་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་རེ་ཡོད་ཅིང༌། དེའི་དབུས་ན་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་རེ་ཡོད་པས། དེར་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང༌། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང༌། ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 425

ཐིམ་འགྲོ་བ་ན་མར་མེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་ཏེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཤར་ནས་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་སྐུ་དེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མིན་1

ཅིང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ལ། དཔེའི་འོད་གསལ་དང༌། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དང༌། འོད་གསལ་སྔ་མའི་དོན་2

གཉིས་
སྣང་རགས་པ་ལོག་ཅིང༌། ཕྱི་མའི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན། གཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གཙོ་བོས་ནི་འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་དང༌། སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང༌། ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་3

ཀྱི་གནད་ཆེ་
ས་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས། ཉིན་བར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་དྲན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་འགའ་ཞིག་གིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།
གང་ཟག་ཕལ་པས་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་
ཅིང༌། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་དུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱང་བ་ཞིག་གིས། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཉིན་པར་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་སྡུད་པའི་དམིགས་པ་གང་ལ་གོམ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ལ། གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་4

དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས། སྤྱིར་གཞི་དུས་ལ་གཉིད་
དུ་འགྲོ་བ་དང་མཉམ་དུ་དབང་ཤེས་ལྔའི་བཞོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རླུང་རགས་པ་འགའ་ཞིག་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་དང༌། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་སུ་ངམ་ངམ་ཤགས་ཀྱིས་འདུ་བས་དེ་དག་ 1 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༢༨ བ ༧ ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་
2 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢༩ ན ༡ སྔ་མའི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་
3 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༤ ཡུལ་གྱི་གནད་ཆེ་ས་ གཙང་། ཤོག ༢༩ ན ༣ ཡུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ལ་
4 ཞོལ། ཤོག ༣༩ བ ༡ གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་དམིགས་པ་ལ་

426 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རླུང་སྡུད་པའི་ཐབས་གཉིས་སྦྲགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཉིན་པར་ལས་རླུང་འདུ་ཕུལ་ཆེ་ཞིང་གནས་པ་ཡུན་རིང་བ་འོང་ལ། དེའི་ཚེ་སྟེང་འོག་གི་སྣ་སྒོ་ནས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་རྒྱུན་ཆད་ནས། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་དང་། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་ཤར་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ།། ིགཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ནི། ད་ལྟར་གཞི་དུས་ལ་གཉིད་
དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཚེ་ན། རླུང་རགས་པ་འགའ་ཞིག་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་དང་སྙིང་ཁར་འདུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། གཉིད་མཐུག་གི་སྔོན་དུ། སྟོང་པ་བཞི་ཆ་མཐུན་འཆར་ཡང༌། མི་གསལ་བས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དཀའོ། །འོན་ཀྱང་ཉིན་པར་གྱི་དུས་རིག་པ་དྭངས་པ་དང༌ཁམས་སྙོམས་པའི་དུས་སུ་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་ཡང་ཡང་སྦྱོང་བ་དང༌། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་དབུས་དང༌། སྙིང་ཁར་མན་ངག་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་སྦྱང་ན། ཐོ་རངས་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ལ། གཉིད་མཐུག་གི་སྔོན་དུ་སྟོང་པ་གསུམ་ཆ་མཐུན་དུ་ཤར་བ་དེ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་ངེས་ནུས་པ་འོང་ངོ༌། །དེ་ལྟ་ནའང་གཉིད་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་ལ་ནི། ཐོག་མར་རྨི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་བྱང་བར་བྱས། དེ་བྱང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལྡང་ནུས་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་བྱང་བའི་མཚམས་ནས་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་ནུས་པ་འོང་ཞིང། དེའི་སྔོན་དུ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་གསལ་པོར་ངེས་ནུས་སོ།།
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ། སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་གཅིག་
དང༌། རྙེད་ཀྱང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་ནི། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟླ་འོད་དང༌། ཉི་འོད་དང༌། མཚམས་ཀྱི་སྨག་གིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྣམས་ཤར་བའི་ཚེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 427

ཆེན་པོ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་རྒྱུ་མེད་ལ། སྔོན་དུ་ལྟ་བ་1

བཙལ་ཞིང་རྙེད་ནས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་
དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་ཚེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེས་སྔར་ངེས་ཟིན་ ིམ་བརྗེད་པའི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།།
འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ལའང་། སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་
མ་རྙེད་པ་དང༌། རྙེད་ཀྱང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་པ་ལ་ཅུང་ཟད་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་གེགས་གཉིས་འོང་ལ། དེ་གཉིས་ལ་ནི། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ལ་ཟླ་འོད་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་གི་ཉམས་འཆར་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་ཡིད་ངོར་ཤར་བའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དྷཱུ་ཏཱིར་ཁམས་དཀར་དམར་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང༌། ལྟ་བ་དྲན་པ་ཡང་མེད་དོ། །སྔོན་དུ་ལྟ་བ་རྙེད་ཅིང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་གདམས་ངག་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་ཤར་བའི་ཚེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་ཀྱང༌། སྔར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒོམ་པའོ། །བླ་མ་སྔ་མ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྔོན་དུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཆར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་པར་རྨི་ལམ་མ་ཤར་བའི་གོང༌། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་དེར་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་ཙམ་ལ་འོད་གསལ་ཟིན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་ལ་འོད་གསལ་སྒོམ་པའི་དོན་མེད་དོ།།
ཉིན་པར་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བར་
བྱས་པ་དེས། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སེམས་བསྡུས་ཏེ། མི་རྟོག་པར་གནས་པའི་ངང་ལ་གཉིད་དུ་སོང་བའི་གཉིད་རངས་པོ་མི་དྲག་གོ་སར་གནས་པར་ནུས་པའང་འོང་ངོ༌། །དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ནི། གཉིད་མཐུག་གི་སྔོན་དུ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་དང༌། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་རྗེས་རྨི་ལམ་མ་ཤར་གོང་གི་ 1 གཙང་། ཤོག ༢༩ བ ༦ ལྟ་བ་བརྩལ་ཞིང་

428 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བར་གྱིས་ཡིད་ངོར་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་མ་གཏོགས། གཞན་གཉིས་སྣང་རགས་པ་གང་ཡང་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་དུས་དེར། ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ཡང་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འདུན་པས་འཛིན་པ་ནི་ཕལ་པ་ཡིན་ནོ།།
འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བ་དང༌། འདུན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ཟག་རབ་ནི། ཚེ་འདིར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཀྱང༌། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་སྒྱུ་ལུས་མ་གྲུབ་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་རླུང་སྡུད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་བསྒོམས་པས། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར་བའི་ཚེ། ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་དེ་ལ་དེས་1

བར་དོའ་དོད་ཐུབ་བྱས་ ིནས་བར་དོར་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། ཚེ་འདིར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མེད་པར་
གྲོལ་ཡང་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གཉིད་མཐུག་པོའ་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ ིལ་བྱང་བར་བྱས་ཏེ། འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་བཏང༌། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་སོར་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ། རགས་པ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔའི་ཐིམ་རིམ་དང༌། རླུང་ཕྲ་བའི་ཐིམ་རིམ་རྣམས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱས་ཤིང༌། དེ་རྣམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་རིམ་པ་བཞིན་ཤར་བ་ན། དེ་དང་དེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༡ ན ༥ གང་ཟག་དེ་ལ་བར་དོའ་དོད་ ི

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 429

བྱ་ཞིང༌། དགེ་སྦྱོར་བསྐྱང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང༌། འཆི་བའི་དུས་ཀྱིས་རླུང་སྡུད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་ལྷར་གསལ་བའི་ངང་ནས་ཚེ་འདིར་རླུང་སྡུད་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཆེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཚེ་སྔ་མའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་ཟད་པའི་དབང་གིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ནས་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་ཞིང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་དེས་སྔར་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་ཅིང༌། ལྟ་ཐོག་ཏུ་སེམས་འཇོག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་སྒོམ་ནུས་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཙམ་སྒོམ་པ་ལས་མེད་དོ།།
གཉིས་པ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ནི། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་མ་ཟིན་ཀྱང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ། འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན་ཚེ་འདིའི་སྤྲོས་པ་བཅད་ནས་དགེ་སྦྱོར་བསྐྱང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་སྟོང་པའི་བར་རྣམས་སྔ་མ་བཞིན་ཡང་ཡང་བྱ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་དུ་འཆི་དུས་རླུང་སྡུད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་ངང་ནས། སྔར་ལྟར་གྱི་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་པོ་དུང་དུང་བ་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང༌། ཁམས་ཕྲ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཐིམ་པའི་རྟགས་བྱུང་བ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་རྟགས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་འདི་སྔགས་བླ་མེད་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཆི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དགེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པའི་ལུགས་ལ་འཆི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡིན་ན་མ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།།

430 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ལ་གསུམ། ཉིན་པར་དང༌། རྨི་ལམ་དང༌། བར་དོ་དང་བསྲེ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དང་བསྲེ་བ་དང༌། སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང་བསྲེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་འདྲེན་ནུས་ཀྱང༌། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་མ་གྲོལ་བའམ། གྲོལ་ཀྱང་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པར་ལྡང་བར་མ་ནུས་ཀྱང༌། དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན། ཡིད་ངོར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་ ིརྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུར་ལྡང་བ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་ཚེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅི་ནུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་ ིཔ་ཤགས་དྲག་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་དགོས་སོ།།
ཡིད་ངོར་དེ་ལྟར་ལངས་པའི་སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་གསུམ་མགོ་རྩོམ་པ་
ནས་རྗེས་ཐོབ་རང་ག་བར་མ་ལངས་བར་དུ་ཡིད་ངོར་སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་རང་ག་བར་ལངས་པ་ན་རྒྱུན་ཆད་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་རྨི་ལམ་ཤར་ནས་གཉིད་མ་བསད་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཀྱང༌། གཉིད་སད་པ་ན་རྒྱུན་ཆད་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་མཐར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་དང༌། སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་དང༌། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 431

ཡང༌། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་གོང་གི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གྲུབ་པ་སྐབས་མང་བས། དེ་རྣམས་ལ་གསལ་མི་གསལ་དང་བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་དམན་དུ་མ་ཡོད་ལ། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་ལུས་དང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་སྐུ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་1

གྲུབ་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་
ལྷར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་མཐར་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བར་ནུས་ཀྱང༌། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལྷའི་ལུས་སུ་ཡིད་ངོར་ལངས་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང་རྗེས་ཐོབ་རང་ག་བར་མ་ལངས་རིང་ལ་རྟོག་པ་རིགས་2

མི་མཐུན་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་སྐུའི་རྣམ་པ་རྒྱུན་
མི་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ཤར་བའི་ཚེ་ན་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་ལྡང་མི་ནུས་ཀྱང་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་ཡིད་ངོར་ལངས་པས་ན་རྟོག་པས་བཅོས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང༌། གཉིད་མ་སད་རིང་ལ་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་ཅི་བྱུང་ཡང༌། ཡིད་ངོར་རྣམ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།
དེས་ན་བསྐྱེད་3

རིམ་གྱི་ལྷའི་སྐུ་ནི་དང་པོར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་བརྟགས་ནས་སྒོམ་དགོས་
ཤིང༌། ཕྱིས་དེ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་ནས་ང་རྒྱལ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་འཇོག་ནུས་པ་འོང་བ་དེ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་ང་ལྷ་དེ་དང་དེ་སྙམ་པའི་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་རྩིས་ཟིན་དགོས་ཞིང་དེ་ཚེ་ནའང་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་ཅུང་ཟད་གཅིག་སྐྱེས་ན་ཡང་སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ངོར་འཆར་བ་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང༌། རྨི་ལམ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༣ ན ༣ དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ གཙང་། ཤོག ༣༢ ན ༢ དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༤༣ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༣༢ ན ༣ རྟོག་པ་རིམ་པ་མི་མཐུན་པ་
3 ཞོལ། ཤོག ༤༣ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༣༢ ན ༥ དེས་ན་རིམ་གྱི་ལྷའི་

432 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཙམ་ལ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བར་མི་འཐད་དེ། དེ་ཙམ་སྒྲུབ་མི་དཀའ་ཞིང་སྐབས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་མཆོག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ལ་ཡེ་མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལའང་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་འོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་འདྲ་བ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་དུའང་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེ་མི་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ། ཁྱད་པར་གཉིད་མཐུག་གི་སྟོང་པ་བཞི་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་གིས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་ཉལ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་མཐར་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པས་1

དེའི་རྒྱུར་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་མགྲིན་པར་
དམིགས་པ་གཏོད་པ་སོགས་མན་ངག་གཞན་མི་དགོས་ཤིང༌། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐབས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བལྟ་ཞིང་བསྒོམ་པ་ནི་བསྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་གིས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་ལྡང་བས་ཁྱབ་པས། དང་པོ་རྨི་ལམ་རང་ག་2

བ་ཤར་ནས། དེ་རྗེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
རྨི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི། ད་ལྟ་ཉིན་པར་དུས་སུ་དབུ་མར་རླུང་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པའི་དབང་གིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ནུས་པའི་གང་ཟག་དེས། ལུས་ངལ་དུབ་དང་ཟས་གོས་གྲིབ་ཅན་སྤངས་ལ། དབེན་པའི་གནས་སུ་བསྡད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་པ་དང༌། ངག་ཏུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱངས་ཤིང༌། གཉིད་ཀྱི་ཚེ་རྨི་ལམ་ཤར་བ་ནའང༌། རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་རྒྱུན་ལྡན་སྦྱོང་བ་དང༌། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་བླ་མའི་རྣལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༣ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༣༢ བ ༢ ཟིན་པས་ཁྱབ་པས་དེའི་རྒྱུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༤༤ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༣༢ བ ༤ རང་ཁ་བ་ཤར་ནས་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 433

འབྱོར་སྒོམ་པ་དང༌། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་དང༌། རྨི་ལམ་མང་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་སོགས་རྨི་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཐོ་རངས་ལྟ་བུའི་རིག་པ་དྭངས་པའི་སྐབས་སུ། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང༌། མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་མན་ངག་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་ཉལ་ན། རྨི་ལམ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཞིང༌། འདི་ལའང་གཉིད་མཐུག་པ་དང༌། རྒྱུན་ཐུང་བ། རྨི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་གསུམ་ནི་གེགས་ཡིན་པས་གཉིད་སད་པའི་མན་ངག་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་ཡང་སད་ན་སད་འཇམ་གཅོད་ལུགས་བྱེད་ཅིང༌། རྨི་ལམ་འབྱུང་ཡང་མ་ཟིན་ན་སྡུག་འཇམ་གཅོད་པའི་མན་ངག་བྱའོ། །ཟིན་པ་ཡང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི། ཐེང་རེ་ཐེང་གཉིས་ཟིན་པ་ཙམ་ནས་དགེ་སྦྱོར་ཀྱང་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཡལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་ལུགས་ལ་བླ་མ་ཁ་ཅིག །རྨི་ལམ་དུ་ཡུལ་སྡུག་མི་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ན། རྨི་ལམ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་འགོག་པ་དང༌། འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་སྣང་བའི་ཚེ་ཡང་ཐོག་བརྫིས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་གོམས་པར་བྱས་ན། བར་དོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བ་འགོག་ནུས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འདོད་ཀྱང༌། དེ་ཙམ་ཞིག་སྐབས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་བ་བསྐྱངས་པར་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན། བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པས། ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བཞག་མི་ནུས་པ་དང་འདྲའོ། །བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ན་ནི། ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བཞག་རུང་བས་རྨི་ལམ་དུ་རི་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་སུ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་འགྲོ་ཞིང༌། ཉིན་པར་མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅིང༌། གནས་ཚོད་ལྟར་མི་སྣང་བས། རྫུན་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་དུ་རི་ཁང་སོགས་སྣང་བས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། གཉིད་ཀྱིས་སླད་པའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་དཔེ་1

དེ་བཞིན་
1 ཞོལ། ཤོག ༤༥ ན ༢ སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ གཙང་། ཤོག ༣༣ ན ༧ སྣང་བ་དེས་དེ་བཞིན་དུ་

434 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། མ་རིག་པའི་སླད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྣང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས། བར་དོ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་ནུས་པ་འབྱུང་བས་དགེ་སྦྱོར་སྟོབས་ཅན་དུ་འགྲོའོ།།
དེ་ལྟར་ནའང༌། འདི་འདྲ་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་ནི་བཞག་མི་ནུས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་
པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྨི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པས། རེ་ཤིག་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བ་ན། དེ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་ལྡང་མི་ནུས་ཀྱང༌། ཐོག་མར་རྨི་ལམ་རང་ག་1

བར་ཤར། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྨི་ལམ་ལ་
རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ་ཏེ། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ཚེ་ན་གཞི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་དུ་བུད་མེད་དང་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་སྣང་བ་ཤར་ན་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་དུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟས་ལ། བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་གང་སྣང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་ཉིན་པར་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་བརྟན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྒོམ་པས། སྙིང་ཁར་རླུང་འདུས་ཏེ། སླར་ཡང་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདུན་པས་འཛིན་ནུས་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་རྨི་ལམ་དུ་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིན་པར་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་བོགས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ཟིན་ཏེ། དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ཤར་བ་དང༌། མ་འོངས་པ་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ནི་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཤར་བ་དང༌། ངེས་པ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་ལ། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་བྱང་བ་དང༌། མན་ངག་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཅན་དུ་འོང་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ།།སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་
1 ཞོལ། ཤོག ༤༥ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༣༣ བ ༢ རང་དགའ་བར་ཤར།

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 435

བཞི་རགས་པ་འདྲེན་ནུས་པས་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཤར་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་བར་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། རང་གི་ཕུང་པོ་རགས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བཏབ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་སྤྱད་དེ་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པ་ནས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་མི་ཤིགས་པའི་གོ་སར་གནས་ནས། ཕུང་པོ་འདི་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་པས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གོ་ས་ཐ་དད་དུ་གནས་ནུས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཕུང་པོ་རགས་པའི་ནང་ན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྟ་བུའོ། །མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་ནས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་སྐུའི་རྣམ་པ་དངོས་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང༌། ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཡུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟོག་བརྟགས་ཙམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུའོ།།མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཐིག་ལེ་སོ་1

གཉིས་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་
ནས་སྤྲོ་བ་སོགས་ནི་སྒྱུ་ལུས་པའི་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ཞིང༌། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་པས་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་པའི་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི། དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་སྤྲུལ་པ་མཛད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་པ་མ་
1 གཙང་། ཤོག ༣༤ ན ༦ པདྨར་ཐིག་ལེ་གཉིས་ལས་

436 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བྱས་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི། ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་རང་ག་1

བ་འོང་བའི་དོད་ལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་
ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཞེངས་ནས་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་སྒོམ་ཞིང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྟེན་འདི་ལ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་ཅིང༌། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཟས་གཙང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།
རླུང་སྟོབས་དང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ལ། བར་དོར་འཚང་
རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས། འཆི་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་མ་བུ་བསྲེས་ནས། འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དངོས་གནས་ལ་བར་དོ་ལྡང་ལ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ངོ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ལངས་པའི་སྣང་བ་འཆར་རོ། །དུས་དེར་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་མན་ངག་ཅི་ནུས་སུ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས། བར་དོ་འཆི་བ་མཐོང་བ་ན། སྤྱིར་གང་སྣང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང༌། རྣམ་པ་ལྷའི་སྐུར་གསལ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུར་གསལ་བཏབ་ལ། སྔར་འདུན་པ་ཤག་དྲག་པོས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའོ། །འདི་ནི་ཁམས་རགས་པ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་གནས་གཞན་ལའང་དེས་རིགས་འགྲེའོ། །སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། རྨི་ལམ་འདུན་པ་དང་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་གཉིས་ཀས་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྔར་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་མཐར། གཉིད་སད་པར་རྩོམ་པ་ན། རང་གི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐུར་ཡིད་ངོར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཕུང་པོ་རགས་པ་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྔར་ལྟར་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་པོས་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པར་སྒོམ་པ་ནི་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།།
གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཞི། སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་
1 ཞོལ། ཤོག ༤༦ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༣༥ བ ༡ བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 437

གོ་རིམ་ངེས་པ་དང༌། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུ་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འོད་གསལ་སྒོམ་པས་གོ་རིམ་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་སྒྱུ་ལུས་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་བཟུང་ཞིང༌། འོད་གསལ་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་བཟུང་བ་དང༌། བློས་གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་བྱེད་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆད་མཐའ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་སྤོང་། སྒྱུ་ལུས་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་རྟག་མཐར་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་འོད་གསལ་སྒོམ། དེ་ལ་ཆད་མཐའ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཆད་མཐའ་སྤོང་བའི་ལམ་རྟག་མཐའ་ཅན་དུ་བསྐྱེད། དེ་སྤོང་བའི་ལམ་ཆད་མཐའ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྲུས་དང་འདྲ་ཞིང༌། ལྟ་ངན་གྱི་གཉེན་པོར་ལྟ་ངན་བསྟན་པས་དེ་ཉིད་རྒྱུད་མར་འཕེལ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་ངན་མ་ལུས་པ་སྤོང་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་
པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། དེ་འགྲུབ་པ་ལ་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་དང་ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གཉིས་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དགོས་ལ། དེ་ནི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་རགས་ལས་སོ། །མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་ལུས་འདི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་མང་པོར་ཚོགས་བསགས་པའི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་དོད་ཐུབ་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། སྒྱུ་ལུས་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང༌། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གཉིས་ལམ་དུས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ནོ།།

438 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ནི། ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྲོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེར་ནི་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང༌། གྲོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་དེས་དྲངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པས། ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་ནུས་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པས་ནི། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་གྲོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མ་ ིཡིན་པས། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་ལ། གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ ིཚོགས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་མེད་པས་གྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་བས། དམན་1

ལམ་

སྔོན་དུ་མ་སོང་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྤོང་མི་ནུས་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་ཡུན་རིང་དུ་འགྱང་ངོ༌། །འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང༌། དེ་ཡང་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་དང་དུས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང༌། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འདི་ཉོན་མོངས་པས་མ་དག་པས་ན་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་བྱ་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ། ཉོན་མོངས་པས་དག་པས་ན། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར། །ཇི་སྲིད་སྙིང་ཁར་ཕྱིན་གྱི་
བར། །རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱུ་བ་དང་ནི་
1 གཙང་། ཤོག ༣༥ བ ༤ སྨོན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་

གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་མན་ངག 439

མི་རྒྱུ་ཉིད། །དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། །ཕྱི་ནས་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་བྱེད། །རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན། །དབུགས་ནི་རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ། །ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཐིམ་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད།1

།ཅེས་པའི་དོན་ཡང༌། རིལ་འཛིན་
རང་གི་མགོ་བོ་ནས་མར་སྡུད་པ་དང་རྗེས་2

གཞིག་པས་རྐང་པ་ནས་ཡར་སྡུད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་
དུ་གཡས་གཡོན་རྒྱབ་མདུན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་སྙིང་ཁར་བསྡུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་རིལ་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་ཡིན་ལ། དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན། རིལ་འཛིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །ཚིགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོར་རྒྱུ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང༌། མི་རྒྱུ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་རང་གི་ལུས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའོ། །སྣོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་རང་ལུས་གཞིག་པ་སྟེ། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ན་རྗེས་གཞིག་ཞེས་བྱའོ།།
ཚིགས་བཅད་གསུམ་པས་ནི་དེ་དག་གི་དཔེ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་ཧས་བཏབ་
པ་ན་ཁ་རླངས་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་དབུས་སུ་འདུས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དང་ཡང་སྟེ། ལན་གྲངས་དུ་མར་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །སྔོན་དུ་རྡོར་བཟླས་སོགས་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་ཁའི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་གིས་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་འདྲེན་ནུས་ཤིང༌། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང༌། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་སྒོམ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན། སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ནས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྐུ་གསུང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༥༣ ཕྲེང་། ༧
2 ཞོལ། ཤོག ༤༨ བ ༣ མར་སྡུད་པ་དང་རྐང་པ་ནས་ཡར་སྡུད་

440 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་སྐུའི་རིལ་འཛིན་རྣམ་སྣང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས། གསུང་གི་རིལ་འཛིན་འོད་དཔག་མེད་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས། ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱེད་ཅིང༌། རྗེས་གཞིག་ལའང་སྐུའི་རྗེས་གཞིག་ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྔར་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་ཁྲིད་ཡིག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།མངྒལཾ།།

༄༅། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་གང་དེ་བརྩེ་བ་ཡིས། །རོལ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཟུང་
ཐེག་མཆོག་མགོན། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །བརྩེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་རྟག་པར་གཟིགས་སུ་གསོལ། །དེ་ལ་འདིར་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་གིས། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནད་དག་བཤད་པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མའི་གནད་ནི། རང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པའི་མདུན་དུ་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཅིག་ཏུ་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་བསམ་ནས། ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་རང་གི་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་བཀུག་སྟེ། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ། རང་གི་མདུན་གྱི་བདུད་རྩི་དེ་ནས་ཐོད་པས་བཅུས་ནས་སོ་སོའ་མདུན་དུ་མཆོད་པས་བཞེས་པར་བསམ་པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ལ་འབུལ་བ་ཡང་ ིདམིགས་པ་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་རང་གི་མདུན་དུ་ལྷ་ཚོགས་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།།
བསྲུང་འཁོར་གྱི་གནད་ནི། གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་ཐམས་ཅད་སྤུ་གྲིའི་སོ་ལྟར་
རྣོ་བ་ཉི་གདན་ལ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པར་མགྱོགས་པར་འཁོར་བ། དེའི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང༌། གཏོར་མགྲོན་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་སྦྱར་ན་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྲུང་འཁོར་གྲུབ་ཙམ་ནས་འབྲུབ་ཁུང་དང་ཕུར་བུ་སོགས་ཀྱང་གསལ་གདབ་བོ། །གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་བས་ལུས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །སྒོ་གསུམ་བྱིན་བརླབས་དང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་ཚེ་སྔ་ཕྱིར་ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་ཡིག་གཉིས་བྱུང་ཡང་ཐ་དད་པར་མོས་པ་མ་གཏོགས། ཧཱུཾ་ཡིག་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡུལ་ཅན་བདེ་བས་སྟོང་པ་བསྒོམ་པའི་གནད་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་
ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་དེས་སྟོང་པ་སྔར་ངེས་ཟིན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་

442 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྣང་གིས་བར་ཆོད་ན་བསྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་བྱས་ནས་སྔར་ལྟར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་གནད་ནི། ཐ་མལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བདག་གཉིས་ངའོ་སྙམ་པའི་བློས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཞེན་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ལྟར། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་བཏགས་ཆོས་སུ་བྱ་སྟེ། མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་ནས་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
གཟུང་རྣམ་ལྷར་འཆར་ཚུལ་གྱི་གནད་ནི། གཟུང་བ་ལྷའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འཛིན་
མཁན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །རྣམ་པ་ལྷར་འཆར་ཚུལ་ནི། ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྲུབ་པར་བསྒོམ་པའོ། །ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུས་ནས་ད་ལྟ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི། གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཕར་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པ་དང༌། འཆི་བའི་ཚེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་སྐུར་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོའ་མགོན་པོ་རང་ཉིད་མི་ ིབསྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། གོ་ས་མ་འཕོས་པར་དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྐུ་དེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེ་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་མོས་པ་མ་གཏོགས། རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་དེར་གྱུར་པར་བསམ་པ་མིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཡང༌། གོ་ས་གཅིག་ཏུ་ལྷ་མང་པོ་བསྒོམ་པ་འཆར་དཀའ་ན་གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ཐ་དད་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་རུང་ལ། རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས་སེམས་དཔའ་གསུམ་ཚིམ་ཤིང་དགའ་བདེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་ཡང་ཡང་བསམ་པ་གནད་ཆེའོ། །རིག་མ་འབྱིན་པའི་གནད་ནི། ཐོག་མར་སྙིང་ཁ་ནས་རྨེ་ཤ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རང་རིགས་ཀྱི་མི་མོའ་རྣམ་པ་ཅན་ཡིད་ལ་གཅགས་ ིཔའི་བུ་མོའ་རྣམ་པ་ཅན་ཅིག་ཕྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་བསང་སྦྱངས་ནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པའོ།། ིཕཊ་ཡིག་གི་གནད་ནི། དབུ་ཅན་གྱི་ཕཊ་ཡིག་ཁ་དོག་གསེར་ལྟ་བུ་མགོ་ནང་དུ་ལྟ་བ་འོད་
ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནི་ཕཊ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་སེམས་འབེབས་པ་དང༌། ཕྱིར་འཕོ་བ་དགག་པ་དང༌། དམིགས་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་འབེབས་པ་དང་གསུམ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལས་མི་བྱེད་ན། ཡུམ་གྱི་པདྨ་འམ་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་གང་རུང་དུ་ཐིག་ལེ་ཕབ་པ་ལས་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 443

ལྷ་སྤྲོས་ནས་མཛད་པ་མཛད་པ་སྦྱར་དགོས་སོ། །རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་ནང་འོད་ཟེར་ལྔས་གང་བར་བསྒོམ་པ་ནི། རྭ་དབུས་མའི་ཨོཾ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ལྔ་བྱུང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་དང་པདྨའི་ནང་གང་བར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཨོཾ་ཡིག་ནི་རྭ་དབུས་མའི་སྦོམ་གྱི་ཆའི་དབུས་སུ་འགོད་ལ། 1

རྭ་དབུས་མའི་རྩེར་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་གནད་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་སྔར་ལྟར་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་ལས་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་ཡིན་པ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་མི་བཟུང་ངོ༌།།
གསལ་སྣང་འདོན་པའི་གནད་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལམ་གྱིས་གསལ་
བཏབ་ནས་ཤེས་པ་སྤྱི་དེ་དེ་ལ་བཟུང་སྟེ། ཤེས་པ་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་གཅིག་གིས་རེ་རེ་ནས་གསལ་སྣང་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྲ་མོའ་གནད་ནི། རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ཁའི་ཕཊ་ཡིག་དེ་ཉི་གདན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ ིསྟེང་དུ་སྙིང་ཁ་ནས་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་ཉུང་འབྲུ་ཙམ་གཅིག་ཕྱུང་སྟེ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པ་དང། མཐར་ཐིག་ལེ་ཡར་དྲངས་ཉི་གདན་ཕཊ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་རོ། །སྟེང་གི་སྣ་རྩེར་ཡང་ཉི་གདན་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ནས་འབྲུ་ཙམ་དང༌། དེ་བརྟེན་ནས་དེ་ལས་གཅིག་དང་2

དེའི་རྩེར་གཅིག་སྟེ་ཇེ་མང་དུ་བཏང་མཐར་
ཡང་སྙིང་ཁར་བསྡུའོ། །དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཞལ་ཤེས་དག་ཡིན་ནོ། །སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་གྱིས་གསུང་ངོ༌།། །།༈ ཞར་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་འདིའི་
གཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྫོགས་རིམ་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདིར་ཕྲ་མོ་ལས་མ་བཤད་ཀྱང༌། མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ཡང་བསྒོམ་ན་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྲོག་རྩོལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་དགོས་པས་དེ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་ལངས་པའི་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་མི་བཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེའི་དབུས་སུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང༌། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། ངོ་བོ་རླུང་སེམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༢ འགོད་ལ། ཕཊ་ཡིག་ནི། རྭ་དབུས་མའི་
2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༥ གཅིག་དང་དེ་ནས་དེའི་རྩེར་གཅིག་

444 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཀྱི་རང་བཞིན་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་གཅིག་བསྒོམས་ནས། དེ་ལས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་རྡོར་བཟླས་དང༌། དེ་ཉིད་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་སྔགས་འཁོར་བསྒོམ་པ་རྣམས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཡང་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་དམིགས་པའི་བསྡུད་རིམ་རེ་དང་སྦྲེལ་ན་ལེགས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས། ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ལངས་པ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལངས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།
ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྲོག་རྩོལ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ཚེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་དམིགས་པ་གཏད་པས། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རླུང་དང་བྱང་སེམས་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ཕྱེ་ནས་བཙན་ཐབས་སུ་རླུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྙིང་ཁར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྡུད་རིམ་དང་སྦྲགས་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་འོད་གསལ་བཙན་ཐབས་སུ་འཛིན་པའི་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་འདི་རླུང་གཞན་ལས་བསྡུད་དཀའ་ཞིང༌། འདི་རྫོགས་པར་མ་ཐིམ་ན་སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་མི་འབྱུང་བས། རླུང་ཅུང་ཟད་བསྡུད་ནུས་པ་ནས་འདིའི་བསྡུད་རིམ་རེ་ཡང་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །ལུས་དབེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་ནས་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་དམིགས་པའི་བསྡུད་རིམ་རེ་དང་སྦྲགས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་རླུང་འདུ་སླ་བ་དང་མཉེན་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཡོད་དོ།།
རྡོར་བཟླས་ཀྱི་གནད་ནི་འཁོར་ལོའ་བསྡུད་རིམ་བྱས་ཏེ་མི་བཤིགས་པ་ལ་བསྡུད། མི་ ིབཤིགས་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྡུད། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཨ་ཐུང་ལ་བསྡུས་ཏེ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་ཞིང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དེ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གནད་དོ། །བསྡུད་རིམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་གདམས་པའོ། །སེམས་དབེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་ཚུལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་བ་ནི། འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བ་ན་སྙིང་ཁའི་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 445

ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཁྲིག་གིས་གཏད་དེ། ཐིག་ལེ་འོག་མ་གདན་དང༌། སྟེང་མ་གོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་ལུས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྡང་སྙམ་པའི་འཕེན་དབང་གིས་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སླར་ལུས་ལ་འཇུག་པ་ན་སྔར་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གནད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞལ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དང་བར་དོའ་བསྲེ་བའི་སྐྱེ་བ་ ིསྤྲུལ་སྐུ་དང་བར་དོ་བསྲེ་བའི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་དང༌། གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་ཕུང་པོ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་པས། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ཁུ་ཁྲག་དང་རང་གི་ཕུང་པོ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བའི་བསམ་པས་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་མིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ལངས་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་དེ་ནི་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་
ཏེ། སྐུ་དེའི་སྒྲུབ་གཞི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མཚམས་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱས་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་དག་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ནཱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་དག་པ་ན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཕོ་བ་ནི་གཙོ་བོར་མ་རྒྱུད་དག་ནས་འབྱུང་ཡང་ཕ་རྒྱུད་ལ་ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པས། དེའི་དམིགས་པའི་གནད་ནི་སྔགས་འཁོར་སོགས་རྒྱས་བསྡུས་གང་བྱེད་ཀྱང་འདི་དགོས་ཏེ། དམིགས་པ་སྦྱོང་བ་ན་སྙིང་ཁའི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱེན་དུ་བསྒྱུར་བ་དང༌། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཡང་ཐུར་མ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་ནང་བསྒྱུར་བ་ལྟར་དུ། དབུ་མའི་ནང་ནས་གྱེན་ལ་བསྒྱུར་ཏེ། དེའི་རྩེར་ཡི་གེ་རྣམས་དེད་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་སླར་ཕྱིར་བསྒྱུར་ཏེ་སྔར་ལྟར་འཇོག་པ་ནི་གནད་དམ་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྩ་རྣམས་མཉེན་དུ་སོང་ནས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་ནུས་པ་འབྱུང་ངོ་།།སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་གནད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་བསྐྱེད་
དེ། དེ་ནས་རིགས་པས་ལེགས་པར་སྤྱད་ནས་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་དེ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས། ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་བསྒོམས་པས་རྫོགས་རིམ་

446 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གྱི་བདེ་བ་མ་མཐའ་གཅིག་རྙེད་པ་ནས། སྔར་ལྟར་སྤྱད་པ་མི་བྱེད་པར་སྔར་གྱི་ངེས་ཤེས་ཤགས་དྲག་དེ་དྲན་པ་བྱས་ནས་སེམས་བདེ་བའི་ངོར་སོང་བ་དེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བོགས་ཐོན་ནས་སྔར་ལས་ཀྱང་ངེས་པ་ཤགས་ཆེ་བ་དང༌། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་ནས་གཉིས་སྣང་ཟློག་པ་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་ལམ་འདི་ལ་ནི་ཐོག་མར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་གཏིང་ནས་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ།
འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཡང་བཙོན་དོང་ལྟར་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དྲག་པོ་གཅིག་དང༌། དེ་ཡང་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་མིན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་མནར་བ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་མ་བཟོད་པས་དེ་ཉིད་འདོན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེངས་པར་རིངས་པའི་བློ་བཅོས་མིན་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་གང་ཁས་བླངས་པའི་བསྲུང་སྡོམ་ལ་འབད། བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མི་ཐར་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་གཅིག་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཐབས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་དང་སྦྲགས་ནས། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་ ིབཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་སྐམ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་གོ་འཕང་ཡང་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་གནད་འགག་སྡོམ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གནད་འགག་གི་བསྡུས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་ཞལ་ཤེས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྲོག་དག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འདྲེན་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྙེས་ནས། །གདུལ་བྱའི་བློ་མུན་མ་ལུས་སེལ་མཛད་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །གང་དེའི་གསུང་ངག་བདུད་རྩིས་ལུས་འཚོ་བ། །དད་པའི་དབང་གི་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའ་ིངོར། །ཞལ་ཤེས་གདམས་པ་མ་ནོར་ཚང་བར་བྲིས། །དེས་ནི་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་ ིརྣམས་ཀྱིས། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །
༈ རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལུས་
དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་འཛག་གེགས་བྱུང་ན། དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་དམིགས་པ་སྤོ། དེས་མ་སེལ་ན་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་སྤོ། དེས་ཀྱང་མ་སེལ་ན་ལྟེ་བར་སྤོ་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 447

བ་དང༌། ལུས་དབེན་གྱི་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༌། །ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་རྡོར་བཟླས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་1

ལ་ཡང་བྱེད་པའི་ཁྱབ་བྱེད་
ཀྱི་རླུང་འདུ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་འདུས་པའི་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་དོད། མ་རྒྱུད་པའི་གཏུམ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་དེ་ལ་ཡང་ཕྱིའི་གཏུམ་མོ་ཤ་ལྤགས་ཀྱི་བར་དང་རོ་མའི་ ིནང་ནས་ནང་གི་གཏུམ་མོ། རྩ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གསང་བའི་གཏུམ་མོ། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་འབར་བ་བཞིན། དཀར་ཆ་ཡང་ཕྱིའི་ཤ་པགས་དང་རྐྱང་མ་དང༌། ནང་གི་རྩ་གཞན་རྣམས་དང༌། གསང་བ་དྷཱུ་ཏཱི་ནས་འབབ་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༌། །སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་དབེན་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བ་ངེས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་བསྡུད་པ་ཡིན། འདུས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་དོད་མ་རྒྱུད་པ་ལ་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཞལ་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་གསུང་ངོ༌།།
ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་མ་ལ་བསྔགས་པ། དེ་དུས་གཏུམ་མོ་ཕལ་པ་ཡང་མ་
ཉམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན། སྤྱོད་པ་ལ་བསྟེན་ནས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་བསྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད། དེས་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རླུང་སེམས་མ་ལུས་པར་འདུས་པ་ཡིན་གསུང༌། དེ་ཡང་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་དེ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱང༌། བསྟེན་པ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང༌། དེའི་དགོས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་སུ་བརྟེན་པའི་དགོས་པ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡིན། དེ་གོང་འོག་ཟུང་དུ་སྟོན་པའི་དགོས་པ། སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ལྡན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན། ཡང་ལུས་དབེན་དུ་ཕྲ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་བརྟེན་ན་སྟོང་ཉིད་
ངེས་ཟིན་བརྟན་པར་བྱས་ནས་སྦྱོར། རིགས་པས་དཔྱད་པ་མི་བྱེད། བྱས་ན་སླར་རྟོག་པའི་སྤྲོ་བསྡུ་ལས་རླུང་ལངས་ནས་གེགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང༌། སྒྱུ་ལུས་མཚུངས་ལྡན་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་གྱིས། དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་ལངས་པ་དང། དེ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༡ རྡོར་བཟླས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་འདུ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་

448 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡང་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་དང༌། དེར་ང་རྒྱལ་འཕོས་པ་དང༌། ལུས་རགས་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། སླར་ཡང་ལུས་རགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། རིམ་པ་བཞིན་ལམ་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་པ་དང༌། དེ་ཡང་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་དང། དེར་ང་རྒྱལ་འཕོས་པ་དང༌། ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་དང༌། སླར་ཡང་ལུས་རགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་གསུངས། བསྲེ་བའི་སྐབས་སུ། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་ན། རང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང༌། རྨི་ལམ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་འཁྲུལ་མེད་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སད་དུས་སྙིང་ཁའི་བསྡུད་རིམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་རླུང་འདུས་པ་དང༌། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དུ་སྙིང་ཁར་རླུང་ལེགས་པར་འདུས་པའི་དུས་སུ་ལྐོག་གྱུར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་གསུངས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་ན། འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བར་དོ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་རྨི་ལམ་འདུན་པས་ཟིན་ན། འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བར་དོ་འདུན་པས་ཟིན་པས་ཁྱབ་ཅིང༌། སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་རྣམས་ངེས་པར་འཁྲུལ་མེད་འཆར་ན། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སོགས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས། རྨི་ལམ་གྱི་བསྲེ་བ་འདི་དག་བར་དོ་དང་བསྲེ་བའི་ཚད་འཛིན་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་གསུང་ངོ༌།།
དེའི་ཐབས་ཀྱང་ཞག་འགའ་གཉིད་བཅག་ནས་ཉིན་པར་སྙིང་ཁའི་བསྡུད་རིམ་ལ་སྦྱངས།
མཚན་མོ་གཉིད་ལོག་ཁར། སྙིང་ཁའི་བསྡུད་རིམ་དང་རྡོར་བཟླས་དང༌། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་བསྡུད་རིམ་གྱིས་གཉིད་དུ་བཏང་བས་ལན་ཅིག་ལ་མི་འཆར་ཀྱང༌། ཐེབས་གཉིས་གསུམ་བྱས་པས་ངེས་པར་འཆར་རོ་གསུང༌། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་ཟིན་དུས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱི་བར་བཞག །དེ་ལས་ལྡང་བར་བརྩམ་པ་ན། འཕེན་པ་བཏང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་ལངས། དེ་ལས་སད་པར་བརྩམ་པ་ན། སྙིང་ཁའི་བསྡུད་རིམ་སོགས་བྱས་ནས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་སྟོང་པ་ཁོར་མར་བྱེད་པ་ནི། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་གསུང་ངོ༌། །སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་སྐབས་སུ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་ཟིན་པ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང༌། འདུན་པས་བར་དོ་ཟིན་པའི་དུས་སུ་འཕོ་བ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༌།།

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 449

དེའི་མན་ངག་ནི་གཞན་རྣམས་མི་དགོས་པར་བར་དོའ་ལུས་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ ིའོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་རྣམ་ཤེས་བཞོན་པ་དང་བཅས་ཏེ་1

དེ་མཁའ་སྤྱོད་དམ། འོག་མིན་སོགས་
སྔགས་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཕོ་གསུང་ངོ༌། །རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་དང་འདུན་པ་གང་གིས་ཟིན་ཀྱང་ལོངས་སྐུ་དེ་ལས་ལྡང་བར་བརྩམ་པ་ན་འཕེན་པ་བཏང་ནས། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་སྤྲུལ་སྐུ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སུ་ལྡང་བར་བྱེད་ཀྱང༌། དེ་ལས་ཕྲ་བ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྐུ་ལས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་རང་ག་བར་ལྡང་བར་བརྩམས་པ་ན་འཕེན་པ་བཏང་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་མི་བསྐྱོད་པའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ལྡང༌། དེ་ལས་ལྡང་བར་བརྩམ་པ་ན། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་བས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་སྤྲུལ་སྐུ་མི་བསྐྱོད་པའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༌།།
སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མེད་མི་རུང་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ནི། གང་ནས་ལྡང་བ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་
པར། རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་དང༌། དེ་ཡང་ནང་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གའུ་ཁ་སྦྱར་བ་འདྲ་བའི་ནང་ནས་ལྡང༌། གང་ལས་ལྡང་བའི་ཁྱད་པར་ཐིག་ལེ་དེའི་ནང་གི་སྲོག་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལས་ལྡང༌། ཐོག་མེད་ནས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡོད་གསུང༌། གང་གིས་ལྡང་བ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ངེས་པར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོས་ལྡང༌། གང་གི་ཚེ་ལྡང་བ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་དང༌། སེམས་སྣང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱི་བར་བཞག་པའི་མཐར་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ནི་དཔེར་ན་གཞོང་པ་སོགས་ཆུས་བཀང་བ་ན་རླུང་མ་ལངས་པར་མེར་མེར་སྡོད་ལ་རླུང་ཅུང་ཟད་ལངས་པ་དང་མཐའ་མ་ན་ཟེད་ཟེད་དམ་བུན་བུན་བྱུང་ན་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་བཞིན། དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པའོ། །དེས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ཡང་རིགས་འགྲེ་གསུང་ངོ༌། །གང་གི་ངོ་བོར་ལྡང་བར་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྐུ་མདོག་ ིདཀར་པོ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་ལྡང་བ་ཡིན། ཙོང་ཁ་པ་གསུང་ངོ༌། །ཟབ་བོ་ཨིྀྠ།། །།
1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༦ བ ༡ བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་དེ་

450 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

༈ ཡང་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྲ་མོ་ལ་དམིགས་པ་ཐུན་འཁྱོངས་པ་བརྟན་པ་བྱུང་
ཡང་རླུང་འགག་ཏུ་མ་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་བའི། ཞལ་ཤེས་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ། སོག་སྦུབས་ལྟར་གྱུར་པ་དམིགས་རྟེན་ལ་ཟུག་པའི་ནང་དུ་རླུང་རྣམས་ཐིམ་པར་བསྒོམ་གེགས་སེལ་ཞིང་བོགས་འདོན་པ་ཡིན། འདི་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་གནད་གཞན་ལ་ཡང་གེགས་བྱུང་ན། དམིགས་པ་འདི་ཀ་བྱེད་གསུང་ངོ༌། །ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་སྐབས་སུ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་མཚན་ཉིད་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ལ་ནི་རླུང་དེ་ཉིད་སྔོན་དུ་སོང་བས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་སོགས་མ་ལུས་པར་གྲོལ་བའི་མཚམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་འབད་པ་མེད་པར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་བྱེད་ནུས་གསུང་ངོ༌། །ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་རྩ་མདུད་མ་གྲོལ་ཡང་གཏུམ་མོའ་མེའི་ནུས་པས་བཞུ་ནས་དགའི་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་རྫའི་གཤམ་གས་པའི་ནང་དུ་མར་འཁྱགས་པ་ཡོད་པ་འོག་ནས་མེ་འབར་བས་ཞུ་ནས་འཛག་པ་བཞིན་གསུང་ངོ༌། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ང་1

དེ་ཐ་སྙད་པའི་ང་ཙམ་ཡིན་གསུང༌། བཀོད་པའི་
བཟླས་པའི་སྐབས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༌། །གཉིད་འཐུག་གི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་འཆར་བའི་ཐབས་སྙིང་ཁར་རང་གི་ལུས་སེམས་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བསྒོམས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༌། །གཉིད་ཀྱི་བསྲེ་བའི་སྐབས་སུ་གཞི་དུས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང༌། རྨི་ལམ་གྱི་དུས་དང༌། རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་སོགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་ཡིན་གསུང༌། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་ཤར་བ་དང༌། དེའི་མཚམས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ལངས་པ་དང༌། དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་ཡིན་ནོ།།
གཉིད་འཐུག་གི་མཐར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་རྨི་ལམ་སྐབས་
ཀྱི་ལོངས་སྐུར་བྱས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་གོང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༢ ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ས་དེ་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 451

དུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མི་སྣང་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་པ་འབྱུང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ངོས་ཟིན་པ་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་མེད་པས་ཅུང་དཀའ་ཡང༌། འདི་རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་དང༌། སད་པ་ཤེས་པ་དེ་སྐབས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་རང་ག་བའི་སྣང་བ་ནམ་ཤར་བར་འདོད་པའི་མཚམས་དེར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་བའི་གང་ཟག་ཡིན།1

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྐུ་
སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་པས་ཆོག་ཅིང༌། དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་དམ་ཚིག་པའི་དོད་དང༌། ལོངས་སྐུ་ཡེ་ཤེས་པའི་དོད་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་གོ །ཁམས་གསུམ་དག་གི་ལམ་མཆོག་ན། །བུད་མེད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྤྱད། །གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་མི་དམད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ངག་གི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རོ་འཛིན་གྱི་བྱ་བས་བསྐྱོད་ལ་ཞེས་རྩ་གསུམ་པ་ལྕེས་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པ་ལ། གླུས་བསྐུལ་བ་ལས་བཞེངས་པའི་སྐབས་སུ། རྩ་སྦུབས་གསུམ་སོར་མོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་ཞེས་སོ་སོར་བསྐྱོད་པ་དང་གསུམ་བཤད་དོ། །འདི་ལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཆགས་པ་བསྲེ་བ་དང༌། རྒན་པ་སོགས་ལ་ནི། སོར་མོ་རིང་བ་2

གསུམ་སྦྲུལ་མགོ་ལྟར་
བྱས་ནས་བྲུ་བར་བྱ་བ་དང༌། གཞོན་ཞིང་ཆགས་པ་མཉན་པ་ལ་ནི། འདོད་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་པའི་རྩར། རྡོ་རྗེ་ཐུར་མས་ཕུག་ནས་བསྐྱོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོར་མཛད་པ་ནི་སོར་མོས་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། མཛུབ་མོ་དང་ལྕེའི་རྩེ་མོ་ལ་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿདམར་པོ་བཀོད་པས། རྩ་བསྒུལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལུས་གཅིག་ལ་ཡང་སོར་མོ་དང་ལྕེ་གཉིས་ཀས་བསྒུལ་བ་ནི་སོར་མོ་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་རོ།།
དུས་ཇི་ཙམ་དུ་བསྐུལ་བ་ནི། པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། རོ་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་དག་གིས་མ་
ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱ་ཞིང༌། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཡུམ་གྱི་དབུ་མའི་མར་སྣ་བྱེ་ནས་བདུད་རྩི་འཛག་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུའོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཡུམ་སིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྔགས་བྱུང་གི་བར་དུ་བྲུ་བར་གསུང་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་དེས་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་སྔགས་དེ་བཏོན་པ་མིན་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༣ གང་ཟག་ཡིན་ན།
2 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༦ སོར་མོ་རིང་པོ་

452 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

རང་ཤགས་ཀྱིས་སྔགས་དེ་བཟློས་པར་བྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐུལ་བས་སྙིང་འདར་བ་དང༌། དགའ་བས་མྱོས་ཤིང་། 1

སེམས་ཀྱི་རྡུལ་
ཕྲ་མོ་འཛག་ལ། ངོ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་བྲལ་སྟེ། བ་སྤུ་ལངས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པས་བལྟ་ཞིང་འཁྱུད་པ་ལ་གུས་པར་གྱུར་ཅིང༌། སིད་ཅེས་ཟེར་བ་དང༌།2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་རྣམས་
ནི་སོར་མོ་དང་ལྕེས་བསྐུལ་ནས་རྩ་ཁ་ཕྱེ་བའི་རྟགས་སོ། །3

སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོའ་ཆུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ ིཀྱི་སེམས་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་ཆུའོ། །རྡོ་རྗེ་གུར་ལས། རྡོ་རྗེ་སོར་མོས་རབ་སྦྱོར་གྱིས། །རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་རབ་བསྐུལ་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་སུ་རབ་བྱུང་ལ། །རྡོ་རྗེ་ལྕེ་ཡིས་བཟའ་བར་བྱ། །ཕྱི་ནས་དེ་ཡིས་བདེ་ལྡན་དུ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་བཅུག་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་བཅིངས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རྡོ་རྗེ་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྩམ།4

།ཞེས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ས་གཞི་ནི། གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྟེན་ཡུམ་གྱི་
པདྨའོ། །རྡོ་རྗེའི་སེམས་སུ་ཞེས་པ་ནི། ཀུན་ད་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་ནས་ཞེས་པ་ནི། རྩ་འདར་བྱས་པའི་རྗེས་སུའོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་མཱ་མ་ཀི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེའོ། །རྡོ་རྗེ་བཅིངས་པ་ནི་རྩ་གཉིས་མི་འབྲལ་བར་བཅིངས་པའོ། །འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས། པདྨ་ཅན་དང་། དུང་ཅན་མ་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་སྟོན་པ་ཡོད་པར་སྣང་ནའང༌། མཱ་མ་ཀི་འདི་ནི་དེ་དག་ལ་གཏན་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་མཐའ་དཔྱོད་ནས་གདན་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ།།
༈ བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་
པར་ཞུགས་པས། སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། ཞེས་པ་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ལ་དངོས་སུ་མི་དགོས་པར་ཤས་ཆེ་ཡང༌། དེའི་གོ་བ་ཆགས་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཕན་ཆེ་བས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས། ལས་རྒྱ་ལོ་བཅུ་མ་ནས། སུམ་ཅུའི་མའི་བར་གསུངས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ལས་རྒན་པ་དང་གཞོན་པས་རང་གི་རྩ་སད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའམ། ནུས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་རྩ་སད་པའི་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་མི་ནུས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༤ བྱང་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་འཛག་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༢༥༨ ཕྲེང་། ༡༢
3 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༥ རྟགས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོའ་ི
4 མ་རྙེད།

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 453

པའི་སྒོ་ནས། སྤོས་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་སོགས་ནི་མ་ངེས་སོ།།
འོ་ན་རྩ་སད་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་རྒྱ་དང་
སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། མཛུབ་མོ་དང་ལྕེ་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཞན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྩ་དབུ་མ་སད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཐབས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ན། ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་སད་པའི་རྐྱེན་དེས་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་སད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སད་ན་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཁ་ཟུམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞིང༌། དབུ་མ་པདྨའི་ནང་དུ་ཐུར་སེལ་ཞུགས། དེས་གཏུམ་མོ་འབར་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་རོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་དོན་ཡིན་པར་ད་ལྟ་ཉམས་བཟང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཡེ་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའི་ཚེ། ཐོག་མར་ཡུམ་གྱི་རྩ་ནས་རླུང་ཚུར་བྱུང་ནས་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་བུ་གར་ཞུགས་པ་སྙམ་བྱེད་པར་འབྱུང་བར་སྣང་བས་ཀྱང་ཤེས་སོ་གསུང་ངོ༌། །དེས་ན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྣ་རྩེ་གཉིས་ཕྲད་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་ཡང༌། སྣ་རྩེ་གཉིས་སད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྙིང་ཁའི་བསྡུད་རིམ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་ཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་དང༌། སྙིང་ཁའི་བསྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། རྡོར་བཟླས་དང་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་སྲོག་རྩོལ། སྙིང་ཁར་བསྡུད་རིམ་རྣམས་སྐབས་དེར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། ༈ རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ཞལ་གྱི་གདམས་པའོ།། ི
༈ བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདིར་རྒྱུད་སྡེ་ནས་
ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཐུན་མོང་མིན་པ་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བྲི་བར་འཚལ་ན་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གནང་བར་མཛད་ནས་བདེ་ཆེན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྩལ་དུ་གསོལ།
དེ་ལ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་བསྟེན་པས་སྲོག་དབུ་མར་ཞུགས་ཏེ་ཡས་
བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་འདི་

454 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལས་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་དང༌། སྲོག་རྩོལ་དུ་གཏོང་བའི་མན་ངག་དངོས་དང༌། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་ཅིང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པས་གསུངས་པའི་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི། རྩ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་པ་ནི། ཡར་སྣ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།།
དེས་ན་གླང་པོ་ཅན་གྱི་རྩའི་མར་སྣ་ནི། རྩའི་སྣ་གཡོན་གཡས་སུ་ཅུང་ཟད་འཁྱིལ་བའི་རྣམ་
པར་ཡོད་ལ། དེའི་རྟགས་རྩ་དེའི་ཡར་སྣ་ཡོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བུད་མེད་དེའི་སྣ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱ་དེ་གླང་པོ་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དུང་ཅན་མ་ནི། རྩ་དེའི་མར་སྣ་དུང་དཀར་གྱི་ཁ་ལྟ་བུར་འཁྱིལ་ཞིང༌། སྦུག་ལ་རིང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེའི་རྟགས་ལ་རྩའི་ཡར་སྣ་ཡོད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྲ་དང་སྣ་ཡང་རིང་བ་སོགས་ལས་དུང་ཅན་མའི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་དྭགས་ཅན་མ་ནི། རྩ་དེའི་མར་སྣ་རི་དྭགས་གླ་བའི་ལྟེ་བ་འདྲ་བ་ཁ་རྩུབ་ཅིང་འགོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པས། རྩ་དེའི་ཁ་ཚོལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང༌། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་སེན་མོས་བཙལ་དགོས་པ་སོགས་གསུངས་སོ། །མར་སྣ་དེའི་རྟགས་ལ་ཡར་སྣའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣ་ལ་རི་མོ་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལུས་གཞན་ལས་སྦོམ་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །པདྨ་ཅན་གྱི་མར་སྣ་མེ་ཏོག་པདྨའི་དབྱིབས་ལྟ་བུར་ཡོད་པས། རྩ་དེའི་ཁ་བཙལ་སླ་ཞིང་འབྱེད་པར་སླ་བས་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེའི་རྩའི་མར་སྣ་དེ་ལྟར་ཡོད་པས། ཡར་སྣའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྣ་ནི་ཛ་བའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྩ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་པདྨ་ཅན་
སོགས་སུ་བཞག་པའི་དོན་དེ་ཉིད། རང་གི་བླ་མ་ཁོ་ནའི་མན་ངག་ཡིན་པས། རང་ཁོ་ནའི་སྙིང་ལ་བཅང་རྒྱུ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྲགས་པའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའི་ཁྱད་པར་སྣ་གཡོན་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་རྣམས་རྩའི་དབྱིབས་ལས་རྟགས་པའི་དོན་ལ་བློ་ཁ་ཙམ་ཡང་མ་ཕྱོགས་ཞིང༌། རྩ་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ཕྱོགས་འདི་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 455

ལ་ཁ་པོ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་མཁས་པས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་གསུང༌།
གཉིས་པ་སྲོག་རྩོལ་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་དངོས་ནི། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་
རྩ་ནི་ཉེ་བར་བཙལ་བྱས་ཏེ། བྱེད་པ་བཅིངས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་རྩ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱི་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་བཙལ་བྱ། ཞེས་པས་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་རྩ་དེའི་མར་སྣ་བཙལ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་བྱ་རོག་གདོང་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལེགས་1

པར་གྲགས་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང༌། དབུ་མའི་མར་སྣ་རྩ་2

དེའི་དབུས་ནས་འབྱུང་
ངོ༌། །དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་དྷཱུ་ཏཱི་ནི་སྦོམ་ཞིང་ཐུང་བར་གནས་པས། ནོར་བུའི་བུག་པ་ལས་ཕྱིར་ནར་ནས་ཡོང་བ་མི་སྲིད་ལ། བུད་མེད་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱི་ནི་ཕྲ་ཞིང་རིང་བས་བྱ་རོག་གདོང་ལས་ཕྱིར་ནར་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་ཡོད་པས། སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་བུད་མེད་ཀྱི་རྩ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྩའི་མར་སྣའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེའི་ཕྱིར་3

ཕྱག་རྒྱའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ནས་འཚོལ་བ་
དང༌། ཁ་འབྱེད་པའི་མན་ངག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་སད་པར་བྱ། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་དེ་རང་གི་རྩའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་བྱེད་པ་དམ་དུ་བཅིངས་པའི་སྦྱོར་བ་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་ནང་ནས་རླུང་བྱུང་སྟེ། རང་གི་རྩའི་ནང་དུ་སླེབས་པ་ན། སྙོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་སོགས་གང་བས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་ལ། རླུང་དེ་རང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་བསྡུས་པས་རང་གི་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གྱེན་དུ་ལོག་སྟེ། ཕྱག་རྒྱའི་རླུང་དེ་མས་4

སྣ་འདྲེན་བྱས་ནས། དབུ་མར་ཞུགས་ནས་བསྡུས་པས་དྲོད་
འབར་ནས། སྤྱི་བོའ་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་ཞིང་བྱང་སེམས་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་སླེབ་པ་ན་ཕྱག་རྒྱའི་ཡང་ཁུ་བ་ཕུ་ ིནུས་5

དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་བྱུང་སྟེ་རང་གི་རྩའི་ནང་དུ་ཕྲད་པ་ན་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་གནད་ཀྱིས། སྔ་མའི་བདེ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཆེ་བ་གཅིག་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་མན་ངག་གིས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༢ འཇིག་རྟེན་པ་ལ་བྱ་ལེར་གྲགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལྕེ་ཆུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༢ དབུ་མའི་མར་སྣ་དེའི་དབུས་ནས་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༩ བ ༧ དེའི་ཕྱིར་དུ་
4 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༦ རླུང་དེ་སྣ་འདྲེན་བྱས་ནས།
5 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༣ ཕྱག་རྒྱའི་ཡང་ཁུ་བ་ཞུ་ནས་

456 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

གྱེན་དུ་ལྡོག་པའི་སྦྱོར་བས་ཐིག་ལེ་དེ་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དགའ་བ། སྙིང་ཁར་སླེབ་པ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཆོག་དགའ། མགྲིན་པར་སླེབ་པ་ན་སྐྱེས་བུས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་དགའ། གཙུག་ཏོར་དུ་སླེབ་པ་ན། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་
བཞི་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྦྱར་ནས་སྐྱངས་པས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བས་པདྨ་མནན་པ་དང༌། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཅེས་1

སོགས་ཀྱི་
དོན་ཡང༌། ཡུམ་གྱི་རྩ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྩའི་མར་སྣའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་སྦྱོར་བའི་སེམས་ནོར་བུའི་ནང་གི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་སོན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷན་སྐྱེས་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་དག་དགའ་བ་གཞན་གསུམ་ཡང་མིན་2

ནོ།། དགེའོ།།
༈ པདྨ་ཅན་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ནི། པདྨའི་བྱེད་པ་ཅེས་པ་ཕལ་པ་ལྟར་སྟེང་ནས་བགྲོད་
པའོ། །གླང་པོ་ཅན་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ནི། དུད་འགྲོ་ལྟར་རྒྱབ་ནས་བགྲོད་པའོ། །དུང་ཅན་མ་ནི་བྷ་ཧ་ར་ཏའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྐང་པ་གཉིས་ཕྲག་པ་ལ་བཀལ་ཏེ་འོག་ནས་བགྲོད་པའོ། །རི་དྭགས་ཅན་མ་ནི། བི་ལ་པའི་བཅིང་བ་ཞེས་བྱ་བ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྟར་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ལ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཀྱི་རྩ་གཉིས་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལག་པས་བྱེད་དགོས་པར་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ། །རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་གདམས་པའོ།།
༈ རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་བསྲེ་བ་སྐོར་དགུའི་གདམས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དོན་གསུམ་སྟེ། སད་དུས་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ། གཉིད་དུས་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༤ སྐྱིལ་ཀྲུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༥ གཞན་གསུམ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 457

འཆི་བའི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བའོ། །སད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་ལས་ལངས་པ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རླུང་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས། སྨིག་1

རྒྱུ། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་འཆར་
ཞིང༌། དེའི་རྗེས་སུ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་རྣམས་འཆར་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ། གདམས་ངག་དང་སྦྱར་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི། སད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན། ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་ ིགཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དང༌། འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྐུར་སྐད་ཅིག་གིས་ལྡང་བ་ནི། སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་སད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་ལས་ལངས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་འདི་གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལྡང་བ་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན། སྤྲུལ་སྐུ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་ལངས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྐུ་དེ་ཡང༌། སྤྲུལ་སྐུའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་སྐུར་ལྡང་བ་ནི། སད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་ལས་ལངས་པ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་མོ།།གཉིས་པ་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་ལ་གསུམ། གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་
ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །དང་པོ་ 1 གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༤ མིག་རྒྱུ།

458 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ནི། སད་དུས་སུ་སྙིང་ཁར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ། གོམས་པའི་གང་ཟག་གིས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་རླུང་སྡུད་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ན། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་རང་ཤགས་ཀྱིས་སྙིང་ཁར་སྡུད་པའི་གནད་ཀྱིས། སྙིང་ཁར་རླུང་གཞན་པས་འདུ་ཚབ་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་ཞིང་། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་གནས་ལ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བ་ན། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འཆར་ལ། དེའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས། འོད་གསལ་ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱི་བར་འཇོག་པ་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།།
གཉིས་པ་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུའི་བསྲེ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་
ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་དང་། རྨི་ལམ་འཆར་བས་དེའི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོའམ། འཇིགས་བྱེད་ལྟར་ན་ལོངས་སྐུ་ ིརྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་སྐུ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་སྐད་ཅིག་གིས་ལངས་ནས། ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱི་བར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།།
གསུམ་པ་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་འདི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གང་རུང་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ལྟར་ན། སྤྲུལ་སྐུ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམ་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྐུ་དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་བསྒོམ་པའམ། སྤྲུལ་སྐུར་སྒོམ་པ་ནི། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་མོ།།
གསུམ་པ་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་ནི། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་
དང་བསྲེ་བ། བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་པ་ཅིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཚེ། སྙིང་ཁར་རླུང་རང་ཤགས་ཀྱིས་འདུ་བའི་གནད་ཀྱིས། འཆི་བའི་ཚེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ། འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 459

སུ་རྫོགས་པར་འཆར་ཞིང༌། དུས་དེར་ཤར་བའི་འོད་གསལ་ནི། མའི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། སྙིང་ཁ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར་བ་ནི། བུའི་འོད་གསལ་ཡིན་ཞིང༌། འཆི་བའི་ཚེ་རླུང་སྡུད་པར་རྩོམ་པ་ན། སྙིང་ཁའི་སྡུད་རིམ་ལེགས་པར་སྒོམ་སྟེ། འོད་གསལ་མ་བུ་བསྲེས་པའི། འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཐོག་ཏུ་ལེགས་པར་བཞག་སྟེ། འོད་གསལ་ལ་ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཇོག་པ་ནི། འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ནས། བར་དོ་
འཆར་བར་རྩོམ་པ་ན། བར་དོའ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས། ལོངས་སྐུ་དང་པོའི་ིམགོན་པོའམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གང་རུང་དུ་ལྡང་ཞིང༌། འཇིགས་བྱེད་ལྟར་ན། ལོངས་སྐུ་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཟུང་འཇུག་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཐ་ལམ་པ་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ། སྒྱུ་མའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་པས། འདི་ནི་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་རྩོམ་པ་ན། སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱུའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འམ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་སྒོམ་པའི་སྙིང་ཁའི་དབུས་སུ། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྐུ་དེ་ཉིད་བཞུགས་པར་སྒོམ་སྟེ། སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཆི་བའི་དུས་སུ་བསྲེ་བའི་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་མོ།།
དེ་ལྟར་བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་དང༌། འཇམ་དཔལ་གྱི་ ིསྐུར་ལངས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་དང༌། བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར། དང་པོའ་མགོན་པོ་དང་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་ཡིན་པས་ ིསོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང༌། སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡིན་པས། སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་སྐབས་སུ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་ལྡང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

460 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བསྲེ་བ་སྐོར་དགུའི་གདམས་པ་ནི། དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ལྡན་པ་ཡི། །སྐལ་ལྡན་སློབ་མ་མ་
གཏོགས་པ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཙམ། །བསྟན་ཅིང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་མིན། །དེ་བས་སྙིང་ལྟར་གཅེས་པར་ཟུངས། །ལམ་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརློབ་པ་དང༌། སྒོམ་པའི་ཉམས་སྣང་དང༌། བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་གསུམ་གྱི་རིགས་འདི་ལྟར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་སྒོམ་པ་དང་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན། རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་རང་གི་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་དབུས། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་གསུམ་པ་འོང་ས་དེར་རག་དུང་གི་ཁ་ལྟར་གདངས་པ་ལ། མིག་གཉིས་ཀྱང་གྲིལ་ཏེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་ནས་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བལྟས་པས། དམིགས་པ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཉམས་ཡིན་ན། སྔར་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་སྣུམ་ལ་འོད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་ཆགས་པར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བས་རྒྱས་བཏབ་ལ་སྒོམ། འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་ཞིང་སྔར་ལྟར་དུ་གནས་ན། ལྷས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརློབས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་རང་ལ་བསྟིམ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ། །དེ་ལྟར་ལྟས་པས་སྔར་གྱི་དེ་ཡལ་སོང་ན། བགེགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིན་པས། བསྲུང་འཁོར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒོམ་ཞིང༌། མཚམས་དམ་དུ་བཅད་ལ། ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ། བསྐང་བཤགས་བྱས་ལ། དགེ་སྦྱོར་སྔར་བས་ཀྱང་འཇུར་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །སླར་ཡང་ཡང་ཡང་འོང་ན། ཡལ་འགྲོ་བའི་མགོ་རྩོམ་པ་ན། རང་གི་སྙིང་ཁ་ནས་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཟ་བར་ནུས་པ། སྐུ་ལས་མེ་འོད་འཕྲོ་བ་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་དུ་མ་སྤྲོས་ཏེ། ཆར་བབས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བསྟིམ་པས་བྱ་སྒྲོ་མེས་ཚིག་པ་ལྟར་སྲེག་པར་བསམ་ལ། སྔར་ལྟར་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་ཞིང༌། དགེ་སྦྱོར་ལ་བསྒྲིལ་བར་བྱའོ། །དགེ་སྦྱོར་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་མེད་མི་རུང་བའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ། ཨྀིྠ།།
༈ རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དང༌། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའ་ིཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་འདུ་བར་མཛོད། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་དམིགས་རྟེན་གསལ་པོ་བྱུང་ཡང༌། རླུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདུ་བར་མ་འདོད་ན། རྩའི་སྦུབས་ཐམས་ཅད་ནས་རླུང་སྤོས་རེང་གི་དུད་པའི་རྣམ་པ་ཅན། སྟོད་སྨད་ཐམས་ཅད་ནས་དམིགས་པས་བཀུག་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 461

སྟེ། དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་མྱུར་དུ་གནས་དེར་འདུས་ནས་རྟགས་རྣམས་འཆར་བས་རླུང་གི་བོགས་འདོན་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རླུང་འདུས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་ནད་བསྐྱེད་ན། གང་ནས་དེ་ནས་ནད་ཁ་དོག་སྔོ་དམར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རླུང་དང་ལྷན་ཅིག་བཀུག་སྟེ། དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་རླུང་འདུ་ཞིང་ནད་སེལ་བའི་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་གསུང་ངོ༌། །རླུང་ཤ་པགས་མཚམས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཁོ་ལ་ཕུར་སྤང་ནས་ན་ན་གང་ནས་དེ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་ལྟ་བ་དང༌། དེར་སེམས་བཟུང་ལ། གྲོགས་གཅིག་དང་རང་གཉིས་ཀས་རླུང་དུས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ལ། གྲོགས་ཀྱིས་ན་ས་དེ་སྙེ་མི་ཐུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བཏང་ངོ༌།།
ལུས་དབེན་སོགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང༌། སེམས་རྨུགས་པ་དང་བྱིང་བ་སོགས་བྱུང་
ན། རྩའི་གནད་1

ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྒྲོན་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་འོད་ཀྱིས་
ཁྱབ་པ་འཚེར་ཞིང་དྭངས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདི་གསལ་བའི་བོགས་འདོན་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་གསལ་ཡང་བདེ་ཉམས་ཆུང་ན་རྩའི་ནང་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་སྐར་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུས་གང་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་ཞུ་བ་རྣམས་དབུ་མ་ལ་ཕྱོགས་པར་རྒྱུག་པ། ཁྱད་པར་སྤྱི་བོའི་ཧཾ་ཡིག་ ིཞུ་བ། དགའ་བཞིའི་རིམ་པས་འོངས་པ་དང་འགྲོགས་ཏེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་མྱོང་བར་བསམ་པ་ནི། རླུང་འདུ་ཞིང་བདེ་བའི་བོགས་འདོན་པའི་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།རྨི་ལམ་བཙན་ཐབས་སུ་འཛིན་པ་ནི། རྨི་ལམ་འཛིན་པའི་འདུན་པ་ལེགས་པར་སྦྱངས་
པའི་མཚམས་ནས་གཉིད་ལོག་པའི་ཚེ་གྲོགས་རྨི་ལམ་འཛིན་པའི་ཚོད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གི་རྨི་ལམ་ཡིན་ནོ། །རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་དགེ་སྦྱོར་འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྣ་ཁུང་དུ་དང་པོ་སྒྲ་ཆུང་ངུ་སྒྲོགས། གཉིད་མི་སད་པའི་གདེངས་རྙེད་པའི་མཚམས་ནས་ཅུང་ཆེ་བར་སྒྲོགས། དེ་ཐོས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་རྨི་ལམ་ངོ་ཤེས། དེ་ལྟར་ངོ་ཤེས་ནས་ཉིན་པར་གང་ལ་བྱང་བའི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་སྐྱོང༌། དང་པོ་མ་གོམས་བར་དུ་གཉིད་མྱུར་དུ་སད་འོང་བས་དེ་ལ་ནི། སྙིང་ཁའི་ནོར་བུའི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་སྲན་མ་ཙམ་གཅིག་ཙམ་ལ་སེམས་བཟུང༌། ཡང་སྔར་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༡ རྩའི་ནང་ཐམས་ཅད་དང་

462 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

བཞིན་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང༌། ཁྱད་པར་དུ་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུར་ལངས་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྨི་ལམ་མྱུར་དུ་ཟིན་པ་དང༌། སད་འཇམ་གཅོད་པའི་གདམས་པ་གཉིས་སྣང་ངོ༌།།ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་གདམས་ངག་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་བ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་
སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས། ལམ་དུས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས། འབྲས་དུས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཏེ། སུམ་ཚན་གསུམ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་རགས་པ་འདི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། དེའི་སྙིང་ཁར་དང་པོར་ཆགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། དེའི་ནང་གི་སྲོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ། དེ་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་ནི། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞིའོ། །ལམ་དུས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ནི་གོ་སླ་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་ནས་སླར་ཡང་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་སྙིང་ཁར་ཞུགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། དེ་ལྟར་ལྡང་བ་དང་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ།།
འབྲས་དུས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར། རླུང་
སེམས་ཙམ་ལས་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་རགས་པ་བཟུང་བའམ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ་གཟིགས་ནས། སླར་ཡང་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། དེའི་ཐུགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ། སྤྲུལ་སྐུ་གསར་པའམ་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་འོ། །གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ་པ་ལྟ་བུ་ནི། ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༌། །ཕྲ་ཐིག་དང་རྡོར་བཟླས་སོགས་ཀྱི་རླུང་འདུས་ཀྱང་སྟོང་པ་བཞིའི་གོ་རིམ་ངེས་མེད་དུ་ཤར་ན་ཅུང་ཟད་ཕན་ཆུང་བས། དེ་མི་འཁྲུལ་བར་བྱ་བ་ནི། རྟགས་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་གོ་རིམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྣང་བ་ཤར་བ་ན། འདི་སྣང་བ་ཡིན། འདིའི་སྔོན་དུ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོང་བ་ཡིན། སྣང་བ་འདི་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་སྣང་བ་མཆེད་པ་འཆར་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱས་དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 463

འགྲེའོ། །རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྲོག་ཐུར་བསྲེ་བ་ནི། སྟེང་འོག་གི་སྣ་སྒོ་གཉིས་ནས་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དུས་མཉམ་དང༌། སྙིང་ཁར་གནས་པ་དམིགས་རྟེན་བསམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་མཉམ་དང༌། ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་འགྱིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་གནས་པ་བྱས་ན་ཚེ་རིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་གསུང་ངོ༌།།
འོ་ན་བྱང་སེམས་འཛག་པ་བཙན་ཐབས་སུ་འགོག་པ་ནི་རྐང་པ་གཡོན་པའི་རྟིང་པས་རྩ་
1

རྡོ་རྗེ་རྩ་བའི་རྩ་གདམས་ཤེས་པ་སྤྱི་བོའ་ཧཾ་ཡིག་ལ་གཏད། མིག་དང་ལྕེ་གྱེན་ལ་ཟློག །རྒྱུ་མ་སྒལ་ ིཚིགས་ལ་སྦྱར། ལག་པ་གཉིས་སྙིང་ཁར་བསྣོལ། ཡན་ལག་གིས་སོར་མོ་བསྐུམ། ངག་ནས་ཧཱུཾ་རིང་པོ་བརྔུབ་པའི་ཚུལ་དུ་དྲག་ཏུ་བརྗོད། ཡང་གཅིག་ལ། སྟེང་རླུང་དྲག་ཏུ་མནན། འོག་རླུང་སློད་ལ་བཞག།།དཔེར་ན་རིལ་པ་ཞབས་ཚགས་ཅན་བཞིན་ནོ། །རྨི་ལམ་དུ་འཛག་པ་ལ་ནི་ཉིན་པར་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་བྱང་སེམས་མི་འཆོར་བར་བྱ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་གལ་ཆེ་གསུང༌། ཁྱད་པར་ཉལ་ཁའི་འཕེན་པ་དང་རྡོ་རྗེ་ཡང་རྐྱེན་དང་མི་འཕྲད་པར་བྱའོ། །མ་ཚོར་འཛག་པ་ལ་ནི། བྱ་སྤྱོད་ནས་བཤད་པའི་སྲུང་སྐུད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུབ་གསུང་ངོ༌།།
ཡང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ནི།
ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། སྙིང་རྗེ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཐིག་ལེ་ཡིན་པས་རྗེ་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་གཉིད་དུ་སོང་མ་སོང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཉིད་དུ་སོང་བ་ལ་རྨི་ལམ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། རྨི་ལམ་མེད་པའི་གཉིད་འཐུག་གི་དུས་སུ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་སྙིང་ཁར་གནས་པས་དེར་སེམས་འཛིན་ལ། རྨི་ལམ་རྨིས་པའི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་མགྲིན་པར་གནས་པས་དེར་སེམས་འཛིན་ལ། གཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་དུས་སུ་གཙོ་བོར་ལྟེ་བར་གནས་པས་དེར་སེམས་འཛིན་ལ། ཕོ་མོ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་སྤྱི་བོར་གནས་ཞེས་བཤད་དོ།།
1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༤ རྟིང་པས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བའི་རྩ་བསྡམས་ཤེས་ གཙང་། ཤོག ༡༤ ན ༢ རྟིང་པས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བའི་རྩ་གདམས་ཤེས་

464 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

སྤྱིར་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རབ་ཚེ་འདིར་དང༌། འབྲིང་བར་དོ་དང༌། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་
ནས་འཚང་རྒྱ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་པ་དང་བསྟུན་ན། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུངས་ནས། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་སོགས་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། དབང་བསྐུར་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ། རྩ་ལྟུང་སྦོམ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པས་རྒྱུད་དག་པར་བྱས། དེ་ནས་ཕྲ་ཐིག་གི་བར་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པར་བྱས། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་རླུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་ཏེ། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ལ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྔོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་དབེན་ལ་གསུམ་ལས་སེམས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་མན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་དགོས་ལ། སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་ནི་མ་ཐོབ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་གང་ཡིན་ཀྱང༌། དེའི་ཚེ་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་འཛོམ་པའམ། ཞིང་ལས་སོགས་འབྲེལ་1

བའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་འཆི་བའི་ཚེ། དེས་
སྤྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། འབྱུང་བ་བསྡུད་པའི་མཐར་མན་ངག་གིས་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་བྱས་ལ། དེའི་མཐར་ལོངས་སྐུར་ལངས་ཏེ། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་སྔོན་དུ་བྱེད་དོ།།གསུམ་པ་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་རུང་བར་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་ཐོབ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱས་པ་ཅིག་ངེས་པར་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ལ་འཚང་རྒྱའོ། །འདི་ལ་ཚེ་དེ་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པ་དགོས་ཏེ། ཐོབ་ན་ཚེ་འདི་ལ་འཚང་རྒྱ་བའམ། ཡང་ན་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྗེ་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པ་གཞིར་བཞག་ནས། རླུང་གཏུམ་མོ་སྤྱོད་པ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ན། ཚེ་འདི་ལ་འཚང་རྒྱ། དེ་ལྟར་མ་ནུས་ན། ད་བཟོད་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟིན་པའི་དོན་དུ། ད་ལྟ་གཉིད་མཐུག་དང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྲེས་ནས་བསྒོམ། དེ་ལེགས་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༤ བ ༤ ཞིང་ལས་སོགས་བྲེལ་བའི་དབང་གིས་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 465

པོ་བྱུང་ན། ད་བཟོད་འཆི་ཙ་ན་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་རང་ག་བར་མི་འགྲོ་བར། འོད་གསལ་གཟུང་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་ཐུབ་ལ། ད་བཟོད་བར་དོ་ཟིན་པའི་དོད་དུ་ད་ལྟ་དང་པོར་རྨི་ལམ་གྱི་མན་ངག་ལ་སྦྱངས་ཏེ། རྨི་ལམ་བཟུང་ལ་དེ་ཟིན་པའི་ཚེ་བར་དོའ་མན་ངག་དང་བསྲེས་ནས་སྒོམ་ ིཔས། ད་བཟོད་བར་དོ་ཟིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་བར་དོ་རང་ག་བར་མི་འཆོར་བར། ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་ཤེས། དེའི་དུས་ཕན་ཐོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱངས་པས། རབ་བར་དོར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྐུར་ཤར་ནས། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཆགས་སྡང་ཁེགས་ལ། མངལ་སྐྱེས་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་སྒོ་ཁེགས་ནས། སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན། བར་དོའ་རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་སྒོམ་པས་འཚང་རྒྱ་ལ། ིབར་དོར་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་ན། སྐྱེ་གནས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས། འཚང་རྒྱ་དགོས་པ་དེ་ནི་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་1

ནི་གདམས་ངག་
ལེགས་པ་ཕན་ཆེ་བ་གཅིག་སྣང་ངོ༌།།
འོ་ན་བར་དོར་སྣང་བ་ལྷ་སྐུར་ཤར་བས་མངལ་སྐྱེས་ཁེགས་སུ་ཆུག་ཀྱང༌། སྐྱེ་གནས་གཞན་ཨེ་ཁེགས་ཡིན་གསུང༌། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱི་བོའ་བྱང་ ིསེམས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང༌སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པར་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཧ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་ལ། སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་ཐབས་སུ་རླུང་སྦྱོར་དང༌། མེའི་དམིགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ ི 2

གསུངས་ཀྱང་

དེ་དག་གཏུམ་མོར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྦྱོར་དྲུག་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་དབུ་མའི་ལམ་སྦྱངས་ནས་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་ཅིང་འཛིན་པས་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་ལ། རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་སུ་རླུང་གི་མཐུས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའི་བ་སྐྱེ་ལ། དགའ་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཟུང་བ་ལ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང༌། བདེ་བ་ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་དགོས་པས། ི

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༤ འདི་ནི་གདམས་ངག་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༦ མང་པོ་ཅིག་

466 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་བཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེ་བཞུ་བ་ལ་ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་འབར་དགོས། དེ་རླུང་གིས་སྦར་དགོས་ལ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དང་རླུང་གནས་པའི་གཞི་རྩ་ཡིན་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཞིབ་པར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྩ་ཡིན་པས་ཁ་དོག་སྔོན་པོར་ཡོད་ལ། རོ་མ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྩ་ཡིན་པས་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང༌། རྐྱང་མ་རྣམ་སྣང་གི་རྩ་ཡིན་པས་དཀར་པོ་དང༌། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ངོ༌།།
དམིགས་བསལ་ལ། གཏུམ་མོ་འབར་བའི་ཚེ་ན། གང་འབར་བའི་རྩ་རྣམས་ཏིལ་གྱི་མར་
མེའི་མདོག་ལྟ་བུར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་གི་དབུ་མའི་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་ག་ནི། ཅུང་ཟད་ཁ་བྱེ་བ་ཆུ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་གི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་གི་ཧཱུཾ་ནི། ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་འཇོགས་པས་དཔའ་བོ་དང༌། འདོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་མི་གཤིགས་པ་དང་། གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་སྐྱེ་བས་ས་བྷོ་དང། བྱང་སེམས་འཛག་པ་དང༌། ཚད་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཡོད་པའོ། །བདག་མེད་པ་སྟེ་ཨ་ཐུང་ནི། རྒོད་མ་ཁའི་མེ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང༌། གླིང་བཞི་རང་རང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྕགས་རི་ནག་པོའ་འོག་ ིགི་མེས་ཆུ་སྐེམ་པ་དང་འདྲ་བར། ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་འབར་ནས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་བཞུ་བའི་ལྷན་ ིསྐྱེས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ལྟེ་བ་སོགས་སུ་ཨ་ཐུང་སོགས་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ནཱ་རོ་པ་ཆེན་པོའ་སློབ་མ་ཁ་ ིཅིག །སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་ཚེ། དེ་ནས་འབབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་ ིཆ་གཅིག་མགྲིན་པར་བབས་པ་སྐམ་ཞིང༌། མགྲིན་པ་ན་ཆ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་དང་བསྟུན་ནས་མགྲིན་པའི་ཨོཾ་རིང་ཆ་སུམ་འགྱུར་དང༌། སྙིང་ཁར་སླེབ་པའི་ཚེ་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་སྐམ་ནས། སྙིང་ཁའི་ཧཱུཾ་ལ་རིང་ཆ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང༌། ལྟེ་བར་སླེབ་པའི་ཚེ་ཆ་གཉིས་པོའ་ཆ་ིགཅིག་སྐམ་ནས་ལྟེ་བའི་ཨ་ལ་རིང་ཆ་མི་ཡོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱས། ནང་གི་སྒྲ་འདོན་ལུགས་ལ་བརྟགས་ནས་བྱེད་དེ། གསང་གནས་ནས་རླུང་སྟོད་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་ཨ་ཐུང་གི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང༌། སྙིང་ཁར་ཧཱུཾ་རིང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང༌། མགྲིན་པར་སླེབ་པའི་ཚེ་ཨོཾ་རིང་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང༌། དེའི་ཆ་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 467

ནས་ལྟེ་བར་ཨ་ཐུང་དང་སྙིང་ཁར་ཧཱུཾ་རིང་པོ། མགྲིན་པར་ཨོཾ་རིང་ཆ་དང་ལྡན་པར་སྒོམ་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན་སྨད་ནས་སོང་བའི་རླུང་ལྟེ་བར་ཨ་ཐུང་གི་ཡུན་དང་སྙིང་ཁའི་ཧཱུཾ་གི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ཨ་ཐུང་ཉིས་འགྱུར་གྱི་ཡུན་དང་། མགྲིན་པར་ཨོཾ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་དུས་ཨ་ཐུང་སུམ་འགྱུར་གྱི་ཡུན་ཡོད་པས། ཧཱུཾ་རིང་ཆ་གཉིས་དང་ཨོཾ་ལ་རིང་ཆ་གསུམ་ཡོད་དོ།།
༈ སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་ན། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་
རིམ་སྒོམ་པ་དང༌། ཐུན་བཞིའི་ཚེ་ན་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ། གཅིག་ལ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་དང། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་སྒོམ་པའི་ཐུན་རེ་རེའི་རྗེས་སུ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་གསུམ་ལས་འདིར་ནི་ཐ་མའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་ལྷ་གང་ཡིན་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྒོམས་ནས། དེ་རྗེས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཞིང་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བརྒྱ་རྩ་རེ་ཙམ་འདེབས་ལ། དེ་ནས་སྤྱི་གཙུག་ནས་ལྟེ་བའི་བར་གྱི་རྩ་གསུམ་པོའ་གནས་ཚུལ་ཁ་དོག་རྣམས་གསལ་འདེབས་ཤིང༌། ལྟེ་བ་ན་རྩ་ ིདམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གདུགས་ཁ་གྱེན་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། སྙིང་ཁ་ན་རྩ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གདུགས་ཁ་སྦུབ་པ་ལྟ་བུ། མགྲིན་པ་ན་རྩ་དམར་པོ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་པ། གདུགས་ཁ་གྱེན་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། སྤྱི་བོ་ན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་རྩ་འདབ་མ་སོ་གཉིས་གདུགས་ཁ་ཕུབ་པ་ལྟ་བུ་གསལ་བཏབ་ནས། ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་ནང་དུ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཨ་དམར་པོ་མགོ་གྱེན་ལ་བསྟན་པ། སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་མགོ་བོ་ཐུར་བསྟན། མགྲིན་པར་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་དམར་པོ་མགོ་གྱེན་བསྟན། སྤྱི་བོའ་རྩ་མདུད་ནང་དུ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཾ་དཀར་ ིཔོ་མགོ་ཐུར་བསྟན་རྣམས་སྒོམ་ལ། གཙོ་ཆེར་ནི་ལྟེ་བའི་ཨ་ཐུང་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་གེ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་རེ་སེམས་འཛིན། གོང་གི་རྩའི་ཁ་དོག་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི། འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཡིན་ནོ།།
ཡང་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་རྩ་མདུད་དེ་དག་ཅུང་ཟད་གྲོལ་བའམ། ལྷོད་དེ་སོང་བར་བསམས་
ནས། རྩ་མདུད་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཡི་གེ་དེ་དག་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ཡང་ཨེ་ལ་གཉིས་ལས། ཐབས་ཀྱི་རྩ་ནི་སྤྱི་བོའ་རྩ། ིཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ནི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ཡིན་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱང་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་

468 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡོད་དོ། །ཝཾ་གྱི་རྩ་ལ་གཉིས་ལས། ཐབས་ཀྱི་རྩ་ནི་མགྲིན་པའི་རྩ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ནི་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱིབས་གདུགས་ལྟར་རོ།།
རྩ་འདབ་དེ་དག་ལ་ཡི་གེ་འགོད་ཚུལ་ནི། རྒྱས་པར་བློས་མི་ལྕོགས་ན། གོང་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་རྩ་འཁོར་བཞི་པོ་དེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་འགོད་ལ། རྒྱས་པ་བློས་ལྕོགས་ན། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ལྟེ་བ་ལ་རྩ་མདུད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལ་འདབ་མ་བཞི། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འདབ་མ་བརྒྱད། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་འདབ་མ་བཅུ་གཉིས། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག།།དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདབ་མ་རེ་བཞི་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། འདབ་མ་གཞན་དང་རོ་རྐྱང་གཉིས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ལ། བར་མ་འདབ་མ་བརྒྱད་བྱས་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ལ་ཟུག་པར་བསྒོམ་ལ། འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་ཚེ། སྐབས་གང་དུ་ཡང་གཡས་སྐོར་དང་ཕྱོགས་དང་པོ་ཤར་དང༌། མཚམས་ཀྱི་དང་པོ་བྱང་ཤར་ནས་བྱེད་པ་འདིར་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྔོན་དུ། མཚམས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གཏིར་1

ནས་འགོད་དགོས་སོ།།
དེ་ཡང་ལྟེ་བའི་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཨ་ལིའི་སྡེ་ཚན་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་
དྲུག་དང༌། ཀ་སྡེ་དང༌། ཙ་སྡེ་དང༌། ཊའི་སྡེ་རྣམས་བཀོད་ནས་བྱང་ཤར། ཤར་ལྷོ། ལྷོ་ནུབ། ནུབ་བྱང་སྟེ། མཚམས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར། ཏ་སྡེ། པ་སྡེ། ས་སྡེ། ཤ་སྡེ་རྣམས་འགོད་དེ། སྡེ་ཚན་དེ་རྣམས་ཞིབ་པར་འགོད་མི་ནུས་ན། ཕྱོགས་བཞི་དང་མཚམས་བཞིར་རིམ་པ་ལྟར། ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་རྣམས་དང༌། ཡ་ར་ལ་ཝ་སྟེ་ཐུང་ངུ་བརྒྱད་འགོད། མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག།།སྙིང་ཁའི་བརྒྱད་པོ་རིང་ཆ་ཅན། ཤར་ནས་བརྩམ་སྟེ་ཕྱོགས་བཞི་དང༌། མཚམས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འགོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལ་འགོད་ཅིང༌། ལྷག་མ་རྣམས་རྩ་རེ་རེ་བར་སྐབས་སུ་བཞག་ནས་འགོད། སྤྱི་བོའ་རྩ་སོ་གཉིས་ལ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་འགོད། དེ་ཡང་ཤར་ལ་ཨ་ཐུང་བཀོད་ནས། དེ་ནས་ ིལྷག་མ་རྣམས་རྩ་རེ་རེ་བཞག་ནས་འགོད་པ་སྔར་དང་འདྲའོ།།
འདབ་མའི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཁ་དོག་ནི། རང་གི་ལྟེ་བའི་ཁ་དོག་དང་འདྲ་ཞིང༌། ཡི་གེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༡ བ ༢ བརྟིང་ནས་ གཙང་། ཤོག ༡༧ ན ༡ གཏིང་ནས་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 469

ཐམས་ཅད་ཟླ་ཕྱེད་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བ་མོའ་བདུད་རྩི་འཛག་པའི་ ིརྣམ་པ་ཅན་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་གི་ཡི་གེ་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང༌། འདབ་མའི་ཡི་གེ་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། འདབ་མའི་རླུང་སེམས་དབུ་མར་སྡུད་པའི་དགོས་པ་ཡོད། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འགོད་པའི་དུས་སུ་ཀྵ་མི་འགོད། མགོ་འཕྲེང་ལྔ་བཅུའི་དག་པ་སྦྱོར་བའི་ཆེ། ཀྵ་དང་བཅས་པའི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ནང་ནས་དབྱངས་རྣམས་ཁ་གྱེན་བསྟན། གསལ་བྱེད་རྣམས་ཐུར་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ཅིང༌། འདབ་མའི་ཡི་གེ་མིན་ནོ།།འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་འགོད་ཚུལ་ནི། ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤར་
གྱི་འདབ་མའི་ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱིའི་མཐའ་ལ་ཨ་ཡོད་ལ། དེའི་མདུན་ན་ཨ་རིང་ཆ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལ་དབྱངས་ཡིག་གཞན་འགོད་ཚུལ་རིགས་འགྲེ་ལ། འདབ་མ་གཞན་རྣམས་ཀ་སྡེ་སོགས་སྡེ་ཚན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང༌། ནང་ཕྱོགས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་ལངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། གདོང་ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་ལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་དགོས། འདབ་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཟླ་གདན་མ་བཤད་པས་མི་དགོས་ཤིང༌། ཡི་གེ་རྣམས་གཙོ་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་གསལ་བྱེད་མིན་ལ། དབྱངས་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་ཕྱེད་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་རྣམས་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབུས་ཀྱི་ཨ་ནི་དབྱངས་ཤས་ཆེ་ཞིང༌། གསལ་བྱེད་ཤས་ཆུང༌། ཤར་གྱི་ཡི་གེ་མ་གཏོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ། དབྱངས་ཡིག་མེད་པས་འདབ་མ་རྣམས་དབྱངས་ཤས་ཆུང་གསལ་བྱེད་ཤས་ཆེའོ། །སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཧཱུཾ་ཡིག་ནི་གསལ་བྱེད་ཤས་ཆེའོ། །མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཨོཾ་ནི། དབྱངས་ཤས་ཆེ་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་འདབ་མའི་ཡི་གེ་ནི། དབྱངས་གསལ་ཆ་མཉམ་པའོ།།
སྤྱི་བོའ་རྩ་འདབ་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཧཾ་ནི། གསལ་བྱེད་ཤས་ཆེའོ། །དེའི་འདབ་མའི་ཡི་གེ་ ིརྣམས་ནི་དབྱངས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབྱངས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་དང༌། གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་སེམས་དམར་པོ་མཚོན་ནོ། །འདབ་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ནས། དེ་ལ་སེམས་ཟིན་ན་ནི་ལེགས་ལ། མ་ཟིན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་

470 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ། ཡུངས་ཀར་འབྲིང་པོའ་ཚད་ཙམ་ལ་སེམས་ཟིན་ནས་གནས་ཆ་རྙེད་ན། དེས་ ིཆོག་པས་དེ་རྙེད་རྙེད་དུ་སྒོམ་དགོས་ལ། ཡི་གེའི་གསལ་སྣང་ཤར་ན་དམིགས་པ་སྤོ་རན་གསུང༌། དེ་རྙེད་ན་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་སྤོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་ནི། ཐིག་ལེའི་དམིགས་བརྟེན་རྙེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་དུས་སུ། འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ནས་སུམ་མདོ་ནས་ལས་ཀྱི་རླུང་གཡོས་པས། ལྟེ་བའི་ཨ་ལས་མེ་སྦར་ཏེ། སྤྱི་བོའ་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཡར་ ིསོང་སྟེ། མེའི་འོད་ཀྱིས་སྤྱི་བོའ་རྩ་འདབ་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞུ་ནས་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་འདུས་ཤིང་ཧཾ་ཡང་ ིཞུ་ནས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ། དེ་རིམ་གྱིས་མགྲིན་པར་བབས་ནས། དེའི་འོད་ཀྱིས་མགྲིན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་བཞུ་སྟེ། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པ། ཡང་མགྲིན་པ་ནས་བབས་ཏེ་སྙིང་ཁར་སླེབ་པ་ན། དེའི་འོད་ཀྱིས་སྙིང་ཁའི་ཡི་གེ་རྣམས་བཞུ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པ། ཡང་སྙིང་ཁ་ནས་བབས་ཏེ་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་དེའི་འོད་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་བཞུ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་ཚེ་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སེམས་དང༌། ཐིག་ལེ་རླུང་གསུམ་འདུས་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་མོས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ཞིང༌། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ཡུངས་ཀར་འབྲིང་པོའ་ཚད་ ིཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་ནོ། །དམིགས་རྟེན་འཆར་བཞིན་དུ་ཡུངས་ཀར་འབྲིང་པོའ་ཚད་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་ ིའཛིན་གྱི། དེ་ལས་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་སེམས་མི་འཛིན་ནོ། །དམིགས་རྟེན་ཕྲ་མོ་འཆར་མི་ཐུབ་ན། གང་ཐུབ་ཐུབ་ལ་སེམས་འཛིན་ནོ།།
དམིགས་རྟེན་ཕྲ་མོ་ཤར་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་ཚེ། དམིགས་པ་འདི་བསྣན་ནས་
སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་དེའི་ནང་དུ་ཐིམས་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་འཛིན། དེ་ལྟར་སྒོམ་པས་རང་གི་སེམས་དང་ཐིག་ལེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་མེད་པར་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམས་པའི་ཉམས་ཤར་བའི་ཚེ། ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པས། དམིགས་པ་སྤོ་རན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པ་གོང་མ་རྣམས་སྒོམ། སེམས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམས་པའི་ཉམས་ཤར་ཡང༌། གོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་སྒོམ་

མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། 471

པའི་རྗེས་སུ་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་དུས་ཀྱི་སུམ་གཉིས་སམ་ཕྱེད་ཙམ་དུ་ཐུན་རེ་རེ་ལྟར་རླུང་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒོམ་ཚུལ་ནི་རང་གི་གཞོགས་གཡས་གཡོན་དང་སྟེང་འོག་གི་རླུང་རྣམས་ལྟེ་བའི་འོག་གི་སུམ་མདོར་བསྡུས་ནས་འདུས་མ་ཐག་ཏུ་རླུང་དེ་རྣམས། དབུ་མའི་ནང་དུ་སླེབ་ཙམ་ནས་ཡལ་བའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། རྩ་ལམ་སྦྱོང་བ་དང་རླུང་ལ་བརྟེན་པའི་གེགས་མི་འབྱུང་
ཞིང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བའི་རླུང་འདི་འགགས་འགྲོ་ཞིང༌། དེའི་འགགས་ཚུལ་ནི་དང་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ། དབུགས་གཉིས་གསུམ་རྒྱུ་བའི་ཚད་ཙམ་དུ་རླུང་སྣ་སྒོར་མི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལགས། དེ་ནས་གོམ་པ་ཆེས་ཆེར་སོང་ནས། རླུང་སྣ་སྒོར་མི་རྒྱུ་བའི་ཡུན་དེ་རིང་དུ་རིང་དུ་སོང་ནས། ད་བཟོད་སྔ་དྲོ་རེ་ཙམ་རླུང་སྣ་སྒོར་མི་རྒྱུ་བ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་ནས་དང་པོར་རླུང་འགགས་པའི་ཚེ། སྣ་བུག་གི་རླུང་ལོག་ནས་རླུང་གི་དྲོད་པ་གང་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་བྲོད་པ་གང་བའི་སྣང་བ་ལོག་ནས་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་ན་རླུང་འགགས་ཚུལ་རྣལ་མ་མིན་ལ། དྲོད་པའི་ནང་གི་རླུང་དེ་མེ་ལོང་ལ་ཧ་བཏབ་པ་ལྟར་ཡལ་ཡང༌། ད་དུང་རླུང་སྣ་སྒོ་ནས་མི་རྒྱུ་ན་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །རླུང་དེ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་གི་ནང་ནས་ཐུར་སེལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསར་རྙིང་གཉིས་ཡོད་པའི་རྙིང་པ་རྣམས་ཡལ་ནས་འགྲོ་བས། དབུ་མའི་ནང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང༌། རླུང་སྣ་སྒོར་ལོག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྟེ་བའི་འོག་གི་རྩ་དབུ་མའི་སྦུགས་ཁ་བྱེ་བ་དུས་མཉམ་དུ་འོང་ཞིང༌། རྩ་ཁ་བྱེ་བ་དེའི་ནང་ནས་ཐུར་སེལ་གསར་པ་སྐྱེས་ནས་དེས་ལྟེ་བའི་མེ་སྦར། མེ་དེས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་བཞུ་བ་ཡིན་ནོ། །རླུང་དེའི་དབྱིབས་ནི་གཞུའི་དབྱིབས་ལྟ་བུར་ཡོད་དོ།། ིདེ་ལྟར་རྩ་དང་རླུང་དང་ཐིག་ལེའི་བཤད་པ་བྱས་ཀྱང༌། མཐར་གཏུགས་ས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་མཐུས། སྟེང་གི་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལོག་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྟེ་བའི་འོག་གི་རྩ་དབུ་མའི་ཁ་བྱེ་ནས་དེའི་ནང་དུ་རླུང་གསར་པ་སྐྱེས་ཏེ། རྩ་དབུ་མའི་རླུང་དེས་རྩ་དབུ་མའི་ནང་གི་ལྟེ་བའི་མེ་སྦར་བའམ། ལྟེ་བའི་ཁྲག་འཕེལ་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་དུ་སོང་བས། རྩ་དབུ་མའི་ནང་གི་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ ིབཞུ་ནས། འཁོར་ལོའ་གནས་རྣམས་སུ་བབས་པས་རིམ་པ་ལྟར། དགའི་བཞིའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། རྩ་གཞན་གྱི་ནང་གི་ཁྲག་འཕེལ་ནས་རྩ་གཞན་གྱི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་

472 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་མ།

ཡོད་མོད། འདིར་གཙོ་བོར་དབུ་མའི་ནང་གི་རླུང་གིས་མེ་སྦར་དེས་སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་ཞུ་དགོས་ ིཔ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་ཕལ་ཆེར་ན་སྣ་སྒོའ་རྒྱུ་བ་ལོག་མ་ཐག་ཏུ་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་སོང་ ིནས། དེས་མེ་སྦར་བ་ཡན་མཐུན་ལ། སྣ་སྒོར་རླུང་རྒྱུ་བ་ལོག་པའི་ཐབས་སུ་དུས་འཁོར་བ་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ། གསང་འདུས་པ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱེད། བདེ་དགེས་པ་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་བྱེད་དོ། །སྣ་སྒོའ་རྒྱུ་བ་ལོག་ནས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ ིརླུང་འགགས་པའི་མཐུས། རྡོ་རྗེའི་ནང་གི་དབུ་མ་ཞར་བ་དེ་ཁ་བྱེ། སྦུབས་བཞིན་དུ་བྱས། དེའི་ནང་ནས་སྐྱེས་པའི་ཐུར་སེལ་གསར་པ་སུམ་མདོར་སོང་སྟེ། ཀྵ་ཡིག་གིས་མཚན་པའི་མེ་དང་འདྲེས་ཐིམ་སྟེ་བསྐུལ་བ་ལས་བྱང་སེམས་ཞུ་བས་ཡས་བབས་དང༌། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་དམིགས་ཕྱེད་པར་བྱས་ནས་སྐྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིག་ཆུང་གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱི་མཇུག་གི་ཞལ་ཤེས་སོ།།༈ འདིར་ནི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་གསལ་སྒྲོན་དང་འཁྲིད་ཡིག་གཉིས་དང་སྦྱར་ཏེ་
ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་གང་སྣང་ལྷར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་དགོས་ ིཔས། རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་རྒྱུད་ལས། མར་མེ་བཟང་རྟགས་དྲུག་དང་ངན་རྟགས་དྲུག་གསུངས་པའི། དང་པོ་ནི། ཕྲ་ཞིང་དཀར་ལ་ལྡེམ་པ་ནི། །མི་ནུབ་རྒྱལ་མཚན་ཐོབ་པའི་རྟགས། །དཀར་ལ་ཟླུམ་པ་རྩེ་མོ་ཟླུམ། །མི་འགྱུར་གཡུང་དྲུང་ཐོབ་པའི་རྟགས། །གསལ་ཞིང་ཟླུམ་པ་པདྨ་འདྲ། །ཆོས་སྐུ་འགྱུར་མེད་ཐོབ་པའི་རྟགས། །གསལ་ཞིང་རྒྱལ་མཚན་དབྱིབས་འདྲ་ན། །དཔལ་དང་བཀྲ་ཤིས་ཐོབ་པའི་རྟགས། །དཀར་ཞིང་གསལ་བར་འདུག་པ་ནི། །ཆོས་དབྱིངས་མི་འགྱུར་ཐོབ་པའི་རྟགས། །མར་ཁུ་རྨེ་ལ་པདྨ་ཆགས། །ཚེ་དང་དབང་ཐང་འཕེལ་བའི་རྟགས།།
༈ ངན་རྟགས་དྲུག་ནི། དུ་བ་ཆེ་ཞིང་འོད་མི་གསལ། །འགྲིབ་པ་ཆེན་པོ་འཕོག་པའི་
རྟགས། །ཙག་ཙག་ཟེར་ཞིང་མེ་སྟག་འཕྲོ། །ཕུགས་སུ་འདྲེ་གདོན་ཞུགས་པའི་རྟགས། །མེ་ལྕེ་དུམ་བུར་ཆད་པ་ནི། །དྲག་པོའ་རྐྱེན་ནི་མྱུར་འོང་རྟགས། །ལྷབ་ལྷབ་ཟེར་ཞིང་འདར་བ་ནི། །དགྲ་རྐུན་ ིམྱུར་དུ་འོང་བའི་རྟགས། །འོད་མི་གསལ་ཞིང་སྡོང་རོ་ཆེ། །ནད་པ་མྱུར་དུ་འཆི་བའི་རྟགས། །མར་ཁུ་འུར་འུར་སྐམ་པ་ནི། གོད་ཁ་ཆེ་ཞིང་སྒོ་བཞི་སྡོམ་དགོས་པའི་རྟགས་སོ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ངན་པ་བྱུང་ན་རིམ་གྲོ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དགེའོ།།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའ་མཐུས།། ིཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྲུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའ་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ ིཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའ་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་ ིཔར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྔ་བདོའ་རྒུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང༌། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་ ིདུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང༌། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའ་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ ིཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། དགེའོ།། །།